VÄINÖ LEHTONEN

VAELTAJAN VIESTI

VÄINÖ LEHTONEN

VAELTAJAN VIESTI

VAELTAJAN VIESTI

PDF-tiedosto on skannattu vuoden 1959 painoksesta.

Taustalla olevaan hakukelpoiseen tekstiin on saattanut jäädä alkuperäisestä poikkeavia kohtia.

Ilmiselviäkään painovirheitä ei ole korjattu.
(Ks. J. R. Hannula, Kristosofian Polulla II, s. 304.)

Lahdessa helmikuussa 2015
Jaakko Kesävuori

VÄINÖ LEHTONEN

VAELTAJAN VIESTI

TAMPEREELLA 1959 — P. E:n KANNATUSLIITTO

TAMPERE 1959 — TAMMER-PAINO OY

VAELTAJAN VIESTI

on koottu aikakauslehti Pohjolan Valossa vuosilta 1943—58 julkaistuista allekirjoittaneen kirjoituksista. Kirjoitukset ovat kronologisessa järjestyksessä. Kopioimistyön ovat suorittaneet Tampereen kristosofiveljet Rauha Alanko ja Göran Gummerus. Heidän toivomuksestaan ja suosiollisella avullaan saatamme nämä kirjaksi. Olen samalla tehnyt vähäisiä korjauksia. Uskallan toivoa, että kirja vaatimattomasta sisällöstään ja puutteellisuudestaan huolimatta antaisi herätteitä etsivälle sielulle.

Tampereella 13 päivänä maaliskuuta 1959.

Väinö Lehtonen

MAAILMANUSKONNON OKKULTISFILOSOFINEN POHJA

"Maailmanuskonto ei voi olla muu kuin se ikuinen uskonto, jota nimitetään teosofiaksi eli jumalalliseksi viisaudeksi ja josta kaikki uskonnot ovat lähteneet. Mutta sitä eivät kaikki kansat ja yksilöt voi yhtäkkiä omaksua; keinotekoisesti ei voida saada aikaan uutta uskoa. Kaikki, mikä on luonnollista, kasvaa itsestään. Ei kannettu vesi pysy kaivossa, todellinen kaivo on se, johon vesi tulee jostakin lähteestä maan sisältä."

Ihmisyyden uskonto, s. 238.

Todellisia hengen suurmiehiä, jotka ovat tietoisessa yhteydessä ihmiskuntaa johtavien jumalallisten voimien kanssa, esiintyy harvoin. He saapuvat silloin, kun henkinen apu on välttämätön: pienempien tai suurempien murroskausien aikana, jolloin materian paino alkaa käydä ylivoimaiseksi, uhaten tukahduttaa hengen valon ihmiskunnassa.

Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan ansiosta tiedämme, että ihmiskunta elää parhaillaan maapallon historian ehkä suurimmassa murroskaudessa. Siksi nyt annettu apu onkin erikoisen voimakas ja kauaskantoinen. Se tähtää kaikkien uskontojen uudestisynnyttämiseen ja samalla suuren maailmanuskonnon syntymiseen.

Pekka Ervast oli keskushenkilö, jonka kautta nyt annettu henkinen apu tuli. Hänen edellään kulki "huutavan äänenä" H. P. Blavatskyn teosofinen sanoma. Ihmisten tietämättömyys ja sokeus oli esteenä, ettei Pekka Ervast voinut paljoakaan puhua itsestään, ei henkisestä asemastaan eikä tehtävästään kyllin selvästi. Mutta hänen työtään jatkoi mies, joka tiesi, mistä hän puhui. Hän oli J. R. Hannula. Hän selvitti Pekka Ervastin opetuksissa niitä kohtia, joista P. E:n oli pakko puhua peitetysti.

J. R. Hannula selittää, etteivät Jeesuksenkaan opetuslapset olleet täysin selvillä Mestarinsa asemasta jumalien hierarkioissa. Siksi Stefanus olikin valittu Jeesuksen aseman selvittäjäksi. Ihmiset eivät kuitenkaan suvainneet Stefanusta, vaan hän sai ennenaikaisen kuoleman. Jeesuksen aseman selvitys lykkääntyikin lähes parituhatta vuotta, joten vasta Pek-

ka Ervast suoritti senkin työn perusteellisesti.

Koska Pekka Ervastinkaan oppilaiden joukossa ei ollut niitä, jotka olisivat osanneet asettaa hänet Mestarikseen sillä tavalla, että P. E. olisi voinut paljastaa heille itsensä, oli tämä työ jonkun tehtävä P. E:n kuoleman jälkeen. Ja kuka siihen pystyi muu kuin ihminen, joka oli tietoinen Pekka Ervastin asemasta. J. R. Hannula on tavallaan Stefanuksen asemassa meidän päivinämme. Hän on avannut nähtäväksemme Pekka Ervastin henkisenä todellisuutena niin selvästi kuin se meidän ymmärryksellemme on ollut mahdollista. Jos J. R. Hannulan työ syystä tai toisesta olisi keskeytynyt, olisi Pekka Ervastin asema jäänyt hämärän peittoon, ties miten pitkäksi ajaksi.

J. R. Hannulan elämäntyö aivankuin huipistuu tähän suureen tehtävään. Niinpä hän sanoo itsekin: "Jo neljännesvuosisadan olin valmistautunut tähän erikoiseen tehtävään". Se tehtävä on todella erikoinen siitä syystä, että vasta Pekka Ervastin henkisen aseman järkiperäinen käsittäminen antaa varman perustuksen niin kristosofisen totuudenetsijän sisäiselle uskonelämälle, kuin myös maailmanuskonnon okkultiselle filosofialle. Totuudenetsijän sisäiselle elämälle tuo perustus tulee välttämättömäksi sentähden, että se Kristusvoima, se Isän tahtoelämä, joka etsijässäkin vaikuttaa, tulee personoiduksi Jeesus Kristuksen ja Pekka Ervastin kautta. Maailmanuskonnon okkultiselle filosofialle P. E:n asema selittää, mitä on ajan kello, minkälaisen käännekohdan yli ihmiskunta on kulkemassa. Se näyttää, että aineen mahdilta on nyt kärki murrettu, että Kristuksella, Isällä on nyt valtaa myöskin maanpäällä, ei ainoastaan taivaissa.

J. R. Hannula kuuluu niihin valittuihin, joiden elämäntyön suuruuden ja kantavuuden maailma tunnustaa vasta vuosisatojen kuluttua.

V. L. 1943: 221—222.

VELVOLLISUUTEMME

(Esitetty P. E:n syntymäpäiväjuhlassa Tampereella 26. 12. 1943.)

Joulu on ikivanha auringonpalvojain juhla. Tuon päivän kunnioitus perustuu siihen, että kesän puolivälistä asti yön ja pimeyden valta kasvaa jatkuvasti ja pimeys aivankuin nielee valon, kunnes pimeyden ja valon kamppailu saavuttaa talvipäivän seisauksessa tasaväkisyyden ja valon valta alkaa vähitellen kasvaa. Juhlamenoilla toivotettiin valon voitto tervetulleeksi.

Jeesuksen todellista syntymäaikaa ei tunneta. Mutta koska "pakana"-maailmassa oli käytännössä tämä auringon, valon juhla, sovitettiin Jeesuksen syntymäaika

jouluksi. Ymmärrettiin, että Jeesus on rajapyykki vanhan ja uuden ajan välillä, että vanha sivistys ja vanhat elämänkäsitykset ovat aikansa eläneitä. Uusi valo, uusi ja ihmeellinen Jumalanpojan esiintyminen oli ne kaatava. Jeesus oli johtanut maapallon uuteen ajanjaksoon, samalla kun ihmisen ja Jumalan välille oli syntynyt uusi liitto, joka antoi henkiselle elämälle entistä suuremman syvyyden. Sentähden Jeesuksen syntymäajan sovitus jouluksi on ainakin vertauskuvana hyvin onnistunut.

Toista joulupäivää, Tapaninpäivää vietetään Stefanuksen muistojuhlana. Stefanus oli ensimmäinen kristitty marttyyri. Uudessa Testamentissa kerrotaan, että Stefanus oli mies täynnä armoa ja totuutta ja että hänet valittiin yhdeksi diakooneista. Tuomarien edessä hän puolusti voimakkaasti Jeesuksen evankeliumia. Hän oli oppinut mies ja omasi hyvän esitystaidon. Hän oli täynnä henkistä voimaa ja teki suuria tunnustekoja. Seisoessaan Neuvoston edessä, tuntui toisista, että hänen kasvonsa olivat niinkuin enkelin kasvot. Pitkässä puheessaan Stefanus todistaa, miten profeetat ovat kautta aikojen puhuneet tuon Vanhurskaan — Jeesuksen — tulemisesta ja kun hän lopulta tuli, ei häntä otettu vastaan. Jeesus sai saman kohtalon kuin profeetat ennen häntä. Stefanus moittii syyttäjiään sydämeltään ja korviltaan ympärileikkaamattomiksi, jotka aina taistelevat totuuden Pyhää Henkeä vastaan. Puheensa lopussa hän saa siunauksen Isältään. Hän näkee Jumalan Pojan. Kivisateessa kuolinhetkellään hän osaakin rukoilla Jeesuksen tavalla: Isä, älä lue tätä heille synniksi.

Okkultista tietoa on siinä, että Stefanuksen päivä on asetettu toiseksi joulupäiväksi, sillä Stefanus oli ehkä kaikkein syvällisimmin ymmärtänyt Jeesuksen sanoman ja hänen asemansa Valkoisessa Veljeskunnassa.

Pekka Ervast syntyi Tapanina, Stefanuksen päivänä. On aivankuin elämä osoittaisi meille kalenteria ja sanoisi: "Katsokaa nyt ja tutkikaa. Jeesus toi kosmillisen Kristuksen ihmisten sydämiin ja ensimmäinen ihminen, joka osasi ottaa sen vastaan, oli Stefanus. Hän oli Jeesusta lukuunottamatta ensimmäisiä kristittyjä ja sentähden hänellä oli edessään suuri ja korkea tehtävä. Hänen piti opettaa ihmiskunnalle, kuka Jeesus todella oli, mikä on se uusi liitto, jonka hän toi ja se uusi tie, jonka hän avasi. Mutta ihmiskunta ei sitä sallinut. Sentähden maailman kurjuus tuli suuremmaksi, kuin mikä olisi ollut suotavaa. Eivät Jeesus ja Stefanus kuolleet sentähden, että he kuolemallaan lepyttäisivät Jumalan, vaan he kuolivat aivan sanallisesti "teidän synteinne tähden". He kuolivat sentähden, että ihmiset olivat syntisiä, tietämättömiä ja itsekkäitä, etteivät he jaksaneet kuunnella heidän totuudenjulistustaan. Mutta elämän armahtava Isä on pitkämielinen. Mikä on sanottava, se sanotaan toisella kerralla. Eikö ollutkin luonnollista, että mies, Pekka Er-

vast, joka sai julistaakseen Stefanuksen sanoman, syntyi Stefanuksen päivänä. Onhan jälleen saavuttu uuteen ajanjaksoon. Jeesuksen työtä on syvennettävä ja hänen opetuksiaan selvennettävä".

Tutkiessamme P. E:n kirjallista tuotantoa, teemme erään havainnon: hän ei myöhemmin muuta opetustensa suuntaa. Se on alusta loppuun aivankuin kokonaisuudeksi kaavailtu, niin että myöhemmät opetukset syvenevät ja saavat lopullisen selkeyden. Hänen ei tarvitse myöhemmin perua, mitä hän aikaisemmin on sanonut. Ottakaamme esimerkki. Kirjassaan Valoa Kohti hän sanoo, että ihminen on enkelien ja jumalien veli. Teosofiaa aloittelevien oli varmaan vaikea käsittää tällaista opetusta. Kuinka jumalat ja enkelit voivat olla meidän veljiämme? Ehkä useimmilta lukijoilta menikin tämä lause ohi liian vaikeatajuisena ja käsittämättömänä. Kuitenkin tämä on eräs elämän ja olemassaolon perustotuus, ja P. E. sanoo vuosikymmeniä myöhemmin, että tämä, minkä hän Valoa Kohti kirjassaan lausui, oli sanottu siksi, että hän, Salaista Oppia vuosia tutkittuaan, oli asiat näin ymmärtänyt. Jokainen P. E:n opetus oli pitkällisen tutkimuksen tulos, ei niitä lausuttu hätiköiden. Niiden pohjana on aina totuus, jota ei voi muuttaa, mutta kyllä selityksillä syventää.

Työnsä alkuaikoina P. E. puhui teosofiasta yleensä ja viittasi siihen, että teosofia on esitetty eri uskontojen perusopetuksissa. Jeesuksen työstä hän puhui aina lämpimästi, mutta sillä tavalla, ettei se häirinnyt yleisteosofisia käsityksiä. Hän löysi sekä elävistä että kuolleista uskonnoista sen jumalallisen viisauden, joka punaisena lankana yhdistää niitä toisiinsa. Uskonnot ovat samasta viinipuusta työntyneitä oksia. Hän valaisi buddhalaisuutta, islamia, hinduismia, zoroasterilaisuutta... ja löysi niistä parhaimmat ominaisuudet. Hän osoitti, mikä on totuus itämaiden joogaopissa, joka länsimailla oli niin väärin käsitetty. Vanhojen uskontojen selittäjänä hän teki ehkä suurimman työnsä uudistaessaan Kalevalan. Muinaissuomalainen uskonto on vanhimpia tunnetuista uskonnoista. Sen juuret työntyvät kauas menneisyyteen. Mutta Kalevalan runoissa on säilynyt salaista viisautta ja Pekka Ervast kaivoi sen esille. Kalevalan avain on tästä työstä todistus.

Kristosofisiin opetuksiin on vaikea päästä sisälle ilman yleisteosofista filosofiaa. Ajatusmaailma on aivan kuin tuuletettava teosofian avulla vapaaksi vanhasta kamasta, ennenkuin sinne mahtuu viisautta. Tulee saada selvä käsitys siitä maailmasta, jossa elämme, samoin jälleensyntymisestä ja syysuhteen laista. Tulee ainakin alustavasti ymmärtää sekä tälläettä tuollapuolen kuoleman tapahtuvaa kehitystä, ennenkuin voi käsittää, että on myöskin täydellisiä ihmisiä. Uskontojen todellinen olemus käy käsitettäväksi ymmärtäessämme, että ne ovat julistuksia niiden ihmisten suusta, joita sanotaan täydellisiksi.

Uskonnot ovat viisauden Mestarien opetuksia, täydellisten ihmisten, jotka itse ovat tien kulkeneet ja näin kokeneina osaavat toisia opettaa. Tämän ymmärrettyämme voimme menestyksellä ruveta tutkimaan uskontoja, sekä tulla vakuutetuiksi, että on olemassa täydellisten ihmisten salainen veljeskunta, joka valvoo ihmiskunnan kehitystä.

Pekka Ervast sanoo, että Jeesus Kristuksen luo tullaan toisten uskontojen kautta. Miten voisimmekaan ymmärtää Jeesuksen työtä, ellei meillä olisi selvillä, että samaa työtä on tehty ennenkin, että ihmiskunta ei ole koskaan ollut vailla valvovaa silmää. Mutta kehityksen kuluessa ilmenee aikoja, ajankohtia, jolloin on tarpeen voimakkaammat otteet ja suurempi apu. Sellaisen avun antoi Jeesus.

Yleisteosofisen filosofian ja metafysiikan avulla voimme nähdä syventyneen opin Jeesuksen sanomassa. Täten saamme varman pohjan tutkiaksemme hänen opetuksiaan. Jos suoralta kädeltä tutkimme evankeliumeja, vertailemalla niitä esim. Buddhan oppeihin, emme ehkä näe oleellista eroa näiden välillä. Silloin on lähellä ajatus, että Jeesus on lainannut oppinsa sisällön esim. Buddhalta, joka vuorostaan oli ne lainannut muualta. Noiden Opettajien auktoriteetti madaltuu ja alamme uskoa, että uskontojen perustajat ovat olleet suuria haaveilijoita, epäkäytännöllisiä ihmisiä. Sentähden toisiin uskontoihin tutustuminen on ainakin tältä kannalta tärkeätä ja samalla se on terveellinen läksytys kristittyjen omahyväiselle ajattelutavalle.

Suurimman työnsä Pekka Ervast teki kuitenkin Jeesuksen ja Kristuksen mysterioiden selvittäjänä. Jeesus ja Kristus olivat kristittyjen ajatusmaailmassa niin sulautuneet toisiinsa, että ihminen Jeesus uskottiin olevan sama kuin maailmankaikkeuden Jumala. Kun Johannes puhuu Sanasta, jonka kautta kaikki on luotu, niin on ymmärretty, että tämä Sana, Jumalan poika, oli Jeesus. Mutta Pekka Ervast selittää perusteellisemmin kuin esim. Steiner, ettei Jumalan poika, Kristus suinkaan ole ihminen, vaan se on Jumalan tajunnassa oleva ihmisen perikuva, elävä täydellisyyskuva, joka saattaa ilmetä ihmisessä ja josta ihminen saattaa tulla tietoiseksi, vieläpä omassa päivätajunnassaan. Ihmisen olemassa-olon tarkoitus on juuri se, että Jumalan poika, Kristus-tajunta voisi toimia ihmisen kautta. Mitä merkitystä ihmisellä muuten olisikaan? Ihminen on tullut ihmiseksi sen vuoksi, että Jumala tahtoo ilmetä. Mutta Jumala ei voi tehdä ihmeitä eikä toimia yksilöllisenä, vapaana järkiminuutena esim. kalliossa. Täytyy olla sellainen voimakokoomus, jota sanotaan ihmiseksi, jolla on tahdon-alainen ruumis, sieluelämä ja järki. Siinä vasta Kristus voi ottaa muodon. Jeesus oli esikoinen sillä tavalla, että hän osasi ensimmäisenä täydellisesti ottaa Kristuksen vastaan. Sentähden Jeesus voi sanoa itsestään, että joka hänet näkee, se näkee Isän. Mutta se Hän ei ollut Jeesuksen ruumis, jonka ih-

miset näkivät, vaan Kristus-tajunta hänen sisällään.

Vaikka Kristuksen mysterion selvittely kuuluikin P. E:n elämäntyöhön ja on sinään tärkeä asia, niin näillä paljastuksilla oli toinenkin merkitys. Ne avaavat myöskin Pekka Ervastin mysteeriota. Sillä miten ymmärtäisimme P. E:n mysteriota, ellemme olisi selvillä, mitä Jeesukselle oli tapahtunut. Mutta käsittäessämme, mikä on Jeesuksen avaama uusi Liitto ja uusi täydellisyyteen vievä tie, voimme tämän nojalla, varsinkin J. R. Hannulan opastuksella, saada välähdyksiä niistä valtavista asioista, joita jumalallinen kaitselmus on suonut meidän elinaikanamme tapahtua.

Nämä välähdykset velvoittavat ajattelemaan. — Tämä Tellusplaneetta on muutamia satoja miljoonia vuosia pyörinyt avaruudessa sitä varten, että Logoksen tajunnassa elävä ihmistäydellisyyden idea voisi toteutua ja ottaa muodon. On tehty määrättömästi työtä, ennenkuin on saatu syntymään ihminen, ajatteleva, järjellinen minuusolento, joka on siitä merkillinen, että hänellä on vapaa tahto. Hän voi käsittää olemassaolonsa perustuvan siihen, että Logoksen tajunnassa elävä ihanne hänessä toteutuisi. Hän voi vapaasti valita ja päättää, että hänen on järjestettävä tulevaisuutensa tätä elämän sisäistä tahtoa silmälläpitäen.

Tässä pitkän pitkässä maapallon historiassa saavuttiin viimein kohtaan, jolloin yksi ihminen ihmisten suuresta joukosta otti Logoksen vastaan, hän saavutti täydellisimmän ihmisen mitan. Tiedämme, että tämä saavutus on tapahtunut meidän päivinämme ja että olemme saaneet olla tämän valituista valituimman oppilaita. Tulemme kysyneeksi, miksi on näin? Onko meillä joitakin edellytyksiä, että olemme saaneet syntyä tähän aikaan ja kuunnella hänen opetuksiaan? Olemmeko Elämän edessä jotenkin arvokkaita? Olemmeko tämän armon jotenkin ansainneet?

Allekirjoittaneen täytyy ainakin tunnustaa, ettei hän etsiskelyistään huolimatta ole löytänyt itsestään mitään edellytyksiä. Hän on ymmärtänyt, kuten Jeesus sanoi, etteivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. Ehkä Pekka Ervastin opetukset ovat käyneet rakkaimmiksi juuri niille ihmisille, jotka tietävät ja tuntevat, etteivät mitään edellytyksiä omista. Ehkä olimme suuremmassa avun tarpeessa ja siksi apu tuli meitä lähemmäksi.

Vastuuntuntoisina ihmisinä ymmärrämme olevamme vastuussa saamastamme avusta, ja vastuu velvoittaa. Se velvoittaa meitä olemaan uskollisia työssämme. Olemme saaneet niin paljon opetusta, että meillä pitäisi olla selvillä, missä on totuus. Emme petä löytämäämme totuutta. Langeta voimme, se kuuluu epätäydellisten ihmisten heikkouksiin, mutta kieltää se, jonka olemme totuudeksi nähneet, sitä emme saa tehdä. Se on synti totuuden Pyhää Henkeä vastaan, sitä ei anneta anteeksi.

Velvoitus ilmenee myös siinä, että jatkamme P. E:n alullepanemaa työtä. Jatkamme sitä niillä

talenteilla, joita meillä on. Kun teemme parhaamme ja kannustimenamme on uskollisuus työhön, toteutuu vähitellen se lähin tavoite, jota varten Pekka Ervast maailmaan tuli: uuden maailmanuskonnon leviäminen ihmiskuntaan.

1944: 42—46.
V. Lehtonen.

NÄIN KERTOI...

etsijä kokemuksistaan... Olin 3—4 vuotias pojannallikka. Lepäsin vanhassa "tolppasängyssä" maalaispirtissä. Seinällä nakutti vanhanaikainen, pitkäheilurinen punttikello. Ajattelin: "Mikähän kumma tuota heiluria kiikuttaa?" Samassa huomasin pienen ukonkääpän istuvan heilurin levyllä. Noin kymmenen sentin mittainen oli mies, päässään punainen myssy, heilutellen jalkojaan heilurin varren kahta puolta ja vilkuillen veikeästi. Totesin: "Tuohan se kelloa käyttää." — Samalta ajalta muistan toisenkin tapauksen (aikamäärän tiedän asunnonmuuton perusteella). Lepäsin samassa sängyssä katsellen kelloa. Mietin: "Mikähän kumma on vienyt muistini? Olen varmasti joskus tiennyt, mitä nuo kellon viisarit osoittavat, mutta nyt en sitä tiedä. En tunne numeroita, vaikka olen ne joskus tuntenut."

Olin alle 6 vuoden. Leikin ikäiseni naapuritytön kanssa pihakeinussa, pitkäreitisessä "kiikussa". Kyselin usein tytöltä, miksei hän uskalla keinua yhtä kovaa kuin minä. Vastaus oli aina sama: "Kyllä minäkin uskalsin silloin kun olin iso."

Toinen tapaus samalta ikäkaudelta. Oli kaunis kesäinen aamu. Istuin ikkunan alla ruohikolla ja ihmettelin auringonpaistetta. Silloin valtasi minut ääretön ikävä. Muistin, miten kotini oli jossakin kaukana; jossakin, missä vallitsi sanomaton rauha ja autuus. Tunsin, että minut oli tuotu tänne outoon paikkaan, outojen ihmisten keskelle, jossa kukaan ei minua ymmärrä. Filosofoin: Mitä tämä elämä on, mikä tarkoitus tällä mahtaa olla?

Kun olin oppinut jo vähän lukemaan, ajattelin usein: "Jossakin täytyy olla varastoituna kaikki tieto, joka voi selvittää kaikki kysymykset." Pohdin jo vakavasti elämän tarkoitusta ja elääkö ihminen kuoleman jälkeen. Olin vähän kuullut spiritismistä ja se herätti toivoa. Ajattelin kuitenkin: Kaikki tieto täytyy löytyä kirjoista. Mutta mistä voin niitä saada? Elämä oli sangen tuskallista. Tuska kohosi vähitellen kuin huippuun ja silloin näin eräänä yönä unen. Olin maanalaisessa luolassa. Siellä oli suuri kirjasto, jossa oli valtavia teoksia. Isoimmat kirjat olivat noin metrin korkuisia ja puolen metrin levyisiä, mutta tekstiä en osannut lukea.

Joku selitti: "Koko maailman viisaus on koottu näihin kirjoihin, ole rauhassa, vielä sinä ehdit niitä tutkia, elämäsi on vasta alussa." Heräsin, ja minussa oli suuri rauha. Uskoin, että tapahtuu niin kuin olin ymmärtänyt.

Olin vähän toisella kymmenellä. Satuin kuulemaan, että Helsingissä oli ihmeellinen seura, joka piti kokoushuoneen ovenpäällä ympyränmuotoista käärmeenkuvaa. Se oli Teosofinen Seura. Oli aivan henkeä salpaavan jännittävää kuulla, mitä kaikkea siellä muka tapahtui. Elin niinä aikoina kuin kuumeessa ja aavistin, että joku ratkaisu varmaan on lähellä. Ja se myöskin tuli. Eräänä iltana poikkesi meille kulkukauppias ja alkoi pesänloisteella lukea jotakin spiritisti-lehteä. Sain vanhempani ostamaan tuon lehden. Siinä olevat henkivalokuvat ja kirjoitukset saivat minut ymmärtämään, että aavistamaani tietoa todella oli olemassa.

Kohta jälkeenpäin valkeni tilanne lopullisesti. Eräässä riihen seinässä oli ilmoitus, että teosofinen esitelmä pidetään eräässä syrjäisessä talossa. Sain aivan kuin sisäisen täräyksen. Mikään mahti ei olisi pidättänyt minua esitelmästä, vaikka pelkäsinkin pimeätä metsätietä. Sain tarvitsemani kymmenpennisen — se oli sisäänpääsymaksu — ja niin painuin taipaleelle. Esitelmästä en muista muuta, kuin että puheenaiheena oli Latsaruksen ylösnousemus. Huonetta valaisi pieni öljytuikku, niin että esitelmänpitäjäkin peittyi hämärään. Lienee ollut J. R. H. Sain käteeni lentolehtisen, jonka takana oli kirjahinnasto. Oli kuin olisin saanut Pyhän Hengen kasteen, sillä juostessani kotiin pimeätä metsäpolkua olin täynnä ihmeellistä riemua ja varmuutta. Jollakin ihmeellisellä tavalla tiesin, että nyt oli tienpää näkyvissä.

Tilasin teosofisia kirjoja. Besantin ym. kirjat tuntuivat tietorikkaammilta, kun taas Pekka Ervastin kirjoja en oikein ymmärtänyt. Minusta, kokemattomasta, ne tuntuivat vähemmän tietorikkailta. Tein vähitellen merkillisen havainnon: olisin halusta rukoillut, vaikka eivät vanhempani sellaista olleet erikoisemmin teroittaneetkaan. Mutta ketä olisin rukoillut? Lukemani teosofiset kirjat veivät uskon persoonalliseen Jumalaan ja eihän persoonaton elämä, jumaluus, voinut mitään kuulla. Olin vaikeassa tilanteessa. Olen jälkeenpäin usein ajatellut, mikä siunaus on hyvä toveri, joka ymmärtää ja ajattelee samoja asioita. Minulla ei ollut ketään, jolle olisin voinut näistä asioista puhua. Kuljin omaa latuani ja tunsin olevani outo kulkija ihmisten keskellä.

Tällainen toivottomuus tuli lopulta ylivoimaiseksi. Tuska nousi viimein jonkinlaiseen huippuun. Eräänä päivänä, katsellessani ulos ikkunasta, sieluni huusi apua suuressa tuskassa suurelta Tuntematttomalta. — Ja tämä Tuntematon kuuli sieluni hätähuudon.

Nyt aloin ymmärtää Pekka Ervastia yhä paremmin, mutta vasta yhteistyö samoinajattelevien kanssa teki henkisen elämän hedelmälliseksi. Kokemus on minulle

opettanut, että veljelliset toverit ovat henkisen elämän tiellä kuin kalliita helmiä ja jalokiviä, joita tulee suojella tomulta ja lialta, jotta taivaallinen valo voisi väärentymättömänä heistä heijastua.

1944: 82—83.

V. L.

KANSAMME HENKINEN TEHTÄVÄ

Jokaisella kansalla, samoinkuin jokaisella yksilölläkin on oma dharmansa, velvollisuutensa, henkinen tehtävänsä. Jokainen kansa on kutsuttu omalla paikallaan ja omalla erikoisella tavallaan antamaan ihmiskunnan kokonaisuudelle kehitystä edistävän panoksensa.

Entä missä piilee kansan dharma, kuka on siitä tietoinen, kuka kansaa inspiroi dharmansa täyttämiseen? Kansan näkymätön johtaja: Kansallishaltia. Hän on tietoinen jumalien suunnitelmasta, oman kansansa henkisestä tehtävästä. Hänen päällään lepää vastuu, jonka hän on ottanut kantaakseen rakkaudesta kansaansa.

Miten kansa voi tietää näkymättömän johtajansa toivomukset? Tietäjiensä ja profeettojensa avulla. Kansan suurmiehet: runoilijat, tietäjät ja taitajat ovat aina osanneet enemmän tai vähemmän selvästi tulkita kansallishaltiansa kuiskeita, sitä henkistä todellisuutta, joka kuvastuu myös kansan syvien rivien tunteissa. Niinpä sanotaankin, että sivistyneistö edustaa kansan älyä, puolueet intohimoja ja syvät rivit sydäntä, omaatuntoa, korkeampaa moraalia. Hiljainen talonpoika tuntee syvästi maahengen maanivan kehoituksen, ellei väärään suuntaan kasvanut äly, tai puoluepyyteet ole häneltä tätä kykyä riistäneet. Hän t u n t e e kansallishaltian korkeata moraalia, joskaan hän ei osaisikaan sitä tulkita. Siksi kansa tarvitsee tietäjiä, osatakseen heidän opastuksellaan tulkita sisäistä itseään.

Historia tuntee toistaiseksi vain aniharvoja tapauksia, jolloin tietäjien ääntä on kuunneltu. Siksi kansat ovatkin intohimojen repimiä, kulkien uskonnollisten ja aatteellisten harha-auktoriteettien perässä.

Suomen kansalla on erikoistehtävä, erikoinen henkinen panos annettavana ihmiskunnalle. Siitä meillä on todistuksia. Monet okkultistit ympäri Eurooppaa ja muuallakin ovat viitanneet Pohjolaan, Suomeen. On puhuttu Pohjolan valkoisesta valtakunnasta, jolla tulisi olla henkisesti johtava asema Euroopan omanatuntona. Myöskin Pekka Ervast painostaa Suomen erikoistehtävää, jopa viittaa siihen, että koko maapalloa käsittävä uusi sivistys, uusi henkisempi kulttuuri lähtisi Suomesta. Suomella on tähän edellytykset sen vuoksi, että kansallishaltiamme Väinämöinen on omak-

sunut Jeesus Kristuksen elämänopin johtotähdekseen. Jos siis Suomen kansa tahtoo toteuttaa dharmaansa ja olla luovana tekijänä ihmiskunnassa, on sen pyrittävä kulkemaan Kristuksen jäljessä. Suomen kansa on, kuten Pekka Ervast kuvailee, soiton ja laulun kansa. Sen mahti ei ole ulkonaisessa suuruudessa, vaan se on totuuden jumalallisessa viisaudessa. Sen aseet ovat hengen voima ja sanan mahti.

Ihminen, luomakunnan kruunu on asetettu niin arvokkaaseen asemaan, että sille on uskottu toteuttamistehtävä. Jumalien suunnitelmat eivät toteudu automaattisesti. Ennustukset lausutaan kehoituksina ja varoituksina, ei väistämättöminä tosiasioina. Onhan puhuttu esim. eurooppalaisen sivistyksen tuhosta, mutta myöskin uudesta Euroopasta, Euroopan Yhdysvalloista. On käsitettävä niin, että kansojen, mm. Euroopan karma on synkkä. Olemme siksi paljon sortaneet värillisiä rotuja ja toisiamme, että karma, tasapainon laki vaatii hyvitystä. Karmalliset syyt johtaisivat Euroopan tuhoon. Mutta kriitillisen hetken lähestyessä annettiin korkeammalta taholta apua teosofisen sanoman muodossa. Jos Euroopan kansat olisivat osanneet tarttua tarjottuun apuun, olisi uhkaava karma ollut maksettavissa Mestarien tarjoamalla työllä. Oli kysymys siitä, että kansojen henkisesti valistuneimmat yksilöt olisivat ryhtyneet toteuttamaan teosofista veljeysohjelmaa.

Tapahtumat ovat ihmisten ratkaistavissa, joten ne voidaan tehdä hahmoiteltua huonommiksikin. Pekka Ervast kertoikin — puhuessaan eräässä tilaisuudessa Nostradamuksen ennustuksesta, että Eurooppa mahdollisesti tulisi annettavaksi muhamettilaisten haltuun — mitä arveltiin jumalien neuvostoissa, joissa päätettiin kansojen kohtaloista. Olisi kuin armonosoitus Euroopalle, jos muhamettilaiset ottaisivat sen valtaansa. Euroopalla on myös toinen mahdollisuus: sen omasta keskuudesta nouseva materialistinen hirmuvalta. Jos jumalkielteinen hirmuvalta päästettäisiin Eurooppaan, olisi se liian julmaa. Vaihtoehto riippuu meistä itsestämme.

Pohjolan valkoisen valtakunnan syntyminen perustuu siihen, että Vuorisaarnan kristinusko, syvempi henkinen elämänkäsitys saa täällä kyllin voimakkaan jalansijan. Se valtakunta on kyllä pantu alulle Pekka Ervastin kristosofisessa sanomassa, mutta saako se riittävää otetta, kykeneekö Suomen kansa sulattamaan sen itseensä? Se riippuu meistä suomalaisista. Ei ensikädessä suurista joukoista, vaan henkisesti valistuneiden yksilöiden pienistä ryhmistä. Osaammeko siihen syventyä ja antaa sen hapatuksen tavalla vaikuttaa ympäristössämme. Jos emme osaa, tullaan ajanollen yrittämään jossakin muualla, esim. Norjassa.

P. E. toivoi Suomen kansasta uuden kulttuurin alkajaa. Hän toivoi näkevänsä työnsä tuloksia jo eläissään. Kansallamme oli kuin armon aikaa, jolloin sen olisi pitänyt osata toteuttaa P. E:n hahmoittelemaa ja Väinämöisen inspiroimaa uutta sivistystä. Tämä

uusi, Vuorisaarnan hengen mukainen sivistys on aseeton. Suomi saikin itsenäisyytensä armosta, ilman verenvuodatusta. Se oli Elämän puolelta kehoitus: näin teidän tulee elää. Mutta Suomen kansa ei osannut, se lankesi kansalaissotaan. Miksi? Siksi, ettei se valittujen joukko, joka ennen syntymäänsä oli lupautunut tekemään henkistä työtä Suomessa ja joka edustaa maan suolaa, kansan valoa, se ei tehnyt asioita itselleen kyllin selväksi. Sillä mistä tulee viisaus kansan johtajiin? Tuleeko se kansalaiskokouksista ja joukkoäänestyksistä? Ei. Viisaus tulee sisästä päin. Se tulee kansan henkisiltä johtajilta sikäli kuin kansa antaa sen tulla. Totuudenetsijäin henkisten ponnistusten tulokset kootaan viisaudeksi ja voimaksi kansan auraan. Siitä ammentavat kansan johtajat.

Asian valaisemiseksi lainaamme kohtia eräästä Pekka Ervastin yksityisluontoisesta esitelmästä. Siinä hän sanoo:

"Uskoin vahvasti (ja itse asiassa sanoin aina itselleni, että tiesin) että Suomi tulisi itsenäiseksi, uskoin niinikään vahvasti, että Suomen kansalle tarjoutuisi harvinainen historiallinen tilaisuus. Tarjoutuisi tilaisuus alottaa aseettomana ja ulkonaisesti ikäänkuin turvattomana uutta sivistyskautta. Olihan minulla ollut selvästi todistava kokemus (nim. suurlakosta. V. L.), että hengen voima on suurempi kuin miekan. Nyt siis näin, että jos Suomen kansan sisäinen henki heräisi tietoiseksi kansan yksilöissä, niin tämän kansan ei tarvitseisi turvautua tuleen ja miekkaan saavuttaakseen itsenäisyytensä. Samalla näin, että Suomen kansalle täten tarjoutuisi erikoinen tilaisuus näyttää muulle maailmalle esimerkkiä. Tähän kaikkeen oli kuitenkin välttämätöntä, että teosofinen elämänymmärrys tunkeutuisi kansaan ja valtaisi sen mielikuvituksen ja sisäisen elämän. Sillä jolleivät ihmiset uskoneet kaikkien ihmisten ja kansojen henkiseen yhteyteen, jos eivät uskoneet, että ihminen on iankaikkinen jälleensyntyvä henkiolento, kuinka he sitten saattaisivat uskoa hengen ja sanan voimaan väkivallan ja miekan kustannuksella? ... olin mielessäni varma siitä, että teosofit tämän ymmärtäisivät... Kun maailman sota 1914 alkoi, en osannut olla huudahtamatta sielussani: Teosofinen Seura ei siis ollut aivan tietoinen tehtävästään, koska se ei osannut estää tätä maailman sotaa... teosofisen liikkeen niin sanoaksemme ajallinen, historiallinen tehtävä olisi ollut aikaansaada ymmärtämystä kansain kesken, että väkivallan käyttö sodan muodossa olisi käynyt mahdottomaksi kansainvälisten asiain ratkaisussa."

Mikä on edellytys, että kansa voi ja uskaltaa julistautua aseettomaksi? Se on Kristuksen opettaman maailmankatsomuksen oikea ymmärtäminen ja usko siihen, että Jumalan Pojan täytyi olla selvillä elämän peruslaeista. Kristikunta väittää uskovansa ja luottavansa Jumalaan, mutta käytännössä se luottaa miekkaan. Jeesus kielsi väkivallan ja aseiden käytön. Hän tiesi Elämän tahdon ole-

van ja ihmiskunnan tulevan kehityksen vaativan, että on luotava aseeton yhteiskuntamuoto. Kansan pitää omaksua Kristuksen oppi ja ymmärtää, ettei Jumala, Isä kaiken olevaisen alku ja lähde ole epäkäytännöllinen ja aseta puutteellisia lakeja ihmisten seurattaviksi. Jumala ei ole kaikkivaltias merkityksessä mielivalta, vaan itse Laki ja Lain täyttymys. Siitä on todisteena luonnon lait, joita emme voi muutella, vaan ainoastaan ohjailla. Jos kansan jumalkäsitys on Kristushengen mukainen ja se tässä uskossaan heittää aseensa ja senvuoksi sortuu, niin eihän se ole kansan syy. Kansa olisi silloin marttyyri ensimmäisten kristittyjen tapaan ja sellainen koituisi siunaukseksi.

Vaan tiedämmekö, että kansa sortuu aseettomuuteen? Onko se koettu? Ei. Emme näe missään esimerkkiä. Jokainen kansa, pieni niinkuin suurikin ylläpitää armeijaa — ja sen kanssa sortuu aikanaan. Toteutuu Jeesuksen sanat: "Joka miekkaan tarttuu, se miekkaan hukkuu". Kansa saa aseissa olostaan syyttää itseään, koska se — tunnustaessaan itsensä kristityksi — menettelee vastoin Mestarinsa opetuksia. Jos kansa päinvastoin loisi aseettoman valtiomuodon ja julkisesti tunnustaisi uskonsa Jumalan tahtoon ja Mestarinsa neuvoihin ja jos se näin tehden tulisi tallatuksi, silloin kansalla olisi oikeus tehdä johtopäätöksensä uskonsa pätevyydestä. Mutta, kuten sanottu, tätä ei ole koettu. Emme näe esimerkkiä, miten kansan kävisi, jos se julistautuisi kristityksi ja toteuttaisi julistuksensa käytännössä.

Pekka Ervastin unelma Suomesta oli kuitenkin tämä. Kun Suomi saavutti itsenäisyytensä aseitta — ja se saavutti sen P E:n ansiosta — olisi Suomi voinut olla edelläkävijämaa: uuden kulttuurin kehto. Unelmaan kuului, että kirkot olisivat puhdistaneet opinkappaleensa ja ottaneet Mestarinsa käytännölliset siveyssäännöt — Vuorisaarnan — ohjelmaansa. Romuttaessaan "vaivaisen-syntisen"-ohjelmansa, olisi kirkko voinut opettaa, miten ihmisten tulee keskenään elää ja toimia, miten Vuorisaarnan käskyjä noudattamalla voidaan päästä syntisyydestä, ja saamattomuudesta hyvän suhteen. Vuorisaarna vapauttaa kuolemanpelosta, elämänpelosta ja Jumalan pelosta. Jumala on Jeesuksen opetuksissa rakastava Isä — ei pelättävä. — Kun kristosofia olisi saanut ansaitun paikkansa koulujen opetusaineistossa, olisi se antanut uuden sisällön koulujen ohjelmaan. Nousevat polvet olisivat nähneet tulevaisuuden valoisana, elämäntoiminnat jumalallisen järjen ilmennyksinä samalla, kun muinaissuomalainen tietäjäviisaus: sanan ja laulun mahti, olisi noussut kunniaansa. — Käytännöllinen elämä olisi henkevöitynyt. Kiire, tuo nykyisen elämänmuodon luoma kirous olisi kaikonnut kauas. Sillä mihin olisi kiire? Tekniikan avulla ulkoinen hyvinvointi kukoistaa muutamassa vuodessa, jos ei tehdä hyödytöntä työtä, eikä tuhota saavutettua hyvinvointia. Ajan ylijäämä

jäisi henkisiin harrastuksiin. Vähitellen kasvaisi myöskin niiden ihmisten luku, jotka tositeossa kaipaavat henkistä valoa, tietoa Elämän syvistä totuuksista.

Entä mitä olisi varattuna heitä varten? Onhan tieto olemassaolon tarkoituksesta ensitärkeä kysymys ja lopulta ainoa välttämätön. Heitä varten syntyisi mysteriokoulut. Jossakin maaseudun rauhassa, kansan suojaamana ja kunnioittamana seisoisi Temppeli tai Temppeleitä, joihin voisivat mennä ne ihmiset, joita ei tyydytä pelkkä asioiden ymmärtäminen, vaan joiden sieluissa palaa ikuisen elämän ja henkisen tiedon kaipuu. Mysterio-opistosta lähtisi tietäjiä ja profeettoja maailman valoksi ja ihmiskunnan onneksi.

Mikä on mysterio-opiston syntymisen edellytys ja ehto? P. E. sanoi, että Egyptin pyramiidien mysteriot pyrkivät jälleensyntymään Suomessa. Mikä asema oli Egyptissä mysterioilla? Ne olivat kansan todellisia kasvattajia. Mysterioiden hierofanteilla oli tieto ja viisaus, heiltä kysyivät neuvoa faaraot ja hallitusmiehet. Mysterioissa oli kansan tuki ja turva. Ymmärrämme, ettei mysterio-opistoa ulkonaisena laitoksena voi syntyä, ennenkuin kansa herää näkemään sen tarpeellisuuden ja antaa sille sekä moraalisen että aineellisen tukensa.

Voimme kysyä: onko tämä välttämätöntä? Emmekö voi elää muiden kansojen tavalla ilman korkeita päämääriä ja suuria tulevaisuuden unelmia? Emme voi. Ei mikään kansa voi enää elää, ellei se toteuta Elämän sille asettamaa tehtävää. Varsinkin nyt, jolloin olemme todella tulleet uuteen aikakauteen, kansoilta vaaditaan asettautumista hengen palvelukseen. Jokaisen kansan on toteutettava sisintä itseään kaikkien yhteiseksi onneksi. Ei enää riitä kauniit puheet — tekojenkin on oltava niiden kanssa sopusoinnussa. Kansat on kutsuttu tuomiolle.

Elämän aaltomaisesta rytmistä johtuu, että toinen kansa on jossakin suhteessa toista edellä. Jos jollakin kansalla on enemmän henkisiä talentteja, niin siltä vaaditaan ja odotetaan myös enemmän. Suomen kansa on armoitetussa asemassa. Sen monituhatvuotinen valmistuskausi johti siihen, että uuden kulttuurin, uuden, käänteentekevän aikakauden kulmakivi laskettiin Suomessa. Se tuli aineen tasolle Pekka Ervastin kristosofisen sanoman muodossa. Olemme saaneet todella maailmanhistoriallisen tehtävän, eikä vastuumme suinkaan ole vähäinen.

Ihmiskunnan kirous näyttää olevan — emmekä me suomalaiset ole siitä poikkeuksena —, ettei järjen ääni pääse oikeuksiinsa ilman kärsimyksiä. Voimmeko näinollen ihmetellä, jos kärsimyksiä tulee. Planeettamme kirkastuminen on alkanut ja uusi aikakausi tekee tuloaan. Ja tämän välttämättömyyden edessä meidän on taivutettava päämme. Kärsimyksen tulessa — jos ei muuten — on meidän puhdistuttava omahyväisyydestämme ja persoonallisista toiveunelmistamme. Meidän on tunnustettava Korkeimman

johto ja Vuorisaarnan henkinen viisaus ainoaksi lailliseksi tiekseemme. Sitä noudattamalla ja siinä hengessä toisiamme valistamalla toteutamme kansamme sisäistä tehtävää ja joudutamme valoisamman ajan tuloa ihmiskunnalle.

V. L. 1944: 220—225.

STEFANUS

Toinen joulupäivä, jota kristikunta viettää ensimmäisen marttyyrinsa Stefanuksen muistojuhlana, on meille kristosofeille pyhien muistojen päivä. Tapaninpäivänä syntyi Pekka Ervast, teosofis-kristosofisen liikkeen alkuunpanija ja ensimmäinen teosofinen työntekijä Suomessa. On syytä palauttaa mieleemme Stefanus, josta Apostolien Teot niin voimakkaasti puhuu.

Opetuslasten luvun kasvaessa tuli tarpeelliseksi valita muutamia diakooneja, jotka mm. aterioitaessa toimittivat pöytäpalvelusta. Näiden joukossa mainitaan Stefanus, joka oli täynnä uskoa ja Pyhää Henkeä. Hänen kerrotaan olleen niin etevän tiedoistaan, että vaikka monesta maakunnasta saapui väittelijöitä, he eivät kyenneet häntä voittamaan. Tällainen nerous herätti katkeruutta papistossa, — kun Stefanuksesta tuli vihatun Jeesuksen oppilas. Niinpä Stefanuksen suhteen toistui sama kohtalo, mikä useimmiten on tullut henkisten ihmisten osaksi. Kun häntä ei kyetty rehellisin keinoin kukistamaan, turvauduttiin petokseen ja kavaluuteen. Väärentämätöntä totuutta ihmiskunta ei siedä.

Oliko Stefanus siis syyllistynyt rikoksiin? Halusiko hän vallassaolijoiden syrjäyttämistä? Kaukana siitä. Hän ainoastaan puhui Jumalasta uudella tavalla. Hän oli kerran kuullut Jeesuksen puhuvan Isästä, rakkauden Jumalasta, ja hänen sielussaan värähti kummasti. Yksinään hän mietti tätä uutta ihmeellistä sanomaa. Tutkiessaan juutalaisten pyhiä kirjoja hänelle selvisi, että se, mistä profeetat olivat puhuneet, oli nyt tapahtunut. Oli auennut uusi aika, mutta kirkot papistoineen — joiden pyrkimyksenä oli valta ja oma hyvinvointi — olivat niin kuoreutuneet omiin käsityksiinsä, etteivät nähneet, mitä kohtalon ovelle oli kirjoitettu. Tavallinen rahvas oli enemmän hereillä. Mutta tässä piilikin vaara. Jos kansa herää, — ajattelivat papit — niin papiston valta heikkenee.

Stefanus pysyi vakaumuksessaan kuolemankin uhalla, siinä hän oli Mestarinsa kaltainen. Ei hän masentunut korkeiden neuvosherrojen uhkauksista, ei kieltänyt Mestariaan, kuten teki Pietari heikkona hetkenään. Päinvastoin hän puhui ja puolusti, ja hän puhui voimakkaasti. Hänestä lähti viisautta ja hengen hehkua. Näemme hänessä miehen, joka korkeimman asialla ollen ei ku-

martunut uhkan edessä, jonka silmä ei väistänyt kavalan katsetta. Läsnäolijatkin tajusivat, että Korkeimman voima oli hänet vallannut, että Iäisen tuli hehkui hänen silmistään.

Kuitenkin hän oli nöyristä nöyrin. Sielunsa sisimmässä hän oli polvillaan Isänsä edessä, sen ainoan mahdin, jonka kädessä oli hänen tuomariensakin elämä. Miten hyvin hän tiesikään, että maallinen valta oli niiden omistajille annettu — annettu kuin hehkuva rauta lasten leikkikaluksi, jotta sen kärventävä kuumuus omistajalleen jotakin opettaisi. Mutta kun vallanhalusta oli kasvanut kansan kirous, kun se uhkasi niellä hornaansa sen henkisen valon, minkä profeetat olivat sille hankkineet, niin tämän nähdessään ei Stefanuskaan voinut sisäistä järkytystään vaimentaa. Hengessään hän kauhistui sitä läpipääsemätöntä pimeyttä, joka sumensi ajan valistuneimmat ihmiset. Hänen olikin pakko sanoa: "Te niskurit ja ympärileikkaamattomat sydämeltänne ja korviltanne, aina te vastustatte Pyhää Henkeä — niinkuin isänne, niin tekin. Ketä profeetoista eivät teidän isänne vainonneet? He tappoivat ne, jotka ennustivat sen Vanhurskaan tulemista, jonka kavaltajiksi ja murhaajiksi te nyt olette tulleet, te, jotka enkelien toimesta saitte lain, ettekä sitä pitäneet." — Kuolinnäyssään sai Stefanus kokea Jumalan Pojan ihmeen.

Onneton ihmiskunta sai pimentyneen tahtonsa läpi. Jälleen oli Jumalan poika saanut kärsiä ihmisten pahuuden tähden. Jälleen oli ihmiskunnan taivallettava toivotonta korpivaellustaan. Kunnes vasta lähes parin vuosituhannen kuluttua alkoi kajastaa uuden päivän aamu, joka heittää sammumattoman valonsa Kristuksen mysterioihin.

Se päivä on noussut. Työn, joka Stefanukselta jäi suorittamatta — Jeesuksen ja Kristuksen mysterioiden paljastus — suoritti Pekka Ervast. Samalla tapahtui muutakin: tapahtui kauan odotettu Kristuksen toinen tuleminen. — Mystillisenä todellisuutena Kristuksen toinen tuleminen oli kyllä tapahtunut ennenkin. Harvoissa yksilöissä oli Kristus syntynyt, oli tapahtunut jouluyön ihme joidenkin ihmisten sydämissä. Kuinka pimeää olisikaan, ellei näin olisi tapahtunut. Mutta kuka mittaa sen kärsimysten paljouden, jonka ihmiskunta näille armoitetuille tuotti. Vielä oli valta pahalla, väkivallan hengellä, kuolemalla. Vielä ei ollut tuomion käsi laskeutunut ihmiskunnan ylle — käsi, joka erottaa oikea- ja väärämieliset toisistaan, joka jakaa oikeutta jumalallisten lakien mukaan. Sentähden luomakunta yhäti odotti huokaillen vapautuksensa päivää, joka toisi maanpäälle Isän kuningaskunnan valtaistuimineen, antaen elämisen turvan niillekin, jotka yrittävät ihmistä ilmentää.

Se aika koitti, tapahtui jouluyön ihme planeetallemme. Kosmillis-jumalallinen valo valaisi pienen pallomme tuonelat ja taivaat, sen helvetit ja kiirastulet. Pahuus näki oman kelvottomuu-

tensa koko mustuudessaan. Se huomasi valtansa horjutetuksi, kuoleman vallan voitetuksi. Se näki itsensä Saatanan kasvojen loistavan vapautuksensa riemussa, Kosmillisen Kristus-Isän iänikuisen valon valaisemana — ja kauhistui.

Niinkuin hengenhädässä oleva ihminen ponnistaa viimeiset voimansa säilyttääkseen elämänsä, niin ponnistaa pahuus parhaillaan ympärillämme. Mitä suuremmaksi tulee tuho, sitä suurempi on pahuuden ilo.

Keskellä psyykkisen ja fyysillisen maailman myllerrystä toimii pieni totuudenetsijäin joukko. Se irroittautuu ympäröivistä kuohupäistä. Se ajattelee, hengittää, rakastaa. Se ymmärtää, että Kristus syntyy tallissa, eläinten keskellä. Se tietää, että yöllinen myrsky laantuu päivänkoitossa, että salamointi ja jyrinä särkee pilvet nousevan auringon tieltä. Se uskoo, ajattelee, rakastaa, elää. Sen rakkaus muuttuu aallonmurtajaksi, kuin mereen heitetyksi öljyksi, joka rauhoittaa kuohuvat mainingit. On kuin ihmelaiva purjehtisi öisellä merellä.

Jo kuultaa taivaanrannalla nousevan päivän kajastus. Sen valossa kuvastuu lähenevä ranta. Näkyy kauan kaivattu maa. — Vaan missä oletkaan rypenyt yöllinen Tellus? Millaiselta näytätkään uuden aamun kultaisessa valossa? Verestä punaisena läikkyvät meresi ulapat. Tuskantäytämä huuru työntyy mantereistasi, pyrkien punaamaan nousevan auringon. Mitä oletkaan tehnyt ihminen? Miksi olet viljavat peltosi koristanut hautaristein? Miksi miljoonakaupunkiesi mahtavat rakennukset olet muuttanut soraläjiksi? Vaikenet. Häpeät. Aijot sanoa: "Kristuksen nimessä. Jeesus Natsarealaisen nimessä meidät on kasvatettu toistemme murhaajiksi." Jos niin ajattelet, on häpeäsi vieläkin suurempi. Sillä katso: ei pahinkaan "pakana" ole milloinkaan kyennyt tekemään maailmaa niin surkeaksi kuin sinä, omahyväinen "kristitty". Sinä, joka Mestarisi opetuksista olet tehnyt vallanhimosi astinlaudan ja hänen kuolintuskistaan autuutesi ehdon.

Vaan katso ihminen: Uuden jouluyön ihme vaikuttaa jo sydämissä. Uusi päivä tekee yhä nousuaan ja sen maagillisissa säteissä on jumalallisen voiman ja vallan majesteettiutta. Sen mukana alkaa uusi aika. Se aika on jo alkanut. Ei enää kysytä, oletko Kristitty vai pakana, oletko oikea- vai vääräoppinen. Nyt kysytään: M i t e n a i j o t e l ä ä ? Miten käytännössä ratkaiset ihmisten keskinäiset suhteet? Soveltuuko veljeys jokapäiväisen elämäsi ojennusnuoraksi? Opetteletko luopumaan väkivallasta? Näistä seikoista tulee ajanollen riippumaan, voiko kehityksesi maan päällä jatkua. Sillä planeettamme kirkastuminen on alkanut.

V. L. 1945: 31—33.

"Kerropa vähän kokemuksistasi", sanoi muuan ystäväni. "Autobiograafiat ovat ymmärtääkseni tulevaisuuden opetustapa. Johan sinäkin olet ehtinyt elämäsi keski-ikään ja olet yli neljännes vuosisadan harrastellut näitä teosofis-kristosofisia asioita, niin että tiedät jo yhtä ja toista".

"Tarkoitatko joitakin ylifyysillisiä kokemuksia?" kysäsin.

"No, enpä juuri sitäkään", sanoi ystäväni vähän hämillään," mutta onhan niitä muitakin kokemuksia, aivan tavallisia, jokapäiväisestä elämästä otettuja. Olen ajatellut, että henkiset kokemukset näkyvät elämän voitoissa ja tappioissa".

"Sitä mieltä olen minäkin" vastasin. "Ajatelkaamme vaan Jeesuksen lausuntoa: "Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa, niin k a i k k i m u u t e i l l e a n n e t a a n s i i n ä o h e s s a". Jos siis joku on valtakuntaa etsinyt, niin tämä k a i k k i m u u saattaa etsijälle olla kokemusta, vieläpä henkistä kokemusta siinä merkityksessä, että se todistaa etsijälle hengen voittoa aineen yli".

"No kerropa siis jotakin näistä."

— — —

Onko etsijäsielu synnynnäinen vai ei, sitä en tiedä. Joka tapauksessa olen ollut etsijä nuoresta asti. Palava totuuden kaipuu ajoi minut teosofisen liikkeen piiriin. Tänä aikana on ollut joitakin kokemuksia, joiden kertominen saattaa olla hyödyksi.

Liityin Ruusu-Risti järjestöön sen perustamisen alkuvuosina. Jäsenkorttia lähettäessään mainitsi Johtaja, että jos tulisin Helsinkiin vastaanottotilaisuuteen, niin voisin sen jälkeen liittyä esoteeriseen osastoon.

Päätin siis matkustaa heti ensi vuosikokoukseen. Mutta kuinka kävi? Raha-asiat tulivat esteeksi, matkaa ei voinut ajatellakaan.

Tämä oli suuri pettymys, joten päätin varmasti seuraavana vuonna yrittää uudelleen.

Mutta taas tuli este. Aikaa en saanut mitenkään järjestymään. Aloin jo vakavasti kysellä itseltäni, onko koko matka tarpeellinen, kun elämä näyttää sulkeneen tien.

Vähitellen kuitenkin selvisi, että esteet ovat voittamista varten. On päästävä alkuun, oli miten oli. Ensi vuonna menen. Aineellisten esteiden on väistyttävä. Menen, jos hengissä olen.

Ja niin matkustin kolmantena vuonna. Alku oli kuin Jaakobin painia, mutta lopussa seisoi kiitos. Kun esteet kerran tulivat voitetuiksi, eivät ne enää tulleetkaan voittamattomina. Esteitä kyllä tuli edelleenkin, mutta ne olivat enemmän sisäisiä, jotka pukeutuivat ulkoiseen muotoon. Esimerkiksi näin: "Kuinka sinä voit tuhlata rahojasi noin holtittomasti tuollaisiin harrastuksiin. Ajattele perhettäsi. Joka penni on sille välttämätön." En silloin vielä ymmärtänyt, että henkisten asiain yhteydessä on aina kysymys voittamisesta. Se on selvinnyt jälkeenpäin.

Aloin tuumailla, että pitäisi harrastuksensa eteen myöskin jotakin tehdä. Mutta mitä? Enhän kyennyt mihinkään. Ajattelin kirjojen kaupittelemista, jota vähän jo vuosia ennen olin yrittänytkin, mutta nyt olin toimessani kiinni kuin otus satimessa. Kaupitteleminen oli mahdotonta. "Jospa olisi rahaa". — Tuo ajatus tuli kuin luonnonvoima. Rahaa. Sitähän voisi lähettää, mutta mistä?

Tuo monelle tuttu ajatus alkoi kiertää aivoissa: Pitää koota ensin rahaa, jotta sitten voisi edistää asiaa.

Vaikka en osannut järjessäni asiaa ratkaista, niin vaistosin jollakin tavalla, että tuo ajatus on petosta. Ja jälkeenpäin olen sen petokseksi ymmärtänytkin. Ensin on oltava Jumalan valtakunta, sen jälkeen muu.

Aloin siis lähettää rahaa P. E:lle. Pieniä summia, sen kun kohtuudella voin lähettää. Ja taas tuli kokemus, jonka jo ymmärsinkin. En ollut sen köyhempi. Aina tuli joku "sattuma", joku pieni ylimääräinen työ, josta lähettämäni summa tuli jopa kolminkertaisena.

Opetus: Kun raha alistetaan hengen palvelukseen, seuraa aineellinen vapaus. Mutta ihmisen on itse tehtävä alote siltä paikalta, missä hän on, eikä rakennella tuulentupia.

Samalla selvisi vapauden negatiivisen puolen voittaminen. Se tapahtui näin: Kun oli kysymys henkisistä harrastuksista, ei riittänyt tarpeeksi aikaa. Oli sata syytä ja estettä. Esteet kohdistuivat lisäksi aineelliseen toimeentuloon nähden uhkana: voit menettää työpaikkasi. Esteen toinen muoto oli: Jos pyydän siksi ajaksi toista etulaisekseni, niin vaivaanko häntä? Onko minulla siihen oikeutta? Tämä oli vaikeampi pulma.

Ratkaisin asian siten, että korvasin etulaiselle sata prosenttisesti. Ajattelin: Ensin henkinen elämä, sitten muu. Teen mitä vain siksi, että saan varatuksi aikaa. Ja vähitellen elämä helpottui. Aikaa alkoi järjestyä. Kuitenkin niin, että minun piti olla ohjaksissa sitä järjestämässä, eikä heittäytyä kohtalon armoille. — Opetus: Kun aika alistetaan hengen palvelukseen, poistuu orjuus. Tämä on vapauden negatiivisen puolen voittamista.

Mutta elämässä tapahtuu myöskin takaiskuja, joista seuraava kerrottakoon opetukseksi. Uusien järjestelyjen takia oli mahdollisuus saada eräs käytännöllinen mukavuus. Tämä mukavuus oli samalla velvollisuus, joka sitoi. Mutta tuon mukavuuden järjestäminen minulle unohdettiin. Näin olisikin vapautunut enemmän aikaa henkisiin harrastuksiin.

Silloin Ahriman kuiskasi: "Sinutko jätetään ilman. Pidä puolesi". Loukattu kunniantunto voitti. Mukavuus tuli ja sen mukana orjuuttava velvollisuus. Vasta vuosikymmenen ponnistusten jälkeen henki pääsi voitolle.

Taas tuli opetus: Ole äärimmäisen varovainen ottaessasi uusia maallisia

velvollisuuksia. Täytä entiset velvollisuutesi hyvin, äläkä uusia haali. Olet henkiolento ja tärkein asia on henkinen elämä. Ainoastaan sen antamia velvollisuuksia ota kantaaksesi.

Aivankuin omien aateskelujeni vahvistukseksi sain P. E:ltä suoran vastauksen. Aloittaessani mietiskelyharjoituksia puuttui tarvittava rauha. Tulin useimmiten häirityksi. Kysyin neuvoa P. E:ltä, joka vastasi: "Täytyy sopeutua olosuhteiden vaatimuksiin, kunnes henki niitä hallitsee".

Opetus: Rauha tulee, kun henki hallitsee. Ensin sisäinen rauha, lopulta ulkonainen. Ensin on hengen synnytettävä rauha meissä, senjälkeen henki hallitsee kaikkea muutakin.

"Entä oletko oppinut mitään itse työn suhteen", kuulen tuolta ystäväni kysyvän. "Oletko yhäti entisellä kannallasi, ettet mihinkään kykene. Tarkoitan: voiko oppia vähän voimaperäisemmin työskentelemään elämänymmärryksensä puolesta".

Käsitys, ettei mihinkään kykene, on väärä. Ajattelin kyllä monen monet vuodet: "Miksikä minun pitäisi yrittää sellaista, mihin ei ole edellytyksiä. Pysyköön suutari lestissään. Onhan kristosofisia työntekijöitä, joilla on sitä varten synnynnäiset kyvyt ja lisäksi koulujen antamat edellytykset. Riittää, kun luen ja tutkin toisten opetuksia ja yritän muokata itseäni. Onhan eräänlaista kunnianhimoa esim. se, kun kirjoittaa ajatuksiaan toisten luettavaksi".

En tästäkään ajatuksesta itseäni moiti, sillä se oli täysin paikallaan aikanaan. Mutta lopulta se alkoi tuntua riittämättömältä. Kysyin itseltäni oikein vakavissani: Sitävartenko olet olemassa, että "joksikin tulisit?" Itseäsikö varten sinun pitäisi ratkaista maailmanarvoitukset?

Päätin tutkia itseäni — käytännössä. Ajattelin: Jos minulla on joku talentti henkistä työtä varten, niin etsin sen esille — kokeilemalla. Olkoon se talentti kuinka pieni ja vähäpätöinen tahansa, niin alistan sen Mestarin palvelukseen.

Ja ilokseni huomasin, että sellainen löytyi. Häpesin ensin sen pienuutta — voi kuinka kovin häpesinkään. Mutta yritystäni kannusti Pekka Ervastin sanat: "Ainoastaan auttamalla tulee auttajaksi, ainoastaan oppimalla tulee opettajaksi ja ainoastaan työtä tekemällä tulee taitavaksi työntekijäksi Herran viinimäessä." Ja kokemus on opettanut: Niin kokonaan kykenemätön ei ole kukaan, ettei hän omalla tavallaan voisi elämänymmärrystään ruumiillistuttaa. Etsiköön siis jokainen oman talenttinsa esille ja kantakoon sen nöyrällä mielellä Mestarin käteen.

"Ehkä nykyinen sotakin sinulle on jotakin opettanut?" kuulen äskeisen kysyjän sanovan.

Onpa kyllä. Mutta siitä on viisasta puhua vasta sitten, kun se on tehnyt historiaa. Voinhan sentään mainita, että väkivaltakysymys on henkilökohtaisesti ratkaistavissa. Kun se on ratkaistu,

voidaan huomata, että siinä oikeastaan onkin se napakivi, jonka varassa hengenelämän mylly jauhaa. Katsos veli hyvä: Elämme siinä ihmeellisessä ajassa, jolloin viimeiset ovat tulleet ensimmäisiksi. Väkivaltakysymys, joka henkisellä tiellä ennen voitettiin viimeiseksi, se on nyt voitettavissa ensimmäisenä. Tämä johtuu siitä, että Kristusmysterio on laskeutunut tänne tekojen tasolle, joten nyt on mahdollista kokea Kristusvoimaa tekojen yhteydessä.

Uranus 1945: 107—110.

KAITA TIE

Kristosofisessa sanomassa puhutaan täydellisyyteen johtavasta eli kaidasta tiestä. Sillä tarkoitetaan, että vaikka elämä kasvattaa ihmiskuntaa inhimillistä täydellisyyttä kohti, niin ihmisyksilö ei ole sidottu elämän hitaaseen kulkuun. Jumalan poikana ihmisellä on oikeus irtaantua ihmiskunnan suuresta joukosta ja suunnata kulkunsa kaidalle, henkisen itsekasvatuksen tielle. Ja viisaat lisäävät: Elämä ei kasvata automaatteja. Se ei loputtomiin työnnä ihmistä kuin nukkea. Kun itsetietoinen minäolento osaa jo ratkoa eteentulevia kysymyksiä, ei hän enää edisty ilman omaa työtään. Hän jää tallaamaan omia askeleitaan elämänhalun ja karman kentällä. Siksi jokaisella on edessään pitkä ja vaivaloinen työ: itsensä käsittely, muokatakseen siitä Graalin maljan jumalallisen totuuden ja viisauden astiaksi.

Puhutaan myös laveasta tiestä. Jeesus opetti, että se tie on kaita ja portti ahdas, joka vie elämään ja vain harvat kulkevat sitä. Lavea tie vie kuolemaan ja sitä kulkevat monet.

Kirkko on ymmärtänyt, että absoluuttinen elämä on dualistinen. On Jumala ja paholainen, jotka kumpikin hallitsevat osaansa maailmankaikkeudessa toisistaan riippumattomina voimina. Kaidantien kulkijat päätyisivät Jumalan valtakuntaan ja lavean tien kulkijat ikuiseen kadotukseen.

Totuudenetsijöinä kysymme: missä on totuus. Kristosofia vastaa: elämä on eräässä merkityksessä dualistinen. Siinä vaikuttaa hyvä ja paha, totuus ja valhe. Siinä esiintyy eri poolien vastakkaisuus. Tajunta ja aine ovat ne kaksi ilmennyksen napaa, joiden välille jännittyy elämän silta. Elämä syntyy tajunnan ja aineen yhteistyöstä.

Paha on rajoituksen seuraus. Aine jakaa tajuntaa, synnyttäen karsinoita minuuden ja minuuden välille. Pahan synty on inhimillisessä minuudessa, siinä tajunnassa, joka käsitteellä "minä" erottaa itsensä toisesta. Paha on aineellisen elämän ilmiö.

Ymmärrämme, että koska henki ja aine ovat lähtöisin ehdotto-

masta ja lopulta sulautuvat ehdottomaan, tuntemattomaan jumaluuteen, ei pahalla ole ikuisuutta. Paha on syntynyt ajassa ja häviää ajan mukana. Paha on epäsointu elämän suuressa sinfoniassa. Se johtuu siitä, että itsenäisiksi tulleet minuudet pyrkivät omintakeisiksi soittajiksi, jota taitoa he eivät vielä osaa. Paha on siis epätäydellisyyttä. Kirkollinen käsitys laveasta tiestä on väärä. Kukaan ei ole tuomittu ikuiseen kadotukseen, mutta kyllä kuolemaan, kuolemaan ja uuteen jälleensyntymiseen.

Gnostikkojen mukaan on kolmenlaisia ihmisiä: ruumiillisia, sielullisia ja henkisiä. Ruumiilliset ihmiset, joiden elämän painopiste on ruumiissa, tyytyvät elämän nautintoihin ja aineelliseen hyvinvointiin. Heille riittää kaikki se, mitä Luther luettelee jokapäiväiseen leipään kuuluvaksi. Heidän "tiensä" on siinä, etteivät kulje millään tiellä — vastoin Lutherin olettamusta. He kävelevät paikallaan ja heidän rukouksensakin — jos sellaista joskus tapahtuu — tähtää aineellisten arvojen tavoitteluun.

Sielullisten ihmisten painopiste on sielussa. Nämä harrastelevat uskonnollisia ja filosofisia asioita, uskovat rituaalien ja sakramenttien voimaan. Heille ei riitä pelkkä ruumiillinen elämä, vaan he kaipaavat tunneliikahteluja. Eivät he kysy, muuttuuko leipä ja viini todella Kristuksen ruumiiksi ja vereksi. He eivät ole totuudenetsijöitä, ajattelijoita, vaan tunneihmisiä, joita erottaa ruumiillisista ihmisistä sieluelämän kaipauksien tyydyttämisen tarve.

Sielulliset ihmiset ovat lavean tien kulkijoita. He kulkevat, mutta hitaasti. Elämän kova koulu vaikuttaa heidän tunneluontoonsa. Läheisen ystävän, isän, äidin, puolison tai lapsen kuolema antaa kuin täräyksen, joka heitä ravistelee kysymään elämän tarkoitusta. Taistelu pyhän asian puolesta ja sitä seurannut häviö panee kysymään: eikö Jumala ollutkaan mukana taistelussa? Oliko omaksuttu Jumalkäsitys väärä? Onnen ja pettymyksen vaihtelu panee ajattelemaan kaiken katoavaisuutta.

Ja mihin johtaa lavea tie, jota kulkevat "monet", suuri osa ihmiskuntaa? Se johtaa kuolemaan ja aikanaan uuteen jälleensyntymään. Sillä kulkevat tuovat tullessaan pettymyksien antaman kokemuksen, herkistyneemmän omantunnon ja ihmisyystajun muodossa. Jälleensyntymien vieriessä oppivat he vähitellen elämän antaman kutsun; kunnes yksitellen heräävät totuudenetsijöiksi ja siirtyvät henkisten ihmisten luokkaan.

Kaidalla, elämään vievällä tiellä kulkevat vain henkiset ihmiset. He ovat niitä, jotka uskaltavat heittää päältään maailman kutoman sielullisen pakkopaidan. He uskaltavat kysyä, mikä on totuus, ei totuus vain tästä näkyväisestä elämästä, vaan koko totuus: totuus elämästä ja kuolemasta, ihmisen arvoituksesta ja Jumalasta, kaiken olevaisen alkuperusteesta. Kritiikin ja sydämen vaa'alla he punnitsevat kirkkojen

ja tieteiden tarjoamia elämänoppeja ja köykäisiksi havaittuaan heittävät ne luotaan. — Kun epäilys ja valikointi on kantanut hedelmää, seuraa totuuden ymmärtäminen. Totuus ei voi olla mielivaltainen. Totuus on elämän todellinen sisältö, Laki ja Jumalan tahto. Elämän sisällä on tahto ja järki, joka sitä kannattaa ja jonka varassa kaikki elää, Isän tahto. Totuudenetsijälle selviääkin, että hänenkin elämänsä tarkoitus on Elämän oman tahdon täyttäminen.

Entä mikä on Elämän tahto ihmiseen nähden? Onko sitä ymmärrettävällä tavalla esitetty? On. Se on esitettynä jokaisen uskonnonperustajan alkuperäisissä opetuksissa. — Koska olemme länsimaalaisia, joille Kristuksen opetukset ovat läheisempiä, on turha hakea pätevää elämänoppia kauempaa. Löydämme sen Vuorisaarnasta. Siinä on keskitetysti esitetty kristinuskon ydin ja se uusi henkisen elämän tie, jonka Jeesus paljasti.

Toinen syy Vuorisaarnan pätevyyteen on, että henkinen elämä historian kuluessa syvenee. Jeesuksen tuoma elämänymmärrys on syvempi kuin esimerkiksi Buddhan. Buddhan syvin näkemys oli sääli ja elämän kurjuudesta luopuminen. Jeesuksen sanoma on Kristusrakkauden omaksuminen ja toistensa kärsimyksien kantaminen.

Kysymykseemme, mihin kaita tie johtaa? vastaa Mestari: ikuiseen elämään, taivasten valtakuntaan. Ja missä on taivasten valtakunta? "Taivasten valtakunta on teidän sisällänne" vastaa Mestari. On turha etsiä sitä esimerkiksi kuoleman takaa. Ellemme löydä sitä itsestämme, emme löydä sitä muualtakaan.

Ja mikä on ikuinen elämä? Se on elämä, jonka yli kuolemalla ei ole valtaa. Se on kuolemattoman minuutemme tajuntaa. Se on Kristuksen tajuntaa, sen Sanan joka oli alussa, ja jonka kautta kaikki on luotu, kuten Johannes sanoo.

Pekka Ervast opettaa, että kaita tie johtaa taivasten valtakunnan portille. Se portti on kahdeksan jalokiven koristama. Niiden hohteessa näkyy, kutka siihen valtakuntaan kuuluvat, kutka ovat autuaita. Kahdeksan autuudenjulistusta kuvaavat sen ihmisen mielentilaa, joka kaitaa tietä kulkien on itsessään voittanut elämän kiusauksia ja alistanut persoonallisen minuutensa Isän tahdon palvelukseen.

Ja kutka ovat autuaita? Ensinnäkin ne, jotka ovat "köyhiä" ja "kerjäävät henkeä", jotka kaipaavat ja pyytävät totuutta ja valoa elämäänsä. Autuaita ovat myös ne, joita oikeamielisyyden tähden vainotaan, sillä totuudessa pysyminen ei yleensä saa ymmärtämystä.

Autuaita ovat lempeät ja rauhan rakentajat. Lempeydessä ja sävyisyydessä tulee esille meissä oleva Jumalan poikuus. Lempeät ja rauhan rakentajat saavat periä maan. Niinikään ovat autuaita murheelliset ja puhdassydämiset. Kun itsekkyydestä ja eläimellisyydestä puhdistuva sydän käy murheelliseksi omasta tyhjyydestään, silloin on Jumalan

näkeminen lähellä. Ihmisen korkein henki, hänen kuolematon minuutensa aivankuin avaa silmänsä ja näkee Jumalan majesteettiuden ja voiman. Se on suuri lohdutus, joka tuntuu persoonallisen ihmisen tietoisuudessa ja antaa voimaa uusia ponnistuksia varten.

Autuaita ovat niin ikään laupiaat ja oikeamieliset. Laupeus avaa sydämen ovet säälille ja armahtavaisuudelle, ja oikeamielisyyttä janoavat ravitaan henkisellä leivällä.

Autuudenjulistuksissa näemme aivankuin kuvastimessa sen ihmisen sieluntilan, joka on tullut taivasten valtakunnan portille. Niissä kuvastuu se myönteinen voima, joka seuraa Vuorisaarnan viiden käskyn seuraamisesta.

Vuorisaarnan käskyt ovat kielteisiä, viimeistä lukuunottamatta. "Älä suutu", "Älä ajatuksissasikaan ole epäpuhdas", "Älä vanno", "Älä vastusta pahaa". "Älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä". Nämä taivaallisen Isän viisi käskyä ovat kaidan tien kulkijan elämänohjeet. Niiden noudattaja kasvaa vähitellen sen täydellisyyskuvan kaltaiseksi, joka on hänen henkensä taivaissa. Nämä käskyt eivät ole mielivaltaisesti keksittyjä, vaan on niissä ihmiskäsitystä vastaavalla tavalla esitetty elämän pohjimmaiset, koossapitävät tekijät.

Vaikka nämä käskyt johtavat taivasten valtakunnan portille, ei kaita tie silti ole lopussa, eikä käskyjen merkitys ole lakannut. Toteutettaessa niiden sisällys jatkuvasti syvenee.

Edelläoleva ehkä antaa kuvan todellisesta kristitystä. Näemme, ettei ole oikeutta nimittää itseään kristityksi sen nojalla, että kuuluu kirkkoon, kuuntelee saarnoja, tai toimittaa sakramentteja. Kristittynä oleminen merkitsee Jeesuksen opetusten käytännöllistä toteuttamista. Kun hän kielsi vastustamasta pahaa, niin se merkitsee, että väkivallan käyttö on rikos ihmisyyttä kohtaan. Kristityn velvollisuus on luopua miekan käytöstä ja vahvemman oikeuden ihannoimisesta.

Voimme vielä lisätä, että tulleen Logos-vuodatuksen jälkeen Vuorisaarna on tullut ajankohtaiseksi myöskin suurelle ihmiskunnalle. Kristusvoima vaikuttaa nyt, ei vain henkisissä, vaan myös sekä sielullisissa että ruumiillisissa ihmisissä. Sielullisten ihmisten kulkema lavea tie on käynyt entistä kuoppaisemmaksi. Koettu suursota on asettanut uskonnon ja taiteen pintapuolisen harrastelun siksi räikeään valaistukseen, että niiden tyhjyys ja irvikuvallisuus alkaa olla selvästi nähtävissä. Yhä useimpien täytyy huomata, että ihmiskunnalla on vain yksi tie pelastua tuhosta: suunnata askeleensa kaitaa tietä kohti.

Ruumiillisten ihmisten paikallaan polkeminen on myös käynyt mahdottomaksi, sillä heitä ajaa — kuolema. Kuolema ajaa heidät toimintaan, tuhoamaan toisiaan elämänkatsomuksensa puolesta. Ja heitä kannustavat hurmaten ja innostaen sielullisten ihmisten suuret joukot.

Kuolema on ihmisen suuri auttaja. Se vetää harhoista todelli-

suuteen ja näyttää, ettei verta vuodattamalla mennä taivaaseen. Ei edes persoonallista taivasta voi saavuttaa, ennenkuin viimeisetkin rippeet sotaisesta hengestä ovat sammuneet ja ihminen on täydellisesti nöyrtynyt totuuden edessä. Kristusvoima auttaa ruumiillistakin ihmistä askeleen eteenpäin. Pyrkikäämme siis kaitaa tietä kohti ja tehkäämme totta elämästämme.

V. L. 1945: 184—188.

OPETTAVA UNIKOKEMUS

Olin nähtävästi karmallisessa velassa eräälle, vaikutusvaltaisessa asemassa olevalle mieshenkilölle, koska välimme kävivät erittäin kireäksi. Kristosofisen elämänymmärryksen omaksuneena olin ainakin teoreettisesti selvillä, miten omalta kohdaltani olisi pitänyt välimme selvittää, mutta en löytänyt mieleistäni käytännöllistä menettelytapaa. Silloin näin seuraavan unen:

Oli avara kenttä, joka oli aidalla jaettu kahtia. Aidan kummallakin puolen oli suuret sotilaskasarmit, joihin kumpaankin oli majoitettu oma armeijansa. Olin toisen armeijan ylipäällikkö ja yllämainittu mieshenkilö toisen armeijan päällikkö. Oli tulossa taistelu. N.s. vihollinen vaati minulta jotakin. Tiesin: jos taistelu syntyy, olen ehdottomasti voittava. Olin vakuutettu taistelun järjettömyydestä ja ehdotin neuvottelua. Siitä huolimatta vihollisen ylipäällikkö hyökkäsi kimppuuni. Ajattelin samassa: täytyyhän tässä olla aikaa ajatella tilannetta. Sieppasin maasta laudanpätkän ja iskin hyökkääjää selkään, noin kuin hätyyttääkseni häntä loitommalle. Tästä säikähtyneenä hän lähti juoksemaan kasarmiaan kohti ja minä tiesin: jos ammun hänen jälkeensä, on hän mennyttä miestä. Sitä en kuitenkaan tehnyt, vaan hetken mietittyäni lähetin sanan, että haluan neuvotella. Olin tehnyt päätökseni.

Neuvottelukunta saapui ja silloin sanoin: "Taistelua ei aloiteta. Tässä on minun armeijani aseistuksineen, ne ovat sinun. Saat kaiken, mitä minulla on — omaisuutenikin." Riisuin itseni alastomaksi ja annoin vaatteenikin. Uni oli niin todellinen, että vasta riisuttuani muistin: minullahan on huollettavani, mitenkähän nyt käy? Ei ihminen voi olla enää sen köyhempi kuin nyt olen. Samalla tunsin sanomatonta rauhaa ja autuutta ja koko näytelmä suli ihmeelliseen sopusointuun. Armeijat hävisivät ja jälelle jäi kaksi ystävystä.

Jälkeenpäin asia tuli esille fyysillisessä maailmassa ja unessa saamani opetuksen nojalla osasin selvittää asian käytännöllisen puolen tyydyttävästi.

Uranus.
1946: 13.

Kun ihminen herää näkemään jokapäiväisen elämän turhuuden, sen aineellisten rientojen vähäpätöisyyden ja tyhjyyden, kääntyvät hänen ajatuksensa useimmiten uskonnollisiin asioihin. Hän voi "kääntyä", niinkuin on tapana sanoa — tulla uskovaiseksi. Silloin on tarjolla kirkon ja erilaisten uskonlahkojen tarjoamat selitykset siitä, mitä uskonto on. Useimmiten ihminen tarrautuu johonkin näistä ja hänestä voi tulla sangen suvaitsematon oikeaoppinen uskonkiihkoilija. Useimmiten myöskin näin kääntynyt ihminen on omaksumastaan näkemyksestä niin varma, että hän hyvällä omallatunnolla saattaa tuomita toisinajattelevat ikuiseen piinaan ja kidutukseen.

Voimme ihmetellen kysyä, miksi ajatteleva ihminen saattaa näin erehtyä? Erehdystä tämä joka tapauksessa on, sillä jos tutustumme eri uskonsuuntien välisiin erimielisyyksiin huomaamme, että ne johtuvat enimmäkseen aivan ulkonaisista asioista. Väitellään esim. siitä, onko kastettaessa upotettava koko ruumis, vaiko vain kastettavan päälaki, tai että on kannettava määrätynlaisia pukimia, tai heittäydyttävä huolimattomaan ulkoasuun. Tavallisemmin eri suunnat ovat yksimielisiä lunastusopista, samoin taivaasta ja ikuisesta kadotuksesta. Emme huomaa oleellista eroa missään ydinkysymyksessä, ja sentähden jäämme ihmettelemään: minkätähden uskovaiselle on suuremmassa arvossa keksityt dogmit kuin Mestarin siveelliset opetukset? Miksi tuomitaan toisinajattelevia, vaikka Mestari kieltää tuomitsemasta? Miksi ylen harvoin otetaan vakavasti Vuorisaarnan käskyjä, vaikka nämä mitä selvimmin kuvastavat Jeesuksen omaa opetusta?

Lisäksi voimme kysyä: Mistä johtuu tämä erittäin voimakas aktiivisuus, joka saa "uskovaisen" ehdottoman varmasti luottamaan aivan järjenvastaisiinkin käsityksiin? Aktiivisuus on kristikunnassa niin yleinen ilmiö, että sillä täytyy olla pätevä syy itse kristinuskon olemuksessa.

Ymmärrämme näin: Kun Kosmillinen Kristus Jeesuksessa laskeutui eetteritasolle, vaikuttaa sen voima tunneprinsiippiin. Se herättää tunnetäyteisen uskon, joka vaatii rakastamaan. Se vaatii tekemään totta, ehdotonta, tinkimätöntä totta. Mutta koska järki ei ole valistunut totuudenetsintään, kohdistuu rakkaus omaksuttuihin uskomuksiin ja herättää itserakkautta.

Tästä ymmärrämme, miksi ei Jeesusta ymmärrä ilman Buddhaa ja muita Mestareita. Pitää ensin buddhalaisittain valistaa järkeä niin paljon, että seuraa itsenäistyminen, jolloin ilman ennakkokäsityksiä voi ruveta tutkimaan evankeliumeja. Buddha oli järjen herra, Jeesus sydämen herra. Rakkaus on sokea, ellei se ole järjen valistama. Jos kiellämme järjen, joutuu heräävä rakkaus into-

himojemme kahlehtimaksi. Syntyy itserakkautta, omahyväisyyttä, tuomitsemisen halua. Rakkaus joutuu orjan asemaan. Mutta jos antaa korkeamman järjen herätä, pääsee rakkaus vapaaksi. Siitä tulee herra, jonka palvelijana järki tahtoo olla. Sillä järjen tulee nojata sydämeen, jotta ihmisyys pääsisi ilmenemään.

Kun siis ihminen on tullut alussamainitsemaamme heräämiseen, jolloin hänelle paljastuu jokapäiväisen elämänsä tyhjyys, silloin hänen tulisi päästä asioihin sisälle oikeasta päästä. Hänen tulisi saada kiinni teosofis-kristosofisesta sanomasta, jotta elämän sisäinen olemus valkenisi. Tällöin hänen tajuntansa avartuisi näkemään jumalallisen luomissuunnitelman suuruutta. Siihen ei sovellu lahkolaismainen oikeaoppisuus, eikä taivasten valtakunnan karsinoiminen. Jumala ei ole jonkun ryhmän, kansan, tai rodun Jumala, vaan kaikkiallinen Järki, Sana, joka ei jätä ihmistä ulkopuolelleen. Jumala on myöskin ihmisessä ja sentähden kaikki tietämättömyys, pimeys ja henkinen epätoivo on näennäistä. Kaiken ratkaisu löytyy ihmisessä itsessään, siinä jumalallisessa tulessa, joka palaa sydämen alttarilla. Tämän ensimmäisen valaistuksen jälkeen voi hänestä tulla totuudenetsijä. Hänelle aukenee henkisen elämän tie.

Henkinen elämä on mm. sisäisen silmän jatkuvaa avautumista näkemään elämän todellisuutta. Vielä emme tätä todellisuutta näe, emme tunne sen paremmin tekojemme vaikuttimia kuin niiden seurauksiakaan. Ihmiskunta voi tehdä nykyisen suursodan kaltaisia tekoja tietämättä, mitä niistä seuraa ja mitkä voimat sitä tähän ajavat. Yritämme selventää asiaa.

Atlantilaisen juurirodun alkuaikoina olivat silmämme avoinna sekä sisäänpäin, astraalimaailmaan, että hämärästi ulospäin, fyysilliseen maailmaan. Oli mysteriokouluja, joissa opetettiin kirkastamaan näköä astraalisille alueille, siis aivankuin taaksepäin, menneisyyteen päin. Ihmiskehityshän kulki silloin alaspäistä kaarta, joten sisäänpäin suuntautuva näkö tässä vaiheessa kuului surkastuviin kykyihin.

Toisissa kouluissa opetettiin herättämään näkökykyä fyysilliseen maailmaan, katselemaan henkisiä totuuksia fyysillisen maailman näkökulmasta, siis näkemään se totuus, joka on kätkettynä tämän ainemaailman taakse. Tämä oli luonnollisempi tie, sillä se tähtäsi tulevaisuuteen. Vaikka Kosmillinen Kristus vaikuttikin vasta astraalimaailmassa, tiesivät viisaat, että Kristus ajan ollen laskeutuu sekä eetteriseen että fyysilliseen maailmaan, tuoden esille uusia puolia jumalallisesta viisaudesta.

Näin syntyi kaksi virtausta, jotka vaikuttavat tässä viidennessä juurirodussa. Toinen suunta katselee ja toimii taaksepäin, menneisyyteen, toinen eteenpäin, tulevaisuuteen. Kun katselemme esim. kouluopetusta, huomaamme, että sille, minkä voimme sanoa kuuluneen menneisyyteen, kuten sodat ja niissä tapahtuneet urotyöt, annetaan arvoa. Ihmisyys,

missä sitä on ilmennytkin, sivuutetaan heikkoutena.

Sama ilmiö näkyy virallistuneessa uskonnossa. Sekin katselee mestariaan saman murheellisen, menneisyyteen kuuluvan näkemyksen valossa: Golgatan tapahtumassa on ihmiskunnan pelastus. Se, mikä saman Mestarin opetuksissa tähtää tulevaisuuteen: siveellinen, henkinen elämä, se on sivuutettu käytäntöön soveltumattomana. Tämä näkemys on muistoa atlantilaisilta ajoilta, sitä, joka vei Atlantiksen tuhoon.

Samalla näemme toisenkin virtauksen. Se tähtää tulevaisuuteen, eteenpäin. Sellaista on kaikki pyrkimys, joka rakentaa ja luo sivistyksiä. Ilman tätä virtausta ei elämästä tulisi mitään. Mutta toistaiseksi se virtaus on orjan asemassa. Se on pakoitettu katsomaan tulevaisuuteen häviävän menneisyyden silmälaseja käyttäen. Se rakentaa ja luo sitävarten, että menneisyys yhä uudelleen tulisi kerratuksi. Se rakentaa hävittämistä varten.

Vielä huomaamme pienenä vähemmistönä ne ihmiset, jotka yrittävät toteuttaa tulevaisuuteen tähtäävien mysterioiden henkeä. Näitä ovat totuudenetsijät. He yrittävät nähdä henkistä todellisuutta tämän näkyväisen maailman sisällä. Fyysillinen silmä on nyt kehittynyt näkemään ulkokohtaisen maailman todellisuutta — nyt tulee löytää fyysillisen elämän koossapitävä voima. Emme vielä ole itsetietoisia tässä näkyväisessä maailmassa, mutta tehtävänämme on siksi tulla. On löydettävä näkyväisen maailman ensimmäinen taikasana, jonka avulla osaamme katsoa tulevaisuuteen ja rakentaa tulevaisuutta varten niin, ettei rakennuksistamme tule häviävän menneisyyden peilikuvia.

Mikä on tämä taikasana? Se on veljeys, veljesrakkaus. Se on fyysillisen maailman sisäinen todellisuus, sen koossapitävä ja rakentava voima. Kun veljeyden henki herää, alamme tulla tietoiseksi näkyväisessä maailmassa. Kun henkinen tietoisuutemme näinpaljon avartuu, osaamme rakentaa jotakin pysyväistä. Se mikä kestää, on rauhan temppeli, kultainen kaupunki, kuten Ilmestyskirjassa kuvaillaan. Sanotaan, että maanpäälle laskeutuu uusi Jerusalem. Jerusalem merkitsee rauhannäkö. Se on uusi näkemys rauhasta. Vanha rauhannäkemys perustuu aseilla ylläpidettävään rauhaan. Uusi rauhannäkemys perustuu Vuorisaarnan viisauteen, pahan vastustamattomuuteen ja sodasta kieltäytymiseen.

Kristosofisessa työssämme olemme tulleet ymmärtämään, että tämä uusi rauhannäkö on nyt laskeutunut tekojen tasolle asti. Se vaikuttaa voimana käytännön elämässä. Tehtävänämme on nyt antaa henkisen näkömme laajentua sitä näkemään. Äly on sielumme silmä, jolla voimme nähdä tämän henkisen todellisuuden.

Ilmestyskirjan mukaan ei uudessa Jerusalemissa ole temppeliä, koska Kristus on sen temppeli. Temppelissä on kolme astetta. Kun äly, sielumme silmä, alkaa ymmärtää aseetonta rauhannäkemystä, voimme tehdä elä-

mästämme oikeat johtopäätökset, ja kieltäytyä epäveljeydestä. Silloin olemme tulleet temppelin puutarhaan. Osaamme sääliä ihmiskunnan tietämättömyyttä ja henkistä pimeyttä. Ihmiskunta ei yleensä tunne sääliä. Mutta uuteen rauhannäköön päässyt ihminen osaa sääliä ja näin tunnustaa itsensä vaeltajaksi temppelin puutarhassa, jossa epäveljeys kieletään.

Uusi rauhannäkö voi laajentua ja syventyä. Voimme astua puutarhasta esikartanoon ja oppia sydämen silmällä näkemään Kristustemppeliä toisissamme. Näemme jokaisessa ihmisessä veljen, yksinäisen vaeltajan, joka pimeässä kulkien kaipaa lämpöä ja lohdutusta. Voimme opetella tarjoamaan auttavaa kättämme siten, että toistenkin silmät avautuisivat säälille ja uusi rauhannäkö, temppelin puutarha, avautuisi ihmiskunnalle.

Yksilöinä meillä on vapaus ja oikeus edelleen laajentaa tietoisuuttamme ja henkemme silmällä katsoa syvemmälle. Voimme tuoda uuden rauhannäön tekojen maailmaan ja astua työn ja rauhan Kristustemppeliin. Voimme astua sen kynnyksen yli, joka erottaa temppelin puutarhasta ja jonka kynnyksenvartija viittaa vain oikealle, ihmisyyteen, valkoiselle tielle. Voimme t e o s s a kieltää ihmiskunnan suurimman kirouksen, väkivallan, sodan, murhan. Voimme pienillä voimillamme opetella tekemään sitä työtä, joka ruumistuttaa uuden rauhannäön maanpäällä, ja joka yksin kykenee kasvattamaan veljiämme henkisen tien kulkijoiksi.

V. L.

1946: 43—45.

"EEVAN" TAIKOJA

Noin 30 vuotta sitten eli ja vaikutti eräässä Tampereen seudun pitäjässä laajalti kuuluisa tietäjävaimo. Hänen parannustaidostaan ja muista edesottamuksistaan liikkuu kansan suussa monia toinen toistaan merkillisempiä kertomuksia. Seuraavassa yritän kertoa muutamia tietäjävaimoon liittyviä tapauksia, joita olen ollut läheltä seuraamassa. Paikkakuntien ja henkilöiden nimet jääköot tahdikkuussyistä mainitsematta. Tietäjää voimme nimittää Eevaksi.

Kotiini poikkesi usein kulkukauppias, hyväntahtoiselta vaikuttava mies. Olipa hän meillä toisinaan yötäkin. Häntä vaivasi vaikea munuaistauti ja se kulutti miehen vuosi vuodelta yhä huonommaksi. Eräänä päivänä hän jälleen poikkesi meille ja kertoi alakuloisena, että hän luultavasti tekee viimeistä kiertoaan. Kuolema näyttää vaativan hänetkin.

Silloin isäni kehoitti häntä tekemään kiertonsa sen pitäjän kautta, jossa Eeva asui, neuvoen

tarkoin hänen kotinsa. Kauppias myöntyi ja lähti.

Jonkun ajan kuluttua kauppias jälleen poikkesi kotiini, oli terve ja iloinen. Hän kertoi saapuneensa Eevan mökille niin sairaana ja uupuneena, ettei osannut muuta sanoa, kuin pyysi saada oikaista penkille kuolemaan. Eikä Eevakaan mitään kysynyt, toi vain tyynyn hänen päänsä alle ja siveli kädellään hänen päätään. Mutta tällä sivelyllä oli merkillinen vaikutus. Kauppiaasta tuntui, kuin hänen päähänsä ja niskaansa olisi kaadettu viileätä vettä. Hän nukkui ja kun hän lopulta heräsi, olivat vaivat poissa. Pöhöttynyt liha hävisi parissa päivässä, vaikka hän edelleen kantoi reppuaan ja raskaita kangaspakkojaan. Muistan tämän jälkeen nähneeni kauppiaan vielä monet vuodet, mutta aina hän oli terve, eikä munuaistauti häntä enää vaivannut.

Eeva ei ollut ainoastaan parantaja, sitä todistaa seuraava tapaus, joka sivuaa verrattain läheltä mustaa magiaa.

Erään talon renkimiehelle maksettiin vuositili. Ellen väärin muista, oli rengin vuosipalkka siinä 100—200 markan vaiheilla, mutta se oli omaisuus miehelle, jolla oli vuoden pesti.

Renki pani rahat kirstuunsa ja meni saunaan. Mutta sieltä palattuaan huomasi hän kauhukseen, että kirstun saranat oli murrettu auki ja rahat viety. Kaikki kyselyt ja kuulustelut olivat tuloksettomia. Surunsa renki kertoi isälleni ja uhkasi mennä tietäjiin. Kysymyksessä oli jälleen Eeva.

Parin viikon kuluttua tuli renkimies kotiini ja uskoi isälleni suurena salaisuutena käyntinsä Eevan luona. Mutta hän ei suinkaan ollut iloinen, vaan täynnä kauhua. Sillä Eeva oli näyttänyt hänelle jotakin kaameata. Näin hän kertoi: "Kun olin kertonut Eevalle asiani hän kysyi: Tahdotko nähdä varkaan? Tietenkin tahdon, vastasin. Silloin Eeva asetti minut pimeään, ikkunattomaan huoneeseen ja sulki oven, asettamalla tukipuun ulkopuolelle. (Sivumennen sanoen, totesin hänen kertomuksensa pimeästä huoneesta myöhemmin, jolloin itse kävin tietäjän asunnossa. Rapun perällä oli pieni kamari, oikealla pirtti, joka samalla oli keittiö, ja rapusta vasemmalla ikkunaton huone, jota käytettiin lääke- ja taikakalu varastona.)

"Seisoin tuokion pimeässä mitään näkemättä. Yhtäkkiä alkoi permannosta nousta heikosti valaisevaa savun tapaista. Se ei kuitenkaan haihtunut savun tavalla, vaan alkoi kerääntyä kokoon, muodostuen lopulta ihmisruumiin yläosan näköiseksi. Silloin nousi päässäni joka karva pystyyn ja selässäni kulki kylmät kauhun väreet. Yritin päästä ulos, mutta ovi oli teljetty. Olin pakoitettu katselemaan ilmestystä ja nyt tunsin, että se oli isäntäni haamu, saman, joka oli palkkani maksanut.

"Lopulta Eeva aukaisi oven ja kysyi, tunsinko varkaan. Vastasin myöntävästi, jolloin Eeva puhui: Rahojasi en voi hankkia takaisin, mutta kostaa voin. Haluatko kostaa? Haluan, vastasin jo toipunee-

na ensi kauhustani. Anna tulla kostoa niin paljon kuin osaat".

"Aika näyttää tulokset", lopetti renkimies kertomuksensa.

Ja aika näytti. Kesän kuluessa kuoli talon suuri karja melkein kokonaan. Hevosia ja lehmiä kaatui metsiin ja laitumille harva se viikko. Emäntä sairastui ja lopulta kuoli. Viimein sairastui isäntä tuntemattomaan tautiin, ollen henkihieverissä usean vuoden. Helsingissä, erikoislääkärien hoidossa, hän lopulta parani. Kova oli Eevan kosto.

Eeva katsoi asioita myöskin viinasta, samoinkuin tyttärensä Mari. Sillä Mari peri äitinsä taidon, joskaan ei hänestä tullut yhtä kuuluisaa. Aikanaan Eeva kuoli ja Mari jatkoi ainakin parantamista, mutta hänestä kerron seuraavalla kerralla.

Uranus.

1946: 125—126.

VALHESUGGESTION MAHTI

Yleisin käsitys lienee, että kärsimys on ihmiskunnan suurin kasvattaja. Tämä näkökanta on niin syvälle juurtunut, että olemme rakentaneet yhteiskuntammekin oikeutetun koston perustalle. Jos kansalainen on vaikkapa vain aatteellisissa asioissa yhteiskunnalle epämieluisa, niin häntä voidaan rangaista. "Siitäpähän oppii", ajattelevat useimmat. Vankilat, kuritushuoneet ja keskitysleirit ovatkin yhteiskuntien "kauneimmat" kukat.

Koston ja kärsimyksen kasvattavaa voimaa on syytä epäillä. Kun vastakkaiset käsitteet ja maailmankatsomukset iskevät yhteen totuuden ja valheen tasoilla, on tämä inhimillistä ja siinä tulessa käsitteiden erheellisyydet selviävät. Mutta jos joku aatesuunta ryöstää vallan ja sanoo: "Minulla yksin on totuus ja voi teitä, jos ette usko niinkuin minä käsken", osoittaa tämä, että vallassa oleva ryhmä uskoo omistavansa tietoon perustuvan totuuden.

Mitä sanoo kokemus? Kun kirkko aikanaan poltti kerettiläisiä, asettui se Jumalan asemaan. Kaikki muut olivat väärässä ja kirkolla yksin ehdoton totuus. Mutta jälkeenpäin olemme ymmärtäneet, että kirkko eli ainakin yhtä suuressa tietämättömyydessä kuin kerettiläiset konsanaan. Totuus näyttää olevan aivan muuta kuin valta. Ei ole ensinkään luultavaa, että kosto, rangaistus, niin oikeutetulta kuin se tuntuukin, olisi sopusoinnussa totuuden kanssa, ja siksi kärsimyksen kasvattava vaikutus tulee kyseenalaiseksi.

Joka tapauksessa maailma on kärsimystä täynnä. Ihmiset piinaavat toisiaan kaikilla mahdollisilla tavoilla sen lisäksi, mitä yleismaailmallinen sota sai aikaan. Elämme kuin hullujen huo-

neessa, jossa uskomme kaikenlaisiin harhoihin. Jokainen uskoo siihen maailmankatsomukseen, minkä on — useimmiten tuntemattomista syistä — tullut omaksuneeksi. — Ihmiskunta elää henkisessä horroksessa. Se uskoo olevansa hereillä, ja kuitenkin, korkeammalta kannalta katsottuna, torkkuu, tai nukkuu.

Ihmisen ongelmaan sisältyy — kuten kaikkeen olevaiseen — totuus. Totuudesta voidaan olla eri mieltä, mutta se ei silti muutu. Kirkko väitti aikanaan, että maapallo on litteä ja aurinko ja tähdet kiertävät sitä, mutta maapallo kiersi aurinkoa silloin kuten nytkin — vastaväitteistä huolimatta.

Viisaat opettavat, että ihminen on syvimmältä olemukseltaan henkiolento. Hän on oikeastaan kaksinainen olemukseltaan, tämä päivätajuinen minuus on kuin heijastuma todellisesta minuudesta. Päivätajunta tuntuu niin todelliselta, ettei se ensinkään usko olevansa peilikuva, vaan itse todellisuus. Ja kuitenkin se on totuuden kannalta harhaa. Ellei ihminen tee järjelleen ja ymmärykselleen selväksi totuutta itsestään ja tajua jumalallista syntyperäänsä, vaan elää alemman arkitietoisuutensa valhekuvissa, on hän henkisesti unessa tai horroksissa.

Ominaista tällaiselle puoliunelle on alttius suggestiolle ja itsesuggestiolle. Niinpä kun nukkumaan ruvetessaan puoli torkuksissaan hokee esim. että kipu menee pois, se menee, se menee, niin se menee. Puoli unessa mielikuvitus seuraa hoettua suggestiota ja vaikuttaa fyysilliseen ruumiiseen. Samoin tapahtuu henkisessä torkkumisen tilassa. Siinäkin on altis suggestioille, mutta paljon vakavammassa merkityksessä. Kun uskotaan tämän peiliminän olevan täysin hereillä, vaikka se todellisuudessa onkin puoliunessa, niin ei osaa edes varoa ulkoapäin tulevaa suggestiota. Niitä tulee jatkuvasti ja tarkoituksellisesti toistettuna, ja ne muodostavat vähitellen torkkujan maailmankatsomuksen sellaiseksi, millaiseksi ryöväri-ihanteen ihannoitsijat haluavat.

Ylläoleva ei ole tuulesta temmattua. Kuluneiden vuosien aikoina syötettiin kokonaisille kansoille mitä järjettömimpiä asioita sotapropagandan muodossa, kaiken käydessä täydestä totuudesta. Harvalukuinen lienee niiden joukko, jotka tosissaan pysähtyivät ajattelemaan ja kysymään, voidaanko kansojen elämää parantaa ja ihmiskunnan hyvinvointia lisätä sillä, että hajoitetaan kaupunkeja, tuhotaan kokonaisia laivastoja ja muutetaan viljavat lakeudet kranaattien repimiksi joukkohaudoiksi. Kuinka moni epäili suggestiota, että sota on välttämätön, että ihmisiä on liian paljon, niitä on sodalla vähennettävä? Vaikka saman aikaisesti kävi suggestio vastakkaiseen suuntaan: meitä on liian vähän, enemmän lapsia, kunniaa suuriperheisille! Harvassa lienevät ne äidit, jotka sotapropagandan tuudittamina uskalsivat ajatella, että he tekevät rikoksen synnyttämäänsä olentoa kohtaan, kun uskovat väkivallan

tuottavan onnea. Noin uskoessaan he synnyttävät ja kasvattavat lapsiaan tykkien ruuaksi.

Entä kirkkojen toistama suggestio lunastavasta verestä? Miljoonat ihmiset ovat imeneet itseensä tuon jatkuvasti toistetun suggestion: Golgatan murhenäytelmässä on ihmiskunnan pelastus. — Ajatelkaamme esitetyn asian nurinkurisuutta. Tuossa käyskentelee lempeä ja viisas Opettaja, joka parantelee sairaita, kehottaa luopumaan huonosta elämästä, nuhtelee ulkokultaisia ja antaa viisaita neuvoja. Hän ei tee kenellekään pahaa, ei kiihoita kapinoimaan hallitusta vastaan, vaan oikaisee omia oppilaitaankin: "Joka miekkaan tarttuu, se miekkaan hukkuu; älkää vastustako pahaa, vaan rakastakaa vihollisiannekin". Tällaisen ihmisen ryöväri-ihanteen kyllästämät ihmiset raivasivat pois, käyttäen juonia ja kavaluutta.

Nyt kirkot väittävät, että näin oli Jumalan tahto. Jumala muka tahtoi, että ihmiset tekisivät pahaa, että he kiduttaisivat ja tappaisivat toisiaan. Oli Jumalan tahto, että papit yllyttivät kansaa rikoksiin ja että he itse rikkoivat Mooseksen kautta annettua lakia, jossa nimenomaan kielletään tappamasta. Jumala tahtoi, että kouluutettua älyä käytetään kiertämään lakia, ellei muu tehoa: Jumala tahtoi, että hänen oma poikansa oli tapettava sovitusuhriksi. — Valtava on todella suggestion voima silloin, kun ihmiset ovat henkisesti unessa tai horroksissa.

Mikä pelastaa meidät tästä suggestion alttiudesta? Ainoastaan henkinen herääminen. Pekka Ervast mainitseekin, että vain henkinen uudestisyntyminen vapauttaa kokonaan hypnoosin ja suggestion vallasta.

Elämä ei ota lukuun henkistä uneliaisuuttamme ja sen aiheuttamaa suggestio-alttiuttamme, vaan teoistamme muodostuu karmaa. Purkautuessaan kohtaa se ajoittain yksilöitä, toisinaan kansoja ja ihmiskuntaa, kuten viimevuosien maailmanpalo. Mitä suurempiin joukkoihin valhesuggestio painautuu, sitä suuremmaksi paisuu katastrofi, kun suggestio muuttuu teoksi. Ajatelkaamme vain edellä esitettyä sovitusoppia. Se on hapattanut monet kansat uskomaan, että kaikkein korkein ja pyhin asia, mitä ihmisellä voi olla: ikuinen elämä, olemassaolomme onnellinen päättyminen, ratkaistaan siten, että uskotaan suurimpaan rikokseen, mitä ihminen voi tehdä: murhaan. Tästä uskosta seuraa luonnollinen jatkoajatus: sekä kansojen itsenäisyys että yksilön vapaus ovat pyhiä vain silloin, kun ne ovat verellä lunastetut. Yksilön vapautta rajoittavat tämän rosvoritarius-ihanteen toteuttamisessa yleisen turvallisuuden vuoksi laaditut lait, mutta kansat, valtiot, toteuttavat ihannetta luonnollisena asiana väkevämmän oikeudella.

Kun suggestio muuttuu teoksi, seuraa kärsimys, ahdinko, puute ja nälkä. Tämä on karmaa: syy tuottaa kaltaisensa seurauksen. Elämä tulee kovaksi, se pyrkii ravistelemaan hereille ja kysyy, ettekö jo ala nähdä, että olette henki-

olentoja, että Jumalan poika asuu teissä? Sodan verinen leikki lyö kansat maahan. Kunnian ja vallan lumous näyttäytyy tyhjäksi haamuksi. Suuret joukot joutuvat Elämän ravisteltaviksi. Vaikeudet ovat silloin suuremmat, mutta myöskin heräämisen mahdollisuus pitäisi olla lähempänä. Sillä nyt olisi suurilla joukoilla tilaisuus ratkoa yhteisen onnettomuuden syitä.

Henkinen herääminen, joka vapauttaa alttiudesta valhesuggestiolle, alkaa siitä, että terveen ajattelun tietä omaksutaan järkevä uskonnollinen näkemys. Tämä on ensimmäinen askel. Kokemusperäinen tieto seuraa myöhemmin. Ihmisen ja olemassaolon mysterio on otettava ilman ennakkoluuloja, sillä tiedon alku on oman tietämättömyytensä tajuaminen. Tämän ymmärrettyään voi tajunta avautua senverran että myöntää: voi olla niitäkin, jotka tietävät. Ovathan eläneet miehet sellaiset kuin Krisna, Buddha, Apollonios Tyanalainen, Jeesus... Kaikki he ovat väittäneet tietävänsä totuuden. On syytä tutkia, mitä he opettavat.

Tutkimuksissa voi paljastua muun muassa, ettei virallistuneen kristikunnan Jumala ole evankeliumein Jeesuksen taivaallinen Isä. Sen Jumala on Lusifer-Ahriman: noitavainojen, inkvisition ja sotakenttien Jumala. Se on se suunnaton ajatusmuoto, jonka ovat synnyttäneet vuosisatojen aikana toistetut suggestiot ja rukoukset. Se on kahle, joka ihmiskunnan on särjettävä, ennenkuin se voi selvitä toistuvista sodistaan ja onnettomuuksistaan.

Niin ikään paljastavat tutkimukset, etteivät viisaat, jotka ovat t i e n n e e t totuuden ihmisen ja elämän mysterioista, ole pyrkineet kasvattamaan ihmiskuntaa kärsimyksillä. Heidän kasvatustapansa on opettaminen, järjen ja sydämen valaiseminen. He eivät ole pyrkineet suggeroimaan joukkoja, vaan heidän neuvonsa kohdistuu yksilöön: tee niin ja niin. Ihminen on siksi arvokas, koska hän on Jumalan poika, että hän ei saa olla joukkosielun orja. Hänen on itse ratkaistava suhteensa elämään, käyttämällä apunaan niitä tienviittoja, joita Viisauden Mestarit ovat antaneet.

V. L.
1947: 28—31.

TOTUUS — JOHTOTÄHTEMME

Kun syvennymme Pekka Ervastin esittämään kristosofiseen maailmankatsomukseen, kiintyy huomiomme hänen opetustensa keskeiseen asiaan: Kristusmysterioon. Huomaamme, miten hän jokaisessa teoksessaan, kirjoituksessaan ja esitelmässään yhä uudestaan palaa tähän kysymykseen: Mikä on Kristus, kuka oli Jeesus, jota sanottiin Kristukseksi? Yhä uudestaan hän selvittää ja syventää

tätä kysymystä: Jeesus oli ihminen, vanha ja valistunut sielu, joka jo maapallomme varhaisella kehitysasteella heräsi tietoisuuteen siitä, että se voima, joka elämän salaisena taustana vaikuttaa, on rakkaus. Jumala on rakkaus. Näin ei ollut kukaan ennen häntä ymmärtänyt. Profeetat ja suuret jumalanpojat ennen Jeesusta olivat kuvanneet Jumalaa toisilla käsitteillä: oikeus, vanhurskaus, totuus. Vasta Jeesus tiesi, että Jumala on rakkaus. Sentähden hän sai suoritettavakseen tehtävän, joka oli käänteentekevä ihmiskunnan elämässä. Hänet valittiin Kosmillisen Kristuksen ensimmäiseksi ilmentäjäksi maisella tasolla.

Ja kuka tai mikä on Kristus? Kristus on Jumalan Poika. Kristus on täydellisyyden ihannekuva Jumalan tajunnassa. Se on jumalallinen aatteilu, Maailmansielu, joka pyrkii toteutumaan muotojen maailmassa. Koko tämä ilmennyt elämänkenttä on sitä varten olemassa, se on sitävarten synnytetty, että Kristus saisi siinä muodon, että Jumalan täydellisyys voisi siinä toteutua.

Miten tämä voi tapahtua? Ainoastaan siten, että tajunta muotojen avulla synnyttää elämää. Kehityksen kuluessa kasvaa tajunta vähitellen aineen hallitsijaksi ja aine mukautuu tajunnan palvelijaksi. Näin syntyy monen vaiheen kautta ihminen, joka järkevänä ja itsetietoisena olentona saattaa ymmärtää elämän eetillisiä arvoja ja kykenee valitsemaan hyvän ja pahan välillä. Ainoastaan ihminen osaa käsittää jumaluuden olemusta ja sentähden hänestä voikin tulla muoto Kosmilliselle Kristukselle. Kristus voi syntyä ihmisessä mystillisenä Kristuksena, ja kun näin tapahtuu, silloin ihmisen tajunta ja Jumalan tajunta yhtyvät. Ihminen on tullut Jumalaksi, jumalan pojaksi, ja Jumala ihmiseksi. Jumalan tajunnassa elävä täydellisyys ihanne on saanut muodon, ihanne on tullut todellisuudeksi.

Jeesus oli planeetallamme ensimmäinen ihminen, jossa tämä täydellisyys toteutui. Buddhassa se jo tuli sangen lähelle ihmistä. Hänessä se ilmeni järjen valona, joten sanotaankin, että ihmiskunnan pelastustyö alkoi Buddhassa. Mutta Jeesus meni syvemmälle elämän mysterioinin, hänessä tuli Jumala rakkautena ihmisten maailmaan. Se tuli suurena valona tähän pallomme eetteriseen maailmaan ja vaikuttaa nyt veljeyden henkenä päivätajuntamme takana.

Näin puhuu Pekka Ervast Jeesuksesta ja Kristuksen mysteriosta. Eikä hän puhu niinkuin kirjanoppineet vaan hän puhuu kokemuksesta ja tiedosta. Hän sanoo: "Sama mikä tapahtui Jeesukselle Jordankasteessa, se tapahtui minulle". Hänessäkin — Pekka Ervastissa — Jumalan täydellisyys sai muodon. Hän tunsi ja tiesi olevansa Jumala ja samalla Jumalan Poika.

Pekka Ervast opettaa, että Jeesus oli tällä planeetalla ensimmäinen Kristuksen inkarnoituma ja että juuri Jordankaste oli se tapahtuma, jossa Jumalan tajunta valtasi Jeesuksen päivätietoi-

suuden. Samalla hän puhuu, että sama mikä tapahtui Jeesukselle Jordanilla, se tapahtui hänelle.

Jeesuksen kokemusta hän kuvaa m.m., että siinä maailmankaikkeuden Isä tunnusti hänet Pojakseen. Kosmillinen Kristus oli lähestynyt maapalloa, tätä ulkokohtaisuuden tasoa sisäisistä maailmoista. Se oli aikojen kuluessa saapunut yhä lähemmäksi, kunnes se Jeesuksessa saavutti tämän fyysillisen maailman eetterisen puolen. Jeesuksen kokemus oli kosmillinen tapahtuma. Kun siinä maailmankaikkeuden Isä tunnusti poikansa, tapahtui tämä ihmiskunnan tähden. Ihmiskunnan tajuntaa lähelle oli tuotava Jumalan ihannekuva täydellisestä ihmisestä, että me siihen tarttumalla osaisimme pyrkiä täydellisyyteen, että osaisimme aavistaa ja ymmärtää, minkälaisiksi meidän pitäisi tulla, minkälaisiksi Isä on meidät suunnitellut. Emmehän lopulta voi muunlaisiksi tulla, kuin sen tajunnan kaltaisiksi, josta olemme lähtöisin.

Pekka Ervast puhuu myöskin Paavalin Damaskuskokemuksesta. Se oli mystillisen Kristuksen syntymä. Se tuli mahdolliseksi sen kautta, että Kristus kosmillisena todellisuutena oli tullut planeetallemme Jeesuksessa. Ennen Jeesusta se ei voinut tapahtua sillä tavalla. Paavali, Stephanus ja apostoli Johannes saivat kokea Kristusta mystillisenä todellisuutena. Heissäkin ilmeni Jumalan täydellisyys siinä mitassa kuin se heille oli mahdollista. He löysivät Jumalan rakkautena ja näinollen — Jeesuksen avulla — saivat kiinni siitä ihanteesta, joka heidät ja jokaisen ihmisen nostaa täydellisyyteen. He olivat ensimmäiset saavutukset Jeesus Kristuksen pelastusdraamassa. Mutta heidän kokemuksensa eivät olleet s y v y y d e s s ä ä n Jeesuksen kokemuksen kaltaisia.

Ymmärrämme, että koska Pekka Ervast rinnastaa henkistä kastettaan Jeesuksen Jordankaste kokemukseen, oli sekin kosmillinen tapahtuma. Sen vaikutus tuli "auringon takaa ja joka puolelta avaruudesta". Tässä siis tapahtui jumalallisen pelastussuunnitelman kolmas jakso. Planeetallamme tapahtui jouluyön ihme uudessa, entistä syvemmässä asteessa.

Ja niinkuin ennen, niin se nytkin tapahtui ihmiskunnan tähden. Se tapahtui siksi, että me ihmiset voisimme ymmärtää, mikä on Isän tahto, että me selvemmin kuin ennen näkisimme, mikä on tämän elämän tarkoitus, mitenkä me osaisimme ratkaista elämän arvoituksen teossa.

Isän tahto on, että rakentaisimme maanpäälle taivasten valtakunnan. Tämä selvisi Pekka Ervastille hänen kasteessaan. Hän sanoo: "Mikä siis on Isän tahto? Hänen tahtonsa on, että tunnustan olevani Jumalan poika (Isän lapsi), jonka ainoa velvollisuus on totella Isää. Hänen tahtonsa on, että Jumalan valtakunta perustetaan maan päälle; Jumalan valtakunta on rauha ja ilo ihmisten sydämissä, minun omassani ja muitten. Jumalan näkyväinen valtakunta on siinä, missä kaikki ihmiset ovat veljiä, rakastavat

toisiaan ja elävät rauhassa keskenään".

Voimme ymmärtää, että Pekka Ervastin jälkeen meillä on mahdollisuus päästä tietoon siitä, mistä hän opetti. Jokaisella on mahdollisuus kokea toisen jouluyön ihme niissä puitteissa, millä portaalla kukin elämänsä virrassa seisoo. Mutta niinkuin Pekka Ervastin kokemus osoitti, on opittava tunnustamaan Isän tahto. On luovuttava paljosta ja suurin luopuminen on oman itsekkään tahtomme kieltäminen. Ennen emme voi todella tunnustaa, että Sinun tahtosi tapahtukoon. Isän tahto on hyvä tahto. Sen vastakohta on siis paha tahto, väkivallan henki. Ei Pekka Ervast suotta painosta, että pahan vastustamattomuuden käsky on kulmakivi. Sille on rakennettava näkyvä taivasten valtakunta. Väkivallan henki on nurinpäin käännetty kuva Isän tahdosta, se on alemman maailman innoitusta, joka tulee maapallon haltiasta.

Korkein henkemme asuu Jumalan maailmassa ja aineellinen ruumiimme, jota on sanottu Pyhän Hengen temppeliksi, tekojen maailmassa. Sentähden Isän tahto voi ilmetä ruumiimme kautta. Mutta ennenkuin korkein henkemme voi tässä itseään ilmentää, täytyy sen minuuden, joka ruumista hallitsee, lakata uskomasta pahan kaikkiallisuuteen ja ylivaltaan. Tekojen maailmassa ei ole muuta pahaa kuin mikä on ihmisessä itsessään. Ei ole kaikkivaltiasta pahaa, pahan personoitumaa. Jos kysymme hirmutekojen tekijältä, onko häntä kiihoittanut tekoihinsa ruumistunut paholainen, niin hänen täytyy vastata kieltävästi. Jos häntä on joku neuvonut, on se ollut toinen ihminen, hänen kaltaisensa. Ja jos siinä on ollut mukana jotain ylifyysillistä, niin se on hänen oma sielunsa. Sieltä löytyy pahan alkusyy. Sieltä löytyvät ne voimat, jotka vievät tekoihin. Sentähden Isä-meidän rukouksessakin sanotaan: "Päästä meidät pahasta", siitä pahasta, joka on omassa sielussamme ja siitä väärästä uskosta, että on olemassa pahan personoituma ulkopuolella Jumalan. Jos on olemassa pahan ilmennystä, pahoja henkiä, kohdistuu heidän vaikutuksensa vain siihen pahaan, pahan siemeneen, joka on meissä itsessämme. Mutta ruumiin maailmassa ei ole muuta pahaa kuin ihminen, eikä taivasten valtakunnan toteutumiselle ole muuta estettä kuin oma sielumme.

Se, mikä läheisesti liittyy Pekka Ervastin työhön, on ajatus Pohjolan valkoisesta valtakunnasta. Kun taivasten valtakunta toteutuu ihmisten keskuudessa, täytyy sen toteutua jossakin kansassa. Suomi oli tähän kutsuttu. Valo tuli Suomesta. Ja mikä oli luonnollisempi toivo kuin se, että tämä valo Suomessa leviäisi. Pekka Ervast toivoi tätä. Kuitenkin hän nimenomaan sanoo, ettei valkoinen valtakunta tule ilman työtä. Valo, mikä syttyi, ei leviä itsestään. Siihen pitää syventyä, sen puolesta pitää ankarasti uurastaa. On luonnollista: ellei siitä kukaan puhu, ei sitä voi kukaan kuullakaan.

Ruusu-Ristin heinäkuun numerossa v. 1933 "Toimittajalta" palstallaan kertoo P. E. muutamia Suomea koskevia ennustuksia. Niissä esitetään ajatuksia Suomen ihmeellisestä tehtävästä ja ennustetaan maallemme valoisaa tulevaisuutta. Mutta sen toteutumisen ehtona on, että teemme tietoisesti työtä valon puolesta.

V. L. 1947: 41—43.

UUDEN PÄIVÄN NOUSU

Maa on niin ihana,
taivas on niin avara.
Kaivattu aamu jo valkenee,
sielujen kaiho on:
tietohon voittohon.
Korkeinta kohti matka vie.

Enkelten laulu nyt:
Kristus on syntynyt
revontulten loimossa pohjoiseen.
Kiertänyt aika on
taivasten voittohon,
jumalten toivo täyttynyt.

Maailma kuule oi,
kosmoksen kannel soi
rinnoista veljien valkeain:
Riemuitse kansa, maa,
Ihmisyys voiton saa.
Sun kiitos Isä Ylhäinen.

V. L. 1947: 93.

JÄRKI JA SYDÄN

Sattui opettavainen, vertauskuvallinen unikokemus. Tanssin hiekoitetulla maantiellä naisen kanssa. (Sivumennen sanoen, en osaakaan tanssia muualla kuin unissani). Meillä kummallakin oli yläruumis alasti, eikä naisella ollut päätä. Tai oikeastaan hänen päänsä oli "henkinen", niin että se aivankuin kuulsi toiselta tasolta. Nimitin naista ystäväkseni. Suhteessamme ei ollut värettäkään erotiikasta. Itse olin koko voimallani keskittynyt puhtauden ihanteeseen. Tanssimme merkillistä tanssia laulun tahdissa, jota itse lauloin. Laulussa oli "Risti-retkeläisten" sanoja ja sävel. Sääntönä oli, että "ystäväni" tanssi edellä muutaman metrin päässä itsestäni. Aina jonkun ajan kuluttua teimme pari pyörähdystä yhdessä.

Näin etenimme tiellä, kunnes maantie edessämme kohosi jyrkäksi ahteeksi. Ahteen alla pyö-

rähdimme jälleen yhdessä ja silloin tunsin käsiini, miten "ystäväni" ruumis oli hiestä märkänä. Tuli häntä sääli ja sanoin — saman laulun sävelillä —: Miksi niin kiiruhdat edellä, henkäse vähän. Vein hänet tien sivuun istumaan ja jatkoin tanssia yksin.

Näin jouduin yksin ylämäkeen ja huusin jo "ystävääni" tulemaan. Mutta hän oli hävinnyt, en tiedä minne. — Ahteessa oli suuria tummia varjoja. "En pelkää", sanoin itsekseni, enkä pelännyt. Mutta varjot lähestyivät uhkaavasti. Laulun tahdissa huusin "ystävääni" sanoilla: Kristus Herra sun löydän. Varjot alkoivat imeytyä itseeni. Tuli suuri tuska ja heräsin.

Opetus: Järjelläsi voit laulaa elämäsi laulua, mutta sydämen on kuljettava edellä ja pidettävä oikea suunta. Vain rakkaus totuuteen, ihmisyyteen, Jumalaan kestää elämän ylämäessä. Järki yksin on avuton koettelemusten tullessa.

Uranus 1947: 107.

UUSI USKO

On ahdistus etsijän tiellä,
elon valtimo raukeesti lyö:
On ihmisveljeni vielä
kuin varjojen saartama yö.

Vaan siirtäös katseesi kauas
näet: Valkeus valtaa maan.
Uusi usko, mi henkesi uudistaa
on syttynyt roihuamaan.

Uusi usko on valtias maailman:
Väkivallan se lannistaa,
ikitiedon saattaja, valtavan,
minkä Kaikkeus kaiuttaa.

Oi veljeni, pääsi jo nosta
yön varjoista korkeuteen.
Valo hehkuvi pohjoisesta:
Käy työhön keralla sen.

V. L. 1947: 119.

UNIMAAILMAN KOKEMUS

Olin näihin aikoihin sielullisesti vaikeassa tilanteessa. Elin suurten epäilysten ahdistamana. Mutta epäilys ei ollut aloittelijan epäilystä henkisiä arvoja kohtaan, ei epäilystä ihmisyyteen, ei mestarein viittomaan tiehen. Se oli epäilystä, epäuskoa itseeni, siihen, että olin aivankuin ajautunut omien mahdollisuuksieni edelle. Sisäinen ääni kehoitti: Sinun tulee yrittää, ponnistaa, tehdä työtä. Olin yrittänyt tätä kehoitusta noudattaa. Mutta jostain pimen-

nosta nousi epäilys suurena kummituksena: Miten sinä uskallat? Onko sinulla kykyä, tietoa, kokemusta? Ajattele vastuuta. Puhut, kirjoitat puuta heinää. Ihmiset vielä voivat uskoa sinuun, kuvittelevat sinusta jotain, mikä kuitenkaan ei ole totta.

Elin kuin kahden tulen välissä, eikä työstä tahtonut tulla mitään.

Silloin eräänä yönä heräsin unimaailmassa siihen, että istuin pöydän ääressä ja yritin kirjoittaa. Yht'äkkiä avautui pöydästä eteenpäin tie. Se oli keltaiseksi hiekoitettu ja auringon kirkkaasti valaisema. Mutta se oli valoisa tie keskellä pimeyttä, niin ettei ympäristöä näkynyt. Ensi vaikutelma oli, kuin se olisi ollut kattoa vailla oleva tunneli, jota valaisi ylimaallinen, lämmittävä kirkkaus.

Tie oli hirmuisen pitkä, viivasuora, mutta kaukana se kaartui oikealle, joten loppupäätä ei näkynyt. Hyvin kaukana tiellä taivalsi ihminen valkoisessa takissaan. Mutta etäisyydestä huolimatta tunsin hänet yhtä selvästi, kuin jos hän olisi ollut vieressäni. Sanokaamme nyt vain, että hän oli Viisas Ihminen, J. R. H. Hän kääntyi, hymyili ja viittasi sekä sanoi: "Siinä työssä selviää kaikki".

Heräsin, eivätkä epäilykset enää ahdistaneet.

Uranus 1947: 126.

KIRJALLISUUTTA (S. A. KOSONEN: KAKSI VALISTUSAJAN ILMIÖTÄ)

Kiinnostuksella lukee S. A. Kososen yllänimitetyn teoksen. Tunnetulla syväluotauksellaan tekijä siinä käsittelee muutamia valistusajan ilmiöitä, personoiden niitä eräissä henkilöissä, jotka olivat aikansa sfinksejä, mutta totuudenetsijän näkökulmasta katsottuna tulevan aikakauden — siis nykyajan — ennustekijöitä. Varsinkin kuvaukset Emmanuel Swedenborgista, kreivi Gagliostrosta ja kreivi de Saint Germainista ovat valaisevia ja antavat lukijalle ajattelemisen aihetta. Nähtävästi samasta syystä tekijä siteeraakin H. P. Blavatskyn lausuntoa St. Germainista: "Kukaties jotkut tulevat tuntemaan hänet ensi tulevan h i r m u v a l l a n aikana, joka tullessaan on kohtaava koko Euroopan eikä ainoastaan yhtä maata".

Suosittelen S. A. Kososen edellämainittua kirjaa jokaiselle totuudenetsijälle.

V. L. 1948: 47.

on S. A. Kososen tuotteliaan kynän jo viime vuonna ilmestyneen uuden kirjan nimi. Lukujen otsikot: Kaitselmuksen apu, Mitä arvoa on teosofis-kristosofisella sanomalla, Usko, kreikaksi pistis, Paavali, Paavalin kirjeitten todellisuus ja Tahdon vapaus jo ilmaisevat mistä on kysymys. Niiden sivuilla tekijä antaa ytimekkäitä vastauksia nykyajan päivänpolttaviin kysymyksiin. Hän osoittaa, miten teosofinen sanoma on hedelmöittänyt aikamme ajattelua siitä huolimatta, että teosofisia "kuhnureita" onkin enemmän kuin todellisia työntekijöitä. Teosofinen ja varsinkin kristosofinen sanoma on avannut katseltavaksemme elämän syvimmät mysteriot, paljastanut mm. käsitteet uskosta — josta myös Paavali paljon puhuu —, tehden siitä järjelläkin käsitettävän psykologisen ponnahduslaudan.

Tekijä kuljettaakin lukijansa historian monisokkeloisen labyrintin läpi kristinuskon alkuaikoihin, esittäen arvokkaita näkemyksiä sekä Paavalin persoonasta että hänen oppinsa ja opetustensa todellisuudesta. Hän käyttää apunaan runsaasti historiallisia aika- ym. tietoja, joista näkyy, että mitä on sanottu, se on työn ja vakavan harkinnan tulos.

Vaikka uskonto — kirkollisen sijaissovitusopin ja muun tahallisen vääristelyn avulla — onkin muodostunut uskonnon irvikuvaksi, niin siitä huolimatta on jo havaittavissa uuden päivän sarastus. Suuren ihmiskunnan kohdalla se tietenkin vielä vaikuttaa kuin unten mailla, herättäen vaikeita painajaisunia syystä, että sen entinen väkivaltainen elämänkäsitys on alkanut yhä tuntuvammin horjua ja uhkaa luhistumisellaan haudata alleen uskonsa uhrit. Mutta jolla on silmät nähdä se näkee, että sittenkin olemme kulkemassa päivännousua kohti.

Suosittelen jokaisen totuudenetsijän luettavaksi ja tutkittavaksi.

V. L. 1948: 64.

ERÄS MUISTELMA

Pekka Ervast huomautti kerran, että henkilökohtaisten muistelmien kertominen saattaa opettaa enemmän kuin pitkät filosofiset selitykset. Siksi tulkoon seuraavakin kerrotuksi.

Elettiin sangen kriitillisessä ajassa, jolloin maamme sisäpoliittinen tilanne poti jonkinlaista kuohuntaa. Tällöin oli P. E:llä esitelmä Tampereella ja muutamia veljiä kokoontui keskustelutilaisuuteen saman päivän iltana. Ajan vakavuudesta johtui, että

eräs veli sai aiheen tiedustella jotain P. E:ltä tulevaisuuden suhteen.

Silloin P. E. antoi oraakkelimaisen vastauksen: "Tulee vielä aika, jolloin saatte uskoa".

Tunsin jonkunlaista järkytystä, sillä ymmärsin lauseen profeetallisuuden. Se voi merkitä joko näin: Tulee vielä aika, jolloin saatte, se on jolloin teille annetaan uskoa; mutta se voi myös merkitä: saatte oppia uskomaan. Saatte vielä oppia ymmärtämään asioita, joita nyt voitte korkeintaan uneksia. — Hetkeä aikaisemmin hän olikin allekirjoittaneelle maininnut kokeista, joita elämä meille asettaa.

Eräässä esitelmässään P. E. mainitsee, että vesikokeen kruunu on asetettu Suomen kansan päähän. Ymmärsin asian jotenkin seuraavasti. Koska henkisissä liikkeissä tapahtuneet voitot ja tappiot heijastuvat kansaan, merkitsee vesikokeen kruunu sitä, että P. E:n työn tuloksena oli saavutettu jonkinlainen voitto totuuden ja valheen tasoilla. Oikean ja väärän elämänymmärryksen rajaviivat oli vedetty ja näitä asioita ratkaisevassa mitassa ymmärretty.

Tämä seikka — koska paikallaan pysymistä ei ole — aiheuttaa, että henkinen elämä, kansallisen elämän etunenässä, siirtyy uuteen kokeeseen: kuvaannollisesti ilmakokeeseen. Jossakin merkityksessä temmataan perustus alta — oletettu perustus — ja jätetään kuin ilman varaan. Tässä vaiheessa kysytään uskoa. Sillä kun vakiintuneet kuvitelmat romahtavat, tai uhkaavat luhistua, ei auta muu, kuin lujin ottein kiinni ottaminen siitä puolesta teosofis-kristosofista elämänymmärrystä, jonka järki ja sydän ovat hyväksyneet: Vuorisaarnan siveysopista.

Kun selkein silmin katselemme Suomessa levinnyttä teosofista liikettä, jonka Pekka Ervast oli pannut alulle, ja kysymme, minkälaiselle pohjalle se oli rakentunut, näemme surullisen ilmiön, joka kuultaa esiin esim. lukiessamme vanhoja T.S:n vuosikokousten pöytäkirjoja. Ilmiö on se, että vaikka P. E. oli pannut teosofisen liikkeen alkuun Suomessa ja itse oli kokonaan uhrautunut tämän asian työntekijäksi, niin hänen opetuksiaan jatkuvasti aliarvioitiin. Sensijaan olivat arvossa ulkomaalaiset teosofiset työntekijät, heidän esittämänsä bhagavadgitalainen, s.o. sotainen siveysoppinsa, sekä H. P. Blavatskystä poikkeava metafysiikkansa ja filosofiansa.

Jos totuus älyllis-filosofisessa ja siveysopillisessa merkityksessä olisi siten kuin se besantilaisessa teosofiassa oli esitetty, ei tähän olisi mitään lisättävää. Olisi vain tunnustettava, että teosofinen liike Suomessa seisoo totuuden kalliolla, on löytänyt oikean perustan. Mutta oliko totuus noin? Onko sodan ihannoiminen elämän omien lakien mukaista? Onko Bhagavad-Gitaan tai jonkun muun vanhan kirjan sotainen siveysoppi viimeinen sana elämässä? Esittiväthän H. P. Blavatsky, Buddha ja Jeesus elämän pyhiä lakeja syvemmin kuin entisajan profeetat. Sopii

kysyä: kehoittivatko he hakemaan kunniaa taistelukentiltä?

Pekka Ervast opetti kuten H. P. B, Buddha ja Jeesus, ei alentaen tai hämmentäen heidän oppiaan, vaan syventäen ja selventäen niitä. Oliko hänen opetuksensa tästä syystä epäpätevämpää kuin noiden toisten?

Entä älyllinen oppi? Onko totuus ihmiskunnan fyysillisestä ja ylifyysillisestä historiasta sellainen, millaisena se — H. P. Blavatskysta poikkeavana esitettiin? — P. E. selvitti tätäkin ylön sotkuiseksi mennyttä kehitysvyyhtiä ja puhui luomispäivistä, jota nimitystä käyttivät rosenkreutsiläiset. Missä on totuus?

Pohtiessani mainittuja kysymyksiä ymmärsin: siveysopillinen totuus on esitetty Vuorisaarnassa. Sen hyväksyy parempi itseni. Mutta mikä on totuus älyllis-filosofisessa kehitysopissa, sitä oli vaikea noin vain sanoa. Ajattelinpa aluksi niinkin, että liekö sen ymmärtäminen tarpeellistakaan. Niinpä huomasin, että monet tuntemani teosofit ajattelivat samoin.

Mutta piittaamattomuus ei ole kaunistus. Elämä etenee ja tavallaan kysyy: seuraammeko mukana, vai jäämmekö vitkastelijoiksi. Niinpä edellä mainittu uusi koe tuli, ja tapaukset osoittavat, että useimmille se tuli odottamattomalla tavalla. J. R. H. esitti — P. E:n opetuksien mukaisesti — ajatuksen tuomiokaudesta, siitä tapahtumasta, josta Jeesuskin oli kuvaillen puhunut. Ihmiskunta alkaa jakaantua kahden puolen ilmestyneen Kuninkaan Valtaistuinta. Alkaa ratkaisevasti uusi aika ihmiskunnan historiassa. Peninkulmapylväänä tässä ratkaisuvaiheessa esiintyy ihmiskunnan suuri Opettaja Pekka Ervast.

J. R. H:n opetukset vetivät allekirjoittaneeltakin hetkeksi entisen älyllisfilosofisen pohjan alta. Tapahtui kuten P. E. oli sanonut: "Vielä saatte oppia uskomaan". Ensimmäinen kysymys olikin tämä: Miksi J. R. H. puhui noin? Oliko hänellä siihen pätevät syynsä? Silloin sanoi sisäinen ääni: Puu tunnetaan hedelmistään.

Suomessa oli yksi teosofinen työntekijä, Pekka Ervast, joka oli — siitä huolimatta että hänestä odotettiin, harvinaisen lahjakas kun oli, kirkkaasti loistavaa tähteä suomalaisen tieteen taivaalle — luopunut maailman tarjoamasta kunniasta, hyvästä toimeentulosta ja paljon muusta, ja uhrautunut kokonaan teosofisen valon levittäjäksi. Koko hänen elämänsä todisti, että hän oli vakavissaan ja että hän tiesi mistä puhui. Jos hän näinollen opetti sellaista, mitä en ymmärtänyt, ei se voinut olla hänen syynsä, vaan syy ymmärtämättömyyteeni oli oman älyni rajoittuneisuudessa.

Tämä seikka oli itselleni selviönä jo entuudestaan. Kun siis J. R. H. esitti näennäisesti uusia ajatuksia, tulin ensinnäkin verranneeksi J. R. H:ta ja P. E:tä toisiinsa. J. R. H:kin oli luopunut kaikesta — ja tehnyt vuosikymmeniä ainutlaatuista tienraivaajan työtä teosofian vainioilla. Hänessäkin hedelmät näyttivät, minkälainen on puu.

Tämän ensihavainnon jälkeen otin selvää, onko J. R. H:n opetus-

ten käytännöllis-siveellinen puoli ristiriidassa Pekka Ervastin ja Jeesus Natsarealaisen opetusten kanssa? Sisäinen minäni oli aina täydelleen hyväksynyt Jeesuksen esittämän Vuorisaarnan hengen, ja sitä olin oppinut ymmärtämään Pekka Ervastin opetusten avulla. Ilman P. E:tä en olisi voinut ymmärtää Jeesuksenkaan opetuksia.

Tutkimukseni tulos oli, että J. R. H:n opetusten käytännöllis-siveellinen puoli oli ehdottomasti yhtäpitävä edellisten kanssa. Joka kohdassa nämäkin hedelmät todistivat, että puu kasvoi oikeassa maaperässä.

Syy ei siis voinut olla J. R. H:ssa, kun hän opetti sellaista, jota en heti kokonaan käsittänyt. Syyn täytyi olla jälleen itsessäni.

Edessä oli näinollen uusi asiain arviointi, syventyminen. Ja tutkimusten tulokset osoittivat, ettei elämä kaikesta monimutkaisuudestaan huolimatta ole niin käsittämätöntä, etteikö sitä tavallinen kuolevainen voisi ymmärtää. Siis näin: Tämä maapallo on jälleensyntyvä olento, ja se jälleensyntyy seitsemän kertaa. Jokainen jälleensyntymä tapahtuu eri elämäntasoilla, ja niitä nimitetään luomispäiviksi. Kolmen edellisen luomispäivän aikana tämä planeetta laskeutui kemiallisfyysillistä tilaa kohti, jonka se saavutti nykyisessä neljännessä luomispäivässä. Viides, kuudes ja seitsemäs luomispäivä merkitsevät poistumista kemiallisfyysillisestä tilasta. Sitä nimitetään maapallon kirkastumiseksi.

Elämä tässä nykyisessä, neljännessä luomispäivässä — joka siis on syvimmällä aineessa — kulkee seitsemän juurirodun kautta. Kolme ensimmäistä juurirotua merkitsevät aineeseen laskeutumista, ja neljäs oli kaikkein eniten materialisoitunut. Nykyinen viides juurirotu on jo kehityskaaren nousevalla puolella, ja kirkastuminen tulee näkymään ratkaisevasti kuudennessa ja seitsemännessä juurirodussa. On huomattava, että kuudes juurirotu on jo okkultisesti aloitettu.

Edelläesitetystä selvinnee, että nykyinen viides juurirotu muodostuu siis käännekohdaksi planeettamme ja elämän vaihtuessa materialisoitumisesta henkevöitymiseksi eli kirkastumiseksi.

Jokainen luomispäivä synnyttää ja vie päätökseen oman ihmiskuntansa. Planeettamme edellisissä jälleensyntymissä on siis jo syntynyt kolme ihmiskuntaa, ja me kuulumme neljänteen. Samoin on jokaisessa luomispäivässä ollut oma "tuomiokautensa", jossa on erotettu osa kehittyvistä minuuksista ja asetettu "laiskanläksylle". Kaikki minuudet eivät saavuttaneet luomispäivälle asetettua täydellisyysmittaa.

Tämä merkitsee, että vitkastelijat saivat jatkaa koulunkäyntiään vaikeammissa olosuhteissa. He saivat siihen tilaisuuden tämän neljännen luomispäivän aikana, etenkin varhaisemmissa juuriroduissa. Atlantismannerhan oli suureksi osaksi asuurain temmellyskenttänä.

Entä tämä nykyinen ihmiskunta? Jääkö tästäkin mahdollisesti osa luokalleen? Jos jää, niin kos-

ka luokalleenjääneet erotetaan muusta ihmiskunnasta? Missä he näinollen saavat kehitystään jatkaa?

Monet okkultistit ovat arvelleet, että luokalleenjääneitten lukumäärä on suunnaton. Tämä tuntuu todennäköiseltä seuraavista syistä. Ajankohta, jolloin vitkastelijat eroitetaan, on besantilaisessa teosofiassa siirtynyt hämärään tulevaisuuteen. Mutta, kuten edellä esitimme, se ajankohta on jo alkanut, sillä planeettamme henkevöityminen ja eetteröityminen on alkanut. Kuudes juurirotu on alkanut synnyttämistyönsä, ja siinä rodussa herää mm. uusi aisti. Nykyinen sukupuolten eroavaisuus lakkaa, ja sotien aika käy mahdottomaksi. Kaikki nämä seikat merkitsevät elämän henkevöitymistä eikä se aika ole kaukaisessa tulevaisuudessa, koska mainittu juurirotu on jo okkultisesti ja siis todellisesti alkanut.

Nousee siis kysymys: miten itsekkyyden ja sodan hengen kyllästämät ja ihannoidun väkivallan hengen läpäisemät ihmiset voivat elää uusissa olosuhteissa? Pekka Ervast huomauttaa monesti, että meidän ihmisten tehtävänä on luoda taivasten valtakunta maanpäälle. Tehtävämme on olla rauhan rakentajina, sillä lempeät tulevat perimään maan. Voivatko itsekkyyden ja väkivaltahengen innoittamat ihmiset luoda taivasta? Helvetin he ovat luoneet maanpäälle. Siitä on jokaisella nykypäivien ihmisellä kokemusta. Ja tämä on tapahtunut nimenomaan Vuorisaarnan elämänymmärrystä kääntämällä ja vääntämällä, siis kristillisten kirkkojen myötävaikutuksella ja suosiollisella avustuksella.

On selvää, ettei inhimillisempää kulttuuria voi syntyä väkivaltahengen läpitunkemien ihmisten keskuudessa. Päinvastoin helvetti tulisi — yliaistillisten kykyjen herätessä — yhä synkemmäksi. Siksi ihmiskunnan kahtiajako tai uudistuminen täytyy ratkaisevasti alkaa, ennenkuin voidaan puhua taivasten valtakunnan toteutumisesta maanpäällä.

Tästä ratkaisevasta tapahtumasta puhuu P. E. "Christosophia" kirjassaan ja sanoo, että se hetki on silloin, kun kuolema uhkaa maapalloa. Silloin kaikki ne sielut, jotka eivät ole jumalan valtakunnan kansalaisia, tai eivät ole siksi tulemaisillaan, erotetaan muusta ihmiskunnasta ja siirretään toiseen taivaankappaleeseen. — Tämän lausunnon luonnollinen selitys on, että maapallon alkaessa kirkastua, ei tulevaisuudessa enää ole mahdollisuuksia so. vastaavia tilanteita, missä luokalleen jääneet voisivat jatkaa väkivaltaista elämäänsä. Siksi heidät on siirrettävä pois.

Entä maapallon kuoleman uhka? Koska se on? — Meille kristikunnan kasvateille se kuvastuu maailmanloppuna, mutta maailmanloppu ei sovi H. P. Blavatskyn eikä Pekka Ervastin julistamaan teosofis-kristosofiseen opetukseen. Siksi kuolemanuhka merkitsee mahdollista luomistyön epäonnistumista.

Tällä tavalla tuli allekirjoittanut laskeneeksi elämänkäsitykselleen entistä selvemmän älyllisfilosofisen pohjan. Samalla kävi selväksi, ettei jumalallinen luomistyö suinkaan toimi sokeasti. Ei maapallon eetteröityminen, tuomiokauden alkaminen eikä uuden juurirodun syntyminen ala itsestään, vaan kaikki tapahtuu työn kautta. Toiselta puolen se alkaa niiden kosmillis-henkisten vuodatusten ansiosta, joista P. E. puhuu esim. kirjassaan "Ihmisyyden uskonto", ja toiselta puolen elävien ihmisten avulla, jotka ruumistuttavat vuodatetut voimat. Näin joutuu Pekka Ervast kaiken tapahtuneen keskushenkilöksi. Sillä hän juuri on näistä asioista puhunut ja opettanut. Hänen kirjallinen tuotantonsa on tästä todistuksena samoinkuin siitäkin, että uusi maailmanuskonto on syntynyt. Tämä uskonto on esitetty hänen kirjoissaan, ja — kuten hän itse sanoo — se uskonto on oleva tulevan kulttuurin uskonto, sen kulttuurin, jonka muodostaa jo alullepantu kuudes alarotu. Tämän uskonnon avulla alkava kulttuuri kasvattaa ihmisiä uutta juurirotua varten.

Syy miksi J. R. H. on näistä asioista puhunut johtuu siitä, että näiden asioiden ymmärtäminen kuuluu nyt jo normaaliseen elämänkäsitykseen. Olisi todella surullista, ellei hän olisi onnistunut tehtäväänsä suorittamaan. Sillä silloin olisimme jääneet ilman sitä elämänymmärryksellisesti välttämätöntä täydennystä, jonka J. R. H:n esitys antaa P. E:n suurelle työlle. Etenkin kun muistamme P. E:n itse sanoneen, että Kristus-ihminen ei koskaan itse sano, että hän on Kristus. Se on toisten sanottava, niiden, jotka ovat siitä tietoon päässeet.

Jos siis joku tuntee loukkauskivekseen nämä P. E:n ja J. R. H:n opetukset, niin johtuu se — ainakin osaksi — siitä, että elämme kovin lähellä tapahtumia. Mutta muistakaamme: loukkauskivi voi muuttua kulmakiveksi — kunhan vaan selviydymme elämän asettamissa kokeissa.

V. L. 1948: 120—123.

Kulki muinoin Ihmispaimen,
mannut manteret vaelsi
kautta kaiken kristikansan.
Kulki Paavalin tavalla,
kulki Jeesuksen jäljissä.
Huuteli huhuttelihe:
"Herätkää te ihmislapset
Mestarin varaväeksi
paljon parjatun avuksi.
Pois jo astuitte Polulta
verin veljen surmasitte,
verta jo tihkuvi kätenne
hurme maata huurruttavi.
Missä on Mestarin sanoma
Galilean kansan turva?
Onko se Jeesuksen veressä
ristinnaulan raastamassa?
vaiko viisaassa opissa
Vapahtajan haastamassa?

"Kysykäätte, kuunnelkaatte,
oppikaa Opin sisältö
rakkauden raikas kieli.
Kuuluu Mestarin sanoma:
'Miekka ristiksi ripusta
taita kärki, käännä kahva,
itsekkyyden kyitä polje
himon haituvat hajota,
perkaa, siisti sielun pelto
käsin käärmehet kurista;
oman kynnyksen edusta
sul on vielä laasematta.'
Siinä on Mestarin opetus
kristityille kaunis neuvo".

Puhui puille, kallioille,
kuuron korvan kuulumille.

Aina uskoi ja opetti.
Syntyi kerran, syntyi toisen,
uuden vaipan kantajaksi,
uuden kansan auttajaksi.
— — —

Rakkaus rajan takainen
Isän tahto taivahinen
oli ottanut asunnon
ihmisien ihmemaassa:
Pekka Ervastin sanoma
vuoresta väen herätti
Sammon nostatti salolle;
päästi päivän kalliosta
ihmisten iki-iloksi.
Toi sanat satasyliset
Vipusenkin vääntimiltä,
käänsi uusille urille
aikakautten alkuvoimat:
Väkivallan kärjen katkoi
miekat ristiksi asetti,
nostatti lovesta luonnon
tietäjien taidon näytti:
"Sanan mahti, Suomen voima"
siinä on tapa totinen
taikavoima taitajalle,
kulmakivi uuden uskon,
kaatajalle Manan mahdin.

Rakkauden ruusut hehkui
maa ja taivas kallisteli,
enkelien kuorot lauloi
ilman haltiat iloitsi,
kaikui kannel kosmoksessa.

— — —

Syntyi Suomeen Ihmispaimen
tietäjien taikamaahan,
samosi Pohjolan perille.
Laski laivansa totisen
sydämille synnyttäjän
uuden uskonnon sijoille.
Taaskin uskoi ja opetti:
Uskoi kansan syntyväksi
uuden uskon saattajaksi
uuden kielen taitajaksi
sanoman salaperäisen
jumalien juorotuksen.

Kulkevi kylä kylältä
päivät pitkät pääksytystin
vuodet toisehen sovitti.
Aina uskoi ja opetti.

Etsi esiin ystävänsä
tuolta täältä tuttujansa:
lännenmailta, itämailta,
etelästä, pohjoisesta.
Vuosisataiset valitut,
muilla mailla kasvanehet,
Tuonen virran soutanehet.

— — —

Kova oli Pohjola Pojalle,
kansa Suomen jäykkäniska:
Syömmet jäässä, sielut hyyssä,
kirkon kaavain kangistamat
ristin naulain vangitsemat.
Veri viattoman lumosi
taikauskon talviyöhön.

Aina kulki ihmispaimen
kulki maita ja vesiä:
Kellui paatti paksupuinen
uskon purjeet pullollansa,
soluen suvannot suuret
käsivarren kääntämänä,
kosket laski kuohupäiset
melan vartevan varassa.
Vene honkainen kolisi,
kolhi kivet kaljupäiset
karikot karskahti sivuhun.
Elon virta vastahanka
ristilaine, hyökylaine,
pärskyi päälle puisen purren
parralle peränpitäjän.

Kesti paatti paksupuinen
kahden puolen tervattuna.

Aina uskoi ja opetti.
Puhui Pohjolan pojille
tyttärille Suomen heimon
uuden uskonnon tulosta;
uuden tiedon, uuden taidon,
uuden valon, uuden voiman,
ajanpyörän käännännästä
ajan viisarin kulusta.
Paljasti heimolle Kalevan
vihkimysten valtavuutta.
Siirsi syrjään vaatevaipan
verhon kymmenen sylisen
kolmentoista kyynäräisen.
Raottui Isiksen huntu:
päivä paistoi, tähdet hehkui,
Siriuksen syitä myöden.
Puhui suuresta Opista
Logoksien lausumista:
"Vuorisaarnan viisi tietä
polkus viitoiksi aseta.
Siinä alku, siinä loppu,
apu ainoo ihmiskunnan
tulevaisen rodun uuden."

— — —

Syttyi nuotio salolle
sydämistä ihmisrinnan,
aamun valjun valjetessa
uuden päivän auetessa.
Usvat pilvihin kohosi
värähteli aamun auer.
Leyhähti etelätuuli,
itätuuli, länsituuli,
pohti pohjoinen kovemmin.
Tuli leimahti ylemmäs
puhki pilvien kohosi
Iäisien istuimille.

Siinä on nuotio salolla,
alku suuren uskon roihun,
valo tieltä eksyville,
meren myrskyisän majakka.

Työsi ei tyhjäksi huvennut:
löysit viimein ystäväsi.

V. L. 1948: 150—151.

Tapasimme, kuten muistat, junassa, joka oli tungokseen asti täynnä matkustajia. Kättelimme. Tunsin entisen elämänkatsomuksesi, mutta ajattelin: onkohan teosofinen ajattelutapasi iän mukana kirkastunut. Lyöttäydyin kanssasi keskusteluun. — Väitit mm., että sota kuuluu jumalien suunnitelmiin ja on paras ihmiskunnan kasvattaja. Yritin tiedustella: kuuluuko jumalien suunnitelmiin myöskin se, että osa teosofisesta liikkeestä on tiukan tullen julistanut sodan pyhäksi? Vastasit, kuten muistat, ettei näin suurista asioista voi tietää, ellei ole vihitty. — Entä Golgatan murhenäytelmä? Jumalan suunnitelma lienee sekin? Silloin puhkesit puhumaan niistä mullistavista asioista, joita tapahtui Golgatalla, ja jotka olivat välttämättömiä koko maapallon ja ihmiskunnan kehitykselle. Jos ei Jeesusta olisi teloitettu, olisi koko ihmeellinen saavutus jäänyt toteutumatta. — Kysäisin: ja jumalien suunnitelma olisi mennyt myttyyn? Vastasit jälleen, ettei näin valtavista asioista voi tietää, ellei ole vihitty. Ja vihkimys edellyttää ankaria valoja ja vaitiololupauksia. Ei vihkimättömillä ole oikeutta sotkeutua seulomaan jumalien suunnitelmia. Jos niin menetellään, tulee kaikesta suuri sotku. Yritin selittää asioita, mutta tungos häiritsi. — Kiittelin — kuten muistat — siitä, että keskustelussamme tuli p e r i a a t e näin selvästi esille.

Saanenkin näin jäljestäpäin palata asiaan. Annan arvoa asiantuntemuksellesi. — Mutta se periaate... Muistakaamme: on olemassa järjestöjä, joiden moraali kuulsi puheittesi läpi: tarkoitus pyhittää keinot. Ja se harmaa elämänkatsomus, kärsimys kasvattaa ihmiskuntaa! Se on jesuiittain moraalia.

Huomaan mitä ajattelet: H. P. Blavatsky, teosofiset Mestarit... Erehdyt, veikkonen. Eivät H. P. B. ja hänen Mestarinsa olleet jesuiittoja. Heidän moraalinsa oli aivan toinen. H. P. Blavatsky puhui Valkoisesta eli Salaisesta Veljeskunnasta ja sanoi, että siihen kuului mm. historiallisten Mestarien sarja. S e n Veljeskunnan moraali tulee näkyviin historiallisten Mestarien siveysopissa, etenkin juuri Buddhan ja Jeesuksen opetuksissa. Viimemainittu on lisäksi tullut täysin käsitettäväksi Pekka Ervastin "Vuorisaarna" nimisessä kirjassa. Ei Valkoisen Veljeskunnan moraali ole syntynyt toisiaan korvalle iskevien selvänäköisten tutkielmien tuloksena.

On siis olemassa pätevä mittapuu, minkä avulla voidaan tuntea "vihitty", "adepti", "mestari"... millä nimellä he kulloinkin esiintynevätkin. Se mittapuu on laadultaan moraalinen, ja se on Vuorisaarna. Se on rakennettu edeltäneitten Mestarien laskemalle perustukselle, joten siihen sisältyvä ihmisyysmoraali saa historiallisen kantavuuden. Tämä on pätevä ja välttämätön mittapuu

arvostellessamme niitä "vihittyjä", jotka tulevat luoksemme väärillä titteleillä, pukeutuneina lammasten vaatteisiin. Voimme samalla muistaa Pekka Ervastin sanoneen, että tämä mittapuu pätee myöskin näkymättömässä maailmassa ehdolla, että siinä esitetyt moraaliset ohjeet syövytämme mietiskelyn avulla tajuntamme salakammioihin. Muuta turvaa ei meillä ole sielläkään.

Edellistä valoisampaa tapaamista toivoo ystäväsi

Uranus 1949: 73.

KIRKKOHISTORIAA

Historiaa on nimitetty parhaaksi opettajaksemme. Lisäksi on Pekka Ervast huomauttanut, että elämme samantapaisessa ajassa, kuin muinoin Palestiinassa. Samanlaiset kosmillis-henkiset virtaukset ovat jälleen vaikuttamassa. Näin ollen lienee syytä lyhyesti tarkastella muutamia ilmiöitä ajanlaskumme alkupuolella.

Ensimmäinen kristillinen seurakunta syntyi Jerusalemissa. Sen johtavana sieluna esiintyi Simon Pietari. Pietarin kuoltua johti seurakuntaa Jaakob noin 30 vuoden ajan.

Toinen huomattavin seurakunta syntyi Antiokiaan Saulus tarsolaisen toimesta (Paavali). Nimitys "christiaanit" näyttää syntyneen siellä.

Kolmas vaikuttavin ja historiallisesti merkittävin seurakunta muodostui Vähään Aasiaan apostoli Johanneksen toimesta. Kristillisiä ryhmityksiä syntyi niin ikään Egyptissä, missä lienee vaikuttanut Markus.

Noin vuoteen 60—70 asti oli elämä alkukristillisissä seurakunnissa suhteellisen rauhallista, mikäli kysymyksessä ovat ulkopuolelta kohdistetut vainot. Erimielisyydet olivat pääasiallisesti seurakuntien sisäisiä. Niinpä juutalaisten kansallisperinteistä johtuen heräsi kysymys, voivatko muut kuin juutalaiset olla kristittyjä. Kysymys heräsi Paavalin toiminnasta, ja sen ratkaisi Jerusalemin apostolikokous v. 48 tai 49 Paavalin voitoksi. — Vainoamista tosin esiintyi alusta asti — joutuivathan apostolit melkein poikkeuksetta kärsimään marttyyrikuoleman. Mutta vainot voi käsittää melkein "luonnollisiksi", uskonnollisen maailmankatsomuksen eroavaisuudesta johtuviksi.

Ettei valtiovallan taholta osattu kiinnittää alkuseurakuntiin suurempaa huomiota, johtui siitä, että kristittyjen lahkokunnat kulkivat juutalaisuuden nimissä. Palestiinahan oli Rooman vallan alainen dominio, jolla oli muutamia erikoisoikeuksia. Juutalaisten ei esim. tarvinnut suorittaa sotapalvelusta.

Ensimmäisen kerran joutuivat kristityt paljastamaan todellisen elämänkatsomuksensa joukkoliikkeenä, kun syntyi juutalaiskapina vv. 66—73. Kieltäytyessään otta-

masta osaa kapinaan, joutuivat he juutalaisten vainon ja painostuksen alaiseksi. On merkille pantavaa, että se kansa, minkä keskelle kristinusko syntyi, oli ensimmäisenä uutta maailmankatsomusta kaatamassa. Samalla näemme, että Juudan kansa joutui omien tekojensa uhriksi, sillä sen aikuinen juutalaisuus tuli kansallisena ilmiönä tuhotuksi, vieraan vallan ottaessa ratkaisevasti isännyyden Palestiinassa.

Eri vivahteisia kristittyjä seurakuntia syntyi nopeasti. Niistä gnostikot olivat huomattavia. Gnostilaisuus sai alkunsa apostoli Johanneksesta. Siihen liittyi myöskin Johannes Kastajan entisiä oppilaita. Johannes Kastajahan oli "suurin vaimoista syntyneistä", toisin sanoen, hän oli aikansa tietäjäihmisiin lukeutuva. Hän kuului essealaiseen veljeskuntaan, joita oli etupäässä Kuolleenmeren rantamilla. Hän oli perillä uskontojen yhteisestä alkuperästä siten, kuin siitä oli opetettu mysterioissa. Näin ollen hänen oppilaansa kykenivät ymmärtämään Jeesuksen esoteerisia opetuksia aito "pakanallisen" filosofian valossa, joiden perusajatukset esiintyvät Platonin filosofiassa. Gnostilaisuudesta tulikin, ei sokean uskon tukipylväs, vaan henkitiede, joka esitti Jeesuksen esoterismiä kokemusperäisen tiedon näkökulmasta.

Toisella vuosisadalla näemme — paitsi gnostilaisuutta — myöskin juutalaiskristillisissä seurakunnissa kaksi päävirtausta. Ensimmäinen virtaus on paremminkin rahvaanomainen, mikä sekin haarautuu kahteen haaraan: natsarealaisiin ja ebioniitteihin. Natsarealaiset olivat ankaria lain noudattajia ja pitivät Jeesuksen neitseellistä syntymää luonnollisena. Ebioniitit sitävastoin kielsivät neitseellisen syntymisen mahdollisuudenkin. Alkukristillinen perimätieto kertookin, että Jeesus syntyi Jumalan Pojaksi Jordanin kasteessa, eikä Mariasta.

Toinen päävirta oli niinikään juutalaiskristillinen, mutta se sisällytti itseensä gnostilaisuuden. Se oli eräänlainen synkretistis-gnostilainen järjestelmä, jossa astrologia näytteli huomattavaa osaa.

Näihin aikoihin oli jo kirkon muodostuminen ratkaisevasti alkanut. Tarkoitamme kirkkoa siinä merkityksessä, että se pyrki monopolisoimaan kristinuskon. Syntyi ankaraa painostusta gnostilaisuutta vastaan. Siinä tuli tärkeäksi saada piispuus "laillistetuksi". Piti näyttää toteen, että kirkolla oli yksinoikeus uuteen sanomaan, opetettiin, että Pietari oli kirkon ensimmäinen piispa ja tämä virka oli kätten päällepanemisella siirtynyt sukupolvesta sukupolveen.

Niinpä keksittiin noin 150 luvulla erikoiset "piispalistat", joiden nojalla kysymyksessä oleva erikoisoikeus anastettiin. Tämä tapahtui Rooman kirkossa, ja toimenpide oli omiaan antamaan tälle kirkolle auktoriteettiarvoa. Ennenhän olivat arvossa hengestäsyntyneet profeetat ja profetissat, mutta nyt tuli v i r k a näitä korkeammaksi.

Niinpä alkoikin taistelu virka-

paikoista ja siinä unohtui kristinuskon perustajan antama rakkauden oppi. Kirkko oli astunut luisuvalle pinnalle.

Kristittyjen sodanvastainen asenne oli jo aikaisemmin herättänyt valtion huomiota. Oli esiintynyt monenlaisia vainoja ja teloituksia. Mutta kysymys sai uutta pontta, kun espanjalainen Trajanus antoi käskykirjeen, jossa vainot laillistutettiin. Käskykirjeessä sanotaan: "jos heitä laillista tietä syytetään, eivätkä he tahdo kieltää kristillisyyttään, on heitä rangaistava kuin **valtiorikoksen tekijöitä**". Käskykirje annettiin v. 112. Se oli ratkaiseva lähtölaukaus valtiomahdin taholta alkukristillisen hengen tuhoamiseksi.

Kirkon muodostuessa yhä enemmän piispojen hallitsemaksi oikeuslaitokseksi, kiihtyi taistelu myöskin "oikean" opin puolesta "harhaoppisia" vastaan. Tässä vaiheessa voidaan puhua kirkosta kokonaisuutena siitä huolimatta, että oli useita kristillisiä ryhmityksiä. On myöskin muistettava, ettei ole tavattu alkuperäisiä evankeliumeja, tuskin apostolikirjeitäkään. On löytynyt ainoastaan käsin kopioituja jäljennöksiä. Gnostilainen kirjallisuus on niinikään hävinnyt melko tyystin. "Pistis Sophia" lienee ainoa säilynyt gnostilainen evankeliumi (on suomeksikin). — Kerrotaan eräästä piispainkokouksesta, jossa pyhät papyryskääröt asetettiin pöydälle pystyyn ja ympärillä olevat piispat puhalsivat niihin "pyhää henkeä". Ne kääröt, jotka jäivät pystyyn, otettiin Uuteen Testamenttiin. Muut tuhottiin. Vasta v. 380 Hieronymus käänsi raamatun latinaksi nimellä Versio vulgata. Sitä pidetäänkin parhaimpana yhtenäisenä raamatun esityksenä.

Toisen ja kolmannen vuosisadan vaihteessa huomaamme kirkon valtataistelun keskittyvän kolmea "vihollista" vastaan. Ensiksikin se kohdistui jatkuvasti gnostilaisuuden hävittämiseksi. Mutta koska itse suurkirkossa esiintyi gnostilaisuuden apostoleja, oli pakko tehdä kompromisseja oppirakennelmissa. Esim. Tertullianus puolusti kristittyjen kieltäytymistä kantamasta sotilasseppelettä, mikä osoittaa, että hänessä oli alkukristillistä henkeä. Samalla häntä pidetään kolminaisuusopin luojana. Hänenkin oli jo v. 207 erottava kirkosta.

Kirkon dogmit syntyivätkin suureksi osaksi gnostilaisuutta hävitettäessä, kuten Pekka Ervastkin huomauttaa "Gnostikot" kirjassaan. Kun gnostikot tietoon perustuen esittivät esim. Logoksen kolminaisuutta, niin kirkon oli keksittävä vastaava selitys, jotta ajattelemiseen tottumaton kansanaines voisi vaihtaa vaikeamman gnostilaisen metafysiikan esitettyyn helppoheikin tavaraan. Näin tuli tiedon tilalle tietämättömyys ja järjettömyys, mikä on silmiin pistävänä esim. Athanasiuksen tunnustuksessa: Isä on iankaikkinen, Poika on iankaikkinen, Pyhä Henki on iankaikkinen; eikä kuitenkaan ole kolmea iankaikkista, vaan yksi iankaikkinen. Sanoja, jotka eivät selitä mitään.

Toisena kirkon vallanpyyteen es-

teenä esiintyi Mitras-mysteriot. Tämä — jo näihin aikoihin rappeutunut — kultti oli hallituselinten ja sotilaiden suosiossa. Mitrasvihkimyksen huippukohta oli siinä, että teuraseläimen veri päästettiin vuotamaan vihittävän ylle.

Mitraksen kannattajilla oli käsissään maallinen valta, jota piispoilta puuttui vielä suureksi osaksi. Jotta siirtyminen Mitras-kultista kirkkoon olisi tullut mahdollisimman vaivattomaksi ja siinä oleva valta tullut kirkon hyödyksi, oli jälleen turvauduttava kompromissiin. Uhrilampaaksi sopi mainiosti Jeesus Natsarealainen, joka perintätietojen mukaan oli myöskin tullut "teurastetuksi". Selitettiin, ettei enää ollut tarpeellista ryvöttää itseään eläimen verellä, koska itse Jumalan Poika oli tullut teurastetuksi ja hänen verensä oli vuotanut ihmiskunnan ylle. Näin pyhitti kirkko vanhan rappeutuneen pakanuusmysterion ja sen eläinuhrin, muuttaen sen pyhitetyksi ihmismurhaksi. Ihmistappo tuli otollisemmaksi Jumalalle kuin eläimen teurastus. Valtataistelun tuloksena syntyi jälleen eräs kirkon tärkeimmistä tukipylväistä: sijaissovitusoppi.

Kolmantena kirkon "vihollisena" esiintyy manikealaisuus. Manikealaismysterioiden perustaja Mani syntyi Babyloniassa v. 216. Hän tutustui kristinuskoon, astrologiaan, gnostilaisuuteen, taolaisuuteen ja oli perillä buddhalaisuudesta. Hän perusti järjestönsä Persiassa, josta liike levisi kulovalkean tavoin sekä idässä että lännessä.

Manikealaisuus perustui siis mysterioihin, joita hellenismin valtakausi oli suosinut ja joita esiintyi jatkuvasti eri muotoisina. Paitsi älyllis-metafyysillistä oppirakennelmaa ja korkean kultivoitunutta filosofiaa, omasi manikealaisuus vaikuttavat ja puoleensavetävät mysteriomenot. Kirkollisiin juhlallisuuksiin sensijaan kuuluivat pääasiallisesti vain kaste ja rakkausaterioista muodostunut "herranehtoollinen".

Manikealaisuus veti runsaasti kansaa puoleensa, mikä on nähtävissä liikkeen mahtavassa levinneisyydessä. Jotta kirkko vetäisi pidemmän korren tässäkin kilpailussa, oli jälleen turvauduttava koeteltuun sovittelukeinoon. "Pakanallisesta" manikealaisuudesta lainattiin kirkkoon juhlamenoja ja sovitettiin "kristillisiin" puitteisiin. Syntyivät messut ja liturgiat. "Pakanallinen" alttari, mikä mysterioissa oli temppelin keskustassa, sovitettiin kirkon itäiselle seinälle. "Idästä tulee valo", oli "pakanallisten" auringonpalvojien tunnus, joten kirkkojen rakenteellinenkin puoli on suureksi osaksi sieltä peräisin.

Edelläesitetystä selvinnee, että kirkon voitto — sen taistellessa kuviteltuja vihollisiaan vastaan — oli joka kohdassa "pakanuuden" irvikuvallinen uudelleen esiintyminen. Taistelun tuoksinnassa unohtuivat Jeesus Natsarealaisen siveelliset opetukset melko tyystin, varsinkin kielto väkivallan käyttämisestä. Niinpä hierarkis-katolinen piispanvalta muodostui melko valmiiksi v. 250 mennessä, suureksi osaksi piispa Cyprianuksen toimesta. Vähän aikaisemmin (vv.

217—222) piispa Calixtuksen toimesta lankesi piispuudelle kaikkien syntien anteeksianto-oikeus. Nämä seikat olivat omiaan lähentämään kirkkoa ja valtiota toisiinsa. Kerrotaankin, että Diocletianuksen hallitessa Roomassa vv. 248—305, oli kristittyjä aivan vilisemällä sekä valtion hovissa, että erilaisissa viroissa ja upseereina.

Lisättäköön vielä, että kristikunnan suuri juhlapäivä, joulu, mikä ennen v. 300 oli asetettu tammikuun 6:ksi, egyptiläisen Aion-jumalan neitseestäsyntymisen päiväksi, muutettiin v. 300 jälkeen sekä Roomassa että Afrikassa joulukuun 25:ksi päiväksi, voittamattoman Aurinkojumalan syntymäpäiväksi. Joudumme näinollen kysymään, minkäverran kirkkokristillisyydessä on todella "kristillistä" ja minkä verran vihattua ja halveksittua "pakanuutta"?

Kirkon unohtaessa Mestarinsa opit, oli luonnollisena seurauksena — kuten edellä mainitsimme — sen lähentyminen valtioon. Mestarin sanat: "Joka miekkaan tarttuu, se miekkaan hukkuu" unohdettiin, ja näin poistui perusristiriita kirkon ja valtion välillä. Ensin suvaittiin lippuvala Rooman legiooneille ja vähitellen vala tuli kunnia-asiaksi. Niinpä taisteltiinkin ensimmäinen kristillis-valtiollinen sota lokakuun 28 pnä v. 312 Milvian sillan luona Rooman ulkopuolella. Siinä keisari Konstantinus asetti ristinmerkkejä sotilaitten lippuihin. Taistelu oli voittoisa ja ristille hurrattiin. Tuloksena oli, että Konstantinus antoi ns. Milano-ediktin jo seuraavana vuonna 313, jossa kristityt julistettiin tasa-arvoisiksi toisten valtion kansalaisten kanssa. Päätös vahvistettiin myöskin kirkon taholta Nikean kirkolliskokouksessa v. 325. Kirkko näytti luisuneen peruuttamattomasti valtion syliin, joutuen näin käytännössä siunaamaan aseet ja armeijat. — Vanhat Mitras-mysteriot veriuhreineen tulivat kirkon kautta uudessa muodossa esille. Lisäksi ne tulivat esoteerisesta, suljetusta tilastaan eksoteerisiksi, ulkonaisiksi. Tässä jos missään pitää paikkansa sanonta, että jos antaa pikkusormensa pirulle, vie se pian koko käden.

Vuorisaarnan siveysopin unohtamisesta seurasi niinikään, että alettiin yhä enemmän pohtia kaikenlaisia metafyysillisiä kysymyksiä. Mutta koska gnostikot jo alkoivat olla pois pelistä — heillähän oli näistä asioista tietoa — oli pohtimisien tuloksena monenlaisia taikauskoisia käsityksiä. Noin 300 luvulla heräsi länsikirkoissa käsitys transmutaatiosta, jonka mukaan leivän ja viinin määrätynlainen "siunaaminen" muutti nämä aineet aivan kirjaimellisesti Jeesuksen ruumiiksi ja vereksi. Syntyi myöskin sanakiistaa siitä, onko Jeesus Jumalan luoma, vaiko hänestä syntynyt. Onko hän siis samaa olemusta (homosios) kuin Isä. Tämäkin kysymys sai jonkinlaisen sovitteluratkaisun edellämainitussa Nikean kokouksessa.

Mutta v. 358 esiintyy samasta asiasta vastakkainen käsitys: Poika on olemukseltaan Isän kaltainen (homoiusiaanit). Näissä hiuk-

sen halkaisuissa kului kirkonmiesten aika ja niissä piili itu kahden valtavan kirkkokunnan: kreikkalaiskatolisen ja roomalaiskatolisen, syntymiselle — aivankuin riita ja kirkolliskokoukset olisivat voineet muuttaa Jumalan olemusta. — Voisimme vähän humoristisen ironisesti lisätä, että yksi i halkaisi kirkon kahtia, koska kirkolta puuttui gnostilainen viisaus, mikä olisi osannut asettaa järkiperäisesti kiusallisen i:n paikoilleen.

Niinpä näemmekin kirkoista muodostuneen liturgian koristamaa "helisevää vaskea", hengetöntä muotojen palvontaa. Syy oli osaksi myös siinä, että kirkko vallantavoittelussaan ei halunnut ottaa manikealaisuudesta sen ydintä, tosi henkistä sisältöä, vaan ainoastaan koristellun kuoren.

V. L. 1949: 104—107.

KIRJALLISUUTTA (PEKKA ERVAST: EVÄITÄ MATKALLE)

P. E:n Kannatusliiton kustannuksella on äskettäin ilmestynyt Pekka Ervastin esoteerisia opetuksia sisältävä kirja, saaden nimekseen "Eväitä matkalle". Kirjan ajankohtaisuus on ilmeinen. Sen puitteissa selviää asioita, jotka toteutettuina voisivat ohjata koko teosofisen maailman oikeille, alkuperäisille raiteilleen.

Kirja "Eväitä matkalle" keskittyy kysymykseen Temppelistä. Tänne Suomeen on suunniteltu syntyväksi totuuden Temppeli, mysterio-opisto, todellinen henkinen akatemia.

Herää kysymys, mikä on esitetyn Temppelin tarkoitus? Sen tarkoitus on valaista ja auttaa ihmistä löytämään tie henkiseen elämään. Temppelissä elää ihmisiä, jotka ovat tietoisessa yhteydessä Salaisen Veljeskunnan kanssa. P. E:n sanoilla: "Nuo valkoisiin puetut olennot olivat viisaita, hyviä, totuuden tietäjiä ja he elivät auttaakseen ihmisiä, mutta eivät auttaakseen heitä aineellisesti vaan sielullisesti ja henkisesti. Heidän silmämääränsä oli lohduttaa ihmisiä silloin, kun nämä olivat suuressa sieluntuskassa — koska eivät tajunneet elämän tarkoitusta — ja myös heitä valaista silloin, kun he etsivät totuutta ja heidän sielunsa huusi Jumalaa...; he kulkivat pyrkijän luota pyrkijän luo... sillä maassamme oli sieluja, jotka pyrkivät valoon. Nämä valoonpyrkijät koettivat elämässään toteuttaa sisäisten veljien ohjeita ja opetuksia. He tekivät työtä ulkonaisessa maailmassa. He kulkivat ympäri Suomea puhumassa ihmisille ja herättämässä heitä".

Näinollen käsite Temppelistä keskittyy kysymykseen: millä tavalla voidaan auttaa ihmisiä ja ihmiskuntaa pääsemään selville elämän keskeisimmästä kysymyksestä, olemassaolon arvoituksesta?

Ihmiskunta kaipaa henkistä valoa. Aineellisista arvoista ei ole puutetta. Luonto tarjoaa aineellista hyvää yllin kyllin, mutta ihmiskunta ei sokeudessaan osaa sitä käyttää. Sen itsekkyys, vallanhimo ja väkivaltainen elämänkäsitys johtaa yhä uusiintuviin mailmanpaloihin, joissa aineelliset ja kulttuurilliset arvot jatkuvasti tuhotaan. Ainoana pelastajana on henkinen valo. — Sen levittämisessä kaivataan työntekijöitä. Työntekijöiksi on kutsuttu niitä — kuten edellä mainittiin — jotka pyrkivät valoon, kaidalle tielle, siis aivan tavallisia ihmisiä, joita ei enää tyydytä tavallinen arkinen elämä, vaan jotka jo aavistavat elämän henkisen taustan.

Miten tällaista työtä voi oppia tekemään? Siihen antaa Pekka Ervast neuvon: Ainoastaan auttamalla tulee auttajaksi, ainoastaan oppimalla tulee opettajaksi, ainoastaan työtä tekemällä tulee taitavaksi työntekijäksi Herran viinimäessä ... Siis kouliintumalla ja oppimalla. Ei ihminen käy elämänkoulua sitävarten, että hän saavuttaisi kuolemanjälkeisen taivaan, kuten itsekkäät kristityt kuvittelevat, tai että hänestä tulisi psyykillisillä kyvyillä varustettu ihmeolento tai astraalinen vaelttaja, joka tavoittelee omaa "kehitystään". Maailmankaikkeudessa kaikki palvelevat toisiaan, ja "joka teistä on suurin, olkoon kaikkien palvelija". Jos joku on pidemmälle edennyt henkisyydessä, niin se näkyy juuri siinä, että hän kykenee ottamaan enemmän taakkoja kantaakseen ja enemmän tekemään sitä ihmiskuntaa nostavaa työtä, mitä tekevät ennen kaikkea ne edelläkävijäsielut, jotka meille henkisen tien ovat paljastaneet. — Siksi on heti alussa otettava oikea suunta, se, että oppisimme tekemään sitä työtä, mitä tekevät Mestarit.

Työväline on ihminen itse. Sitä työvälinettä pitää kasvattaa ja opettaa. Siihen on annettu ohjeet kirjassa "Eväitä matkalle". Kirjan lopussa on Temppelin avaus, mikä merkinnee, että Pekka Ervast eläissään avasi sen ainakin joittenkin "harvojen" oppilaittensa kanssa.

On kuitenkin huomattava, ettei tässä ole kysymys käsin tehdystä temppelistä, ei mistään rakennuksesta, joka ensin valmistuu ja sen jälkeen avataan käyttöön. Kysymyksessä on henkisen työn Temppeli, jota rakennetaan niinkauan, kuin yksikin ihmissielu on sen ulkopuolella. Jokaisen ihmisen on tultava sen Temppelin kiveksi ja kerran sopeuduttava Suuren Arkkitehdin suunnittelemaan rakennukseen. Siksi P. E. opettaakin, että vasta työtä tehdessä alkavat häämöittää Temppelin puutarhat ja esikartano. Kauempaa häämöittää itse Temppeli. Se on kyllä avattu ja se on henkisenä todellisuutena näkymättömässä maailmassa, mutta sen pitää tulla näkyväiseen maailmaan ja siksi se on rakennettava. Näkyväinen Temppeli on sama kuin taivasten valtakunta maanpäällä ja se voi muodostua vain niiden ihmisten yhteistyöstä, jotka haluavat auttaa Mestaria hänen työssään. Nämä ihmiset valmistavat itsestään Temppelin kiviä siten, että he

eläytyvät mietiskelytyön avulla Vuorisaarnan henkeen, jotta he osaisivat tehdä Vuorisaarnan hengen mukaista valistustyötä. Muutoin he eivät siihen kykene. Sitä työtä on opittava tekemään Temppelin esikartanossa — kokelasasteella — ja koska se on Jumalan työtä, niin ihmisestä tulee kuin symboli. Vaikka hän suuresta riemusta tekee Mestarin, Jumalan työtä, ollen koko sielullaan siinä mukana, niin hän oppii ymmärtämään, ettei se ole hänen oma minänsä, jolle kuuluu työn tulokset. Ne kuuluvat Jumalalle. Ja koska jumala on jokaisessa ihmisessä, hänessä itsessäänkin, niin hänestä tulee pätevä työntekijä ja Temppelin rakennuskivi vain siten, että Jumala, Isä, joka samalla on hänen jumalallinen monadinsa, saa valtaa hänessä. Persoonallisen minän tulee vähetä. Sen tulee astua alas "piispan istuimelta" ja "tuomarin tuolilta" ja laskeutua ihmisten joukkoon. Sen tulee tuntea olevansa veli toisten ihmisten kanssa, niiden kanssa, jotka elävät pimeydessä, tietämättömyydessä ja vaivassa. Persoonallinen minä on lopultakin vain symboli, hetkellinen säde jälleensyntymisen pyörässä. Sen pelastus on siinä, että Isä saisi siinä sijaa ja voisi sen kautta työskennellä maailmassa. Tämän mystillisen kuoleman kautta käy tie Temppeliin ja henkiseen syntymään, jolloin Kristus, Isä tunnetaan.

Luonnollinen selviö on, ettei ihminen voi astua tositeossa Temppeliin vievälle tielle, ellei hänellä ole selvänä Temppelin avaajan asema Valkoisessa Koulussa. Eihän keskikoululainen kykene suunnittelemaan ja perustamaan yliopistoa. Perustajan pitää olla tiedoissaan ja kokemuksessaan vaadittavalla tasolla. Siksi on henkisessäkin kouluutuksessa kiinnitettävä ensikätinen huomio Temppelin luojaan, jotta ei rakennus horjahtaisi ensimmäisessä myrskyssä.

Lopuksi voimme todeta, ettei Pekka Ervast saanut eläissään nähdä suunnitelmiensa toteutuvan. "Kadonneen sanan" punainen looshi, Työn Temppeli, jossa olisi astuttu vertauskuvista todellisuuteen, jäi avaamatta. Se ei toteutunut fyysillisellä tasolla. Voidaankin sanoa, että se looshi on nyt vasta avattu J. R. Hannulan avulla, avattu työssä ja teossa, joten Pekka Ervastin suunnittelema työ jatkuu uusissa merkeissä, teosofis-kristosofisen työn puitteissa. Siihen työhön kutsutaan nyt jokaista. Sen työn yhteydessä ei ole vertauskuvallisia arvoasteikkoja, koska jokainen työhön osallistuva kruunaa oman arvonsa sillä intensiivisyydellä, millä hän on käynnissä olevassa työssä mukana.

P. E:n esoteerisista opetuksista selviää, että koko pitkä teosofinen taival oli kuljettu sitä varten, että hänen, P. E:n työsuunnitelma voisi toteutua. Teosofisen taipaleen lopputuloksena oli hänen omien sanojensa mukaan esoteerinen osasto. Oli siis myöskin edistystä havaittavissa. Kohtalonomaiselta kuitenkin tuntuu, että lopputuloksena oli vain kourallinen ihmisiä, joille vähänkin alkoi asiat valjeta. Lopulta ei sekään työ vienyt toivottuun tulokseen, sillä Pekka Er-

vast lopetti esoteerisen osaston lähtiessään Ameriikkaan. Syyskuun Ruusu-Risti-lehdessä v. 1933 "Toimittajalta" hän mainitsee tästä ja huomauttaa, että esoteerisessa työssä nähtävästi tulee tapahtumaan muutoksia ja uudistuksia. — Muutokset ja uudistukset jäivät kuitenkin P. E:n omakätisesti suorittamatta, joten alkoi uusi työvaihe muodollisen P. E:n Kannatusliiton toimesta ja puitteissa. Tämän vaiheen tunnemme.

Kirjaa suositellaan jokaisen teosofin luettavaksi, sillä siitä selviää ne kuopat ja salahaudat, mitkä tulevat sekä yksityisen totuudenetsijän että heidän muodostamiensa seurojen ja järjestöjen eteen voitettaviksi. Voittamisesta tai voittamattomuudesta johtuen voivat salahaudat muodostua joko ylösnousemiseksi tai kuolemaksi.

V. L. 1949: 141—142.

"ELÄMÄ ON SANGEN SALAPERÄISTÄ"

Eräs merkillisimmistä salaisuuksista näyttää olevan se, että ihmiskunta on sangen vastahakoinen vastaanottamaan apua vaikean tilansa korjaamiseksi. Avuntuojiin suhtaudutaan enemmän tai vähemmän ynseästi — Jeesuksen päivistä lähtien heidät on melkein poikkeuksetta teloitettu.

Tuollainen avun hylkiminen on suorastaan itsemurhakanditaatin asenne. Jos sairas-sieluiselle huomautetaan, että anna olla konstailematta itsemurhalla, siinä voi mennä vaikka henki, niin hän tietenkin suuttuu ja nimittää hyvää tarkoittavaa pelastajaansa pahaksi. Itsemurhalla leikkiminen kuuluu hänen yksityisyritteliäisyytensä piiriin. — Ei liene liioiteltua rinnastaa maailman kansoja edellä esitettyyn, sillä yksityisten ihmisten "yksityisyritteliäisyys" heijastuu laajentuvasti maailman kansoihin. Näin:

Nahjuksien ja laiskurien suuressa joukossa löytyy myös paljon aktiivista ainesta, jotka ajattelevat itsestään: olen tutkinut filosofeja, poliitikkoja, maailmanparantajia ... ja luonut itselleni varman elämänkatsomuksen. Tai: olen seurannut puoluerientoja, uskonnollisia virtauksia jne. Näiden kuulo- ja lukutietojen perusteella t i e d ä n totuuden. Muuta pelastusta en tarvitse, eikä tarvitse kukaan muukaan. Minulla on totuus; joka ei minun totuuteeni usko, niin varjele ...

Samoin ajattelevat pyrkivät ryhmittymään: syntyy uskonnollisia ja poliittisia puolueita. Jokainen niistä uskoo olevansa oikeassa. Apua ei kaivata, ei tule kysymykseenkään. — Muodostuu valtioita, jotka ryhmittyvät poliittisten, uskonnollisten, tai taloudellisten tavoitteiden mukaisesti. Niin oikeassa ovat valtiotkin, että — kuvaannollisesti — maa vapisee.

Johtuuko tällainen usko järjestä vai järjettömyydestä?

Eräs huomiomme on, että ryhmät ja kansatkin tekee "yksimielisiksi" laumasuggestio. Mutta jos joku onnistuu irtautumaan joukkosuggestion piiristä, niin hänestä tulee aivan toinen olento. Hän ei olekaan enää "yksimielinen" lauman kanssa. Päin vastoin hän on vielä enemmän oikeassa kuin ryhmä, josta hän juuri irtautui.

Luja on uskosi, ihminen. Vuoria sen luulisi siirtävän ja jumalien nostavan sille hattua ... Mutta ihmisenä sinulla onkin etuoikeus: sinun pitäisi nostaa hattuasi Jumalalle. Se merkitsee kunnian antamista sille kenelle se kuuluu: Kunnian antamista Jumalalle. "Mitä teette yhdelle veljistänne, sen teette minulle" merkitsee toisin sanoen, että jos tahdot antaa kunnian Jumalalle, niin anna arvo ja kunnia veljillesi, kaikille ihmisille. Vähimmässäkin määrin niin suuri kunnia, että annat heidän elää. Paavalikin huomauttaa, että vaikka hänellä olisi niin luja usko, että se voisi vuoria siirtää, mutta ei olisi rakkautta, niin ei se mitään olisi.

Edellä kuvattu usko nojautuu minäkeskeisyyteen. Ihminen uskoo olevansa kuin taivaan napa, jonka ympäri kaiken pitäisi pyöriä. Ja ellei pyöriminen tapahdu suosiosta, niin käytetään pakotteita. Ei näin ollen ole ihme, jos silloin tällöin onkin henki vaarassa, kuten koetut suursodat ovat opettaneet. Jonkinlaista uskoa on ollut, mutta rakkautta ei.

Ihminen on todella merkillinen hämärän lapsi. Näkevänä olentona hän ei näe, kuulevana ei kuule. Kuluneen miespolven aikana on maailman menossa tapahtunut niin paljon mullistavaa, ettei edeltäneen vuosituhannen kokemukset ole siihen rinnastettavissa. Kaiken koetun pitäisi kannustaa ajattelemaan, tutkimaan. Maailma on kuin purkaustaan odottava tulivuori. Jotakin on hullusti. Olisi todella aika vähän tarkistaa "uskoaan" ja kysellä oikein nöyrästi, voisiko mahdollisesti joku tietää pätevämpää ratkaisua elämän kysymyksiin.

Tämäntapaisiin mietteisiin jouduin ajatellessani alussa mainittua lausetta: "elämä on sangen salaperäistä". — Tämä on kuin yksin puhelua, sillä tiedän sinunkin ajattelevan, että pelastava sanoma on henkisessä elämässä, aikojen viisaudessa, mikä meidän päivinämme on pukeutunut teosofis-kristosofisen sanoman muotoon.

Jeesus huomauttaa oppilailleen, että heitä kohtaa kaikenlaisia vainoja. He joutuvat pakanain eli ulkopuolisten käsiin, tuomarien eteen ja heitä syytetään. Myöhempi kristikunta ryhtyi itse syyttäjäksi ja tuomariksi "jotta ennustukset menisivät toteen". Sanotaan, ettei kukaan ole niin viisas kuin ihminen. Mutta kun kirkko, inkvisitio, järjestää tahallista piinausta siksi, että "ennustukset toteutuisivat", niin tämä on jo enemmän kuin salaperäistä. Missä on viisaus?

Puhun kuin itsekseni, en seppää opettaakseni. Tiedän "sattumalta", että ihmiskunta on kovakorvainen, kuten apostoli sanoo. Tunnen ihmisen, joka vuosikymmeniä on

työskennellyt vain siksi, että ihmiset heristäisivät korviaan totuuden äänelle. Tiedän, miten häntä on kuunneltu. Näkymä ei ole imarteleva. Ja kuitenkin. Muuta pelastusta ei ihmiskunnalla ole kuin totuus. Se on ikuinen tosiasia. Sen puolesta on työtä tehtävä.

Uranus 1949: 168—170.

DANIEL

Matteus kertoo, että kun Jeesus oli oppilaineen Öljymäellä, niin nämä kysyivät, mitkä ovat lopun tunnusmerkit. Jeesus viittaa mm. Danieliin sanoen, että kun näette sen hävityksen kauhistuksen, josta Daniel puhuu, niin se on lähellä, oven edessä. Samalla hän huomauttaa, että nämä ovat synnytystuskien alkua. Siis lopussa synnytetään jotakin uutta, joten elämä jatkuu sen jälkeenkin. Kysymyksessä ei siis ole maapallon kuolema, vaan — kuten Pekka Ervast huomauttaa — kulttuurin loppu, jonka kuluessa synnytetään uusi sivistys uusine moraalikäsitteineen.

Koska siis Jeesuskin viittaa Danieliin, on paikallaan tutkia, mitä hän asiasta arvelee. Daniel puhuu todella "päivien lopusta" ja "vihanajan lopusta". Hänen varsinaisista näyistään sanotaan, että ne kuvaavat kaukaista aikaa, eikä siis — kuten hän Jeremiasta tutkiessaan ymmärsi — Jerusalemin kohtaloita. Yritämme seuraavassa luoda mahdollisimman tiivistetyn esityksen Danielin historiallis-okkultisesta kuvauksesta, puuttumatta näkyjen psykologiseen tai muunlaiseen availemiseen.

Tarkkaava Danielinkirjan lukija huomaa, että kun Daniel tovereineen joutui Baabelin vankeuteen, niin nämä elivät ruhtinasperheille kuulumatonta askeettista elämää. Se todistaa, että he olivat ylimyksille kuuluvan rabbiinikouluutuksen lisäksi saaneet profeettakouluutusta. Näin ollen ainakin Daniel oli perillä juutalaisten salaisopeista, niistä, joista myöhemmin koottiin Kabbala. Hän siis tiesi enkeleistä, näkymättömistä ruhtinaista ja herrauksista. Baabelin kuningas Nebukadnessar antoikin hänelle liikanimen Beltsassar, mikä merkitsee aarnihaudan vartijaa. Hänellä oli siis hallussaan menneiden sukupolvien henkisten aarteiden avaimet.

Lisäksi näille juutalaisnuorukaisille opetettiin Kaldean kieltä, joten he pääsivät perille kaldealaisten uskonnosta, astrologiasta. Lopuksi Daniel kohosi Nebukadnessarin hovissa sekä hallitusmieheksi että kaikkien tietäjien päälliköksi, joten hänellä asemansa vuoksi oli mahdollisuudet kaikkeen siihen tietoon ja viisauteen, mitä oli tarjolla. Siksi hänelle voitiin kuvata asioita sekä astrologisin että kabbalistisin termein.

Vanhempina aikoina merkitsi nollan käyttö luvuissa ajan ympyrää. Niinpä tohtori Steiner sanoo, että tuhatvuotinen valtakunta merkitsee aikakautta, mikä tulee kolmen nollan eli ajankierroksen jälkeen. Ympyrät merkitsevät tässä tapauksessa alarotuja.

Samoin Danielinkirja puhuu 70 vuosiviikosta. 7 on todellinen luku, joten on kysymys ajan ympyrästä, johon sisältyy 7 vuosiviikkoa. Lisäksi sanotaan, että näihin aikoihin nousee Mikael. Tästä saamme avaimen aikaan nähden. — Että Danielin näyissä todella on kysymys tulevaisuuden tapahtumista todistaa se, kun Danielille sanotaan: mene ja lepää ja nouse osaasi päivien lopussa. Koska Danielinkin tulee "nousta osaansa" eli jälleensyntyä päivien lopussa, niin se merkitsee, että hänen näyissään esiintyvä päivien loppu on historiallinen ajankohta.

Astrologinen suuri vuosi, annus magnus, mikä syntyy kevätpäivän tasauspisteen taaksepäin siirtymisestä, kestää pyörein luvuin 26000 vuotta. Se jakaantuu 12 suurkuukauteen, koska eläinradassa on 12 merkkiä. Jokainen suurkuukausi kestää 2160 vuotta. Nämä jakaantuvat 7 vuosiviikkoon, niihin, joista Danielinkirja kertoo. Vuosiviikon mitta on 309 vuotta. Näistä asioista voi lukea tarkemmin Pekka Ervastin kirjasta "Ihmisyyden uskonto".

Baabelin vankeudesta Jeesuksen päiviin kului Matteuksen mukaan 14 sukupolvea. Siihen ajanjaksoon ei siis mahtunut seitsemää vuosiviikkoa. Danielin päivinä elämä vieri Oinaan suurkuukaudessa ja siirtyminen Kaloihin tapahtui v 262 ennen ajanlaskuamme. Kalojen merkki loppui v. 1898 j.Kr., joten elämme nyt Vesimiehen suurkuukauden ensimmäisellä viikolla.

Suurkuukauden ensimmäistä viikkoa hallitsee Mikael, joka siis hallitsi vuodesta 262 e.Kr. eteenpäin. Mutta ettei Daniel olisi ajatellut tätä ajankohtaa, puhui enkeli 70 vuosiviikosta. Kuluu siis ensin suuri ympyrä eli Kalojen suurkuukausi seitsemine vuosiviikkoineen ja sen jälkeen nousee Mikael. Ajankohta merkitsee siis Vesimiehen Mikaelin viikkoa, jossa parhaillaan elämme.

Nyt meillä on selvillä ajankohdat, joten voimme käydä tutkimaan itse näkyjä.

Ensimmäisessä näyssä tuulet kuohuttivat suurta merta. Merestä nousi järjestyksessä neljä eläintä. Ensimmäinen oli leijonan kaltainen. Se nostettiin kahdelle jalalle kuten ihminen ja sille annettiin ihmisen sydän. Sillä oli alussa kotkan siivet, mutta ne reväistiin pois.

Toinen eläin oli karhun näköinen. Sillä oli kylkiluita suussaan ja sille sanottiin: syö paljon lihaa. Karhu asetettiin toiselle kyljelleen.

Kolmas peto oli pantterin näköinen. Sillä oli neljä päätä, pää joka ilmansuuntaan ja linnunsiipiä selässä. Sille annettiin valta.

Viimeinen peto oli aivan hirmuinen kymmenine sarvineen. Sillä oli rautaiset hampaat, joilla se söi kaiken ja tallasi tähteet jalkoihinsa. Se söi maankin edes-

tään ja sillä oli sarvi, jossa oli ihmisen silmät ja suu, joka puhui herjaussanoja.

Tämän jälkeen astui Vanhaikäinen tuomiolle. Viimeksi noussut peto tuomittiin, tapettiin ja poltettiin, sekä toisilta pedoilta otettiin pois valta ja niiden elämänaika määrättiin. Valta annettiin ihmisen pojalle. Selityksissä lisätään, että valta annettiin Korkeimman pyhille ja että neljä petoa ovat neljä valtakuntaa, jotka nousevat maasta.

Mikä ensinnäkin on kysymyksessä oleva "meri". Sen muodostavat Kalojen ja Vesimiehen suurkuukaudet, sillä ovathan kalat vesieläimiä. Samoin Vesimies on tekemisissä veden kanssa. Näiden muodostama aikakausi on se meri, josta nousee neljä petoa eli "maasta" nousevaa valtakuntaa. Ne ovat maan tuotetta, eroitukseksi taivasten valtakunnasta, joka on "Jumalan tuotetta" ja josta Jeesus myöhemmin puhuu. Ne ovat valtakuntia siinä merkityksessä, että ne hallitsevat joitain ihmiselämän prinsiippejä.

Ensimmäinen, kotkansiipistä leijonaa edustava "valtakunta" on kieltämättä kirkollinen pappisvalta. Se nousi ensimmäisenä, sillä se oli jo ennen Jeesusta, halliten Juudan kansaa ja toimeenpani Jeesuksen mestauksen. Sillä oli kotkan siivet, sillä kristillinen kirkko oli lähtenyt Jeesuksen opin lipunkantajaksi. Siivillään se olisi voinut todellakin kohota taivaisiin ja nostaa ihmiskuntaa mukanaan. Mutta vallanhimoinen papisto katkoi siltä siivet. Inkvisitiolaitoksineen, kidutuspenkkeineen, "vesikokeineen" ja polttorovioineen kirkoista muodostui peto, jonka symboliksi leijona, petojen kuningas on tuskin riittävän tehokas. Mestarinsa kidutuksen ja teloituksen kohotti se autuutensa hinnaksi ja siksi kirkot omaksuivatkin pääasialliseksi tehtäväkseen kuolleitten hautaamisen, murhantöihin menevien sotilaitten siunaamisen ja esirukouksien lukemisen armeijoitten aseille, toisten "kristittyjen" päänmenoksi. — Voidaan sanoa, että kirkoille jäi sentään ihmisen sydän, sillä pieni hitunen alkukristillistä henkeä säilyi läpi pimeän ajan. Se eli kituen jossain luostarien kammioissa ja pienien salaseurojen piireissä, vaikkei kunnia siitä kuuluisikaan kirkoille vaan muutamille uskalikoille, jotka Korkeimman sallimuksesta välttyivät inkvisition käden ulottuvilta.

Pimeän ajan jälkeen alkoi ns. valistuskausi. Se nostatti tieteellisen totuuden etsimisen. Mutta heti alussa tämäkin "peto" lankesi materialismiin. Siitä tuli kuin kyljellään makaava karhu, joka tyytyi syömään lihaa ja pureksimaan luita so. tutkimaan aineellisen elämän karkeimpia ilmennyksiä. — Danielhan oli itse kasvissyöjä, joten lihansyönti hänen käsityksensä mukaan sitoo aineeseen.

Tieteellisen tutkimustyön hedelmöittämän länsimaisen kulttuurin petomaisuus näkyy siinä, että se on alistanut kaikki saavutuksensa ja keksintönsä sotilasmahdin palvelukseen. Materialismin seurausta on, että henkiset kysymyk-

set, Jumala, henkimaailma, kuolemanjälkeinen elämä... ovat julistetut humbugiksi. Viisi aistia riittää tutkintavälineeksi.

Kolmas peto oli pantterin näköinen. Sille annettiin valta.

Mikä "valtakunta" se todella hallitsee nykymaailman kansoja, sillä näkyjen järjestyksen mukaan on siirryttävä ajassa nykyaikaa kohti? Pantterilla oli neljä päätä, joten sen valta ylettyy kaikkialle, joka ilmansuuntaan, eikä rajoitu jonkun valtion piiriin.

Se mahti on politiikka. Erään sanakirjan mukaan politiikka merkitsee oveluus. Nykyajan politiikka ei ole valtio-oppia eikä -taitoa, vaan mahdollisimman pirullista oveluutta. Ulko-, sisä-, talous-, raha- ja lukemattomien toisten "politiikkaan" kannustavana voimana toimii puoluepolitiikka. Ja se jos mikään on ovelaa. Paljon pitää ja saa luvata, mutta lupauksia ei tarvitse täyttää. Eikä niitä voikaan täyttää, sillä mahdotontahan on monien täysin vastakkaiden puolueiden saada tarkoitusperiään läpi. Siksi pantterilla olikin linnunsiipi selässään kuin uskotellakseen, miten korkealle politiikka voi kohota ja kohottaa ihmiskunnan. — Kuvaava symboli täyttämättömistä lupauksista, sillä eivät linnunsiivet pantteria kanna.

Viimeinen peto on kuvaava symboli sotilasmahdista. Se nousi viimeksi. Voimmekin todeta, että tämä vuosisata ja varsinkin viimeiset vuosikymmenet ovat tehneet sotilasmahdista sen hirviön, jota ihmiskunta pelkää. Se todella syö maankin edestään puhumattakaan muusta hävityksestä.

Viimeisen pedon noustua tuli tuomion kausi. Sen toimitti "Vanhaikäinen". Siis se tai hän joka oli alussa. Kuten Johanneksen evankeliumi kuvaa: alussa oli Sana, Kristus. Kristus, Isä astui tuomitsemaan. Mitä tämä merkitsee, siitä puhumme myöhemmin. Kuvaavaa on, että vain viimeinen peto tuomittiin, tapettiin ja poltettiin. Toisia petoja ei tapettu. Ainahan ihmiskunta tarvitsee uskontoa, vaikka se ei saakaan olla pappisvallan kahlehtimaa. Ihmiskunta kaipaa niin ikään tieteellistä totuudenetsintää, mutta sekään ei saa olla puolueellista aineellisuuden palvontaa. Eräänlaista politiikkaa tarvitaan myöskin ainakin toistaiseksi. Pitää vallita järkevä suhde sekä ulkoisesti valtioiden välillä että kansojen sisäisissä toimintaelimissä. Mutta sotilasmahti on se peto, jota ei todella tarvitse mikään valtio, koska sen toiminta perustuu luovan työn hävittämiseen. Edellä sanottu ei kaipaa perusteluja, sillä maailman kansat huokailevat parhaillaan äsken koetun maailmansodan "hävityksen kauhistusta". (Jatkuu).

V. L. 1950: 14—16.

Danielin seuraava näky: Ulai-joen itärannalla seisoi kaksisarvinen oinas päin länttä. Se puski länteen, pohjoiseen ja etelään, eikä mikään eläin voinut sitä vastustaa. Se oli yksinvaltias voimassa. Mutta silloin tuli yksisarvinen kauris päivänlaskun puolelta, siis lännestä, "eikä maata koskettanut". Kauris hyökkäsi oinaan kimppuun, katkoi siltä sarvet ja tallasi sitä, eikä kukaan voinut pelastaa oinasta kauriin käsistä. Tästä kauriskin vähän ylpistyi, joten sen sarvi katkesi. Mutta heti kasvoi sijaan neljä uutta sarvea, siis joka ilmansuuntaan, entistä uhkeampia. Ja muuan pieni sarvi kasvoi lopulta niin pitkäksi, että se pudotti totuuden alas taivaasta. Samalla putosi osa taivaallisista sotajoukoista ja osa taivaan tähdistä maahan. Myöskin sotajoukkojen ylimmäiseltä ruhtinaalta otettiin pois jokapäiväinen ruokauhri ja hänen pyhäkkönsä paikka tuhottiin. Ja taivaalliset sotajoukot annettiin alttiiksi tuholle.

Käyttäkäämme jälleen astrologista ja okkultista avainta.

Ulai-joki merkitsee tässä näyssä samaa kuin edellisessä meri. Siis Kalojen ja Vesimiehen suurkuukausia. Niiden kahden puolen on, toisellapuolen Oinaan, toisellapuolen Kauriin suurkuukaudet. Näyssä oli oinas idässä, mikä merkitsee aikojen aamua. Samalla se oli kiinni maassa, koska se taisteli toisten eläinten kanssa. Oinaan aikakausi merkitsee siis elettyä historiaa. — Kauris tuli lännestä, aikojen illasta, "eikä maata koskettanut". Kauriin aikakausi on vielä tulevaisuuden unelma, mikäli se koskee suurta ihmiskuntaa.

Tosiasia kuitenkin on, että kun ihmiskunta kulkee historiassaan Oinaan aikakaudesta Kalojen ja Vesimiehen ajanjakson läpi Kauriin suurkuukauteen, niin se tällä matkallaan jotain saavuttaa. Tärkein saavutus on se, että puskevan oinaan kulttuuri vaihtuu lauhkean vuorikauriin järkeväksi sivistykseksi. Jos kerran uskomme ihmiskunnan kehitykseen, niin Kauris voittaa lopulta Oinaan. Tällainen saavutus kuuluu tuleville roduille, mikä merkitsee ratkaisevaa ajanmuutosta koko ihmiskunnalle.

Mutta Oinaan ja Kauriin suurkuukausien välillä tapahtuu ratkaiseva valtikan vaihdos. Raja on niiden keskivälillä, siis Kalojen ja Vesimiehen vaihteessa. Silloin astuvat Oinas ja Kauris esille toisissa merkeissä ja Kauris saa voiton Oinaasta ratkaisevasti siten, että Oinaan valta tulee tuomituksi, koska Kauris "pudottaa" totuuden maanpäälle. Katsokaamme.

Näyn selityksessä sanotaan Danielille: oinas merkitsee Meedian ja Persian kuninkaita ja valtakuntia ja kauris Jaavanin kuningasta ja valtakuntaa. Tämä merkitsisi, jos ajattelemme asioita maantieteellisesti, että mainitut valtakunnat elävät vuosituhansia ja ovat kulttuuritekijöitä silloin-

kin. Mutta historia opettaa päinvastoin, että kulttuurikeskukset ovat nykyisin länsimailla. Danielinkirja korjaakin itse aukon. Enkeli sanoo Danielille: nyt minä käyn sotimaan Persian enkeliruhtinasta vastaan ja kun pääsen hänestä, tulee Jaavanin enkeliruhtinas. Kysymyksessä eivät siis olekaan maalliset kuninkaat, vaan kansojen enkeliruhtinaat, henkiset kuninkaat, kansallishaltiat. Enkeli tahtoo siis sanoa, että kun hän saa voiton Persian enkeliruhtinaasta, jota näyssä edusti kaksisarvinen oinas, niin sitten vasta pääsee Jaavanin kansallishaltian ääni kuuluville. Kaurishan sanottiin esittävän Jaavania.

Teosofia opettaa, että kansatkin ovat jälleensyntymisen lain alaisia. Näin: Oinaan ja Kauriin keskivälillä, siis Kalojen ja Vesimiehen suurkuukausien vaihteessa kutsuvat kuoleman lain alaisuudesta vapaat kansallishaltiat kansansa jälleensyntymään. Kansojen enkeliruhtinaathan säilyttävät tajunnassaan edesmenneiden kansojen tehtävät. Toisilla heistä on maassa kiinnielävän, väkivallan hyväksyvän Oinaan näkökanta, muutamat taas ovat omaksuneet Kauriin ihanteet, sen uuden elämänymmärryksen, josta Jeesus ja jo alustavasti Buddha opettivat. Pekka Ervast sanookin, että Suomen kansan kansallishaltia yrittää toteuttaa Jeesuksen elämänoppia ja että on joitain toisiakin kansallishaltioita, joilla on sama ihanne.

Tarkkaillessamme maailman tilannetta näemme, että kaikki tämä on toteutunut. Oinaan sarvet pistävät esiin jokaisessa valtiossa, tosin kyllä Suomessakin, mutta Suomen suhteen tiedämme muutakin. Väinämöinen ei vielä ole saanut toiveitaan kokonaan toteutetuksi. Mutta päämäärä hänellä on selvä.

Astrologinen tosiasia on, että Suomi elää Kauriin merkin alla, ja että Suomen Kauriille tosiaan kasvoi sellainen "sarvi", joka kykeni pudottamaan totuuden maahan. V. 1875, Tapanin päivänä, syntyi Suomessa kirjailija Pekka Ervast. Aurinko oli silloin Kauriin merkissä. Hänen elämäntyöstään voidaan todella sanoa, että hän on kaikki ihmiskunnan pulmat ratkaissut. Hänen elämänsä muodostui myöskin siksi tuomioksi, josta Danielikin puhuu. Lokakuun 13. päivä v. 1896 koki hän henkisen jordankaste kokemuksensa, joten hänelle tapahtui samaa, mitä tapahtui Jeesukselle Jordanilla. Auringon takaisista maailmoista saapui hänen kauttaan uusi kosmillishenkinen voimien purkaus sekä maapalloon että koko aurinkokuntaan. Elämä täällä sai uuden virityksen, minkä näkyvimpiä seurauksia on, ettei väkivaltainen toiminta saa syntymään mitään kestävää. Väkivaltaannojautuva perusta on kuin juokseva hiekka, joka uhkaa luhistumisellaan. Sotilasmahti on väkivallan huipistuma ja jokainen näkee, että mitä voimakkaammaksi jossain valtiossa sotakoneisto on kehitetty, sitä suurempi luhistumisen uhka sillä parhaillaan on. Atomipommit, rakettiammukset, vartavasten kasvatetut

tauti-itiöt ja lukemattomat muut hävityskeinot ovat luoneet täysin totaalisen tulevaisuuden sotakuvan, niin etteivät irtipäästettyä hävitysvimmaa rajoita matkat eikä luonnon esteet. Maailman kansat ovat todellakin kutsutut tuomiolle ja niiltä kysytään, tahtovatko ne elää vai kuolla.

Edellä esitetyn totuuden mukana "putosi" myöskin osa taivaallisista sotajoukoista, siis niistä ihmissieluista, jotka monen elämän aikana ovat taistelleet totuuden ja oikeuden puolesta vääryyttä ja valhetta vastaan. Taisteluhan oli Vanhan Liiton korkeinta moraalia. Kysymyksessä eivät siis ole mitkään "murhanenkelit", sillä nämähän ovat "taivaallisia" sotilaita. He saavat nyt opetella taistelun asemesta henkistä työtä pahan vastustamattomuuden merkeissä. Joukossa on myöskin "taivaan tähtiä" eli niitä sieluja, jotka jo alkuseurakunnissa saivat käsityksen siitä rakkauden evankeliumista, mitä Uusi Liitto henkii. Näitten asioitten ja tapahtumien yhteydessä näkyy valtikan vaihdos Oinaalta Kauriille.

Ruokauhrin poistaminen ja pyhäkön kukistaminen selventävät tilannetta. Väkivallan kunnioittaminen, verivirroista hurmioituminen, sotarukoukset ja laupeuden kaapuun puettu hempeilevä sotasankaripalvonta ovat se ruokauhri, millä ei enää ole alttaria, koska ei enää ole pyhäkköäkään. Molemmat kukistuvat edelläesitetyn tuomion tullessa. Uhrin voima suuntautuu näinollen hävittäväksi tekijäksi uhrin toimittajalle itselleen. — Ja "taivaalliset sotajoukot annettiin alttiiksi tuholle" koska niiden korkein moraali, taistelun henki sai tuomionsa. Kuvaus on täysin paikallaan Vanhassa Liitossa eläneen Danielin sanelemana.

Lopuksi tarkastelemme vielä paria lukujaksoa.

Enkeli sanoo Danielille, että Persian enkeliruhtinas vastusti häntä 21 päivää ja ainoastaan ylienkeli Mikael tuli hänen avukseen.

Jakaessamme 309 vuotta kestävän vuosiviikon kolmeen dekaaniin eli päivään, saamme dekaaniin 103 vuotta. Yhdessä suurkuukaudessa on siis 21 "päivää", koska 7 kertaa 3 on 21. 21 päivää merkitsevät siis yhtä suurkuukautta, tässä tapauksessa Kalojen valtakautta, koska Mikael sen jälkeen tuli avuksi. Edelläsanottu on siis toistoa siitä, mitä ennen on esitetty.

Samoin seuraava kohta on vain asioiden selvennystä. Kun Daniel vähän tuskissaan kyselee, miten oikeastaan on tuon ruokauhrin poistamisen ja pyhäkön kukistamisen laita, sillä luonnollisesti hänelle, Vanhan Liiton ihmiselle, oli vaikeata käsittää tulevan ajan henkistä sisältöä, niin hän kuulee sanottavan: 2300 iltaa ja aamua, sitten pyhäkkö jälleen asetetaan oikeuksiinsa. — Huomaamme, että tässä on kaksi nollaa, merkiten siis seuraavaa ympyrää eli aikakautta. Todellinen luku on 23. Siis 23 päivää kuluu, ennenkuin uusi pyhäkkö syntyy. Miten?

21 päivää oli Kalojen suurkuukausi, kuten edellä näimme. Siis otamme vielä kaksi 103 vuotta

kestävää päivää eli 206 vuotta toisesta ympyrästä eli Vesimiehestä. Näin saatu vuosimäärä alkoi v. 262 ennen ajanlaskuamme ja päättyy v. 2104. Viimeistään siis silloin Danielin mukaan tulee aika, jolloin joku kansa on siksi valistunut, että osaa "asettaa pyhäkön oikeuksiinsa". Toisin sanoen, viimeinen Logosvuodatus saa silloin pyhäkön oikeudet kansallisissa puitteissa, joten joku kansa osaa kunnioittaa, suojella ja tehdä työtä syntyneen maailmanuskonnon puolesta.

Tähän voimme lisätä, että Danielin näkemys kuten kaikki ennustukset ovat tietenkin luetut karman kirjoista, joten niillä on todennäköisyyden arvo. Johan Pekka Ervast toivoi, että Suomen kansa olisi jo hänen eläessään osannut luoda aseettoman kulttuurin. Mahdollisuudet siihen olivat. Niin ei kuitenkaan käynyt, joten tulevaisuus on työllä ja ponnistuksilla luotava.

V. L. 1950: 39—41.

OPPILAAT JA OPETTAJAT

Kun ihminen herää totuuden etsintään, on hänen ensimmäinen vakavampi ja samalla luonnollinen kysymyksensä: missä on pätevä opettaja? Teosofinen ja kristosofinen kirjallisuus puhuu henkisistä opettajista, joten sitä tietä asiat valkenevat. Siis tutkimaan.

Ensi lukemalta voi teosofinen maailmankuva tuntua sekavalta siitäkin syystä, että samoista asioista on puhuttu niin monelta näkökulmalta. Saman tekijän kirjoissa esimerkiksi on samaa asiaa käsitelty kymmeniltä eri puolilta, mikä alussa näyttää tarpeettomalta. Jos totuus on yksi, niin luulisi riittävän, että se sanotaan, niinkuin se on ja sillä hyvä.

Maailma ei kuitenkaan ole niin yksiniittinen kuin soisimme. Elämän polku on sangen mutkallinen. Siinä on koukeroita, jotka myöskin tuntuvat tarpeettomilta. Kuitenkin niitä on, sille emme mitään voi. Ja jokaisen mutkan takana laahustaa, vieläpä nukkuukin joku taivaltaja. Näistä tuskin löytyy kahta samankaltaista.

Kun joku heistä herää kysymään elämänsä tarkoitusta, niin hän tietenkin lähtee pohtimaan asioita juuri siitä kohdasta missä hän herätessään on. Jos hän alkuinnoissaan yrittää ottaa kolmiloikan, niin hän kyllä hetken kuluttua huomaa, että lähtökohtaan sitä ensin on palattava. Siihen, missä oli herätessään.

Koska siis olemme jokainen kaltaisemme ja kirjallisuus muotorikasta, niin jokaiselle voi totuus valjeta vähän eri kohdasta. Sananlaskukin sanoo, että yksi ihastuu äitiin ja toinen tyttäreen ja molemmat pääsevät näin purjehtimaan avioliiton satamaan. Samoin toinen voi ymmärtää ensin syysuhteen lain, toinen kehityksen, kolmas viihtyy siveysopin pa-

rissa... Mielessä on pidettävä, että ihminen tavallisesti on kovin minäkeskeinen olento. Siksi ehkä useimmille kajastaakin etsimisessään alussa jonkinlainen pyyde: tämä on arvokasta siksi, koska m i n ä saan ymmärrykseni valaistukseen.

Tällaisessa näkemyksessä ei tietenkään ole mitään ala-arvoista, sillä eihän ihminen pääse alkuunkaan, ellei hänen järkensä ja ymmärryksensä avaudu. On kuitenkin muistettava, ettei tässä ole **minun** saavutukseni kyseessä muuta kuin alussa. Se ei ole lopullinen tavoite. Luostarilaitokset pysähtyivät suureksi osaksi tähän, joten oman pyhyyden valmistaminen tuli pääasiaksi. Saman pyrkimyksen huomaamme päässeen myöskin teosofiseen ilmapiiriin. Joukko ihmisiä saattaa nauttia esim. seremonioitten aikaansaamista tunteiluista ja kuvitella, että se on hyvin "kehittävää", tai valmistautua vastaanottamaan vuosisadan lopulla tulevaa lähettilästä uskossa, että hän opettaa juuri sitä, mitä odottaja tahtoo hänen opettavan. On kuitenkin muistettava, että juutalaisetkin odottivat messiastaan, mutta hän sanoikin odottajilleen: "Te kyykäärmeitten sikiöt". Näitten ilmiöitten pohjavirityksenä on maallisen tai taivaallisen onnen tavoittelu. Ihmiskunta saa siinä sivussa tulla toimeen niin hyvin kuin osaa.

Tällaisten asioitten keskellä pyörii aina ajatus opettajista. Niitäkin on monta, jos ajattelemme teosofista liikettä kokonaisuutena. Mistä löytää sen oikean? Tämä kysymys askarrutti ihmisiä jo Paavalin aikana kun hän puhuu, että toiset pitävät Paavalin puolta, toiset jonkun toisen. Onko mitään mittapuuta, millä voimme erottaa, sanokaamme, valhekristuksen oikeasta?

Eräs meitä jokaista lähellä oleva mittapuu on tämä: tee toiselle ainoastaan sitä, mitä toivoisit itsellesi tehtävän. Jos joku opettaja opettaa esim. näin: ei pidä koskaan suuttua, mutta tappaminen on luvallista, niin hyväksyessäsi tämäntapaisen opetuksen, hyväksyt myös sen, että joku suuressa laupeudessaan ja "rakkaudessaan" painaisi hellästi tikarin rintaasi. Pääasiahan on, ettei hän tee sitä vihassa. Tämän suuntaisessa opetuksessa näkyy oikea Pukinsorkka isolla kirjaimella.

Oikea moraali, sellainen, jota ovat esittäneet ihmiskunnan viisaimmat ja joka puhtaimpana esiintyy Vuorisaarnassa, ei ole kaksinaamaista. Ei siinä hellitä murhaa teeskennellyn suuttumattomuuden varjolla, ei irstailua ulkokultaisella puhtaudella. Valhetta ja petosta ei peitellä sillä, että ollaan näennäisesti vannomatta... Vuorisaarnan moraali on päinvastoin todellisuutta: tappamattomuus kuuluu kristitylle ilman varauksia, se on vähin vaatimus. Mutta siihen sisältyvää moraalia voidaan syventää siten, että lakataan suuttumasta.

Toiselta puolen on hyvä muistaa, että jos suuttunut ihminen tekee tapon, tapahtuu se eläimellisessä luonnon tilassa. Mutta jos hän hillitsee tahtonsa voimalla vihansa ja siitä huolimatta tekee

murhan, on se harkittua julmuutta. Siinä on jo helvetin voimat pelissä. — Ja kuitenkin on teosofisenkin liikkeen yhteydessä opetettu tämäntapaistakin moraalia. Onko ihme, jos ajatteleva ihminen kysyy: missä on totuus?

Toinen, mittapuuksi kelpaava opetus on: onko opettajan esittämä moraali alusta loppuun yhtäpitävää? Vai vaihtaako hän manttelia kuten ihminen kesä- ja talvitakkia, tarpeen mukaan? Esimerkiksi näin: Vuorisaarnan moraali on suurta ja jaloa, tehtävämme on puhua siitä jatkuvasti; mutta nyt on sota; vihollinen uhkaa maata, eikä meillä ole aikaa askarrella sellaisten asiain parissa; Vuorisaarna joutaa nyt syrjään — toistaiseksi; ensin on saatava vihollisesta voitto, siis tapettava laumoittain ihmisiä; sen jälkeen voidaan Vuorisaarnakin ottaa hyllyltä... Siis rauhan aikana toista, sodan syttyessä toista.

Vuorisaarnan moraali on kotoisin Suuren Elämän syvänteistä. Sitä ei ole kukaan keksinyt. On vain ihmiskielellä esitetty määrättyjä kosmoksen lakeja. Nämä lait ovat ajattelevalle ihmiselle yhtä käsitettäviä kuin sekin, että kivi painaa, tai että ukkosilmalla salama iskee. Jokainen voi suuremmitta ponnistuksitta tällaiset asiat käsittää. Mutta ne eivät olleet ihmisten tiedossa ennen kuin ne esitettiin, yhtä vähän kuin painolaista tiedettiin ennen sen "keksimistä", vaikka se oli vaikuttanut maailman alusta asti. Tai että salaman todettiin olevan sähköä.

Voimme siis sanoa, että oikea moraali on yhtä suoraa kuin fyysilliset luonnon lait ja yhtä vääjäämätöntä, kuin nämä ovat toiminnassaan.

Metafysiikka on toisen luontoista. Se on verrattavissa tieteellisen tutkimustyön saavutuksiin. Niinpä eri tiedemiehet voivat olla painolain olemuksesta eri mieltä, jos he erilaisten tutkimusmenetelmien avulla ovat tulleet erilaisiin tuloksiin. Samoin käsitettiin sähkön virtaavan positiivisesta navasta negatiiviseen, kunnes elektrooniputki paljasti, että sähköinen suihku sinkoaakin katodista anodiin, siis päinvastoin. Lieneekö viimeinen toteamus tässä?

On siis käsitettävissä, että kun on kysymyksessä ylifyysilliset seikat, näkymättömät maailmat, luomispäivät, rotujen vaiheet... niin näiden selityksissä saattaa esiintyä ristiriitoja. Eri tutkijat katselevat ilmiöitä kykyjensä mukaan eri näkökulmista. Pekka Ervastkin huomauttaa, etteivät nämä ole autuuden asioita ja että ne selviävät lopullisesti vasta kun itse osaa niitä tutkia ja tutkimuksiaan vertaa ennen tehtyihin tutkimuksiin.

Moraali on toisen luontoista. Opettajia etsiessämme voimme heti kiinnittää huomiomme moraaliin. Liitän tähän oman kokemukseni: Pekka Ervastin Vuorisaarnaan pohjautuva moraali pysyy muuttumattomana hänen kirjallisuutensa sarjassa alusta loppuun. Siinä ei tule sivuhyppyjä. Eikä hän vaikeuksien edessä heitä Vuorisaarnaa syrjään, tai pistä sitä hyllylle odottamaan parempaa

aikaa. J. R. Hannulan kirjallinen tuotanto seuraa kiinteästi hänen vanavedessään.

Mitä tulee siveysopin ja metafysiikan rinnakkaispätevyyteen eri okkultistien opetuksissa, voimme ajatella seuraavaa: Painolaista puheen ollen ajattelemme fyysikkoa, joka pitää painovoimaa suuressa arvossa esimerkiksi siitä syystä, että se pitää tallukset lujasti kiinni maan kamarassa. Tämän seikan arvokkuudesta hän on kirjoitellut paksuja nidoksia ja saanut yleistä tunnustusta. — Mutta sitten puhkeaa sota. Jos nyt arvon fyysikkomme hätääntyy ja selittää, että painovoima onkin tässä tilanteessa pahasta, koska se vetää vihollisen pommit niskaamme, niin että se pitääkin nyt sodan ajaksi kumota ja asettaa hyllylle odottamaan parempia aikoja — niin heti hoksaamme hänen puhuvan älyttömyyksiä. Koska hän noin selvässä asiassa heitti täysvoltin, on syytä epäillä koko tallukkateorian olevan hölynpölyä. Kaikki muutkin selitykset menettävät arvokkuutensa, jos niiden peruskallio luhistuu.

Samaa voimme sanoa henkisiin liikkeisiin lukeutuvista opettajista. Ellei moraalinen pohja kestä koetuksia, ovat muutkin opetukset vähemmän arvokkaita. H. P. Blavatskyn, Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan opetukset tähdentävät, että okkultisten opetusten pätevyys on suorassa suhteessa ihmisen ja Jumalan väliseen suhteeseen, siis moraaliin. Näissä asioissa Pekka Ervastin tulkitsema Vuorisaarna on ehdoton auktoriteetti.

Henkisiksi opettajiksi ja valistajiksi pätevät lopullisesti vain Valkoisen Koulun mestarit, koska heillä on ihmisyysmoraali perustanaan. Mitä tästä asiasta sanoo Pekka Ervast, lainaamme Tietäjästä v. 1912 sivulta 310, "Toimittajalta":

"Pääsy Mestarien luo riippuu ihmisestä itsestään. Vaikka ihmisellä on opettajiakin, riippuu viime kädessä kuitenkin hänestä itsestään, pääseekö hän Mestarein kouluun."

"Ja Mestarein koulu on todellinen s a l a i n e n k o u l u. Tämä salainen koulu on näkymättömässä maailmassa. Siinä käynti tapahtuu salassa. Kaikki ulkonaiset "salaiset koulut" ja pyrkimiset ja ponnistukset ovat vain valmistavaa laatua. Varsinainen henkinen opetus annetaan salaisessa maailmassa. Missä se salainen maailma on? Joka paikassa. Ja kuinka ihminen siihen astuu? Oman sydämensä kautta ja läpi.

"Tie Mestarein luo on kerta toisensa perästä julistettu maailmalle. Se ei ole mikään salassa pidetty asia. Päinvastoin jokainen sen voi kuulla ja käsittää. Vaikeus ei ole käsittämisessä vaan käymisessä. Sillä mikä tie Mestarein luo on? Se on vapaaehtoinen, vaikuttimiltaan epäitsekäs työ ihmiskunnan hyväksi. Palvelkaa ihmisiä, rakastakaa toisianne! Tehkää omasta elämästänne yksi pitkä työskentely totuuden ja oikeuden, kauneuden ja hyvyyden puolesta ihmisille iloksi ja hyödyksi! Työskennelkää puhtaista vaikuttimista, — ei kunnian, ei kiitoksen, ei maallisen eikä taivaallisen palkan

odotuksesta! Kun ihminen niin elää ja niin tekee, hän suurin askelin lähenee Mestarein salaista koulua. Sillä siihen kouluun otetaan oppilaiksi ainoastaan ihmisten auttajia." (Harv. V. L.)

Ja edelleen: "Etsikää meitä Teosofisen Seuran kautta, on eräs Mestari sanonut. Tässä on teosofeille ohjelma anettu: 'tehkää paraimman kykynne mukaan teosofista työtä, emmekä me — Mestarit — ole kiittämättömiä'. Ihmiskunta tarvitsee meidän päivinämme teosofiaa, sen pitää tutustua teosofisiin oppeihin. Mikä työ siis tällä hetkellä on varmempaa työtä ihmisten hyväksi kuin työ teosofisten aatteiden puolesta".

V. L. 1950: 90—93.

POHJOLAN VALON KIRJEITÄ

"...Sinä puhut usein Kristuksen ristin kantamisesta. Vasta nyt minulle on hieman alkanut selvitä, mitä se merkitsee. Se on pienuuden suuruutta. Mitä suuruutta siinä olisi, jos joku yliluonnollinen olento tulisi puhumaan ja opettamaan ja mahdollisesti vielä tekemään ihmetöitä, mutta kun tavallinen ihminen uskaltautuu totuutta palvelemaan antamatta inhimillisten heikkouksien olla esteenä, silloin on edessä ristinpuu. Kuinka helppoa onkaan nojautua vikoihinsa ja puutteisiinsa ja tehdä niistä se este, mikä estää kanssaihmisten auttamisen. Kuinka minä voisin, minä, joka olen sellainen ja sellainen, vasta sitten kun minä olen niin pyhä, että oma pyhyyteni todistaa asian puolesta. Silloinhan minulla on suojamuuri ympärilläni, silloin maailma ei voi haavoittaa, koska olen silloin niin täydellinen. Jos esim. minä joskus uskallan avata suuni ja sanoa sen, mitä pidän totuutena, on aivankuin olisin yksin, ja ne ihmiset, joiden kanssa joudun päivittäin tekemisiin ja joista olen löytänyt niin paljon ystävällisyyttä ja toverillisuutta, ovat kuin kylmyyttä henkiviä patsaita. Olen ajatellut sitä P. E:n asemaa joskus aivan yksinkertaisen lapsellisesti. Jordaninkastekokemusta ei voi luonnollisesti ymmärtää perin pohjin, ellei itse ole kokenut samantapaista. On siis aivan turha vaatia elämältä sen seikan lopullista selvenemistä ilman vastaavaa kokemusta. — Olen alkanut siitä, että P. E:n sanotaan olleen tämän työn keskushenkilö. Jos minä, K-va, uskallan sanoa julki jonkun sanan, mikä tulee kuin paremman minäni kuiskauksena, olen silloin yrittänyt tehdä Valkoisen Veljeskunnan toiveen mukaisesti. Koska P. E. uhrasi koko elämänsä toteuttaakseen sitä, minkä hän niin päivän selvästi tiesi totuudeksi, niin tietenkin hän silloin oli totuuden voimien kanava. Totuuden levittäminen oli hänelle niin vaativa tehtävä, jotta kaikki muu, mikä olisi ollut jarruna ihmiskunnan

auttamisen tiellä, sai jäädä. — Näin minä ymmärrän P. E:n aseman. Mikäli se joskus selviää kauniimmin ja syvällisemmin, niin hyvä on. Mutta tämä on minulle riittävä pohja yrittääkseni pysytellä tämän työn liepeillä..."

Syvälliset ajatuksesi herättävät uusia ajatuksia. Kun tuolla tavalla kuvailit näkemyksiäsi, on siinä johtolankana Jeesuksen antama opetus: "Ken teistä tahtoo olla suurin, olkoon kaikkien palvelija". Kristikunta on tämän unohtanut. Palvelevaisuudesta on tullut matelevaa nöyryyttä, mikä suuntautuu kahtia: Kirkon suhtautuminen "alempaan" kansanainekseen saa alentuvan farisealaisen sävyn; vallassa oleviin se ilmenee matelevaisuutena; Kristuksen oppi joutaa syrjään, koska esim. valtion "turvallisuus" näin vaatii.

Ajatellaanpa tuota kaikkien palvelijana olemista pintaa syvemmälle. Muistanet Jeesuksen puhuneen siitäkin, että mitä teemme yhdelle veljistämme, sen teemme hänelle. Samoin hän huomautti: "Minä ja Isä olemme yhtä." Mitä siis teemme veljillemme elämän taipaleella, sen teemme Isälle. Jos t o t u u d e n r a k k a u d e s s a palvelemme veljiämme, silloin palvelemme myöskin Isää, Jumalaa. Muulla tavalla emme Häntä voikaan palvella. — Ja kuitenkin kristikunta kirkkoineen palvelee sekä Jumalaa että ihmisiä. Mutta niistä on muodostunut kaksi eri asiaa. Palvelevaisuus Jumalaa kohtaan on luonut ritualistisen kirkon. Jumalanpalveluksella ymmärretään sitä, että pappi seisoo alttarilla Jumalan ja ihmisten välimiehenä, lausuu laulavin äänin sanoja, jotka ovat saaneet kirkollisen hyväksymisen. Seurakunta vastaa niinkuin on opetettu. Veisataan ja kuunnellaan hengetöntä saarnaa... Tätä sanotaan Jumalanpalvelukseksi. — Ihmisten palveleminen vuorostaan merkitsee lasten kastamista, avioparien vihkimistä, leivän ja viinin jakamista, ruumiitten hautaamista..., siis paljaita rituaalisia toimituksia. Aivankuin taikatemppuja. Niin, kunpa niiden sanottaisiinkin olevan taikatemppuja, jotka vaikuttavat osanottajiin salaperäisen maagillisesti, silloin voisimme kysyä: minkälaisten luonnonlakien puitteissa nämä ovat käsitettävissä? Mutta jos kysymme, saamme kauhistuneen silmäyksen ja huomautuksen: nämä ovat pyhiä asioita, niitä ei saa tutkia. Ja jos joku härkäpäinen ei ota uskoakseen, että Jeesus Kristuksen esittämä kristinusko ja siihen elimellisesti liittyvä palvelevaisuus ei ole rituaaleissa, vaan se on esitetty Vuorisaarnan käytännöllis-siveellisissä opetuksissa, niin kirkon "palvelevaisuus" yrittää käännyttää häntä heti entiseen sokeaan uskoon. Hänet yritetään leimata "vääräoppiseksi" ja "jumalattomaksi". Entä jos joku — Jeesuksen neuvoja seuraten — pistää miekkansa tuppeen kieltäytymällä sotapalveluksesta, silloin kirkko "palvelee" kyseessäolevaa yrittämällä käännyttää häntä takaisin murhantöihin. On todella kristillisten kirkkojen syy, että ajattelevat ihmiset alkavat epäillä joko Jumalan rakkautta tai kirkkojen

kelpoisuutta kristinuskon lipunkantajaksi.

Tällaisia ajatuksia herätti kirjeesi. — Mieleeni juolahti vielä toinenkin seikka. Puhuit P. E:n asemasta. Muistanet P. E:n "Suuressa seikkailussa" kohdan, jossa professori Batory sanoo tohtori Kotkalle: "Minähän en voi näkyä, mutta te saatte olla minun edustajani maailmassa". Ajattele H. P. B:tä ja hänen Mestareitaan. Kuka kirjoitti "Salaisen Opin", "Teosofian avaimen"...? H. P. Blavatsky. Hän siis näkyi maailmalle kirjoissaan ja Mestarit olivat näkymättömissä. Mutta H. P. B. sanoi aina: en puhu itsestäni, puhun Mestarien viisautta. Vaikka H. P. B. oli fyysillisessä ruumiissaan ja täysin näkyvissä, ei hän kuitenkaan "näkynyt" muille kuin niille, jotka häntä ymmärsivät. Hän oli vain "vanha rouva". Ei hän puhunut itsestään eikä korostanut omaa viisauttaan, sillä hän tiesi, ettei hänen opetuksillaan ollut mitään arvoa, ellei niillä ollut Mestarien viisaus takanaan. Henkisestä näkökulmasta katsottuna suuruus on todella pienuuden suuruutta. Mitä enemmän ihminen tietää ja on kokenut, sitä nöyremmäksi hän tulee, koska hän näkee sen valtavan viisauden ja rakkauden, joka on hänen yläpuolellaan. — Ja ajatelkaamme Pekka Ervastia. Hän kirjoitti suuren määrän kirjoja sekä piti suunnattoman määrän esitelmiä. Mutta itse hän "näkyy" vain perin hämärästi. "Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa"-kirjassaan hän pääasiallisesti esittää itseään, mutta siinäkin hän sanoo, ettei hän persoonallisuutena ole mitään. Sen sijaan Jeesus näkyy kaikissa hänen kirjoissaan. Niinkuin näkymättömät Mestarit saivat olla H. P. B:n edustajina maailmassa, samoin Jeesus sai olla P. E:n edustajana. Jokaisessa kirjassaan hän tuo näytteille Jeesuksen ja Kristuksen mysterioita. Itse hän oli näkymättömissä siitä huolimatta, että eli fyysillisessä ruumiissaan ja kirjoitteli kirjoja. Hän pysyy edelleen näkymättömissä jokaiselle, joka lähestyy häntä epäluulo ja ennakkomielteet sydämessään. Mutta jos lähestymme häntä kuolemanvakavan totuudenetsinnän tavalla, huolimatta siitä, onko totuus meille karvas tai makea, kunhan se vaan on totuus, silloin hän näkyy itse. Hänen suuruutensa näkyy ennen kaikkea ylitsevuotavassa viisaudessa. Mutta se näkyy myöskin pienuuden suuruudessa, mikä pohjautuu siihen, että hänessä oli Kristus ja että sama Kristus on jokaisessa ihmisessä. Kristus, Isä, olemassaolon pohja ja kuilu, jossa kaikki ovat yhtä ja jonka valossa suuruus ja pienuus saavat aivan toiset mittasuhteet.

Sydämellisellä ystävyydellä
Valtteri V. 1950: 99—101.

KIRJALLISUUTTA (J. R. HANNULA: VANHAN TESTAMENTIN AVAIN)

Pekka Ervast mainitsee, että kun tulee sellainen aika, jolloin joku aikakausi loppuu ja uusi alkaa, ja jollaista Jeesus kuvailee lopun ajaksi ja Kristuksen toiseksi tulemiseksi, niin silloin tapahtuu erikoisia asioita. Mm. vanhat käsitykset kaatuilevat. Kirkot romahtelevat. Niiden esittämä elämänkatsomus havaitaan valheelliseksi. Samalla syntyy uutta. Koko teosofisen liikkeen esiinvetämä elämänymmärrys ja maailmankatsomus on sanottua uutta.

Jeesuksen kuvauksessa viitataan eräisiin Vanhan Testamentin profeettojen kirjoituksiin. Ja eräissä niistä sanotaan mm., miten päivien lopussa "näky ja profeetat vahvistetaan sinetillä". Miten vahvistetaan? Siten, että vanhat pyhät kirjoitukset aivankuin laillistetaan. Ennenhän nämä ovat olleet taruihin verrattavia kertomuksia, sotkuista historiaa muistuttavaa satua. Epäjohdonmukaisuudet ovat niissä silmiinpistäviä. Sellaisina nämä eivät ole "laillisia". Toisin sanoen: niihin sisällytetyt asiat eivät ole jokaisen ymmärrettävissä. Siksi ne on avattava ja vahvistettava Totuuden Pyhän Hengen sinetillä, jotta niitä voisi jokainen ymmärtää.

Tällainen "sinetillä vahvistettu" kirja on J. R. Hannulan viimeksi ilmestynyt teos: "Vanhan Testamentin avain". Siinä annetaan järkevä ja samalla erittäin sisältörikas kuvaus Vanhan Testamentin sisäisestä sisällöstä. Saamme lukea, ja samalla ihmetellä, miten tuollaiseen raakaan, sotaisen veriseen ja epäsiveelliseen historialliseen taruun on saatettu sisällyttää todellista okkultis-henkistä viisautta. Mutta todellisuus onkin usein tarua ihmeellisempi. Vanha Testamentti on nyt — kokonaisuutena otettuna — avattu, ja sen henkinen sisältö vedetty eteemme katseltavaksi. Taas on maailma rikastunut, uusi kanava avattu entisten lisäksi ihmiskuntaa auttaville voimille. — Suosittelen kirjaa jokaisen totuutta janoavan etsijän käteen.

V. L. 1950: 123.

POHJOLAN VALON KIRJEITÄ

Kristosofi veljeni kirjoittaa näin:

"Mieleeni nousee monia ajatuksia kaikesta siitä, mitä olet puhunut minulle puhtaudesta. En silloin käsittänyt lainkaan, enkä tiedä, ymmärränkö vieläkään oikein, mutta nyt kuitenkin ymmärrän tuon kaiken uudella tavalla. Voi, kuinka olenkaan ollut sokea, lapsellinen ja naurettava. Katselin tätäkin asiaa vain pinnalta. Saatoin sanoa itselleni: siitä ja siitä päivästä lähtien olen ollut puhdas, ja miten pinnallista

tuo puhtauteni olikaan. En tuntenut edes omaa sieluani, mitä kaikkea hämärää ja likaista siellä lojui. Sanoihan jo Sokrates aikoinaan: "Tunne itsesi". On helppoa olla puhdas ulkonaisesti, kun elämä kulkee tasaista latuaan, ja kaikki on hyvin. Puhtaudellahan tarkoitetaan useimmiten sukupuolista puhtautta, vaikka se onkin vain asian eräs puoli. Ulkonainen sukupuolinen puhtaus on helppoa, kun kiusauksia ei ole tarjolla, vieläpä silloinkin, kun tuolla näennäisellä puhtaudella voi kohottaa omaa arvoaan toisten silmissä. Sanotaankin, jotta ihmisestä tulee helpommin Jumala, kuin Jumalasta ihminen. Asketismi on jokseenkin helppoa, mutta se ei ole luonnollista, sillä se on väkivaltaa luontoa kohtaan. On kuin heittäisimme taisteluhansikkaan Elämälle, kun alamme noudattamaan ulkoista asketismia välittämättä sisäisestä puhdistuksesta. Ja koska meidän tulisi oppia nöyrtymään oikealla tavalla elämän edessä, niin olemalla taisteluasenteessa tulemmekin vain yhä tuomitsemishaluisemmiksi, kylmemmiksi ja itsekkäämmiksi. Loittonemme päämäärästämme, vaikka luulimme hetkessä sen tavoittavamme.

"Sanoit silloin, jotta kaiken hyvän meissä tulee alkaa sisästäpäin, silloin se vasta on todellista. Mutta mitä sitten on tuo 'alkaminen sisästäpäin'? Mitäpä se muuta voisi olla kuin oman sielun tutkimista ja puhdistamista. Ja miten se tapahtuu? Jatkuvasti mietiskelemällä. Mutta mitään ei saavuteta ponnistelematta, ei siis mietiskelytaitoakaan. Kukaan ei kehity automaattisesti. Ellemme ole entisissä elämissämme ponnistelleet, on meidän nyt opeteltava aakkosista alkaen. Voimme mietiskelemällä ja lukemalla luoda itsellemme oikean ihannekuvan puhtaudesta. Jos maltamme tutkia asiaa syvällisesti, niin epäilemättä sydämemme silloin hyväksyy mielellään tuon kauniin ihanteen, eikä ole enää yhtä lujilla siteillä kiinni likaisuudessa. Vain tällä tavalla pääsemme sisälle Vuorisaarnan henkeen ja opimme rakastamaan todellista kauneutta. Sillä mitä meitä hyödyttää, jos Vuorisaarnan käskyt ovat meille vain ulkonaisia ohjeita, silloin piankin kyllästymme ja tuskastuneena toteamme, ettemme pystyneet niitä noudattamaan. — Ja jos näin jatkuvasti ponnistelemme henkisesti ja pakoitamme ajatuksemme tottelevaisiksi, silloin vasta voimme odottaa näkyväisiä tuloksia ulkoisissa teoissamme.

"Ruumiimme tulisi olla Pyhän Hengen temppeli. Sen tulisi olla maja ihmiselle, joka olisi vapaa likaisista ajatuksista ja tunteista. Temppelissä tulisi vallita rauha ja hiljaisuus, jotta Pyhän Hengen ääni voisi esteettömästi kuulua. Soraäänissä piilee siemen sairauksillekin. Ainoa todella perinpohjainen keino voittaa ne, on sisäinen puhdistus. Eetteriruumiissamme saattaa olla piilevinä jos jonkinlaisia taudinaiheita; voimme voittaa ne jo ennen niiden puhkeamista.

"Ja tämä kaikki on vasta alkua tuolla pitkällä, tuskaisella, mutta kuitenkin sanomattoman sisältörikkaalla Elämän Tiellä. Venus-

planeetta haluaa ohjata meitä kauneuteen, sillä todellinen puhtaus on myöskin kauneutta. Elämämme muodostuu rikkaaksi, opimme rakastamaan Elämää sen itsensä vuoksi. Ja koska rakastamme, niin kärsimme ilomielin rakkautemme tähden. Haluamme vain auttaa ihmiskuntaa, jotta jokainen sielu löytäisi T o t u u d e n, voisi hengittää riemuiten ja yhtyä joukkoomme, jonka tehtävänä on levittää totuuden tietoa. Ainoastaan totuuden ja rakkauden sanoman leviäminen voi muuttaa ihmiskunnan tilan. Rakkaus voittaa pelon, joka nyt jäytää yksilöitä ja kansoja...

Veljellisin terveisin A. K."

Kiitos sisältörikkaasta kirjeestäsi. Puhtauden aate on todellakin henkisen elämän keskeisimpiä kysymyksiä. Sanotaan autuudenjulistuksissakin, että puhtaat sydämestä saavat nähdä Jumalan. Eikö Jumalan näkeminen, so. kokeminen ole suurin autuus, koska Jumala on koko olemassaolon alfa ja omega, elämän syvin syy, sen pohja ja kuilu. Nimenomaan sanotaan, että tulee olla puhtaat s y d ä m e s t ä, siis sisäisesti. Tämä vasta takaa Jumalan näkemisen.

Entä Jumala, missä näemme Hänet lähempänä kuin toinen toisissamme? Huomautithan itsekin, että ruumiimme on Pyhän Hengen temppeli. Vanha Testamenttikin jo sanoo: "Te olette jumalia". Jumala asuu jokaisessa ihmisessä. Mutta osaammeko nähdä jumalan veljessämme?

Tästä joudummekin suoralta kädeltä sukupuolisen puhtauspulman eteen, koska on kaksi sukupuolta. Olemme tottuneet katselemaan toisiamme sukupuoliolentoina, emme ihmisinä. Tähän käsitteiden nurinkurisuuteen heitti teosofia henkisen valonsa sanomalla: "Muodostakaa veljeyden ydin katsomatta sukupuoleen..." Syntymässä olevan ihmistyypin tehtävänä on oppia käsittelemään toisiaan I h m i s i n ä, joissa asuu Jumalan henki.

Epäpuhtauden pohja piilee kieltämättä sukupuolivoimassa. Nyt voimme kysyä, mitä yhteyttä on epäpuhtaudella ja epäveljeydellä? koska veljeyden ytimen muodostaminen on riippuvainen nim. sukupuoleen katsomattomuudesta. Asia selviää ymmärtäessämme, ettei ihminen ole sukupuolivoimaansa nähden samassa asemassa kuin eläimet. Ihmisellä on järki, ajattelukyky, jolla hän voi viedä sukupuolivoimansa luonnottomuuksiin. Tähän voimaan liittyy nautinto ja tuska. Ensimmäisiä luonnottomuuksia on se, että ihminen alkaa nauttia t o i s e n tuskasta. Jo tavallinen vahingonilo on seuraus sukupuolivoiman nurinkurisesta suuntautumisesta.

Pekka Ervast painostaa, ettemme itse voi voittaa sukupuolivoimaa itsessämme, sen voittaa Kristus meissä. Mutta meidän on avattava Kristukselle ovet. Miten? Siten, että pidämme puhtauden ihannetta silmiemme edessä, ja samalla voitamme julmuuden, vihan, sotaisen hengen... Pekka Ervastin sanoilla: "Jos on julmuutta luonteessa, se yhtyy sukuviettiin, ja siis on ensin puhdistettava itsestään viha, julmuus,

suuttumus. Silloin sukuvietti puhdistuu siitä synnistä ja useimmat ovat sillä kannalla, että voivat näin tehdä".

Kaikista viisaimmat ovat opettaneet, että itsekkyys on suurin sairaus. Ja koska Elämä on jumalallinen koulu, niin se tahtoo kasvattaa meitä pois tuosta sairaudesta. Sentähden saamme syntyä mukanamme menneisyyden epäpuhtaudesta muodostunut karma, johon kuuluu myöskin sairaudet, jotta niiden avulla oppisimme luopumaan itsekkyydestä. Sairaus nöyryyttää. Se voi kaataa tulevaisuuden haaveet. On myöskin sanottu, että itse olemme jo ennen syntymäämme hyväksyneet tulevan ruumistuksemme. Olemme siis korkeamman minuutemme näkökulmasta katselleet itseämme ja päättäneet: tahdon päästä itsekkyydestäni tuollaisen kohtalon avulla minkä olen itse luonut; samalla kun pääsen itsekkyydestäni, voitan ja sovitan menneisyyttäni. — Mutta Pekka Ervastilta saamme oppia muutakin. Esimerkiksi sen, että karma on nyt Kristuksen käsissä, joten se ei meitä tuhoa, jos emme itse henkisessä pyrkimyksessämme väsy. Kaitselmuksen auttava käsi on aina suurempi kuin karma, kun siihen liitämme oman tahtomme koko voiman Vuorisaarnan Mestarin viittomalla tavalla. Kaitselmuksen auttava käsi kasvaa silloin vastaavasti, joten karma tulee tuhoisuudessaan voitetuksi aktiivisella työllä koko ihmiskunnan nostamiseksi pois itsekkyydestä ja kuolemasta.

Ystävyydellä Valtteri V.

1950: 158—160.

ELÄMÄN SISÄINEN KOULU

Jeesus puhuu Vuorisaarnassa laveasta ja kaidasta tiestä sanoen, että edellistä kulkevat monet, jälkimmäistä sen sijaan harvat. Pekka Ervastilta saamme seuraavan lisätiedon: ihmiskunnan enemmistö ei kulje millään tiellä. He tyytyvät siihen, mitä ulkoinen aistielämä tarjoaa, ja heidän sieluelämänsä on kiinni aineellisuuden tarjoamassa viehätyksessä. Monet kulkevat laveaa tietä, sillä he uskovat Jumalaan, mutta eivät osaa etsiä totuutta, vaan tyytyvät ritualististen kirkkojen tarjoamaan tunteiluun. Ainoastaan harvat kulkevat henkisen totuuden etsijän kaitaa tietä, sisäistä itseänsä kasvattamalla ja puhdistamalla.

H. P. Blavatsky omisti kirjansa "Hiljaisuuden ääni" näille harvoille. Siihen on koottu osia itämaisesta viisaudesta ja tekijä katsoo sen riittävän länsimaiselle totuuden etsijälle oppaaksi. Myöskin P. E. suositteli "Hiljaisuuden ääntä" mietiskelykirjaksi, joten on paikallaan tarkastella ainakin erästä siihen sisältyvää kuvausta.

Kirjassa sanotaan: "Tämä maa, oi tietämätön oppilas, on vain

synkkä sisäänkäynti johtava hämäryyteen, joka tulee ennen totisen valon laaksoa — sen valon, jota mikään tuuli ei saa sammumaan ja joka palaa ilman sydäntä ja polttoainetta". Ja edelleen: "Kolmen salin kautta, oi väsynyt vaeltaja, käy kulku vaivojen päähän. Kolme salia, oi Maaran voittaja, vie sinut kolmen tilan kautta neljänteen . . ."

Ensimmäisen salin nimi on tietämättömyyden sali. Se on aistimien ja maallisen tajunnan ilmiömaailma. Toinen sali on nimeltään oppimisen sali, yliaistillisten havaintojen ja mediumististen ilmiöitten psyykkinen maailma. Kolmas sali on nimeltään Viisaus, henkisen tietoisuuden alue, jonka takana avautuu kaikkitiedon rannaton ulappa.

Edelleen saamme lukea, että näiden maailmojen vastaavaisuudet ihmisessä ovat kolme tunnettua tajunnan tilaa. Tietämättömyyden salia vastaa päivätajunta, oppimisen salia unitajunta ja viisauden salia sisätajunta. Näin ollen ihmisen sielullishenkinen tie kulkee hänen oman tajuntaasteikkonsa kautta edellämainittujen maailmojen läpi.

Jokaisessa maailmassa — jokaisen tajunnantilan kohdalla — on suoritettava omat kokeensa ja saavutettava erikoiset voittonsa. Tietämättömyyden salin, aistimaailman läksy on siinä, ettei erehdy pitämään siinä palavia himon tulia elämän päivänpaisteena. Oppimisen astraalisessa salissa on joka kukan alla käärme, joten siitä on paettava heti, kun sen läksy on opittu. Läksy on siinä, että ihminen oppii tuntemaan tietämättömyytensä, huonoutensa, syntisyytensä. Viisauden salin läksyihin kuuluu eristyksen harhan poistaminen, joka harha sulkee ihmisen pois toisten piiristä.

"Hiljaisuuden ääntä" lukiessa tulee luonnollisesti ajatelleeksi, että pitää olla erikoinen, hyvin suljettu ja salainen koulu, jossa opettaja taluttaa oppilasta kaikenlaisten karikkojen läpi autuuden asunnoille. Tämähän onkin eräältä kannalta katsottuna totta ja mainittua käsitystä on tukenut se, että teosofiseen liikkeeseen on alkuvaiheistaan asti liittynyt erikoisia salaisia eli esoteerisia osastoja. Sentähden onkin teosofisessa maailmassa ehkä yleinen käsitys se, että vain esoteeristen koulujen avulla on mahdollisuus edetä henkisessä elämässä.

Mutta jos tutkimme teosofisen liikkeen historiaa varsinkin siinä valossa, kun sitä on Pekka Ervast esittänyt, huomaamme, että Teosofiseen Seuraan perustettiin Esoteerinen osasto vasta sitten, kun H. P. B. huomasi Seuran olevan ajautumassa matalikolle. Sen perustaminen johtui siitä, ettei oltu ymmärretty liikkeen tarkoitusta. H. P. B. toivoi Esoteerisen Osaston pelastavan tilanteen, jos edes muutamat yksilöt jaksavat sen avulla päästä sisälle teosofian ytimeen.

Saman ilmiön näemme Pekka Ervastinkin perustaman Esoteerisen Osaston yhteydessä. Sillä siihen liittyville jäsenille hän juuri opetti, missä suhteessa Teosofinen Seura ajautui karille ja miten H. P. B:tä ei tarpeeksi ymmärretty.

Tahdottiin välttää niitä kuoppia, joihin oli langettu. Pekka Ervast tahtoi siis myöskin kasvattaa sellaista joukkoa, joka lähemmin ymmärtäisi teosofisen liikkeen, ja luonnollisesti tässä vaiheessa hänen omaa tarkoitustaan teosofisen elämänymmärryksen syventyessä.

Nyt joudumme kysymään: ovatko organisatiot vastanneet tarkoitustaan? Missä ovat ne joukot, jotka ovat osanneet kulkea kolmen salin kautta neljänteen? Jos heitä olisi olemassa, silloin myöskin teosofisen liikkeen tarkoitus ymmärrettäisiin laajemmaltikin. Veljeyden ydin olisi syntynyt, väkivalta olisi romutettu. Näin ei ole tapahtunut. Se on surullinen historiallinen tosiseikka. Esoteeriset osastotkin ovat epäonnistuneet.

Uusi kysymys: Onko tosi henkinen elämä mahdollista vain salaisten ryhmien avulla? Nämä ovat, kuten edellä huomasimme, epäonnistuneet yrityksissään. Onko henkinen elämä näin ollen tullut mahdottomaksi?

Tähän saamme Pekka Ervastilta ehdottoman ja pätevän vastauksen: Elämä itse on suurin ja täydellisin salakoulu. Siihen ei ole keneltäkään pääsyä kielletty ja vasta sen antamat opetukset ovat täysin päteviä. Kaikki opetukset, olkootpa ne salaisia tai julkisia, kantavat hedelmänsä vasta sitten, kun ne ovat tulleet elämässä eteemme ja olemme ne siinä voittaneet. Ts: jokapäiväisessä elämässä joudumme painiskelemaan sekä sisäisten että ulkoisten vaikeuksien kanssa ja niiden parissa voitamme itsemme. Siis näin: Veljeys on henkisen elämämme kulmakivi, koska kaikki olemme saman Elämän synnyttämiä. Veljeyden toteuttamisen ensimmäinen ehto on, että annamme veljemme elää. En siis tapa veljeäni, en ketään ihmistä, koska he kaikki ovat veljiäni. — Näin ihminen ajattelee ja päättää. Mutta se kaikki on ajatuksissa ja tunteissa niin kauan kuin Elämä heittää eteemme tilanteen, jolloin olemme tilaisuudessa osoittamaan TEOSSA, olemmeko todella sitä, mitä itsestämme kuvittelemme. Vasta kokemus näyttää ja todistaa, osaammeko elää tosi veljeyden mukaisesti, onko veljeys tullut luonteeksemme. Tätä ei mikään esoteerinen koulu kykene todistamaan. Kokemuksen antaa käytäntö.

Maanpäällisestä elämästä sanoo "Hiljaisuuden ääni": "Tämä maa, oi tietämätön oppilas, on vain synkkä sisäänkäynti johtava hämäryyteen, joka tulee ennen totisen valon laaksoa — sen valon, jota mikään tuuli ei saa sammumaan ja joka palaa ilman sydäntä ja polttoainetta." Voimmeko kieltää, ettei yllä esitetty lause pidä paikkaansa elettävän elämän suhteen? Maailma on todella synkkä sisäänkäynti.

Mutta — voimme kysyä — näinkö on aina oleva? Pekka Ervast painosti sitä, että taivasten valtakunnan tulee toteutua maanpäällä. Tämähän merkitsee synkkyyden poistumista ja valon valtaanpääsyä. — Lisäksi, jos tarkastelemme elämän ilmiöitä, huomaamme, etteivät asiat muutoinkaan ole aivan kuten ennen.

Niinpä tuonela ja kiirastulielämä kuuluivat ennen näkymättömään maailmaan. Nyt näemme, että ihmiskunnan elämä on muuttunut kokonaisuudessaan ainakin kiirastuleksi, ellei joka hetki suoranaiseksi helvetiksikään. Viimemainittu tila näyttää kuitenkin sodan muodossa kehittyvän yhä ilmeisemmäksi. Kuolemanjälkeisen elämän voimat ovat siis siirtymässä näkyväiseen maailmaan. Kokeakseen näitä, ei ihmisen ole pakko kulkea fyysillisen kuoleman kautta, vaan hän voi yhä itsetietoisemmin kokea kiirastulta päivätietoisesti. Hänellä on mahdollisuus suorittaa kuoleman prosessi jo eläissään, käydä läpi sisäinen kuolema luopumalla sodasta, väkivallasta.

Nousee luonnollisesti kysymys: koska pahan voimat ovat tulleet näkymättömistä maailmoista näkyväiseen, niin eikö se edellytä, että myöskin hyvän voimat ovat nousseet. Täytyyhän elämässä vallita tasapaino, sillä muutenhan pahuuden voimat perisivät voiton? Eikö myöskin taivas ole tullut maanpäälle, taivasten valtakunta, Viisauden sali?

Vastaus on, että Viisauden salikin on tullut. Se tuli lopullisesti Pekka Ervastin esittämässä Viisaususkonnossa, ja hänen kauttaan tapahtuneessa kosmillishenkisessä vuodatuksessa.

Uusi kysymys: onko siis kumoutunut tuo vanha määritelmä, että ihmisen henkinen taival käy synkästä eteisestä hämäryyden kautta viisauden saliin? — Ei suinkaan, koska ihmisen on itse kuljettava oman tajuntansa eri tilojen kautta. Erotus on ymmärtääkseni vain siinä, että ihminen voi nyt päivätietoisesti entistä paremmin seurata oman tajuntansa vaiheita. Hän kulkee esimerkiksi synkässä eteisessä eli tietämättömyyden salissa niin kauan, kunnes hänessä herää totuuden kaipuu. Hän uskoo kaikkeen siihen rumaan ja synkkään, mihin suuri ihmiskunta uskoo ja elää sen mukaan. Synkkyys näkyy mm. siinä, että kuolema hänen käsityksessään on kaiken loppu. Elämä on edesvastuutonta leikkiä, josta on nautittava niin kauan kuin on tilaisuutta. Tietämätön ihminen pitää himon tulia elämän päivänpaisteena huomaamatta, että ne ovatkin suokaasujen synnyttämiä virvatulia.

Tietämättömyyden sali on näin ollen sama kuin ihmiskunnan yleinen tila, jolloin ei kuljeta millään tiellä. Osa ihmiskuntaa kulkee kuitenkin lavealla tiellä. Nämä ovat niitä, jotka etsivät valoa psykismin, kirkkojen, rituaalien huumasta. He elävät oppimisen salissa. Mutta "Hiljaisuuden ääni" sanoo, ettei noilta harhan mailta ole tuotu yhtään kukkaa ilman, että käärme on sen vartta kiertänyt. Totuutta niistä ei löydy. Siksi: "älä etsi opettajaa noilta harhan mailta".

Lavean tien psykismi eli oppimisen sali pyrkii näkyväiseen maailmaan sangen monivivahteisena. Niinpä ritualismin vaikutus on eräänlaista tuutulaulua, jolla pyritään nukuttamaan järki ja tekemään totuuden etsintä toivottomaksi. Seuraus on, että myöskin hyvään pyrkivä tahto

kuoleutuu, joten synnistä, itsekkyydestä vapauttaminen annetaan TOISEN tehtäväksi. Sijaissovittaja kantakoon synnit. Ihmisen omaksi tehtäväksi jää vain synnin tekeminen ja oman syntisyyskäsityksensä kylväminen kanssaveljiensä sieluihin. Siis tahallinen pimitystyö.

Mutta psykismi esiintyy myöskin totuuden etsimisen yhteydessä. Eräänlaisena välimuotona voidaan pitää spiritististä liikettä, jossa on — paitsi uteliaisuutta ja sokeata uskoa — myöskin vakavampaa etsintää kuolemanjälkeisistä asioista. Varsinainen psyykkinen tutkimus edustaa totuuden etsintää psyykkisissä merkeissä. Tähän kuuluu mm. mediumismi, selvänäköisyysilmiöt, ajatuksensiirto ym. Yhteistä näille eri etsintämuodoille on, että etsiminen tapahtuu ilman moraalia. Oli ihminen roisto tai pyhimys, hän on pätevä tekemään tällaista "tieteellistä" tutkimustyötä. Tutkijalta itseltään ei vaadita muuta kuin riittävää harrastusta ja ehtymätöntä uteliaisuutta. Vuorisaarnan moraalia ei kaivata. Näin ollen ihminen, tutkija jää kaikkien saavutustensa ulkopuolelle. Hän katselee asioita ja tapahtumia sivultapäin, mutta itse hän ei muutu. Hän poimii psyykkisen maailman kukkia huomaamatta, että niiden vartta kiertävä viettelysten käärme viettelee hänet pois henkisen totuuden etsinnästä, Jumalasta ja hänessä itsessään olevasta kuolemattomuudesta. Elämä kuluu hukkaan ja seurauksena on pettymys.

Sentähden "Hiljaisuuden ääni" sanoo: "Ja opittuasi oman Adshnaanan (on tietämättömyys, ei tieto), pakene oppimisen salista. Se on vaarallinen sali petollisessa kauneudessaan ja kaivataan vain koettelemukseksi sinulle". Ihmisen oman psyykkisen maailman, sielunelämän, pitää niin paljon valistua, että hän osaa tunnustaa: tämä kaikki ei ole sitä tietoa, joka pelastaa tietämättömyydestä; tiedon täytyy olla elämän taitoa.

Tällöin avautuu Viisauden Sali: ihminen löytää ne aarteet, jotka sisältyvät teosofis-kristosofiseen sanomaan. Siinä ei ole kysymys ainoastaan pääntiedosta, vaan elämän käytännöstä. On kysymyksessä elävä elämä: Vuorisaarnan moraalin käytännöllinen toteuttaminen. Sentähden ihmisen on kuljettava oman sisätajuntansa kautta siten, että hän voittaa itsessään ne esteet, jotka estävät häntä elämästä Vuorisaarnan neuvojen mukaan. Esteet ovat hänen omassa luonteessaan ja suurin ja ensimmäinen on eristyksen harha. "Jos viisauden salin kautta tahdot päästä autuuden asunnoille, oppilas, poista aistimuksestasi suuri julma eristyksen harha, joka sinut sulkee muitten piiristä". Toisin sanoen: poista epäveljeys. Veljeys on ensimmäinen totuus, ja veljeydessä eläminen on elämää Vuorisaarnan hengessä. Kaita tie, jota harvat kulkevat, ei ole kaukana vuoristoissa, ei luostarien eikä mysterioitten kätköissä. Elämänkoulu on kaikkialla. Mutta ne ihmiset, jotka tämän koulun opetuksia itsessään sulattelevat, voivat yhdessä muodostaa — kuten Pekka

Ervast sanoo — ekleesian, jossa yhteistyön voimalla voitetaan mm. köyhyys, sairaus, synti ja kuolema.

V. L. 1950: 201—204.

KORPIVAELTAJA

Sain lahjaks Elämältä Kainin merkin:
"On totuus löydettävä, lämmön liesi.
Luo katsees rauhan tielle mielin herkin
vaik' valju tähtein loiste viittoo tiesi".

Luo Valon, Totuuden mä tietä etsin,
soi sielussani rauhan kaipuu pieni.
Mua saartoi korpi kolkko synkin metsin;
vain virvatulten liekit viittoi tieni.

Niin kauan etsin. Ihmiskunta yössä
hapuillen kulki korven kiertoteitä.
Se ajan tuhlas väkivallan työssä
ja palvoi sankareina — pyöveleitä.

— — —

Jo kaukaa kuultaa jyrkkä vuoren rinne
mis' S a a r n a kaikuu tähtitaivaan alla.
Se tulee suusta Suuren Mestarimme,
se vyöryy syvänteistä Kaikkivallan:

"Tee vaeltaja miekastasi risti
ja sillä veljiäsi matkaan saata,
— ja Mestarisi lyö sun ritariksi.
Vain hengen aateluus voi auttaa M a a t a".

Nyt tieni viittoo käskyt Vuorisaarnan
(ja korven usvat haihtuu aamun paloon).
Ne poistaa ihmisriidat, väkivallan:
Näin yöni synkkyys sulaa Isän valoon.

V. L. 1950: 216.

KIRJALLISUUTTA (J. R. HANNULA: A. JA O, ENSIMMÄINEN JA VIIMEINEN)

Olemme saaneet ensiarvoisen "Ilmestyskirjan" tulkinnan. Kirjan nimikin: "A ja O" on sieltä kotoisin. Herra sanoo Johannekselle: "Minä olen A ja O", siis kaiken olevaisen alku ja myöskin loppu, koska kaikki aikanaan Häneen palaa. Nimi sanoo jo ensi kuulemaltakin paljon, mutta suuremman kantavuutensa se saavuttaa vasta ymmärtäessämme, että kun "Ensimmäinen ja Viimeinen"

saavuttaa ihmiskunnan lunastustyössä kemiallis-fyysillisen tason, niin se saa samalla kaikkikäsittävän elämänkatsomuksen muodon. Silloin sitä voidaan sanoa Kristusviisaudeksi. Ja ainoastaan Kristusviisaudessa on ihmiskunnan pelastus, sillä Kristusvastainen ihmisviisaus johtaa, niinkuin se on ihmiskunnan johtanut, kaikkien sotaan kaikkia vastaan. Pelastus on siinä, että maailman kansat yksi toisensa perästä, ottavat Kristusviisauden oppaakseen ja sulattavat sen omakseen. Tämä viisaus on nyt ihmiskunnalle annettu ja yllämainittu J. R. Hannulan kirja on siitä parhaimpia todisteita.

Johanneksen Ilmestyskirjasta lienee olemassa toinen toistaan ihmeellisempiä selitysyrityksiä. Mutta tiedon puute panee luonnollisesti selittäjät iskemään harhaan. Vasta ymmärtäessämme, että Johannes oli Vihitty Oppilas, Kristusviisaudessa elävä ja sitä taitava ihminen, on selvää, että hänen elämäntulkintojaankin on käsitettävä vain mainitun viisauden valossa. Saari, Patmos, jossa Johannes kertoo nähneensä näkynsä, on tietenkin ihmiskunnan myrkytetty tila. (Patmos = myrkytetty). Hän itse eli tällaisessa myrkytetyssä "saaressa", koska hänen Kristusviisauteen pohjautuva elämänkäsityksensä oli toinen kuin ihmiskunnan. Mainitun tilan käsittää kuitenkin vasta ihminen, jolla itsellään on henkisen tiedon avaimet. Niillä hän kykenee avaamaan Johanneksenkin symboliikkaa Johanneksen itsensä määrittelemällä tavalla. Yllä mainitussa J. R. H:n kirjassa on työ suoritettu mainitsemallamme tavalla. Se on, kuten alussa huomautimme, ainutlaatuisen arvokas teos, sisältäen käytäntöön sovellettavia neuvoja henkisen tien monissa vaiheissa. Samalla se luotailee syvälle ihmiskunnan onnettomuuden syitä ja antaa joka sivulla myöskin parantavaa lääkettä. — Suosittelen jokaisen totuutta janoavan luettavaksi.

"A ja O, Ensimmäinen ja Viimeinen" sisältää 162 sivua. Hinta nid. 250:—; sid. 330:—.

V. L. 1950: 272—273.

AIOONIN VAIHTEESSA

Taakseen katsoo mataava aika:
"Kumma on taika elämänjuoksun;
tultu on aamusta päivään ja yöhön
lepoon ja työhön aika ei riitä;
päästy on haamusta: aikojen yöstä,
jumalten työstä.
'Kiirettä, kiirettä', takovi taika.
Hornaan jo joutaisi kiihtyvä aika".

Vuosien virrat toistansa ajaa.
Oletko vajaa, ihmisen lapsi:
Vankilan varjo on veljesi palkka,
murha ja raivo sun sielusi sitoo,
taistelun hurmio päässäsi itoo;
jokainen hapsi on Luojasi luoma,
lahjaksi saatu ja lainaksi luotu;
varjoilla leikit ja valoja vannot,
sait tai annot, on maaemon tuoma.
Missä on järkesi, oletko tarkka?

"Karma on palkka", viisaus sanoo.
„Tuulia kylvänet, myrskyjä niität;
sotia palvonet, sodissa kaadut
nurmeksi maadut: itseäs kiitä".

"Tämä ei riitä", viisaus sanoo
"Maaemon tuskaan on osasi sulla,
ihmisten itkuun ja veljesi vaivaan.
Saattaja vie sinut Kuolemanlaivaan.
Helvetin tuska on palkkasi sulla
kunnekka nöyrryt ja velkasi maksat.
Kuolemanlaivassa kalliit on taksat".

— — —

Maaemo huokaa: "Rauhaa jo suokaa,
sieluni lataa aseitten kalske.
Ihmisten julmuus on myrkkyistä ruokaa".

Merikin huokaa: mainingit kiihtyy,
hyökynä vyöryy mahtavat laineet
hirveät paineet.
Rannikot ryskyy ja kaupungit kaatuu,
myrskyjen raivossa peikotkin viihtyy.
Rienaajat siittyy, karttuu ja varttuu.
Maaemo huokaa: "Rauhaa jo suokaa,
sieluni lataa aseitten kalske".
Kuuluu jo halske manteren alta:
"Täällä on valta".
Kummitus kaamea päätänsä nostaa:

"Tahdotko ostaa henkesi rauhan,
suuni jo avaan: kraaterikauhan".

Jylhä on jylinä, aavikko keinuu,
vuorien juurista raudat jo ratkee,
kalliot katkee.
Suistansa suurista tuhkaa ja laavaa
keskelle aavaa ihmisten merta.

Tuskaa ja verta.
Ihminen itkuun jo ratkee:
Keskenkö katkee elämänlanka.
Auta jo armias maailman Herra,
syytöntä syytät ja viatonta vainoot.
Oommeko ainoot syntisten mailla?

— — —

Aioonin vaihteessa vartijat vaihtuu:
Marsi ja Aurinko toistansa tukee,
päällensä pukee Kultaisen Taljan,
huulille nostaa Vihkimysmaljan.

Kosmoksen kohdusta, Auringon takaa
valtavat vyöryt ja valkeat virrat
kulkunsa suuntaavat maaemon rataan.
Aionit nousee ja aionit kaatuu
vainaaksi maatuu jo uusien alta.
Taivaitten valta on voittava valta.

Malta jo, malta:
Itkusi ihminen sivulle siirrä,
kirjaasi piirrä: "Nyt uus sivu alkaa,
silmästä toisen et kisko sä malkaa.
Poljet jo jalkaa uudella tiellä.
Uudet on tavat ja uudet on taksat:
Kättesi työllä sä velkasi maksat".

V. L. 1951: 56—57.

Pekka Ervast nimittää maapalloa muiden koulumuotojen lisäksi myöskin kunnian kouluksi. Tämä merkitsee mm., että henkistä elämää elävä ihminen joutuu kokemaan ns. hoosiannahuudon, jolloin hänen henkinen ylemmyytensä tulee huomioiduksi. Samalla hän antaa ymmärtää, ettei mainittu tunnustus ainakaan toistaiseksi tule maailman puolelta, vaan joku pienempi ryhmä osaksi vaistomaisesti osaksi itsetietoisesti tunnustaa hänen suuruutensa. Elämä planeetallamme on vielä siinä tilassa, että jos maailma antaa tunnustusta, niin siinä voidaan epäillä melkein kuin jotain nurinkurisuutta. Sanoihan Jeesuskin: "Voi teitä, jos maailma teitä kunnioittaa". Maailma ei kunnioittanut Jeesustakaan, vaan tuomitsi hänet rikollisena kuolemaan. Ja kristikunta kirkkoineen sinetöi jatkuvasti hänen ristiinnaulitsemisensa. Se kyllä huutaa yhä uudistuvasti hoosiannaa Daavidin pojalle, mutta samassa hengenvedossa: ristiinnaulitse. Yhäti kristikunta uskoo, että ilman ristiinnaulitsemista olisi ihmiskunta hukassa. Fariseuksen tekopyhyydellä valitetaan Juudaksen, Pilatuksen, tietämättömän kansan ja juutalaisen papiston syntisyyttä. — Mikä kristinuskon irvikuva! Teologia puhuu suuriäänisesti Totuuden Pyhästä Hengestä huomaamatta, ettei totuuden valo ole kyennyt herättämään teologeissa edes rehellisyyden henkeä. Onhan sanottu: "Antakaa kunnia sille, kenelle se kuuluu". Jos ihmiskunnan onni ja autuus riippuu Golgatan murhenäytelmästä, niin kunnia siitä kuuluu kieltämättä Juudakselle, Pilatukselle ja tietämättömälle juutalaiselle rahvaalle. — Kristikunta kirkkoineen osottaa elämänymmärryksellään ja teoillaan, että se toistaiseksi kykenee kunnioittamaan ainoastaan fariseusmaista kaksinaamaisuutta ja väkivaltaa. Henkinen ihminen on sille yhäti kauhistus, joten edelleen pitää paikkansa: "Voi teitä, jos maailma teitä kunnioittaa". Sen tähden kristikunta onkin erikoisesti kunnostautunut väkivaltaisen kunnian tavoittelussa: ensin kasarmikunnian ja lopuksi sankarikunnian, joka viimemainittu saavutetaan vasta ruumiina taistelukentällä.

Tässä kunnian koulussa esiintyykin näin ollen kahdenlaista kunniaa. Kasarmi-, sankari- ja niihin verrattavaa ulkoisen aseman antamaa kunniaa ihmiset himoitsevat ja vaativat itselleen. Sen puolesta taistellaan jopa niin, että yritetään tuhota toisen kunnia oman kunnian lunnaiksi. Näinollen kysymme: missä suhteessa alussa mainitsemamme henkinen kunnia eroaa edellä esittämästämme?

Teosofisesti ymmärrämme maailmankaikkeuden heirarkiseksi järjestelmäksi, jossa kehittyvien tajuntojen ryhmät kohoavat kirkkaudesta kirkkauteen. Siinä ei esiinny kunnian eikä vallan tavoittelua. Sillä ennenkuin ihminen

pääsee ulos omasta pienestä kehästään läheten mestariutta, hänen pitää luopua maailman kunniasta. Mestari ei etsi omaa kunniaansa, ja kuitenkin hän on kunnian herra. Näin siksi, ettei hänen kunniansa riipu ritarimerkeistä, koristuksista, ei ihmisten asettamista nauhoista, vaan hän on sisäisenä ihmisenä noussut inhimilliseen täydellisyyteen. Hänen kunniansa on todellista, ei vertauskuvallista. — Kun henkisellä tiellä kulkija joutuu kokemaan alussa mainitsemamme hoosianna huudon, niin onko kuitenkin välttämätöntä, että ainakin muutamat tuntevat hänen suuruutensa ja antavat hänelle tunnustuksensa?

Emme nyt lähde pohtimaan, onko mainitulla seikalla merkitystä kuvaamallemme Tiellä kulkijalle. Mutta hänen opetustensa tutkijoille ja seuraajille on ehdottoman tärkeää, että oppivat näkemään tai ainakin alussa aavistamaan Opettajansa aseman. Miksi? Siksi, että meidän on opittava sopeutumaan mainitsemaamme hierarkiseen maailmanjärjestykseen. Siinähän tajunnat kohoavat aste asteelta kirkkaudesta kirkkauteen ilman kunnianpyydettä, joten, jos tahdomme itse kulkea samoja latuja, on meidän luovuttava oman kunnian tavoittelusta ja opittava antamaan kunnia henkisesti suuremmalle. Ellemme tätä osaa, emme voi osallistua hierarkiseen maailmanjärjestykseen, vaan pysymme edelleen kasarmi- ja sankarikunnian piirissä. Siksi henkisiltä ihmisiltä kysytään jatkuvaa itsekritiikkiä ja erottamiskyvyn terästämistä, jotta he osaisivat silmillään nähdä ja korvillaan kuulla. Tästä syystä muutamissa henkisissä liikkeissäkin on käytännössä ns. vertauskuvallisia asteita, jotta niihin osaaottavien erottamiskyky heräisi ja he oppisivat elävässä elämässä erottamaan alemman kunnian hierarkisen maailmanjärjestyksen suomasta todellisesta kunniasta.

Niin, miksi eivät ihmiset tahdo suvaita, että heitä autetaan Vuorisaarnan neuvoilla? Miksi kristityt hermostuvat kun esitetään, että sama Jeesus, jota he huutavat Mestarikseen, on neuvonut elämään niin kuin ihmisten tulisi elää? Miksi kristityt ymmärtävät, että Jeesuksen parhaimpien neuvojen esittäjä etsii omaa kunniaansa, mainettansa ja haluaa valtaa? Eivät he tavallisesti tyydy olemaan kuulemansa suhteen edes välinpitämättömiä, sillä kristikunnan historia kertoo heitä vastaan kohdistetusta aktiivisesta, aseellisesta vastarinnasta. Jeesus oli ensimmäinen oman oppinsa uhri, senjälkeen hänen oppilaansa ja seuraajansa läpi kristillisen ajan. — Miten kykeneekään tämä kunnian koulu sumentamaan ihmisten silmät! ! !

Mutta tähän sumuun on suuri Opettajamme Pekka Ervast tuonut kaikkea läpäisevän valon. Se valo loistaa hänen kristosofisessa sanomassaan. Ja hänen oppilaansa ja työtoverinsa J. R. Hannulan välttämätön ja asiaan kuuluva osuus tässä suuressa työssä on siinä, että hän on tehnyt yhteen-

vedon P. E:n opetusten siitäkin puolesta, joka koskee aikamme kosmillis-henkisiä tapahtumia. Vain näiden seikkojen valossa voimme ymmärtää sekä teosofista liikettä kokonaisuudessaan että omaa aikaamme, sen tuskaa, onnettomuutta ja ihmiskunnan vaikeata tilaa. Näiden seikkojen avainsana on tuomiokausi. Siihen syventymällä voimme katsella elämää aivan uudesta näkökulmasta.

V. L. 1951: 63—64.

KIRJALLISUUTTA (J. R. HANNULA: KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA)

Useammalle aikamme murroskauden ihmiselle elämä on suuri kysymysmerkki. Sen kiireinen tahti on kasannut eteemme kysymyksen toisensa päälle. Vanhat arvot kaatuvat yksi toisensa jälkeen. Länsimainen kulttuurimme, jonka suuria saavutuksia ei kukaan kieltäne, on parhaillaan luisumassa kohti maailmanhistorian ehkä suurinta katastrofia, niellen sotaiseen kurimukseensa ihmiskunnan valtaosan. Kristillinen kirkko eri haarautumineen on osoittautunut kykenemättömäksi sitä pelastamaan, koska se elämäntehtäväänsä paeten, on kieltänyt arvon Mestarinsa käytännöllis-siveellisiltä opeilta, Vuorisaarnan moraalilta ja antautunut yhteistyöhön kansoja hallitsevan väkivallan kanssa. Tällä menettelyllään kirkot ovat turmelleet uskonnon, sen jumalallisen valosoihdun, jonka tehtävänä on viittoa tietä tietämättömyydessä vaeltavalle ihmiskunnalle. Siksi kristikunta elää pimeydessä, se leikkii luonnonvoimien kanssa sokkosilla, etsien Luojaansa materian pohjamudasta, aineen haudasta. Arvokaimmiksi palvonnan kohteiksi sille ovat muodostuneetkin hautuumaat, kuolemankulttuurin viimeinen etappi; elävillä ei ole arvoa, ainoastaan kuolleilla, mieluummin väkivallan uhreilla ... Onko ihme, jos elämä muodostuu kysymysmerkiksi: miksi on niin ja miksi on näin? eikö vallitseva kuolemankulttuuri ole ihmisten aikaansaannosta? mikä on ihminen? missä näkyy se Jumalan kuva, joksi hänet kerrotaan luoduksi? — Kysymykset jäävät ratkaisematta, ellei löydy ratkaisijaa. Vastaukset kykenee antamaan ainoastaan ihminen, joka osaa ammentaa viisautensa sieltä, mistä uskonnotkin ovat kotoisin. Pätevät vastaukset merkitsevätkin näin ollen uskonnollista reformaatiota, kuuluen olennaisena osana uskonpuhdistukseen, selventävänä lisänä siihen suureen maailmanuskontoon, jonka keskus on Pekka Ervastin teosofis-kristosofisessa sanomassa. — Näissä ja monessa muussa suhteessa mittansatäyttävänä kirjana on nyt ilmestynyt yllämainittu J. R. Hannulan "Kysymyksiä ja vastauk-

sia". Oikeastaan on puhuttava kirjasarjasta, sillä ensimmäinen osa siitä ilmestyi helluntaiksi, toinen ja kolmas osa on parhaillaan painossa, sekä neljäs osa odottaa painatusvuoroaan. — Nämä, kuten kaikki J. R. Hannulan kirjat, seisovat järkähtämättömästi Vuorisaarnan moraalin vankalla pohjalla. Opetus on selkeätä, joten sitä saattaa ymmärtää jokainen. Parhaimmat suositukset. Ensimmäisen osan hinta sid. 250:—, nid. 170:—.

V. L. 1951: 193—194.

TIETÄJÄN TUVALLA

(Tämä kuvaelma esitettiin kristosofisessa vuosijuhlassa viime helluntaina Tampereen Kaupungintalolla huoneentäyteiselle yleisölle; joka suurella kiinnostuksella esitystä seurasi.)

— — —

(Hiljaista musiikkia; sen tauottua kokelas saapuu näyttämölle).

Kokelas: En saa rauhaa sielulleni päivällä enkä yöllä. Ehtymättömänä virtana tulvivat kysymykset ylitseni: Miksi olen syntynyt ja missä on matkani pää? Miksi elämä heittää ihmisen maailmaan kuin ajelehtivan laivan karikolle, josta hänen pitää selviytyä yksin, kenenkään auttamatta? Oi Herra, miksikä olet sytyttänyt sieluuni tämän sammumattoman iäisyyden ikävän?

(Vanha ukko saapuu).

Ukko: Tulithan vihdoinkin, lapseni, odottelin jo sinua.

K: (hämmästyy) Kuka te olette? Mistä minut tunnette?

U: Olen mökkiläinen tuolta metsän takaa. Huokailusi on jo viikkoja kantautunut korviini ja tahtoisin auttaa sinua syntyjen syvien tutkimisessa.

K: Oletko tietäjä?

U: Mikä lienenkään... Mutta uskon osaavani selittää rauhattoman sielusi kysymykset.

K: Oi selittäkää, selittäkää.

U: Niin katsos ... ei ihmistä ole jätetty yksin kamppailemaan... Kun elämänkysymysten tuskat käyvät ylivoimaisiksi, on vastauskin tarjolla... Elämä on suuri kokemuksien koulu oppilaineen ja opettajineen.

K: Tarkoitatteko... että minunkin elämälläni on joku tarkoitus?

U: Sitäpä juuri tarkoitan. (Miettii) Jos kerran uskomme Jumalaan, on hän ennen kaikkea järjestyksen ja oikeuden Jumala... Koko elämähän olisi järjetöntä ja epäoikeuden mukaista, ellei se pyrkisi johonkin päämaaliin... Ja päämaalin saavuttaminen edellyttää kehitystä ja sitä auttavaa kouluutusta... Siis siirtymistä luokalta luokalle.

K: Tämä kuulostaa merkilliseltä, salaperäiseltä... Voiko sellaisista asioista tietää?

U: Alussa niitä voi ainakin ymmärtää. (Miettii) Koska kerran

olemme luotu ihmisiksi, niin meidän pitää osata myöskin toteuttaa ihmisyyttä elämässämme... Ja eikö ihmisyys ennen muuta velvoita, että pidämme elämää pyhänä... ettemme tuhoa toisiamme, jotta meillä kaikilla olisi totuuden etsimisen mahdollisuus.

K: Tosiaan... Sanoihan Mooseskin: "älä tapa".

U: Ja Jeesus lisäsi: "Joka miekkaan tarttuu, hän miekkaan hukkuu."... Tässä onkin todellisen elämänkoulun lähtökohta: pitää muuttaa miekkansa ristiksi... Oletko sattunut kuulemaan Pekka Ervastista, Suomen suurimmasta pojasta...? Hän on selostanut perusteellisesti näitä ajan polttavia kysymyksiä.

K: Olen lukenut hänen kirjojaan paljonkin, tutkinut ja miettinyt, mutta en ole kyennyt pääsemään kyllin syvälle hänen opetuksiinsa... Tahtoisitteko puhua hänestä enemmän?

U: Tahtoisin kertoa sinulle paljonkin hänen ihmeellisistä opetuksistaan, mutta tällä kertaa tahtoisin erikoisesti valaista erästä seikkaa. Elämme vuorotellen kahdessa maailmassa, näkyväisessä ja näkymättömässä, sillä unimaailmakin on omalla tavallaan todellinen. Molemmat maailmat ovat vuorovaikutuksessa keskenään mm. niin, että jos saavutamme sielullisia tai henkisiä voittoja, niin niiden tulokset näkyvät myöskin unielämässämme; tulemme yhä enemmän tietoisiksi näkymättömässä maailmassa. — Toiselta puolen on muistettava, että koska Logos nyt on saanut ratkaisevan voiton näkyväisessä maailmassa, niin elämän todellisuus on samalla siirtynyt yhä enemmän näkymättömästä näkyväiseen maailmaan. Näkymättömän maailman tapahtumat ovat jääneet osittain vertauskuviksi. Jos me teemme nykyään mielestämme ratkaisevia henkisiä kokemuksia unimaailmassa, niin nämä ovat merkkinä siitä, että olemme kutsutut tekemään näin saavuttamamme opetukset todellisiksi käytännön maailmassa... Puhun tästä siksi, ettet erehtyisi pitämään unimaailman kokemuksia liian todellisina, sillä elämänkoulun voitot pitää saavuttaa tässä näkyväisessä maailmassa.

K: Tämä on todellakin aivan uusi näkökanta.

U: Se onkin uusi, sillä elämä on tullut uuteen vaiheeseen. — Toinen seikka, josta tahdon huomauttaa on, että sinäkin olet tullut totuudenetsinnässäsi kriitilliseen vaiheeseen... Jos tahdot saavuttaa elämän kruunun, olet ponnisteluillasi herättävä myöskin alemman luontosi lovestaan. Puhdistuksen kiirastuli aloittaa sinussa työnsä ja piilotajuntasi pimennoista nousee kuona pinnalle. Samalla myöskin maailman henkivallat kiinnittävät huomionsa sinuun ja olet joutuva ilmavallan ruhtinain pyörteeseen, joiden eteesi heittämät ansat sinun on voitettava... Onko sinulla kylliksi uskallusta?

K: Onhan minun kuitenkin yritettävä.

U: Siinä tapauksessa kehottaisin sinua tulemaan asunnolleni, jossa voisimme keskustella enemmän... sillä uskon, että oppaan

auttava käsi on sinulle tarpeellinen.

K: Tulen mielelläni, ellen ole vaivaksi.

U: Menkäämme. (Poistuvat).

— — —

Näkymätön kuoro laulaa. Sen tauottua saapuvat maan, tulen, veden ja ilman henget näyttämölle, suorittaen tapausta varten sovitetun tanssin. Valot himmennetään.

— — —

(Seuraava tapahtuu unimaailmassa, kokelas saapuu näyttämölle yllään valkoinen tai vaalea puku).

K: Mihin lumottuun paikkaan olen tullut? Onko tämä unta vai todellisuutta? ... Enkö saapunut illalla salomökkiin oudosta odotuksesta vavisten? ... Enkö kuunnellut viisaan vanhuksen jumalallisia opetuksia? jotka päästivät henkeni kapalostaan ... Eikö hän puhunut elämän salakoulusta, sen kiusauksista ja voitoista? ... Enkö äsken pannut levolle väsyneenä ja onnellisena ja tuntenut suloisen unen saapuvan? Ja nyt olen täällä ... kummallisessa ympäristössä ... Ja koko olemukseni tuntuu niin ihmeellisen kevyeltä ... Olenko tullut toiseen maailmaan???

(Opas saapuu puettuna valkoiseen).

K: (hämmästyy). Kuka olet, joka noin rauhallisena ja viisaan näköisenä kuljet näillä oudoilla alueilla? ... Osaatko sanoa, minne olen tullut?

Opas: Tulen viisauden salista oppaaksesi näillä pettävien harhojen mailla. Itse olet tullut tietämättömyyden salista oppimisen saliin ... Saat oppia näkemästäsi ja kuulemastasi, mutta muista: neljän portin kautta käy kulkusi autuuden asunnoille.

K: (hitaasti) Neljän ... portin ... kautta.

(Kuuluu 6 matalaa säveltä esim. pianon alempi c, ...).

(Maan henki saapuu vasemmassa kädessään kultapussi).

Maan henki: (kokelaalle) Etsit onnea ja lohdutusta, lapseni. Mutta eikö korkein onni ole kullan kimaltelussa ja sen suomassa kunniassa? Katsos, raha se on valttia maailmassa, viisauskin on sillä ostettavissa. Turhaan vaivaat päätäsi elämänkysymyksillä, koska kaikki on jo ratkaistuna tällä (helistää pussia).

K: Niinkö uskot?

Mh: en ainoastaan usko, vaan tiedän. Ajattele, kun sinulla olisi suuri omaisuus, niin silloinhan voisit harjoittaa hyväntekeväisyyttä, saisit nimesi julkisuuteen. Sinähän uskot ihanteisiin ... Eikä maailmassa ole kullan puutetta, otat sieltä missä sitä on ja annat tarvitseville. Sehän olisi suuremmoista, sankarillista.

K: Puheesi vaikuttaa oudolta, puhut kuin kiusaaja. Kuka sinä olet?

Mh: (säikähtää) Mitä nimistä, olenhan ystäväsi, joka tahtoo auttaa sinua.

O: Autuaita köyhät hengessään, sillä heidän on taivasten valtakunta.

K: Niin, autuaita köyhät hengessään. Nehän ovat suuren mes-

tarin sanoja, niitä tahdon kuulla... Siksi toistan kysymykseni: Kuka sinä olet?

Mh: (raivostuu) Olen mammonan mahti ja valta, voi häntä, joka minua uskaltaa vastustaa. Äläkä kuvittele minusta näin helpolla pääseväsi, sillä kuoleman porteille saakka olen sinua seuraava. (Väistyy syrjään).

(Kuuluu kuusi säveltä kuten edellä, mutta oktaavia ylempää, ...)

(Tulen henki saapuu, vasemmassa kädessään pikari).

Tulen henki: (kokelaalle) Oikein teit ystäväni, luopuessasi kullan kirouksesta. Onhan elämässä suurempiakin arvoja. Elämähän on nauttimista varten. Veljeni, nauti elämästä, ota siitä irti kaikki mitä saat. Sinähän etsit onnea, kas tässä on onni ja autuus (ojentaa maljaa). Hukuta turhat kaipuusi nautinnon huumaan. Eihän elämä ole elämisen arvoista ilman viiniä ja lempeä.

K: Minäkin ymmärrän Jumalan rakkauden merkitsevän myöskin sitä, että onni kuuluu ihmiselle. Mutta löytyykö onni nautinnoissa? Eikö nautinnon pohjalla lepää kärsimys?

Th: Tietenkin, kaikkien alhaisten nautintojen. Mutta nautinnon tulee jalostua, hienostua, jotta se puhdistaisi ihmisenkin läpikuultavaksi kuin jäävuori. Meidän pitää ankaraakin ankarammin tuomita kaikki alhaisissa nautinnoissa rypeminen.

K: Tuomita. Puhut omituisesti... Pitäisikö ihmisen tulla puhtaudessaan kylmäksi kuin jäävuori?

O: Autuaita ovat puhtaat sydämessään, sillä he saavat nähdä Jumalan.

K: Niin sanoi Mestari. Sydämen puhtaus täytynee olla myöskin rakkautta... Sinunkin puheesi tuntuu epäilyttävältä. Kuka oletkaan?

Th: (mahtipontisesti) Käsissäni on tulen valta ja olen polttava poroksi varomattoman.

(Oktaavia edellistä ylemmät sävelet, ...).

(Veden henki saapuu, vasemmassa kädessään peili).

Veden henki: Oi veljeni, ystäväni, miten suuri onkaan viisautesi. Oli nautinto katsella, miten viisaasti äsken menettelit... En aijo sinua opettaa, sellaista kuulemaan olet liian älykäs, aivan nero. Panin kuitenkin merkille sinun suuren ihanteellisuutesi. Huomasin sinun olevan hyvin tietoinen, miten epäonnistunut tämä maailma on. Miten paljon siinä on huonoa ja alhaista... Nyt ehdottaisin, että sinä (näyttää kokelaalle hänen peilikuvaansa) suuren älysi voimalla keksisit menetelmän, miten saisimme olot maan päällä muuttumaan. Sinä yksin kykenisit sellaiseen jättiläistyöhön.

K: En ymmärrä mihin tähtäät? Miten voisin muuttaa Jumalan luomaa maailmaa...?

Vh: Jos otaksumasi Jumala on maailman luonut, niin hän on liian epätäydellinen olento. Ihminenhän se on luomakunnan kruunu ja hänen tehtävänään on korjata Jumalankin virheet.

K: Sain onnekseni puhutella viisasta vanhusta joka selitti, että Jeesus, jota kristikunta nimittää Jumalan Pojaksi, oli parhaiten perillä ihmiskunnan onnettomasta tilasta. Mutta eihän maailma hänen opetuksiaan kuunnellut... Hänet raivattiin pois ja hänen jälkeensä nekin, jotka yrittivät Vuorisaarnan oppia seurata.

Vh: Mutta Vuorisaarnan oppihan on aivan epäkäytännöllinen ja naivi.

K: Puhut kyllä kauniisti, mutta viisauttasi alan epäillä... Oletko sinäkin saapunut minua kiusaamaan?

O: Autuaita ovat ne, joita oikeamielisyyden tähden vainotaan, sillä heidän on taivasten valtakunta.

K: Nämä mestarin sanat eivät ole sopusoinnussa sinun puheittesi kanssa, joten haluan tietää sinunkin nimesi.

Vh: Olen hallitsija totuuden ja valheen tasolla, olen harhojen herra ja totuuden valtias. Kiitän ystävällisyydestäsi, (kumartaa) mutta vielä tulet minua tarvitsemaan.

(Jälleen kuusi säveltä; c:n neljäs oktaavi, ...).

(Ilman henki saapuu, vasemmassa kädessään miekka. Kokelas lähestyy kysyvästi opasta).

O: Neljän portin kautta käy kulkusi autuuden asunnoille.

K: Tunnen, että tilinteon päivä on tullut.

Ilman henki: Jos lienee tullut, niin ajattele kuolemaasi, eihän minuutesi saata kuolla, usko itseesi.

K: Kuka sinä olet?

Ih: Ken maailmasta luopuu hän kohtaa minut tyhjyyden portilla. Minä yksin voin päästää sinut kuoleman portin kautta, sinut, joka siinä seisot.

K: Minutko?... Niin, mitä tosiaan on kuolla? mitä minusta kuolemassa jää, haihdunko olemattomiin? Eikö kuolemassa ole jätettävä kaikki?

Mh: Entä kulta ja kunnia? jätätkö nekin ja onnettomat?

Th: Entä elämän nautinnot, ilot ja riemut?

Vh: Ja suuret suunnitelmasi. Olethan luomakunnan kruunu?

Ih: Heitä turhat epäilyksesi: (heiluttaa miekkaa) tällä on ennenkin maailmaa rakennettu. Toisen kuolema on toisen elämä.

O: Ken miekkansa ristiksi muuttaa, hän ankkuroituu uskossa Jumalaan. Autuaita ovat rauhan rakentajat, sillä he saavat periä maan.

K: Tilinteon päivä on tullut... Tunnen maan huojuvan allani. Mikä minä olen uhmatakseni elämää, josta en muuta tiedä, kuin että se on suuri mysterio (polvistuu). Oi taivaallinen Isäni, sinä, jonka voiman tunnen sydämessäni, anna totuutesi, rakkautesi ja viisautesi valon valaista sydäntäni. Olen alastomana edessäsi, paljaana sieluna, jolla ei ole muuta turvaa kuin uskoni sinuun... Luovun kaikesta, kaikesta...

O: Kaitse minun lampaitani.

K: Sinä Isäni, jonka käsissä on elämän ja kuoleman avaimet, Sinun valosi palvelukseen tahdon antaa ne vähäiset kykyni, jotka olen Sinulta lahjaksi saanut. Ota

minut tällaisena suuren valosi palvelukseen.

O: (haltijoille) Poistukaa te hornan henget... hän on voittanut. (Haltiat poistuvat vastahakoisesti. Kokelaalle) Ystäväni, olet voittanut ne ansat, jotka elämä kiusauksina jalkojemme eteen heittää. Olet viisauden salin saavuttanut... Henkesi aurinko on nousemassa ja sinua odottaa elämän kruunu... Katso, aamu jo sarastaa. Sinun on nyt palattava maiseen elämääsi, sillä sinua odottaa työ viisauden, rakkauden ja hyvän tahdon sanoman puolesta.

(Näkymätön kuoro laulaa ja kokelas poistuu laulua kohden. Opas seuraa perässä).

(Tanssin sovitus sekä laulujen sanat: Aino Saarela. Sävellykset: Aino Saarela ja Signe Suurkuukka).

V. L. 1951: 235—238.

"VIIDEN VIISAUDEN LAMA"

Luin äskettäin otsikossa nimitetyn tiibettiläisromaanin. Kirjan tekijä, Lama Yongden Alexanda David-Neel huomauttaa alkulauseessaan: "Näytämme, millainen on todellinen Tiibet, millaisia aidot tiibettiläiset, tosiasialliset tapahtumat... ja siitä tulee... ensimmäinen romaani, minkä yksikään tiibettiläislama ikinä on kirjoittanut korkean Lumimaansa kunniaksi ja kaukaista Länttä varten".

Kirja on monessa suhteessa erittäin kiintoisa. Se poikkeaa länsimaisten tutkimusmatkailijain kuvauksista siinä, että erilaiset tapahtumat, "ihmeet", jälleensyntyminen, syysuhteen laki... esitetään luonnollisina asioina. Kirjasta emme löydä sitä ivallista sävyä, mikä esiintyy toistuvasti tavallisen, ulkonaisia huomioita tekevän matkailijan kuvauksissa, joissa jokainen selittämätön tapaus leimataan lapselliseksi taikauskoksi, humpuukiksi ja petkutukseksi. Tekijä esittää kuvaamansa henkilöt ehkä joskus taikauskoisinakin, mutta lukija ei jää epätietoisuuteen, mikä on taikauskoa ja mikä todellisuutta. Esim. "lung-gom", levitatioilmiö, jolloin joogi nousee ilmaan ilman apuvälineitä, kuvataan aidon uskottavasti. Erilaisia taikureita, naldzorpia, joogeja, askeetteja, pienempiä ja suurempia tietomiehiä, selvänäkijöitä ja lamoja esiintyy kaikkialla yhtä luonnollisesti kuin meillä kouluissa kasvatettuja oppineita. Toiset näistä ovat itsekkäitä, ahneita, saitoja... mikä todistaa, ettei yliaistillisten kykyjen omistaminen merkitse henkistä suuruutta. Toiselta puolen esiintyy korkeata moraalia ja suurta siveellistä ryhtiä, mutta tähän ei välttämättä tarvitse liittyä ylifyysillisiä kykyjä. Tällaisen jaoituksen on tekijä osannut taitavasti suorittaa, opiksi lukijoille ja tekisi mieli sanoa, länsimaisille teosofeille.

Romaanin "juoni" on lyhyesti esitettynä seuraavanlainen: Mipam (merkitsee "voittamaton") Rintšen (Jeses Nga Den, Ngarongin luostarin perustaja) oli naimisissa Dolma-nimisen naisen kanssa. Mipam Rintšen päätti ryhtyä askeetiksi, etsiäkseen "Viiden Viisauden Oppia" ja tämän vuoksi hän erosi vaimostaan. Dolma ei ollut erikoisesti miehensä menettelyä vastaan, mutta pyysi päästä asumaan hänen läheisyyteensä, voidakseen tulla tämän oppilaaksi. Mutta Mipam eväsi vaimonsa pyynnön, koska tämä ei hänen käsityksensä mukaan naisena voisi löytää viisautta. Kiellosta Dolma loukkaantui ja vannoi syntyvänsä maailmaan aina samanaikaisesti Mipamin kanssa, estääkseen tätä löytämästä etsimäänsä Viisauden Oppia. Näin myös tapahtui. Mipam kulki ruumistuksesta toiseen, mutta ratkaisevalla hetkellä hänen henkinen tiensä katkesi. Niinpä Mipam eräässä ruumistuksessaan piti esitelmää oppilailleen ja silloin hän päätti, ettei näyttäytyisi kenellekään kolmen vuoden, kolmen kuukauden, kolmen viikon ja kolmen päivän aikana, koska hän vakavissaan etsii Viiden Viisauden Oppia. Jos hän sen löytää, niin silloin hän ilmaantuu oppilailleen heitä opettaakseen. Mutta puhuessaan Mipam näki loukkaantuneen vuohen aavikolla ja säälivänä ihmisenä riensi tätä auttamaan. Vuohi oli harhanäky, sillä paikalla olikin järvi, jonne Mipam hukkui. Hukkuessaan hän lupasi tulla pian takaisin.

Nyt alkaa Mipamin nykyinen ruumistuma. Hän syntyi erään kylän päämiehen, Pyntsos-akun perheeseen. Syntymähetkellä esiintyi erilaisia enteitä, joiden perusteella vanhemmat otaksuivat lapsen olevan t y l k u n, jonkun suurmiehen jälleensyntymän. Mipam Rintšen oli tunnettu suuruus, joten vanhemmat antoivat lapselle nimen Mipam. Hän sai siis entisen nimensä.

Mipamin nykyinen ruumistuma oli kuvaavan johdatuksen alainen, sillä jokainen tärkeämpi elämän muutos tapahtui toisten ihmisten toimesta ja kovan kohtalon ajamana. Elämä itse herätteli eloon entistä totuudenetsijä-Mipamia. Niinpä hän pienenä poikana paimenessa ollessaan joutui vakavan kokemuksen kohteeksi. Härkä eksyi laumasta, eikä Mipam uskaltanut ajaa karjaa kotiin ilman sonnia, vaan lähti tätä etsimään. Tuli yö ja Mipam nukkui uupuneena metsään. Aamulla herätessään huomasi hän seuralaisenaan leopardin. Kumpikin katseli toistaan ihmetellen, ja Mipam ajatteli, että miksi ihmiset tappavat noin kauniita eläimiä. Silloin Mipamin veli löysi ystävykset ja tähtäsi nuolensa leopardia kohti. "Älä ammu", ehti Mipam huutaa ja juoksi väliin, saaden myrkytetyn nuolen olkaansa. Leopardi juoksi pakoon, mutta Mipam sairasti kauan haavaansa. Sairasvuoteellaan hän haaveili maasta, jossa vallitsee rauha ja rakkaus. Sitä maata hän aikoi lähteä etsimään. — Ja hän myöskin lähti. Mutta metsässä hän tapasi viisaan naldzorpan, joogin, joka kehoitti Mipamia palaamaan kotiin, antaen

hänelle joitakin ohjeita. Mipam joutuikin nyt erään joogin luolaan, yöpyen siellä ihmetellen, miksi joogi istui koko yön jalat allaan ja selkä suorana. Joogi tunsi Mipamin isän ja toimitti hänet kotiin.

Mipamin elämässä seuraa nyt monia vaiheita. Hän joutuu astrologin oppilaaksi ja lopulta erään ruhtinaan hoviin palvelijaksi. Hän tapaa erään kauppiaan, jolla on mukana Dolmaniminen tytär. Syntyy ystävyys heidän välilleen, mikä päättyy siihen, että Mipam päättää hankkia niin suuren rahasumman, että voi "ostaa" Dolman itselleen (entisen Dolman nykyisessä ruumistuksessa). Dolma lupaa, ettei mene kenellekään muulle miehelle ja jos hänet siihen pakoitetaaan, niin hän menee luostariin.

Kerran Mipam joutuu puolustamaan Dolmaa ruhtinaan pojan karskia käytöstä vastaan ja silloin he näkevät parhaaksi paeta Dolman kotikaupunkiin. Matkalla nälissään, ilman ruokaa he yöpyvät kallioluolaan, mutta aamulla huomaavat luolassa kolmantena viittaan kääriytyneen askeetin. Dolma valittaa nälkäänsä. Silloin askeetti nuhtelee Mipamia: miksi et anna toverillesi ruokaa. Saatuaan kuulla, ettei yöpyneillä ole ruokaa, huomauttaa askeetti, että joka rakastaa kaikkia olentoja, sille luonto antaa mitä hän tarvitsee. Ja hän kehoitti Mipamia ottamaan ruokaa kalliosta. Mipam iski nyrkillään kallioon, jolloin sieltä valui s a m p a a , paahdettua ja jauhettua viljaa.

Mipam joutuu nyt (jälleen ilman omaa aloitettaan) pakenemaan Kiinaan, jossa hänestä tulee vauras kauppias. Kaikki, mitä hän yrittää, menestyy erinomaisesti. Hänellä on koti, johon hän päättää hakea Dolman. Saavuttuaan Dolman kotiin selviää, että tämä on jo luvattu Mipamin veljelle vaimoksi. Silloin Mipam turvautuu ryöstöön, mikä kuitenkin epäonnistuu, koska Dolma, melkein vastoin omaa tahtoaan peräytyy viime hetkessä. Mipam palaa tovereineen jo puolimatkaan takaisin, mutta suunnittelee uutta ryöstöyritystä. Sitä ennen hän saa merkillisen enteen: hänen päänsä yli lensi parvi villilintuja pohjoiseen päin. Tämä järkytti Mipamia siinä määrin, että hän päätti ottaa enteestä selvää tietäjältä. Tietäjä selitti enteen merkitsevän sitä, että Mipamin on mentävä pohjoiseen, vaikka hänen suunnittelemansa matka piti suuntautua etelään. Tietäjä kehoitti Mipamia kysymään varmempaa neuvoa alussa mainitusta Ngarongin luostarista.

Välittämättä tietäjän kehoituksesta Mipam suuntaa matkansa etelään. Mutta yöllisen ratsastuksen aikana hänen hevosensa "eksyy" tieltä ja kuljettaa kannettavansa mainitun luostarin läheisyyteen. Luostari oli luonnon luoma, merkillinen kallionmuodostelma, jota ihmiskädet olivat muodostelleet asuttavaan kuntoon. Täällä Mipam vietiin luostarin saliin, jossa hän sai menneitten viisaitten hautojen ääressä tehdä kysymyksensä. Siellä ilmestyi hänelle Dolma selittäen, että hän, Dolma antaa nyt vihkiä it-

sensä nunnaksi ja sen jälkeen hän kuolee, syntyäkseen jälleen lähelle Ngarongin luostaria pojan ruumiiseen, jotta hän voisi tulla Mipamin oppilaaksi. Samalla Mipamille selviää menneet elämänsä ja että hänen oma paikkansa on nyt luostarissa. Dolma päästää Mipamin kirouksesta ja anteeksianto on molemminpuolinen.

Romaania lukiessani tulin ihailleeksi tekijän profeetansilmää. On itsestään selvää, että kun Tiibetin viisaat lähettivät kirjan maailmalle, ei ainoastaan "korkean Lumimaansa kunniaksi", vaan ennen kaikkea "kaukaista Länttä varten", niin sitä kirjaa ei kirjoitettu ilman ajattelua, vaan siihen on todellakin sisällytetty jotain, josta Lännellä on opittavaa. Länsi ja sen kristinusko ei ole Tiibetissä tuntematon ilmiö, joskin todellinen kristinusko ja sen moraali onkin tuntematon Lännessä. Näin ollen voi lukija saada ko. romaanista seuraavan kuvan:

Totuuden etsijä etsii monen elämän aikana Viiden Viisauden Oppia, sitä kuitenkaan löytämättä. Elämien vieriessä kasvaa hänessä ihmisyyden vaatimus ja jumalallisen rakkauden kaipuu niin voimakkaaksi, että hän eräässä ruumistuksessaan on aktiivinen totuuden etsijä jo pienestä lapsesta asti. Hän on siinä onnellisessa tilanteessa, ettei hänen tarvitse elää henkisesti katsoen ahdasmielisessä ympäristössä, vaan saa nähdä paljon ns. ylifyysillistä ja kokea psyykkisten kykyjen aiheuttamia ilmiöitä. Sen tähden hänellä ei ole materialistisen elämänkatsomuksen pakkopaitaa. Jokainen ihminen, olkoon hän "alhainen" tai "ylhäinen", sivistynyt tai sivistymätön, pitää henkisiä pyrkimyksiä suuressa kunniassa ja tietäjiään opettajinaan. Tällainen ympäristö kasvattaa hänessä ihmisyyttä. Mutta kaikesta huolimatta hän ei löydä kaipaamaansa Viiden Viisauden Oppia.

Silloin tapahtuu odottamatonta: lintuparvi lentää hänen päänsä yli pohjoista kohti. Etsijä on sisäisessä tuskassa, sillä häntä vetää kaksi voimaa: toiselta puolen persoonallinen onni (Dolma) ja toiselta puolen henkinen elämä (luostari). Mitä tehdä. Fyysillisiä tietäjiä, neuvonantajia kyllä on, mutta totuudenetsijä tahtoo omakohtaista kokemusta ja tietoa, sisäistä näkemystä. Silloin sattuu, että — ehkä menneitten elämien ponnistelujen tuloksena — hänen sisäiset silmänsä avautuvat hetkeksi ja hän huomaa, miten "lintuparvi", so. sielujen joukko lentää pohjoiseen. Tämä järkyttää etsijää siinä määrin, ettei hän tahdo tehdä ratkaisua, ennen kuin jälleen turvautuu viisaimpiinsa. Näiden antamat neuvot ovat yhtä odottamattomia, sillä nekin viittaavat etsijälle tietä pohjoiseen. Persoonallisen onnen kaipuu vie kuitenkin voiton siinä elämässä ja sen ja henkisen elämän välinen ristiriita jää ratkaisematta. — Kunnes kuolema saapuu vapauttajana. "Ratsu vie vaeltajan yöllisellä matkallaan luostariin" so. Elämä itse kantaa hänet kuolemanjälkeisen tilan aikana Pohjolaan. Siellä on

luonnon luoma Temppeli, kallioluostari, mikä ei ole ihmiskäden rakentama, vaikka ihmiskädet ovatkin muodostelleet sitä asuttavaan kuntoon. Sen luostarin ovat synnyttäneet Logoksen voimat ja vain siellä voi pyrkijä saavuttaa kauan etsimänsä Viiden Viisauden Opin, minkä Vuorisaarnan Viisi Käskyä viitoittavat. Siellä hän voi myöskin tavata sen "lintuparven", jonka hän näki edellään lentävän, ihmisiä, jotka etsivät samaa Viisautta kuin hänkin. Pohjolan Graal-Temppeli odottaa vaeltajaa.

V. L. 1952: 19—21.

POHJOLAN VALON KIRJEITÄ

Muistat, uskovainen Sisar, kun annoin Sinulle lahjaksi kristosofisen kirjan. Katsoit minua hieman oudoksuen, melkein pelkäsit. Pelkäsitkö saavasi teosofisen "tartunnan"? Katseestasi luin ajatuksen: yritätkö tehdä minusta käännynnäisen? Ei, Sisar hyvä. Sellainen puuha on tarpeetonta, ellottavaa. Käännyttäminen kuuluu "uskovaisille". Annoin kirjan siksi, kun kerran huomautit: Saatana hallitsee maailmaa, mutta kerran voitto on Jumalalla. Ajattelin: ehkä kirja herättää Sinussa ajatuksia, ehkä sen luettuasi heräisit kysymään, miksi olet syntynyt ja mitä tehtävää Sinulla on elämässä? — — Kului kuukausia. Kerran kvsäisin: ymmärsitkö antamaani kirjan sisällystä? Vastasit: meillä on kovin erilaiset ajatukset.

Elämänkatsomukseni alkoi kuitenkin vaivaamaan Sinua. Huomasin tämän siitä, kun äskettäin pyysit minua poikkeamaan puheillesi. Keskustelumme oli kovin hätäinen, se johtui Sinun uskonkiihkostasi. Puhuimme toisinaan yhtaikaa, sillä muutoin en olisi saanut sanan vuoroa. Kerroit kirjeestä, jonka eräs vaikutusvaltainen teosofi olisi muka lähettänyt kuolevalle sairaalle. Kirjeen sisältö keskittyi kuvauksesi mukaan teosofin tunnustukseen: kaikki on pimeätä, valoa ei löydy mistään, ei ole oikeata uskoa... Huomautin: emmehän saa teosofiasta selvää käsitystä jonkun kirjeen perusteella, teosofia on siksi laaja rakennelma, että siihen pitää tutustua mm. kirjojen välityksellä. Mainitsemasi kirjejuttu saattaa lisäksi olla keksitty. Sinähän et ole itse sitä nähnyt. "Oletko tutustunut teosofiaan?" Et ollut ja kuitenkin hyökkäsit ankarasti teosofiaa vastaan, tai paremminkin niitä käsityksiä vastaan, joiden luulit sisältyvän teosofiseen maailmankatsomukseen. Et ollut tutustunut edes kirkkojen historiaan. Kauhistuit, kun mainitsin jälleensyntymisestä ja väitit vastaan selittäessäni sen kuuluneen varhaiskristilliseen elämänkäsitykseen. Väitteitäni et voinut kumota.

Keskustelumme kuluessa esitit hajanaisesti oman elämänkäsityksesi: pelastus on Jeesuksen ristin-

kuolemassa. Sanoit kauhistuneesi minun "Jumalattomuuttani" kun erään kerran olin huomauttanut: Jeesuksen teloitus oli oikeusmurha. — — Niin, hyvä ystävä. Kukapa kristitty ei sellaista puhetta kauhistuisi. Jeesuksen ristiinnaulitseminen on kristittyjen mielestä sanomattoman pyhä toimitus. Sehän kuvitellaan olleen Jumalan suunnittelema rituaali, maagillinen teko, jolla vihastunut Jumala lepytti itsensä. Ellei sellaista olisi tapahtunut, olisivat kristityt pahemmassa kuin pulassa, sillä edessä olisi ikuinen helvetti. Silloin ei myöskään tarvittaisi kirkkoja, eikä kirkon palvelijoita, sillä pelastuspuuha menettäisi merkityksensä. Kaikki kristityt joutuisivat kadotukseen — ainoastaan "pakanat" pääsisivät ehjin nahoin, koska he eivät usko kristittyjen Jumalaan. — — Puolustit vakaumustasi sillä, että Golgatan tapahtuma, ristillä suoritettu sijaissovitus on historiallinen tosiasia. Huomautin, kuten muistat, että Jeesuksen ristiinnaulitsemisesta saattaa olla historiallisia todisteita, mutta sellaisia ei löydy sijaissovitukselle. Viimemainittu kuuluu teologian piiriin, eikä sitä voida historian valossa todistaa. Jos uskomme sijaissovitukseen, niin siihen on uskottava sokeasti, todisteita emme löydä.

Ajattelepa hyvä Sisar omaksumaasi Jumalankuvaa tarkemmin. Sanoit jokaisen kristityn tavalla: Jumala on kaikkivaltias, kaikkitietävä, kaikkihyvä... Osaatko näin ollen selittää: Jos ristiinnaulitseminen kuuluu Jumalan suunnitelmiin, kuten väitit, niin miksi hän "kaikkivaltiaana" käytti välikappaleinaan Pilatusta, Juudasta ja juutalaista papistoa? Miksi Hän "kaikkihyvänä" laittoi ihmiset menettelemään väärin, vastoin omia hyvyydenlakejaan? Miksi Hän nosti kansan raivoon Jeesusta vastaan, johdattaen täten tietämättömän kansan tekemään pahaa? Miksi Hän asetti muutamat tekemään vääriä valoja, vaikka Hän Mooseksen Laissa vartavasten sanoo: älä vanno väärin? Miksi Hän asetti Pilatuksen julistamaan väärän tuomion vasten Pilatuksen omaa oikeustajua? Miksi Hän nostatti papiston vihan Jeesusta vastaan? Papithan palvelivat Jumalaa, kuten Jeesuskin. Jos sekä papisto että Jeesus kunnioittivat samaa Jumalaa, niin miksi papistoa raivostutti Jeesuksen puheet taivaallisesta Isästä? Olisi luultavampaa, että papisto olisi ollut hyvillään, kun Jeesus auttoi heitä sananjulistamisessa, puolustamalla Jehovaa rienaajia vastaan. Osaatko sanoa, mikä ero oli papiston Jumalalla ja Jeesuksen taivaallisella Isällä, koska Jeesuksen Isä ei kelvannut juutalaiselle papistolle? Miksi papistoa suututti, kun Jeesusta nimitettiin Jumalan Pojaksi, vaikka Vanha Testamentti sanoo nimen omaan: "Te olette jumalia", siis nähtävästi myöskin kyseessä olevat papit? Sinä et ymmärrä. Ja ymmärtämättömyyttäsi peittääksesi kuulen Sinun sanovan: tällaiset seikat ovat Jumalan salaisuuksia, ei niitä saa tutkia. No niin. Sokean "uskon" edessä on Jumalakin voimaton, ainakin Hän, jota Jeesus nimitti Isäkseen... Terve ymmärrys sa-

noo kuitenkin sijaissovitusopista: Jumala, joka sellaisen teon hyväksyy, ei ole hyvyyden, oikeuden ja rakkauden Jumala, vaan se Jumala on syntynyt kristittyjen mielikuvituksessa. Tai se on sama Jumala, jota juutalaisetkin palvoivat ja jota vastaan Jeesus puhui ankaria sanoja. — Sanoppa, miksi Jumala ei toimittanut lepytysuhriaan itse? Miksi Hän antoi menettelyllään aiheen runosepän viisulle: "Äl rikoslain pykäliin nojaten, mene toimiisi, vaan luota omiin voimiisi".

Puheistasi kävi ilmi, ettei Jumala tahdo sotia ja verenvuodatuksia, vaan ne ovat Saatanan aiheuttamia. Mutta aikanaan Jumala voittaa Saatanan ja silloin on maan päällä rauha, jossa Jumalan hyvyys vallitsee. Huomautit: "Jos olisin mies, en menisi sotaan". Alleviivaan tämän lausuntosi, jos nimittäin seisot sanojesi takana. Keskustelumme kuluessa puhuit kuitenkin pyhässä innossa: täytyyhän maata puolustaa, isänmaata ja uskontoa. Siinä sitä ollaan. Rauhakin olisi suotavaa, mutta sota vielä suotavampaa — "jos tarve vaatii". Siis suurta puuhaa rauhan vuoksi rauhan aikana ja sotapuuhaa sodan aikana. Näin menettelee suurin piirtein jokainen "rauhanpuolustaja".

Olet uskovainen. Uskot Jumalan olevan juuri sellainen, millaisena Hänet käsität. Jumalan näkökanta on siis sama kuin Sinunkin. Kuinka muuten voisi ollakaan, koska olet rehellinen ihminen. Ethän Sinä uskovaisena saata t i e t o i s e s t i olla eri mieltä Jumalan kanssa, sehän olisi kaksinaamaisuutta. Sinä siis uskot sodan välttämättömyyteen — "jos tarve vaatii". Uskot näin siksi, koska uskot Jumalankin niin ajattelevan, ja Sinä yrität seurata Jumalan toivomuksia, jotta sopusointu Sinun ja Jumalan välillä säilyisi. Ja "tarve vaatii" kansoja sotimaan "isänmaan ja uskonnon" puolesta, senhän olemme todenneet kyllin monasti. Mutta sodista ei tulisi mitään ilman armeijoita, siis sotilasmahti on välttämättömyys, jotta voitaisiin sotia. Jumala suvaitsee ja hyväksyy asemahdin, jotta isänmaata ja uskontoa voitaisiin puolustaa ja koska kirkot ovat Jumalan puhetorvia, välimiehiä Jumalan ja ihmisten välillä, niin papiston on oltava sodissa mukana: on rukoiltava armeijoille voittoa. (Merkillistä. Jos kirkkokristillinen Jumala on "ainoa oikea ja kaikkivaltias" Jumala, niin pitäisihän kristittyjen armeijoitten voittaa joka sodan, koska ne taistelevat kaikkivaltiaan Jumalan puolesta. Heidän pitäisi voittaa ilman rukouksiakin. Vai onko usko "Jumalan kaikkivaltiuteen" kristikunnassa liian heikko? koska usko ja rukoukset eivät sinään tehoa. Pitää käyttää myöskin teknillisiä apuvälineitä. Viimemainitut eivät ole Jumalan, vaan ihmisten keksintöjä. Jumalalta olemme saaneet vain nyrkit).

Sinulla on siis edelläesitetyn kaltainen käsitys Jumalasta ja Häntä Sinä myöskin rukoilet. Mainitsit rukoilevasi usein ja hartaasti. Ajattelehan siis. "Isä meidän" rukouksessa sanotaan mm.: "Tapahtukoon Sinun tahtosi maan

päällä, niin kuin taivaassa". Käsityksesi mukaan Isä tahtoo myöskin sotia, koska Hän suojelee armeijoita ja antaa voiton taisteluissa. Siis rukoillessasi "I s ä n" tahdon toteutumista maan päällä, rukoilet samalla sotia ja onnettomuutta. Rukoilet, että veri virtaisi ja maan päälle tulisi helvetti. Sinun rukoustesi ja sotarukousten välillä ei ole mitään eroa. Miksi? Siksi, koska uskot Jumalasi olevan sodan Jumalan.

Hyvä Sisar. Syytit minua "silmän opista" ja uskoit itselläsi olevan "sydämen opin". Moitteeseesi huomautan, että eräs muoto "silmän oppia" on siinä, kun annetaan "silmä silmästä ja sinimarja sinimarjasta", ts. kun käytetään väkivaltaa väkivaltaa vastaan. Jeesuksen opetusten mukaan pahaa ei pidä vastustaa. Moitit minua siitä, kun en muka ymmärrä pitää Raamattua pyhänä, vaan ongin sieltä muutamia kohtia, kuten Vuorisaarnan. Mutta Vuorisaarnassa on juuri ne siveyskäskyt, jotka kuuluvat kristityille. Onhan selvää, kuten Sinulle huomautin, että kristinusko alkoi Jeesuksesta, eikä suinkaan Mooseksesta. Annan Sinulle lahjaksi sen neuvon, että tarkistaisit käsitystäsi Jumalasta. Siihen et kykene muulla tavalla, kuin rinnastamalla jumalankuvaasi Vuorisaarnan käskyihin. Jos tuo rakentamasi kuva eroaa Vuorisaarnan moraalista, jääden sen alapuolelle, niin on korkea aika sen kuvan oikaisemiseen. Muutoin hyvää tarkoittavista rukouksistasikin tulee sotarukouksia.

Tervehtien

V. L. 1952: 48—50.

KIRJALLISUUTTA (J. R. HANNULA: PISTIS SOPHIASTA CHRISTOSOPHIAAN)

Sivuja 160, hinta 330:—, 250:—.

J. R. Hannulan vauhdikas kyky on jälleen luonut arvokkaan lisän evankeliumitutkimusten sarjaan. Tällä kertaa on kyseessä gnostilaista alkuperää oleva evankeliumi Pistis Sophia. Tämä erittäin vaikeatajuinen gnostilainen kirja on peräisin kolmannelta vuosisadalta. Suomeksi teos ilmestyi 1927 Mystican kustannuksella. Suomennoksen suoritti Annikki Reijonen ja Pekka Ervast tarkasti sen yhtäpitävyyden englantilaisen tekstin kanssa. Suomennoksen alkusanoissa Pekka Ervast huomauttaa: "Filosofinen esitys se (Pistis Sophia) ei ole. Noudattamalla tietäjien vanhaa sääntöä sen esitystapa on vertauskuvallinen: se puhuu aatteista ja asioista henkilöin ja tapahtumain muodossa . . .". — — Vaikeatajuiselle "Pistis Sophialle" ei näihin asti ole ilmaantunut pätevää tulkitsijaa, ennen kuin yllä mainittu J. R. Hannulan teos ilmestyi.

"Pistis Sophiaa" lukiessa kiintyy huomio heti alussa sen realistiseen kuvaukseen, Jeesuksen ja hänen oppilaittensa väliseen keskusteluun. Sanotaan, että kun Jeesus heräsi kuolleista, niin hän vaikutti oppilaittensa keskuudessa 11 vuotta, opettaen heitä monilla tavoin perehtymään taivaallisiin salaisuuksiin. Jo tämä seikka riittää selittämään, miksi valtaan pyrkivä, sijaissovitusoppia muodosteleva lahko pyrki kaikin tavoin tuhoamaan gnostikot. Sillä Jeesuksen valekuolleista herääminen poisti "ihmeen" leiman ristiinnaulitsemistapahtumalta. Kristillinen kirkko onnistuikin vallanjanossaan tuhoamaan laajan gnostilaisen kirjallisuuden niin tyystin, että siitä säilyi pääasiallisesti vain "Pistis Sophia".

J. R. H. seuraa yllä esitettyä P. E:n linjaa siinä, että "aatteista ja asioista puhutaan henkilöin ja tapahtumain muodossa". Hän avaa tutkijalle niitä linjoja, joita kulkiessaan hän voi löytää ratkaisuja vielä avaamattomiinkin "Pistis Sophian" arvoituksiin. On huomattava, ettei J. R. H. ole pyrkinytkään selittämään jokaista evankeliumin ongelmaa, vaan hän avaa ladun, tuoden nähtäväksi ne linjat ja keskeiset prinsiipit, joiden puitteissa "Pistis Sophian" ymmärtäminen käy mahdolliseksi. J. R. H:n avaus tähtää — jos katselisimme sitä varhaisgnostilaiselta näkökulmalta — tulevaisuuteen, siis niihin tapahtumiin, jotka ovat ajankohtaisia nykyajan ihmisille. Okkultisessa maailmassahan on tapahtunut paljon mullistavaa "Pistis Sophian" kirjoittamisen jälkeen. Näistä oli gnostikoilla aavistusta, mutta ei luonnollisestikaan kokemusperäistä tietoa. Maapallon ja ihmiskunnan tila muuttui Pekka Ervastissa tapahtuneen kosmillis-henkisen voimavuodatuksen ansiosta, joten nämä seikat liittyvät nyt sekä okkultiseen että käytännöllishistorialliseen ihmiskunnan elämään. Kaikki tämä liittyy J. R. H:n teokseen, se on ajan vaatimus, ja vasta nykyaikainen teosofis-kristosofinen elämänymmärrys avaakin "Pistis Sophian" esitykset.

Suosittelen jokaisen luettavaksi.

V. L. 1952: 74—75.

UNEN KERROSTUMAT

Pekka Ervast selittää kirjassaan "Uni ja kuolema", miten unien symboliikkaan vaikuttavat esimerkiksi sellaiset tekijät kuin eetteriruumiin muistikuvat. Nämä johtuvat edellisten päivien tapahtumista, jotka heräämishetkellä dramatisoituvat ja liittyvät asiaankuulumattomina osina varsinaiseen uneen. Ja koska jokainen näkee unia, yrittäen niitä muistella ja itselleen selvitellä, kerron seuraavassa vähäpätöisen kokemuksen, jolloin jouduin "kuorimaan" varsinaisen unen siihen sotkeutuneista sivuilmiöistä.

Heräsin eräänä sunnuntai-aamuna mielestäni liian varhain. Mietiskelin ja yritin lueskellakin, kunnes kello saavutti 8 aamulla. Ei ollut kiirettä ennenkuin kello 13 alkavaan esitelmään, joten ajattelin: alkaa Saturnuksen tunti, ehkä nukun vielä. — Heräsin tasan yhdeksältä ja olin nähnyt seuraavan unen:

Meikäläisiä kristosofeja seisoi kaupunkimme Keskustorilla suuri joukko. Tiesimme — unessa nimittäin —, että tunnettu, edesmennyt suomalainen tietäjä R. asui kaupungissamme, mutta emme tienneet osoitetta. Päätimme kysyä autokuskilta. Hän osasikin neuvoa. Mutta ajattelin: koska hän neuvoi osoitteen, on velvollisuutemme antaa hänen ajaa meidät perille, vaikka matkaa olikin vain parisataa metriä. Riipuimme sikin sokin autossa kiinni ja niin olimme perillä, Aleksinkadun päässä, talon numero 1 edessä. Kysyimme maksua ja kuski määräsi 3 000 markkaa. Ymmärsin että se oli liikaa, mutta päätin maksaa 1 000 markkaa omasta puolestani.

Kadun päässä oli 3 taloa, joissa etsimämme voisi olla. Jokaiseen niistä lähti etsijöitä, mutta itse istuin talon numero 1 kiviportaille ja keskustelin vilkkaasti etsimämme tietäjä R:n kanssa. Hän istui vieressäni, vaikka toiset parhaillaan hakivat hänen asuntoaan. Hullunkurista. Samassa joku huusi takaani rappukäytävästä: täällä hän asuu. Samassa hetkessä R. hävisi vierestäni ja itse nousin ja seurasin toisia hänen asuntonsa etsijöitä. Mutta kiviportaille jäivät käsineet. Luulin niitä ensin omikseni, mutta huomasin omat käsineeni olevan taskussani. Siis ne olivat R:n käsineet. Sisällä oli paksut villatumput. Ajattelin: mutta nyt minun on kuitenkin etsittävä hänen asuntonsa, että saan viedä käsineet takaisin. — Nousin rappuja ylempiin kerroksiin tarkastellen samalla ovia. Yläkerrassa oli vanhanaikainen kirjapaino ja muistin: täällä olen käynyt monta kertaa. (Kirjasimiakin tehtiin käsin valamalla). Mutta R:n nimeä ei ovissa löytynyt ja kaikki toverini olivat hävinneet. Nousin vielä vinttikerrokseen, mutta siellä oli pelkkiä varastohuoneita. Palasin kirjapainoon — edelleen mainitut käsineet kädessäni ja heräsin.

Aloin lajitella tuota liian vilkasta aamu-unta:

3000 ja 1000 markkaa liittyvät uneen seuraavasta seikasta: Olin tehnyt pienen sivutyön, josta otin maksua 1000 markkaa. Se tuotiin juuri edellisenä päivänä ja mainitsin tuojalle, että kyllä asiakas sai työnsä halvalla, sillä se olisi muualla maksanut vähintäin 3000 markkaa. Samalla tuli mieleeni: tässähän onkin tuhat markkanen sunnuntain esitelmäkassaan. Näin ollen rahat liittyivät sivuilmiöinä k.o. uneen.

Että käsineiden sisällä oli paksut villatumput johtui toisesta syystä. (Unessa oli nimittäin kesä, joten sellaisia ei tarvittu, yhtä vähän kuin kinnasmaisia käsineitäkään). Vietimme edellisenä päivänä iltaa erään veljen luona ja siellä vieraili myöhästynyt "tam-

mikuinen joulupukki". Eräs veljistä sai lahjaksi paksut villasukat ym. Ihailimme näitä. Unessani nämä dramatisoituivat tumpuiksi.

R:n etsiminen vinttikerroksesta oli myöskin sivuilmiö: Edellisen illanvieton jälkeen toiset läksivät kotiin, itseni jäädessä viimeiseksi. Mutta hissi lakkoili ja emäntämme käväisi hakemassa sen vinttikerroksesta, mainiten siitä erikseen.

Täten lajiteltuna jäi varsinaiseksi uneksi ja siihen sisältyväksi symboliikaksi seuraavat seikat: R:n asuminen kaupungissamme oli niin julkinen asia, että autokuskit sen tiesivät. Häneen soveltuvat symboleiksi Aleksi, pää ja yksi. Sekä tuo, että edesmennyt tietäjä jätti käsineensä. Kädet edustavat työtä. Tietäjä hävisi, mutta käsineet jäivät. Voisimme ehkä ajatella näin: Hän, jolle sopii symboleiksi Aleksi, pää ja yksi, tekee työtä myöskin tietäjä R:n "käsineillä".

Valtteri V. 1952: 133—134.

PROFEETTA

Mies Kebar-joen rantaa kulkee kerran
harteillaan kansan syntivelka suuri.
Juur äsken sortui heimon tukimuuri,
nyt ankarana uhkaa käsi Herran.

Hän pajun juureen rukoukseen vaipuu
päin aurinkoa kääntää kasvot tummat:
"Tään suvun aivoitukset nurjat, kummat,
oi auta Herra, ehkä kansas taipuu".

Näin vastaa Herra: "Kuule ihmislapsi:
Jos Nooa, Daniel ja Job sun kanssas oisi,
vain itsensä he suosta nostaa voisi;
muut sortuis ruoskaan: nuori, harmaahapsi".

Hän vertatihkuvaisen otsan painaa lokaan
ja sielun murtaa tuska, tulikuuma:
"Oi liian ankara oot Herra: vihan huuma;
syysuhteen pyörään työnnät vaivan okaan.

"Niin, ankara oot Herra, nelipäinen:
sun luontos jalopeuran on ja juhdan voimat;
vaikk' selässäs on kotkan siivet oivat
niin ihmisyys on sulla kylmä, jäinen".

"Oi ihmislapsi kuule", Herra haastaa.
"T ä ä n m a a i l m a n j u m a l a mä oon ja vaadin oikeutta,
pois heitä vaikerrus, en siedä heikkoutta;
voit osaltasi Juudan velkaa kantaa".

— — —

Jo laskee aurinko ja Kebar usvaan saartuu,
yön viileys suo rauhan profeetalle.
(Vain lahon kannon löytää päänsä alle)
Yön jylhä taivaanvahvuus yllään kaartuu.

Pois siirtyy verho ikuisuuden, ajan,
sen yli hengen silmä kuulas, katsoo:
On Kristus lähestyvä, kahleet katkoo,
H ä n piirtää maan ja taivaan uuden rajan.

Oi katso: maa ja taivas yhtyy kerran;
pois väkivalta, sodan uhrilieskat.
H ä n aurankurkeen vaihtaa keihäät, miekat
ja I s ä n käteen siirtyy valta — Herran.

V. L. 1952: 166.

KRISTIKUNNAN JUMALA ON KOPIOITU VANHASTA TESTAMENTISTA

Asiahan on niin, ettei kristikunnalla ole selvää käsitystä, mikä on se voimaolemus, jota nämä palvovat jumalanaan. Onhan tosiasia, että kristikunnan jumala on kopioitu Vanhasta Testamentista, tuo jylisevä, ankara Herra, joka ei siedä epäjumalia. Kun Jeesus aikoinaan esitti uutta moraalista oppiaan, niin sehän oli suoranaisessa ristiriidassa Herran antamien, väkivaltaan nojautuvien lakien kanssa. Jeesuksen rakkauden oppi kuvastuu siis epäjumalan opiksi, koska se kaatoi entiset käsitykset. Tätä kristilliset kirkot eivät tahdo käsittää, koska heidän palvomansa jumala on entinen oikeaoppinen Herra. Herra on todellisuudessa se voimaolemus, joka esiintyy läpi Vanhan Testamentin ja josta Hesekiel antaa omalaatuisensa kuvan. Se on Jeesuksen sanoja käyttääksemme "Tämän maailman jumala", joka enkelihierarkioitten avulla ylläpitää hyvän ja pahan tiedon puuta eli pahan ja hyvän koulua, käyttäen apunaan sekä moraalisia että epämoraalisia keinoja, kuten P. E. sanoo kirjassaan "Ihmisen synty", siv. 98. Siinä koulussa kasvatetaan persoonallisuuttamme, jossa minuus on inhimillisenä kukkana. Minuuden olemushan on, että se pyrkii i t s e järjestelemään asioita. Siksi minuuden tavoitteena on saavuttaa jonkinlainen minuuden diploomi, korkein saavutus, aivan kuin tohtorinhattu. Tämä kuvastuu etenkin kunnian ja vallan tavoittelussa. Tuon diploomin toteutumismah-

dollisuus on käsitettävissä silloin jos ainoastaan y k s i ihminen sitä tavoittelisi. Mutta jos hänelle esiintyy kilpailija, niin tuloksena on väistämätön sota, taistelu vallasta. Entä jos kaikki ihmisminuudet pyrkisivät samaan päämäärään? silloin olisi tuloksena täydellinen kaaos, sillä minuusperiaatteen mukaan jokaisen pitäisi hallita yksin, eikä osapuolena toisten kanssa. — Vallan tavoittelulla ei ole rajoja, se on hulluuteen asti rajaton. Tämä näkyy etenkin kristillisten sivistysvaltioiden puuhissa, kulttuurimme kouluutetuissa etuvartiomiehissä. Hehän pyrkivät parhaillaan valloittamaan — ainakin mielikuvituksessaan — aurinkokuntamme toisiakin planeettoja. Niin ikään taistelu vallasta riehuu kaikkien kansojen kohdalla. Mutta edellä sanotusta jo selvinnee, ettei tuloksena voi olla muu kuin kaaos. sillä kaikki eivät saata hallita yhtäaikaa. Ja koska valta on persoonallisuuden harhaa, niin ihmiskunnalla ei voi olla pelastusta muussa, kuin kieltää persoonallisuutensa, kieltää itsensä, kuten Jeesus sanoo. Pelastus on Kristuksissaan luonnollisella ja yksintuksessa, joka näyttää, ettei elämän tarkoitus ole edellä mainittu diploomi, vaan se, että me I t s e t i e t o i s e s t i luovutamme persoonallisuutemme voimat ja kyvyt Kristuksen, Isän palvelukseen. Siinä vasta ihmisen arvo tulee esille. — Tätä ei kristikunta käsitä. Se palvoo jumalanaan Maan Herraa, hän saa olla esikuvana, oppaana ja ojennusnuorana. Ja eikö oppilas pyri kasvamaan esikuvansa kaltaiseksi? Kuinka siis voimme kristikunnalta odottaa muuta kuin taistelua ja verta niin kauan, kun heidän jumalansa, esikuvansa, korkein moraalinen opettajansa on "tämän maailman jumala". Tämä voi kristitystä vaikuttaa kovalta puheelta, mutta se ei muuta hitustakaan tosiasioita.

V. L. 1952: 176—177.

KALKII AVATAARA JA "IANKAIKKINEN KUNINGAS"

"Salainen Oppi on kirja, jota pitää huolella lukea", huomauttaa Pekka Ervast. Siinä onkin kohtia, jotka helposti livahtavat lukijan ohi. P. E. antaa lisäksi sen neuvon, että on hyvä pyöritellä päässään monenlaisia asioita, etteivät aivot happanisi. Pyöritelkäämme mekin. Ensin kuitenkin kohta Pekka Ervastin kirjasta "Ihmisyyden uskonto", sivu 155. (*

"Vuonna 1908 — ... olin pakoitettu olemaan pitkälläni 10—12 päivää, sillä jalkani oli poikki. Silloin oli minulla erinomainen tilaisuus syventyä itseeni ja asioihin, ja silloin näin ikäänkuin tulevaisuuteen. Näin mielestäni, että tulee jokin opettaja, mestariolento, joka jatkaa Jeesuksen Kristuksen opetuksia, kertoen lisää niistä asioista, jotka jäivät peittoon Jeesuksen sanoissa tai apostoleilta kirjoittamatta muis-

*) Sivu 131, toinen painos, v. 1982

kertaisella tavalla semmoista, jota minä sielussani tunsin ja tiesin, jota olin kokenut nuoruudessani ja lapsuudessani, — sanalla sanoen semmoista tietoa, jota minulla oli elämästä ja kuolemasta lapsesta lähtien.

"Näin tunsin hengessäni ja tulin erinomaisen iloiseksi. Minulle oli onnen ja nautinnon aikaa saadessani mietiskellä yksin vuoteessani, sillä aavistin, että silloin, kun tuo opettaja tulee, saan olla mukana so. syntyä jälleen maailmaan. Ensin se oli mielestäni hyvin kaukainen aika, Kalki Avataaran aika, josta Salainen Oppi mainitsee, mutta sitten ajattelin, että hän mahdollisesti oli se Valkoisen Veljeskunnan lähettiläs, josta madame Blavatsky puhui Teosofian Avaimessa... Maatessani minusta alkoi tuntua yhä todenmukaisemmalta, että näkemäni opettaja oli juuri oleva tämän vuosisadan lähettiläs. Samalla tunsin velvollisuutta itsekin vähän puhua...".

Kysymme: mikä on em. Kalkii Avataara? Ei kait P. E. turhan takia viitannut "Salaiseen Oppiin". Onko tuo aika kaukainen, vai läheinen?

"Salaisen Opin" II osassa on pari taulukkoa aikakausista, näin: Krita Juga sisältää 1.728.000 vuotta, Treeta Juga 1.296.000 vuotta, Dvaapara Juga 864.000 ja Kali Juga 432.000 vuotta. Sanotun neljän Jugan kokonaissumma, Mahaa Juga sisältää 4.320.000 vuotta. 71 Mahaa Jugaa on yhden manun hallitusaika eli manvantara, on 306.720.000 vuotta. (V. L.: Juga merkitsee aikakautta. Manvantaran eli luomispäivän aikana seuraavat em. neljä Jugaa toisiaan sarjoissa siten, että Krita eli Satja Juga on sarjan ensimmäisenä ja Kali Juga viimeisenä. Lyhennettyinä heijastumina nämä toistuvat edelleen juuri- ja alarotujen, sekä kansojen historiassa).

Erään itämaisen taulukon mukaan luomispäivä eli manvantara on vähän pidempi, nimittäin 308.448.000 vuotta. Samassa yhteydessä sanotaan lisäksi: Kosmillisen kehityksen alusta (aurinkokuntamme alusta) vuoteen 1887 on kulunut 1.955.884.687 v. Ihmiskunnan aika ensimmäisestä esiintymisestään asti meidän planeettaketjullamme on 1.664.500.987 v. Inhimillisen kauden alkamisesta ("nahkavaatteista") vuoteen 1887 — 18.618.728 vuotta.

Luomispäivän pituus on siis 306—308.000.000 vuotta. Mutta ihmiskunnan ikä on 1.664.500.987 vuotta, koska ihmisen kehitys alkoi jo ensimmäisessä luomispäivässä, vähän sen jälkeen, kun aurinkokuntamme syntyi, eli jälleensyntyi edellisen lepokauden, pralaajan jälkeen, kuten taulukko osottaa. Ja "Salainen Oppi" jatkaa (II osa s. 338): "Siis pienempi manvantara on seitsemän rodun pituinen aika kullakin planeetalla (pallolla) ja suurempi manvantara on yhden ihmiskierroksen aika planeettaketjun ympäri".

Pienempi manvantara on luomispäivä, esim. nykyinen neljäs luomispäivä eli Maamanvantara, missä on seitsemän juurirotua. H. P. B. on lisännyt sulkuihin "pallolla", ettei erehdyttäisi käsittämään planeetoilla aurinkokuntamme toi-

sia planeettoja, kuten Venusta, Marsia jne. "Pallot" ovat Maan prinsiippejä: fyysillinen, astraalinen, menttaalinen jne. "pallot" eli "tasot", joissa vietetään mm. kuolemanjälkeinen elämä. Seitsenjaon mukaan jokainen "pallo" sisältää niinikään seitsemän pienempää "palloa" eli alatasoa, kuten fyysillinen maailma kiinteän, juoksevan, kaasumaisen ja neljä eetteristä tilaa. — "Ihmiskierros" merkitsee tajunnan kehityskulkua seitsemän luomispäivän aikana, jolloin muodostuu suurempi manvantara, näin: kolmessa ensimmäisessä luomispäivässä kolmen elementtaalikunnan kautta, neljännessä luomispäivässä kivikunnan kautta ja kolmessa viimeisessä luomispäivässä kasvi-, eläin- ja ihmiskunnan kautta.

Edellisestä käynee selville seuraavaa: Maa-luomispäivä on kulkenut läpi neljän juurirodun ja nyt elämme viidennessä juurirodussa. Juurirodut jakautuvat vielä seitsemään alarotuun eli sivistyskauteen ja elämme nyt viidennen juurirodun viidennessä alarodussa. Jäljellä on vielä kuudes ja seitsemäs alarotu ja sen jälkeen seuraa kuudes ja seitsemäs juurirotu, joissa kummassakin (taas seitsenjaon mukaan) on seitsemän alarotua.

(Niille, jotka ovat metafyysillisissä aateskeluissaan takertuneet "Salaisen Opin" ns. "kierroksiin", tulkoon tässä yhteydessä sanotuksi, että kierrokset sanan yleisemmässä merkityksessä ovat tekemisissä fyysillisten elementtien, maan, veden, ilman jne. kehityksen kanssa, kuten Pekka Ervast kuvailee kirjassaan "Cristosophisia peruskysymyksiä I". Tästä puhutaan "Sal. O." I osa, sivu 269 (ja monessa muussa yhteydessä) näin: "Sitävastoin luonnon alkuperäisten olemuspuolten peräkkäinen kehitys, joka on tekemisissä kierrosten sarjan kanssa, käsittää ... alkuaineiden (salatieteellisessä merkityksessä) kehityksen — nim. tulen, ilman, veden ja maan").

Jatkamme otteitamme. "S. O." II osa s. 158: (On puhe mantereitten uppoamisesta). "Tällaisia suuria mullistuksia on ollut jo neljä ja me voimme odottaa viidennen tuloa m e i d ä n i t s e m m e k o e t t a v a k s i kun se aika joutuu". Ja s. 360: "...pankoon merkille, mitä hän tietää kansojen ja heimojen historiasta ja verratkoon näiden nousuja ja laskuja siihen, mitä tiedetään astronomisista kausista— varsinkin 'tähtivuodesta', joka sisältää 25.863 meidän aurinkovuottamme (myöhempien laskujen mukaan 25.920 v.) ... tulee hän näkemään, kuinka läheisesti kansojen onni ja onnettomuus on yhteydessä Tähti-kierroksen alun ja lopun kanssa ... Hän voi lohdutuksekseen tietää ... tai ... arvailla kaikkien nykyisten tuntemiemme kansojen kohtalosta — 16000 vuotta tämän jälkeen ... Se antaa ihmiskunnalle yleensä ja erittäinkin meidän sivistyneille roduillemme noin 16000 vuoden vara-ajan".

Ja edelleen: "... Suurien mullistuksien jälkeen — joista ensimmäinen eräinä päivinä hävittää Euroopan ja myöhemmin koko arjalaisen rodun (siis myös Ame-

rikan molemmat mantereet) sekä suuren osan meitä lähinnä olevaa manteretta saarineen — astuu kuudes juurirotu maailman näyttämölle. Milloin tämä on tapahtuva? Kukapa muu kuin viisauden Mestari, voisi tähän vastata... Kaikki, mitä tiedämme on vain se, että kuudes rotu hiljaa ja huomaamatta kehittyy, aluksi niin huomaamatta, että vuosituhansien ajan sen ajan edustajia — eriskummallisilla lahjoilla varustettuja lapsia, joista kehittyy omituisia miehiä ja vaimoja, pidetään luonnottomana luonnon leikkinä. Siksi erilaisia he ovat sekä fyysillisesti, että mentaalisesti. Vasta kun niiden luku lisääntyy — ja vuosi vuodelta niiden lukumäärä suurenee — huomaavat he muodostavansa enemmistön. Tällöin meidän kaltaisiamme ihmisiä pidetään äpärän kaltaisina epäsikiöinä, poikkeuksina, kunnes ne vähitellen kuolevat päämantereilta... Tämän kuudennen suuren rodun valmistusaika kestää läpi kuudennen ja seitsemännen alarodun. Mutta viidennen mantereen r i p p e e t eivät ole häviävä ennen u u d e n rodun ilmestymistä, jolloin uusi manner, kuudes manner on nouseva u u d e s t a merestä, joka silloin on peittävä maan pinnan... Aineellisuuden kierroksia seuraa kehittyneen älyn kierrokset... Siten ihmiskunta rotu rodulta täyttää määrättyä cyklistä pyyhiinvaellustaan. Ilmastot — kuten jo näkyy — alkavat muuttumaan. Jokaisessa troopillisessa vuodessa, tähtivuodessa, syntyy uusi alarotu, joka on aina askeleen korkeammalla nousevassa kaaressa, samalla kun joukko vähemmin onnistuneita— luonnon epäonnistumia — häviää, kuten muutamat yksilötkin, jättämättä mitään jälkeä".

Mistä lähettiläästä siis on kysymys? Jos luemme tarkasti, niin P. E. e i sano, että puhe on siitä vuosisatalähettiläästä, josta Blavatsky puhuu "Teosofian Avaimessa", vaan että mainittu Opettaja "oli juuri oleva tämän vuosisadan lähettiläs". Jälkeenpäin hän vielä lisää, että tällä hetkellä on paljon opettajia, sekä suuria että pieniä, mutta heidän suuruutensa ei tule näkyviin niistä nimityksistä tai kunniasta, joita hyväsydämiset ihmiset heille antavat, vaan se ilmenee heidän o p e t u k s i s t a a n: "Jos he sanoissaan ja opetuksissaan osaavat paljastaa semmoista, mitä taivasten valtakunnassa nyt jo on tapahtunut tai on tapahtumaisillaan... silloin he ovat todellisia profeettoja". Ja nämä todelliset profeetat: "Kristuksen oppia he eivät kiellä. He seisovat Vuorisaarnan pohjalla".

Edellä mainitulta sairasvuoteelta noustuaan P. E. "piti joitakuita esitelmiä tulevaisuudesta, sen uskonnosta, sivistyksestä ja ihmisestä", kuten hän itse sanoo. Nämä esitelmät ovat kirjana "Uudenajan aamunkoitteessa". Niissä käy selville, miten P. E:lle selvisi sairasvuoteellaan, mikä se uusi opettaja on. Se ei ole joku Sant-Germainin, Cagliostron tai Mesmerin tapainen vuosisatalähettiläs, joiden työn seuraava vuosisata hautaa myyttien joukkoon. Blavatskyn mainitsema XX vuosi-

sadan lähettiläs kuuluu näihin vuosisatalähettiläisiin, joita Salainen Veljeskunta on lähettänyt maailmaan ainakin kristillisen ajan kuluessa. Pekka Ervastin kuvailema Opettaja jatkaa Jeesus Kristuksen työtä. Hänen sanomansa on valtava, sillä siitä lähtee MAAILMAN USKONTO, jota P. E. nimittää myöskin Ihmisyyden Uskonnoksi. On kysymys aivan käänteen tekevästä Opettajasta. Tästä syystä Pekka Ervast viittaakin "Salaisen Opin" Kalki Avataaraan.

Ottakaamme nyt selvää tuosta Kalki Avataarasta ja kysykäämme, mitä se merkitsee ja onko tuo aika kaukainen vai läheinen? Pidämme mielessämme P. E:n sanat, että "Salaista Oppia" on luettava harkiten. Blavatskyhän peitteli asioita, kuten P. E:kin.

Ko. tapahtumasta H. P. B. puhuu "Salaisen Opin" sekä ensimmäisessä että toisessa osassa. Toisessa osassa mm. näin: "Ja Kali Jugan, meidän nykyisen aikakautemme lopulla Vishnu eli "Iankaikkinen kuningas" on esiintyvä Kalki Avataarana, sekä palauttava oikeamielisyyden maan päälle. Siihen aikaan elävät sielut herätetään ja tulevat läpikuultaviksi kuin kristalli".

Ote on lainattu "Salaiseen Oppiin" Vishnu Puraanasta, joten se on vanha itämainen ennustus. "Iankaikkinen kuningas" ei suinkaan ole joku tavallinen profeetta, koska hän "palauttaa oikeamielisyyden maan päälle". Siis järjestää maapallon elämän uudelleen, joten ihmiskuntakin tapahtuman johdosta kirkastuu. Huomaamme, että sekä H. P. B. että P. E. puhuvat kumpikin samasta asiasta, koko maailmaa kohtaavasta suuresta tapahtumasta.

Mainittakoon sivumennen, että hinduismin kolminaisuus on Brahmaa, Vishnu ja Shiva; Pyhä Henki, Poika ja Isä. Hinduismin esoteerinen viisaus määrittelee Vishnun olemusta näin: "Ei ollut päivää eikä yötä, ei taivasta eikä maata... ei mitään, jota olisi voinut tajuta aistimilla... Oli kuitenkin Brahman, joka olemuksessaan on Prakriti (luonto) ja henki. Sillä Vishnun kaksi olemuspuolta, jotka ovat muuta kuin hänen korkein olennainen itsensä ovat Luonto ja Henki".

"Salaisen Opin" ensimmäisessä osassa on mainitusta ennustuksesta pitkä ote (sivu 400). Siinä kuvataan Kali-ajan vaikeuksia erittäin perusteellisesti, miten diktaattorivalta, pahuus ja petollisuus nousevat huippuunsa ja vahvin hallitsee. "...Kun Kali-ajan loppu on lähellä, niin osa siitä jumalallisesta olemuksesta, mikä on olemassa, oman henkisen luontonsa voimasta (Kalki Avataarana)... astuu maan päälle... Hän palauttaa oikeuden maan päälle; ja niiden järki, jotka elävät Kali Jugan lopulla, on heräävä ja tuleva yhtä läpinäkyväksi kuin kristalli. Ne ihmiset, jotka näin muuttuvat... tulevat olemaan ihmisolentojen siemeniä ja synnyttämään rodun, joka seuraa Krita-ajan (eli Puhtauden ajan) lakeja".

Näiden ennustusten johdosta H.

P. Blavatsky huomauttaa: "... ovat Kali Jugan 'siunaukset' hyvin kuvatut ja sopivat ihmeellisesti siihen, mitä nähdään ja kuullaan Euroopassa ja muissa sivistyneissä ja kristillisissä maissa 19:nen vuosisadan täyttyessä ja 20:nen vuosisadan sarastaessa meidän ihanalla 'Valistuksen', ajallamme". — Vishnu Puraanan ennustukset Kali Jugan vaikeuksista koskevat H. P. Blavatskyn käsityksen mukaan siis 19. ja 20. vuosisataa, meidän aikaamme, samoin Kalki Avataara, jona Vishnu eli "Iankaikkinen kuningas" esiintyy Kali Jugan lopussa.

Nyt kysymme: mikä on mainittu Kali Jugan loppu? jolloin Vishnu eli "Iankaikkinen kuningas" esiintyy? Kali Juga kestää edellä mainitun taulukon mukaan 432.000 vuotta. Tällöin on kysymys niistä Jugojen sarjoista, jotka seuraavat toisiaan luomispäivän alusta sen loppuun, eikä niistä heijastumista, jotka toistuvat esim. rotujen elämässä. Kun esim. juurirotu syntyy, niin se on alussa Kriita-, eli Satja-kaudessaan, siirtyen toisten kausien kautta vähitellen Kali- eli rautakauteensa, jolloin rodun kypsyneet kylvöt niitetään; Kali Juga on siis tuomion kausi. Näistä heijastumista ei tässä yhteydessä ole kysymys, sen H. P. B. sanoo monessa yhteydessä, vaan em. 432.000 vuotisesta kaudesta. — Kali Juga alkoi Krishnan kuolemasta ja sen ensimmäinen, vaikein ja mustin, 5000 vuotinen kausi päättyi 1898. Kun vähennämme 432.000 vuodesta pois 5000 vuotta, saamme 427.000 vuotta. Näin paljon on Kali Jugasta jäljellä vuodesta 1898 Jugan loppuun.

Mutta Blavatsky toistaa moneen kertaan sen, josta jo edellisissä lainauksissa mainittiin, että jokaisessa troopillisessa vuodessa eli aurinkovuodessa syntyy uusi alarotu. Troopillinen vuosi on se suuri vuosi, minkä kuluessa kevätpäivän tasauspiste siirtyy eläinradassa merkki merkiltä eläinradan ympäri. Siirtyessään 50 kaarisekunttia vuodessa, se kiertää eläinradan noin 25.920 vuodessa. Tämä vuosimäärä on pyöreästi otettuna alarodun ikä, ja se pitää paikkansa nykyisten alarotujen suhteen. Varhemmissa roduissa on alarotujen ikä ollut pidempi, tai troopillinen vuosi toisenlainen. Ensimmäinen juurirotuhan eli satojamiljoonia vuosia, kun taas nykyinen juurirotu "on tuskin miljoonaa vuotta vanha", kuten H. P. B. sanoo. Rotujen ikä lyhenee siis luomispäivän loppupäässä. Ja vaikka ajattelisimme, että maapallon akseli saa uuden kaltevuuskulman uuden mantereen syntymisen yhteydessä ja troopillisen vuoden, Annus Magnuksen nykyiset rajat muuttuvat, niin tämä on arvelua, mikä on jätettävä laskuista pois. Todennäköisempää on, että alarotujen ikä on kuudennessa ja seitsemännessä juurirodussa lyhyempi kuin viidennessä, mikäli noissa roduissa voidaan puhua "alaroduista" sanan konkreettisessa merkityksessä. Siksi jätämmekin arvelut pois ja pidämme kiinni H. P. B:n lauseista.

Alarodun ikä on siis yksi tähtivuosi, 25.920 vuotta. Viidennen

juurirodun kuudes alarotu on jo alkanut ja sitä seuraa seitsemäs alarotu. Nykyistä juurirotua kestää vielä kaksi troopillista vuotta. Kuudennessa juurirodussa on seitsemän alarotua, samoin seitsemännessä juurirodussa, yhteensä siis neljätoista alarotua. Siihen liitämme nykyisen juurirotumme kaksi alarotua, on 16 alarotua eli 16 tähtivuotta. 16 kertaa 25.920 vuotta on 414.720 vuotta. Vähennämme tämän alarotujen ikäsumman niistä vuosista mitä Kali Jugasta vielä on jäljellä eli 427.000 vuodesta pois 414.720 vuotta, saamme 12.280 vuotta. Kali Juga kestää näin ollen vielä 12.280 vuotta sen jälkeen kun seitsemäs juurirotu jo on loppunut. Tämä laskuvirhe johtuu mm. siitä, että me elämme vielä viidennessä alarodussa, mikä on maailmassa vallitsevana, sillä vaikka kuudes alarotu on jo pantu alulle, niin se valtaa maailman vasta tulevaisuudessa, sen jälkeen, kun se ensin on valmistunut tehtäväänsä. Kun on kysymys monituhatvuotisista ajanjaksoista, niin on vain edellisen nojalla todettava, että Kali Juga ja tähtivuodet ajautuvat yhteen melko pyöreästi.

Kysymme nyt: miksi "Iankaikkinen kuningas" Vishnu esiintyy Kalki Avataarana Kali Jugan eli, kuten edellisestä laskelmasta näimme, seitsemännen juurirodun lopussa? Silloinhan alkaa pimennys, kutka silloin kirkastuvat läpikuultaviksi kuin kristalli? Ja kutka silloin kaipaavat oikeutta maan päällä? — Kysymyksessä oleva asia on kuin mikäkin "viisauden käärme", joka on näin pyydystettävä häkkiin ja jossa sen täytyy tunnustaa: tässä seison, enkä muuta voi. — Vishnu Puraana vastaa: "Ihmiset, jotka näin muuttuvat tämän ihmeellisen ajan voimasta (kuudes juurirotu), tulevat olemaan siemeniä toisille ihmisolennoille ja synnyttämään rodun, joka on noudattava puhtaan Krita-ajan lakeja". Ja H. P. B. jatkaa: "Se on seitsemännen rodun, Buddhojen, "Jumalan poikien" rodun, jotka syntyvät saastattomista vanhemmista". Tässä on sanottu päivän selvästi, että ihmiset muuttuvat kuudennen juurirodun aikana ja antavat siemenen seitsemännelle rodulle. Muuttuminen ja kirkastuminen alkaa silloin kun Vishnu eli "Iankaikkinen kuningas" esiintyy Kalki Avataarana "Kali Jugan, meidän nykyisen aikakautemme lopulla", kuten H. P. Blavatsky niin selvästi sanoo. Siis Kali Jugan nykyisen aikakauden, eli sen ensimmäisen 5000 vuotiskauden lopussa, mikä vuosiluku on 1898. Tähän vuosilukuun sisältyy Pekka Ervastin mainitsema Kalki Avataara, samoin kuin H. P. B:nkin siteeraus. Pekka Ervast viittasi mainittuun "Salaisen Opin" kohtaan siksi, koska kysymyksessä oli aikakauden täyttyminen hänessä itsessään. Pekka Ervast koki kosmillis-henkisen Jordankastekokemuksensa 13 päivänä lokakuuta 1896 ja Kali Jugan ensimmäinen 5000 vuotiskausi päättyi kahta vuotta myöhemmin helmikuussa 1898. Silloin myöskin kevätpäivän tasauspiste siirtyi Kalojen mer-

kistä Vesimiehen merkkiin, alkaen suuren tähtivuoden uuden suurkuukauden, Vesimieskauden, missä parhaillaan elämme. Tässä vaiheessa aloitettiin myöskin kuudes alarotu ja samalla laskettiin perusta kuudennelle juurirodulle, mikä ajan kohdussa kypsyttyään valtaa aikanaan maailman uusine ihanteineen ja elämäntapoineen.

Tutkimustemme nojalla tulemme seuraaviin toteamuksiin:

1): Sekä Pekka Ervast että H. P. Blavatsky puhuvat kumpikin samasta asiasta: siitä suuresta Opettajasta, jonka esiintyminen muuttaa ratkaisevasti planeettamme ja ihmiskunnan tilan. 2): H. P. B. tahtoo lainauksillaan osottaa, että Vishnun, "Iankaikkisen kuninkaan" tulo kuuluu jumalalliseen kehityssuunnitelmaan, koska vanhan Vishnu Puraanan kirjoittaja on osannut sellaista kuvailla. 3): Negatiivisena toteamuksena on, että Suuren Opettajan tulo 427.000 vuotisen Kali Jugan lopussa on tarpeeton, koska silloin on seitsemännen juurirodun loppu. 4): Positiivisena toteamuksenamme on, että H. P. Blavatsky viittaakin Kali Jugan ensimmäisen 5000 vuotta kestäneen jakson loppuun, vuoteen 1898. Että paremmin ymmärtäisimme, niin hän tuo Kali Jugan vaikeudet 19. ja 20. vuosisataan. Se aika oli k a u k a i n e n vanhan Vishnu Puraanan kirjoittajalle, mutta meille se on nyt ajankohtainen. 5): Kali Jugan keskellä alkava Krita-, Satja- eli kultakausi on manvantarisen kultakauden heijastuma alkavan rodun alkupuolella, H. P. B:n sanoilla: "Tuleva kuudes alarotu — joka saattaa alkaa hyvin pian — tulee olemaan Satja (kulta)-ajassa samalla kuin me niitämme pahuutemme sadon meidän Kali Jugassamme". — 6): Vishnu Puraanan mainitsema "Iankaikkinen kuningas" esiintyi Pekka Ervastissa. Planeettamme ja ihmiskunnan kirkastuminen on jo alkanut ja syntyvä uusi ihmistyyppi elää nyt kultakauttaan siitä huolimatta, vaikka suuri ihmiskunta niittää kypsyneitä kylyöjään Suuressa Tuomiokaudessa.

V. L. 1952: 196—201.

SUOMEN TEHTÄVÄNÄ ON TÄYDELLINEN ASEISTARIISUUTUMINEN

Sinä paljon kokenut, monissa vaikeuksissa vaikeroinut Suomen kansa: olet jälleen saapunut erikoiseen vaiheeseen. Siksi pysähdy, kuuntele ja mieti tilannettasi.

Raskas, suuria ponnistuksia ja suuria uhrauksia kysyvä sotakorvausvelvollisuus lähenee loppuvaihettaan. Suoritusten kuluessa olet ollut pakoitettu kehittämään tuotantolaitoksiasi, rakentamaan tehtaita ja voimalaitoksia, sekä kasvattamaan runsaasti ammattitaitoista työvoimaa. Velvollisuuden loputtua ovat nämä arvot vapaasti käytettävänäsi ja Sinun luulisi nyt huokaisevan helpoituksesta ja päättelevän iloisena: näillä sota-

korvausvelvollisuuden sivutuotteilla me rakennammekin Suomesta paratiisin.

Mutta miten onkaan? Parhaillaan kuulemme huhuiltavan: nyt uhkaa työttömyys, mihin käytämme kaiken liikenevän työvoiman? Tehtaat valmistelevat jo lyhentelemään työpäiviä, koska varastot ovat täynnä, eikä menekkiä ole tarpeeksi. Runsauden keskellä alkaa Sinua ahdistelemaan köyhyyden ja puutteen peikko. Sinulla on nyt täysin pätevä syy katsoa tilanteen iroonisuutta suoraan silmiin: jos se seikka, että vieraalle valtiolle toimitettu ilmainen vienti loppuu, aiheuttaa Sinulle onnettomuutta, niin eikö silloin olisi viisainta jatkaa lahjoitusta edelleen? Oi Suomen kansa, oletko vakavassa velvollisuutesi täyttämisessä menettänyt huumorintajusi?

Sinun on kannattanut tehdä monia vuosia työtä ilmaiseksi toiselle valtiolle, miksi Sinun ei kannata tehdä ilmaista työtä itsesi hyväksi? Vai joko Suomen kansa on mielestäsi kylläinen hyvinvoinnista? Joko sen kaikki korvet kantavat kultaista viljaa? Joko kaikki suuret siltarakennelmat ovat rakennetut? Joko Suomen maantiet ovat loistokunnossa, ja kosket kahlehdittu jauhamaan valoa ja voimaa? Joko kaikilla kansalaisillasi on katto pään päällä? Sanoppa: miksikä ylläpidämme yhteiskuntaa? Eiköhän siksi, että yhteiskunnan jäsenillä olisi tyydyttävät olot. Mutta eikö parhaillaan vallitse huutava asuntopula, eikö tuhansien kansalaisten elämä ole tässä suhteessa tuskin siedettävä? Entä käyskenteleekö Suomen kansa jo parhaimmalla tavalla vaatetettuna niin, ettei tässäkään suhteessa ole parantamisen varaa? Onko elämä jo niin yltäkylläistä, että jokaisella halukkaalla kansalaisella on mahdollisuus tehdä edes kerran elämässään kiertokäynti katselemassa kauniin maasi nähtävyyksiä? — Tämän tapaisia kysymyksiä voisimme luetella miten paljon tahansa ja Sinun on myönnettävä: liian paljon on vielä korjaamisen varaa.

Vaan mitä kuulemmekaan? Työttömyyden peikon alkaessa jälleen ahdistelunsa on alettu puhumaan mm. "sotilaallisesta tyhjiöstä" ja sen aiheuttamasta suuresta vaarasta. Nyt esitetään rakennettavaksi sotalaivoja, lentokoneita ja kohennettavaksi armeijan sotilaallista kelpoisuutta. Näin tehdään juuri nyt, kun edellisen sotahulluttelun velat saadaan kuitatuksi. Vai johtuiko sotakorvausten maksaminen sotaa edeltäneestä "sotilaallisesta tyhjiöstä?" Eikö Suomen armeija ollut niin vahva, kuin maan kantokyky suinkin kesti? Eikö sotakorvausvelvollisuus ollut suoranainen tulos Suomen vahvasta armeijasta, mikä kykeni tekemään korvausvelvollisuutta vastaavan määrän pahaa? Jos armeija olisi ollut heikompi, niin pahan tekeminenkin olisi jäänyt vähäisemmäksi.

Puhun Sinulle tällä tavalla siksi, koska tunnustaudut kristityksi kansaksi. Onhan tullut tavaksi ainakin uudenvuoden alkajaisissa laulaa: "Jumala ompi linnamme". Tällä laulullasikin jo tunnustat

asettavasi turvasi Jumalaan. Missä siis piilee tuo saamaton heikkoutesi, ettet käytännössä aseta turvaasi Jumalaan, vaan asemahtiin? Jos Kaikkivaltias Jumala on turvanasi, on asemahti, ei ainoastaan tarpeeton, vaan suorastaan pahasta. Sanoihan Mestarisi: "Ken miekkaan tarttuu, hän miekkaan hukkuu". Eivätkö nämä sanat ole tuon tunnustamasi Kaikkivaltiaan sanoja ja opetuksia, joiden noudattamisessa on turvasi? Ellet niitä noudata, on turvasi mennyttä. Näin sanoo teologisista saivarteluista vapaa terve talonpoikaisjärki.

Toistan vielä: katso vallitsevaa tilannetta suoraan silmiin. Eikö edellä mainittu saamattomuutesi johdu kirkkojen asenteesta? sillä nämä ovat antaneet Sinulle käsityksen uskonnosta ja Jumalasta. Miksi tehdään lippuvaloja kirkoissa, miksi armeija tarvitsee sotapappeja? Näinkö opetti Jeesus, jonka kristikunta tunnustaa Mestariksi ja Jumalan Pojaksi? Eikö Hän päin vastoin sanonut: lempeät perivät maan? Toteutetaanko lempeyttä verenvuodatuksella? Jesuiittain henkikö inspiroi uskontoasi?

Kirkkojen taholta kuuluu parhaillaan huuto: kansa hylkää uskonnon. Tämä ei ole totta. Kansa päin vastoin kaipaa uskontoa. Mutta se ei kaipaa teologisia selittelyjä uskonnosta, eikä kirkolliskokousten laatimia dogmeja, vaan se kaipaa kristinuskoa. Se kaipaa sitä uskontoa, mikä lähti kristinuskon ensimmäisen julistajan omasta suusta, sitä elämänkäsitystä, mikä on esitettynä Vuorisaarnassa. Kristinusko alkoi Kristuksesta, eikä Mooseksesta. Antoihan Jeesus Vuorisaarnassa uudet käskyt kristityitä varten. Jokaisen käskyn alussa Hän sanoo: "Te olette kuulleet sanotuksi isille (näin), mutta minä sanon teille (näin)". Juutalaisten Jehova salli sodan ja verenvuodatuksen, Jeesuksen Taivaallinen Isä ne kieltää. Tässä on ero Vanhan ja Uuden Liiton välillä, minkä kirkot ovat unohtaneet. Eikö kirkkojen suoranaisena velvollisuutena ole opettaa niin kuin Jeesus opetti, sillä Hän kait parhaiten tiesi, mitä kristinusko on? Siksi on jo yhdestoista hetki romuttaa dogmatiikka ja teologiset vääristelyt, sillä kieltämättä nämä Jeesuksen sanat kuuluvat myöskin kirkoille: Mitä kylvätte, sitä myöskin niitätte, millä mitalla te mitaatte, sillä mitalla teille mitataan.

Suomen kansa, kysele teoillesi vastausta menneisyydestäsi. Selvisitkö routavuosien vaikeuksista armeijasi avulla? Saavutitko itsenäisyytesi vuonna 1917 asevoimin? Et saavuttanut. Edellisestä saavutit voiton passiivisen vastarinnan avulla, sen ratkaisi vuoden 1905 suurlakko. Vuonna 1917 Sinulla ei ollut armeijaa. Eivätkö nämä Suomen historian tapahtumat ole Kohtalon osoitus Sinulle: hengen mahti on suurempi kuin miekan. Eikö tämä Kohtalon opetus vahvista samaa, mistä suuri tietäjäsi Pekka Ervast puhui monen vuosikymmenen ajan: Suomen tehtävänä on täydellinen aseistariisuutuminen. Maailmassa täytyy syn-

työ edes yksi kansa, mikä näyttää muulle ihmiskunnalle esimerkkiä IHMISYYDESSÄ. Suomen kansa on siihen kutsuttu, sillä on siihen mahdollisuudet. Meiltä odotetaan uuden aikakauden avausta. — Vai etkö enää usko tietäjiisi? Oletko jo — soutaessasi lahoavan eurooppalaisen kulttuurin vanavedessä — täysin unohtanut olevasi tietäjäkansan jälkeläinen? Jos näin on käynyt, olet vaipumassa vallitsevan kulttuurin kuolinhornaan; kulttuurin, mikä parhaillaan valmistelee itsemurhaa totaalisen atomisodan varjossa.

Suomen kansa!!! Sinulla on nyt suuri tilaisuus näyttää, mihin todella kykenet ihmisyyden tiellä, miten k ä y t ä n n ö s s ä toteutat Vuorisaarnan Mestarin sanomaa. Anna tehtaittesi käydä, vaikka Sinun pitäisi niiden tulokset lahjoittaa kansallesi. Sivistyskansana olet joka tapauksessa velvollinen huolehtimaan kansalaistesi toimeentulosta. Anna siis kansalaisten tehdä työtä, rakenna jokaiselle asunto ja järjestä siedettävät olot. Tämä on kristillisyyttä t e o s s a. Näihin asti olet ollut taipuvainen vetäytymään syntisyyden ja heikkouden naamarin taakse silloin, kun olisi pitänyt toteuttaa käytännöllistä altruismia, mutta sotaisissa puuhissasi on heikkous ollut kaukana. Nyt olet tilaisuudessa korjaamaan erehdyksesi, tekemään täyskäännöksen luovuttamalla kansalle ne varat, jotka se on itse kerännyt ja jotka aijot tuhlata sotavarustuksiin, joista aiheutuneet karvaat kokemukset ovat silmiesi edessä. Käytä nämä varat kansan fyysillisen ja henkisen tilan kohottamiseksi.

V. L. 1952: 227—229.

KUNNIAN KOULU

Pekka Ervast nimittää maapalloa kunnian kouluksi. Tämä merkitsee, että kunnia asennoituu erikoisella tavalla elämäämme, se on voitettavaksi asetettu kiusaus. Toinen nimitys Maan koululle onkin kiusausten koulu. Elämme planeettojen vaikutusten alaisina ja jokainen planeetta inspiroi omalla tavallaan siksi, että kullakin niistä on oma elämänkoulunsa erilaisine päämäärineen. Näiden vaikutusten perusteella jakaantuu Maan elämänkoulu asteisiin, joten on erotettavissa maa-, tuli-, vesi- ja ilmakokeet, kuten saamme oppia Pekka Ervastin kirjasta "Kiusausten koulussa". Planeettojen ja elämänkoulun suhteet ovat määriteltävissä eri tavoilla, riippuen omasta persoonallisesta suhteestamme kokeisiin. Niinpä Marsin koulu on tekemisissä sodan kanssa, joten Marsplaneetan elämänkoulua onkin nimitetty punaisen tulen eli sotijain kouluksi. Venuksen koulu inspiroi tunne-elämän ja Merkuriuksen koulu ajatuselämän linjoilla. Koska elämme maapallolla, niin maan kunniankoulu liittää oman ratkaisevan osuutensa jo-

kaiseen elämänkoulun kokeeseen, joten kunniakysymys asennoituu erittäin keskeiseksi. Tuskin löydämme sitä ihmistä, jota ei kunnia tavalla tai toisella kannustaisi eteenpäin elämän portaikoissa.

Kunnian tavoittelun perustus on oman arvokkuutemme tajuamisessa. Maan elämänkoulun tendenssit ovat luomissuunnitelman kannalta erittäin arvokkaita, olemmehan Logos-olentoja ja siksi kunnian inspiratio pyrkii kasvattamaan meissä itsenäisyyttä, omanarvon tuntoa. Olemme persoonallisuuksina maapallon kasvatteja ja persoonallisuutemme korkein saavutus on minuutemme, itsenäisyytemme, arvokkuutemme..., siis kunnian tunteminen. Tämä on Maan elämänkoulun inspiratio, kunnian saavuttaminen kuuluu olennaisena osana t ä m ä n m a a i l m a n j u m a l a n tavoitteisiin.

Mutta kunnianpyyde ilmenee erilaisissa muodoissa, riippuen keskeisestä suhteestamme toisten planeettojen vaikutukseen. Ratkaistessamme Marsin koulun inspiratiota, esiintyy kunnianpyyde sotilaskunnian muodossa. Venuksen inspiratio tangeeraa tavalla tai toisella tunne-elämää ja sen yhteydessä esiintyvää kunniaa. Merkurius asettaa kunniankysymyksen totuuden ja valheellisuuden yhteyteen ja tällä hetkellä tämä vaikutus on ihmiskunnassa erittäin silmiinpistävä: kunniaa etsitään petollisilla keinoilla. Niinpä hyvä yhteiskunnallinen asema, sanokaamme ministerin salkku tai professorin tuoli saattaa olla tavoiteltavana kohteena. Mutta hyvän aseman tavoittelija harvoin näyttää kunnianpyydettään ulospäin. Hän esiintyy muiden silmissä erittäin viattomana, tahtoen korostaa, ettei hänen tavoitteenaan ole muu, kuin toisten ihmisten onni ja hyvinvointi. Oman kunnianhimonsa hän tavallisesti salaa. Tämä on epärehellistä kunnian tavoittelua. Sotilaskunnian tavoittelu on rehellisempää, sillä kunniankenttä ei ole ihmiskunnalle salaisuus. Mutta sotilaskunnia hyväksyy kaikki keinot. Valhe, petos, ryöväys, murha ... ovat sen saavuttamiseksi luvallisia. Suurempi sotilaskunnia on kuitenkin sankarikunnia, mutta sitä ei saavuteta, ellei sotilas ole leikissään menettänyt henkeään. Vasta kuolleena hän saavuttaa suurimman kunnian: kunnialliset hautajaiset.

Sankarikunnian valheellisuus ja petollisuus kuvastuvat siinä, etteivät vainajan kunnioittajat, elämänkäsityksensä mukaan, usko vainajan olevan mukana omissa hautajaisissaan, kunniaansa kuulemassa. Kunnioittaminen saisi järjellisen sisällön, jos uskottaisiin vainajan seuraavan omia hautajaisiaan. Mutta sekä kirkollinen että materialistinen elämänkäsitys eivät usko vainajan elävän. Näin ollen sankarien kunnioittajat tehostavatkin omaa kunniaansa: näin kaatuivat meidän poikamme, näin urhoollisesti taisteli meidän armeijamme. Sankaripalvojat etsivät omaa kunniaansa vainajien kustannuksella. Tässäkin kuultaa epärehellisyys, valheellisuus. Se on rinnastettavissa menetelmään, jolloin kunniaa etsitään väärien vekselien kirjoittami-

sella, niistä koituvan varallisuuden kartuttamisella.

Näissä kunniantavoitteluissa esiintyvät planeettojen nurjat vaikutukset erittäin selvinä, joten kysymme: onko olemassa rehellistä kunnianpyydettä? jossa tämän maailman jumalan innoitus kuultaa puhtaimpana. Sellaistakin löytyy. Parhaimmillaan se ehkä näkyy urheilukunnian tavoitteluissa. Urheilun periaate on rehellisyys. Siinä ei pitäisi harjoittaa vilppiä, eikä urheilukunnianpyyteessä ole mitään salattavaa. Jokainen tietää: tuossa on ihminen, urheilija, joka ponnistaa kaikki voimansa, käyttää kaikki taitonsa, jotta hän kykenisi edes ajan rahdussa tai jonkun mittayksikön murto-osassa olemaan toista etevämpi. Aivan rehellisesti hän ponnistaa itsensä, urheiluseuransa, kansansa kunnian puolesta. Tämä on rehellistä, vilpitöntä kunnian pyydettä. Elämme parhaillaan olympiavuotta, jolloin maailman kansat näyttivät tässä suhteessa taitoaan. Siitä tuli kunniaa myöskin Suomelle, koska saimme olla kisojen järjestäjänä. Eri maiden urheilijat niittivät kunniaa — eihän kysymyksessä ollut taloudelliset edut, vaan kunnia, minkä palkintoina jaettiin kunniamitaleja. Tekisi mieleni sanoa, että tämän tapaisissa kansojenvälisissä kamppailuissa Maan kunniankoulu tulee kruunatuksi. Ne ovat erittäin arvokkaita sen vuoksi, koska aivan jokapäiväiset ihmiset jaksavat käsittää elämää rauhan ja kansojenvälisen veljeyden puitteissa, joskin veljeyden edellytyksenä on eriasteinen kunnianpyyde. Joka tapauksessa kirkot ja henkiset liikkeet saavat hävetä näiden saavutusten edessä, sillä Jeesuksen rakkauden ja veljeyden sanoma on kirkkojen käsissä madaltunut vastakohdakseen.

Edelläsanotun johdosta kysymme teosofeina, kristosofeina: onko ihmiskunnan elämänpulmat ratkaistavissa urheilukunnian merkeissä? Tavallinen talonpoikaisjärki vastaa: sodat voitaisiin vaihtaa kansojenvälisiin urheiluihin. Jos ihmiskunnan pursuva voima todellakin kaipaa varaventtiiliä, niin sellainen olisi urheilukenttä. Mutta ratkaisisiko se ihmiskunnan pulmat? Jos näin olisi, niin mikseivät suuret opettajat, Buddha ja Jeesus perustaneet urheiluseuroja? Miksei Pekka Ervast menetellyt niin? Tietämätön ihmiskunta saattaa vastata: he olivat epäkäytännöllisiä haaveilijoita, he eivät tunteneet elävää elämää. Me tiedämme, me olemme käytännöllisiä. Mutta kristosofeina emme saata ajatella noin. Tiedämme, tai aavistamme, että ihmiskunnan tehtävänä on tuoda maan päälle jumala, ilmentää itsessään jumalallinen elämä, Kristus, rakentaa taivasten valtakunta maan päälle. Tähän ovat kaikki suuret mestarit tähdänneet, ja siksi heidän sanomansa on ollut aivan toinen. Jeesus ei välittänyt maailman kunniasta, Buddha siitä luopui, vanhan liiton mestaritkin elävät salaisuudessa. Maailman kunniaa he eivät ole niittäneet, eivätkä sitä edes tavoitelleet. He rakensivat uudelle perustukselle, he elivät toisesta maailmasta. Näin on oleva

myöskin Vuorisaarnan tien kulkijan elämä ainakin toistaiseksi. Vuorisaarnan käskyjen seuraaminen ei tuo kunniaa, pikemminkin pilkkaa, häväistystä, maailman tuomiota.

Onko siis olemassa kaksi maailmaa, toinen suurta ihmiskuntaa ja toinen Vuorisaarnan Mestarin seuraajia varten? On, toistaiseksi. Varsinkin nyt, jolloin Logoksen voimat vaikuttavat Isän majesteettiutena ihmiskunnassa, maapallolla, on kaksi maailmaa. Ne toimivat samassa avaruuden kohdassa, ne eivät ole paikallisesti toisistaan erillään, ero on niiden laadussa. Kristikunta uskoo ihmeisiin ja kristillisen kulttuurin kasvatteina meidän on vaikeata uskoa toisin. Kristikunta uskoo suuren kuninkaan tulemiseen taivaan pilvistä ja hänen toimeenpanemaansa ihmiskunnan jakamiseen autuaisiin ja kadotettuihin. Tämän ihmeopin olemme imeneet vereemme jo äidin maidossa ja siksi vaadimme, kaipaamme tällaista ihmerealismia. Sellaista ei tapahdu. Suuri kuningas on jo tullut, Logos on Isänä astunut maanpäälle, hänen sanomansa kaikui Pekka Ervastin suulla. Ajan polttavin kysymys on hänen vastaanottamisensa, siitä riippuu, kumpaan maailmaan kuulumme. Ihmiskunnan jakaantuminen on sisäinen prosessi, se tapahtuu ihmisen sielussa, siellä täytyy pilvet revetä, ennenkuin Ihmisen Poika astuu sisään. Ne pilvet ovat minuutemme harha, personallisuutemme kukka, kunnian pyyde. Tämän maailman jumala on voitettava, ennenkuin näemme Isän valon. Kahta herraa emme voi palvella, toinen on otettava, joko Jumala tai mammona. Tämän maailman jumala, Saatanakin arvostaa meitä voittojemme mukaan. Ei hänenkään tarkoituksensa ole ihmiskunnan tuho, vaan sen kasvattaminen ja kouluuttaminen kunnian kentillä. Hän on Jumalan palvelija omalla tavallaan, mutta jos erehdymme pitämään Saatanaa jumalanamme, silloin olemme langenneita olentoja: Saatanakin hylkää meidät. Tämä on okkultista realismia.

Tulemme nyt asian ytimeen, elämän pulmien ja kiusausten voittamiseen. Muistamme Jeesuksen lauseen: joka menettää sielunsa minun, Kristuksen tähden, hän sen pelastaa. Yksilöllinen pelastus on Kristuksessa, mutta m i n u n t ä h t e n i merkitsee, että annamme voimamme Kristukselle, Mestarille. Mestari tekee työtä koko ihmiskunnan puolesta. Jos siis menetämme sielumme, persoonallisuutemme pyyteet, mitkä korkeimmassa potensissaan loistavat kunnian kruununa; jos tämän kaiken menetämme Mestarin palveluksen tähden, silloin pelastamme sielumme. Henkisesti vapaina olentoina meillä on mahdollisuus hetkellisesti istua kahdellakin tuolilla, voimme yrittää palvella Jumala ja mammonaa. Siitä seuraa, että henkinen pyrkimisemme muuttuu harrasteluksi: katselemme toisella silmällä Jumalaan, henkiseen elämään päin, ja toisella silmällä tähyilemme tämän maailman kunniaa, loistoa ja suuremmoisuutta. Emme osaa olla aktiivisia kummassakaan katsele-

misessa. Toisena mahdollisuutena on, että toinen katseltava kohde asetetaan toistaiseksi "hyllylle", tavallisesti henkinen elämä ja silloin olemme sangen aktiivisia tämän maailman jumalan palvelijoita, eli paremmin sanoen hänen ansojensa ihailijoita. Kaikki henkisessä elämässä saavutettu tarmo keskittyy henkisyyden vastakohdan hyödyksi: joudumme kaatamaan entisiä rakennuksiamme; tulemme esteeksi tiellä kulkijoille siten, ettemme itse sitä kulje, emmekä salli toistenkaan kulkevan. Rakentajat muuttuvat kaatajiksi. Tämä on historiallinen tosiasia, kirkkojen ja henkisten liikkeitten surullinen tragedia. — On muistettava, ettei ihmiskuntaa auteta meidän loistavilla kyvyillämme, psyykkisillä lahjoillamme, ihmeellisillä tiedoillamme. Niillä on oma arvonsa, jos ne palvelevat Mestarin työtä, mutta Mestari ei ole tiedon puutteessa, ei kaipaa meidän lepattavia tsakrojamme. Se, mitä hän meiltä odottaa, on aktiivinen, positiivinen suhtautumisemme henkiseen työhön. Siinä on meidän voimamme; se on meidän asenteessamme, tahdossamme, siinä, olemmeko koko voimallamme, myönteisesti Mestarin tukena. Ellemme näin osaa olla, silloin voimamme valuvat santaan.

Entä sitten? Mitä tapahtuu henkisissä liikkeissä, se tapahtuu lopulta kansassa. Tämä ei ole fraasi, sen todistavat kokeneitten kokemukset: kansa kärsii henkisten liikkeitten hairahdukset ja vararikot Olemme vastuussa elämästämme. Emme ole syntyneet henkisten liikkeitten pariin leikin vuoksi. Jos itsevanhurskaudessamme kuvittelemme olevamme vastuuttomia, erehdymme. Ei henkisten liikkeitten syntyminen ole noin sattumanvaraista ja suunnitelmatonta. Jumala on sentään ihmistä viisaampi.

V. L. 1952: 265—267.

KIRJALLISUUTTA (J. R. HANNULA: ELÄMÄ JUMALASSA)

J. R. Hannulan tuotteliaasta kynästä on lähtenyt uusi, todellinen kristosofinen syväluotaus. Jo kirjan nimi on paljon sanova ja paikalleen osuva. Onhan kysymys kahdenlaisesta elämänkäsityksestä: maakeskeisestä ja aurinkokeskeisestä. Planeetallamme vuosimiljoonia vaikuttanut maakeskeinen elämänkäsitys säteilee planeettahengen enemmän tai vähemmän värillisistä inspiratioista. Sen turvissa eläen ihmiskunta on rakentanut maailmaansa, rakentanut ja raunioittanut, sillä maakeskeisyyden käytännölliset tulokset: yhä totaalisemmaksi muodostuneet sodat ja niiden raunioittamat yhteiskunnat ovat ajankohtaisia nähtävyyksiä. — Tilanne oli tällainen, kunnes aurinkokeskeiset Logos-voimat alkoivat vaikuttamaan ja niiden tuloksena ilmoitettiin uusi elämänkäsitys. Maakeskeisyys inspiroi vielä toistaiseksi suurta ihmiskuntaa kas-

vavalla tarmolla, mutta samalla vaikuttaa myöskin aurinkokeskeinen Logos-inspiratio, missä on kaavailtuna ihmiskunnan tulevaisuus. Logosvuodatuksen ratkaiseva saavutus: syyn ja seurauksen lain, karman johdon siirtyminen tämän maailman jumalalta Kristukselle myöskin jälleensyntymismysterioissa, on nyt tapahtunut. Tämä tapahtuma takaa aurinkokeskeisen elämänkäsityksen voiton, joten Logosvoimien voittava vaikutusvalta fyysillisellä tasolla on riippuvainen vain niiden ihmisten lukumäärästä, jotka antavat oman karmansa johdon Kristukselle, Isälle, jotka rakentavat elämänsä Vuorisaarnan moraalin kalliolle. Heidän elämänsä on elämää Jumalassa, keskitettyä henkistä työtä ja ponnistusta, mikä ei raunioita, vaan alati rakentaa. Jumalassa eläminen ei ole sentimentaalista hysteriaa, vaan järjen kirkastamaa moraalia.

Kirjan sisältö on jaettu 15 lyhyeen lukuun, mikä seikka helpoittaa keskittymistä. Otsikoiden nimet: I: Mitä on Jumala?, II: Jatkuva syntymä, III: Kuoleman työ ja elämän työ, IV: Anupaadaka ja Aadi tasojen elämä, V: Avatussa elämässä, VI: Mitä on autuus?, VII: Autuuden harjoittelu, VIII: Leveä tie vie kuolemaan, IX: Kaita tie vie elämään, X: Rukouselämän valmistava puoli, XI: Rukouselämä, XII: Elämän pyörässä, XIII: Hiukan mystiikkaa, XIV: Muodollisen kristikunnan aioni, XV: Uusi luomus. —

Hinta nid. 250:— sid. 330:—. Suosittelen jokaisen luettavaksi.

V. L. 1952: 271—272.

ERÄS KIRJE

Hyvä Veli. Oli suuri ilo vastaanottaa kirjeesi. Se tuli täysin odottamatta, sillä emmehän ole toisiamme tavanneet kahteenkymmeneen vuoteen. Tutustuimme toisiimme eräillä kesäkursseilla ja vietimme yhdessä kokonaisen kurssiviikon. Vapaa-aikoina pohdimme monilta puolin maailman toilauksia, vaikka keskustelumme ydin liikuskelikin pääasiallisesti teosofian parissa. Sinua kiinnosti erikoisesti teosofishenkinen yhteisasutus, jopa siinä määrin, että suunnittelit talosi ja omaisuutesi luovuttamista mainittuun tarkoitukseen. Kurssiviikon lopulla sovimmekin, että jatkamme kirjeellisesti asian yksityiskohtaista käsittelyä. Niinpä odottelinkin kirjettäsi jonkin aikaa, mutta se aika venyi parin vuosikymmenen mittaiseksi.

Muistellessani vaikutelmiani Sinusta muistin, kuten kirjeessäsikin huomautit, että olit vannoutunut suojeluskuntamies. Ihmettelin, miten sovitat yhteen teosofian ja väkivallan, vaikka Vuorisaarnan henki puhuu selvästi väkivaltaa vastaan. Huomasin kuitenkin Sinun olevan täydelleen "maanpuolustuksen" lumoissa niin, että kirkas järki ei saattanut valaista ym-

märrystäsi. Uskoin tämänkin seikan vähitellen Sinulle selviävän. Aikanaan se selvisikin, koska kirjeessäsi sitä seikkaa pohditkin. Luvallasi lainaan siitä seuraavaa:

"Kuten keskusteluistamme muistat, olin vannoutunut suojeluskuntamies. Pääasiallisia harrastuksiani oli kiväärin käsittely vuoren kupeella. Siinä hommassa kuluivat mm. kaikki sunnuntait. Elätin itsessäni uskoa, että ainoa tosi arvokas teko, jonka voin tehdä isänmaani hyväksi, on antaa sille henkeni. Kysyit kerran: 'kumpi on arvokkaampaa, elää, vaiko kuolla isänmaan puolesta?' Luulin, että Sinussa on eräänlainen poliittinen 'vika', jonka vuoksi arvostelet väärin minua. Annoin sen Sinulle anteeksi, ettei rauha häiriintynyt. Miten muuten olisinkaan ymmärtänyt, sillä olinhan oikeassa. Olin silloin niin oikeassa, että vuoretkin vapisivat uskoni edessä. — Ajattele hyvä Veli, oli kummallista sokeutta siinä, etten osannut nähdä mitään eroa Vuorisaarnan moraalin ja väkivaltaisen näkökantani välillä. En nähnyt sittenkään, vaikka kuuntelin selityksiä itse Pekan huulilta.

"...Kurssien loputtua aloin sulatella kuulemaani ja näkemääni. Ensimmäinen havaintoni oli, että Sinun maailmankatsomuksesi oli ristiriidassa omani kanssa: Sinä ymmärsit teosofiaa toisin kuin minä. Kumpi meistä siis oli elämänkatsomukseltaan teosofi? Tein ratkaisevia tutkimuksia ja totesin, että oma näkemykseni ei soveltunut teosofian piiriin. Jos antautuisin sitä tutkimaan, olisi minun jätettävä väkivaltainen elämänasennoitumiseni. Välähdyksenä totesin olevani teosofian parissa 'väärällä' tiellä. Minun oli tehtävä valinta, sillä kahta herraa ei käynyt palveleminen. Teosofia peri minussa tappion, sillä olinhan itse viisaampi. Tästä syystä en kirjoittanutkaan Sinulle, sillä olihan yhteistyömme nyt poikki. Tunnustan suoraan, että havaintoni välillämme vallitsevasta ristiriidasta nostatti minussa hirmuisen vihan Sinua kohtaan. Aloin muistella jokaista huomautustasi ja olin niissä näkevinäni vain ivaa ja pirullisuutta. Sillä kas: minulla oli aarre, jota olin elättänyt pikkupojasta asti ja se tahdottiin minulta riistää. Aarre oli kivääri, eli paremminkin se maailmankatsomus, mikä nojautui kivääriin. Siihen luotin uskossa, en järjessä, ja totta puhuen, oman piilotajuntani pimennoissa eli hiljainen toivo, että kerran saan t e o s s a näyttää uskoni kansalleni ja isänmaalleni.

"Uskoni kantoi aikanaan hedelmää: syttyi sota. Olin täynnä hurmioitunutta innostusta: nyt on lopultakin aikani koittanut. Mutta vuosien vieriessä olin tullut huomaamattani vanhaksi. Sainkin jäädä 'kotijoukkoihin' odottelemaan kaipaamaani tilaisuutta. Se oli suunnaton pettymys. Sota jatkui, eikä minun aikani koittanutkaan. Lopulta kävi niin kuin kävi: minunkin oli luovutettava aseeni. Jäin yksin. Ymmärrät mielentilani. Minulta oli riistetty kaikki, uskoni, toivoni. Asia, johon olin uskonut koko ikäni, kaatui. Jäin todellakin aivan yksin. Monta viikkoa tein tiliä itseni kanssa ja se oli ankaraa tilintekoa. Olin aina

uskonut väkivaltaan ja väkivallalla nytkin kiskoin itsestäni näkyviin kaiken vanhan uskoni. Raa-asti ja tuskista välittämättä katselin omaa sieluani, sen kiintymyksiä ja ihanteita — ja huomasin ne lahonneiksi, haiseviksi ... Niissä ei ollut mitään omaani, vaan kaikki olin lainannut toisilta. Uskoni isänmaahankin olin lainannut, sillä se oli minuun syötetty jo koulunpenkillä, valmiiksi höystettynä ihmisten käsityksillä, joiden isänmaa oli heidän oma etunsa, virkansa, maineensa ... Uskoni Jumalaan olin lainannut papeilta, opettajiltani, vanhemmiltani. Koskaan en ollut tosissani tarkistanut, oliko käsitykseni Jumalasta tai isänmaasta järkevä, tosi. Minulle oli aikanaan tuotu teosofia eteeni kuin tarjottimella, mutta sen olin hylännyt. Minulle kävi, kuten muutamille Jeesuksen aikana: näkevillä silmilläni en nähnyt, enkä kuulevilla korvillani kuullut. Nyt vasta ymmärsin olevani todellinen k r i s t i t t y p a k a n a. Vanha elämäni kuoli ja ellei nyt olisi saatavissa teosofis-kristosofista kirjallisuutta, niin missä olisi niiden ihmisten pelastus, joiden kokemukset ovat samat kuin minunkin?".

Veli hyvä. Useimmat ihmiset ovat kokoonpantu tavoista, tottumuksista, taipumuksista ja monenlaisista uskomuksista, mutta myöskin paheista ja hyveistä. Paheita pidetään useimmiten epätavallisina, poikkeuksellisina ominaisuuksinamme ja jokainen tunnustaa ainakin julkisesti, että paheista pitäisi luopua. Nehän näkyvät helposti ulospäin, emmekä voi niitä salata toisten katseilta ja arvosteluilta. Jos olemme vähän valistuneita, niin paheet kiusaavat meitä itseämmekin. Mutta hyveiden kanssa on toisin. Niitä yritämme kasvattaa, tai ellemme siinä onnistu, niin ainakin yritämme näyttää ulospäin hyveellisiltä. Kaikkien kulttuurikansojen kasvatuspyrkimyksethän tähtäävät hyveiden kartuttamiseen. Oikeuslaitosten tehtävänä on paheista johtuvien rikosten rankaiseminen, jotta hyveet pääsisivät voimistumaan, jne. Mitä tulisi meidän yhteiskuntaelämästämme, ellei hyveitä, esim. rehellisyyttä ja oikeudenmukaisuutta pidettäisi arvossa.

Kuitenkin on todettava, että on hyveitä. Et kait Sinäkään pitänyt "isänmaanrakkauttasi" paheellisuutena? Tietenkin puolustit väkivaltaa siksi, että se näyttäytyi Sinulle suurimmaksi hyveeksi. "Hyveellisen" käsityksesi olit imenyt toisilta, kuten huomautit, etkä vaivautunut pohtimaan sitä pohjaan asti. Sillä oletettu hyveesihän merkitsi käytäntöön pantuna murhaa, vieläpä joukkomurhaa ja eikö murhaa pidetä suurimpana paheena? Yhteiskuntakin panee tavallisesti murhaajat telkien taakse. Joskin kansojen lait pitävät sotilasmurhaa hyveenä, niin niissäkin kuvastuu vain ihmiskunnan vääristynyt moraalitaju. Murha on aina murha, tehtäköön se omasta aloitteesta tai toisten käskystä. Tapetun fyysillinen elämä päättyy siihen, eikä tätä tosiasiaa muuta teloituksen toimeenpanijan motiivit, olkootpa miten "hyveelliset" tahansa. Tappamattomuutta pidetään — yhteiskunnan sisäisen

järjestyksen näkökulmasta katsottuna — hyveenä, mutta jospa joku kieltäytyy sodasta, niin hänen hyveensä muuttuu paheeksi, vieläpä niin suureksi paheeksi, että yhteiskunnat ovat aivan ymmällä silloin, kun tällaisia tapauksia pitäisi rangaista. Ja kaiken kukkuraksi kristilliset kirkot ovat järjestäneet omat käännytysmenetelmänsä tällaisten tapausten varalle. Vaikka Mooses, jonka käskyihin kristikunta nojaa, sanoo: älä tapa, ja vaikka Jeesus sanoo Vuorisaarnassa: Olette kuulleet sanotuksi ennen: "älä tapa", mutta minä sanon teille, kristityille, älä edes suutu, niin tästä huolimatta kirkkojen papisto järjestää "käännyttämistilaisuuksia" niille, jotka kieltäytyvät "sotilasvelvollisuuksistaan". Ja tätä kirkot pitävät hyveellisenä velvollisuutenaan. Näetkö pukinsorkkaa??? On aito kristillistä hyveellisyyttä, kun pitkänaamaisesti huutaa Jeesusta Jumalan pojaksi, mutta samassa hengenvedossa vakuuttaa hänen puhuneen "lööperiä", sellaisia juttuja, jotka eivät ole tarkoitettukaan hänen seuraajilleen.

Olemme imeneet kulttuuristamme monenlaista ns. hyveellisyyttä, mikä pohjaan asti ajateltuna saattaa osottautua terveen luonnonvaraisen ja ihmiselle luonnostaan kuuluvan hyveellisyyden vääristyneeksi muunnokseksi. Ajatelkaamme vain mm. auttamisen halua. Miten onkaan luonnollista, että kun näemme apua tarvitsevan ihmisen, niin autamme häntä. Kukapa ei auttaisi sairasta tai nälkiintynyttä, siihen velvoittaa jo inhimillinen sääli. Kirjeessäsi vetosit näihinkin seikkoihin ja niistä keskustelimmekin aikanaan. Vakuutit olevasi ihmisystävällinen ja että juuri sääli oli eräs kannustimesi. Mutta jos säälin ja auttamisenhalun läpitunkema ihminen uskoo sodan välttämättömyyteen, niin silloin on jotakin vinossa. Sillä sotahan juuri on suurimpana syyllisenä siihen, että autettavia on. Sota vie leivän, asunnon, vaatteet, terveyden ..., elämän välttämättömimmät edellytykset. Olemmehan kokeneet jo kaksi maailmansotaa, jotka puhuvat selvääkin selvempää kieltään näistä seikoista. Eivätkö maailman kansat parhaillaan kärsi sotiensa seurauksia? Eikö se tehnyt miljoonia ihmisiä onnettomiksi, täyttänyt sairaalat, vankilat ja köyhäintalot, nämä "kristillisen" kulttuurimme huippusaavutukset? Eikö riitä se, että sairaalat olisivat niitä ihmisiä varten, jotka ovat sairaita onnettoman kohtalonsa vuoksi, jotka ovat saaneet vanhemmiltaan lahjaksi raihnaisen ruumiin tai joutuneet onnettomuuden uhreiksi? Eivätkö vankilat ja rikollisten hoitolaitokset pitäisi olla epänormaaleja varten, joiden sieluelämä on tavalla tai toisella sairas? Eivätkö köyhäintalot pitäisi olla ainoastaan heikkojen vanhusten hoitolaitoksia? Eikö ole kulttuurimme suunnaton häpeätahra, että ensinkään on köyhiä, sillä kaikki se, mitä heiltä puuttuu, on jossakin muualla? Eikö näitä ihmiskunnan onnettomia ole kylliksi ilman, että kansat uhraavat suunnattomasti varoja, jotta heidän lukumääränsä saataisiin moninkertaistumaan? Kyl-

lähän tällä menolla avuntarvitsijoita riittää. Rehellisenä ihmisenä Sinunkin on tunnustettava, että kansojen "auttamishalu" on kasvanut kieroon suuntaan: luonnonvarainen, ihmissydämeen sisältyvä inhimillisyys on vedetty palvelemaan murhan henkeä.

Missä on pelastus? Ei ainakaan siinä, että pannaan toimeen verisiä vallankumouksia ja tehdään lisää onnettomia, sairaita, silvottuja, mielipuolia, ruumiillisesti ja henkisesti köyhiä. Pelastus on ihmissydämen muutoksessa. Mutta sillä ei ole muuttumisen mahdollisuutta niin kauan, kuin ylläpidetään edellämainittua kaksinaismoraalia. Siksi asiat pitää ajatella puhki, pohjaan asti. Mutta meidän on ajateltava, kuten Pekka Ervast niin selkeästi opetti, terveellä talonpoikaisjärjellä, eikä rappeutuneen kulttuurimme lahjoittamalla "korkkiruuvijärjellä", minkä avulla pahuus saadaan muuttumaan hyvyydeksi, valhe totuudeksi, väkivalta oikeudeksi, julmuus ihmisyydeksi, tai päinvastoin, miten kulloinkin poliittiset suhdanteet tai "kodin, uskonnon ja isänmaan" edut vaativat. Tätä pohjaanastiajattelua ei tee kukaan meidän puolestamme. Ohjausta saamme toisilta, mutta itse meidän kunkin on suoritettava työ. Tähän työhön kannustaa Sinuakin teosofis-kristosofinen elämänymmärrys, sama, minkä kerran hylkäsit vääränä, kuten kirjeessäsi mainitsit. Kerroit tuskistasi ja kamppailuistasi, mutta todellisuudessa elämä viisaudessaan on päästänyt Sinut verrattain helpolla. Sehän menetteli vain kuin järkevä isä pahantekoon pyrkivän poikansa kanssa: tukisti vähän ja otti pois piiskan. Onhan karman johto nyt Kristuksen kädessä ja siksi Elämä nähtävästi oivalsi, että Sinusta tulee kiltti oppilas hellällä kurituksella. Kuten kirjeestäsi päätellen on tullutkin. Siksi onnittelee Sinua ystäväsi

Uranus 1953: 92—94.

TOIVOISIN ...

Pekka Ervast puhui eräässä tilaisuudessa tähän tapaan: "Toivoisin teidän käyvän enemmän minun esitelmissäni, sillä siihen on omat syynsä. Kyllä meillä on useita hyviä esitelmöitsijöitä, joten minun esitelmäni eivät sen vuoksi ole erikoisia. Mutta minun esitelmissäni on mukana korkeita olentoja, enkeleitä ja jumalia. Olen nähnyt niitä ja tiedän, että niin on. Siksi kuuntelijoille tuleva apu on näissä tilaisuuksissa erikoista, voimme saada henkistä apua noilta korkeilta olennoilta. Sentähden toivoisin, että kävisitte useammin".

Muistiin merkinnyt V. L.
1953: 106.

NÄIN SANOI BLAVATSKY

Aikakauskirjassa Lucifer 1887 H. P. Blavatsky kirjoittaa artikkelin "Evankeliumein esoteerinen luonne", painettu Ruusu-Ristilehdessä touko-lokakuu 1929. H. P. B. käsittelee kirjoituksessaan Kristus-nimen esoteerista merkitystä, mutta samalla hän paljastaa näkemyksensä eräistä Jeesuksen lauseista ym., mitkä saattavat kiinnostaa Pohjolan Valon lukijoita. Alussa hän siteeraa evankeliumeja:

"'...Sano meille, milloin nämä tapahtuvat? Ja mikä sinun läsnäolosi ja aikakauden täyttymisen tunnusmerkki on oleva?' kysyivät opetuslapset Mestarilta Öljymäellä.

"Vastaus, jonka 'surujen mies', Khreestos, antoi koettelemuksessaan, mutta samalla Khristosvoittoaan kohti kulkiessaan, on profetallinen ja sangen sisältörikas. Se on todellakin varoitus. Tuo vastaus on toistettava kokonaisuudessaan. Jeesus... sanoi heille: 'Katsokaa, ettei kukaan teitä eksytä. Sillä monta tulee minun nimessäni, sanoen: minä olen Kristus; ja he eksyttävät monta. Ja te saatte kuulla sodista... mutta loppu ei vielä ole käsissä. Sillä kansa on nouseva kansaa vastaan, ja valtakunta valtakuntaa vastaan; ja on oleva nälänhädät ja maanjäristykset seutu seudulta. Mutta kaikki tämä on synnytystuskien alku... Monta väärää profeettaa nousee, ja he eksyttävät monta... ja sitten tulee loppu... kun näette hävityksen kauhistuksen, josta puhuttiin Danielin kautta... Jos silloin joku sanoo teille: katso täällä on Kristus, tai tuolla, niin älkää uskoko... Jos teille sanotaan: katso hän on erämaassa, niin älkää menkö sinne; tai: katso hän on sisähuoneissa, niin älkää uskoko. Sillä niin kuin salama lähtee idästä ja näkyy länteen saakka, niin on Ihmisen Pojan läsnäolo oleva' jne. jne.

"Kaksi asiaa käy päivänselväksi kaikille nyt, kun ylläolevien lauseiden väärä käännös on oikaistu tarkistetussa tekstissä: a) 'Kristuksen tuleminen' merkitsee Khristoksen läsnäoloa uudestisyntyneessä maailmassa, eikä suinkaan 'Kristus' Jeesuksen todellista ruumiissa tulemista; b) tätä Kristusta ei pidä etsiä erämaasta eikä 'sisäisistä kammioista' eikä minkään ihmiskäsin rakennetun temppelin tai kirkon pyhätöstä; sillä — todellinen esoteerinen Vapahtaja — ei ole mikään ihminen, vaan Jumalallinen Prinsiippi jokaisessa ihmisolennossa. Ken pyrkii nostamaan kuolleista Hengen, joka on ristiinnaulittu hänessä hänen omien maallisten intohimojensa kautta ja haudattuna syvälle hänen syntisen lihansa 'hautaan'; ken on kylliksi voimakas työntääkseen aineen kiven pois oman sisäisen pyhäkkönsä ovelta, hänessä on ylösnoussut Kristus...

"Toiselta puolen eivät kristillisen ajanlaskun alettua Matteuksessa kuvatut edellä käyvät tunnusmerkit ole milloinkaan sopi-

neet mihinkään ajankohtaan niin selvästi ja niin tuntuvasti kuin juuri meidän päiviimme. Koska kansa on noussut kansaa vastaan enemmän kuin tänä aikana? Koska 'nälänhädät' — toinen nimi kurjalle köyhyydelle ja proletaariaatin nälkiintyneille joukoille — ovat olleet julmempia, maanjäristykset lukuisampia ja samalla kertaa laajalle ulottuvampia kuin viime vuosina? Tuhatvuotisen valtakunnan odottajat ja lujauskoiset adventistit saarnatkoon saarnaamistaan (lihaantuneen) 'Kristuksen läheisestä tulemuksesta' ja valmistukoot vastaanottamaan 'maailman loppua'. Teosofit — ainakin jotkut heistä, jotka ymmärtävät yleisesti odotettujen Avataarien, Messioiden, Sosioshien ja Kristuksien salaisen merkityksen, — tietävät, ettei mikään 'maailman loppu', vaan 'aikakauden täyttymys', so. ajanjakson loppu nyt on nopeasti lähestymässä".

Edelläsanotussa H. P. B. painostaa kahta seikkaa: Kristus on yleismaailmallinen henkinen "prinsiippi", Logos, kuten hän toisessa paikassa selvemmin todistelee ja jota ihmisen on etsittävä oman henkensä kammioista, ei kirkkojen "pyhätöistä". Ja toiseksi: Jeesus ei tule persoonallisena olentona maanpäälle, ts. Kristuksen toinen tuleminen ei merkitse Jeesuksen ruumiillista takaisin tuloa, eikä "maailman loppu" maapallon häviötä vaan aikakauden täyttymystä. Alahuomautuksessaan hän vielä lisää, että "monet huomattavat ajanjaksot päättyvät tämän (viime) vuosisadan lopulla", mainiten moniaita lukuja ja: "...Kun se (nimittäin kevättasauspiste) muutaman vuoden kuluttua astuu Vesimiehen merkkiin, tulee sielutieteilijöille jonkun verran ylimääräistä työtä, ja suuri muutos tulee tapahtumaan ihmiskunnan psyykkisissä omituisuuksissa".

Mutta samalla hän todistelee, että Matteuksen kuvailema "maailmanloppu" eli aikakauden täyttyminen keskittyy nimenomaan artikkelin kirjoittamisaikaan, siis aikaisintaan viime vuosisataan, koska kristillisen ajanlaskun aikana ei Matteuksen kuvailemia tapahtumia ole sattunut. Nykyaikana sen sijaan "kansa on noussut kansaa vastaan" ja voimme vain todeta, että sellaista on tapahtunut 20. vuosisadalla vielä useammin kuin 19. vuosisadalla. H. P. B. ei ole puhunut turhia. Ja hän lisää, että aikakauden täyttyminen on tekemisissä Avataarien jne. esiintymisen kanssa ja siitä ovat jotkut teosofit tietoisia, nähtävästi ainakin H. P. B. itse, koska hän osaa siitä kirjoittaa. — "Salatieteilijän sanakirja" sanoo: "Avatara, avataari. "Alas astuminen" (lihaan). Jumalallinen Inkarnatsioni eli ruumistus. Jumala tai korkealle kehittynyt henkinen olento, joka — vaikka itse vapaana jälleensyntymispakosta — on astunut maan päälle pelastaakseen nuorempia veljiään esimerkillään ja opillaan. Semmoisia avataareja olivat esim. Krishna, Buddha, Zoroaster, Jeesus ym." — Tämähän merkitsee H. P. B:n tarkoittaneen siis sitä, että Jeesuksen kuvailema aikojen loppu on parhaillaan käsillä ja samalla tulee

maanpäälle erikoinen jumalallinen Avataara, joka on, kuten Pekka Ervast sanoo sanakirjassaan "Jumala, tai korkealle kehittynyt henkinen olento", joka tulee auttamaan ihmiskuntaa.

Tähän voimme nyt jatkoksi lisätä Pekka Ervastin sanat "Uudenajan aamunkoitteessa" kirjasta: "...että tänne meidän ihmiskuntaamme on ilmestyvä uusi suuri opettaja, uusi suuri vapahtaja, Jumalan Poika, (huom. Jumalan Poika on isoilla kirjaimilla, V. L.) joka perustaa uuden suuren uskonnon" ..."että taasen on Jumala esiintyvä maan päällä, ilmoittava itsensä erityisen suuren ja ihmeellisen Pojan ja sanansaattajan kautta. Uusi uskonto on esiintyvä. Kuka ties se on syntyvä jo tällä vuosisadalla, kukaties joku meistä vielä saa nähdä sen kirkkauden, saa nähdä opettajan, suuren ihmeellisen liikkeen..." — Pekka Ervast siis painostaa erikoisesti sitä, ettei esiintyvä Jumalan Poika ole kaukainen unelma, vaan jo tällä vuosisadalla esiintyvä Opettaja.

Todistellessaan Khristos-nimen esikristillisyyttä, H. P. B. lausuu edellä siteeraamassamme artikkelissa mm.: "Onpa toinenkin ja vielä painavampi todistus, että nimi Khristos on esikristillinen. Se tavataan erythrealaisen Sibyllan profetiassa, jossa luemme: IEESUS KHREISTOS THEUU HYIOS SOOTEER STAUROS. Esoteerisesti luettuna tämä jono merkityksettömiä erillisiä sanoja, joita syrjäinen ei ymmärrä, sisältää todellisen ennustuksen — joka vain ei koske Jeesusta — ja säkeen Vihityn mystillisestä katkismuksesta. Ennustus tarkoittaa Totuuden Hengen (Khristoksen) tuloa maan päälle, jonka tulemisesta — mikä, kuten sanottu, ei ole tekemisessä Jeesuksen kanssa — alkaa Kultainen Aika... (Sanat merkitsevät) ...'Jeesus Kristus, Jumalan Poika, Vapahtaja, Risti."

Tästä ennustuksesta P. E. huomauttaa artikkelin lopussa: "H. P. B:n nerokas selitys jääköön arvoonsa; nykyiset historialliset tutkijat ovat sitä mieltä, että kyseessä oleva Sibyllan Kirjan lause on kristillisestä kädestä lähtenyt "uskon vahvistus" ihmeellisen ennustuksen muodossa, siis toisin sanoen luettava katolisen kirkon lukuisain "hurskasten petosten" joukkoon. Mutta ehkä myöhempi tutkimus tulee päinvastaisiin tuloksiin".

Pekka Ervast ei siis asetu historiallisten tutkijainkaan kannalle kyseessä olevaan ennustukseen nähden vaan sanoo, että "ehkä myöhempi tutkimus tulee päinvastaisiin tuloksiin", siis todistaa H. P. B:n sanat tosiksi. Blavatsky taas toistaa kahdesti, etteivät kyseessä olevat sanat koske Jeesusta. Sanat "Jeesus, Kristus, Jumalan Poika, Vapahtaja, Risti" ovat kirjoitetut pakanallisella ajalla, mutta eivät silti tarkoita Jeesusta, vaan "Totuuden Hengen, Khristoksen tuloa maan päälle", minkä jälkeen alkaa Kultainen Aika. Vieläpä hän sanoo tämän olevan todellisen ennustuksen ja kun Blavatsky puhuu ennustuksesta, niin se tarkoittaa aikaa Blavatskyn ajalla tai hänen jälkeensä, eikä ennen Blavatskyä. Tässäkin H. P.

B. siis viittaa Kultaisella Ajallaan Avataaran eli Jumalan Pojan esiintymiseen.

H. P. B:n artikkelin loppuveto on suorastaan ennusteellinen. Hän huomauttaa, että vaikka vanhat mysteriot, Eleusis, Memfis, Antium, Delfi, ja Kresa ovat muuttuneet haudoiksi entiselle pyhälle tieteelle, joka ennen oli Lännessä yhtä suuremmoinen kuin se yhä vieläkin on Idässä, niin nykyään niille valmistellaan seuraajia. "Elämme vuotta 1887 ja yhdeksästoista vuosisata lähenee loppuaan. Kahdennellakymmenennellä vuosisadalla on outoja yllätyksiä varastossaan ihmiskuntaa varten, — ja kukaties se tulee olemaan viimeinen sitä nimeä".

Niin, "kukaties se tulee olemaan viimeinen sitä nimeä". Tämä on lause, jossa sanat peittävät toisensa, hyvin H. P. B:n tapaista. — Tässä puhutaan vuosisadoista ja kahdeskymmenes vuosisata, jossa parhaillaan elämme, tulisi olemaan viimeinen "sitä nimeä". Siis viimeinen k a h d e s k y m m e n e s vuosisata. Jos lasketaan ajanlaskua Jeesuksen päivistä eteenpäin, niin 20. vuosisataa on vain yksi, toiset vuosisadat ovat joko pienempiä tai suurempia. Tässä ei siis pitäisi olla epäilystäkään, mutta kuitenkin hän sanoo "kukaties". Mistä siis lienee kysymys? "Kukaties" kysymys on vain siitä, että kahdeskymmenes vuosisata on viimeinen vuosisata nykyisessä ajanlaskussamme, mikä alkoi Jeesuksesta. Tulevaisuudessa ajanlaskukin saattaa alkaa toisesta lähtökohdasta. Onhan tällä vuosisadalla varastossaan "outoja yllätyksiä ihmiskuntaa varten". Kukaties.

V. L. 1953: 114—116.

AJATUKSIA TEOSOFISESTA LIIKKEESTÄ

Teosofinen liike on kieltämättä aikamme henkisten liikkeiden keskeisin ilmiö. Sen esittämä sanoma huipistuu Pekka Ervastin opetuksissa ja erittäinkin siinä hänen esittämässään tiedossa, että teosofinen liike on kanavana suurille kosmillishenkisille voimien purkautumisille. Näiden ansiosta planeettamme on saanut uuden luonnonvoiman ja samalla tullut viritetyksi uuteen viritykseen. Tämän ohella puhutaan keskeisesti myös sotimattomuudesta, veljeydestä ja pahan vastustamattomuudesta, viimeksimainitun muodostaessa uuden henkisen tien lähtökohdan. Tarkastelemme näitä kysymyksiä eräältä näkökulmalta.

Ensiksikin huomioimme teosofisen liikkeen alkuvaiheissa esiintyneen, kahden Trans-Himaalajan mestarin, Moorian ja Kuut Huumin kirjeenvaihdon A. P. Sinnet'in kanssa. H. P. Blavatsky ja H. S. Olcott perustivat v. 1875 Teosofisen Seuran ja H. P. B. viittaa kaikissa opetuksissaan näihin mestareihin, mutta vasta v. 1880 Sinnet pääsi H. P. B:n välityksellä kirjeenvaihtoon näiden salaperäisten Tiibetin viisaitten kanssa. Mainit-

tu kirjeenvaihto on suomennettu nimellä "Viisauden mestarien kirjeet".

On suunnaton ero itämaisen ja länsimaisen ajatustavan välillä. Edellinen perustuu tietoon, minkä mukaan ilmennyt elämä atomista aurinkokuntaan asti on elävää, tajuisten järkivoimien aikaansaannosta. Kosmoksessamme ei löydy kuollutta kohtaa, vaan koko universumin läpäisee jumalallinen elämä, se on takana olevan Syyttömän Syyn ulosvuodatusta. — Länsimainen ajatustapa sen sijaan käsittää elämän koneelliseksi, aivan kuin se olisi koottu rattaista, pyöristä ja muttereista. Aine oletetaan kuolleeksi, sokeiden luonnonvoimien kuljettamaksi massaksi... Kirjeenvaihdosta saamme sen käsityksen, että tämän katsantokantojen eron takia mestareitten oli löydettävä länsimaisen ajatustavan omaksuneita yksilöitä, jotka samalla olisivat niin valistuneita, että kykenisivät eräänlaisiksi "kielenkääntäjiksi", so. osaisivat esittää itämaisia opetuksia länsimaisella tavalla. Tehtävä näyttää olleen Sinnett'illekin melkoisen ylivoimainen, vaikeuksien koskiessa aluksi filosofiaa ja metafysiikkaa. Mutta vakavin vaikeus esiintyi moraalin alalla, sillä opetus yleisestä veljeydestä vaikutti ns. "tieteelliselle" ajatustavalle vieraalta. Eräät teosofit alkoivat tämän vuoksi haaveilla okkultisesta koulusta, yliopistosta, missä harrastettaisiin erilaisten salaisten voimien käytäntöä, spiritismiä ym., joiden avulla voitaisiin suurelle yleisölle todistaa esim. näkymättömän maailman olemassaolo. Mutta mestarit olivat järkähtämättömiä: minkälaisia muotoja teosofinen liike ottaneekin, on sen tiiviisti pysyttävä kiinni veljeydessä, se on kaiken henkisyyden pohja; on turhaa haaveilla salaisista taidoista, ennenkuin moraalinen perusta on laskettu.

Kun A. P. Sinnet yhdessä Humen ym. kanssa yritti muodostella itämaisille opetuksille länsimaisia nimityksiä, niin he keksivät "pyöriä", "lankoja", "kierroksia"..., joista viimeksimainittu jäikin pysyvästi teosofiseen sanastoon. Mutta H. P. Blavatsky kirjoittaa Sinnett'ille, että hänen julkaisemansa käsitykset kierroksista ja pyöristä ovat parhaassakin tapauksessa vain vertauskuvallisia. Lisäksi mestari Kuut Huumi huomauttaa eräässä kirjeessään Sinnett'ille, kun tämä väittää mestarien opetusten olevan ristiriitaisia: "n u o k i e r r o k s e t o v a t t e i d ä n k e k s i n t ö ä n n e". Sinnet'in koneellinen maailmankäsitys loikin myöhemmin sen erheellisen "kierrossysteemin", mikä yhäti on säilynyt besanttilais-leadbeaterilaisella teosofisella linjalla ja jota Blavatsky oikoo Salaisessa Opissaan. Sen mukaan ihmiskunta vaeltaa mm. Mars- ja Merkuriusplaneetalla Maan lisäksi, joten ihmiskunta eläisi tämän maan päällä seitsemän eri kertaa, ollen aina välillä hirmuisen pitkiä aikoja mm. noilla toisilla planeetoilla.

Opettaakseen Sinnett'iä käsittämään asioita henkevämmin, alkavat Mestarit puhua kierroksista toisessa äänensävyssä. Yhä useammin he viittaavat Teosofisen Seuran kierroksiin: T. S. on taas päättä-

mässä erästä kierrostaan ja aloittamassa uutta. Tämä tuntui silloisista teosofeista käsittämättömältä. T. S: han oli ihmisten muodostama yhtymä erilaisine virkailijoineen, eikä siinä näkynyt mitään "kierroksia" ainakaan ulospäin. Mutta kysymys olikin sisäisistä seikoista. Mestari Mooria huomauttaa: on olemassa 7, 11, 21, 77, 107, 700, 11 000, 21 000 jne. vuotta kestäviä kierroksia. Tässä merkityksessä kierrokset tarkoittavat teosofisten opetusten sulattamista: noin paljon aikaa on nyt kulunut, joten nuo ja nuo opetukset pitäisi nyt olla sulatetut ja ymmärretyt, siitä riippuu, miten seuraava jakso onnistuu.

Erään apostolin lause on käännetty sanoilla: "kunnes kaikki muodot on läpi käyty". Tällä lauseella voisimme avata sanan "kierros" ja sanoa: kierros merkitsee kulkemista erilaisten muotojen läpi. Tämä pitää paikkansa silloinkin, kun on kyseessä tämän maapallon "kierrokset", sillä H. P. B. sanoo Salaisessa Opissaan, että kierrokset tarkoittavat maapallon sarjakehitystä, jolloin tämä Maa kulkee erilaisten muotojen läpi. Eihän maapallokaan putkahtanut valmiina ja asuttavassa nykyisessä muodossaan maailmojen kohdusta, vaan sillä oli alussa sikiökehityksensä kuten ihmiselläkin. Maapallokin on kehittynyt erilaisten muotojen läpi nykyiseen tilaansa ja tulee luonnollisesti kulkemaan myöskin aikanaan "kuolemanjälkeisen elämänsä" läpi, kerraten siinäkin ihmistä. Jotta paremmin pääsisimme asian sisälle, niin ottakaamme esimerkki, sen valossa ymmärrämme myöskin teosofisen liikkeen "kierroksia".

Jos aijon rakentaa talon, niin minun pitää tehdä siitä suunnitelma. Talo on yksityiskohtia myöden ajateltava valmiiksi ja piirrettävä. Jos en ennen ole tällaista työtä tehnyt, niin se merkitsee minulle kierrosta arkkitehtinä. Joudun kulkemaan läpi arkkitehtuurin muotojen. Tämä ei ole minulle joutavanpäiväistä "kiertämistä", vaan se on käytännöllisen kokemuksen hankkimista, oppimista. Se merkitsee yhtä suurta kierrosta, vaikka siinä on monta kierrosta sisäkkäin. Ainakin ensin kierros ajatuksissa, sitten toinen kierros piirustustaidon hankkimisessa ja kolmas kierros varsinaisen rakennuksen piirustamisessa. Ajatus rakennuksesta on näin saatettu käytännön maailmaan, joten se on fyysillinen todellisuus ja näin ollen täydellinen kierros. Mutta talo on tässä vaiheessa vasta paperilla. Jos aijon sen myöskin itse rakentaa, on minun tehtävä kierros rakennusmestarina, mikä sisältää jälleen monta pienempää kierrosta. On käytävä kaikkien rakennusmestarialaan sisältyvien muotojen läpi ja hankittava niistä tarpeellinen kokemus. On tunnettava rakennustarvikkeiden kestävyysarvot ja osattava nämä laskea. On tehtävä kierros kauppiaana ja hankittava eri tarvikealojen liikkeistä tarveaineet ja lopuksi toimitettava tarvikkeet rakennuspaikalle. Kaikissa näissä tehtävissä on hankittava kokemusta, ja se muodostaa jälleen suuremman kierroksen, mutta rakennuksesta ei vielä ole tietoa. Jos aijon sen ra-

kentaa itse, on minun käytävä läpi kaikkien rakennusammattikuntien muotojen: on tehtävä kierros betoonimiehenä, kirvesmiehenä, muurarina, maalarina..., silloin vasta rakennus syntyy. Ja kaikki nämä "kierrokset" merkitsevät käytännöllisen kokemuksen hankkimista ja alussa olleen ajatuksen fyysillistymistä, toteutumista. Koko rakennuspuuha muodostaa lopuksi yhden suuren "rakennuskierroksen", vaikka siihen sisältyy useampia pienempiä kierroksia, joissa rakentajan on käytävä läpi kaikkien muotojen, tässä tapauksessa rakennusmuotojen. — Esimerkki ei ole tuulesta temmattu, sillä lukemattomat ihmiset ovat näiden muotojen läpi kulkeneet ja taloja rakentaneet.

Esimerkkimme nojalla saatamme ymmärtää teosofisen liikkeen kierroksia, joista mestarit puhuvat. Saatamme näin jälkeenpäin nähdä tuossa liikkeessä erilaisia vaiheita, jolloin se on kulkenut erilaisten muotojen läpi, tuoden fyysilliseen maailmaan ja siinä toteuttaen tai yrittäen toteuttaa "maailmankaikkeuden suuren Arkkitehdin" alkuperäistä henkistä Temppeliaatetta. On toinen kysymys, miten liike on yrityksessään onnistunut. Se on iskenyt pahastikin harhaan varsinkin silloin, kun teosofinen veljeysaate kiellettiin ensimmäisen maailmansodan aikana ja teosofia alistettiin palvelemaan Englannin maailmanvaltapyrkimyksiä. Veljeysaate muuttui aseveliaatteeksi ja teosofinen liike teki liikkeenä henkisen vararikon. Rakennuksesta tuli tuossa vaiheessa "susi", kuten saattaa tulla tavallisesta rakennuksestakin esim. huonon perustuksen ansiosta. Teosofisen liikkeen peruskivi on yleinen veljeys, kuten liikkeen säännöissä alusta asti opetettiin ja koska veljeys jo alkuvaiheissa vaikutti länsimaalaisten käsityksissä tarpeettomalta ja häiritsevältä, niin veljeyden hylkimisessä oli huonon perustuksen syy. Teosofinen Seura ei seurana — lukuunottamatta ehkä muutamia yksityisiä jäseniä — jaksanut syventyä mestarien ja Blavatskyn viitteisiin siinä, että teosofinen liike edusti tuossa vaiheessaan vain yhtä rengasta suuremmassa ketjussa ja oli alustavaa laatua. Sen tärkeimpänä tehtävänä oli tuoda käsite veljeys suurien joukkojen tajuntaan ja tajuttavaksi. Kirjeessään Sinnett'ille mestarit kyllä sanovat: "Tässä liikkeessä piilee enemmän kuin mitä toistaiseksi olette aavistanutkaan. T. S. työ liittyy toiseen samankaltaiseen työhön, jota parhaillaan tehdään salaisesti kaikkialla maailmassa". Veljeys ei ollut mikään uusi sanoma, siitä oli opetettu mm. alkukristillisellä ajalla julkisesti ja kaikissa todella henkisissä liikkeissä sitä oli yritetty toteuttaa käytännössä. Veljeys on ensimmäinen totuus käytännön maailmassa ja siksi T. S. motoksi pantiin: Totuus on korkein uskonto. Totuus eli käytännöllinen veljeys täytyy olla kaikkia uskomuksia ylempänä ja niiden perustana. Ellei aate, uskonto, maailmankatsomus... perustu ihmisten keskinäiseen veljeyteen, on se kotoisin

alemmasta kolminaismaailmasta, parhaimmassa tapauksessa persoonallisesta taivaasta, ellei suorastaan kiirastulesta tai helvetistä. Aate, mikä perustuu epäveljeyteen, on suoranainen inspiratio viimeksimainitusta. — Teosofisen liikkeen ensimmäisenä tehtävänä oli tuoda Suuren Arkkitehdin Temppelipiirustuksista ihmisten yleiseen tietoisuuteen käsite henkisestä veljeydestä, koska veljeys aatteena oli laskeutumassa päivätajunnan tasolle. Sehän saikin muodon "sosialistinen veljeys", millä ei ollut henkistä pohjaa. Materialistisena, eläimellisenä "veljeytenä" se valloitti ihmisten päivätajunnan, ja teosofisen sanoman avulla siitä olisi voinut tulla henkisesti elävöittävä veljeysihanne. Mutta se edellytti, että teosofit olisivat "tehneet nuo piirustukset" eli itse käytännöllistyttäneet henkisen veljeyden ihanteen.

H. P. B:n esittämä filosofia ja siihen sisältyvä metafysiikka ei liioin ollut uutta, sillä vaikka se oli uutta länsimailla, niin itämailla se oli tunnettua. Saman huomion teemme, kun uusi "kierros" alkoi, jolloin Steiner esitti eräitä näkemyksiä Kristuskysymyksessä, ja johon laadullisesti liittyi Tolstoin selventämä Vuorisaarnan siveysoppi. Tolstoi ei osannut muuta kuin paljastaa niitä Jeesuksen opetuksia, jotka olivat unohtuneet, mutta joista kyllä tiedettiin alkukristillisellä ajalla. Lisäksi häneltä puuttui valaiseva filosofinen pohja, minkä asettaminen jäi Steinerin tehtäväksi. Heidän avullaan Kristuskysymys kyllä sai uutta valaistusta, mutta Steiner syrjäytti vuorostaan Vuorisaarnan moraalin, mikä on Kristuskysymyksen perusta. Hänen opetuksensa perustuvat rosenkreutziläisyydessä ja osaksi gnostilaisuudessa jo esitettyihin opetuksiin, eivätkä sellaisenaan ole uusia. Tarkoituksena tässä "kierroksessa" näyttää olleenkin, että Kristuksen mysteriot saisivat sijaa ihmisten päivätajunnassa. Ne olivat painuneet tyystin hämäryyteen siitä huolimatta, että elimme ns. kristikunnassa. Kristilliset kirkot eivät tienneet Kristuksesta sen enempää kuin korkeastioppineet jumaluusoppineet Jumalasta. Epäkelpona pitäisimme lääkäriä, joka ei tuntisi anatomiaa, mutta kristikuntaa ei ensinkään häiritse, vaikka heidän paavinsa, kardinaalinsa, piispansa, tai korkeimman oppiarvon saaneet teologinsa eivät tunne Kristusta tai Jumalaa. Tolstoilla ja Steinerillä oli näissä kysymyksissä omakohtaista kokemusta ja siksi he kykenivät kristillisyyden reformaattoreiksi.

Pekka Ervastin työ oli poikkeus edellisistä, sillä hän esitti todella uutta. H. P. B:n opetusten mukaan "kolmas manvantara, kolmas kierros ja kolmas juurirotu" ovat rajakohtia eläinkunnan ja ihmiskunnan välillä, sillä mm. kolmannessa juurirodussa ihmiskunta sai järjen valon, joten varsinainen ihmiskehitys pääsi alkamaan. Samoin voimme sanoa Pekka Ervastin elämäntyön asennoituvan kolmannen "kierroksen" kohdalle teosofisessa liikkeessä, sillä hän vasta asettaa sekä filosofiassaan että metafyysillisissä asioiden kä-

sittelyissään ihmisen oikealle kohdalleen. Ihmisen asema niveltyy erottamattomasti Kristukseen, mikä on P. E:n elämäntyön keskus. Ihminen on maanpäällisen elämän keskus ja tämä perustuu siihen, että ihminen on osa Kristuksessa. Tämän takia ihminen on kutsuttu kohoamaan enkelien yläpuolelle, sillä me sisällymme Logoksen Poikaryhmään, olemme logosolentoja. P. E. vasta antaa Kosmillisen Kristuksen olemuksesta käsityksen, minkä saatamme päivätajuisestikin ymmärtää. Kyllä Kristuksesta oli ennenkin opetettu, puhuihan siitä Jeesus ja apostolit, mutta IHMISEN asema Kristuksessa on aina ollut hämärä. Nuo kaikki opetukset saamme nyt lukea hänen omista kirjoistaan ja kirjoituksistaan niin kansantajuisessa muodossa, että niitä saattaa tavallisella ymmärryksellekin tajuta. Ja hänen sanomansa on julkinen, se on tarkoitettu kaikille ihmisille. Odotetaan, että suuri yleisö saisi tavalliseen päivätajuntaansa oikean käsityksen omasta suhteestaan Kristukseen ja Jumalaan, että aivan tavalliset kansalaiset käsittäisivät olevansa logosolentoja, Jumalan poikia ja yhtä Kristuksessa.

Tämä on filosofisestikin ymmärrettynä valtava näköala, uusi, velvoittava ja pohjattoman syvä. Tuo tieto velvoittaa: meidän pitäisi osata kristusolentoina elää kristuselämää. Ja mitä kristuselämä on? Se on asennoitumista oikeaan suhteeseen pahaan. Paha on hallinnut maailmaa; nyt on tullut hyvyyden voimien hallitusaika ja se vaatii ja odottaa uutta suhtautumista pahaan nähden. Pahaa ei tule vastustaa, se pitää voittaa.

Pahan vastustamattomuuskaan ei sellaisenaan ole uusi ilmestys. Historiasta tiedetään, että ainakin Jeesus ja Stefanus osasivat sitä toteuttaa käytännössä. P. E. huomauttaakin, että korkeat vihityt ovat tuon taidon osanneet, se on ollut saavutus pitkän henkisen kehityksen loppupäässä, se on kruunannut heidän saavutuksensa. Mutta Pekka Ervast esittää pahan vastustamattomuuden sisältyvän henkisen tien alkuun ja muodostavan sille nyt uuden lähtökohdan. Tämä täysin julkinen opetus on tarjottu kaikkien ihmisten noudatettavaksi.

Edelläsanotun nojalla voimme tehdä seuraavan havainnon:

Tappamattomuuden eli sotimattomuuden ja veljeyden ihanteet eivät ole uusia. Niitä on yritetty toteuttaa useimpien henkisten liikkeitten sisäpuolella ainakin kristillisellä ajalla ja siksi nämä aatteet ovat tulleet suurille joukoille ymmärrettäviksi. Sotimattomuuden ihanteen ympärille on muodostunut rauhanliikkeitä ja veljeysihanteen ympärille monikirjavainen humaanisten liikkeitten ryhmä. Näitä aatteita eivät suuret joukot olisi ymmärtäneet edes periaatteessa, eivätkä olisi osanneet noihin ihanteisiin uskoa ja niihin innostua, ellei ensin henkisissä liikkeissä olisi niitä tositeossa yritetty käytännöllistyttää, toteuttaa. Henkiset liikkeet käyvät aina joukkojen edellä, mitä tapahtuu henkisissä liikkeis-

sä, se heijastuu kansoihin, opettaa P. E. Näin ollen Blavatskyn sanoma veljeydestä ei tuonut sellaista, mitä ei ennen olisi ollut. Mutta teosofisen liikkeen "ensimmäisen kierroksen" tehtävänä oli toteuttaa käytännössä henkisen veljeyden ja sotimattomuuden aatteet; niiden olisi pitänyt keksiä miten ne toteutetaan. Silloin suuret joukot olisivat osanneet rauhan- ja humaanisten liikkeittensäkin puitteissa toteuttaa käytännössä niitä ihanteita, joihin nämä olivat periaatteessa uskoneet. Koska henkiset liikkeet kulkevat joukkojen etunenässä, niin noihin liikkeisiin lukeutuvilta odotetaan ensimmäisiä askeleita. Heidän pitää "kulkea erilaisten muotojen läpi", so. hankkia käytännöllistä kokemusta veljeydessä ja sotimattomuudessa ja näin avata käytännön maailmassa tie kansojen sotimattomuuteen ja keskinäiseen veljeyselämään. Tuo keksiminen onkin monen "kierroksen" ja työn takana, sillä helppoa on asioista saarnata, mutta yhtä helppoa ei ole veljeyttä ja sotimattomuutta toteuttaa.

Vaikka Blavatskyn, Steinerin ja Tolstoin työ jäikin kantavuudeltaan niin heikoksi, että maailman kansat ovat suistuneet jatkuviin sotien kauhuihin, niin kesken jäänyt työ odottaa edelleen henkisten liikkeitten käytännöllistä otetta. Ennen kuin kansat osaavat tappamattomuutta ja veljeyttä toteuttaa, on sitä osattava toteuttaa riittävästi henkisissä liikkeissä. Mutta samalla on annettu uusi tehtävä: on opittava toteuttamaan myöskin pahan vastustamattomuutta. Emme vielä näe missään joukkoliikettä, mikä olisi syntynyt pahan vastustamattomuuden innoittamana. Mahaatma Gandhin aikaansaama virtaus Intiassa lienee vähän hipaissut näitä näköaloja, mutta siinäkin näyttäytyy poliittinen sivuvirike. Pahan vastustamattomuus on niin uusi asia, etteivät joukot ole sitä edes ymmärtäneet, saatikka että olisivat voineet siihen innostua ja siitä haltioitua. Tämä todistaa, ettei sitä ole vielä osattu käytännössä toteuttaa missään henkisissä liikkeissä, lukuunottamatta tietenkään niitä Vihittyjä, joilla tuon ihanteen toteuttamistaito on menneitten ponnistusten kruununa. Kenties teosofisen liikkeen piirissä on pienempiä ryhmiä, joissa aatteeseen on innostuttu, mutta nämäkään eivät ole keksineet keinoa, miten sitä olisi toteutettava. Ja kuitenkin pahan vastustamattomuus on henkisen Temppelin kulmakivi, joten temppelirakennus ei ala nousta ennen kuin peruskivi lasketaan. Se on tietenkin laskettu Pekka Ervastin opetuksissa ja hänen käytännöllisessä elämässään ja saanut valtaisan täydennyksen J. R. Hannulan kirjallisuudessa, mutta niiden käytännöllistyttäminen muodostaa luvun erikseen. Pahan vastustamattomuus leijailee toistaiseksi ihanteena henkisten inmisten tajunnassa ja heidän tehtävänään on keksiä keinot sen toteuttamiseksi. Tämä vaihe on kerrassaan yksilöllistä, koska se on käytännöllistä elämää. Jokaisella ihmisellä on oma kohtalonsa, omat vaikeutensa ja pulmansa

ratkaistavana. Näin ollen on, vähän kuvaannollisesti sanoen, alistuttava hankkimaan kokemuksia "rakennusalan kaikissa ammateissa". On löydettävä oma työalansa ja oma työnurkkansa sekä ulkoisesti että sisäisesti. Ja koska historialla on taipumusta toistumaan, niin voi menneisyyden nojalla asettaa itselleen sen varauksen, että saattaa saada työmaalta potkut joko syystä tai syyttä. Mutta periaate pysyy ja sen toteuttaminen odottaa toteuttajiaan henkisissä järjestöissä niiden muodoista riippumatta. Vasta kun sitä on osattu toteuttaa henkisissä liikkeissä, osaavat näiden liikkeitten ulkopuolella olevat ymmärtää pahan vastustamattomuuden periaatteen ja siihen innostua. Silloin vasta ns. kristitytkin heräisivät ymmärtämään: "Vaikka emme vielä osaakaan toteuttaa Vuorisaarnaa käytännössä, niin kyllä meidän pitää antaa moraalinen tukemme noille, jotka sitä yrittävät toteuttaa; kyllä nuo Kristuksen seuraajat sentään ovat kunnioitettavia ihmisiä".

Ja lopuksi: mitä merkitsee, että pahan vastustamattomuus, noin korkea ihanne, jota ainoastaan vihityt ovat osanneet toteuttaa pitkän itsekasvatuksensa loppupäässä, on nyt asetettu henkisen tien alkuun? Se merkitsee ainakin sitä, että pahan vastustamattomuuden toteuttaja elää vihityn korkeata moraalista elämää ollessaan "tavallinen kuolevainen". Suuret joukot on asetettu saman moraalisen mittapuun toteuttajiksi kuin korkeat vihityt. Tämä jos mikään on uutta ja se on Pekka Ervastin työn tulos, sillä tällaisesta henkiseen elämään sisältyvästä mullistuksesta ei puhu muut kuin Pekka Ervast. Elämän rajattomasta monimutkaisuudesta johtuen jää nyt jokaisen totuudenetsijän omakohtaisesti ratkaistavaksi, miten pahan vastustamattomuutta on kussakin yksityistapauksessa toteutettava. Sillä vaikka omaksuisimme ja käytännössä toteuttaisimme opetuksen: "Jos joku lyö sinua korvalle, käännä hänelle toinenkin", niin tällaisen teon ei vielä tarvitse merkitä, että olemme sisäisesti luopuneet pahan vastustamisesta ja sen arvoituksen ratkaisseet. Elämän kierroksiin täytyy yhä syventyä. Sillä en lainkaan ajattele, että tämä esitykseni tyhjentäisi "kierros" käsitteen.

V. L. 1953: 200—205.

KÄY TOSI TYÖHÖN . . .

Tiedätkö, tunnetko elämäntaidon?
Leikkaatko ihminen kärsimyslaihon:
valtojen kaihon ja viettelyt Maaran?
Itseesi uskotko? — Luojaasi luotat?
vai yhä vuotat sä armoa taivaan?

Käy tosi vaivaan kun synnytät uutta.

Tunnetko ihminen iankaikkisuutta?
Aika on uutta ja muutosta halaa.
Karttaos valaa kulttuurivalheen:
saat elonhalmeen sä uskossa toukoon.

Sankarit luokoon jo työn valosumman.

Ylhäällä vaaran ja tunturin tumman
näätkö jo kumman: rinteellä kajaa,
nouseva aurinko kultaansa valaa
hehkuen palaa aamussa Suomen.

Se enne on huomen aikojen uuden.

V. L. 1953: 225.

ESIKARTANOSSA

Kuin kotka, mi pilvien mailla
yli soutavi välkkyvän veen,
käy ilmojen haltijan lailla
tie sielujen korkeuteen.

On purjeina etsijän kaiho
tulisielujen tarmo ja työ.
(Kas: valmiina kypsynyt laiho
jumalviljan, sen hetki jo lyö).

Näet: nousevi aikojen yöstä
valovaltojen kaukainen maa,
tuhatvuosien saavutus työstä
jumalihmisten muokkailemaa.

Näet Temppelin kummulla tuolla,
kupu taivasta tavoittelee.
Esikartanon puistikon luona
sua Mestari odottelee.

Jo polvistu, taivuta pääsi,
ilo kantaa on Mestarin ies:
missä veljesi tiellänsä nääntyy
hänen luonansa kulkee sun ties.

V. L. 1953: 255.

KIRJAILIJA J. R. HANNULA

Joulukuun kahdeksantena päivänä täyttää kirjailija J. R. Hannula 80 vuotta. Kunniakas vuosiluku. Mutta harvojen ikävuosia kaunistaa yhtä kunniakas elämäntyö kuin minkä J. R. H. on suorittanut.

Orpo ihmiskunta, henkisesti katsoen orpo. Vuosimiljoonia olet taivaltanut tietämättömyyden yössä, tietämättä, ymmärtämättä miksi olet olemassa, mikä on juoksusi määrä. Onneasi etsien, virvatulia tavoitellen olet kaikkeen katoavaiseen uskosi asettanut, aistimiesi ilo, Maaran kimallus ja hohde kannustimenasi. Onnea olet etsinyt, onnea hinnalla millä tahansa. Katso taaksesi, historiaasi, ruusujako olet siroitellut polullesi, reunustaako menneisyytesi valtatien elämää antavat hedelmätarhat, kuuletko jälkeenjääneitten ilohymnit, kuuletko muinaisuudesta kiitosten ja siunausten kannustavat kuiskeet? — Näillä saavutuksillasi et tosiaankaan, ihmiskunta, kykene kerskailemaan, sillä veljesveri on askeleitasi punannut, tuskanhuudot ja kiroukset, nääntyneitten ja kuolevien valitukset ovat jälestäsi kantautuneet korviisi, silvottujen ihmisruumiitten päälle olet kulttuuriasi rakentanut. Itsekästä onnea etsiessäsi olet onnettomuuden siementä kylvänyt ja kylvöjesi seurauksena onnettomuuden satoa niittänyt. Miksi, tietämättömyyskö on tämän kaiken yksin aiheuttanut?

Tarkemmin katso taaksesi. Näet historiallisten Mestareitten ja profeettojen sarjan, pienempiä ja suurempia Jumalan poikia esiintyneen silloin tällöin. Kuuntele, mitä he ovat puhuneet, onko heillä ollut jotakin erikoista opetettavaa? — Sinä omahyväinen, itsevanhurskas kristikunta, sinä, joka olet nimittänyt Saatanan lähettiläiksi kansojen henkisiä auttajia, sinun pitäisi tuntea ainakin Natsarean Profeetta, jonka nimeä tuhansissa kirkoissa huudat avuksesi ja juutalaisten profeetta Mooses, jonka kymmeniin käskyihin sanot perustaneesi moraalisi. Oletko toteuttanut heidän opetuksiaan? Sanoohan Mooses: "Älä tapa" ja Jeesus: "Pistä miekkasi tuppeen, joka miekkaan tarttuu, hän miekkaan hukkuu". Oletko kylvänyt opettajiesi opetusten mukaan rauhan ja rakkauden siementä, siitäkö kertoo kristikunnan menneisyys? Ei. Se kertoo verisistä uskonsodista ja inkvisition hirmuvallasta. Se kertoo "noita"-vainoista, toisinajattelevien kidutuksista, sotarukouksista..., saatanoiksi muuttuneitten sadististen kiihkoilijoiden kaameista teoista. Se kertoo ristinnaulojen ja orjantappurakruunun aiheuttamien kärsimysten oikeudellisuudesta ja sellaiseen tekoon liittyvästä julmuuden nautiskelusta. Kristikunta hyväksyy Mestarinsa teloituksen, ensimmäisten apostolien verimarttyyriuden, se "kaunistaa" "kristillistä uskoaan" polttorovioitten kiduttavalla, hiljaisella tulella. — Kaamea on valtatiesi kristikunta, tiesi, mitä olet

astunut. Se on irvikuvien irvikuva siitä kaidasta tiestä, josta Jeesus puhui ja jonka loppupäässä avautuu rauhan ja rakkauden taivasten valtakunta.

On jo korkea aika katsoa taaksesi tarkemmin, sinä orpo ihmiskunta. Sillä kun katsot taaksesi ja opit näkemään oikein, olet ymmärtävä, mitä tulevaisuus sinulta odottaa. Olet huomaava olevasi orpo tahallasi, omien harhojesi vallassa. Sinulla on aina ollut auttajia, opettajia, opastajia. Maailman kaikki uskonnot ovat näitten jumalanpoikien julistamia, aikanaan parhaita esityksiä korkeampaan ihmisyyteen johtavasta tiestä. Sinä vain et ole halunnut heitä kuunnella, et ottaa opettajiasi kädestä, et seurata heidän jäljissään. Vika on sinussa itsessäsi eikä siinä, ettei sinulla ole opettajia ollut. Esteenä on aina ollut itsekkään onnesi tavoittelu, sillä nuo opettajat ovat kehoittaneet siitä luopumaan toisten onnen takia. Siksi menneisyytesi on rumuudella pilattu — kaunista siinä on ainoastaan niiden harvojen elämä ja heidän työnsä tulokset, niiden harvojen henkisten pyrkijöitten, jotka ovat uhranneet elämänsä kulkeakseen näiden jumalanpoikien askeleissa.

Aika rientää, katso taaksesi, tutki historiaasi, jotta ymmärtäisit tulevaisuutta, jotta ymmärtäisit hetkeä ajassa, jossa elät. Nykyisyys on menneisyyden lapsi — sanotaan. Tutki vanhoja uskontoja, niiden opetuksia, moraalisia ohjeita, rinnasta niitä myöhemmin esiintyneitten opettajien opetuksiin ja katso, s y v e n e e k ö, h e n k e v ö i t y y k ö moraalinen sisältö, ihmisyyden ihanne myöhemmillä opettajilla. Onko nykyisyyden opetukset, l a p s i, lähempänä taivasta kuin menneisyyden vanhuuden viisaus? Sanoohan Jeesus: "Ellette tule lasten kaltaisiksi, ette pääse taivasten valtakuntaan". Tutkimustesi tuloksena sinulle tulee selviämään, että Jeesuksen opetukset Jumalan valtakunnasta, rauhan ja rakkauden sisäisestä tilasta ovat syvempiä kuin entisten uskontojen useimmiten ulkokohtaiset neuvot.

Tutki elämää, aikaasi avoimin silmin. Karista päältäsi sijaissovitusopin karkea kahle, ravista silmiltäsi väärän kiihkoisänmaallisuuden sumut, irroita kaulaltasi puoluepyyteiden kuristava silmukka. Tarkista, missä suhteessa vallitseva kulttuuri on istuttanut sinuun rehenteleviä, omahyväisiä rikkaruohojaan, perkaa sielusi pelto... ja avoimin silmin katsele aikaasi. Näet yleismaailmallisen teosofisen liikkeen ja kuulet sen jumalallisen viisauden ensimmäisen julistajan, H. P. Blavatskyn räiskyvän kielen kertovan sanomasta, josta aina on tiedetty, mutta mikä länsimailta on unohtunut. Kuulet hänen kertovan Valkoisesta Veljeskunnasta, Täydellisten Ihmisten joukosta, suuresta Elämän Puusta, minkä oksia kaikki uskonnot ovat. Maailmankatsomuksesi avartuu, alat ymmärtää elämää uudelta kannalta, kehityksen laki, jälleensyntyminen ja karma todistavat elämän jumaljohtoiseksi, elämäsi saa tarkoituksen, kuolemanjälkeinenkin elämä käy ymmärrettäväksi.

Elät Suomessa, kätesi ulottuvilla on Pekka Ervastin kirjallisuus. "Ihmisyyden uskonnosta" saat lukea: Elämme merkillisessä ajassa. Taas on jumala esiintyvä maanpäällä ja on perustava uuden uskonnon, Maailmanuskonnon. Eikä tuon uskonnon syntyminen ole kaukainen asia, se on sangen läheinen: ...kukaties joku meistä vielä saa nähdä sen syntymisen, saa nähdä uskonnon, joka käsittää koko maapallon. Näin puhuu Pekka Ervast. Saamme tutustua hänen valtavaan ja syvälliseen kirjallisuuteensa, saamme rinnastaa hänen opetuksiaan sekä Jeesuksen, Buddhan että vielä vanhempien uskontojen opetuksiin ja todeta, ettei hänen opetuksensa missään suhteessa mene näiden opetusten moraalista tasoa alemmaksi, vaan päin vastoin niitä syventää ja selventää, koroittaa ja saattaa hämärtyneet kohdat ymmärrettäviksi. Kuka siis on alkaneen Maailmanuskonnon perustaja, mistä löydämme tuon Jumalan Pojan, joka jälleen on esiintyvä maan päällä? — Hänet löydämme Pekka Ervastissa itsessään.

Onko tämä havainto ilman muuta selvä, ymmärsivätkö Suomen teosofit ja ruusuristiläiset tämän merkillisen seikan jo Pekka Ervastin eläessä? Eivät. — Mainitsimme alussa, että harvojen ikävuosia kaunistaa yhtä kunniakas elämäntyö kuin minkä J. R. Hannula on suorittanut. Häntä, J. R. H:ta saamme kiittää tämän koko ihmiskunnalle ensitärkeän seikan selvittämisestä.

J. R. Hannulan elämäntyöstä Suomen teosofisella ja kristosofisella työvainiolla kertonee toinen kynä, joten en siihen tässä yhteydessä puutu. Tulkoon kuitenkin huomautetuksi, että hän liittyi Pekka Ervastiin, hänen työtoverikseen jo tämän vuosisadan ensimmäisellä vuosikymmenellä ja aloitti varsinaisen julkisen, esitelmä- ja kirjanmyyntityön v. 1915. Hän on näin ollen varsinaisesti ainoa teosofinen työntekijä Suomessa, joka Pekka Ervastin ohella kokonaan antautui teosofisen sanoman levittäjäksi, uhraten sille koko elämänsä. Siinä työssä ja sillä ajalla on mahdollisimman paljon ajateltu ja kokemuksia koottu, koettu tuulet ja tuiskut, hellesäät ja "rospuuttokelit". Ken hänen askeleitaan kykenee seuraamaan? Hänen laaja kirjallinen tuotantonsa, hänen useampikymmenvuotiset kirjotelmansa Tietäjässä, Ruusu-Ristissä ja Pohjolan Valossa avaavat ihmiselämän labyrinttiä kaikilta mahdollisilta puolilta. Kuka osaa mitata hänen opetustensa kantavuutta!

Mutta keskeiseksi kuitenkin hänen työssään kiertyy Pekka Ervastin henkisen ja okkultisen aseman selvittäminen. Sillä P. E. ei itse voinut paljastaa kyllin selvästi itseään, se oli toisten tehtävä. Elämme merkillisten aikojen keskellä, niin merkillisten, että P. E. itsekin huomautti, ettemme vielä aavista, mistä on kysymys. Elämme sitä "maailmanlopun" aikaa, josta Jeesus oppilailleen puhui, elämme maailmanhistoriallisten tapahtumien keskipyörteissä. Koko teosofinen liike oli vasta alkuvalmistusta, se oli

”huutavan ääni ihmiskunnan erämaassa”, se valmisti Jumalan Pojan uutta tulemista, kirjoitti alkulausetta ihmiskunnan tulevaisuuden historiaan. Uutta syntyy, koska Maailmanuskonto on syntynyt, mutta samalla se merkitsee maailmanloppua vanhalle kulttuurille, vanhoille käsityksille, väkivaltaiselle elämälle. Ihmiskunnan vuosimiljoonia kestänyt elämäntaival on saapunut ratkaisevaan taitekohtaan, jolloin elämä alkaa pyrkiä alkulähdettään, Isää kohti, joka sen on synnyttänyt. Elämän henkevöityminen, planeettamme kirkastuminen on alkanut. On astuttu ratkaisevasti kehityksen nousevalle kaarelle. Tässä on kehityskaaren taitekohta, henkevöitymisen planetaaris-historiallinen syy. Siksi tuli maapallollemme apua Keskusaurinko Siriuksesta, saaden ensimmäiseksi vastaanottajakseen H. P. Blavatskyn, joka antoi vuodattautuneelle henkiselle virralle muodon ajatustensa ja kynänsä kautta ja avulla. H. P. Blavatsky kirjoitti alkulauseen, hän toi julkisuuteen Valkoisen Veljeskunnan ikivanhaa tietoa, antaen älyllis-metafyysillisen käsitvksen elämästä. Mutta vasta Pekka Ervastin elämäntyö, mikä sisältyy hänen kirjoihinsa ja vielä julkaisemattomiin esitelmiinsä, laski Maailmanuskonnon perustuksen, selvitti Kristuskysymyksen ja näytti, miten Kristus aikojen alusta on pyrkinyt ihmiskuntaa lähelle. Vasta Pekka Ervast osoitti, mikä on se elämän syvänteistä kotoisin oleva moraali, mikä kasvattaa ihmisen Ihmiseksi. Se on esitetty hänen suomentamassaan Vuorisaarna-kirjassa. — Tämä kaikki käy meille selväksi J. R. Hannulan avulla, saatamme katsella aikaamme oikeasta näkökulmasta. Jos emme — ajan keskellä seisten — osaa arvostella tilannetta vielä kyllin selvästi, niin tulevaisuus osaa. Kun aineellisuuden sumu hälvenee Maailmanuskonnon koko maailmaa valaisevan auringon edestä, niin ihmiskunta osaa kiittää auttajiaan. Näihin asti se on ripustanut heidät ristinpuille tai polttanut hiljaisella tulella, mutta tulevaisuudessa se varmasti osaa siroitella ruusuja heidän askeleilleen. Ihmisyyden täytyy kerran voittaa, uusi ajanjakso on kerran alettuaan myöskin toteuttava ihanteensa, ihmisyyden. Sen ajanjakson uranuurtajiin lukeutuu nyt kunniakkaat 80 vuotta täyttävä J. R. Hannula. Hän on häviämättömästi piirtänyt nimensä tulevaisen ihmiskunnan edelläkävijöiden aikakirjoihin ja laakeriseppelein kruunannut kuudennen juurirodun uhrialttarin, Veljeyden Alttarin, minkä eteen polvistuneina Työn Mestarit vihitään.

V. L. 1953: 257—259.

80-VUOTIAALLE J. R. HANNULALLE

On ihmetyö tää kaikkeus,
sen Luojan mahti loi,
ei avaruuden ulapoilla rantaa.
Sen syvyyksissä aatos vapaa
uskon maljan joi
kun kaukokaipuun siivillänsä
kantaa.

Kuin yö on Maa, mis sodan kauhut kaivaa hautojaan,
Kuun kalvas hohde kuultaa
kalmistoissa.
Myös U u s i M a a, kuin
Pohjan Kotka,
ruokkii poikiaan,
uus päivännousu kultaa
vuoristoita.

Sen päivän nousu Suomen soilta
usvat haihduttaa,
pois taikauskon talmat taivahalta.
S e päivä askeleitas johtaa.
Rauhaa rakentaa
sun työsi Maailmanuskon rintamailla.

Käy matkamies sun polkus suora
valoon valtaisaan;
ei liene tiellä turvaa maailmasta:
sen valheen verkot piirittää, luo
valta loistoaan.
On Vuori vakaa allas — Mestarissa.

Kun ilta saapuu; hiekka mittaa
tiimaa elos tien,
käy uutta rataa kello aikakauden:
on Isän tiellä Karman valta
Valon Voimien,
t y ö n t ä y s i e l o s e h t o o
a u t u a i n e n.

Suoniemen Sarkolassa 7. 9. -53.

Väinö Lehtonen 1953: 269.

KIIRETTÄ

Matkoillani satuin kuuntelemaan keskustelua miehestä, jolla oli vähäinen esikaupunkitalo, mutta tontin pienuuden vuoksi siinä ei riittänyt tarpeeksi työnteon mahdollisuuksia uurastukseen tottuneelle isännälle. Siksi hän myi sievän talonsa ostaen aution saaren, missä — kaupungissa päättyneen päivä- ja mahdollisen ylityönsä jälkeen sekä monia kilometrejä saarelleen soudettuaan — uurasti myöhäiseen yöhön; maakuopassa asuen kesät ja talvet... Keskustelu tapahtui hieman pilkallisessa hengessä, mutta se herätti ajatuksia: omituisuuksistaan huolimatta mies oli oppinut ah-

keruuden läksyn, se oli hänellä veressä.

Jokainen saa kokea aikamme kiireellisen tahdin, varsinkin ne, joita ajaa kone, tehtaitten rämisevät vekottimet. Mutta kiire saavuttaa yhtä pätevästi muuallakin, on työtä niin paljon että on sekaan sortua. On kuin maailma kaatuisi päälle, työtä pitäisi tehdä paljon ja hyvää, enemmän kuin luonnolliset kyvyt edellyttävät. Syyn tiedämme olevan siinä, että sota nielee kaiken mahdollisen valmiin, vieläpä valmistumattomankin materiaalin, joten voisimmekin pistää tämän esityksemme perään pisteen.

Mutta tilannetta voimme katsella myöskin elämän koulumaisuuden näkökulmasta ymmärtäen, että kiireellä sellaisenaan on määrätty tarkoitus yksilöön nähden, kiirehän saavuttaa kenet tahansa. Sotahullu ihmiskunta t e k e e itselleen kiireen, mutta kiire saattaa tulla tekemättäkin.

Pekka Ervast kertoi erään kerran karman toiminnasta selittäen mm., että Suomeen syntyi paljon sieluja, jotka olivat ennen Italian lämpöisessä ilmastossa oppineet laiskottelemaan. Nyt he saivat syntyä tänne, oppiakseen Suomen karussa luonnossa ahkeroimaan ja tekemään kovaa työtä, koska toimeentulo täällä ei tule helpolla. Nyt he luonnollisesti kapinoivat vaikeuksia vastaan, ollen alttiita lankeamaan kaikenlaisiin työriitaisuuksiin — kansalaissota oli tämän vaiheen eräs ilmiö. Tällainen selitys avartaa näköaloja: elämä antaa tilaisuuden oppia, mutta ihmisten taipumus laiskotteluun herättää suuttumuksen.

Ajatelkaamme totuudenetsijää ja häntä ahdistavaa kiirettä. Tietenkin hänkin joutuu osaltaan kantamaan ihmiskunnan sotahulluudesta johtuvaa kiirettä ja saattavatpa hänen nykyvaikeutensa johtua menneistä elämistä. Mutta joka tapauksessa hänen nykyinen tilanteensa ja siihen mahdollisesti liittyvä kiireinen ahdistuksensa tahtovat kasvattaa joitakin välttämättömiä ominaisuuksia, lyhyesti sanoen: o p i t a i t o t e k e m ä ä n p a l j o n h y v ä ä t y ö t ä. On kysymyksessä t a i t o, k y k y, niiden hankkiminen ja sellaista ei saavuteta muuten kuin käytännön tietä. Kyky on fyysillis-eetterisen ruumiimme voima, mutta se on sinne istutettava työn avulla. Se ei kasva ajattelemalla ja haaveilemalla, se kasvaa ainoastaan työllä. Ammattitaito ja siihen välittömästi liittyvä tarkkuus ja nopeus ovat käytännön tietä saavutettuja kykyjä. Kun siis elämä ajaa meitä kiireellään, olkootpa kiireen syyt mitkä tahansa, niin niiden täysin ymmärrettävä tarkoitus on kasvatuksellista. Jos emme vielä sanottavammin kykene esim. luovaan henkiseen työhön, niin jokapäiväisessä elämässä joudumme kasvattamaan näitä välttämättömiä perusominaisuuksiamme. — Joku saattaa hienokseltaan haaveilla: kunpa minulla olisi sellainen tai sellainen jumalkokemus, yliaistillinen voima tai muuta merkillistä, niin silloinhan minäkin osaisin tehdä jotain tämän ihmiskunnan valaisemiseksi. Mutta jos

tuollainen kokemus tulisi, niin kenelle siitä olisi apua, ellei kokemuksentehneellä ole kykyä ja voimaa esittää sanomaansa toisille. Meillä on täällä Suomessa kaksi esimerkkiä myönteiseen suuntaan: Pekka Ervast ja J. R. Hannula, on hattua nostettava heidän saavutuksilleen. He ovat saaneet paljon aikaan ja myöskin hyvää, mahdollisimman hyvää; heillä on ollut kyllin vankka kyvyllinen perusta, ahkeruuden ja kunnollisen työn tekemisen taito, joiden päälle on laskettu luovan henkisen työn talentit. Voimme näin ollen olla kiitollisia Elämälle kohtaamme tulleesta kurituksesta muistaen, että kuudes juurirotu on alkamassa ja suuri Maailmanuskonto syntynyt. Tulevaisuus odottaa meiltä paljon työtä ja ahkeruutta. Olemme jälleensyntyviä minuuksia ja voimme muistaa sananlaskun viisautta: minkä taaksesi jätät, sen edestäsi löydät. Maailmanuskonto ei valloita maailmaa koillistuulen puhalluksella, vaan työntekijöittensä, elävien ihmisten avulla. Se kutsuu kokoon etujoukokseen heitä, jotka omaksuvat ja parhaan taitonsa mukaan käytännöllistyttävät Maailmanuskonnon moraalista runkoa: Vuorisaarnaa, tehden siitä totta jokapäiväisessä elämässä, arkisen kiireen keskellä, "alla kasvon Kaikkivallan". Vain Vuorisaarnan moraalisen valon avulla kykenemme muokkaamaan itsestämme ahkeruuden ja taitavuuden elimiä, alussa varsinaisessa "leipätyössä", mutta samalla yhä enemmän henkiseen työhön suuntautuen.

V. L. 1954: 20—21.

KIRJALLISUUUTTA (J. R. HANNULA: VIHKIMYKSISTÄ)

Suuren Maailmanuskonnon peruskirjoihin on tullut jälleen uusi selventävä lisä, J. R. Hannulan "Vihkimyksistä". Elämä kulkee vihkimysten merkeissä, katsottakoon sitä alemmalta tai ylemmältä puoleltaan. Olemme taipuvaiset vihkiytymään — paitsi aviosäätyyn mm. tieteille ja taiteille, politiikalle, erilaisille kunnian ja vallan tavoitteille... joista muodostuu koko elämämme sisältö ja tarkoitus. Ihmiskunnan johtavat elimet ovat parhaillaan vihkiytyneet sodalle ja aikaansaaneet tilanteen, mikä pakoittaa jokaisen ihmisen vihkiytymään kuolemalle; ellei jokaisessa tapauksessa suorastaan pakollisen asevelvollisuuslain nojalla, niin ainakin kiertoteitä elinkeinoelämän monisokkeloisilla linjoilla. Saatamme sanoa, että "tämänmaailman jumalan" valtapiirissä esiintyy eräänlainen vapaus vihkimysten suhteen silloin, kun on kysymys "pienemmistä vihkimyksistä", ts. kun yksilö vihkiytyy ammatille, tieteille, taiteille jne. Mutta vapaus loppuu "suurempien vihkimysten" kohdalla, jollaisena esiintyy sota ja sen ylläpitäminen. Näihin "suu-

rempiin vihkimyksiin" ajaa maailman kansoja pakko, ainakin länsimailla. Tilanne näyttää toivottomalta, sillä yleinen kilpavarustelu entisine saavutuksineen ja nykyisine atomiaseineen ovat tehneet olosuhteet kestämättömiksi. Maailman kansat seisovat kuin hauraan laavakannen peittämän tulivuoren kuilussa tietämättä tulevasta kohtalostaan. Ja mikä pahinta: vallitsee yleinen piittaamattomuus, sillä kristilliset kirkot, joiden hallussa pitäisi olla vapauttava sana, ovat taikauskoisilla dogmeillaan ja veripelastusopillaan riistäneet ihmisiltä kyvyn pyrkiä inhimillisempään elämään.

Mutta elämän tarkoitus ihmiseen nähden on toinen ja se sanoo: teidän tulee vihkiytyä elämälle. Elämän suuressa koulussa tulee vihkiytyä Jumalalle ja ryhtyä täyttämään Hänen tahtoaan. Maata ei ole luotu ihmispetojen vaan jumal-ihmisten asuinsijaksi, taivasten valtakunnan tulee toteutua ja laskeutua maanpäälle. Sitä aikaa on valmisteltu ja sen ajan tulemiseksi Jeesus jo teki ratkaisevan aloitteen. Mutta lopullinen ja ratkaiseva tilanteenmuutos tapahtui meidän ajallamme, jolloin Logos Isänä inkarnoitui Pekka Ervastissa ja karman johto sen kautta siirtyi saatanalta Kristuksen käteen ja näin joutuivat henkisen elämänvihkimykseen pyrkijät Isän valtapiiriin. On tullut mahdollisuudet taivasten valtakunnan toteuttamiseksi maanpäällä.

Näin ollen on erittäin tärkeätä, että saamme oikean käsityksen, mitä todellisilla vihkimyksillä tarkoitetaan. Kyseessäolevasta J. R. Hannulan kirjasta saammekin perinpohjaisen selityksen. Sisällön selvittelyihin ei tässä ole tilaisuutta, huomautamme vain, että kirjassa käsitellään sekä vihkimyksiä yleensä että vihkimyksiä älyn, käytännön, ym. kannoilta ja päädytään selvittelyihin suomalaisen Temppelin synnystä. Pekka Ervasthan opettaa "nöyrästä suomalaisesta kummusta", jolle pystytettiin Kristustemppeli. Jeesus sanoi Pietarille: "Tälle kalliolle minä rakennan Temppelin" ja näin hän sanoi silloin, kun Pietari tunnusti Jeesuksen Kristukseksi. Samoin on laita suomalaisen Temppelin. Kumpu, kallio on siinä, että tunnustetaan Pekka Ervast siksi suureksi Opettajaksi, josta hän itse puhui ja jonka tulemista ja tehtävää suuren Maailmanuskonnon luojana hän hahmoitteli ainakin vuodesta 1909 lähtien. Hänen monista esityksistään selviää, ettei alkava Maailmanuskonto ole kaukainen haave, vaan sangen läheinen ilmiö. Niinpä P. E. sanoo "Tietäjässä" 1912 sivulla 30: "On tuleva uusi aika, on tuleva uusi uskonto. Ehkä ei kestä monta vuosikymmentä, ennenkuin uusi opettaja tulee ja ennenkuin uusi uskonto pannaan alulle. Se uusi uskonto on oleva maailmanuskonto, se on voittava koko maailman..." Pekka Ervastin mukaan ei siis "kestä monta vuosikymmentä", ennen kuin Maailmanuskonto ja suuri Opettaja esiintyy. Nyt elämme vuodessa 1954 ja näemme ja ymmärrämme mitä Maailmanuskonto merkitsee,

sillä Pekka Ervast oli itse sen luoja.

J. R. H:n "Vihkimyksistä" puhuu itse puolestaan, joten suosittelemme sitä jokaisen totuuttaetsivän käteen. Hinta nid. 250:—, sid. 330:—.

V. L. 1954: 52—53.

KUOLEMANRANGAISTUSKO RIKOLLISUUDEN POISTAMISEKSI?

(Tätä kirjoitusta yritin päivälehtiin, mutta tuloksetta).

Eräät väkivaltarikokset ovat aiheuttaneet yleistä mieltenkuohua, mitä kuvastaa toistuvat kirjoitukset useitten päivälehtien yleisönosastoissa. Useampien, sekä kuolemanrangaistusta vastustavien että sitä puoltavien kirjoitusten kuvaavana piirteenä esiintyy vetoaminen raamatun lauseisiin, kummankin puolen etsiessä sieltä tukea käsityksilleen. Pohdiskelu herättää sivustakatsojassa ajatuksen: tahtovatko kirjoittajat, vedotessaan raamatun sanoihin, todistella kristillisyyttään, tai kansamme kristillisyyttä. Sillä jos joku julistaa käsitystään: vaadin kuolemanrangaistusta murhamiehille, ja julistuksensa tueksi etsii lauseita joko Jeesukselta, apostoleilta tai Paavalilta, niin eikö hän näin tehden tahdo julistaa myöskin: seuraan käytännössä Jeesuksen, apostolein tai Paavalin oppia kaikissa kohdin ja siksi en voi sallia, että heidän opetuksiaan kuolemanrangaistuksen kyseessäollen sivuutetaan. Näin on johdonmukaista ajatella. Mutta samalla teemme huomion: kirjoittajat e t s i v ä t sopivia lauseita aivan summamutikassa nähtävästi olettaen raamatun tekstin olevan Jumalan sormella kirjoitetun, joten sen joka sana on kirjaimellisesti totta, vaikka toisen lauseen sisällys lyö toista korvalle. Tämä todistaa, etteivät ko. kirjoittajat tahdo tai haluakaan tietää, mikä on Jeesuksen käsitys kuolemanrangaistuksesta, vaan etsivät raamatusta päänsilitystä omalle kostonhalulleen. — Ja silminnähtävästi se tapahtuu kristillisyyden nimessä.

Mutta silloin olisi ensin tehtävä selväksi, mitä kristillisyys on. Vanha Testamentti on ensimmäiseksi eroitettava Uudesta, sillä eihän Mooses laskenut kristinopin perustusta. Ei liioin Paavali, vaan Jeesus Natsarealainen. Koston puolustajat vetoavat mm. Paavalin sanoihin, että esivalta on Jumalan asettama, eikä esivalta miekkaa hukkaan kanna, mutta nämä eivät ole Jeesuksen sanoja. Niistä vastaa Paavali ja niissä kuvastuu hänen diasporajuutalainen elämänkäsityksensä. Meillä Suomessa esivallan asettaa kansa, koska kansa edustajiensa välityksellä laatii lait ja ylläpitää järjestysorgaaneita; tämä on päivänselvä tosiasia, joten sitä on turhaa koristella tunnesyillä. Jos ken väittää, että esivalta Suomessa on Jumalan asettama, niin hän on velvollinen todistamaan väitteensä. — Jos siis kuvittelemme ole-

vamme kristityitä, ja kristittyinä puolustamme kuolemanrangaistusta, niin kysykäämme silloin Jeesus Natsarealaisen mielipidettä. Hänen sanansa kaikuvat kirkkaimpina Vuorisaarnassa ja siellä sanotaan suoraan: "Te olette kuulleet sanotuksi: 'silmä silmästä ja hammas hampaasta'. Mutta minä (Jeesus) sanon teille (minun oppilailleni, kristityille): älkää tehkö pahalle vastarintaa; vaan jos joku lyö sinua oikealle poskelle, käännä hänelle toinenkin...". Tämähän on suoranainen neuvo niille, jotka tahtovat hänen käskyjään seurata. Ei sanota, että saamme tappaa esim. yhteiskunnan käskystä. — Vanhasta Testamentista kyllä löydämme tukea minkälaisille rötöksille tahansa, mutta jo tavallinen kulttuuri-ihminen kääntyy inholla mm. ajatuksesta, että isä olisi miehenä omille tyttärilleen, kuten Lotin tarinassa kerrotaan, ottaaksemme vain yhden esimerkin. H. P. Blavatsky huomauttikin, että Vanha Testamentti pätee ns. kristittyjen kaikkien himojen parittajaksi.

Ellei ole tietoa mitä kristillisyys on, niin miksi teeskennellä kristillisyyttä. Miksi kuolemanrangaistuksen puolustajat eivät tahdo olla rehellisiä. Jos he sitä olisivat, niin he sanoisivat suoraan: Me emme ymmärrä tai emme hyväksy Jeesus Natsarealaisen oppia, me emme ole emmekä tahdo olla kristityitä; me olemme täydellisiä pakanoita, vieläpä niistä pahimpia, me tahdomme tappaa; meillä pitää olla hirttolavat ja sähkötuolit, armeijat ja teknilliset murhavälineet nimenomaan tästä syystä; me tahdomme ajaa miljoonat ihmiset toistensa kurkkuihin ja muuttaa maanosat raunioiksi sentähden, että olemme pakanoita ja ihailemme pakanuutta; siksi tahdomme täyttää sairaalat, vankilat ja keskitysleirit murhanhimomme uhreilla; jo kahden maailmanpalon muodossa olemme niittäneet laakereita kuoleman kentillä, miten monet kymmenet miljoonat ihmiset ylistävätkään meidän urhoollisuuttamme, sillä silvottujen valitukset soivat kiitoshymneiltä korvissamme, ja savuavissa raunioissa näemme jumalamme suuruuden; sillä jumalamme ei ole Jeesuksen "rakas taivaallinen Isä, joka antaa aurinkonsa loistaa niin väärä- kuin oikeamielisillekin", vaan hän on murhan henki.

Jos kuolemanrangaistuksen puolustajat olisivat rehellisiä, niin he sanoisivat näin ja silloin he voisivat puolustaa aatettaan sellaisen jumalan suojeluksessa, jonka moraali on yhtä kaukana kristillisyydestä kuin itä on lännestä. Mutta vedotessaan kristillisyyteensä silloin, kun on kysymyksessä suurimman pahan tekeminen mitä ihmiselle yleensä voidaan tehdä: toisen hengiltäottaminen, todistaa tällainen menettely vähintäin jesuiittamaisuutta. Sillä Jeesus Natsarealaisen oman moraalin valossa murha on murha, tehköön sen yksilö tai yhteiskunta.

On syytä kysyä, miten tämä itsestään suurta melua pitänyt kristikunta kirkkoineen voi olla nostavana esimerkkinä tulevaisuuden ihmiskunnalle? sillä syntyvät

polvet imevät esimerkin meistä; rikollisetkin ovat suureksi osaksi joukkomoraalin kasvattamia. Ja vielä: eikö tässä ns. kristillisessä kulttuurissamme ole tarpeeksi käytetty mestauspölkkyjä, hirttolavoja, inkvisition polttorovioita, sähkötuoleja ..., onko rikollisuus näiden vaikutuksesta vähentynyt? Jos olisi, niin silloin näitä "kulttuurinsuojelijoita" ei enää kaivattaisi. Mutta kokemus todistaa tilanteen vain pahentuneen siten, että teloitus, mikä menneinä kausina oli pääasiallisesti yksityisyritteliäisyyttä, on nyt muodostumassa maanosien väliseksi joukkoteloitukseksi. — Te äidit, jotka olette koroittaneet äänenne kuolemanrangaistuksen puolustamiseksi, te vaaditte kuolemaa omille lapsillenne; ettekö tajua, että tietämättömyyden sumu peittää sielunne valon. Sillä juuri teiltä, tulevien sukupolvien kasvattajilta odotetaan ensimmäisiä askeleita ihmisyyden tiellä, jotta teidän lapsenne osaisivat sankareina — ei kuolla kuten tähän asti on ollut ihanteena, vaan — e l ä ä ; elää ihmiskunnan suurien auttajien opetusten mukaisesti. Tämän valon lähteille teitä kutsutaan, sillä Maailmanuskonto, Pekka Ervastin julistama kristosofinen elämänymmärrys on se valo, mikä teidänkin kauttanne pyrkii valautumaan tulevaisuuden ihmiskuntaan.

V. L. 1954: 70—71.

KAIVATAANKO USKONPUHDISTUSTA?

kysyi Jooseppi ensitöikseen, tavatessamme syksyisessä Koskipuistossa.

— Älä. Oletko keksinyt uuden pesupulverin?

— Leikki pois. Olen tosissani, sano kaivataanko uskonpuhdistusta?

Joosepin silmissä paloi outo tuli, jota en ollut ennen huomannut. Hätkähdin vähän, sillä hän näytti todellakin vakavalta, lienee kokenut vaikeitakin elämyksiä.

— No, jospa kaivattaisiin. Sanohan kuitenkin, miksi olet tuollaisiin kysymyksiin keskittynyt? Olethan tavallinen 'maailmanihminen', kuten kristityt sinua nimittävät. En ole huomannut sinun ennen pohtineen uskonnollisia kysymyksiä.

— Tuossa 'maailmanihmisessä' lieneekin arvoituksen avain. Koska minua ei ole lapsena kastettu 'oikeaan uskoon' eikä myöhemminkään pistetty muunlaisiin uskonnollisiin karsinoihin, niin olen saanut kasvaa silmät avoinna.

— Ja avoimilla silmilläsi olet nähnyt?

— Sen, minkä näkee jokainen, jonka silmiä ei peitä ennakkoluulojen sumut: katso, onko tämä kristikunta kristitty? Onko yksikään 'pakanakansa' keksinyt mitään niin hirvittävää, kuin on nykyaikaiset tekniliset sotavälineet myrkkykaasuineen ja atomiasei-

neen? Niilläkö kristityt kansat opettavat tosiuskovaisille ja muulle ihmiskunnalle kristillisyyttään.

— No no, sisältyyhän meidän kristilliseen elämänkäsitykseemme kaikkien käsittämättömien pulmien ratkaisuna selitys: Jumala rankaisee syntistä ihmiskuntaa mm. sotien avulla. Ja siksi toiseksi — sanotaan — ihmisiä tulisi muutoin liian paljon, heitä on sotien avulla hävitettävä.

— Tiedän, että pirullisia selityksiä osaavat keksiä muutkin kuin pirut, mutta Jumala ei ole tuollaista aatetta hautonut. Olen itse kokenut minkälaista helvettiä sota on ja tiedän sen olevan ihmisten eikä Jumalan puuhaa.

— Mutta onhan Vanha Testamentti täynnä julmia ja raakoja sotakuvauksia, joista käy ilmi, että Jumala taisteli ihmisten keralla.

— Kieltämättä Vanha Testamentti kuvailee näin, mutta minä en puhukaan juutalaisista vaan kristityistä. Vanha Testamentti ei ole Jeesuksen inspiroima ja kristinusko sai alkunsa Jeesus Natsarealaisesta. Hänen sanansa kaikuvat Vuorisaarnassa ja siinä opetetaan suoraan: älä vanno, älä vastusta pahaa, rakasta vihollisiasikin. Ellei näitä käskyjä annettu kristityille, niin kenelle sitten? Vai annettiinko tällaiset neuvot pakanoille, joten kristityt saavat elää oman mielensä mukaan? Näin ajateltuna käsitteet menevät päälaelleen, sillä silloinhan 'pakanat', jotka seuraavat Jeesuksen neuvoja, ovatkin kristityitä ja koko kristikunta eläänkin täydellisessä pakanuudessa.

— Olethan tosiaan paljon viisastunut sitten viime tapaamisemme. Uskon sinulla olleen vaikeita ja vakavia elämyksiä, kerroppa vähän itsestäsi.

— Kerron ainakin sen, että koska en kelvannut uhriksi sodan alttarille, vaan palasin sieltä elävänä, niin elämällä on kieltämättä itseeni nähden toinen tarkoitus. Tarkoitus on tämä: minun on päästävä selvyyteen siitä, miksi yhä olen elävien kirjoissa, mikä tarkoitus elämällä yleensä on. Ei ole mitään tarkoitusta siinä, että elän tappaakseni toisia, innoitettakoon minua sellaisiin tekoihin vaikkapa Jumalan nimessä; tällainen jumala ei ole minun jumalani. Kuitenkin uskon, kuten olen aina uskonut sellaiseen Jumalaan, joka on koko elämän takana ja sisällä. "Hänessä me elämme, liikumme ja olemme" sanoo apostoli. Maailmankaikkeuden suuri sisäinen tajunta ei saata olla minkään olevaisen ulkopuolella, sehän olisi loogillinen mahdottomuus. Näin ollen Jumalan täytyy olla minussakin.

— Ymmärsin viittauksesi Vuorisaarnaan merkitsevän, että niissä esitetty moraali on sopusoinnussa maailmankaikkeuden Jumalan kanssa, että Vuorisaarna siis esittää sellaisen e l ä m ä n t a v a n, minkä toteuttamista Jumala meiltä odottaa. Vuorisaarna on sanoma Jeesuksen suusta, mutta äsken väitit, ettei kristikunta seuraa Mestarinsa opetuksia. Onko tämä ristiriita siis ymmärrettävä niin, että vaikka kristityt huutavat tuhansissa kirkoissaan Jumalan nimeä, niin kristittyjen Ju-

mala ei ole maailmankaikkeuden Jumala, koskapa Hänen esittämänsä moraali ei kelpaa kristityille. Ja toiselta puolen: jos Jumala on kaikkialla kuten sanoit, niin miten kristikunta voi olla Hänen ulkopuolellaan?

— Kyllä sinusta Valtteri hyvä olisi pitänyt kouluuttaa teologi, vihtahousukin olisi varmaan siitä iloinnut... Tosiasia on, ettei kristikunta seuraa Vuorisaarnaa, joten sillä täytyy olla toinen Jumala. Mutta silloin olisi kaksi Jumalaa, joista toinen puhuu Jeesuksen suulla ja toinen hurmioituu sodista. Elämä olisi dualistinen, kahden mahdin, Jumalan ja — kuten kristityt olettavat — perkeleen hallitsema. Siis hyvän ja pahan alituista taistelua, sotaa. Koko maailmankaikkeus olisi pelkkää sotaa — tämähän on toinen loogillinen mahdottomuus. Järki sanoo, että se tajunta, nimitettäköön sitä Jumalaksi tai miksi tahansa, joka rakentaa ja ylläpitää maailmankaikkeuden, ei ole paha henki, vaan kuten Jeesus sanoo, rakkauden Isä. Näin ollen kristittyjen jumala on mielikuvituksen tuote, se on syntynyt vallanhimoisten ihmisten pimeissä aivoissa.

— Arvostelet ankarasti kristillisyyttämme.

— Se mitä arvostelen, ei ole minun kristillisyyttäni. Jumalakseni tunnustan Jeesuksen "taivaallisen Isän, joka antaa aurinkonsa loistaa niin väärä- kuin oikeamielisillekin". Hän ei ketään johda taistelutantereille, ei kosta pahaa pahalla, ei käytä teloituspaaluja kunniansa puolustamiseksi. Jos arvosteluni on ankara, on se myöskin ajankohtainen, sillä nykyinen kulttuuri pyrkii tuhoamaan elämän maanpäältä. Emme pääse pakoon sitä tosiasiaa, että eurooppalainen kulttuurimme on kasvanut kristillisyyden merkeissä ja sama kulttuuri on muodostunut ihmiskunnan kauhuksi.

— Mutta onhan kristillisyydessäkin eri vivahteita, on monta "emäkirkkoa" ja sadoittain sivuvirtauksia, lahkoja. Lienee näissä havaittavissa oikeatakin kristillisyyttä.

— Sanoppa siis missä? Eivätkö kaikki kirkkokunnat ole rakennetut verivirtojen päälle kuten historia kertoo, eivätkö eri uskonsuunnat ole vihamielisiä toisilleen, jokaisen väittäessä omistavansa "ainoan oikean uskon". Missä on se kirkkokunta tai uskonnollinen suunta, mikä nojautuu Jeesuksen opettamaan moraaliin, vannomattomuudesta, pahan vastustamattomuudesta ja aseista luopumisesta? Eikö kristikunta kokonaisuudessaan perusta "uskoaan" Mestarinsa teloitukseen?

— Nähtävästi se niin tekee, mutta se nojautuu uskossaan evankeliumein kertomuksiin: Jeesus kärsi marttyyrikuoleman. Siksi toiseksi: juutalaiset uskoivat olevansa Jumalan valittu kansa, koska heidän pyhät kirjansa siitä kertoivat ja Jeesus syntyi sen kansan keskelle. Jumala lienee näin ollen valinnut Juudan kansan suunnitelmiensa välineeksi.

— Tarkoitatko, että maailmankaikkeuden suuri luoja olisi valinnut jonkun kansan sellaiseen tehtävään, että kun hän lähettää

oman Poikansa maailmaan, niin tuo kansa olisi kyllin valmistunut saattaakseen hänet hengiltä; että siinä kansassa olisi kasvanut kyllin ovela papisto kumoamaan Hänen Poikansa opetukset; että siinä olisi kyllin railakkaita vääränvalantekijöitä, saattaakseen hänet väärillä todisteilla tuomituksi; että siis tuo hänen valitsemansa kansa voisi kyllin helposti tuhota aseettoman miehen, joka sanoi puolustajilleenkin: pistä miekkasi tuppeen. Eihän Jumala saata olla naivi.

— En tarkoita mitään, sillä en ole omia käsityksiäni ensinkään esittänyt. Olen vain todennut tilanteen sellaisena kuin se on. Kyllä ymmärrän järkytyksesi.

— Silloin ymmärrät myöskin, että kristikunnan nykyinen tila on tulos kasvatuksesta, opetuksesta. Jos lääkäri toistaisi jatkuvasti potilailleen: olette auttamattomasti sairaita, kuolemaan tuomittuja raukkoja, vain kuolema voi teidät pelastaa, niin jo tuollainen suggestio veisi potilaat hautaan. Näin menettelevät kuitenkin kristilliset kasvatuselimet. Vuosisadasta vuosisataan on tuhansissa kirkoissa teroitettu kristityille: te vaivaiset syntiset ihmiset, vain ikuinen piina ja helvetin kauhut takaavat teille ansaitsemanne tulevaisuuden. Onko siis ihme, jos kristitty uskoo omaan kykenemättömyyteensä h y v ä s s ä, mutta heikkous ja kykenemättömyys ovat kaukana silloin, kun kysymyksessä on pahan tekeminen. Sillä jokainen opetus kantaa aikanaan vastaavan hedelmän. Kaikki kasvatussysteemithän tähtäävät siihen, että opetuksia yritetään sovelluttaa käytäntöön.

— Sinäpä sen sanoit. Esimerkkiisi haluaisin liittää positiivisen puolen. Mainitsit muutamista Vuorisaarnaan sisältyvistä neuvoista. Lienet huomannut mainitsemiasi käskyjä olevan viisi, joista ensimmäisessä neuvotaan olemaan vihastumatta, toisessa kieltäytymään epäpuhtaista ajatuksista, kolmannessa kielletään vannomasta, neljännessä pahaa vastustamasta ja viidennessä kehoitetaan rakastamaan vihollisiakin. Jospa siis noissa tuhansissa kirkoissa ja laskemattomissa uskonnollisten sivuvirtausten kokoussaleissa alettaisiin "vaivaisen-syntisen-evankeliumin" asemasta opettaa kristikunnan o m a n M e s t a r i n selviä käskyjä ja neuvoja, niin kuinka moni vakava ihminen heräisikään järjestämään elämänkatsomustaan ja elämäntapaansa uudelleen, todelliseen kristilliseen henkeen. Näin tehden kristikuntakin vähitellen ihmistyisi ja voisi esimerkillään näyttää koko maailmalle: katsokaa, tällaista sanomaa julistaa meidän Mestarimme.

— Todellakin. Mutta kyllä kristikunta on ohjannut laivansa auttamattomasti karille, ei osaa uskoa sen pelastumiseen. Kyllä ainakin meille suomalaisille vanha kalevalainen elämänkatsomuksemme olisi taivaallinen nykyisiin käsityksiimme ja uskomuksiimme rinnastettuna. — Mutta sinähän taidatkin olla ihmiskunnan vaikeuksista enemmän perillä kuin minä, vaikka innoissani tulin suo-

sitelleeksi sinulle teologin arvonimeä.

— Olisihan suotavaa, että jumaluusoppineetkin tietäisivät jotain Jumalasta, sillä Jumalan etsiminen ja löytäminen tekisi heistäkin Jeesus Natsarealaisen opettaman moraalin julistajia. — Mutta koska mainitsit Kalevalasta niin sanoppa: mitä noista runokuvauksista arvelet, ovatkohan ne tarua vai totta?

— Lienevät molempia. Ainakin löydämme Kalevalasta aito suomalaisperäisiä ja käytäntöön soveltuvia neuvoja.

— Muutamat tutkijat ovat väittäneet sen runoja vanhoiksi kiikkulauluiksi.

— En tiedä mistä johtuu niiden ulkoinen muoto, mutta ihailen niihin sisältyviä aatteita, opetuksia, elämän neuvoja...

— Ehkä siis myönnät, että vaikka runojen ulkoinen muoto, puku, olisi syntynyt miten tahansa, niin runojen henki, niihin sisältyvät aatteet ovat suureksi osaksi yleismaailmallisia, samoja, joita tavataan useissa uskonnoissa. Tämä tosiasia selviäisi lukiessasi Pekka Ervastin "Kalevalan avaimen". — Johdin keskustelun Kalevalaan syystä, koska uskon muinaissuomalaisten tietäjien osaavan antaa erään viitteen aikamme pulmaan ja miksei myöskin kristikunnan karillejoutumiseen.

— Tämäpä kuulostaa jännittävältä, kerrohan veli Valtteri, kuuntelen.

— Muistathan Kalevalan alussa kuvauksen suuresta tammesta, jota nimitetään Jumalan puuksi. Vähäisestä alusta se kasvoi niin valtavaksi, että esti pilvet juoksemasta ja pimitti auringon ja kuun valon. Väinämöisen rukoillessa apua tammen kaatamiseksi, lähetti Luonnotar merestä miehen, joka kaatoi puun. Kaadettuna siitä tuli ikuisen onnen lähde.

Katseleppa hyvä Jooseppi tätä kuvausta selkeillä silmilläsi. Kansamme suuret tietäjät näkivät elämässä erään surullisen ilmiön: kaikki uskonnot ovat ihmisten käsissä rappeutuneet. Uskonnon syntyessä istutettiin ihmiskunnan maaperään Jumalan puu, ja se puu on uskonnonperustajan oma sanoma. Sellainen Jumalanpuu, elämänpuu, "tosi viinipuu" oli myöskin Jeesuksen sanoma. Mutta jokaisen uskonnon on käynyt samalla tavalla: siitä on muodostunut kirkkokuntia, lahkoja, monenlaisia virtauksia... kuten äsken huomautit kristinuskosta ja jokaisella on oma patenttinsa "pelastukseen". Mutta kukaan ei lopulta tiedä, mikä oli alkuperäinen uskonnonperustajan oma sanoma, kaikki on mennyt pimeäksi. Siis alkuperäisestä "Jumalan puusta" kasvaa pilviähipova tammi, mikä peittää totuuden valon näkyvistä. Sillä ovathan kristikunnankin kaikki uskonsuunnat saaneet alkunsa Jeesus Natsarealaisen elämäntyöstä, mutta ihmisten käsissä on hänen sanomansa mennyt täysin käsittämättömäksi, suureksi sotkuksi. — Tämän näkivät kansamme muinaiset tietäjät ja ymmärsivät: tällainen elämänmeno ei saata aina jatkua. He tiesivät vielä enemmän: tulee kerran us-

konto, mikä alkuvoimassaan on niin mahtava, minkä valo on niin voimakas, elämänkatsomus niin kirkas..., että vaikka ihmiskunta tapansa mukaan yrittäisikin sen valoa pimittää, niin se ei enää entisellä tavalla onnistu. Tämän sanoman kansamme tietäjät lauloivat suomalaisille ja heidän ennustuksensa on nyt toteutunut. Olethan kuullut Notradamuksen maininneen, että Pohjolasta alkaa uusi uskonto, hänenkin ennustuksensa on siis toteutunut. Niinpä Kalevalan tammikuvaukseen onkin liitetty ajatus tammen kaatamisesta, se jos mikään on ennustus: Suomen kansan keskeltä nousee niin valtava mahti, että se kykenee poistamaan taikauskon pimittävät sumut maailman useammasta uskonnosta — kristinuskon lisäksi.

— Ajatteleppa selvällä järjelläsi näitä kysymyksiä. Avaussanat saat mm. edellämainitsemastani Pekka Ervastin "Kalevalan avaimesta" ja hänen "Vuorisaarna"-kirjastaan, ynnä monipuolisesta kristosofisesta kirjallisuudesta.

— Kiitos opastuksesta. Jälleen pitää paikkansa sananlasku: alku aina hankalaa, mutta lopussa seisoo kiitos.

Valtteri V. 1954: 93—96.

VÄINÄMÖINEN JA MAAILMANUSKONTO

On kaksi seikkaa, mitkä meikäläistä ajattelijaa ehkä enimmin askarruttavat: ihmiskunnan verinen temmellys ja sen vastapainoksi syntynyt maailmanuskonto. Nämä samanaikaisesti esiintyvät vastakkaisuudet herättävät kysymyksiä ja siksi tarkastelemme seuraavassa erästä Kalevalan kuvausta.

Toteamme, että elämässä vallitsee jumalallinen suunnitelma, mistä muinaissuomalaisilla tietäjillä oli ainakin välkähdyksenomaisia aavisteluja, ellemme sanoisi tietoa. Maailmanuskonnon syntyminen on siksi ratkaiseva vaihe ihmiskunnan elämässä, että sitä on valmistettu kauan, harkiten ja huolella, elämää johtavien jumallisten voimien taholla ja siitä on ollut tietoa kansamme muinaisilla tietäjillä. Tietonsa he pukivat vertauskuviin, joten eräitä Kalevalan kertomuksia on pidettävä muun tietouden ohella ennustuksina. (Pekka Ervast selostaa maailmanuskontoa mm. kirjoissaan "Ihmisyyden uskonto" ja "Teosofian sanoma nykyajalle").

Kalevala kertoo hieman imelän kuvauksen Väinämöisen kosinnasta. Vaka vanha Väinämöinen kosii Pohjolan kaunista tytärtä. Pohjanneito kuvataan enkeliolennoksi, joka "istui ilman vempelellä, taivonkaarella kajotti". Väinämöisen kosintaan lupaa neito suostuvansa vasta, kun ensinmainittu suorittaa eräitä vaikeita tekoja, joista veneen eli laivan veistäminen on tässä yhteydessä tärkein. Väinämöinen alkaa veistää venettä "veikaten", siis tavallaan

uhalla, veikkaaminenhan on arvanvaraista puuhaa. Silloin "hiisi pyöräyttää pontta" ja kirves osuu Väinämöisen jalkaan, mistä alkaa aivan hirmuinen verenvuoto; verta vuotaa "seitsemän venettä", mättäät ja marjanvarretkin ovat kaikki hurmeen peitossa. Väinämöinen lähtee etsimään verensulkijaa, löytäen tämän lopulta ylimmäistä tietä ajaessaan ylimmäisestä talosta. Kysyessään yli kynnyksen, onko tässä talossa verensulkijaa, vastaa vanha tietäjäukko uunilta: "On sulettu suuremmatkin" jne. Ukko tuntee verensulkusanat, mutta ei tiedä raudan syntyä. Vasta kun Väinämöinen kertoo hänelle raudan synnyn, niin veri saadaan suljetuksi.

Pekka Ervast kuvailee Väinämöisen historiaa melkoisen perusteellisesti mm. kirjassaan "Uudestisyntyvä Suomi". Väinämöinen oli muinaissuomalainen tietäjä, kuningas, jolla oli kaksitoista oppilasta. Näiden avustamana hän kulki vihkimyksen teitä, poistuen lopulta ihmiskunnan kehityslinjalta, siirtyen deevojen, enkelien linjalle. Hänestä tuli Suomen kansan henkinen johtaja, kansallishaltia, jota nimitetään Väinämöiseksi. — Pekka Ervast kertoo tästä kansallishaltia-Väinämöisestä niin perusteellisesti, että joudumme kysymään: tahtooko P. E. tällä peittää erästä toista Väinämöis-kuvaustaan? Hän kertoo mm. "Kalevalan avaimessa" ja muuallakin, että Väinämöinen on sama kuin Logos Isänä. Kun kristityt sanovat: Isä, Poika ja Pyhä Henki, niin Kalevala kuvaa samaa kolminaisuutta sanoilla: Väinämöinen, Lemminkäinen ja Ilmarinen. Kun P. E. kirjoittaa kirjassaan "Teosofian sanoma nykyajalle" sivu 104: "Sentähden että Elohimien joukosta toisen eli Poika-ryhmän johtaja, Kristukseksi nimitetty olento astui alas maan päälle ja ruumistui Jeesus Natsarealaisessa", niin kalevalaisittain sanottuna se kuuluisi: "...Lemminkäis-ryhmän johtaja, Lemminkäiseksi nimitetty olento..." jne., sillä nimet eivät muuta itse asiaa, koska Lemminkäinen merkitsee Kristusta. Samoin, jos sanomme, että Logoksen Isä-ryhmän johtaja inkarnoitui Pekka Ervastissa, niin kalevalaisittain sanottuna se merkitsee: Logoksen Väinämöis-ryhmän johtaja inkarnoitui Pekka Ervastissa, koska Väinämöinen merkitsee Logosta Isänä. Eikä tämä ole meidän keksintöämme, koska puhumme "suulla suuremmalla".

Entä mitä merkitsee Kaleva ja Pohjola P. E:n esittämänä? Kaleva on jumalien maailma ja Pohjola tämä ainemaailma. Kalevanpoikien kosinta merkitsee näin ollen: aina kun uskonto syntyy, niin Kalevan eli Jumalan maailma "kosii" ihmiskuntaa, eli paremmin sanoen ihmisten enkeliminuutta. Logos Pyhänä Henkenä eli Ilmarisena on kosinut ihmiskuntaa kaikissa vanhoissa uskonnoissa ennen Jeesusta. Logos Poikana eli Lemminkäisenä on kosinut ihmiskuntaa Pojan uskonnossa, Jeesuksen kautta. Ja Logos Isänä eli Väinämöisenä kosii ihmiskuntaa Isän uskonnossa eli siinä suuressa maailmanuskon-

nossa, mikä teosofis-kristosofisessa sanomassa esiintyy.

Esityksessämme tulemmekin nykyaikaan, koska kyseessä on nimenomaan Väinämöisen kosinta. Kalevalan myyttien rakentajat ovat siis kehoittaen ja varoittaen kuvanneet ja ennustaneet: Tulee aika, jolloin Logos Väinämöisenä syntyy ja kosii ihmiskuntaa henkiseen elämään; hän tulee veistämään veneen, laivan, pelastuksen lautan ihmiskunnalle; se lautta on maailmanuskonto, se pelastaa ihmiskunnan, ratkaisee kaikki elämän pulmat; mutta se lautta on veistettävä aivan kuin uhalla, veikaten, sillä ihmiskuntaa uhkaa sen menneisyydestä purkautuva karma, siinä voi syntyä suuri verenvuoto, se v o i syntyä, vaikka se voitaisiin välttääkin, sillä kaikki riippuu ihmisistä itsestään.

Maailmanuskonnon rakennus niveltyy eroittamattomasti siihen kosmillis-henkiseen voimavuodatukseen, mikä tuli keskusaurinko Siriuksesta ja muuttui maapallolla uudeksi luonnonvoimaksi. (Katso P. E:n "Ihmisyyden uskonto"). Vuodatuksen ensimmäinen vastaanottaja oli H. P. Blavatsky. Häneltä saamme todisteen siihen, että tilanne planeetallamme alkoi muuttua jo hänen eläessään. Hän kertoilee artikkelissaan "Evankeliumein esoteerinen luonne" Jeesuksen ennustuksista, joiden mukaan on odotettavissa "lopun aika" ja silloin ihmiskunta joutuu suuriin vaikeuksiin, kansa nousee kansaa vastaan, tulee maanjäristyksiä ja muuta hätää. Näiden Jeesuksen ennustusten johdosta H. P. B. huomauttaa, etteivät ne ole vielä (siis viime vuosisadan loppupuoleen mennessä) toteutuneet, mutta "ajanjakson loppu on nyt nopeasti lähestymässä". Hän osoittaa esimerkeillä, että ulkoisessa elämässä todellakin jo hänen eläessään esiintyi tuntuvia oireita siitä tilasta, mihin ihmiskunta sotaisine puuhineen nyt on joutunut. Itse voimme todeta, että sota on kehittynyt yhä totaalisemmaksi, että jatkuvasti ponnistetaan yhä tuhoisimpien murhaaseitten keksimiseksi, että verenvuodatus on kehittymässä kaikkia maanosia käsittäväksi yleiseksi järjettömäksi mylläkäksi. Tämä on se verenvuoto, mistä Kalevala varoittaen ja ennustaen kertoo ja se on tapahtunut samanaikaisesti suuren maailmanuskonnon syntymisen kanssa.

Onko verenvuoto siis tapahtunut kohtalon käskystä kuten maailmanuskonnon syntyminenkin? Muistakaamme H. P. Blavatskyn sanoja: Jos Eurooppa ei ota teosofiaa vastaan, niin se joutuu ennenkokemattomaan kauhujen mereen. Tämä lausehan sisältää vasta-ajatuksen: Jos Eurooppa ottaa teosofian vastaan, niin se välttyy kauhujen merestä. Teosofia annettiin Euroopalle pelastuksen lautaksi, koska sitä uhkasi tuho. Tuho on jo tullut kahden maailmansodan muodossa, mikä todistaa, ettei teosofiaa otettu vastaan tarpeeksi intensiivisesti. Tilanne on nyt se kun se on ja me kysymme: miksi teosofinen työ epäonnistui? Sillä mehän olemme jatkuvasti saman kuilun partaalla, luhistumisen uhka on

tullut yhä suuremmaksi, yhä täydellisempi kaaos näyttää melkein väistämättömältä. Jos löytäisimme pätevän syyn, mistä henkisen työn epäonnistuminen johtuu, niin ehkä ainakin pienempi joukko voisi vastaisella onnistumisellaan korjata tilannetta. Ehkä Kalevala auttaa meitä näidenkin syntyjen syvien tutkimisessa?

Väinämöinen lähti siis etsimään verensulkusanoja, löytäen vanhan tietäjäukon uunilta, joka lupasi sulkea veren "Luojan kolmella sanalla, Kaikkivallan säätämällä". Hän onnistui vasta, kun Väinämöinen antoi hänelle raudan syntysanat. Mitkä ovat nuo Luojan kolme sanaa?

Sanomme ilman pitkiä selityksiä: Luojan eli Logoksen ensimmäinen sana, jolla hän on ilmoittanut itsensä ihmiskunnalle, on Pyhän Hengen eli Ilmarisen uskonto, siis kaikki uskonnot ennen Jeesusta, kaikki vanha tietous ja tietäjäviisaus. Sen edustajana Kalevalan kuvauksessa on vanha tietäjäukko, eikä hän suinkaan puhu turhia sanoessaan osaavansa sulkea veren. Johan Mooseskin sanoo: Älä tapa ja Buddha samoin kieltää kaiken verenvuodatuksen. Että veri on virrannut entistenkin uskontojen vaikutusalueilla, johtuu ihmisistä, eikä uskonnoista. Ihmiset eivät ole piitanneet uskontojen neuvoista.

Luojan toinen sana on Pojan eli Lemminkäisen uskonto, minkä Jeesus toi. Kyllä Pojan uskontoonkin sisältyy verensulkusanat, sillä Jeesus opetti: Pistä miekkasi tuppeen, joka miekkaan tarttuu, hän siihen hukkuu. Vika ei ole uskonnossa, vaan ihmiskunnassa, kansoissa, mitkä käyvät uskonsotia ja siunaavat sotalippuja kirkoissaan. Pojan uskontoa edustaa Kalevalan kertomuksessa uuni, millä ukko lepää, sillä uuni antaa lämpöä ja tekee huoneen asuttavaksi; se on vertauskuva Kristusrakkaudesta.

Luojan kolmas sana on Isän eli Väinämöisen uskonto, minkä Pekka Ervast julisti, maailmanuskonto. Sen avulla on Logos kaikkein syvimmin ilmoittanut itsensä ihmiskunnalle. Kalevala kertookin, että vasta kun Väinämöinen antaa tietonsa, niin veri voidaan sulkea ja Väinämöisen tietoutta ja viisautta, siis Isän uskontoa Kalevala nimittää raudan syntysanoiksi. Historia todistaa, etteivät entisissä uskonnoissa olevat "verensulkusanat", so. kehoitus tappamattomuuteen ole riittänyt, koska verta on vuodatettu näiden hallinta-aikoina ja vuodatetaan yhä, sillä maailmassa h a l l i t s e e edelleen entiset rappeutuneet uskonnot. Vaikka Isän uskonto on ilmoitettu, niin se ei vielä h a l l i t s e kansojen elämää. Mutta Isän uskonnon viisaudessa on kätkettynä sotien mahdin loppuminen; sekä viisaudessa että uudessa luonnonvoimassa.

Kalevalan mukaan rauta ja tuli ovat veljeksiä, tuli on tullut taivaasta ja rauta maasta. Kun Ilmanukko eli Ilmarinen iski tulta miekalla tuliterällä, niin kipuna putosi puhki pilvien maan päälle. Rauta sitävastoin venyi vellinä suossa, susien ja karhujen tallattavana. Mutta aikanaan rauta heräsi kaipaamaan vanhempaa

veljeään tulta ja niin se joutui ahjon alle tulen kaunisteltavaksi. "Tuskissa tulen punaisen" se jalostui ja taottiin kaikenlaisiksi hyviksi työkaluiksi.

Pekka Ervastin selittämänä käsitämme tämänkin tarinan. Rauta kuvaa alempaa ymmärrystämme, mikä on kotoisin maasta, se on kasvanut kehityksen kentällä, ollen vuosimiljoonia himoluonnon ja kaikenlaisen eläimellisyyden palveluksessa, petomaisuuden paras liittolainen. Tuli kuvaa korkeampaa järkeä, manasta, korkeampaan minäämme liittyvää järkipuolta. Se on kotoisin Jumalasta, taivaasta. Ihmiskehityksen kuluessa rauta, eli ymmärrys on saanut heikompia tai voimakkaampia välkähdyksiä manaksesta, joten se on vähitellen jalostunut. Meissä on herännyt sen kautta kaikenlaisia kykyjä, ominaisuuksia, tieteellisiä ja taiteellisia lahjoja, sanalla sanoen: meistä on kasvanut kulttuuri-ihmisiä, meistä on "taottu" kokolailla käyttökelpoisia työkaluja.

Mutta elämän tarkoitus ihmiseen nähden on kuitenkin toinen. Ei riitä, että meistä tulee v a i n kulttuuri-ihmisiä, vaan meistä pitää tulla työaseita Jumalan käteen. Sillä korkein puoli meissä on kotoisin Jumalasta, koska olemme Jumalan kuvia ja se määrää, mitä meistä pitää tulla. Nykyaikaisittain sanoen: meistä pitää tulla työntekijöitä maailmanuskonnon työsaralla. Mutta tavallinen kulttuuri-ihminen on sellaiseksi työaseeksi liian "tylsä" ja "huonoteräinen", joten hän kaipaa "karkaisemista". Ei kirveskään veistä puuta eikä pora uppoa kiveen karkaisemattomana. Niinpä Kalevala kuvaileekin, että "takoja iänikuinen" alkoi valmistaa karkaisuvettä, mihin taotut työkalut upotettaisiin. Vesi ei ollut Ilmarisen mielestä hyvää, joten hän kehoitti mehiläisiä hakemaan siihen hunajaa. Mutta Ilmarisen ja mehiläisen keskustelun kuuli myöskin "herhiläinen, hiien lintu". Tämä ehti tehdä tekosensa ennen mehiläistä ja kantoi Ilmarisen raudankarkaisuveteen "Hiien hirmuloita, kantoi käärmehen kähyjä, maon mustia mujuja, kusiaisen kutkelmoita, sammakon salavihoja". Kun rauta kastettiin tällaiseen veteen, niin se "raivoksi rupesi, petti vaivainen valansa,... veisti raukka veljeänsä, sukuansa suin piteli, veren päästi vuotamahan".

Edelläsanottu merkitse: kun ihminen pyrkii henkiseen elämään ratkaisevasti siten, että hänestä tulisi työase Jumalan käteen, niin loogillinen ymmärrys tulee upotettavaksi tunteitten veteen. Tulos riippuu siitä, onko sielu puhdistunut vai puhdistumaton. Jos tunteet ovat puhtaat, on tuloksena hyvä työntekijä, mutta jos sielussa on "käärmehen kähyjä, sammakon salavihoja", jos siellä on salaista kateutta, mustasukkaisuutta, vallanhalua, matelevaisuutta maailman auktoriteetteja kohtaan, väkivaltaisuutta, kavaluutta, kaikenlaista himollisuutta..., niin aikanaan se sumentaa ymmärryksen ja loogillisen ajattelunkin niin, että hän alkaa jopa ihannoida väkivaltaa, ryhtyen "veistämään veljeään". Ka-

levala tahtoo siis painostaa, että verenvuodatuksen syvin syy on sielun puhdistumattomuudessa, huonosti valmistetussa "karkaisuvedessä". Näin on aina ollut ja siksi kaikissa uskonnoissa ja entisajan mysterioissa painostettiin puhdistautumisen ensitärkeyttä.

Palaamme jälleen nykyaikaan, maailmanuskonnon rakennuskauteen ja toteamme: Pekka Ervastin esittämä Logoksen kolmas "sana" tähtää tämän perusvirheen korjaamiseen, sillä vain puhdistautumisen avulla voidaan lopettaa yleismaailmalliseksi paisunut verenvuodatus. Mutta ihmiskunnan tila on nyt toinen kuin ennen, sillä ennen Jeesusta puhdistautui perusteellisesti vain mysteriokoulun oppilas ja Jeesuksen jälkeen hän, joka astui kaidalle tielle. Nyt ovat mysteriot tavallaan julkisia ja kaidalle tielle saattaa astua kuka tahansa, totuuden valo on annettu koko ihmiskunnalle. Se julistettiin alustavasti H. P. Blavatskyn yleismaailmallisen teosofisen liikkeen avulla ja ratkaisevasti Pekka Ervastin suorittamassa uskonpuhdistuksessa ja julistamassa maailmanuskonnossa. Nyt joutuvat "karkaistavaksi" joukot, suuret työryhmät, vaikkakin se samalla ratkaisevasti koskee yksilöitä.

Mitä varten Blavatsky perusti Teosofisen Seuran? Luonnollisesti siksi, että se avustaisi hänen työtään, julistaisi hänen sanomaansa ihmiskunnalle ja ryhtyisi toteuttamaan hänen opetuksiaan. Sillä eihän H. P. B:n sanomalla olisi ollut mitään merkitystä, ellei sitä kukaan toteuttaisi, ellei veljeyden ydintä syntyisi. Koko sanoma olisi jäänyt muutamiin harvoihin kirjoihin, mitkä olisivat vanhentuneina joutuneet häviöön, ja H. P. B:n työ olisi mennyt hukkaan. Siksi muodostui Teosofinen Seura tavallisista kulttuuri-ihmisistä, j o u k o s t a tavallisia ihmisiä, joista useimmat eivät aavistaneetkaan teosofisen työn todellista kantavuutta. Mutta he olivat niin valistuneita, että saattoivat viedä teosofista sanomaa eteenpäin, j o s he H. P. B:n opetuksia noudattaen aloittivat sielunsa pellon perkaamisen. Heiltä ei vaadittu paljon, ainoastaan veljeyden tunnustamista ja sen käytännöllistä toteuttamista. Koko H. P. B:n sanoman kärki tähtäsi tähän, sillä "veljensä veistäminen" oli ensimmäinen odotettava vaara. Ja niin Teosofinen Seura joutui teosofiseen työhön, se upotettiin "karkaisuveteen". Kysyttiin: onko teosofeilla rakkautta teosofiaan, onko sielun sisältö "hunajalla makeutettu", vai onko siellä "käärmehen kähyjä", parjaushalua, omanvoiton pyyntöä ... Historia todistaa, mitä siellä oli, sillä ensimmäisen maailmansodan aikana Teosofisen Seuran johto julisti sodan pyhäksi, veljeys tallattiin ja verenvuodatusta ylistettiin.

"Karkaiseminen" merkitsee samalla perusteellisempaa asioihin syventymistä, sillä henkinen työ on luovaa, rakentavaa, siinä esiintyy uusia puolia, uusia näkemyksiä. Niinpä Pekka Ervast esitti syvennettyä teosofiaa Suomessa. Hän puhui paljon Kristuksesta, josta ei kansainvälinen teosofinen liike paljon tiennyt eikä välittä-

nyt. Mutta koska elämme kristikunnassa, missä Kristuksesta on niin paljon puhuttu ja Kristuksen oppi tallattu maahan, niin tällaisten asioitten esittely aiheutti vastareaktion niissä, jotka eivät rakastaneet Pekka Ervastia. He oivalsivat P. E:n opetuksissa jotakin kristillistä lahkolaisuutta, koska eivät jaksaneet eivätkä halunneet syventyä asioihin. Ja kuitenkin Kristuskysymysten paljastaminen oli välttämätöntä, se sisältyi maailmanuskonnon sanomaan. Suomen Teosofisella Seuralla ei ollut mitään merkitystä, ellei se osannut edesauttaa P. E:n sanomaa maailmassa. Se joutui tekemään teosofista työtä ja samalla siltä odotettiin veljeyden toteuttamista ja P. E:n syvennetyn teosofian ymmärtämistä. Suomen Teosofinen Seura joutui karkaistavaksi ja historia näyttää jälleen tuloksen: Pekka Ervast, joka oli teosofian ensimmäinen julistaja Suomessa, sai jättää perustamansa Seuran, mikä ihannoi sotaa ja veisti veljiään kansainvälisen teosofisen liikkeen tavoin.

Pekka Ervast perusti Ruusu-Risti-järjestön tukemaan työtään siveellisesti ja taloudellisesti. Mutta samalla oli kyseessä uusi asioihinsyventymisvaihe. Veljeyden tunnustaminen oli tietenkin ensimmäinen edellytys, Kristuskysymys eri muodoissaan sai ainakin teoreettisen tunnustuksen, jotain siis oli voitettukin. Mutta P. E. tähtäsi syvemmälle. Koska maailmanuskonto on syntynyt tosiasia, niin sillä täytynee olla myöskin ensimmäinen julistaja ja luoja, sillä eihän se ole voinut syntyä tyhjästä. Uskontohan julistaa sanomaa Jumalan "suusta". Ellei se tähän kykene, niin se ei ole uskonto, vaan ihmisten muodostama kirkko, mikä julistaa ihmisviisautta eikä Jumalan viisautta. Nyt oli kysymyksessä Logoksen Isäviisaus, Väinämöisviisaus, mikä ilmoitetaan maailmanuskonnon muodossa ja sen saattaa julistaa vain Logos Isänä. Pekka Ervast oli itse tuo keskushenkilö, mutta olisihan ollut suorastaan hirmuista P. E:lle itselleen,jos hänen olisi pitänyt julistaa R. R. jäsenille, tavallisille kuolevaisille kulttuuri-ihmisille: Tässä teidän edessänne seisoo nyt Logos. Jos joku ei usko, miten hirmuista tällainen voi olla, niin omakohtainen kokeilu voi häntä auttaa — hullunkirjoihin. — P. E. suunnittelikin kolmiasteisen koulun, josta hän kertoilee kirjassaan "Kadonnut sana". Sen ensimmäisen, vertauskuvallisen asteen hän avasi, mutta todelliset asteet jäivät avaamatta. Koulumuodostelmansa ylintä hierofanttia hän nimittää Tuonelan Joutsenen Ritariksi ja tämä nimike, koska se on julkinen, on vertauskuvallinen. Mutta jos hän olisi ollut tilaisuudessa avaamaan ylimmät asteet, niin niissä hän olisi voinut vetää vertauskuvallisen verhon kasvoiltaan ja näyttää, mikä on todellisuus sen takana, mikä mahti tekee hänestä Tuonelan voittajan, elämän ja kuoleman herran, Saatanan voittajan. — Tätä paljastaakseen ei P. E:llä ollut eläessään tilaisuutta, mutta kun hän siirtyi jatkamaan työtään näkymättömässä maailmassa, niin J. R. Hannula selvitti P. E:n elämäntyön

tämän puolen. Ruusu-Risti-järjestö tuli silloin upotetuksi edellämainittuun "karkaisuveteen", sillä sen tehtäviin sisältyi Pekka Ervastin sanoman julistaminen, R. R. perustettiin sitä varten.

Mutta jälleen historia todistaa, ettei loogillinen ymmärrys jaksanut kestää tätä "vesikoetta", sillä seurauksena oli, että joukko jäseniä sai eropassit Ruusu-Rististä. Mikä tällaisen eroittamisvimman aiheutti? Ei suinkaan se seikka, että tuollaisen asian ymmärtäminen tuotti ylivoimaisia vaikeuksia. Sanoihan Jeesuskin: "Eikö laissanne ole kirjoitettu: te olette jumalia; kuinka te siis sanotte minun pilkkaavan Jumalaa siksi, että sanon olevani Jumalan Poika". Kaikki ihmiset ovat P. E:n opetustenkin mukaan Jumalan poikia, Logosolentoja; me ihmiset muodostamme tämän aurinkokuntamme Logoksen Poikaryhmän, minkä johtaja oli Jeesus natsarealaisessa inkarnoituna. Jeesus perusti kristinuskon, mutta P. E. puhui syntymäisillään olevasta maailmanuskonnosta, millä myöskin pitää olla perustaja. Vähäinenkin rinnastus evankeliumien ja P. E:n kirjallisen tuotannon välillä sanoo, että evankeliumit jäävät P. E:n opetusten varjoon jopa niin, ettemme ymmärrä evankeliumeita ilman P. E:n selityksiä. P. E:n okkultisen aseman ymmärtäminen ei siis tuottanut ylipäässemättömiä vaikeuksia, mutta puuttui rakkautta Pekka Ervastiin. Rakkauden asemasta sielut täytti "maon mustat mujut" ja kun ymmärrys oli pakoitettu siihen uppoutumaan, se alkoi veistää veljeään: Vuorisaarna tuli asetetuksi "hyllylle", koska sota vaati huomion osakseen... Terveinkin järki himmenee, kun sydän on kova, kylmä ja täynnä rakkaudettomuutta.

Toteamme lopuksi, että kristilliset kirkot ja teosofiset seurat ovat viimekädessä kompastuneet sydämen puhdistumattomuuteen. Tässä on ihmiskunnan nykyisenkin verenvuodatuksen syvin syy. Se pelastuksen lautta, jollaiseksi teosofinen liike ja syntynyt maailmanuskonto oli tarkoitettu, olisi voinut pelastaa ihmiskunnan kaaoksesta. Jos teosofinen sanoma olisi kantanut riittävästi hedelmää, niin ihmiskunnan tila olisi nyt aivan toinen. Nyt olemme joutuneet kaaokseen, mutta siitä meitä ei pelasta sota, vaan sodasta luopuminen. Se rauhan tila, mikä olisi seurannut maailmanuskonnon suoranaisesta toteutumisesta, on nyt edelleen edessäpäin, eikä se laskeudu maailmaan aamukasteen tavalla, vaan se on l u o t a v a. Sodasta voimme todella luopua vain siten, että luovumme siitä väkivallan, sodan ja epäveljeyden hengestä, mikä rienaa sieluamme, ja yritämme tositeossa elämää Jumalassa.

V. L. 1954: 194—199.

AUTUUDENJULISTUS

Näin kutsuu Mestarimme
oppilaitaan:
Ken luottaa Kristukseen ja
maailmasta luopuu;
ken taivaan tahdon täyttää,
virtaan astuu;
ken tahtoo kantaa maailman
murhevastuun
hän siunauksen perii autuudessaan.

On autuas, ken köyhä hengessänsä,
on oikeamielinen, työn tähden
vaivaa kantaa:
hän rukoilee ja kaiken anteeks
antaa,
hän veljen murheellisen Tielle
johtaa.
Näin taivaanvaltakunnan perii
Isältänsä.

Oot poika, Jumalan, maanpiirin
perillinen
jos rauhaa rakentaen nostat
ihmisyyttä.

On autuusvirta uskon täyttymystä
saat täyden maljan juoda
lempeyttä
kun temppelholvin kohtaat
kaarellisen.

Kun kuona menneisyyden palaa
sielustansa
niin mielen valtaa murhe, lohdun
kaipuu.
Näin sydän puhdistuu ja harhatoiveet haihtuu
ja vanhat maat ja taivaat uusiks
vaihtuu.
— Hän lohdukseen saa nähdä
Jumalansa.

Siis oikeamielisyyttä janoo
oppilaani,
saat ravinnoksi hengen leipää
taivaan.
Jos laupeutta kertoo elos taival
oot suola maan ja valo ihmismaailman.
Näin saavut Temppelissä luokse
Mestarisi.

V. L. 1954: 227.

GORDIONIN SOLMU

Tarun mukaan keksittiin Vähän-Aasian Gordionissa solmu, minkä avaaja oli saava Aasian herruuden; ja tuon solmun avasi Aleksanteri Suuri miekan iskulla. Eräs pilapiirtäjä keksi niin ikään asettaa piirroksessaan ihmisen sellaiseen solmuun, ettei sitä saanut avatuksi solmun tekijä eikä solmutettava. Tällainen gordilainen solmu on kirkkokristillinen elämänkäsitys ja tuollaiseen pilapiirtäjän solmuun kirkot ovat punoneet ihmisen. Tarkastelkaamme kirkollista maailmankuvaa.

Jumala loi ihmisen omaksi kuvakseen, siis kaltaisekseen; mutta tutkiessaan ihmistä, havaitsi Hän tämän sangen huonoksi. Jumala ei ollut tyytyväinen luomaansa ihmiseen, eikä Hän näin ollen ollut tyytyväinen itseensä, koska Hän näki ihmisessä itsensä, oman kuvansa. Kirouksen alainen ihmiskunta on täten tuomittu auttamattomasti ikuisesti kestävään

helvettiin, millä ei ole käsitettävää tarkoitusta, koska helvetin tuli ei muuta ihmistä paremmaksi eikä tiettävästi huonommaksikaan; sen ainoaksi tarkoitukseksi jää se, että Jumala saa nauttia helvetissä kituvien kärsimyksistä. Jumala on luonut myös helvetin ja sen mahtavan keisarin perkeleen, mikä myöskin on Jumalan kuva, helvetin ollessa paikka, missä Jumalan moraali ja Hänen suunnitelmansa toteutuvat käytännössä. — Jumala ei keksinyt mitään keinoa muuttaakseen ihmistä paremmaksi, joten Hän hukutti koko ihmiskunnan, mutta Hän ei myöskään ryhtynyt luomaan uutta ihmistä, koska ensimmäinen yritys noin pahasti epäonnistui, vaan jätti Noan, josta epäonnistunut ihmiskunta sai edelleen jatkua. Vasta Jumalan Poika keksi jonkunlaisen keinon ihmiskunnan surkuteltavan tilan korjaamiseksi.

Mutta tämäkään keino ei ollut pätevä, joten ihmisten oli itse — kirkkojensa avulla — ryhdyttävä keksimään keinoja. Eräs keino on lapsikaste. Mutta kaste s a a t t a a tepsiä — sillä eihän kukaan tiedä tepsiikö se — ainoastaan, jos lapsi kuolee, ennen kuin tämä on ehtinyt tehdä riittävästi syntiä. Jos lapsi kasvaa täysi-ikäiseksi, niin ihmisen synninteko tekee kasteen mitättömäksi ja hän joutuu kasteesta huolimatta helvettiin. Vanhempana voi olla ehtoollisesta ja muista sakramenteista jotakin apua, jos niiden käyttäjä uskoo siihen, että Jumalan Poika on kärsimyksillään ja verellään hänet pelastanut. Minkälaista tuon uskon pitäisi olla, ollakseen pätevä, sitä ei osaa kukaan sanoa, koska sitä ei kukaan tiedä! Jumala ei ole sitä selittänyt; sillä keino ei ole Hänen keksimänsä. Sen on keksinyt Poika ja Poika on puhunut asiasta niin hämärästi, että hänen lauseitaan käsitetään yhtä monella tavalla, kuin maailmassa on monta kirkkoa ja lahkoa. Näin ollen on täytynyt keksiä yhä uusia konsteja, jotta helvetin tuli voitaisiin välttää. Sellaisia ovat rippi ja synninpäästö, viimeinen voitelu, hautajaisseremoniat..., joilla kaikilla tahdotaan varmistautua kuolemanjälkeisen elämän varalta — tai viimeisen tuomion varalta, sillä eihän ole selvästi sanottu, onko helvetti näkymättömässä vai näkyväisessä maailmassa. Ruumiinylösnousemusdogmi viittaa siihen, että on kysymys näkyväisestä maailmasta. Ihminen on joutunut täten kuin jonkun pilapiirtäjän keksimään solmuun, mistä häntä ei kykene avaamaan Jumala, eikä Jumalan Poika, eikä ihminen itse. Jos ihminen edes tietäisi, minkälainen tuo solmu on, niin hän ehkä keksisikin jonkun keinon, mutta miten ihminen sen voisi keksiä, koska sitä ei keksi Jumalakaan..., jos ihminen keksisi keinon, niin hän olisi viisaampi Luojaansa.

Kirkollinen dogmatiikka on ollut edellisten keinojen lisäksi keksivinään ns. pyhityksen tien. Sehän opettaa, että ihminen voi tulla uskoon, kulkemalla aivan kuin jotain sisäistä tietä. Ensin hän tulee ns. kutsumukseen, mistä saattaa seurata kääntymys eli mielenmuutos. Kolmantena vai-

heena on vanhurskauttaminen, jota neljäntenä voi seurata uudestisyntyminen ja viidentenä vaiheena kirkastus. Tämä kuulostaa jo melko järkevältä: ihminen kulkee jotakin sisäistä tietä, muuttuu vähitellen ja kasvaa ihmisyydessä. Mutta edessä on uusi pulma: näin menetellen alkuperäinen jumalankuva muuttuisi paremmaksi, eikä ihminen lopulta olisikaan kuva Luojastaan, vihainen, kostava, toisten kärsimyksistä nauttiva sadistinen ja pirullinen olento, vaan hänestä tulisi Luojaansa parempi. Hän tahtoisi auttaa kärsiviä veljiään, poistaa maailman onnettomuutta, rukoilla vihamiestensä puolesta... Tämähän olisi kerrassaan omahyväistä puuhaa, sillä silloinhan ihminen joutuisi arvostelemaan Luojansa viisautta. Siksi kirkkojen toinen dogmi, veripelastus, kaataa pyhityksen tien: kaikki pyrkimys on turhaa, pelastus on Golgatan veressä!

Mutta onko veripelastusoppi varma? Erkki Kaila kirjoittaa "Kristillinen uskonto-oppi"-kirjassaan mm.: "Ensimmäisen varsinaisen sovinto-opin järjestelmän laati skolastilainen Anselm Canterburystä (kuoli v. 1109) kirjasjassaan Cur Deus homo? Hän käsitti Kristuksen uhrin etupäässä Jumalalle ihmisten sijasta annetuksi hyvitykseksi (sastisfactio vicaria). Skolastilainen Abelard (kuoli v. 1142) taas näki siinä todistuksen Jumalan rakkaudesta, joka tahtoo Jumalasta vieraantuneita ihmisiä liikuttaa vastarakkauteen". — Tunnettu teologi siis tunnustaa, että veripelastusoppi on keksitty vasta tällä vuosituhannella ja että se on ihmisten keksintöä. Siitä ei tiedetty mitään Jeesuksen päivinä eikä ensimmäisen vuosituhannen aikana. Näin ollen kaikki apostolit ja kristityt, ensimmäiset seurakunnat Paavalia ja hänen lukuisia oppilaitaan myöden elivät vailla pelastusta ja näin ollen ovat — helvetissä, tai varmasti joutuvat sinne viimeisen tuomion jälkeen. Tämä herättää kysymyksen: kumpi "maailma", taivas vai helvettikö on inhimillisimmillä olennoilla kansoitettu? sillä veripelastukseen uskovat uskonsotien sankarit, inkvisition julmurit ja polttorovioitten ihailijat kansoittavat nähtävästi taivaan.

Tällaiseen solmuun ovat kristilliset kirkot vetäneet itsensä ja — kristityt. Sillä esim. buddhalaiset eivät lukeudu heidän joukkoonsa, eivätkä siis joudu helvettiin sen enempää kuin kristittyjen taivaaseenkaan. Jos tuo solmu olisi todellakin Jumalan keksintöä, niin silloinhan ei olisi muuta keinoa kuin asettaa kätensä ristiin ja huokaista: tämä solmu on Jumalan ihme. Ja mitä enemmän sitä solmua tutkimme, niin sitä selvemmäksi käy, ettei siinä ole minkäänlaista järkeä. Jos se olisi Jumalan keksimä solmu, niin siinä olisi järkeä ja silloin se muistuttaisi gordilaista solmua, mikä oli viisaasti tehty. Mutta nykyisellään, järjettömänä se eniten muistuttaa pilapiirtäjän keksintöä, missä sekä kirkon elämänkäsitys että ihminen on punottu sen seitsemään solmuun niin, ettei sitä aukaise kukaan. Ja tällaisessa sol-

mussa on siis kristikunta jo rimpuillut vuosisatoja! Se yhä kuluttaa aikaansa vapautuakseen helvetistä ja sen itsevaltiaasta keisarista, saavuttaakseen taivaan itsekkään ilon ...

Niin se rimpuilee huomaamatta, ettei sitä solmua voikaan avata muulla kuin Aleksanteri Suuren tavalla: katkaisemalla solmu. Sillä koko pulman ratkaisu on lopulta perin yksinkertainen: e r o a k i r k o s t a. Silloin pääset koko järjettömästä opista ja samalla "pelastut" ikuisesta helvetistä, mikä on kirkkojen keksintöä. Vapaudut suuresta taakasta ja sielusi avautuu vastaanottamaan sitä todellista Valoa, mitä Jeesus toi ja mitä nykyaikana esittävät H. P. Blavatsky ja täydellisimpänä Pekka Ervast suuressa Maailmanuskonnossa.

V. L. 1954: 229—231.

KIRJALLISUUTTA (J. R. HANNULA: KRISTOSOFIAN POLULLA)

Runsas kristosofinen kirjallisuutemme on jälleen rikastunut otsikossa mainitulla teoksella, mikä sisältää J. R. Hannulan kirjoitukset Omatunto, Tietäjä ja Ruusu-Risti aikakauskirjoissa vuosilta 1907—1937. Teoksesta puuttuvat vain kirjan esipuheessa lähemmin mainitut kirjoitukset, mitkä on jo aikaisemmin julkaistu kirjoina.

Tällainen kolmenkymmenvuotistaipale kristosofian työsaralla on vertaansa etsivän arvokas useammassa merkityksessä. Se on keskitetty historiallinen katsaus niistä vaikeuksista, pulmista ja miksei myöskin voitoista, joita tuona ajanjaksona esiintyi teosofisen ja ruusuristiläisen liikkeen yhteydessä. Mutta teos on samalla kuin peili, missä jokainen henkinen liike ja sellaiseen liikkeeseen lukeutuva saattaa peilata itseään nyt ja tulevaisuudessakin ja huomata, että samat vaikeudet, pulmat ja voitot uudistuvat; havaita elämän kouluksi ja itsensä oppilaaksi, jolta odotetaan voittamista.

Mutta kirjassa puhuu ennen kaikkea henkinen auktoriteettius. Tämä näkyy mm. siinä, että lukija, joka kukaties on ehtinyt kokea elämänsä varrella jotakin vakavaakin, löytää kirjasta vastaavan kokemuksen ja ällistyneenä toteaa: mutta tämähän on ollut kirjoittajankin kokemus! Tällainen ei olisi mahdollista, jos kirjoitelmat olisivat vain älyllisen askartelun tuotetta. Mutta niissä kerrotaan elävästä elämästä, käytännöllisistä kokemuksista, henkisistä ponnistuksista ja voitoista. Kirjoitelmat uhkuvat kehoituksia, nuhteluita, oikaisuja ... Niissä karsitaan vääriä käsityksiä, nurinkurisia uskomuksia ihmisen ja elämän eri kerrostumista. Saatamme löytää niistä selkeydessään melkein tyrmistyttävän toteamuksen, kuten esim: "Fyysillisellä tasolla ei ole juriidista elämisen oikeutta muilla kuin murhaajilla", tai jo vuosikymmeniä sitten lau-

sutun ennustuksen, että "Eurooppa voi pelastua", nimittäin, jos kansojen moraalitaju herää Kristusvoittoisella tavalla. Nyt jälkeen päin saatamme todeta nämä lausunnot liiankin tosiksi.

Lopuksi haluan mainita seikasta, mikä pätee ei ainoastaan kyseessä olevaan kirjaan, vaan kaikkiin J. R. Hannulan kirjoihin ja opetuksiin: hän ei koskaan poikkea Vuorisaarnan opista. Teosofisia auktoriteetteja arvosteltaessa sivuutetaan usein tämä tärkein asia, koska kaikki muu hyvä saattaa sumentaa käsitykset: sodanpalvonnastakin tulee kaunistelemalla hyve. "Kristosofian Polulla"-teoksessa sen sijaan saatamme seurata J. R. H:n työsarkaa kuten sanottu 30 vuoden ajan ja todeta, että hän on alusta asti ja koko matkan mitä kiinteämmin nojautunut siihen moraaliin, minkä ihmiskunnan suurimmat sielut, Jeesus Natsarenus ja Pekka Ervast ovat maailmaan tuoneet ja käytännössä toteuttaneet. Tällainen väkevyys kruunaa J. R. H:n koko elämän työn ja velvoittaa hänen työtovereitaan ja oppilaitaan seisomaan samalla Vuorisaarnan kalliolla. Ja tässä vankkumattomuudessa on samalla perusta hänen myöhemmille opetuksilleen, Pekka Ervastin elämäntyötä ja henkistä asemaa paljastaessaan. Sillä kuten vain Kristuksen seuraaja kykenee tuntemaan Kristusta, samoin vain Pekka Ervastin seuraaja kykenee tuntemaan P. E:tä. Nämä seikat puhuvat paljon niille, joilla on korvat kuulla ...

Kirjan loppuun on liitetty lisäksi hakemisto, minkä avulla löytää vähällä vaivalla haluamansa kohdan.

Kirja odottaa jokaista tutkijaa. Hinta kansissa 2 000:—.

V. L. 1955: 187.

J. R. HANNULAN 40-VUOTINEN TYÖSARKA

Viime vuoden (1955) loppupuolella tuli kuluneeksi 40 vuotta siitä, kun kirjailija J. R. Hannula luopui toimestaan Someron meijerin isännöitsijänä ja (v. 1915) antautui kokonaan teosofis-kristosofisen elämänymmärryksen julistajaksi. Kunnioitettavan pitkä työsarka, se on kysynyt paljon rakkautta ja uhrimieltä. Se on luonut ensiarvoista historiaa. Siihen sisältyy mystillisen kuoleman ja rakkaudessa uudestisyntymisen mysterio. Tutkikaamme.

Mihin tähtää uskonto, henkinen elämä? Siihen, kuten Paavali sanoo, että Kristus saisi meissä muodon, että kasvaisimme ihmisyydessä, että Jumalan, Isän tahto meissä toteutuisi. Tämä on ihmisen päämäärä, tarkoitus, yksin tämä, kaikki muu on ohimenevää virvatulta. — Ihmiskunnan henkisen kasvun edistämiseksi myös Pekka Ervast uhrasi elämänsä ja puhui Ihmisyyden uskonnosta, jota hän nimitti myöskin Maailmanuskonnoksi, puhui siitä jo

olevana todellisuutena. Tien Maailmanuskonnon sydämeen hän viitoitti teosofisen jaoituksen mukaan kolmiasteiseksi: muodostaa yleisen veljeyden ydin, katsomatta rotuun, sukupuoleen, yhteiskunta-asemaan jne; luoda vapaan ajattelun pyhäkkö, missä etsitään salaista jumalviisautta kaikista uskonnoista, filosofisista järjestelmistä jne.; etsiä ikuiseen elämään vievää tietä, mikä kasvattaa meissä veljeyden henkeä. — Tie oli selvä ja hyvin viitoitettu, mutta ihmiset eivät sittenkään osanneet sitä kulkea. Sillä se tie kulkee ihmisen sydämen kautta... Maailmanuskonto jäi kuin sinetillä suljetuksi. Epäveljeys sai voiton veljeydestä, henkinen pakkovalta madallutti pyhäkön äänestyspaikaksi ja — ikuinen elämä vetäytyi verhojen suojaan. Kohtasi kuolema. Entä rakkaudessa uudestisyntyminen?

Muodostui P. E:n Kannatusliitto, uusi yritys veljeyden ytimen luomiseksi. Nimittäisimmekö sitä Ihmisyyden Temppelin puutarhaksi, koska P. E:kin kutsuu henkistä elämää Temppelin rakentamiseksi. Puutarhan moninainen kasvullisuus — ihmisten erilaisuus — tekee elämän rikkaaksi, mutta yhteinen pyrkimys, veljeyden henki liittää moninaisuuden ykseydeksi. Tuli uusi mahdollisuus käytännöllistyttää ihmiselämän ensimmäinen totuus: veljeys. — Pekka Ervastin henkinen työ uudestisyntyi J. R. H:n henkisen työn avulla. Tämä on historiallinen tosiasia.

Löydämmekö eläviä uskontoja ilman perustaja-julistajaa? Emme. Siksipä Maailmanuskontokaan ei ole poikkeus, sen perustajajulistaja on Pekka Ervast. Tämän teki tiettäväksi J. R. Hannula perinpohjaisella selostuksellaan Pekka Ervastin henkisestä ja okkultisesta asemasta. P. E:n asema Logoksen Isä-ryhmän johtajana tekee Maailmanuskonnon uskontojen korkeampana minänä tajuttavaksi. Kaikki uskonnot ovat kyllä kotoisin jumalallisista lähteistä, mutta ne eivät kaikki edusta Logoksen korkeinta viisautta. Vanhan liiton uskonnot olivat ilmoituksia enkeleiltä, Pyhästä Hengestä ja näin ollen parhaimmillaankin ulkonaisia siveyssääntöjä. Jeesuksen oppi — Pojan uskonto — nosti rakkauden Lakia korkeammalle, mutta vasta Isän tahto — Isän uskonnon olemus — pahan vastustamattomuus voittaa väkivallan, Isä saatanan. Logoksen korkein viisaus on nyt ihmisten ulottuvilla ja siksi meillä nyt on tilaisuus, joka aikaisemmin puuttui. Teemme työtämme p y h ä k ö s s ä ja siellä tulee kuulua vain Jumalan ääni. Etsimme salaista jumalviisautta kaikista uskonnoista ja saatamme löytää totuuden: P e k k a E r v a s t i n o p e t u k s e t n o u s e v a t m o r a a l i s e s s a v a h v u u d e s s a a n j a f i l o s o f i s e s s a s e l k e y d e s s ä ä n k a i k k i e n u s k o n t o j e n y l ä p u o l e l l e. On tullut ennen olematon mahdollisuus, sillä n y t saatamme nähdä uskontojen sarjan päähän asti. Tutkimuksen tulos on vakaumus: Pekka Ervastin viittoma Vuorisaarnaan nojautuva tie on v a r -

min ja turvallisin tie. Jatka. — Pekka Ervastin henkinen työ uudestisyntyi J. R. Hannulan henkisen työn avulla jälleen näin; sanoisimmeko että Ihmisyyden Temppelin esikartano uudestisyntyi rakkaudesta. Tämä on okkultinen tosiasia.

Entä vetäytyikö ikuinen elämä ainaiseksi verhojen suojaan? Ei. Se pyrkii aina uudelleen esiin, kunnes Kristus saa meissä muodon. Tien viittoi Pekka Ervast valtaisassa kirjallisuudessaan, hän näytti minkälainen ihmisen tulee olla, ollakseen ihminen, kelvatakseen Ihmisyyden Temppelin rakennuskiveksi. Emme saa olla petoja vaan ihmisiä.

Mutta etsiessämme ikuiseen elämään vievää tietä, mikä kasvattaa meissä veljeyden henkeä ja näin pyrkiessämme itse Temppeliin, on edessämme oma sielumme. Sitä olemme rakentaneet vuosimiljoonia — kuten Paavali sanoo — puusta, heinistä ja oljista. Sellainen rakennus palaa, se ei ole temppelirakennus vaan — petojen luola, parhaimmassa tapauksessa vuorikotkien pesä. Veljeyttä harjoittamalla ja uskontojen olemusta tutkimalla ehkä vahvistumme ja uskallamme katsoa sielumme pohjaliejuun ja sen saatamme tehdä J. R. Hannulan opetusten avulla. Hän jaoittelee sielumme alkutekijöihin, paljastaa jokaisen siellä piilevän voiman juuret. Näemme niiden kasvun, varret ja kukat: kaikkien sota kaikkia vastaan. Olemme persoonallisuutemme vankeja, kysymme: missä on pelastus? Hän vastaa: "Jumalassa, Kristus kolkuttaa ovellasi, herää". — Pekka Ervastin henkinen työ uudestisyntyi J. R. Hannulan kokemuksiin nojautuvan henkisen valaistuksen vaikutuksesta kolmannellakin tavalla, ollen mystillis-psykologinen tosiasia.

Teosofistakin työtä voidaan tehdä ainakin kahdenlaisesta vaikutteesta: joko korostamalla omaa erinomaisuuttaan teosofian kustannuksella, tai korostamalla teosofiaa oman erinomaisuutensa kustannuksella. J. R. Hannula on tehnyt työtään viimeksi mainituista vaikutteista: hän luopui kaikesta teosofian tähden ja uhrasi kykynsä ja tarmonsa ihmiskunnan henkisen kasvun edistämiseksi ja keskeisesti Pekka Ervastin elämän työn tunnetuksi tekemiseksi. — Hänelle terveyttä ja pitkää ikää toivoen

V. L. 1956: 12—13.

VÄHÄN SYÖMISESTÄKIN

— Olen suuresti ihastunut kasvissyöntiin, puhui ystäväni silmät loistaen. Sain lukea vegetarismia käsittelevän teosofishenkisen kirjan, missä puolustettiin aatetta etenkin henkisiä asioita harrastaville. Olen jo puoli vuotta syönyt vain kasviksia ja tunnen itseni erikoisen eteeriseksi.

— Kunhan et vain, veliseni, ole

lankeamaisillasi siihen teosofien tekemään erehdykseen, että sota ja siellä toimeen pantu joukkomurha on luonnollista ja luvallista, mutta eläinten teurastaminen on rikos.

— Mutta opettavathan vegetaristit sotienkin loppuvan, kunhan ensin henkevöidymme kasvissyönnin avulla. Meiltä katoaa halu sotia.

— Näin opettavat kasvissyöntiä harrastavat teosofisen liikkeen johtohenkilöt, mutta he innoittivat myöskin teosofeja uhrautumaan sodassa, missä tapettiin miljoonittain sekä ihmisiä että eläimiä. Vegetarismi ei kyennyt horjuttamaan heidän sotaintoaan.
— Mutta ajatelkaamme tämä kysymys pohjia myöden. Eikö teosofisessa liikkeessä ole ollut mottona alusta asti: "Totuus on korkein uskonto". Ja ensimmäinen ja keskeisin totuus täällä fyysillisessä maailmassa on ihmisten veljeys ja heidän yksey-tensä Jumalassa. Veljeyttä teroitetaan ensimmäisessä ohjelmakohdassa: on muodostettava veljeyden ydin huomioimatta ihmisiä eroittavia ulkoisia rajoituksia. Tämä totuus oli tarkoitettu teosofeille uskonnoksi, jota pyritään toteuttamaan käytännöllisessä elämässä, sillä uskontohan on uskonnon moraalisten ohjeitten toteuttamista. Mutta teosofit hylkäsivät tämän totuuden ja tekivät sodasta ja kasvissyönnistä yhdistetyn uskonnon.

Tämän merkillisen hämmennyksen edessä Pekka Ervast ei voinut vaijeta. Hän selitti, että hän ei ole tehnyt ruokakysymyksestä niin ylön vakavaa asiaa. Mutta sota on rikos, ja tappamattomuus on aloitettava ihmisten tappamattomuudesta. Muutoin on kaikki kuin pilantekoa. Kyllä sitten vähitellen siirrytään siihen luonnolliseen ruokajärjestykseen, mikä jo luomiskertomuksessa määrätään. Siinä määrätään kasvisravinto sekä ihmisille että eläimille. Lihaa ei määrätä kenenkään ravinnoksi.

Ja tämä näkökantahan sitten vallitseekin Pekka Ervastin "Suuressa seikkailussa". Matkalla salaperäiseen "Versailleen", missä noin 40 valkopukuista munkkia tekee työtä uskonpuhdistuksen alkamiseksi Suomessa, tohtori Kotka kyselee Carignalta munkkiyhdyskunnan ruokajärjestystä. "Syömme hyvin vähäsen" vastaa Carignan. Tohtori Kotka puolestaan lisää: "Ja tietysti vain kasvisruokaa?" johon Carignan vastaa: "Se on selvää ..."

V. L. 1956: 44.

VÄÄRÄ JA OIKEA AUKTORITEETTIUSKO

Uskontojen ja henkisten liikkeitten hajaantuminen kirkkokuntiin, lahkoihin ja erinimisiin seuroihin herättää usein kysymyksen auktoriteettiudesta. Onhan hajaantumisien tavallisin syy siinä, että henkiseen liikkeeseen ilmestyy tavallista voimakkaampi per-

soonallisuus, joka esittää alkuperustajan opetuksia vähän "lievennetyssä" ja "parannetussa" muodossa, saaden uusille näkemyksilleen joukon kannattajia. Tällä tavoin luisui mm. kristinusko kauaksi Kristuksen opetuksista ja samaa tietä on mennyt teosofinen liike. Toinen syy hajaantumiseen on se, että ilmestyy uusi voimakas persoonallisuus, joka näkee selvemmin alkuperäisen inspiration ja yrittää opetuksillaan johtaa liikettä takaisin alkulähteilleen. Tähän ovat tähdänneet monet uskonpuhdistajat ja henkisten liikkeitten reformaattorit. Hekin ovat saaneet kannattajajoukon, mutta muu osa liikkeeseen lukeutuvista pitää edelleen kiinni entisestä auktoriteetistaan. Ilmiö on herättänyt usein virtauksen: pois kaikki auktoriteettiusko; totuuden etsijä etsii vain totuutta, eikä kaipaa ketään auktoriteetikseen. Miten kysymys on ratkaistavissa?

Uskontojen ja henkisten liikkeitten alkuunpanijoilla on ollut julistettavanaan tärkeä sanomansa. Mitä olisi kristinusko ilman Jeesuksen persoonaa? Mitä teosofinen liike ilman H. P. Blavatskyn persoonaa? Elleivät Jeesus ja Blavatsky olisi eläneet, ei olisi olemassa kristinuskoa eikä teosofista sanomaa. Kumpainenkin aate on syntynyt julistajansa persoonallisen panoksen ansiosta, joten he ovat alansa auktoriteetteja. Niinpä H. P. Blavatskyn julistama teosofia sisältää sellaista tietoutta, jota ei ennen esitetty julkisesti ja teosofian julistajaksi oli pätevä vain Blavatsky, koska ennen häntä ei esiintynyt ketään hänenkaltaisillaan kyvyillä varustettua neroa. Jos väitämme, että kristinuskon olisi voinut aloittaa kuka tahansa, niin puhumme tuuleen, sillä kristilliset perustotuudet esitti Jeesus. — Henkinen auktoriteettius on siis olemassa. Mutta koska esiintyy — kuten edellä esitimme — useammanlaista auktoriteettiutta, niin miten osaamme eroittaa oikean väärästä? Jos kaikki johtajapersoonallisuudet olisivat oikeita auktoriteetteja, niin eihän hajaantumisia syntyisi.

Vastauksen esitimmekin jo alussa: oikea johtajapersoonallisuus seuraa liikkeen alkuperustajan opetuksia, kristillisyyden kyseessä ollen siis Jeesuksen opetuksia ja teosofisessa virtauksessa Blavatskyn opetuksia. Esimerkin näemme Pekka Ervastissa, sillä hän, jatkaessaan teosofis-kristosofista työtään aina nojautui sekä Jeesuksen että Blavatskyn opetuksiin; nojautui jopa niin perinpohjaisesti, että näiden kumpaisenkin opetukset ovat tulleet todella selvennetyiksi ja samalla syvennetyiksi. — Näin on koko kysymys perin yksinkertainen, mutta me ihmiset emme ole yhtä yksinkertaisia. Me voimme suhtautua henkisiin opettajiin eri tavalla sen vuoksi, ettemme tunne i t s e ä m m e, emmekä inspiratiomme skaalaa, emmekä täten taitamattomuutemme vuoksi osaa erottaa oikeata henkistä auktoriteettia väärästä.

Kiintymyksellämme henkiseen opettajaan ja hänen julistamaansa sanomaan on kaksi lähtökohtaa, alempi ja ylempi. Alemman

lähtökohdan muodostaa sympatiat ja antipatiat, ylemmän intuitio eli totuudennäkemys. Kiintymykseen vaikuttaa ehkä useimmiten molemmat yhdessä, mutta jos tarkastelemme näitä erikseen, niin saamme selvemmän kuvan.

Sympatian ja antipatian lähtökohtana on pyyde eli himo, joko hienommassa tai karkeammassa muodossa, usein sukupuolivoima, vaikkapa niin hienossa muodossa, ettemme sitä itsellemmekään tunnustaisi. Mutta myöskin kunnian, vallan jne. pyyde, tai taivaallisen onnen tavoite. Sympaattinen kiintymys henkiseen opettajaan johtuu siitä, että ihminen toivoo sillä itselleen jotain. Esim. kristitty saattaa palvoa Kristusta ylkänä ja Mariaa morsiamenaan, jolloin sukupuolivoima näyttelee perin huomattavaa osaansa palvojan mielikuvituksessa. Niin ikään useimmat ihmiset kaipaavat tunnustusta, ja eräät näkevät uskonnolliset yhdyskunnat ja henkiset liikkeet sellaisina, jotka tarjoavat sitä jotenkin helpommalla! Monet syyt herättävät sympatian, mikä sangen helposti kääntyy antipatiaksi, ellei pyyde tule tyydytetyksi. Antipatia on myöskin kiintymystä, mutta negatiivista, sillä miksi taisteltaisiin henkistä liikettä ja opettajaa vastaan, ellei näihin olisi kiinnostusta, ellei taistelun avulla yritettäisi kukistaa vastapuolta oman vallan lujittamiseksi.

Korkeampi kiinnostuksen lähtökohta on intuitio, totuudennäkemys. Tunnemme vetäymystä henkiseen liikkeeseen ja sen opettajaan siksi, että tajuamme siinä piilevän totuuden. Tahdomme päästä tuon totuuden perille, ymmärtää sitä, eläytyä siihen. Näemme siinä jumalallisen kauneuden, hyvyyden, rakkauden... veljeyden. Tämän luontoisen kiinnostuksen aiheuttavat filosofinen aavistuskyky ja kauneusvaisto, siis tulevaisuudessa esiintyvien uusien aistien perustyypit, mitkä muutamissa ihmisissä ovat hieman hereillä.

Alemman luontoinen kiintymys johtaa helposti sympatian sanelemaan sokeaan auktoriteettiuskoon. Sellainen usko ei kaipaa eikä se salli perusteluja, sillä jos sokean uskon alkusyitä tutkitaan, niin vastaan tulee nöyryyttävä pyyde. Sijaissovitusoppi on tällainen järjenvastainen, ihmeeseen nojautuva dogmi. Jeesuksesta on tehty ihmeauktoriteetti, sen on luonut kristityn itsekkään autuuden toivo. Pyyde-sana selittää monen lahkokunnan uskonkiihkon, vieläpä monen karilleajautuneen teosofisen yhtymänkin fanaattisen halun pitää kiinni erehdyksistään. Voiko kukaan väittää järjen nimessä sotaa, siis murhaamista inhimilliseksi hyveeksi? Näin on kuitenkin tapahtunut sekä kirkkojen että teosofisen liikkeen piirissä: niiden johto on hyväksynyt sodan ja joukot, tuntiessaan sympatiaa johtajiaan kohtaan, hyväksyvät johtajiensa kannanoton sokeassa auktoriteettiuskossa, ja suuntaavat antipatiansa sotaavastustavia kohtaan. Pyyde määrää joukkojen kannanoton, sillä sodan hurmiossa elävän ihmiskunnan keskellä on helpompi elää sotaa puolustamalla, kuin sitä vastustamalla.

Onnenpyyteinen taivasosuus kuvastuu "kodin, uskonnon ja isänmaan" puolesta taistelevalla olevan lähempänä näköpiirissä kuin Kristuksen opetuksia seuraavalla marttyyrilla. Jos sotaapuolustava teosofi alkaisi tutkia vaikuttimiaan, niin hän löytäisi sielunsa pohjalta persoonallisen pyyteen, sympatiansa aiheuttajan.

Toisin on, jos kiintymys henkiseen johtajaan ja hänen perustamaansa liikkeeseen johtuu sisäisestä totuuden näkemyksestä ja kauneuden kaipuusta, sillä nämä ovat korkeamman minuuden vaikutusta. Silloin kiintymys kestää kritiikin, se kaipaa ja vaatii sitä. Mitä enemmän tutkitaan opettajan opetuksia, mitä täydellisemmin ne saadaan käytännölliseen elämään sovelletuksi, sitä selvemmäksi ne tulevat ja sitä kirkkaampana totuus näkyy. Totuuden etsijä voi todistaa omalle järjelleen tutkimustyönsä avulla, että hän on todellisen henkisen auktoriteetin edessä. Kristosofinen totuuden etsijä voi — jos hänen kiintymyksensä johtuu pääasiallisesti intuitiosta — tutkimalla kaikki Pekka Ervastin opetukset todistaa itselleen, että P. E. on mm. suuren Maailmanuskonnon luoja, ja että hänen opetustensa eetillinen perusta, täysin ymmärretyksi tehty Vuorisaarna nousee kaikkien uskontojen opetusten yläpuolelle. Tällaisen toteamuksen ei tarvitse eikä se saa jäädä sokeaksi uskoksi, vaan sen tulee nousta järkiperäiseksi selvyydeksi, mikä kokemustietä muuttuu uskonvakaumukseksi.

V. L. 1956: 73—74.

J. R. HANNULA. IN MEMORIAM

"Tuuli puhaltaa, missä hän tahtoo, ja sinä kuulet sen humun, ja et tiedä, mistä hän tulee ja minne hän menee; näin on jokainen, joka hengestä syntynyt on".

Sunnuntaiaamuna, 11. III. 1956 saimme sanoman, että rakas veljemme ja kunnioitettu Opettajamme Hannu oli poistunut fyysilliseltä tasolta kello neljä aamulla. Vaikka olimmekin tilaisuudessa seuraamaan, miten ikä vähitellen, joskin hitaasti painoi leimansa hänen niin voimakkaaseen ruumiiseensa, niin tästä huolimatta tuo sanoma vavahdutti. Tuona hetkenä havaitsimme menettäneemme enemmän, kuin kukaties osaamme aavistaakaan. Menetimme hänessä veljen, opettajan ja isän. Tämä on sanottu ihmisten kielellä, ja sanat ovat varjoja, joita syntyy persoonallisuutemme taakse, sen ollessa suuren valon edessä. — Sinussa Hannu — vaatimattomammin sanoen — Suomen kansa menetti auttajansa.

Eteenastunut tilanne asettaa meidät jokaisen, jotka hänen opetuksiaan kuuntelimme ja seurasimme, tilinteolle suuren Elämän edessä siitä, miten olemme Opet-

tajamme opetuksia ymmärtäneet ja noudattaneet. Ja myöskin tilinteolle siitä, miten olemme ymmärtäneet sekä häntä itseään että hänen työtään. Viimeksi mainittu tilinteko on julkista ja sen vuoksi lienee paikallaan tarkastella hänen elämäntyötään näin yksilön näkökulmasta.

Muistiini palautuu aika 40 vuotta taaksepäin. Olit lähtenyt varsinaiselle suurelle esitelmä- ja kirjamyyntikierroksellesi Satakuntaan. Matkalla poikkesit myöskin kotikylässäni esitelmöimässä toinen päivä helmikuuta 1916. Välttelit, kuten myöhemmin sanoit, asutuskeskuksia ja kirkonkyliä liiallisessa vaatimattomuudessasi. Siksipä kyseinenkin esitelmäsi oli syrjäisessä talossa, mutta ihme kyllä, väkeä oli pirtti melkein täynnä. Pieni, pöydälläsi oleva öljylamppu valaisi hämärästi huonetta ja esitelmäsi aiheena oli Latsaruksen kuolleistaherääminen. Sisäänpääsy oli vapaa, mutta tarjoamasi lentolehtinen maksoi 10 penniä. — Tuona pimeänä talviiltana syttyi sieluuni tuli — olkoonpa se tulena joko uusi, tai ennen sytytetyn hiilloksen elvyttäminen — mikä sen jälkeen ei ole sammunut.

Seurailin matkojasi Tietäjän palstoilla vuodesta vuoteen, siinä mukana itsekin varttuen. Ihmettelin ja ihailin tarmoasi ja kestävyyttäsi, kirjoitustesi terävyyttä ja "naulankantaan" osumista. — Kunnes aikanaan pääsin seuraamaan esitelmiäsi jatkuvasti, tulin Sinua tuntemaan ihmisenä ja Pekan työtoverina. — Eräs asia tuli minulle selväksi: Sinä et koskaan poikennut Kristuksen opista, etkä asettunut poikkipuolin Pekan opetuksiin nähden. Asettauduit väistämättömästi Vuorisaarnan perustukselle.

Jatkoin havaintojani Ruusu-Ristissä ja se rakkaus, kunnioitus ja sanoisinko jumalointi, mitä olin aina tuntenut Pekkaa kohtaan, sai väläyksittäin puheistasi merkillistä valoa. Olin hämmästynyt ja ymmällä, mutta samalla riemullisen onnekas, sillä aloin aavistella aivan odottamatonta. Kunnes eräillä kesäkursseilla esitelmäsi aikana aavisteluni välkähti valoksi: ymmärsin Pekan henkisen majesteettiuden. Mutta tuo välkähdys jäi tavallaan abstraktisen ajattelun alueille, eikä suvainnut tulla alemmaksi. Se oli työllä vedettävä päivätajuisen järjen piiriin, mutta se työ asetti samalla Sinun työsi ja oman henkisen panoksesi aivan uuteen asemaan. Aloin ymmärtää Sinua entistä syvemmin. Sinäkin olet enemmän kuin osasin aavistaa ...

Elettiin helluntaita vuonna 1934 Ruusu-Ristin vuosijuhlien merkeissä. Pekka oli saapunut Amerikasta ja esitti vuosijuhlien eri tilaisuuksissa ajatuksiaan. Etsin muistiinpanoistani muutamia hänen lauseitaan:

"... olin rukoillut itselleni ja saanut tehtävän, joka yhä on loppuun suorittamatta ... Jos en voi sitä loppuun suorittaa ... niin ainakin voin jotakin tehdä, niin että hän, joka paremmilla voimilla tulee jatkamaan, että hän voi loppuun suorittaa ... Tunnen pelkoa,

kun ajattelen meidän tulevaa työtämme, mitä mahdollisuuksia meillä on ja mitkä äärettömän hyvät ja viisaat olennot meitä auttavat, ovat olleet valmiit meitä auttamaan yhä enemmän ja enemmän. Niin kuin eräskin sanoi: '... tulen ehkä jatkamaan sinun työtäsi, ottamaan oikein sen työn ja ehkä tulen viemään sen loppupäätökseen' ... Jos tulee hän, joka minulle sanoi — en uskalla sanoa kuka — niin silloin tietysti hän kykenee viemään sen päämääräänsä ... Olen puhunut näin yksinkertaisesti vaan, koska en osaa tuoda esille muuta kuin sisäisen tunteeni ja toivoni, että te jokainen otatte tästä meidän yhdessäolostamme sen vakaumuksen, että me, rakkaat ystävät, emme vielä aavista, kuinka suuri ja pyhä se työ on, johon olemme antautuneet".

Pekka Ervast siis totesi elämäntyönsä olleen vielä keskeneräisen, mutta eräs — eikä Pekka uskaltanut sanoa kuka hän on — oli luvannut sitä jatkaa ja viedä sen päätökseen, päämääräänsä. — Jälkeen päin tein itselleni toistuvasti kysymyksen: Missä on hän, joka jatkaa Pekan työtä? Missä? Pekan työhän oli jatkuvaa o p e t t a m i s t a ja jos sitä työtä joku jatkaa, niin tuon jatkajan työn pitää jossakin näkyä, sen tulee näkyä nimenomaan opettamisessa. Ja lisäksi opetuksen tulee noudattaa Pekan viitoittamia latuja, silloin vasta opetus on Pekan työn j a t k a m i s t a. Pekan elämäntyössä oli kaiken keskuksena Vuorisaarnan moraali, joten saman moraalin tulee olla keskeisimpänä myöskin hänen jatkajansa opetuksessa.

En näe Suomessa, enkä koko teosofisessa maailmassa ketään toista kuin Sinun, Hannu, joka täytät edelläsanotulla tavalla Pekan työn jatkajan mitan.

Mihin siis Pekan työ tähtäsi, minkä vuoksi hän elämänsä uhrasi, mitä hän toivoi ja mihin hän uskoi? Hänen elämäntyönsä keskittyi lyhyesti sanoen siihen, että taivasten valtakunta tulisi ja toteutuisi maan päällä, että ihmiskunnan elämä muuttuisi paratiisiksi, että Suomen kansa on esikoisena kutsuttu tämän sanoman toteuttajaksi. Pekan elämäntyö tähtäsi siis aivan kouriintuntuvaan käytännöllis-moraaliseen elämään, missä Vuorisaarnan moraali saisi käytännöllisen muodon. Ja kun katselen Sinun, Hannu, työtäsi, niin sehän on aivan keskitetysti tähdännyt samaan. Sinun monikymmenvuotinen työsi kirjailijana, esitelmöitsijänä ja kirjojen myyjänä on ollut Suomen kansan herättelemistä, jotta Pekan sanoma käytännöllistyisi.

Pekka puhui edelleen suuren uskonpuhdistuksen alkamisesta, nimittäen sitä myöskin suureksi Maailmanuskonnoksi. Kirjoissaan hän antaa melkoisen perinpohjaiset tiedot tuon uuden uskonnon filosofiasta, metafysiikasta, siveysopista ... ja kuvailee selväpiirteisesti sitä uutta sivistystä, mikä tulee syntymään tuon uskonnon vanavedessä. Tutkimuksissani totean, että kaikki, mitä Pekka näistä asioista kertoo, on jo tullut esitetyksi hänen kirjallisuudessaan, joten kyseinen Maailmanus-

konto on jo julistettu ja julistaja on Pekka Ervast itse. Lisäksi hän kertoo eräässä kirjoituksessaan (painettu toistamiseen kirjassa "Ihmisyyden uskonto", sivu 155) opettajasta, mestariolennosta, "... joka jatkaa Jeesuksen Kristuksen opetuksia, kertoen lisää niistä asioista, jotka jäivät peittoon Jeesuksen sanoissa ... Hän paljastaa uusissa opetuksissaan luonnollisella ja yksinkertaisella tavalla semmoista, jota minä sielussani tunsin ja tiesin, jota olin kokenut nuoruudessani ja lapsuudessani, — sanalla sanoen semmoista tietoa, jota minulla oli elämästä ja kuolemasta lapsesta lähtien". — Uuden uskonnon luoja kertoo siis sellaista, mistä Pekalla oli tietoa lapsesta lähtien, mikä on aivan luonnollista, koska tuo opettaja kertoo Pekka Ervastin suulla. — Tämän Sinä Hannu meille paljastit, se oli välttämätöntä, sillä ellei uskonnon julistajaa tunnusteta, niin hänen sanomansa jää riippumaan ilmaan. — Sinä olet vienyt Pekka Ervastin elämäntyön tämän kohdan päätökseen.

Edellä sanottu toteaminen olisi jo täysin riittävä, mutta tästä huolimatta voin tehdä itselleni uuden kysymyksen: koskahan Pekka Ervastin sanoma ja työ tulee vieduksi siihen täyttymykseen, jota hän itse opetuksissaan kuvailee? Sana M a a i l m a n u s k o n t o kätkee aatteen k o k o ihmiskunnasta, joten Pekan sanoman täyttymys merkitsee aikaa, jolloin ihmiskunnan kaikki yksilöt ovat vastaanottaneet Kristuksen ja jolloin siis taivasten valtakunta toteutuu koko ihmiskunnassa. Se aika merkitsee suuren Elämän suunnitelmissa seitsemättä juurirotua, jolloin sukupuolten, kansallisuuksien, rotujen ... eroavaisuudet ovat jo ammoin hautautuneet muinaisuuteen. Silloin ihmiskunta muodostaa vain yhden valtakunnan Kuninkaineen, mutta tuo Kuningas on Korkea Valtias, seitsemännen juurirodun korkein Vihitty ...

Olit uskollinen henkiselle tehtävällesi kuolemaasi asti ja olet ansainnut arvonimen Työn Mestari.

V. L. 1956: 99—101.

KIIRASTULI

Aika kiitää, elon pirta,
tietään rientää ihmisvirta.
Menneisyys ja uusi aika
kilvan ratkoo vaiheitansa.
Jyskyy jymy uuden ajan,
kiirii kaiku muinaisajan:
kansa nousee, toinen kaatuu,
toinen kasvaa, toinen taantuu.
Syttyy, sammuu valopoijut
uskontojen tulisoihdut.
Ihmismeri
Valon peri.
— Valhe voitti — vuoti veri.

Antoi taivas aarteitansa
Luojan Poika lunnaitansa:
"Rauhaan käännä ihmismieltä,
kolkuta ja etsi Tietä,

luomakunta
näkee unta:
Ois jo taivaanvaltakunta!",
Ihmismeri
uskon peri.
— Synti voitti — vuoti veri:
kirkon kahleet vaivatuille,
ristin taakka 'riivatuille'.

Huokaa maa, ja huokaa meri:
"Koska, koska tyyntyy veri".

Taivas jakaa aarteitansa
Luojan Mahti lunnaitansa,
Korkein kylvää kynnöksensä.
Syvyys, Kuilu käännöksensä:
Isän valta
taivahalta
linnunratain taikamailta
astuu alas ihmisvirtaan,
tulen työntää elon pirtaan.

Väkivalta
mannun alta
herää, riipoo kahleitansa.
Polttaa tuli puhdistava,
kaivaa tulva ahdistava.
Nousee pintaan pohjaliejut:
"Tyhjää ilmaa ruumiit, sielut,
sodan hurma, raudan pauhut,
manan turma, kalman kauhut".

Routa maassa, jäätä, lunta:
"Herää jo, ei oo tää unta,
epätoivo,
rauhan toivo
työhön kutsuu aamun koitto.
Valon työssä hengen voitto".

Helle tuli,
hanki suli.
T ä ä o n k a n s a i n
k i i r a s t u l i.

V. L. 1956: 105.

"AIKA TULEE HIEMAN VAKAVAMMAKSI"

Eräänä suurien opettajien erikoisuutena on heidän yksityistenkin lauseittensa erikoinen syvällisyys. Asiat ovat niin perusteellisesti ajateltu ja loppuun asti pohdittu, että ne saavat katseltavaksemme aivan uusia näköaloja. Niinpä J. R. Hannula kirjoittaa Tietäjässä 1920: "Jos sallitte niin paljastan hyvin harvoilla sanoilla ihmiskunnan nykyisen räikeän tilan: Fyysillisellä tasolla ei ole juriidista elämisen oikeutta muilla kuin murhaajilla". Tällaista toteamista tuskin ymmärrettiin erikoisen syvälliseksi silloin kuin se lausuttiin, mutta nyt jälkeenpäin näemme, miten totta tuo on. Lause avaa katseltavaksemme kulttuurivaltioiden synkän taustan.

Pekka Ervastin kirjoituksista löydämme niin ikään tämän tapaisia lauseita melko tiheään. Niinpä hän mainitsee a j a n t u l e v a n h i e m a n v a k a v a m m a k s i, o n k u i n p i r u t p ä ä s t e t t ä i s i i n i r t i. Lauseen yhteydessä kyllä selitetään, mitä se merkitsee ihmisyksilöön nähden, mutta jos sillä peilataan kansojen nykyistä sotahulluutta, niin emme saata kieltää, etteikö lause olisi samalla eräs aikamme avain.

Kirkollisen kasvatuksen saaneina luisuu ajatuksemme helposti tuol-

laisen lauseen edessä entisiin uomiinsa ja sielumme silmien eteen nousee kuva "kiljuvasta jalopeurasta, joka etsii, kenen hän nielisi". Se on ansa, mikä vetää tajuntamme pois i h m i s i s t ä ja kiinnittää sen pahuuden henkiolentoihin. Ansan aiheuttaa kirkollisen elämänkäsityksen omalaatuinen "etevyys", sillä onhan helpointa heittää elämän pulmat oletetun henkivallan niskoille. Silloin saatetaan elää ilman sielullista puhdistautumista: ihminen on syytön ja saatanaa emme kykene ruotimaan. Sangen ovelaa. Mikäli kirkollisissa piireissä ollaan pakotettuja huomioimaan sotien syitä ja esittämään niistä lausuntoja, niin selitys on sangen yksinkertainen: Sotien lietsojat ovat pahan hengen riivaamia.

Emme yhdy tällaiseen parjaukseen, riistämällä kansojen eteviltä diplomaateilta, sotapäälliköiltä ja diktaattoreilta heidän itsealoitteellisuutensa ja nimittämällä heitä pahan hengen riivaamiksi, sillä tällainen ei vastaa todellisuutta, ja se olisi samalla julkinen solvaus. Sivistysvaltioiden sisäiset organisaatiot ovat niin hienon ovelasti sommitellut varsinkin mitä sotaan tulee, että jokaisen kansalaisen omaisuus ja henki ovat mitä erilaisimmin lakipykälin solmitut ja pyhitetyt sodalle. Tällainen saavutus ei ole "riivatun" työtä, siinä on tarvittu kouliintunutta oma-aloitteellisuutta. Ehkäpä kirkkojenkin piirissä tämä oivalletaan ainakin alitajuisesti, sillä todennäköisesti niiden puuhailut sodan yhteydessä ovat kuin anteeksipyyntöä saatanalta ja maailman auktoriteeteilta: kun tulikin teitä noin solvatuksi. — Kieroa peliä ja sen kierouden seurauksena kristilliset kulttuurikansat ovatkin aivan äskettäin joutuneet sangen omituiseen valoon: ns. pakanat ovat ryhtyneet opettamaan niille ihmisyyttä; värilliset rodut, joita kristityt ovat kautta aikojen pilkanneet ja nimittäneet pakanoiksi ja barbaareiksi. Huhtikuun lopulla 1955 kokoontui 29 Aasian ja Afriikan valtion edustajat konferenssiin, missä vaadittiin mm. siirtomaavallan lopettamista, joukkotuhoaseitten pannaan julistamista ja koko maailman käsittävää aseistariisuuntumista. Valon pilkku ihmiskunnan pimeydessä!

Entä miten tuo edellä esitetty P. E:n lause olisi ymmärrettävissä? — Eräässä toisessa yhteydessä hän mainitsee siirtomaavallan ahdistuksessa olevien värillisten rotujen ajattelevan: pois nuo kristityt, jotka ovat kuin piruja. — Maailman tilanteen todetessamme on sanottava: tänne on todennäköisesti syntynyt joukko vaikeita sieluja, jotka "ovat kuin piruja", joiden elämäntehtävänä näyttää olevan väkivallan ruumistuttaminen. Se tapahtuu joko kristityn kaapussa tai ilman sitä. Miksi emme katselisi tosiasioita sellaisina kuin ne ovat ja tämän ymmärtäen näkisi, ettei ole varjoa ilman valoa. Koska maailmassa näkyy noin suuri varjo, täytyy täällä olla myöskin erittäin suuri valo, sillä varjoa ei ole ilman valoa. Valo on uusi uskonto, maailmanuskonto. Ihmiskunnalla on nyt tilaisuus nähdä nämä kummatkin

ja tehdä valintansa. Ratkaisu on siinä, etteivät kansat ole rakentaneet kulttuureita sodalla, vaan r a k e n t a v a l l a t y ö l l ä. Näin on ollut tilanne menneisyydessä ja tulee aina olemaan: sota vie kuolemaan, rakentava työ Kristusmoraalin pohjalla elämään. Aikamme on todellakin "tullut hieman vakavammaksi".

Nämä kaksi seikkaa: sota ja työ, ovatkin aikamme kriitilliset ilmiöt, sillä myöskin työ on muodostunut taisteluksi aikaansaannoksiaan, pääomaa vastaan. Vaatimus on: lyhyempi työaika ja enemmän palkkaa! On herätty näkemään, että koneellistettu elämä kykenee elättämään ihmiset vähemmällä työllä. Havainto on täysin oikea, onhan laskettu, että parin tunnin työ päivässä henkilöä kohti riittäisi takaamaan loistavat elämisen ehdot. Mutta havaintoa on ryhdytty toteuttamaan aivan väärästä päästä, tekemällä pääomasta työn vihollinen, jota yritetään nujertaa taistelulla, pakkovallalla. Sillä passiivinen lakko sen nykyisessä muodossa on "kylmää" sotaa: työntekijä sotii itseään vastaan, sitä työtä vastaan, jota hän itse tekee.

Kun ajattelemme näitä päivän polttavia kysymyksiä: rakentavaa työtä, sotaa ja passiivista vastarintaa, on kuin näihin sisältyisi, tai näissä pyrkisi esille jotakin uutta, mutta ne sidotaan toisiinsa väärässä järjestyksessä. Oikea järjestys on, että passiivinen vastarinta on suunnattava — ei työtä ja sen tuloksia, vaan — sotaa vastaan, jolloin työ vapautuu ja muuttuu yksinomaan rakentavaksi. Sillä vika ei ole siinä, että pääomaa kokoontuu liikaa, vaan siinä että sitä tahallisesti sodalla hävitetään. Miten arvaamattoman paljon kulutetaankaan energiaa sotakaluston valmistamiseen? Ellei sotaa valmisteta eikä sodita, lyhenevät työajat olosuhteitten välttämättömyydestä samalla, kun elintaso kohoaa. Tämän aiheuttaa kone ja palvelukseen alistetut luonnonvoimat.

Miksi näin selvä ja yksinkertainen asiajärjestely muodostaa ylipääsemättömiä vaikeuksia? Siksi, että ihmiskunta elää sodan lumoissa. Se ei henno jättää taistelua. Suunnattomat, sotienkin kauhut kokeneet ihmismassat taistelevat kuvittelemaansa vihollista — pääomaa — vastaan parhaat miehuutensa ja vanhuutensa päivät, taistelevat ja nääntyvät ennen kuin luopuvat sodan lumosta. Sota on niin pyhää, sen ovat kirkot pyhittäneet jumalansa nimessä ja kautta, sen pyhyys on tuhatvuotisen opetuksen ja kasvatuksen avulla istutettu vereen. Siksi ihmiskunta tarvitsee uutta uskoa, sellaista moraalia mikä nostaa ihmisyyden arvoonsa ja sellaista älyllistä selvyyttä, mikä kykenee oikaisemaan nurin menneitä käsityksiä.

Aikamme avain on pahan vastustamattomuus ja sen eräs ilmenemismuoto on passiivinen vastarinta. Se on heittänyt ulkoiseen elämään irvikuvallisen varjon: lakkoilun työtä vastaan. Näin tehden avataan ovet sodan vapaudelle. Mutta ihmiselle kuuluu työn vapaus ja sotimattomuus ennen muita kristityille, sillä kristinusko alkaa aseettomuudesta.

V. L. 1956: 117—119.

Henkinen elämä tähtää taivasten valtakunnan toteutumiseen maan päällä, siis fyysillisellä tasolla toteutuvaan ihmisyyden valtakuntaan. Pekka Ervast opettaa, että henkinen elämä on todellista vasta näin fyysillistyneessä asteessa, muussa merkityksessä se on enimmäkseen vertauskuvaa, ennustusta. Yksityiset valiosielut, Jumalanpojat kuten Jeesus ja Pekka Ervast ovat tuoneet taivasten valtakunnan maan päälle omassa persoonassaan, mutta kun on kysymys fyysillistyvästä valtakunnasta, henkisten ihmisten muodostamasta joukosta, niin joudutaan uuteen tilanteeseen. Nousee kysymys: voiko sellainen valtakunta toteutua tai onko se toteutumassa ja jos on, niin näemmekö joitakin tunnusmerkkejä? Henkinen kuningaskunta kuninkaineen muodostuu luonnostaan jonkun kansan keskuuteen, joten sen menestyminen riippuu siitä, miten kyseessä oleva kansa siihen suhtautuu.

P. E. kertoo, että kun Kristus syntyi maailmaan — joko Betlehemin tallissa tai ainakin Jordanin kasteessa — niin Vanhan Koulun kolme ministeriä, "tietäjät itäisiltä mailta" toivat lahjaksi kultaa, suitsuketta ja myrhaa. Nämä kolme vertauskuvallista nimitystä merkitsevät: kulta rikkautta, suitsuke tunnustuksen saamista ja myrha, mikä on tekemisissä kuoleman kanssa ja käytetään mm. ruumiin palsamoimiseen, valtaa kuoleman yli, siis kuolemattomuutta, kuolemaa vastaan kestäväksi tekemistä. Jeesukselle itselleen nämä lahjat olivat todellisia ja hänen pieni oppilaittensa joukko tietenkin osasi käytännöllistyttää nämä lahjat ainakin osittain, mutta Juudan kansa ei sitä osannut. Jeesus tapettiin ja alkukristillinen yritys tuhottiin. Uudelle kuninkaalle ja hänen valtakunnalleen ei suotu elämisen oikeutta. — Toteamme, ettei Jeesuksen yritys taivasten valtakunnan luomiseksi maan päälle toteutunut fyysillisesti, koska Juudan kansa ei alistanut rikkauksiaan hänen käyttöönsä, ei antanut tunnustusta hänen työlleen, eikä näin ollen kyennyt tekemään uutta valtakuntaa fyysilliseksi, kestäväksi.

P. E. lisää, että taas elämme samanlaisessa ajassa kuin muinoin Palestiinassa. Jälleen esiintyivät kolme Vanhan Koulun ministeriä lahjoineen uutta kuningasta tervehtimään. Nämä olivat ne kolme Mestaria, jotka teosofisen liikkeen takana ollen lähettivät oppilaansa H. P. Blavatskyn maailmaan. Heidän sanansaattajanaan H. P. B. viittasikin Pohjolaan sanoen: Suomesta tulee valo. Taas tehdään uusi yritys, uusi uskonto syntyy, jälleen yritetään fyysillistää taivasten valtakuntaa. Suomi on nyt samassa asemassa kuin muinoin Palestiina. Osaako Suomen kansa tehdä sen, mitä Juudan kansa ei osannut?

Katsokaamme. Aika on vakava ja se kysyy: näetkö Valtakuntaa

ja sen Kuningasta? Mikä on henkisen kuninkaan tuntomerkki? Kas, henkiset kuninkaat kumartavat toisilleen, tunnustavat toistensa suuruuden, antavat toisilleen myöskin kultaa, suitsuketta ja myrhaa. Eivät he ole sotajalalla toisiaan vastaan, eivät ylennä itseään toistensa kustannuksella. Henkiset kuninkaat ovat veljiä, enemmän kuin veljiä, he ovat ystäviä, rakastavat ja auttavat toisiaan, tekevät työtä toistensa puolesta, ovat uskollisia toisilleen kuolemaansa asti. Tämä on henkisen kuninkaan vallan ja majesteettiuden tuntomerkki. Näetkö, ymmärrätkö?

Jos ymmärrät, niin katsele ajan virtausta, tapahtumia tällä hetkellä. Kuninkaat ovat antaneet lahjansa toisilleen: rikkautensa, tunnustuksensa ja tehneet toisensa kuolemattomiksi. Tuossa on Valtakunta, henkinen kuningaskunta Kuninkaineen... Entä Suomen kansa? Miten se on asioihin suhtautunut?

Tilanne on toinen kuin Palestiinassa, sillä kuninkaitten toisilleen antamat lahjat ovat saaneet fyysillisen muodon ainakin pienemmissä mittasuhteissa. Suomen kansasta on koostunut joukko, minkä avulla kulta, Melkiorin lahja on saanut muodon: kirjallisuus. Kristosofinen kirjallisuus on todellinen kulta ihmiskunnalle. Kansan suhde tähän kirjallisuuteen on vielä tällä hetkellä passiivinen: kirjallisuus on s a a n u t ilmestyä, joskaan kansan suuret joukot eivät ole aktiivisesti sitä auttaneet. Suomen k a n s a n asenteeseen rinnastettuna kristosofinen kirjallisuus saattaa olla kuin kultainen koru, minkä kuninkaat antavat kuninkaille, mutta kuitenkin se koru on k u l t a i n e n.

Entä Baltasarin lahja, suitsuke? — Sama, Suomen kansasta koostunut joukko on tehnyt mahdolliseksi tämänkin lahjan fyysillistymisen kirjallisuuden avulla, sillä henkisen Kuninkaan työ on tullut tunnustetuksi. — Samoin kuin Melkiorin lahja kulta merkitsee taloudellisten arvojen ainoata oikeata j ä r k i p e r ä i s t ä käyttöä, uhrattaessa niitä henkisen työn alttarille, samoin Baltasarin suitsuke merkitsee r a k k a u t t a, mikä tekee tunnustuksen todelliseksi, rakkautta Kuninkaaseen ja toinen toisiimme. Rakkaus on se tuoksu, mikä avaa ymmärryksemme ja sydämemme havaitsemaan, että Kuninkaat antavat myöskin v a s t a l a h j o j a Kuninkaille. — Tähänkin lahjaan nähden Suomen kansa on ollut passiivinen, muu teosofinen maailma sitä vastoin suorastaan aktiivisesti v a s t u s t a v a.

Gaspaarin myrha merkitsee kuoleman voittamista. Suomen kansa on — edelleen kansasta koostuneen joukon avulla — tuonut tämänkin lahjan fyysilliselle tasolle kristosofisen kirjallisuuden avulla, sotakysymyksen selvittelyn muodossa. Kansa on suhtautunut passiivisesti siten, että sotakysymyksiä on saatettu ratkoa näin kirjallisuudessa. Mutta tämän enempää se ei ole suvainnut, sillä lakiemme mukaan aseistakieltäytyvä on rikollinen. Suomen kansa ei vielä s i e d ä sitä, että henki-

nen elämä olisi "palsamoitu" kestäväksi, kansa on aktiivisesti vastustava, sillä ei ole h y v ä ä t a h t o a. Suomen kansa uhraa vielä kuolemalle eikä elämälle.

Edelläsanotusta selvinnee, että suurin kansaamme uhkaava onnettomuus on sota. Tätä kansaa syleilee kuolema, kunnes se osaa asettua v ä h i n t ä i n passiiviseen suhteeseen sodastaluopuneisiin Kristuksen seuraajiin, antamalla heille vapaat elämisen oikeudet. Tämä on v ä h i n, minkä kansa voi tehdä henkisen Valtakunnan kestäväksitekemisen puolesta: kansan pitää s u v a i t a niitä jotka eivät tapa. Kansa osaa, jos henkiset liikkeet osaavat, jos niistä tulee syntyneen Maailmanuskonnon ja henkisen Valtakunnan puolustajia. Silloin ne osaavat myöskin ratkaista suhteensa sotaan Kristuksen viittomalla tavalla ja silloin myöskin kansa kuuntelee Opettajiaan.

V. L. 1956: 147—148.

RAKENTAKAAMME KALLIOLLE

P. E:n "Suuressa seikkailussa" professori Batory lausuu tohtori Kotkalle nuo paljon puhuvat sanat: "Minähän en voi näkyä, mutta te saatte olla minun edustajani maailmassa". Mitähän Pekka Ervast on tarkoittanut tuolla "näkymisellä"?

Tutkimme P. E:n kirjallisuutta. Otammepa hänen kirjoistaan minkä tahansa, niin jatkuvasti hän viittaa H. P. Blavatskyyn ja Jeesus Kristukseen. Tämän hän tekee niin taitavasti, hienotunteisesti ja heidän opetuksiaan selventäen ja syventäen, että huomiomme kiintyy todellakin H. P. B:n ja Jeesuksen opetuksiin. Ymmärrämme näitä kumpaakin aivan uudessa valossa. Vaikutelma on niin elävä, ettemme kukaties tule ajatelleeksikaan lukevamme Pekka Ervastin kirjaa. Sillä hän, P. E. ei itse "näy" omissa kirjoissaan vaan niissä "näkyvät" sekä edellä mainitut että muut historialliset Opettajat. On kuin P. E. sanoisi: enhän minä itse voi näkyä, mutta nuo toiset saavat näkyä ja olla minun edustajinani maailmassa.

Tuollainen opetustapa on todella suuren sielun tunnusmerkki ja P. E:n oppilailta odotetaan, että totuuden Pyhä Henki avaisi heidän ymmärryksensä näkemään, k e n e n opetuksia he tutkistelevat. Emme tietäisi Jeesuksesta ja hänen moraalistaan enempää kuin suuri kristikuntakaan ellei Pekka Ervast olisi meitä opettanut. Mutta koska hän on syventänyt ja tehnyt ymmärrettäväksi Jeesuksen moraalin, paljastanut hänen henkisen suuruutensa ja avannut Kristuksen mysteriot selkoisen selälleen, niin tällainen t e k o paljastaa hänet Jeesuksen veroiseksi, ehkä suuremmaksikin. Pekka Ervast siis kyllä itsekin näkyy, jos vain osaamme nähdä; hän näkyy teoissaan, opetustensa

syvyydessä, vaikka niissä sanallisesti näkyvät toiset Opettajat.

Totuuden nimessä on nyt sanottava, että J. R. Hannula näki Pekka Ervastin itsensä, näki hänet sen suuren Maailmanuskonnon esilletuojaksi, ja siksi suureksi Jumalan Pojaksi, mistä P. E. itse puhui ainakin vuodesta 1909 alkaen. Maailmanuskonto oli syntynyt ja sen julistaja oli tunnustettava, sillä muuten tuo uskonto olisi jäänyt riippumaan ilmaan. Uskonnolla, minkä olemassaoloa ei tunnusteta, ei ole todellista merkitystä. — Mutta tutkiessamme J. R. H:n opetuksia näemme jälleen, että niissä näkyy Pekka Ervast, näkyy jopa niin selvästi, ettemme ehkä huomaa lukevamme J. R H:ta, vaan katselemme Maailmanuskontoa ja sen suurta julistajaa. J. R. H. jää hänen omissa kirjoissaan kokonaan P. E:n varjoon.

Nyt joudumme kriitilliseen kohtaan: onko tarpeellista vetää J. R. H. pois tuolta varjosta? Eikö riitä, jos ymmärrämme P. E:n aseman Maailmanuskonnon julistajana?

Malttakaamme. Tässä ei ole kysymys persoonanpalvonnasta, sellaisella ei ole tekemistä henkisten asioitten kanssa. On kysymys siitä aivan kouriintuntuvasta seikasta, että J. R. H. esitti meille P. E:n, kuten edellä sanoimme, ja tämä esitys teki Maailmanuskonnon todelliseksi. J. R. Hannula jatkoi Pekka Ervastin työtä. P. E. sanoi itse vuonna 1934 R. R. vuosikokouksen yhteydessä, että hänen työnsä on vielä kesken ja toivoi että eräs, joka oli luvannut, veisi sen päätökseen. J. R. H. vei työn päätökseen, joten näiden kahden elämäntyöt ovat eroittamattomasti liitetyt toisiinsa. Ellemme siis näe J. R. H:ta hänen omien opetustensa takaa, emme todenteolla tunnusta Maailmanuskonnon olemassaoloa. Ja ellemme sitä tunnusta, emme myöskään kykene sitä käytännöllistyttämään. J. R. H:nkin elämäntyö jää riippumaan ilmaan. — Toistan vielä, ettei tässä ole kysymyksessä J. R. H:n persoonan koroittaminen, vaan hänen kouriintuntuvan elämäntyönsä tunnustaminen.

Edellä sanottu on perin ajankohtaisen tärkeä. Olemme saaneet suunnattoman määrän opetusta P. E:ltä ja J. R. H:lta, ja heidän kohdaltaan opetusten jakaminen on nyt lopussa; lopussa ainakin siten, etteivät he ole fyysillisesti eläviä ihmisiä, jotka puhuisivat ja kirjoittaisivat. Meidän tehtävämme on nyt saattaa käytäntöön heidän opetuksensa ja siksi meillä tulee olla oikea perusta, kallio, millä seisomme. Käytäntö, teot ovat uskoa, tahtoa toiminnassa, ja usko, tahto herää, kun on saavutettu sopusointu tunteen ja järjen välillä. Sopusointu syntyy — Maailmanuskonnon kyseessä ollen — siten, että teemme järjellemme selväksi ne asiat, mitkä tunteessamme ja rakkaudessamme hyväksymme. Näin järki nojaa sydämeen ja työmme suuren Maailmanuskonnon puolesta tulee hedelmälliseksi uskossa.

V. L. 1956: 175—176.

Miten otsikossa mainitut asiat suhtautuvat toisiinsa? Lyhyesti sanoen näin: Saadakseen osakseen naisen ihailun, mies tekeytyy ihmeellisemmäksi kuin mitä hän todellisuudessa on, hän näyttelee naisen sankari-ihannetta. Alkuasukasheimoilla naisen sankari-ihanne on sotaisina voittoinaan päänahkoja kantava mies, ns. sivistyskansojen naisilla muulla tavoin sodassa kunnostautunut. Tämä on sääntö, jota poikkeukset vain vahvistavat, joten naiset — joko tietämättään tai tietoisesti — tulevat yllyttäneeksi miehiä sotimaan sukupuolisen luontonsa ajamana. Samasta syystä miehet — joko tietoisesti tai tietämättään — näyttelevät sankaria. Ihailu ja näytteleminen ovat alussa eräänlaista leikkiä, mitä seuraa aikanaan käytäntö: sota, missä kuvitelmat joutuvat toden eteen, paljastaen niiden onttouden. Voi käydä niinkin, että ihailija ja näyttelijä "saavat toisensa" sodan huuman tauottua ja silloin he oppivat tuntemaan toisensa paremmin. Vaimo ehkä huomaa miehensä oikeaksi "lökäpöksyksi" sankarista puhumattakaan ja mies kuka ties huomaa vaimonsa sankari-ihanteen raakalaisuudeksi. Tulee täydellinen romahdus. He kuka ties huomaavat tulleensa petetyiksi sekä toistensa että sodan puolelta, sillä sodan kannalta tilanne on vieläkin kolkompi. Sota hyväksyy sankariksi vain sodassa kaatuneen, joten naisen sankari-ihanne on todellisuudessa — kuollut ruumis ja miehinen ihailun tavoittelu — itsetavoiteltu kuolema, itsemurha.

Mutta sodan sukuvoimainen luonne näkyy toisellakin tavalla, sillä tavallisimmat sodan muodot ovat ryöstö- ja uskonsota. Ryöstösodan tavoitteena on aineellinen etu, joko suoranainen ryöväys aluevaltauksineen tai toisen kansan nujertaminen kauppa- ym. etujen vuoksi. Uskonsodan luonne on päin vastainen: hyökkäävä puoli tyrkyttää toiselle kansalle asevoimin "oikeata uskoa". Edellinen sodan muoto pyrkii anastamaan itselleen, jälkimmäinen antamaan itseltään.

Naisen perusluonnetta on kuvattu pohjimmaltaan realistiseksi, todellisuutta tavoittelevaksi ja samalla vanhoilliseksi, miehen perusluonnetta idealistiseksi, haaveelliseksi ja samalla uudistushaluiseksi. Näin ollen ryöstösodassa kuvastuu naisellinen perusluonne, siinä tavoitellaan todellisuutta: haalitaan omaisuutta ja etuja. Uskonsodissa kuvastuu miehinen idealismi: tyrkytetään toiselle valtiolle "uskoa" ja — ollaan jotain antavinaan. Todellisuudessa ei anneta mitään, sillä "usko" ei ole käsin kosketeltavaa eikä sen "antaminen" vähennä antajan "uskoa". Koko puuha on jonkinlaista "aivopesua" missä leikitään haaveilla ja — murhataan ihmisiä.

Sivistysvaltioissa tapahtunut elintason kohoaminen on vienyt perustan ryöstösodalta: mitään valtiota ei uhkaa sellainen nälkä,

että sen vuoksi pitäisi ryöstää toista valtiota. Samoin ns. valistus on vienyt pohjan uskonsodilta, sillä uskon todistaminen "ainoaksi oikeaksi uskoksi" on tullut sangen kyseenalaiseksi. Nähtävästi tämän vuoksi kaikkien sotien takana vaikuttava väkivallan henki onkin keksinyt uuden keinon: ryöstö- ja uskonsota ovat talutetut vihittäväksi toisilleen — kristillisissä maissa vihkimys on toimitettu jopa Jumalan nimessä. Näin on syntynyt uusi sodan muoto missä ryöstönhalu koristellaan idealismin kukkasilla: lumoavilla aatteilla ja ihanilla lupauksilla. Mutta samalla nämä "aviopuolisot" ovat tutustuneet toisiinsa lähemmin ja — tuntevat pettymystä ja häpeää. Niinpä sotasankariutta hehkuvat sotavoimat ovat ryöstönhalun peittämiseksi ristityt puolustusvoimiksi ja entinen uskonvimma on saanut nimen poliittisluontoinen "-ismi". Ja sota jatkuu uusissa merkeissä, entisestään tehostuneena ja mistään piittaamattomana. Kaikista peittelyistä huolimatta sen todellinen luonne on kuitenkin tullut yhä selvemmin näkyviin: sota sinään on muka pyhää, sodittakoon mistä syystä tahansa! Kaiken aiheutetun kärsimyksen ja kurjuuden kruunaa ja pyhittää — tuntematttoman sotilaan hauta, sillä sodan ihanne, tarkoitus ja päämäärä on — hauta.

Koristelematon tilanteen tarkkailu opettaa sekä naisille että miehille: tarkkailkaa vaikuttimianne. Sodasta irtoamme vain sikäli kun naisten sankari-ihanne muuttuu sotasankariudesta rauhan rakentajan ihannoimiseksi ja miehet heräävät valitsemaan raakalaisuuden ja ihmisyyden välillä. Tähän herättelee teosofis-kristosofinen elämän ymmärrys kumpaakin sukupuolta, mutta, kuten Pekka Ervast opettaa, naisilla on käsissään aloite.

V. L. 1956: 187—188.

"VASTAISUUDESSA

tulemme tekemään työtä yhdessä", sanoo P. E:n "Suuressa seikkailussa" professori Batory tohtori Kotkalle. Koska tiedämme kyseisen kirjan olevan suuren tietäjäsielun kirjoittaman, niin sen lauseet ovat merkityksellisiä. Kirja ei ole romaani tavalliseen tapaan, vaan, kuten P. E. itse sanoi, siinä piirretään tulevan uskonpuhdistuksen suuntaviivat.

Kirjan kuudennessa ja seitsemännessä luvussa, joiden tapahtumat huipistuvat salaperäiseen luolakokoukseen ja sen jälkikäsittelyyn, esiintyy vain kolme nimettyä henkilöä: professori Batory, tohtori Kotka ja herttua de Carignan; Batory isäntänä, Kotka vieraana ja Carignan palvelijana. Palvelijoita on tosin paljon, "noin neljäkymmentä", vaikka heitä ei erikseen nimitellä. Kaikki nämä henkilöt kuvataan sangen salaperäisiksi. Niinpä tohtori Kotka mainitsee "palvelija" Carignanis-

takin: "Kuka hän oikeastaan oli, jäi minulle arvoitukseksi". Hänelläkin on merkillinen tehtävä: tuoda tohtori Kotka professori Batoryn luo, minkä jälkeen varsinainen keskittynyt työ uskonpuhdistuksen aikaansaamiseksi voi alkaa.

Arvonimikkeet professori, tohtori, herttua... ovat tietenkin ymmärrettävä vertauskuviksi, henkisten asioitten symboleiksi. Mutta koska kyseinen kirja piirtää uuden uskonpuhdistuksen suuntaviivat, niin näiden vertauskuvien takaa täytyy näkyä todellisuus alkaneessa uskonpuhdistustyössä. — Pekka Ervast on sen työn suorittanut ja J. R. Hannula on sen vienyt päätökseen. Sanoihan P. E. v. 1934 Ruusu-Ristin vuosikokouksen aikana, siis muutamia tunteja ennen fyysillistä kuolemaansa, että hänen työnsä on vielä kesken. Mutta hän sanoi lisäksi, että joku, jonka nimeä hän ei uskaltanut mainita, on luvannut jatkaa hänen työtään ja viedä sen päätökseen. Muistiinpanojen mukaisesti P. E. sanoi sanallisesti näin: "Niin kuin eräskin sanoi: '...tulen ehkä jatkamaan sinun työtäsi, ottamaan oikein sen työn ja ehkä tulen viemään sen loppupäätökseen' ". — Pekka Ervastin työtä ei ole kukaan muu kuin J. R. Hannula jatkanut eikä vienyt loppupäätökseen; ja siksi Kotka ja Batory sumbolisoivat näitä henkilöitä.

Entä miten on ymmärrettävissä alussa mainitsemamme lause: "Vastaisuudessa tulemme tekemään työtä yhdessä"? Tekihän J. R. H. työtä yhdessä P. E:n kanssa vuosikymmenet! Hän jätti "leipätyönsä" Someron meijerin isännöitsijänä jo vuonna 1915, kiertäen siitä lähtien teosofisena esitelmöitsijänä ja kirjojen myyjänä, kirjoitellen jatkuvasti sekä "Tietäjään" että "Ruusu-Ristiin", sekä ollen aktiivisesti osallisena työssä, joka näkyy hänen kirjastaan "Kristosofian polulla". Tässä on siis kysymys jostakin muusta "yhdessä työskentelemisestä" edellämainitun lisäksi, joten saatamme ymmärtää lauseen asteettaisesti.

Vaikka Pekka Ervast olikin elämäntyöllään ja suuren kosmillishenkisen voimavuodatuksen keskushenkilönä luonut suuren Maailmanuskonnon ja aloittanut uskonpuhdistuksen, niin tämä kaikki jäi kirjoihin ja pikakirjoitettuihin esitelmiin, eikä päässyt sisälle ihmisten tajuntaan. Uusi uskonto jäi ilmaan riippumaan, joten sitä ei ollut toisten ihmisten kannalta katsottuna olemassakaan. Syy tähän oli siinä, ettei Pekka Ervastia tunnustettu uuden uskonnon julistajaksi siitä huolimatta, että uskonto oli julistettu. Eihän uskonto saata syntyä itsestään, vaan se syntyy jonkun ihmisen opetuksen kautta ja ellei Opettajaa tunnusteta, ei voida tunnustaa hänen opetuksiaankaan. Oli siis tunnustettava Opettaja, jotta hänen opetuksensa otettaisiin täydestä ja tämän työn teki J. R. Hannula. Hän osasi tuoda jo olevan uskonnon alas ihmisten tajuntaan ja saattaa sen käytännölliseen elämään. Maailmanuskonto tuli todellisuudeksi ja tätä työvaihetta kuvaa "Suuri seikkailu" mm. luolakokouksellaan. Työ tuli uuteen

vaiheeseen P. E:n fyysillisen kuoleman jälkeen ja tässä vaiheessa J. R. H. ja P. E. tekivät yhteistyötä toisella tavalla kuin aikaisemmin, joten kyseisen lauseen saatamme ymmärtää uudessa syvyysasteessa.

Mutta me voimme nähdä vielä kolmannenkin asteen ja se on myöskin tajunnallinen asia. Vaikka P. E. ja J. R. H. ovatkin yhteistyöllään luoneet Maailmanuskonnon, niin meidän ihmisten tajunnassa kumpaisenkin elämäntyöt saattavat olla erillään. Olivathan he kaksi eri henkilöä, jotka kumpainenkin kyntivät työsarkaansa, vieläpä viimeisessä vaiheessa toisistaan fyysillisesti erossa. Kolmas vaihe on siinä, että teemme ensin selväksi omalle tajunnallemme, ettei P. E:n ja J. R. H:n elämäntyötä voida eroittaa toisistaan. Jos ne erotamme, niin Maailmanuskonto haihtuu meidän kannaltamme katsottuna tuuleen siitä huolimatta, että se on todellisuutena olemassa. Meidän tehtävämme on yhdistää P. E:n ja J. R. H:n opetukset omassa tajunnassamme, jotta osaisimme työskennellä täydellä tarmolla Maailmanuskonnon sanoman puolesta. Tätä yhdistämistyötä symbolisoi Carignan, sillä hän saattoi tohtori Kotkan ja professori Batoryn yhteen, jolloin varsinainen uskonpuhdistustyö saattoi alkaa. Carignan on palvelija, työntekijä ja oppilas, yksi veljeskunnan monesta jäsenestä, joten hänessä symbolisoituu koko oppilasjoukko. Oppilaat ovat palvelevia veljiä, jotka saattavat käytäntöön annetut opetukset. Niin ikään Carignanin aateluus on osuva näyte siitä todellisesta hengen aateluudesta, mikä seuraa totuudenetsijän henkisestä elämästä.

V. L. 1956: 204—205.

KRISTOSOFISILLA VELJESJUHLILLA

tulin puhuneeksi mm. seuraavaa. — Nämä veljesjuhlamme ovat nyt muodostuneet toisenlaisiksi, kuin mihin olemme tottuneet. Olemmehan tottuneet siihen, että keskuudessamme on ollut viisas opettaja, joka on meitä ohjannut, neuvonut ja jolla on ollut sanottavana viisas neuvo jokaisessa eteentulleessa pulmatilanteessa. Nyt hän on poissa näkyväisestä elämästä ja luonnollisesti tunnemme itsemme orvoiksi. Orpous asettaa meidät yhä kiinteämmin veljeyskysymyksen yhteyteen, sillä veljeys on fyysillisen elämän avain. Elämä on sillä tavoin "julma" todellisuus, kuten P. E. sanoo, ettemme tule yksin toimeen, tarvitsemme toistemme apua. Tämä totuus pätee kaiken kulttuurielämän kyseessä ollen, sillä sivistyssaavutukset ovat yhteistyön summa. Mutta henkisessä elämässä on lisäksi ja ensisijassa kysymys Jumalasta, joten totuus elämästä on ihmisten veljeys ja ykseytemme Jumalassa. Tältä pohjalta voitamme orpou-

temme: olemme veljiä ja kuninkaanamme on Jumala. Siksi meidän pitäisi syventyä yhä enemmän veljeyskysymykseen, ottaa aivan kuin toisiamme kädestä ja luottamuksessa toisiimme ja Jumalaan muodostaa sellainen henkinen aallonmurtaja, mihin sotaisen maailman psyykkiset hyökyaallot murtuvat. Tähän viittaa myöskin se prinsiippi, minkä merkeissä vietämme veljesjuhliamme. Nämä ovat viidennettoista veljesjuhlat, joten olemme taivaltaneet jo kaksi seitsenvuotiskautta ja kolmas on alkamassa. Vuoden prinsiippi on nyt fyysillinen ruumis ja niinpä olemme joutuneet aivan käytännöllisestikin alkamaan tavallaan alusta, koska veljemme J. R. H. poistui näkyväisestä maailmasta. Fyysillisen maailman totuus on, kuten sanottu, veljeys, henkinen veljeys, mikä toteuttaa Isän tahtoa. Isä on prinsiippien kannalta katsottuna korkein prinsiippimme atma, fyysillisen ruumiin vastaavaisuus ja atman elämä pyrkii esille ruumiimme kautta; Isän tahto pyrkii toteutumaan maan päällä. Isän tahto on veljeyden korkein ilmaus.

Mutta koska on alkamassa kolmas seitsenvuotiskausi, mikä merkitsee prinsiippirakennelmassamme astraaliruumista, niin voimme sanoa, että alkanut seitsenvuotiskausi tulee vietetyksi eräässä suhteessa astraaliruumiin merkeissä, samoin kuin edellinen seitsenvuotiskausi tangeerasi eetteriruumista ja sitä edellinen fyysillistä ruumista. Astraaliruumiin korkeampi vastaavaisuus on manas eli korkeampi järki, minkä pitäisi päästä valaisemaan astraalista elämää, jolloin vaelluksemme olisi voittoisaa. Käytännön kannalta ja silmällä pitäen veljeyden voitollista toteutumista tämä merkitsee, että astraalinen elämä pitäisi aina osata alistaa korkeamman järjen valaistukseen. Kun omasta sielustamme nousee, tai meitä kohtaan vyöryy ulkoa päin häiritseviä, hajoittavia vaikutuksia, epäveljeyden lietsontaa, valheellisia ja parjaavia vuodatuksia, niin nämä olisi heti alkuunsa alistettava kirkkaan järjen valaistukseen, tungettava arvosteleva katseemme omaan sieluumme ja ajateltava ne puhki. Tällä tavoin parjaus ja väärä arvostelu eivät pääse sumentamaan ymmärrystämme eikä horjuttamaan luottamusta toinen toisiimme. Elämä ja erikoisesti henkinen elämä on koulua ja sielun puhdistusta ja siksi eteen tulevat vaikeudet, nouskootpa ne meistä itsestämme tai ulkopuoleltamme, ovat voitettavissa järkevyyden ja anteeksiantavan veljesrakkauden avulla.

V. L. 1956: 206.

UHRIKIVI

Elämä etenee asteettain omien lakiensa mukaisesti. Asteettaisuus näkyy ihmiskunnan kohdalla erikoisesti juuri- ja alarotujen sarjoissa. Jokaisella rodulla on ratkaistavanaan omat erikoispul-

mansa ja elämä odottaa, että kyseiset pulmat tulisivat ratkaistuksi ajallaan. Mutta ratkaisut riippuvat meistä ihmisistä, osaammeko seurata etenevän elämänvirran mukana, olemmeko kyllin ahkeria, yrittäväisiä, voittavia ... vai jäämmekö jälkeen, nukummeko etsikkoaikamme ohi. Toiselta puolen elämä ei näy ottavan lukuun osaamattomuuttamme, sillä uusi rotu alkaa huolimatta siitä, olemmeko valmiit siihen astumaan, olemmeko kypsiä suorittamaan uuden rodun esille loihtimaa dharmaa. Kenties olemmekin jääneet laiskanläksylle ja silloin tilanne saattaa muodostua erikoisen traagilliseksi. Tässä merkityksessä nykyinen kulttuurimme on kuvaava. Rotumme kasvattaa erikoisesti älynkykyjä, mutta kokemus opettaa, että olemme kypsymättömiä käyttämään älyämme inhimillisesti. Siksipä teknillinen sota uhkaa meidät niellä, sehän on alemman älyn aikaansaannos. Emme ole osanneet alistaa älyämme ihmisyysmoraalin ohjaksiin. Mutta, kuten sanottu, elämä etenee omien lakiensa mukaisesti ja niinpä kuudes juurirotukin on jo alkamassa, asettaen eteemme uusia ehtoja. On tapahtunut Logoksen Isävuodatus ja kansat ovat kutsutut tuomiolle, kuten Jeesus ennusti. Ja koska kansat ovat — teosofisen liikkeen ponnisteluista huolimatta — laiskuudessaan ja piittaamattomuudessaan kypsymättömiä, niin elämä on tullut entistä vaikeammaksi. Ihmiskunnan keskeisin elämän tehtävä on uhrimysterion ratkaiseminen, joten nyt, jolloin Suuri Uhri on lopullisesti saavuttanut planeettamme fyysillisen tason viimeksitulleessa Logosvuodatuksessa, on koko ihmiskunta asetettu — taaskin elämän oman järjestyksen mukaisesti — uhrikiven eteen. Samalla myöskin Jumalan nurjapuoli, tämän maailman jumala, saatana, on rakentanut oman maailmanlaajuisen uhrialttarinsa teknillisen sodan muodossa, mikä omalla irvikuvallisella tavallaan kielii — koska varjoa ei ole ilman valoa — suuren henkisen uhrikiven läheisyyttä. Tilanne kuvaa, kuten sanottu, ihmiskunnan kypsymättömyyttä, sillä jumalallisen uhrikiven luo ei astuta ase kädessä.

Edellä sanottu selventää tilannetta varsinaisen henkisen elämän yhteydessä, sillä asian sisäinen puoli on se, että Pekka Ervastin kautta tulleen Logosvuodatuksen seuraamus on ihmisyyden Temppelin ratkaiseva laskeutuminen fyysilliselle tasolle. Se Temppeli on kolmiasteinen: siinä on esikartano, itse Temppeli ja Pyhäkkö. Ulompana on vielä valmistava puutarha. Näin kuvailee Pekka Ervast henkisen itsekasvatuksen tietä ja vaikka se on tavallaan kuvaannollista, niin se on samalla todellista.

Ihmistemppelissä — "Te olette Jumalan temppeleitä" — on seitsemän prinsiippiä ja P. E. opetti, että henkisessä liikkeessä, mikä rakentaa ihmisyyden Temppeliä, yksi vuosi vastaa aina yhtä prinsiippiä ajassa. Seitsemässä vuodessa saattaa henkinen liike kulkea matkan, mikä vastaa ihmisen seitsemää prinsiippiä. Voimme siis sanoa näin: ensimmäinen seitsen-

vuotiskausi vastaa Temppelin rakennustyössä esikartanoa, toinen seitsenvuotiskausi Temppeliä ja kolmas uhrikiveä, Pyhäkköä. — Kun henkinen liike on tehnyt työtään määrätyn historiallisen kauden, niin siltä odotetaan, että se olisi kulkenut riittävässä määrin läpi esikartanon, Temppelin ja saapunut uhrikiven luo. On odotettu, on ollut sellaiset mahdollisuudet, henkinen liikekin kulkee asteettaisesti, elämän omien lakien mukaisesti. Ellei näin tapahtuisi, ei ihmisyyden Temppeli koskaan toteutuisi. Siksi elämä odottaa, siksi jumalat odottavat, sen vuoksi vapahtajat ovat elämänsä uhranneet. Henkinen elämä on todellista, vakavaa ja pyhää. Se tähtää siihen, kuten Paavali sanoo, että Kristus saisi muodon meissä, että Jumalan täydellisyyskuva ihmisestä toteutuisi. Sen vuoksi henkinen elämä on rakentamista, työtä, sitä samaa työtä, mitä jumalat suorittavat. Sen pyhin kohta on alttari, uhrikivi, Pyhäkkö.

Vaan jos emme osaa, jos emme ole valmistautuneita, jos olemme käyttäneet aikamme väärin? — Osaamattomuus on surullinen ilmiö henkisissä liikkeissä yleensä, kristilliset kirkot etsiköötsiinä vertaistaan.

Ja kuitenkin elämä etenee asteettaisesti henkisissä liikkeissäkin omien lakiensa mukaisesti. Saavumme k a r m a l l i s e s t i uhrikiven eteen, olemmepa valmistumattomia tai valmistuneita. Elämä ei ota tässäkään suhteessa lukuun laiskuuttamme. Jos olemme valmistumattomia, niin vaikeudet vyöryvät ylitsemme.

Entä mitä valmistumattomuus merkitsee? — Varsinaisia alkuvalmistuksia olemme suorittaneet jo kauan, miekka jäi jo puutarhan portille, sielullista eläinkuntaamme opimme tuntemaan uskomme mukaan riittävästi jo Temppelin puutarhassa, missä annoimme nimet eläimillemme luokitellessamme sielumme voimia. Esikartanossa olemme opetelleet henkisen työn aakkosia, ehkä uskomme edistyneemmekin työn monissa taidoissa. Osaamme vähän kukaties puhua ja kirjoittaakin ajatuksistamme. Ja kaikki tämä on tapahtunut uhrin merkeissä, sillä Suuren Uhrin laskeutuminen fyysilliseen maailmaan lyö leimansa koko henkiseen elämään. Uhraamme voimiamme, kykyjämme, rahojamme ... henkiseen työhön. Tämä kaikki on suurta, sillä näin juuri opimme tekemään työtä, ja h e n k i n e n e l ä m ä o n t y ö t ä. — Miten uhrasimme tai uhraamme? kysyköön jokainen itseltään, sillä vapaina henkiolentoina olemme kukin siinä Temppelin kohdassa missä olemme, tai kokonaan Temppelin ulkopuolella. Ja kuitenkin Kristustemppelin rakennustyö käy asteissa ja joudumme suuren uhrikiven eteen joko valmistumattomina tai valmistuneina. Se kivi, koska se on Temppelin pyhin kohta, on se kulmakivi, minkä rakentajat ennen hylkäsivät: p a h a n v a s t u s t a m a t t o m u u s. Mystillisesti se on itsekkyyden hautakivi ja sen vuoksi suuri loukkauskivi.

Se on uhrikivi itsekkyyden kuolemalle, mutta okkultisesti se on alttari, missä nautitaan pyhää ehtoollista, Graalin malja. — Työ, mitä suoritetaan esikartanossa, johtaa meidät Temppelin portille, mutta ellemme ole valmistuneita, emme portteja näe, emmekä Kristusta tunne, vaan tulemme niin kuin rosvot, sivuteitä ja kohtaamme uhrikiven. — Saatamme henkisessä laiskuudessamme puuhata vielä aivan alkuvalmistuksissa aikana, jolloin karmallinen virta elämän omien lakien mukaisesti vie meidät mystilliselle hautakivellemme. Joudumme ahtaalle, sillä meiltä on odotettu luopumista suurista luuloistamme, omasta erinomaisuudestamme, taidollisuudestamme, kunnian ja vallan pyyteistämme, minäkeskeisyydestämme, mieliharrastuksistamme, komeista teorioistamme, ahneudestamme... Sillä nyt ei ole aikaa leikitellä, ei esitellä itseämme, levitellä itsestämme suuria luuloja, kerskua saavutuksistamme, suurista unelmistamme, työskentelymme mahtavuudesta, rikkauksistamme... Suuret sanat eivät merkitse mitään, sillä kaikki valmistumattomuutemme pyrkii ulos kaikkien nähtäväksi, häpeäksemme. — Ehkä meillä onkin ollut huomaamatta "oma lehmä ojassa", koko näennäinen pyrkimyksemme onkin saattanut perustua hienoon omanvoiton pyyntiin? Kukaties olemmekin salaisesti toivoneet hyötyvämme jollakin tavoin harrastustemme kustannuksella? Olemme kukaties parhaimpina hetkinämme itsekin hieman arvostelleet vaikuttimiamme, mutta persoonallinen suuruudenhulluutemme on jälleen tukahduttanut itsearvostelumme. Tämä roska olisi jo aikoja sitten pitänyt jättää esikartanon puhdistusvaiheessa, mutta kukaties emme ole hennonneet siitä luopua. Kukaties olemme päin vastoin puolustelleet itseämme omantuntomme, Jumalamme ja vaikkapa toisten ihmistenkin edessä. Nyt tuo kaikki on edessämme. Näemme uhrikiven mustana, synkkänä, uhkaavana, se ei näytäkään alttarilta, se on hautakivi, mikä uhkaa kaatua ylitsemme. Se repii luulomme, tallaa meidät maahan. Peto, jonka päätä silitimme sielumme sopukassa silloin, kun sen aika olisi ollut ryhtyä työjuhdaksi, nousee raivostuneena taisteluun. Uskomme kärsivämme vääryyttä, syytämme veljiämme rakkaudettomuudesta. Alamme puolustaa omaisuuttamme, kunniaamme, erinomaisia suunnitelmiamme, järjestön mainetta... Taas nousee tuo vanha vitsaus, ehkä nyt uudessa puvussaan: Järjestö sentään on arvokkaampi kuin teosofinen elämänymmärrys, Adyarin kylpyhuone suurenmoisempi kuin teosofia...

Siksipä sanoi jo Jeesuskin: "Olkaat viisaita niin kuin käärmeet, mutta viattomia kuin kyyhkyset". Uhrikiven luo ei tulla luonnollisella tavalla saapuaksemme valhevaatteissa, ei uhripapin mustassa kaavussa, eikä laupeudenharjoittajan pettävässä viitassa. Sen luo on tultava alastomana, kuten tullaan Jumalan eteen, sillä se on Temppelin pyhin paikka, Pyhäk-

kö. — Suomi on kutsuttu sen temppelin rakentajaksi, peruskivi on laskettu Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan elämäntyön kautta. Mutta rakennustyö kysyy uhria alusta loppuun asti, uhria sisäisesti ja ulkonaisesti, itsestämme luopumista, Vuorisaarnan neuvojen käytännöllistä noudattamista. Uskokaamme, että esteet voitamme, että kerrankin osaamme suorittaa sen työn, mitä olemme kutsutut suorittamaan ja missä ihmiskunta ei ole vielä onnistunut. Olkaamme sankareita ja katsokaamme oman sielumme pohjaan asti, löytyykö sieltä mahdollisesti este, mikä meidän itse on poistettava. Avain on veljeydessä, Kristusrakkaudessa, anteeksiannossa ...

V. L. 1956: 239—241.

MAMMONA JA KRISTUS

Elämän kaksinapaisuutta ilmaistaan mm. käsitteillä aine ja henki, muoto ja tajunta, saatana ja Kristus ... Henki, tajunta, Kristus ... on aate, minkä aineen, muodon, saatanan tulisi toteuttaa; sillä saatanankin tulee lopulta toteuttaa Kristusihanne, sillä ei ole muuta pelastusta. — Niinpä aate yhteiskunnasta merkitsee, ettemme elä kukin omaa yksinäistä elämäämme, vaan muodostamme yhteisön ja näin tuemme toisiamme. Yhteiskunta on yhteisöaatteen muodollinen ilmaus, mikä enemmän tai vähemmän onnistuneesti toteuttaa aatetta. Yhteiskunnasta saattaa muodostua alkuaatteensa irvikuvakin, jolloin kansalaiset eivät tunnekaan olevansa vapaita ja toisiaan auttavia, vaan orjia, joita uhrataan erilaisin pakottein ns. "yhteisen hyvän" nimessä. Sama ilmiö esiintyy uskonnoissa. Uskonnon perusaate on Jumala, uskonnon tulisi johdattaa meitä lähemmäksi ihmisyyttä, siis toteuttamaan Jumalan tahtoa. Mutta aatteen muodolliseksi ilmaukseksi on syntynyt kirkkoja, joissa kyllä on säilynyt käsite Jumalasta kuten epäonnistuneissa yhteiskunnissakin käsite yhteisöstä, mutta jumalalla ymmärretään jotain muuta kuin Kristusihannetta, ihmisyyttä. Uskonnon muotopuoli, kirkko, ei olekaan osannut toteuttaa ihmisyyttä, vaan siitä on tullut sielujen vankila. Näin saattavat asiat muuttua ihmisten käsissä vastakohdikseen siksi, että on Jumalasta hämärät käsitykset. — Tässä kaksinapaisessa maailmassa on todellakin kaksi jumalaa, — Jeesus nimittää niitä mammonaksi ja Jumalaksi. Todellinen Jumala on kaikkeudentakainen ja -sisäinen taivaallinen Isä, josta koko elämä on lähtöisin. "Jumala on henki" ja Kristus on Jumalan tajunta, kuva täydellisyydestä, ihmisyydestä. Mutta elämän muotopuolellakin on tavallaan oma jumalansa, aivan käytännöllisestikin siten, että tämän Maaplaneetan johtava enkeli, planeettahenki eli jumala on saatana, kuten

Pekka Ervast opettaa. Jeesus nimittää häntä myöskin "tämän maailman jumalaksi"; ja saatanan tehtävänä on elämän muotopuolen kasvattaminen ja kehittäminen. Tästä johtuen elämän muotopuolella, ainakin tällä Maaplaneetalla on oma täydellisyysihanteensa, ja se on vielä ollut saatanan ihanne: sota, väkivalta, murha... Näin ollen, kun rakennamme yhteiskuntiamme, kirkkojamme, seurojamme — ja ainakin alussa teemme sitä ihmisyysaatteen innoittamana — niin hetken kuluttua unohdamme Kristusihanteen, ihmisyyden ja otamme inspiration muodon jumalalta, saatanalta! Otamme jumalaksemme saatanan mikä näkyy siinä, että alamme rakentaa tai "turvata" jo rakentamaamme väkivallalla, sodalla, murhalla... Tulokset ovat alkuihanteen irvikuvia. Yhteiskunnistamme muodostuu militarismin nöyriä palvelijoita, kirkoistamme taikauskon ja katolisessa maailmassa inkvisition temmellyspaikkoja, seuroistamme tyrannikuntia ja kaikki nämä turvautuvat viimekädessä sotaan. — Syy epäonnistumiseemme ei siis ole Jumalassa eikä liioin saatanassa, vaan itsessämme; siinä, ettemme eroita toisistaan mammonaa ja Jumalaa. Tässäkin pitää paikkansa Jeesuksen lause: "Puu tunnetaan hedelmistään"; niin tunnetaan myöskin jumalat. Kirkoista uskonsotineen ja inkvisitioineen on tullut "tämän maailman jumalan" parhaita liittolaisia siksi, että ne ovat hylänneet Mestarinsa moraalin, Vuorisaarnan, missä esitetään Kristuksen oppi ihmisyydestä. Teologiassa esiintyy "tämän maailman jumalan" viisaus, mikä johtaa pakkovaltaan ja henkisyyden vararikkoon. Vuorisaarnan viisaus johtaa vapauteen ja valoon.

Tältä pohjalta elämää katsellessamme ymmärrämme, miksi Pekka Ervast puhui ja kirjoitti niin paljon teosofisen liikkeen historiasta. Syy oli se, että teosofisessa liikkeessä oli myös toistuvasti ajauduttu "tämän maailman jumalan" ansaan. Henki unohtui ja muoto sai yliotteen, teosofia sai siirtyä syrjään erilaisten seurojen tieltä. Viittaan P. E:n "Ihmisyyden uskonnossa" olevaan kirjoitukseen: "Olemmeko ymmärtäneet oikein". Siinä paljastetaan niitä erilaisia "menetelmiä", joilla mammonallinen viisaus yrittää kääntää teosofien huomion pois teosofiasta. Niin ikään P. E. kuvailee toisessa yhteydessä niitä kahta virtausta, mitkä esiintyivät jo H. P. Blavatskyn eläessä. H. P. B:n työtoveri eversti Olcott ymmärsi, että Teosofinen Seura sellaisenaan oli jotakin ennen olematonta, ihmeellistä ja lupaavaa. Saattoivathan teosofit Seuran sisällä ja ohjelman mukaisesti suvaita toisiaan aatteellisista ja ulkonaisista eroavaisuuksista huolimatta. Tällaista ei oltu Olcottin mielestä ennen kokeiltu ja olihan se kaunis yritys. Mutta Olcottilta jäi huomaamatta, ettei Seura, siis ryhmä epätäydellisiä ihmisiä ollut mikään "ohjelma", vaan se oli joukko ihmisiä, jotka olivat ihastuneet teosofisista aatteista. Mutta kun käytäntö vaati noita aatteita

toteuttamaan, niin ne alkoivatkin tuntua liian vaikeilta. Silloin "ohjelmaa" piti "korjata" ja "käytännöllistyttää" aina tarpeen mukaan, jotta sitä voitaisiin toteuttaa, ja niin koko huomio kiintyi itse Seuraan ja sen merkillisyyteen, "tehtäviin", päämajaan jne. ja teosofinen aate unohtui. Muodon, saatanan inspiratio vei voiton; ja tämä tapahtui jo H. P. Blavatskyn eläessä. H. P. B. kirjoitti tästä itse, sillä Seura oli alkanut vaatia H. P. B:ltä uskollisuutta, mutta hän vastasi, että yhtä hyvin häneltä voitaisiin vaatia lojaalisuutta Adyarin päämajan tontille tai kylpyhuoneelle.

Blavatsky itse edusti teosofista aatetta. Hänet oli kaksi Mestaria lähettänyt maailmaan sitä julistamaan, joten — näin toteaa P. E. — Blavatskyn näkökanta oli syvempi ja ainoa oikea. Eivät Mestarit lähettäneet Olcottia sanansaattajakseen vaan Blavatskyn, jolta Olcottkin sai teosofisen tietoutensa.

Teosofisessa liikkeessä esiintyi siis jo melko alussa KAKSI periaatetta, kaksi käsitystä teosofiasta. Ainoa oikea teosofinen aate oli se, jota edusti H. P. Blavatsky, nimittäin veljeys moraalina ja lisäksi Mestarien filosofiset opetukset ja niitä tukeva metafysiikka. — Mutta heti kun muodostettiin Seura tavallisista "kuolevaisista" toteuttamaan tuota veljeysaatetta, niin melkein heti syntyi veljeysaatteen vastakohdaksi — ja täytyy sanoa: veljeysaatteen kustannuksella — Teosofisen Seuran aate. Se ilmeni siten, että Seuran täytyy olla maailman, siis mammonan, "tämän maailman jumalan", saatanan kanssa hyvissä väleissä. Seuran täytyy loistaa ulospäin, sen arvovaltaa pitää korostaa. Jos siinä on paljon korkeastioppineita tämän maailman viisaita, niin Seura saa tunnustusta. Ja ennen kaikkea Seuran johtoelinten täytyy saada maailman tunnustus. Siksi ei pidä paljastaa eikä arvostella kirkkoa, sotalaitosta, yliopistoja ... Tämä Seuran aate, eli maailman tunnustuksen kärkkyminen vei lopulta voiton veljeysaatteesta, teosofiasta, jota H. P. Blavatsky edusti. Tästä syystä koko teosofinen liike ajautui matalikolle. Liike tunnusti lopulta "tämän maailman jumalan" ainoaksi jumalakseen ja niin se julisti ensimmäisen maailmansodan pyhäksi. Seuran aate johti lopulta sotaan ...

Entä mikä olisi ollut oikea ratkaisu, miten teosofia olisi ilmennyt puhtaana käytännössä? Siten, ettei millään seuralla tai teosofisella työryhmällä olisi ollut muuta aatetta kuin teosofia. Seurat ja ryhmät ovat välttämättömiä työvälineitä teosofisille aatteille, mutta niiden tulee olla palvelijoita, oppilaita, jotka ovat välittömässä suhteessa teosofiaan ja sitä yrittävät käytännöllistyttää. Siinä on niiden tehtävä, ja jos ne osaisivat pysyä tehtävälleen uskollisina, niin Mestareiden työ ihmiskunnassa onnistuisi.

Näistä syistä Pekka Ervast ja J. R. Hannula palasivat toistuvasti teosofisen liikkeen historiaan. — Henkinen elämä on etenemistä;

ja epäonnistumisista on noustava. On yritettävä niin kauan kunnes onnistutaan!

Edellä jo huomautimme, että syy henkisten liikkeitten epäonnistumisiin on meissä ihmisissä. Meidän omat sisäiset, voittamattomat pyyteemme itävät ja kasvavat, saavat vähemmän ajattelevissa vastakaikua, ja lopulta muuttavat työryhmien luonnetta. Tämän saavat aikaan varsinkin vaikutusvaltaisimmissa asemissa olevat, siis seurojen johtoportaat, joita joukot pitävät auktoriteetteinaan.

Kun pidämme mielessämme, että tässä kaksinapaisessa elämässä on kaksi periaatetta: jumalallinen ja saatanallinen, joista edellinen johtaa käytäntöön saatettuna Kristuksen kaltaiseen ihmisyyteen, ja jälkimmäinen sotaan ja väkivaltaan, niin saatamme katsella kaikkia henkisissä liikkeissä esiintyviä virtauksia ja nähdä kumpaa periaatetta ne toteuttavat. — Mutta tutkimuksia tehdessämme ja eri virtauksia tarkastellessamme on oltava henkisesti h e r e i l l ä, eroittamisen kyky valveilla, sillä edellä jo huomasimme, miten tuollainen seuranaate syntyi veljeyden **kustannuksella.** Teosofiaan sisältyvä veljeyden ihanne tuli apukeinoksi maailman tunnustusta kärkkyville johtoportaille, samoin kuin kirkoissa asetettiin niiden omatekoinen kuva-Kristus paavien ja piispojen vallantavoittelujen ponnahduslaudaksi. Mitä olisi kirkko ilman Kristusta? Ei mitään. Kristusta tarvitaan, sillä "tarina Kristuksesta" tuottaa rikkauksia, kuten eräs kirkkoisä totesi. Mutta todellinen Kristus ei kelpaa kirkoissa opettajaksi, Kristuksen Vuorisaarna on tuomittu epäkäytännölliseksi! Samoin — karkeasti sanoen — "tarina teosofiasta" on välttämätön teosofisessa liikkeessä, mutta veljeys on — näin sanoo mammonallinen käytäntö — muka epäkäytännöllinen . . .

Nyt on jälleen uuden yrityksen aika. Pekka Ervastin elämäntyö, minkä J. R. Hannula vei päätökseen, on luonut suuren Maailmanuskonnon ja se pyrkii nyt, kosmoksesta tulleen uuden luonnonvoiman myötävaikutuksella hengen voittoon mammonan vallan yli. Niinpä karman johtokin on siirtynyt saatanalta Kristuksen käteen jälleensyntymisen mysterioissa, kuten P. E. opettaa, joten ratkaiseva planetaarinen voitto jo on saavutettu. Mutta jokaisen meidän on kuitenkin omalta kohdaltamme siirryttävä saatanajohtoisuudesta Kristusjohtoisuuteen, ja tuo siirtyminen tapahtuu aluksi omassa sielussamme. — Kun siis otamme Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan johdolla oppia teosofisen liikkeen historiasta, niin meitä ei auta vain toteamus: "Noin on tapahtunut". Vaan tulee muistaa, että n ä i n t a p a h t u u y h ä u u d e l l e e n k u n n e s v o i t a m m e ! Samat vaikeudet ovat aina edessämme — mutta myöskin v o i t t a m i s e n m a h d o l l i s u u d e t.

P. E. opettaa, että tämä päivätajuinen minuutemme on saatana meissä. Siis kaikki ne pyrkimyksemme, mitkä tähtäävät vain minuutemme tehostamiseen, johtavat

pohjaan asti käytäntöön vietyinä sotaan; tapahtukoon itsetehostus vaikkapa rauhanaatteen tai Kristuksen nimessä ja suojeluksessa. Omanvoiton pyynti vie aina sotaan oman voiton puolesta! Tässä on asian ydin, tähän perustuu saatanan valta meissä. Siksipä Kristus tuli Jeesuksessa päivätajuntamme taakse kuten P. E. opettaa, jotta oppisimme antamaan päivätajuisen minuutemme Kristukselle, mikä käytännössä merkitsee: Mestarille. Tähän asti minuutemme on palvellut saatanaa etenkin juuri itsetehostuksen merkeissä, mutta Vuorisaarna-johtoiselle Mestarille alistettuna sen tulee palvella Kristusta.

V. L. 1956: 266—269.

KIRJALLISUUTTA

"PEKKA ERVAST

kirjailija — teosofinen tutkija — kristillinen mystikko". — R. R. Kirjallisuusseura on julkaissut sen nimisen Aimo Melan kirjoittaman Pekka Ervastin elämäkerran. Kirja on tarkoitettu sekä elämäkerrallisten tietojen esitykseksi että P. E:n elämäntyön — julistuksen — tulkiksi. Tarkoitus selviää kirjaa lukiessa ja siksi lukija odottaa tekijältä perinpohjaista historiallisten seikkojen tuntemista ja ennen kaikkea Pekka Ervastin elämäntehtävän syvyyden ymmärtämistä.

Edellisessä tehtävässään tekijä on osittain onnistunutkin. Vastaalkava Suomen teosofisen liikkeen tutkija sekä nouseva sukupolvi saa kirjasta pinnallisen käsityksen liikkeen vaiheista ja tulee todenneeksi, että Teosofisen Seuran peittelyistä huolimatta Pekka Ervastin elämäntyö liittyy elimellisesti Suomen teosofiseen liikkeeseen sen eri vaiheissa. Sanon "osittain onnistunut", sillä tekijän näkemystä rajoittavat hänen omat sympatiansa ja antipatiansa. Hän ei ole jaksanut pysyä "kuivien" tosiasioitten pohjalla vaan on liittänyt kuvauksiinsa tunnesyitä. Huomioni kiintyi mm. kuvaukseen Epilässä asuvasta Heikki Peltolasta, jonka luona Pekka Ervast asui jonkun aikaa. Kertomuksesta puuttuu ei ainoastaan asiantuntemusta, vaan lisäksi hyvää tahtoa, siihen sisältyy suorastaan ilkeämielisyyttä. — Toisessa yhteydessä tekijä toistaa P. E:n omia sanoja (on kysymys rahavaikeuksista): "On todella surkeata, että henkiset työntekijät joutuvat näin ahtaalle. Tuntuu välistä kuin sitä olisi liikaa maailmassa, nim. fyysillisessä . . .". Ja sivulla 308 kirjoittaja toteaa itse: "Masentunut ja alakuloinen on hänen (P. E:n) toteamuksensa. Hänen sanomaansa ei ole otettu vastaan. Seuraillessamme hänen elämänsä vaiheita olemme tuon tuostakin joutuneet toteamaan kuinka vähän Ervastia on ymmärretty". — Näistä tunnustuksistaan huolimatta kirjoittaja

unohtaa kokonaan, että Pekka Ervastin Epilään siirtymisen aiheutti juuri kyseiset rahalliset ym. vaikeudet, että Heikki Peltola oli se auttava käsi, joka pelasti P. E:n silloin, kun teosofien joukko hänet hylkäsi. Peltolan ansiosta Pekka Ervast saattoi jatkaa sitä työtä, jota tekemään hän oli syntynyt. Epilän aikoina syntyi mm. kirja "Teosofian sanoma nykyajalle", missä P. E. avaa ainutlaatuisella tavalla Jeesuksen ja Kristuksen mysterioita. Tätä vaihetta Mela nimittää "lapselliseksi herkkäuskoisuudeksi", mikä "voidaan lukea Ervastin viaksi". (s. 260). Seuraavalla sivulla Mela toteaa: "Vielä on muistettava, että hän (P. E.) oli vetäytynyt syrjään kaikesta luennoimis- ym. käytännöllisestä työstä. Hänellä oli vain "Tietäjä", aikakauskirjansa. Ja nuo neuvottelut Peltolan kanssa koskivat sekä hänen kirjoitustensa että tuon aikakauskirjan kustantamista". — Mela ei näytä ensinkään ymmärtävän niitä vaikeuksia, joita oli Teosofisen Seuran sisällä silloin, kun P. E:n oli luovuttava ylisihteeriydestä. Kenelle P. E. olisi tässä tilanteessa esitelmöinyt? Hänen työnsä oli mennyt raunioiksi ja P. E. oli itse sanonut: "Mitä ensin tapahtuu henkisissä liikkeissä, se toistuu kansassa". Suomi sai kansalaissodassaan kokea teosofisen liikkeen romahduksen. — On totuuden nimessä sanottava, että Heikki Peltola teki silloisissa oloissa parhaansa, sielullisesta rikkinäisyydestään huolimatta ja jos hän myöhemmin — ehkä jälleen sielullisen sairautensa työntämänä — asettui Pekka Ervastiin nähden vastustavalle kannalle, niin siinä hän vain luisui toisten teosofien jäljille, jotka jo aikaisemmin tulivat P. E:n vastustajiksi, ja mihin ansaan myöhemmin lankesi Ruusu-Risti, eroittaessaan keskuudestaan J. R. Hannulan ja noin 40 jäsentä. — Melan henkilökohtaisen antipatian ja tietämättömyyden sanelema iva herättää kysymyksen: mistä johtui, ettei Pekka Ervastilla ja Väinämöisellä ollut tuona aikana "parempia" auttajia?

Tunnesyyt hämärtävät esityksen selkeyttä melkeinpä kautta linjan. Niinpä Pekka Ervastin suhde J. R. Hannulaan jää aivan hämäräksi. Sivulla 231 mainitaan kyllä asiallisesti John Rikhard Hannula P. E:n uudeksi ystäväksi ja kuvataan J. R. H:n työtä kiertelevänä puhujana jne. Mutta jälkeen päin hänen yhteistyöstään P. E:n kanssa mainitaan vain, että J. R. H. julkaisi P. E:n kirjan "Kiusausten koulussa". Mutta syy, miksi näin tapahtui jää mainitsematta. Syy oli jälleen Pekka Ervastin taloudellisessa ahdingossa. J. R. H. oli se auttava käsi, joka teki P. E:n työn mahdolliseksi. Pienistä esitelmä- ja kirjanmyyntituloistaan J. R. H. sai kokoon tarvittavat varat, uhraten ne P. E:n työn auttamiseksi, vaikka R-R-järjestö oli perustettu nimenomaan tukemaan P. E:n työtä siveellisesti ja taloudellisesti. — J. R. H. oli Pekka Ervastin kiinteä työtoveri P. E:n kuolemaan asti ja ainoa kaikkensa uhrannut teosofinen työntekijä Suomessa P. E:n rinnalla, joten hänen "unohtamisensa" kyseisessä teoksessa asettautuu tekijän kyp-

symättömyyden tiliin, eikä muuta historiaa.

Mutta Aimo Melan kirja on tarkoitettu myöskin Pekka Ervastin elämäntehtävän tulkiksi, kuten edellä mainitsimme, ja siinä suhteessa esitys jää aivan pinnalliseksi. Vuorisaarna mainitaan kyllä P. E:n elämänkatsomuksen rungoksi, mutta asiaa kommentoidessaan Mela jättää huomioimatta, että Pekka Ervast kirjoitti Vuorisaarnan uudelleen. Hänen "Vuorisaarna"-kirjassaan viisi käskyä ovat toisenlaiset kuin Matteuksen evankeliumissa. Ne ovat lyhyen ytimekkäät ja viides käsky kuuluu: "Älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä". P. E. suurena reformaattorina uudisti Jeesuksen Vuorisaarnan ja se merkitsee näiden käskyjen seuraajille ratkaisevaa otetta sotaan. Joka seuraa Pekka Ervastin moraalia, hänen on ratkaistava sotakysymys käytännössä. Siinä ei auta hempeily eikä tunteilu, sillä nykyisissä yhteiskunnissa Vuorisaarnan moraalin seuraaminen saattaa olla kuoleman kysymys.

Niin ikään kirjan tekijä yrittää todistella, että uskonpuhdistus alkoi v. 1925 P. E:n luentosarjalla Egyptin pyramiideista. Kuitenkin P. E. vasta kymmenen vuotta myöhemmin "Suuressa seikkailussaan" sanoi piirtävänsä uuden uskonpuhdistuksen suuntaviivat. Mistä tällöin on kysymys? sen Aimo Mela jättää selittämättä.

Pekka Ervast teki uskonpuhdistustyötä ainakin vuodesta 1901 lähtien, jolloin "Valoa kohti" ilmestyi. Koko hänen elämäntyönsä tähtäsi siihen. Mutta se uskonpuhdistus jäi kirjoihin ja aikakauslehtien kirjoituksiin, eikä kantanut vaadittavaa käytännöllistä hedelmää. Hedelmä on siinä, että me ihmiset käytännöllistytämme nuo opetukset, ensin teemme välimme selväksi sodan kanssa ja sitten puhdistamme sielumme kirkkojen taikauskoisista opeista ja politiikan väkivaltaisista ihanteista. Vasta tämän tehtyämme osaamme katsella silmiin taivaallista Isäämme ja jaksamme käytännöllistyttää hänen viittä käskyään. (P. E. nimittää uudelleenkirjoittamiaan Vuorisaarnan käskyjä Taivaallisen Isän käskyiksi). — Tämä käytännöllistyttämisvaihe oli erikoisella yrityksellä tarkoitus saada käyntiin kyseisestä vuodesta alkaen ja siksi P. E. suunnitteli sen koulumuodon, mitä hän kuvailee kirjassaan "Kadonnut Sana". Hän uskoi, että koska Suomen kansa ei osannut suoralta kädeltä tulla kristityksi, aseettomaksi kansaksi — sillä kristinusko alkaa aseettomuudesta — vaan suistui kansalaissotaan, niin ehkä osataan tilannetta korjata sisältäpäin. Hänen suunnittelemassaan koulussa ensimmäinen looshi on vertauskuvallinen ja muut kaksi todellista. — Jo vuonna 1909 hän puhuu kirjassaan "Uudenajan aamunkoitteessa" uudesta Opettajasta, suuresta Jumalan Pojasta, joka tulee perustamaan uuden uskonnon. Se Opettaja oli Pekka Ervast itse, sillä hänen opetuksensa ei missään suhteessa jää tunnettujen historiallisten Mestarein opetusten alapuolelle. Päin vastoin hän valaisee Jeesuksenkin opetuksia. Tässä koulussa olisi Pekka

Ervast voitu tuntea siksi Opettajaksi mikä hän oli, silloin henkinen koulu olisi ollut todellinen. Uusi uskonto oli alkanut ja sen julistaja olisi pitänyt tuntea, sillä eihän uskonto synny tyhjästä. Mutta Pekka Ervastia ei tunnettu eikä siis todellisuuksien looshiakaan voitu avata. Näin ollen, koska uskonpuhdistuksen käytännöllistyttäminen jäi edelleenkin kirjoihin oli tehtävä uusi yritys ja sitä jaksoa hahmoitellaan "Suuressa seikkailussa". Tätäkään Aimo Mela ei ymmärrä, sillä hän on "unohtanut" Pekka Ervastin viimeisessä vuosikokouksessaan lausumat sanat: minun elämäntyöni jää kesken, mutta eräs on luvannut sitä jatkaa. Kuka sitä on jatkanut? Onko Ruusu-Risti? Mela toteaa itse, että R. R. työ on P. E:n julkaisemattomien esitelmien lukemista ja hänen kirjojensa painattamista, mutta tämähän on P. E:n työn kertaamista, eikä jatkamista. P. E:n elämäntyötä jatkoi J. R. Hannula, tehden P. E:n todelliseksi Opettajaksi.

Elämäkerran kansilehden sanat: kirjailija — teosofian tutkija — kristillinen mystikko paljastavat jo alussa tekijän pinnallisen näkemyksen Pekka Ervastista. P. E. ei ollut tavallinen litteän-lattea kaunokirjallisten satujen kertoja, vaan nimenomaan teosofis-okkultinen kirjailija, joka puhui k o k e m u s p e r ä i s e s t i Jumalan hengen syvyyksistä. Eikä hän ollut vain "teosofinen tutkija", joku älyllis-tieteellinen H. P. B:n teosofian pintapuolinen selittelijä, vaan hän avasi aivan uusia uria okkultismin vainioilla ja syvensi H. P. B:nkin julistusta. Hän meni okkultisissa tutkimuksissaan "aurinkokuntamme sydänmaille" ja paljasti kosmoksen salaisuuksia. — Eikä hän ollut vain joku "kristillinen mystikko", sillä kirjoissaan hän puhdistaa kristinuskon sellaiseksi, millaisena Jeesus sen esitti. Mutta hän ei pysähdy tähän, vaan esittää tutkimuksillaan ja okkultis-henkisillä kokemuksillaan Jeesuksen ja Kristuksen mysteriot. Nämähän jäivät Jeesukselta esittämättä, koska hänet jo kolmen työvuoden jälkeen tapettiin, ja Stefanus, jolla olisi ollut edellytykset Mestarinsa aseman paljastamiseksi, sai kokea Mestarinsa kohtalon. Pekka Ervast teki nyt sen työn, mikä Jeesukselta ja Stefanukselta jäi tekemättä, eikä tämä työ jäänyt P. E:ltä kesken. Mutta hänen o m a työnsä jäi keskeneräiseksi ja sitä J. R. Hannula jatkoi ja vei sen päätökseen kirjoissaan ja muissa opetuksissaan.

Näin 40 vuotta teosofiaa tutkineen näkökulmasta katsoen toivoisi, että Pekka Ervastin elämäntyö olisi saanut syvemmälle luotaavan tulkinnan. Palautuu mieleen nuo Pekka Ervastin viimeisessä vuosikokouksessaan lausumat sanat: "Emme vielä aavista, kuinka suuri ja pyhä se työ on, jota olemme tekemässä".

V. L. 1956: 281—283.

... olisi löydettävä jälleen, siihen tähtää ihmiskunnan tulevaisuus. "Tulkoon Sinun valtakuntasi, tapahtukoon Sinun tahtosi, Isä, maan päällä kuten taivaissakin" opettaa Jeesus. Pekka Ervast ja J. R. Hannula opettavat yhä toistuvasti, että meidän on luotava maan päälle ihmisyyden valtakunta, henkinen kuningaskunta, missä hallitsee Isä. Silloin elämä muuttuu paratiisilliseksi. Ihmiskunnan lapsuusaikana elämä oli paratiisillista, kuten Vanhan Testamentin paratiisitarukin kaavailee. Silloin ihmiset elivät "alasti", so. välittömässä suhteessa jumalaan, kunnes tottelemattomuus elämän lakeja kohtaan katkaisi välittömyyden. — Nyt paratiisi kutsuu jälleen, sillä Ihmisyyden Temppeli p u u t a r h o i n e e n on astunut keskuuteemme Pekka Ervastin kautta tulleessa suuressa Logos-vuodatuksessa.

Mutta paratiisissa olevaa, Elämänpuulle johtavaa tietä vartioi leimuava miekka, joten miekan salaisuus on ratkaistava ensimmäisenä: on luovuttava sotimisesta. Vasta tämän jälkeen astuvat esille toiset eteen tulevat ansat. Katselemme nyt näistä yhtä.

Paratiisitaru kertoo, mitä tapahtui lankeemuksen jälkeen: "Silloin aukenivat heidän molempain silmät ja he huomasivat olevansa alasti; ja he sitoivat yhteen viikunapuun lehtiä ja tekivät itselleen vyöverhot. Ja he kuulivat, kuinka Herra Jumala käyskenteli paratiisissa illan viileydessä. Ja mies vaimoineen lymysi Herran Jumalan kasvojen edestä paratiisin puiden sekaan". Vielä kerrotaan Herran huudelleen Adamia ja tämän vastanneen, että hän p e l k ä s i Jumalaa ja siksi hän piiloutui.

Kaikessa koruttomuudessaan taru lausuu totuuden: Ihmisyyden Temppelin ulkopuolella verhoudutaan viikunan lehdillä. Tämä tosiasia näyttäytyy erittäin selvästi nykyisessä sivistyksessämme, jolloin Temppelin puutarhaan astuminen on tullut ajankohtaiseksi. Katsokaamme.

Jeesus nimittää itseään tosi viinipuuksi, mutta Natanaelille hän lausui: olet todellinen israeliitta, näin sinut viikunapuun alla. — Sekä viini- että viikunapuu olivat vanhoja nimityksiä mysterioista. Jeesuksen j ä l k e e n nuo nimitykset merkitsevät, että entiset mysteriot eli henkisen tien koulut olivat pienempiä mysterioita ja vasta Jeesus toi suuremmat eli Kristusmysteriot. Hän avasi uuden tien. Natanael oli "istunut viikukunapuun alla" eli kouliintunut sen aikaisissa henkisissä kouluissa. Hän oli "syönyt viikunapuun hedelmiä", mutta Jeesuksenkin aikana oli luultavasti rappeutuneita mysterioita, jotka eivät kantaneet hedelmiä vaan ainoastaan lehtiä. Kerrotaanhan Jeesuksen lausuneen tuomionsa erään sellaisen "viikunapuun" yli, ja "se puu kuivettui".

Kristusmysterioitten tultua Jeesuksessa esille, nämä pienemmät mysteriot tulivat julkisiksi, menivät kahtia ja — rappeutuivat. Syntyivät yliopistot ja kirkot. Näiden avulla kasvatetaan n y t "kunnon kansalaisia", kuten kasvatettiin aikoinaan mysterioissa; vain sillä eroituksella, että "kunnon kansalaisuus" ei merkitse n y t samaa, kuin rappeutumattomassa mysterio-opetuksessa. Yliopistot ja kirkot tarjoavat lehtiä eikä hedelmiä. Lehdet ovat ns. sivistys, pintahionta: kulttuuri-ihminen osaa n ä y t e l l ä. Sivistyksen lehdillä osaamme peittää alastomuutemme, häpeämme, sillä jos pintahiottu kulttuuri-ihminen paljastaisi puhdistumattoman sielunsa toisten nähtäväksi, niin tuskinpa se olisi paljoakaan kauniimpi kuin varhaisilla esi-isillään.

Pintahionta ei siis riitä ja siksipä onkin avattu suuremmat mysteriot. Ne tähtäävät ratkaisevasti sielun puhdistukseen, jotta Kristus saisi meissä muodon ja kadotettu paratiisi avautuisi kirkastettuna. Tämä vaihe alkoi ratkaisevasti Jeesuksessa ja sai lopullisen täyttymyksensä Pekka Ervastin suuressa kosmillis-henkisessä Jordankastekokemuksessa. Ihmisyyden Temppeli on laskeutunut ihmiskuntaan.

V. L. 1956: 302.

POHJOLAN VALO

"En usko", kirjoittaa V. L. "että Pohjolan Valo tulee kärsimään hyvien kirjoitusten puutetta, kirjoitusten, joissa pääasia on laadussa eikä laajuudessa, jos Pohjolan Valo jaksaa pysyä sen tehtävän puitteissa, jota varten se perustettiin, nimittäin kristosofisen sanoman äänen kannattajana. Sitä siltä odottaa lukijakunta, ja siitä riippuu lehden elämä. Pohjolan Valo on ainoa lehti maailmassa, mikä edustaa syntynyttä Maailmanuskontoa ja siksi on mitä toivottavinta, että se osaisi arvokkaalla tavalla esittää sille uskottua tehtävää, ilman rääpimistä, mutta samalla totuutta kiertämättä. Tähän sen uskon kykenevän, jos sitä edelleen toimitetaan veljellisessä yhteisymmärryksessä toimituksen, kirjoittajien ja lukijakunnan kanssa. Siis siinä hengessä, mitä Maailmanuskonto, kristosofinen elämänymmärrys edellyttää, hengessä, missä Vuorisaarnan moraali on numero yksi, jolloin kaikki ne, jotka tekevät työtä lehden hyväksi, tekevät sitä vapaaehtoisesti ja rakkaudessa uhrautumalla. Meidän voimamme on veljellisessä yhteistyössä — muuten kaikki valuu santaan. Meille on uskottu korkeitten henkivaltojen taholta niin valtava tehtävä, että yliarvioimme itsemme, jos uskomme olevamme pohjaan asti selvillä sen kantavuudesta. Yhä vielä pitää paikkansa toteamus, minkä aikanaan kuulin suuren Pekan suusta: "Emme vielä aavista, kuin-

ka suuri ja pyhä se työ on, johon olemme antautuneet". — Olemme saaneet käsiimme ihmiskunnan tulevaisuuden avaimen".

V. L. 1956: 320 (kansilehti).

VÄÄRÄT JA OIKEAT PROFEETAT

Aikojen loppua kuvaillessaan Jeesuksen kerrotaan opettaneen: "Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ihmeitä, niin että he eksyttävät jos mahdollista, valitutkin". Niin ikään Pekka Ervast sanoo "Ihmisyyden uskonnossa" sivu 226 Krishnamurtista puhuessaan: "Koska tulee esiintymään useita ihmisiä, jotka puhuvat Kristuksen nimessä, niin mistä tiedämme, kenen kautta Kristus todella puhuu"? — Tällaiset lausunnot kehoittavat ajattelemaan, sillä onhan selvää, ettei meitä hyödytä eikä auta henkisissä ponnisteluissamme valhe vaan totuus. Olemmehan totuuden etsijöitä, eikä jumaljohtoisessa järjestyksen maailmassa asiat saata olla miten sattuu, ne ovat joko valheellisia tai tosia. Tämän vuoksi opettajakin saattaa olla vaikkapa tietämättään valheen vallassa, ovelien henkivaltojen lumoissa. Tai hän on oikea opettaja, Kristuksen puhetorvi, jota pitäisi kuunnella. Siksi Pekka Ervast kysyykin edellämainitussa kohdassa: "Onko meillä totuuden mittapuuta, arvostelun välinettä, jolla voimme mitata ja arvostella hänen sanojaan"? — Eikä P. E. jätä meitä ilman arvostelun välineitä, vaan hän antaa mittapuut: "Jos huomaamme, että jokin ns. Kristus tai Kristuksen inspiroima henkilö opettaa semmoista, joka ei ole sopusoinnussa madame Blavatskyn so. mestarein eli Valkoisen Looshin alussa antaman filosofisen ja metafyysillisen sanoman kanssa, tiedämme hänen oppinsa vääräksi". Tämä on mittapuista toinen ja ensimmäinen, eetillinen mittapuu on Vuorisaarna. P. E. jatkaa: "Nämä ovat totuuden mittapuut, enempää emme tarvitse: mestarien filosofinen sanoma metafyysillisenä mittapuuna ja Vuorisaarna eetillisenä mittapuuna; niiden valossa voimme kaikkia 'Kristusopetuksia' arvostella".

Tuollainen lyhyt opastus on arvokkaista arvokkain, mutta samalla se heittää eteemme kaksi kysymystä, ja ellemme niihin kykene vastaamaan, jäävät mittapuut hedelmättömiksi: mitä opettaa Vuorisaarna ja mitä H. P. Blavatsky? Osataksemme näillä mittapuilla arvostella opettajia, on meidän nuo mittapuut tunnettava.

Mitä ensinnäkin opettaa eetillinen mittapuu, Vuorisaarna? Matteuksen esittämässä muodossa kuuluu ensimmäinen käsky: "Te olette kuulleet sanotuksi vanhoille: 'älä tapa', ja: 'joka tappaa, se on ansainnut oikeuden tuomion'. Mutta minä sanon teille: jokainen, joka vihastuu veljeensä, on an-

sainnut oikeuden tuomion" jne. — Jeesus ei siis tee Mooseksen kieltoa: "Älä tapa" tyhjäksi, vaan hän tunnustaa sen sisältyvän ohjeeksi oppilailleen, mutta hän syventää samalla Mooseksen käskyä sanomalla: ei riitä minun oppilailleni ainoastaan se, että osaa olla toista fyysillisesti tappamatta, sillä tapon voi tehdä myöskin sielullisesti; suuttuminen on rinnastettavissa murhaamiseen. Tässä Jeesus sanoo selvästi: kristinusko, se uskonto jota minä opetan, alkaa tappamattomuudesta, siis aseettomuudesta, ja seuraava askel on suuttumattomuus. Tämän jälkeen seuraavat toiset käskyt, joissa jokaisessa syvennetään ennen annettuja opetuksia. Mutta jo tuon ensimmäisen käskyn selvä tajuaminen riittää alustavaksi mittapuuksi henkisiä opettajia arvostellessamme: joka sotaa puolustaa, sitä kaunistelee, ylistää ..., hänen opetuksensa e i nouse Jeesus Kristuksen opetusten tasalle ja siksi hän on opettajaksi arveluttava. — Pekka Ervast on nämä Vuorisaarnan käskyt uudistanut selvemmiksi: Älä suutu, Älä ole ajatuksissasikaan epäpuhdas, Älä vanno, Älä ole pahaa vastaan ja Älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä. Hänen avullaan vasta Vuorisaarnaa ymmärrämmekin, sillä kristikunnalle se on tuntematon. Riittävästi syventymällä Vuorisaarnan käskyjen henkeen saamme niistä moraalisen mittapuun todetaksemme: elleivät jonkun opettajan opetukset nouse Vuorisaarnan tasalle, niin miksikä vaihdamme Vuorisaarnaa ala-arvoisempiin opetuksiin ja alamme seurata neuvoja, joiden tarkoitusperät ovat hämäriä.

Entä mikä on H. P. Blavatskyn antama metafyysillinen mittapuu? — Saamme häneltä opetusta jälleensyntymisestä, karmasta, kehityksestä, Mestareista, kuolemanjälkeisestä elämästä, uskontoihin kätketystä jumalviisaudesta, Logoksista, enkeleistä, jumalista... Mutta jos teemme keskitetyn kysymyksen: mikä on s e mittapuu, jolla saatamme mitata henkisiä opettajia? niin H. P. Blavatsky vastaa omissa opetuksissaan: k o k o i l m e n n y t m a a i l m a n k a i k k e u s o n h i e r a r k i n e n. Tässä on H. P. B:n antama eräs pätevimmistä mittapuista, kun siihen syvennymme.

Näemme omin silmin, että tuossa on monta luonnonvaltakuntaa kukin omassa asteessaan: kivikunta, kasvi-, eläin- ja ihmiskunta. Jokaisessa niissä vaikuttaa sisäinen tajunta eri asteessa, eläinkunnan tajunta on elävämpi kuin kasvin tajunta, ihmisen tajunta nousee noiden kaikkien yläpuolelle. Tämän sanoo omat aistimme, tämä ei ole kuvittelua, elämä on järjestäytynyt tälläkin tavalla hierarkiseksi. Aistimiemme toteamukseen H. P. B. jatkaa: hierarkisuus jatkuu myös ihmisen yläpuolelle, on enkeleitä eri asteissaan, niiden yläpuolella jumalat ja Logokset päätähuimaaviin korkeuksiin. Mutta kaiken takana on suuri jumalallinen tajunta. Siitä olemme kaikki lähteneet, kutsummepa sitä millä nimellä tahansa, nimittäkäämme sitä vaikkapa taivaalliseksi Isäksemme.

Hierarkisuuden mittapuulla mit-

taamme nyt henkisiä opettajia. Kysymme Jeesus Kristukselta: miten Sinä elämälläsi ja opetuksillasi asettaudut maailmankaikkeuden hierarkiseen järjestykseen? Huomaamme silloin, ettei Jeesus sano puhuvansa omaa viisauttaan, vaan sitä mitä Isä hänelle sanoo. Hän on siis suorassa ja avoimessa suhteessa taivaalliseen Isään, Pojan suhteessa Isään, korkeimpaansa. Niin ikään näimme jo edellä, että hän rakentaa uudet opetuksensa ennen annettujen — Mooseksen — opetusten perustukselle. Ei Jeesus sano: tämä minun opetukseni ja viisauteni on aivan erikoista, minä olen tämän kaiken itse keksinyt. Ei. Päin vastoin hän nostaa profeettojen opetuksia arvoonsa. — Saamme tästä sen opetuksen, että todellinen opettaja on hierarkisessa suhteessa sekä ylös- että alaspäin: ylöspäin, tunnustaen Jumalan ainoaksi elämänsä ja toimintansa määrääjäksi ja — sanoisimmeko — alaspäin siten, että hän on veljellisessä, auttavassa, nostavassa ... suhteessa kaikkiin olentoihin. Viimeksimainittu suhde näkyy juuri siinä, että hän tunnustaa entiset opettajat, eikä rakenna tyhjän varaan.

Kun nämä määritelmät liitämme Pekka Ervastiin, niin hän täytti Vuorisaarnan antaman eettisen mittapuun mitat jopa niin täydellisesti, että osasi tehdä meillekin Vuorisaarnan ymmärrettäväksi. Hänen "Vuorisaarna"-kirjansa on uudestisynnytetty Jeesuksen Vuorisaarna, joten Pekka Ervastin opetukset nousevat selkeydessään Jeesuksen opetusten yläpuolelle. Niin ikään hän täytti H. P. B:n antaman metafyysillisen mittapuun normit niin täydellisesti, että hän osasi sanoa selvemmin kuin H. P. B.: toinen mittapuu on Mestarien antama filosofinen sanoma. Olisimmeko tätä mittapuuta huomanneet, ellei P. E. olisi sitä sanonut?

Mutta P. E. täyttää tämän metafyysillisen mitan täydellisemmin niissä opetuksissaan, joissa hän — ollen hierarkisessa suhteessa vanhoihin opettajiin — puhdistaa kaikki uskonnot, nostaa jokaisen uskonnon perustajan oikealle jalustalleen, samoin jokaisen teosofisenkin auktoriteetin opetukset, jopa heidän persoonansakin. Mutta samalla hän aina asettaa Jumalan kaiken aaksi ja ooksi, mikä taas johtuu siitä jumalkokemuksesta, minkä hän koki ja jota hän kutsuu Jordanin kasteeksi. Hän oli suorassa suhteessa taivaalliseen Isäänsä.

Näin ymmärrämme näitä mittapuita, joilla saatamme arvostella henkisiä opettajia. Jos joku heistä puolustaa sotaa tai ihannoitua väkivaltaa, niin hänen opetuksensa ei kestä Jeesuksen eikä Pekka Ervastin tunnustaman moraalin edessä. Niin ikään, jos joku heistä ei tunnusta elämän hierarkista järjestystä, eikä tahdo olla suorassa suhteessa taivaalliseen Isäänsä antamalla kaiken kunnian Jumalalle; jos hän uskoo itse keksineensä sen jota hän opettaa, eikä tunnusta ennen eläneitten uskontojen perustajien ja profeettojen opetuksia, ei hänen opetuksensa kestä Valkoisten Mestarien antaman metafysiikan edessä. Hän on verrattavissa yli taivaankannen

vaeltavaan pyrstötähteen, joka saa aikaan suurta kohua ja melua tyhjästä, mutta on, kuten pyrstötähtikin, epäonnistunut luomistyössään.

V. L. 1957: 12—14.

YHTEYS VALKOISEEN VELJESKUNTAAN

J. R. Hannula muistutti usein mieliimme, että henkisellä liikkeellä tulee olla fyysillisessä maailmassa välitön, suora suhde ja yhteys Valkoiseen Veljeskuntaan. On ymmärrettävääkin, että jos henkinen liike tahtoo olla henkinen, so., jos se tahtoo suorittaa sitä tehtävää, mitä varten se on perustettu, niin yhteys on välttämätön, sillä muuten kysyinen liike alkaa puuhata jonkin sivuharrastuksen parissa ja varsinainen asia unohtuu.

Entä mitä yhteydellä Valkoiseen Veljeskuntaan tarkoitetaan? — Useimmiten ymmärretään ehkä niin, että henkisessä liikkeessä on mukana ns. okkultisti, joka omaa eräitä yliaistillisia kykyjä ja on näiden avulla aistillis-selvänäköisessä yhteydessä näkymättömässä maailmassa olevien Mestareitten kanssa. Tällöin henkinen liikekin on kyseisen ns. okkultistin välityksellä yhteydessä Veljeskuntaan. Näin asia ehkä yleisimmin ymmärretään ja siksi on paikallaan syventyä kysymykseen tarkemmin. Henkisten liikkeitten historia antaa varmimpia johtolankoja ja niitä tutkimalla pysymme "kiinni maassa", emmekä antaudu rakentelemaan tuulentupia.

Ajattelemme H. P. Blavatskyä. Hän puhuu Mestareista, vakuutti tuntevansa heitä fyysillisestikin ja sanoi oppinsa olevan heiltä lähtöisin. H. P. B:n opetukset ovat lisäksi sitä luokkaa, että ellei hän saanut niitä Valkoiselta Veljeskunnalta, siis Mestareiltaan, niin hän oli itse Mestari. Puu tunnetaan hedelmistään. On siis täysin loogillista ymmärtää hänen perustamansa Teosofisen Seuran olleen ainakin alussa yhteydessä Veljeskuntaan H. P. B:n välityksellä.

Kun oli kulunut 13 vuotta Teosofisen Seuran perustamisesta, niin H. P. B. järjesti Esoteerisen Osaston. Sen perustamispapereissa hän itse kirjoittaa, että Esoteerisen Osaston tehtävänä on johtaa Seura alkuperäisille raiteilleen, mistä se on suistunut pois. Tämä toteamus H. P. B:ltä itseltään merkitsee, että Teosofinen Seura oli epäonnistunut tehtävässään, sen suhde Valkoiseen Veljeskuntaan oli katkennut. Ja Pekka Ervast puolestaan muistuttaa: "Mestarien ja madame Blavatskyn kannalta alkuperäinen T. S. oli kuin kuollut". — Muodostunut tilanne kumoaa siis alkuunsa väitteen, että henkinen liike on välittömässä suhteessa Valkoiseen Veljeskuntaan vain sen nojalla, että sen keskuudessa on okkultisti, sillä Teosofisen Seuran epäonnistuminen tapahtui jo H. P. B:n eläessä. Epäonnistuminen ei kukaties ollut ulkoa katsoen helposti ha-

vaittavissa, sillä Seurahan eli ja puuhasi kuten ennenkin, mutta H. P. B. ja Mestarit tiesivät sen. Seuraukset näkyivät ratkaisevasti vasta, kun Seura johtajiensa kautta julisti v. 1914 alkaneen maailmansodan pyhäksi. Tällöin meni teosofian keskeisin oppi, veljeys, ylösalaisin. Tämä loppuratkaisu: sodan pyhittäminen, näyttääkin syyn, miksi yhteys Valkoiseen Veljeskuntaan katkesi. Syy oli veljeyshengen puutteessa. Ei se ollut siinä, että teosofiselta liikkeeltä olisi puuttunut niin sanottuja okkultisteja, sillä Blavatskyn kuoltua tapaamme useita yliaistillisten asioitten tutkijoita liikkeen piirissä: Besantin, Leadbeaterin, Steinerin . . . , joista jokainen väitti olevansa yhteydessä Valkoiseen Veljeskuntaan. Mutta veljeyshengen puutteesta aiheutui, että H. P. B:tä itseään alettiin arvostella ja epäillä. Tämä epäveljellinen epäily ja sitä seuraava suoranainen parjailu katkaisivat välittömän suhteen H. P. Blavatskyyn ja myös Mestareihin. Eikä katkennut suhde korjautunut, vaikka yliaistillisten tutkijoiden lukumäärä lisääntyi. Kyseinen asiamme sietää siis perinpohjaisempaa tutkimista, sillä vain avoin suhde Valkoiseen Veljeskuntaan takaa henkisen liikkeen onnistumisen ja tuo avoin suhde on löydettävä fyysillisessä maailmassa.

Palautamme mieliimme ensiksi, että Pekka Ervast puhui erikoisesti Kristuksen Valkoisesta Veljeskunnasta tarkoittaen tällä, että Valkoinen Veljeskunta merkitsee nimenomaan Kristuksen Valkoista Veljeskuntaa. Mutta Veljeskunnalla on myöskin rajaloosheja, alempia asteita ja että ankarasti ottaen eivät kaikki Mestaritkaan ole Kristuksen Valkoisen Veljeskunnan jäseniä. Viimeksi mainitussa on Vuorisaarnan moraali korkeimpana elämänohjeena.

Toiseksi palautamme mieliimme, että Kristus on asteettain lähestynyt päivätietoisuuden tasoa ja että tuo lähestyminen on tapahtunut ja yhä tapahtuu ihmisten tajunnassa, ennen muita Jeesus Kristuksen ja Pekka Ervastin tajunnassa. Edellisessä eetteris-fyysilliselle ja jälkimmäisessä kemiallis-fyysilliselle tasolle asti. Ennen kaikkea heidän kauttaan on Kristuksen Valkoinen Veljeskunta astunut fyysilliseen maailmaan asti, ennen heitä vaikuttivat täällä henkisinä herättäjinä eriasteiset Salaisen Veljeskunnan jäsenet.

Kolmanneksi huomaamme, että henkisessä elämässä on aina kyseessä oppilassuhde: tarvitsemme Opettajan, sillä omin voimin emme kasva ihmisyyttä kohti. Näin on aina ollut, mutta nyt meillä on Opettajana itse Kristusmoraali Jeesus Kristuksen ja Pekka Ervastin esittämänä. — Oppilassuhde merkitsee suhdetta kolmeen suuntaan: Jumalaan, Mestariin ja oppilasveljiin.

Jotta saisimme käsityksen siitä, mitä merkitsee tällä hetkellä avoin ja välitön suhde Kristuksen Valkoiseen Veljeskuntaan sekä henkiselle liikkeelle että sen yksityiselle totuudenetsijälle, niin tutkimme Kristuksen asteettaista

lähestymistä eri henkisissä virtauksissa, sekä minkälaiseksi niissä muodostuu oppilaan suhde Jumalaan, Mestariin ja oppilasveljiin.

Ajattelemme profeetta Eliaa, jolla kerrotaan olleen jopa viisikymmentä profeetanoppilasta. Elia kuvailee Jumalan ankaraksi Herraksi, jota täytyy peljätä, joka tekee voimatekoja ja kukistaa vihollisiansa. Elia se oli Herransa ruumiillinen edustaja, joka saattoi oman suuruutensa ja voimakkuutensa tehostamiseksi tappaa satoja Baalin pappeja. Eliaakin täytyi peljätä, joten hänen oppilaittensa suhde sekä Jumalaan että Mestari Eliaan oli pelon suhde. Tästä johtuen ei oppilaitten keskinäinenkään suhde voinut olla muuta kuin opettelua sietämään toisiaan, toistensa heikkouksia, oikkuja... Ei se voinut olla rakkaussuhde. Elia ei kyennyt oppilaitaan siihen kohottamaan, sillä hänen moraalinsa oli samalla tasolla kuin hänen oppilaittensakin moraali: vastustaja on tapettava, jotta oma voimantunne tehostuisi.

Tutustumme Gautama Buddhaan ja hänen munkkiveljiinsä. Buddha esittää Jumalan Hyvänä Lakina ja Buddha itse on sen lain ruumistuma. Häntä kutsutaankin Lain Herraksi. Persoonatonta Lakia ei saata rakastaa kuin äiti lastaan tai lapsi isäänsä, Hyvää Lakia saattaa vain äärettömästi kunnioittaa. Buddhan oppilaat kunnioittivat ja jumaloivat sekä Jumalaa että Mestariaan Buddhaa ja niin myöskin heidän keskinäinen suhteensa oli kunnioituksen suhde. He antoivat arvon toistensa pyrkimyksille. Siksipä itämailla yleensä pidetään arvossa ja kunnioitetaan askeetteja, joogeja ja mietiskelijöitä. — Ero Elian ja Buddhan moraalin välillä on suuri ja tuo ero kertoo Kristuksen lähestymisestä.

Tutkimme Jeesusta oppilaineen. Jeesus nimittää Jumalaa rakkaaksi taivaalliseksi Isäksi ja Jeesusta itseään kuvataan rakkauden ruumistumaksi. Hän saattoi nostaa oppilaansa rakkauden maailmaan: he rakastivat Jumalaa ja Mestariaan. Siksipä Jeesus sanookin oppilailleen: "Siitä teidät tunnetaan minun oppilaikseni, että teillä on rakkaus keskuudessanne". "Minun oppilaikseni" tarkoittaa luonnollisesti oppilassuhdetta, siis välitöntä suhdetta Opettajan ja oppilaan välillä, ts. välitöntä suhdetta Kristuksen Valkoiseen Veljeskuntaan, sillä olihan Jeesus sen Veljeskunnan korkeimmalla portaalla. — Ei Jeesus kehoittanut: teidän pitää kehittää itsessänne psyykkisiä kykyjä voidaksenne olla yhteydessä Kristuksen Valkoiseen Veljeskuntaan, vaan ainoastaan r a k a s t a k a a t o i s i a n n e. Rakkaus Mestariin sisältyi luonnollisena asiana Jeesuksen ja hänen oppilaittensa väliseen suhteeseen, mutta tämä ei riittänyt takaamaan kyseistä suoraa suhdetta, vaan sen antoi oppilaitten keskinäinen rakkaus. — Tästä saamme avaimen kyseiseen asiaamme nyt Jeesuksen j ä l k e e n, jolloin vasta voidaankin puhua p ä i v ä t i e t o i s e s t a yhteydestä K r i s t u k s e n Valkoiseen Veljeskuntaan. Ennen Jeesusta tuo yhteys ei ollut päivätietoinen, vaan toisten tasojen ja ta-

juntatilojen asia. — Kristus oli saapunut Jeesuksessa päivätajuntamme taakse.

Edellä sanotusta selviää syy, miksi teosofisessa liikkeessä katkesi kysymyksessä oleva yhteys jo H. P. B:n eläessä: teosofiselta veljesjoukolta puuttui edellytyksiä: rakkautta Jumalaan, H. P. Blavatskyyn ja teosofein keskinäistä ymmärtämystä, suvaitsevaa kunnioitusta ja veljesrakkautta. Kun näitä ei ollut riittävästi, niin yhteys Kristuksen Valkoiseen Veljeskuntaan katkesi ja Seuran johtoon astuneet yliaistillisten asioitten auktoriteetit saivat "mestareikseen" alemmanlaatuisia olentoja, jotka hyväksyivät sodan ja pitivät sitä pyhänä. Pekka Ervast opettaakin, ettei meillä ole mitään turvaa näkymättömässä maailmassa, ellei Vuorisaarnan käskyt ole veressämme. Niiden henki, moraali on imettävä itseemme mietiskelyn ja käytännön tietä, silloin meillä on kestävät mittapuut, moraalin avain, millä voimme mitata erilaisia inspiratioita.

Olemme taas saapuneet uuden uskonnon syntyvaiheisiin ja Kosmillinen Kristus eli Suuri Uhri on lähestynyt ihmiskuntaa uudella tavalla. H. P. Blavatsky teki uudessa uskonnossa alustavan työn, Pekka Ervast oli sen varsinainen keskushenkilö ja J. R. Hannula vei uuden uskonnon julistuksen päätökseen. Tapahtui suuri kosmillishenkisten voimien purkaus aurinkokuntaamme ja maapallollemme, muuttuen uudeksi luonnonvoimaksi. Nyt meille sanotaan: varsinainen henkinen elämä alkaa tahdosta, ja: oppikaa tekemään työtä ryhmissä. On siis jälleen tullut uusia mahdollisuuksia, joten suora, välitön yhteys Kristuksen Valkoiseen Veljeskuntaan fyysisellä tasolla on saanut uutta syvyyttä.

Kiinnitämme huomiomme sanoihin "fyysisellä tasolla". Mitä merkitsee, että kyseinen yhteys on juuri fyysisellä tasolla? Luonnollisesti sitä, että Valkoinen Veljeskunta toimii fyysillisessä maailmassa. Kristuksen Valkoisen Veljeskunnan moraali on Vuorisaarna. Siis: jos henkinen liike tekee totta Vuorisaarnasta, elää sen moraalisten mittapuiden mukaan, niin se edustaa Veljeskuntaa fyysillisessä maailmassa. Se liike on silloin suorassa suhteessa Vuorisaarnan Mestariin. Millään muulla tavalla ei suhde ole suora, vaan kierretty tai muunnettu.

Entä miten henkinen elämä alkaa tahdosta ja miten tämä liittyy ryhmätyöhön?

Jeesus lähetti oppilaansa maailmaan yksitellen tai parittain julistamaan sanomaansa. Hän lähetti heidät kuin "lampaat susien keskelle", kuten hän sanoo, näiden oppilaiden piti osata julistaa uutta sanomaa suullisesti, sillä muita keinoja ei ollut. Heidän piti olla jotenkin "täysin oppineita" Kristuksen opissa. Nyt meille sanotaan: oppikaa tekemään työtä ryhmissä, sillä uusi luonnonvoima vuodattautuu ryhmien kautta.

Suuri Uhri eli kosmillis-mystillinen Kristus on saavuttanut nyt kemiallis-fyysillisen tason ja tämä taso on tekojen taso. Tällä teh-

dään jotakin, luodaan ja hävitetään. Saatanan uhrialttarin muodostaa sota, millä hävitetään, Kristuksen uhrialttarilla rakennetaan ihmisyyden valtakuntaa. Rakentava Kristuksen alttari on siis luotava ryhmätyöllä.

Siirrymme nyt yksilön elämään ja toteamme: t a h t o k a s v a a t y ö s s ä. Tahto, usko, on sitä, että tahdomme Mestarin sanoman, uuden uskonnon menestyvän, että uskomme sen totuudellisuuteen, ehdottomuuteen, siihen, että ihmiskunnan pelastus on ihmisyyden kasvussa. Tahto palvella Jumalaa, Kristusta, Vuorisaarnan Mestaria ei kasva muuten kuin tekemällä työtä tämän sanoman puolesta. Sitä työtä voi j o k a i n e n ihminen tehdä r y h m ä s s ä, hänkin, joka ei vielä kykene vaativampaan työhön. Miten uskaltaisin ryhtyä esim. pitämään esitelmää kristosofiasta, ellen ensin tiedä ja ymmärrä, mitä kristosofia on? Mutta kuitenkin voin heti ryhmään liityttyäni tehdä jotain niillä talenteilla, taloudellisilla ym., joita minulla on. Kun ryhmätyöhön liittyy veli maailmasta, niin häneltä ei todellakaan odoteta muuta kuin myötätuntoa asialle, kun hän jo saattaa tehdä työtä hallussaan olevilla talenteilla ja näin liittyä kaikkein pyhimpään ihmiselämään sisältyvään tehtävään: edistämään Isän valtakunnan tulemista maan päälle. Yksin ollen hän ei tähän kykene, mutta ryhmässä voimat kootaan yhteistyöhön ja näin syntyy mm. kirjallisuus, aikakauslehdet, esitelmätyö ... Ryhmätyö tekee nämä mahdolliseksi. Hän alkaa aivan lopusta ja kaikki muu seuraa jälestäpäin sisäisinä kokemuksina. Jeesuksen oppilaat alkoivat alusta ja kypsyttyään heistä tuli lopulta työntekijöitä. Mutta ryhmässä aletaan t y ö s t ä ja oppiminenkin tulee jälkikäteen siinä mukana. Sekä oppiminen että sisäinen kasvu Vuorisaarnan pohjalla.

Niinpä kysymyksessä oleva nuori veljemme joutuu alussa, ryhmätyöhön yhdyttyään aivan kuin profeetta Elian oppilaan asemaan. Hänellä saattaa olla Jumalastakin kirkon antama kuva: Jumala on ankara Jehova, kostava ja sotiva. Siis sama kuin Eliankin Jumala. Tuollaisessa mielentilassa ollen Mestarin oppikin tuntuu ankaralta, vaativalta, liian suoralta ja loukkaavalta. Samoin on oppilasveljien puutteissa ja kypsymättömyydessä kyllin sietämistä.

Mutta veljemme jatkaa vain aloittamassaan tyossä ja oppimisessa ja vähitellen hänen silmänsä raottuvat. Teosofinen maailmankatsomus antaa hänelle uuden käsityksen Jumalasta, karman laista, joka on hyvä ja oikeamielinen. Hänessä herää kunnioitus Jumalaan ja Mestariin ja hänen opetuksiinsa. Vähitellen kunnioitus suuntautuu ryhmäveljiinkin, heidän pyrkimyksiinsä, ponnistuksiinsa, työtarmoonsa ... Hän kertaa Buddhan oppilaan vaihetta. — Kunnes hän alkaa ymmärtämään Jumalaa rakkaaksi taivaalliseksi Isäksi, jollaisena Jeesus Jumalan esitti ja hänen rakkautensa suuntautuu myöskin Mestariin ja Vuorisaarnan moraaliin. Tällä tiellä herää myöskin veljeyshenki ja hän ymmärtää Jeesuksen sanat:

"Siitä teidät tunnetaan minun oppilaikseni, että teillä on keskuudessanne rakkaus". — Mystillinen Kristus alkaa tuntuvammin vaikuttamaan hänen päivätajuntansa takana.

Näin kasvaa meissä ajan ollen ryhmätyössä henkinen tahto, usko, tahto siihen, että Mestarin työ menestyisi. Lopulta se valtaa meidät sisäisenä voimana ja vie meidät niin vaativaan työhön kuin suinkin kykenemme. — Isän tiellä henkinen elämä alkaa varsinaisesti tahdosta ja — kuten sanoimme tahto kasvaa työssä. Ryhmä on työkenttä, missä aletaan tavallaan lopusta, siis työstä ja henkinen kasvu tapahtuu siinä ohella mukana ja jälestäpäin, jos olemme nöyriä ja vähässä uskollisia.

Täten työ Vuorisaarnan Mestarin sanoman puolesta on se avain, mikä pitää auki suoran, välittömän suhteen Kristuksen Valkoiseen Veljeskuntaan fyysillisellä tasolla, sillä sellainen ryhmä itse edustaa kyseistä Veljeskuntaa fyysillisessä maailmassa, toteuttaa Veljeskunnan ohjelmaa. Mutta samalla on muistettava, että on kysymys nimenomaan Vuorisaarnan Veljeskunnasta, jonka moraali on Vuorisaarna ja jonka henkeen sisältyy sekä kunnioitus että rakkaus, Buddhan samoin kuin Jeesuksenkin henki.

Entä miten osaamme sillä tavoin työmme suorittaa, että todella kasvamme Kristuksessa ja että ryhmämme todellakin on henkinen työryhmä? — J. R. Hannula painosti erikoisesti: Työn tulee tapahtua Vuorisaarnan Mestarin johdolla. Tätä lausetta sietää ajatella perin pohjin. Jos omassa innossamme ryhdymme työskentelemään itse keksimiemme ihanteiden puolesta, tai olemme keksivinämme jonkin aivan ihmeellisen työmuodon, jolla luulemme palvelevamme Mestaria, niin ei ole mitään takeita, että onnistumme. Saatamme yhtähyvin tehdä karhunpalveluksenkin, mikä selviää vasta vaikeuksien ja romahduksien jälkeen. Ryhmätyö edellyttää, että teemme työtä yhdessä, yhteisvoimin ja toisiamme tukien. Tässä on voimamme. Ja henkinen työryhmä merkitsee lisäksi Vuorisaarnan Mestarin johtoa, ei mitä johtoa tahansa. Vuorisaarnajohtoiseen elämään emme pääse sisälle muutoin, kuin seuraamalla Vuorisaarnan moraalia ja sen avulla kasvamalla Kristuksessa. Ulkoisina työohjeina meillä on Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan kirjallisuus ja etenkin J. R. H:n "Kysymyksiä ja vastauksia"-kirjat antavat yksityiskohtaisia neuvoja. Kaiken takana on taivaallinen Isämme johdossa.

V. L. 1957: 42—46.

Pekka Ervast huomautti useasti, että on muodostettava uusi hengen aatelisto, henkinen ritaristo ja että tällaisen valiojoukon tehtävänä on toteuttaa sitä elämänymmärrystä, mitä teosofinen ja kristosofinen sanoma opettavat. Hän kertoi Temppelistä, missä asuu ihmisyys ja missä kaikki Valkoiset Mestarit ovat kotonaan. Sitä Temppeliä rakentamaan on kyseinen ritaristo kutsuttu.

Tällaiset lauselmat, mitkä ovat osaksi vertauskuvallisia saattavat helposti mennä ohi korvien. On kuin emme saisi niistä kiinni kyllin kouriintuntuvasti. On helppoa asettua tunteineen P. E:n soinnukkaitten lauseitten tuuditeltaviksi, mutta totuutta etsivinä ihmisinä toisaalta ymmärrämme, ettei tällainen asennoituminen riitä. Olemme nähneet kirkkojen ja henkisten liikkeitten vararikot ja todenneet, että niiden epäonnistumisien syynä on aina ollut se, ettei ole osattu tehdä totta opettajien opetuksista. Siksi on tärkeätä yhä uudelleen palata tutkimaan menneisyyttä, koska se on tavallaan tulevaisuuden avain. — Henkisille liikkeille on annettu tehtävä ja jos ne eivät ole siinä onnistuneet, niin se tehtävä on edessäpäin, se on kerran suoritettava. Elämän välttämättömyys sanoo, että ihmiskunnan on opittava inhimillisen elämän taito, se, mihin henkiset liikkeet ovat sitä yrittäneet johdatella. Meillä ei ole muuta pelastusta. Elämä tahtoo, Jumala tahtoo että kasvamme ihmisiksi ja siksi meille on annettu jälleen apua kristosofisen sanoman muodossa. Mistä siis oikein on kysymys?

Pysähdymme tutkimuksissamme tänne Suomeen ja kysymme: mihin Pekka Ervastin henkinen työ tähtäsi? — P. E. puhui ja kirjoitti paljon Suomesta ja kansamme henkisestä tehtävästä ja jos herkin korvin häntä kuuntelimme, niin voimme vain todeta hänen toivonsa: Suomen kansa on laulun ja soiton kansa, sen voima on sanassa, henkisessä elämässä, Kristuksen seuraamisessa. Tämä kansa ei ole miekan varassa elävä sotilaskansa, sillä sen Kansallishaltia Väinämöinenkin on Kristuksen seuraaja. Suomen kansa on siksi kutsuttu elämään, että loisimme uuden sivistyksen, jollaista ei vielä maailmassa ole. Egyptin muinaiset pyramiidit on kutsuttu täällä kohoamaan henkisen Valon majakoina, uudestisyntyneinä Temppeleinä, joissa totuuden valo loistaa ja joista maailman muut kansat saavat käydä ammentamassa sellaista viisautta, mitä ei muualta löydy. Jumalien toivo on, että Suomen kansa osaisi tämän tehtävänsä suorittaa. — Toistuvasti P. E. puhuu v. 1905 suurlakosta selittäen, että se oli kansamme voimannäyte, todistus, mihin se kykenee henkisen johdon alla. Valkoiset Voimat eivät perustaneet suunnitelmiaan tuuleen, sillä he näkivät kansassamme piilevät voimat. Jos P. E:n sanoma, kristosofia, saa kyllin vaka-

van vastaanoton, niin Suomen kansa osaa aloittaa aseettoman sivistyksen suoralta kädeltä.

Edellä sanottu kulkee punaisena lankana Pekka Ervastin kirjoissa "Uudestisyntyvä Suomi", "Kalevalan avain" sekä kaikissa hänen muissa kirjoituksissaan Suomen tehtävästä. Tähän mennessä on kulunut jo kuudetta vuosikymmentä siitä, kun P. E. aloitti opetuksensa ja vielä yhä luotamme armeijaan, pistimiin, tykkeihin ja pommeihin. Emme siis ole osanneet kansana toteuttaa Valkoisten Voimien toiveita, emme viisastuneet sotienkaan kokemuksista. Näin ollen työmme on kesken, tehtävämme odottaa ja koska vielä olemme itsenäinen kansa, niin jumalat odottavat yhäti. Elleivät ne odottaisi, olisimme jo raunioina. Vielä lepää Mestarin käsi kansamme yllä, mutta jos Hän vetää kätensä pois, olemme kaaoksessa. Jotakin siis kuitenkin olemme voittaneet, mutta miten, miksi?

Kysymme: miten Pekka Ervast osasi toivoa, että pieni Suomen kansa kykenisi sellaiseen tehtävään, jollaista ei vielä ole maailmassa tehty? Mistä hän tiesi tämän tehtävän laadun, valtavuuden, uuden sivistyksen suuntaviivat? Siitä, että hän itse laski kaiken perustan. Se perusta, elämäntehtävä on kirjoitettuna hänen kirjoissaan, sen voimme itse kukin niistä lukea. Hän itse laski uuden sivistyksen pohjan ja siksi hän uskoi ja toivoi, hän tiesi. Hän opetti: ei ole kysymys siitä, että koko Suomen kansa tulisi suoralta kädeltä teosofisen hengen läpitunkemaksi, sellainen olisi liian yliammuttua. Tehtävän onnistuminen riippui siitä, että ne ihmiset, jotka olivat jo ennen syntymistään lupautuneet olemaan mukana auttamassa P. E:n työtä Suomessa, pysyisivät uskollisina lupaukselleen ja yhtenä miehenä tukisivat häntä; tästä yhteistyöstä muodostuisi se voimapatteri, mikä kansaamme auttaisi.

Mutta teosofit eivät osanneet seistä Pekka Ervastin takana. Teosofien joukko meni hajalle ja sen sai aikaan epäluottamus P. E:hen. Näin ollen, vaikka Suomi sai itsenäisyytensä ilman aseita v. 1917, ei kansamme osannut aseettomuuteen alistua. Tuli kansalaissota, kansamme etsikkoaika meni umpeen tässä vaiheessaan.

Kansalaissodan jälkeen Pekka Ervast totesi: Suomesta ei tullut aseeton kansa, nyt on yritettävä muita keinoja. On kasvatettava yksilöitä ymmärtämään mistä on kysymys, tehtävä muuttuu enemmän sisäiseksi.

J. R. Hannulan kertoman mukaan P. E. kertoi jo Kiteen kesäkursseilla v. 1912, miten nän toisilla tasoilla kävi Venäjän tsaarin hovissa, jolloin keisari mainitsi, että jos Suomen kansa valitsee P. E:n kuninkaakseen tai presidentikseen, niin Venäjä vetää joukkonsa pois Suomesta. Tällaisessa kertomuksessaan P. E. hienoon tapaansa antoi ymmärtää, että kansamme elämäntehtävän onnistuminen riippuu P. E:lle annetusta tunnustuksesta. Jos Suomen teosofit tunnustavat P. E:n sanoman ja siihen luottavat, niin silloin hän on heidän kuninkaan-

sa ja hän voi olla henkisestä työstä kerääntyvän voiman kokooja. Silloin myöskin Suomen kansa osaa ratkaista pulmansa inhimillisesti. — Alusta asti on siis ollut kysymys Pekka Ervastin henkisen aseman tajuamisesta.

Aikanaan perustettiin Ruusu-Risti-Järjestö ja P. E. suunnitteli sen sellaiseen koulumuotoon, jollaista hän hahmoittelee kirjassaan "Kadonnut Sana". Koulun muodostaa kolme suurta jaksoa, looshia, joista ensimmäinen on vertauskuvallinen ja kaksi muuta todellista. Vertauskuvallisen looshin P. E. avasi todelliset jäivät avaamatta. Tästä ymmärrämme, että jälleen oli kysymys Pekka Ervastin henkisestä ja okkultisesta asemasta, hänen henkisestä kuninkuudestaan. Suljetussa ryhmässä olisi kukaties tämä ensitärkeä avain löydettävissä, se S a n a mitä etsittiin, sillä S a n a on L o g o s, l u k u, j ä r k i. Pekka Ervastin asema Logoksen Isä-ryhmän johtajana on se "kadonnut Sana", se on "kadonnut" koska sitä ei tunneta. Mutta sen tunteminen johtaa pois vertauskuvista todellisuuteen, koska tavallinen teosofinen kirjailija huomataan Mestariolennoksi. Mestari on todellinen Mestari vain sille, joka tuntee hänet Mestariksi.

Kokemus opetti, ettei tämäkään yritys onnistunut, sillä Pekka Ervastia ei tunnettu. Hän matkusti Amerikkaan vuodeksi, mennen "pois tieltä", jotta jäsenistöllä olisi tällä aikaa tilaisuus pohtia tilannetta. Lisäksi J. R. Hannula puhui P. E:n poissaollessa melkoisen selvästi näistä "arkaluontoisista" asioista, vältellen kuitenkin liiallista räikeyttä, jotta ei herättäisi pahennusta. Palattuaan Amerikasta P. E. näki tilanteen olevan ennallaan, joten hänen elämäntyönsä päättyi. Kuitenkin hän puhui vielä viimeisessä vuosikokouksessa, että hänen työnsä jää nyt kesken, mutta eräs, jonka nimeä P. E. ei uskaltanut paljastaa, oli luvannut sitä jatkaa.

J. R. Hannula alkoi tällöin puhua niistä asioista, joita käsitellään hänen kirjassaan "Uudestisyntyvä Temppeli". Täten meillä on tilaisuus tarkastella Suomen tehtävää ja P. E:n elämäntyötä uudesta näkökulmasta.

Saatanaa on sanottu Jumalan nurjaksipuoleksi ja koska tätä Maa-planeettaa hallitsee Saatanaksi nimitetty olento, niin elämä näissä yhteiskunnissammekin on nurinpäin. Yhteiskunnan kolme elintä: talous-, sivistys-, ja oikeus- eli hallintoelin, joita ilman mikään yhteiskunta ei voi olla, muodostavat aivan kuin temppelin kolme pylvästä. Emme voi sanoa, että näitä pylväitä olisi saatana keksinyt. Elämä sinään on heijastuma Jumalan kolmesta aspektista: järjestä, rakkaudesta ja hyvästä tahdosta, joten, koska ihmisten, Jumalan kuvien muodostama yhteisö on kutsuttu muodostumaan Jumalan Temppeliksi, niin Jumalan kolminaisuus heijastuu näissä kolmessa elimessä. Saatanan vaikutus näkyy vasta siinä, että nämä pylväät ovat nurinpäin, ja kaikkein selvimmin nurinpäisyys näkyy yhteiskunta-temppelin keskellä olevassa alttarissa. Vertauskuvallisessa temp-

pelissäkin on alttari, mille uhrataan. Alttari antaa tarkoituksen pylväille. — Mitä todellista merkitystä olisi sillä, että yhteiskunnan talouselämä olisi loistava ja hukkuisimme rikkauksiin, ellei noita rikkauksia, talouselämän aikaansaannoksia käytettäisi suuremman tarkoituksen toteuttamiseksi. Ja miksi olisimme erittäin sivistyneitä, ellei sivistyksemme palvelisi ihmisyyttä. Kaikella täytyy olla jokin tarkoitus, muutoin elämä on lasten leikkiä. Sen vuoksi yhteiskunnassakin on alttari: sotalaitos, mille uhrataan näiden eri elinten aikaansaannokset. Tässä alttarissa juuri näkyy tuo saatanallinen nurinpäisyys: yhteiskuntakoneisto toimii siksi, että voidaan hävittää aikaansaannokset. Talouselämä pyrkii rikkauteen, jotta olisi varaa sotia, "sivistymme" siksi, että tulisimme mahdollisimman oveliksi, kekseliäiksi . . . , että tiede ja tekniikka oppisi rakentamaan entistä tehokkaimpia aseita jne. Oikeuselämä kehittelee taitojaan sodan varalle. Näin kaikki yhteiskunnan aikaansaannokset tulevat uhratuiksi sotaalttarille.

Tällaista on elämä nykyisissä yhteiskunnissa ja siksi, jotta todellinen Jumalan Temppeli voisi maan päällä toteutua, on saatava syntymään sen Temppelin oikein päin oleva alkuydin, sellainen missä pylväät ja alttari ovat oikein päin. Ja koska alttari antaa pylväille tarkoituksen, niin ensinnä on saatava syntymään todellinen Jumalan Temppelin alttari, missä tehdään uhri Kristuksen työlle. Se alttari on veretön sotilaan verestä. Jos siinä verta on, niin se on marttyyrin verta, sen ihmisen, joka on joutunut tapettavaksi Kristuksen Vuorisaarnaa seuratessaan. — Suomi olisi voinut olla kansana tällainen Kristuksen Temppeli, jos se olisi osannut pysyä aseettomana ja tämän Temppelin rakentamiseen Pekka Ervast tähtäsi. Kun tämä ei onnistunut koko kansaan nähden, niin hän yritti rakentaa sellaisen pienemmässä koossa edellämainitun koulun muotoon, mutta kuten olemme nähneet, sekin yritys epäonnistui.

Valuiko siis Pekka Ervastin elämäntyö santaan? Jäivätkö hänen opetuksensa kirjahyllyille tomuttumaan? Saatiinko mitään hänen toiveistaan toteutetuksi? — Hän puhui mm., kuten alussa mainitsimme, että Suomi on kutsuttu rakentamaan keskuuteensa Egyptin pyramiidit uudelleen, luomaan aito suomalaisen sivistyksen, missä vanha egyptiläinen kulttuurikin uudestisyntyisi. Se sivistys on oleva aseeton, sillä kun vanha syntyy uudelleen, niin se ei synny entisessä persoonallisuudessaan, vaan se ottaa mukaan historiallisten Logos-vuodatusten saavutukset. Jeesus Kristuksen työ mullisti Vihkimyksen Tien ja Pekka Ervastissa se saavutti lopullisen kohteensa.

Olosuhteitten pakosta syntyi P. E:n Kannatusliitto. J. R. Hannula alkoi seikkaperäisesti selvitellä Pekka Ervastin henkistä ja okkultista asemaa suuren Maailmanuskonnon julistajana, joten näin tuli julkiseksi se sanoma, minkä Pekka Ervast toivoi kasvavan ih-

misten tietoisuuteen hiljaisuudessa, edellä esitetyn koulun sisäpuolella. Se sanoma oli julistettava toreilla ja kujien kulmilla, koska kutsutut eivät ottaneet sitä vastaan. Mutta J. R. H. ei puhunut kuuroille korville. Muodostui tutkijapiirejä, jotka keskitetyn työnsä avulla löysivät saman, minkä J. R. H. löysi. Aseettomuus sai vastakaikua, kirjallisuutta syntyi, aikakauslehti Pohjolan Valo alkoi huolehtia jatkuvasta sanoman levittämisestä. Kesäkurssityö sai uutta virikettä — elämän vakavuus kuvastui tutkijoitten kasvoilla. Joukko ihmisiä ymmärsi Pekka Ervastin siksi suureksi Opettajaksi jonka tulosta hän itse puhui, Maailmanuskonnon julistajaksi. Ihmisyyden Temppeli syntyi lopultakin pienoiskoossa fyysilliselle tasolle. Se sama Temppeli, minkä Pekka Ervast itse avasi näkymättömissä maailmoissa, se tuli näkyväiseen maailmaan. Syntyi veretön alttari missä on Sana, Kristus, Logos. Se alttari on Jeesus Kristuksen ja Pekka Ervastin sanoma ihmisyydestä. Sille alttarille on osattu uhrata ja uhrautua. On ymmärretty, että talouselämän on sitä palveltava, sille uhrauduttava, että sen alttarin sanomassa on ainoa todellinen sivistys ja että valta pitää olla Mestarilla. Näin on tullut pienoiskoossa luoduksi Ihmisyyden Temppeli fyysilliseen maailmaan tämän saatanan hallitseman maailman keskelle. Sellainen Temppeli, missä alttari ja pylväät ovat oikein päin, kuten ne ovat Kristuksen Valkoisen Veljeskunnan Temppelissä näkymättömässäkin maailmassa. Tästä pienestä alusta se kasvaa niiden ihmisten avulla, jotka siihen liittyvät ja siinä tekevät työtä. Vertauskuvat ovat lopultakin muuttuneet todellisuudeksi.

V. L. 1957: 76—79.

HENKINEN RITARIUS

Totuuden etsijöinä ja Pekka Ervastin opetusten tutkijoina voimme asettaa vastattavaksemme seuraavan kysymyksen: Miksi P. E. antoi eräälle kirjalleen nimen "Kadonnut Sana"?

J. R. Hannula huomautti kerran, ettemme ole osanneet kristikuntana levittää ns. kristillisyyttä ilman sapelien kalistelua. Totta onkin, ettemme ole olleet suinkaan leväperäisiä uskonnon levittämisessä, vaan päin vastoin olemme siinä erikoisesti puuhanneet ja tarmolla kunnostautuneet. Mutta puuhassa on aina ollut mukana sapelien kalistelu ja kannusten kilinä. On käyty suuria ja pieniä uskonsotia, tehty enemmän tai vähemmän "onnistuneita" ristiretkiä, on perustettu erinimisiä ritarikuntia hyväksytyn ns. kristillisyyden puolustajiksi, ja aina on ollut mukana sapelit ja niitä tehokkaammat teloitusvälineet. Tällainen ilmiö saisi luonnollisen selityksensä, jos Jeesus Kristus itse olisi ollut sapelien kalistelun kannalla. Mutta hänhän sanoi Pietarillekin, joka yritti Mestariaan

puolustaa: Pistä miekkasi tuppeen... Eikä hän ryhtynyt itseään puolustamaan, vaikka tiesi teloittajansa saapuneen. — Miten on ymmärrettävissä, etteivät "viralliseksi" hyväksytyn kristillisyyden puolustajat ole ottaneet selvää sen Mestarin opetuksista, jota he sanovat puolustavansa, tai jonka esittämää elämänkatsomusta he sanovat levittävänsä?

Olisipa melkein parjausta väittää kaikkia noita satojatuhansia ns. kristitvitä kokonaan tietämättömiksi Kristuksen opetuksista. Olisi melkein ihmisen pilkkaa sanoa, että k a i k k i ristiretkiin osaa ottaneet ja kaikkien ritarikuntien jäsenet olisivat olleet aivan tietämättömiä sen ihmisen opetuksista, jonka puolesta he sanovat taistelevansa. Emme saata ajatella ihmisiä noin pinnallisiksi ja siksi on etsittävä tuolle ilmiölle toinen selitys. Ristiriidan syy onkin se, etteivät kristityt olekaan taistelleet Kristuksen puolesta, vaan omien etujensa, kunniansa, maineensa ja edullisten virkapaikkojen puolesta ja siinä taistelussa on ollut edullista käyttää kilpenään Kristuksen nimeä. Näin on ollut ja näin on vieläkin. Samoin kuin aikoinaan joku löi Jeesusta korvalle oman mahtinsa tehostamiseksi ilkkuen: profetoi meille, kuka sinua löi, samoin, ken tänä päivänä vetää Kristuksen nimen tehostamaan omia valtapyyteitään, hän antaa korvapuustin ristillä olevalle Mestarille: ole sinä vain uhrilampaana, kyllä minä hallitsen ja komennan. — Kristikunta ei ole välittänyt Kristuksen opista, se on ollut piittaamaton Vuorisaarnasta ennen niin kuin nytkin. Kaikissa ns. kristittyjen sodissa on Kristus uhrattu itsekkyydelle.

Tällainen tila on suunnaton köyhyyden todistus. Kristuksella ei ole sellaisia puolustajia kuin hän itse haluaisi. Tai jos sellaisia onkin ollut harvalukuinen joukko, niin heitä ei ole maailma sietänyt, vaan heidät on raivattu pois, samoin kuin Jeesus itse raivattiin. Siksipä Pekka Ervast puhuikin yhä toistuvasti, että pitäisi saada muodostumaan sellainen ihmisjoukko, henkinen valiojoukko, joka tahtoo elää Kristuksen opetusten mukaan ja toteuttaa hänen käskyjään, levittää hänen sanomaansa rakkaudesta ja puolustaa hänen opetuksiaan. Mutta tämän kaiken pitää tapahtua verettömästi, ilman sapelien kalistelua, ilman väkivaltaa. Tällainen Vuorisaarnan moraaliin nojautuva joukko valistuneita, itsetietoisia ihmisiä olisi Jeesus Kristuksen hengen mukainen, se olisi henkinen ritaristo, jota P. E. nimittää myöskin hengen aatelistoksi. Tällaisen joukon luomiseksi Pekka Ervast uhrasi elämänsä ja saman asian puolesta teki J. R. Hannula pitkän kristosofisen elämäntyönsä.

Koska Pekka Ervast haaveilee tuollaisesta ritaristosta kirjassaan "Kadonnut Sana" ja koska tuollainenkin kirja on jokaisen tutkittavaksi annettu niin kysymme, kuten jo alussa teimmekin: miksi kirjalle on annettu tuollainen nimi, mikä on se Sana, joka on kadonnut ja pitäisi löytää?

Suurena reformaattorina Pekka Ervast puhdisti maailman erilai-

set uskonnot ja "Kadonnut Sana"-kirjallaan hän loi uuden konstituution myöskin vanhalle vapaamuurarijärjestölle. Kirjassa esitetyt elämän perustotuudet eivät tietenkään kuulu millekään järjestölle, vaan sisältyvät itse elämään. Ei henkinen elämä ole sidottu minkään järjestön puitteisiin, kuka tahansa voi kulkea Vuorisaarnan kaitaa tietä ja tulla Mestarin opin, moraalin puolustajaksi, henkiseksi ritariksi. Henkinen elämä on vapaata ja siksi, jos kadoksissa ollut Sana, sen löytäminen on henkisen ritariuden ehto, niin se Sana on löydettävissä elävässä elämässä, se on henkinen eikä muodollinen asia. "H. P. Blavatskyn välittämä veljeskunnan sanoma oli tämän kadonneen mestarisanan ensimmäinen kirjain" kirjoittaa Pekka Ervast. Kun tähän lisäämme hänen toisen lausuntonsa H. P. B:stä, sen, että H. P. B. ja koko teosofinen liike on ollut huutavan ääni ihmiskunnan erämaassa, mikä on valmistanut tietä suuren Jumalan Pojan tulemiselle, niin alammekin ymmärtää, mikä tuo kadonnut Sana on. Sen "ensimmäisen kirjaimen" jälkeen liittyy toisia kirjaimia, jotta Sana tulisi kokonaiseksi, ymmärrettäväksi ja täydelliseksi ja nuo "toiset kirjaimet" lausui Pekka Ervast opetuksissaan, hän, jonka sanomalle teosofinen liike valmisti maaperää.

Syvällisemmässä kristillisessä mystiikassa ja okkultismissa ymmärrettiin alusta asti, että Sana on yksilöllisesti katsottuna mystillinen Kristus. Sen syntyminen ihmisessä tekee henkisen elämän todelliseksi, sillä Kristuksen syntyminen merkitsee samaa kuin Jumalan kokemusperäinen tajuaminen. Mutta Kristus tuli ihmiskuntaan mystillisesti vaikuttavaksi vasta Jeesus Kristuksen kautta, sillä hänessä Kosmillinen, yleismaailmallinen, universaalinen Kristus sai muodon. Hänessä Sana tuli lihaksi kuten evankelista Johannes sanoo. Sana on sama kuin Logos, luku, järki. Kristus, Isän Jumalan ajatus täydellisestä ihmisestä, ihmisyyden perikuva ei tullut ihmiskunnan päivätajunnan taakse jonkinlaisena "tuulen huminana", vaan elävän ihmisen — Jeesuksen — tajunnan avulla ja kautta. Ja Jeesus oli Olento, elävä ihminen, hän oli ulkoisesti katsoen "muiden ihmisten kaltainen". Mutta sisäisesti, Olentona hän oli Logos-olento, yksi Elohimeista, Logoksen Poika-ryhmän johtaja, kuten Pekka Ervast opettaa kirjassaan "Teosofian sanoma nykyajalle". Siksi hän kykeni tuomaan Logoksen Poikana, Kosmillisen Kristuksen ihmiskuntaa lähelle ja päivätajuntamme taakse mystilliseksi Kristukseksi. Taivasten valtakunta tuli lähelle kuten Jeesus opettaa, Sana tuli lihaksi. — Näistä asioista oltiin tietoisia eräissä pienemmissä piireissä kristikunnassa, mutta myöhemmin tämä tieto hävisi, S a n a k a t o s i ja jäljelle jäi vain muoto, kuori, vertauskuvat. Tästä syystä puhutaan "kadonneesta Sanasta" ja sitä etsitään kyseisissä järjestöissä, mutta sitä etsitään v e r t a u s k u v a l l i s e s t i, koska tuollaiset järjestöt ovat vertauskuvallisia.

Kirjassaan "Kadonnut Sana" P. E. antaa ymmärtää, ettei tällainen riitä todellisille totuudenetsijöille, vaan on päästävä vertauskuvista todellisuuteen. Kadonnut Sana on todella löydettävä. Pekka Ervastin opetusten avulla se onkin nyt löydettävissä edellä esitetyssä merkityksessä, Jeesus Kristuksen saavutuksena.

Mutta Pekka Ervast huomauttaa "Kadonnut Sana"-kirjassaan kuten edellä mainitsimme, että "H. P. Blavatskyn välittämä veljeskunnan sanoma oli tämän kadonneen mestarisanan ensimmäinen kirjain". Teosofinen liike on meidän aikamme ilmiö, mikä valmisti tietä uudelle Opettajalle. Kyseinen Sana on siis saanut uuden syvyyden, joten "Kadonneen Sanan" löytäminen merkitsee nyt enemmän kuin ennen. On päästävä selville sen suuren Logosvuodatuksen mysteriosta, mikä tuli Keskusaurinko Siriuksesta aurinkokuntaamme ja muuttui planeetallamme uudeksi luonnonvoimaksi. Näistä asioista P. E. kertoo kirjassaan "Ihmisyyden uskonto". J. R. Hannulan opastamana ymmärrämme nyt, että taas on "Sana tullut lihaksi" entistä syvällisemmällä tavalla, Logos on Isänä inkarnoitunut ihmiskuntaan. Eikä Kosmillinen Logos Isänä ole nytkään tullut "tuulen huminana" vaan elävän ihmisen kautta ja se ihminen oli Pekka Ervast. Hänkin oli ulkoisesti katsottuna "ihminen ihmisten keskellä", mutta Olentona hän oli aurinkokuntamme Logoksen Isä-ryhmän johtaja ja siksi hän saattoi tuoda universaalisen Isän ihmiskunnan päivätietoisuuteen, ja tätä tietä voimana ja majesteettiutena niiden ihmisten tajuntaan, jotka hänet ottavat vastaan. Tämän Sanan löytämisestä on nyt kysymys, jotta osaisimme siirtyä vertauskuvista todellisuuteen. Sanan löytäminen merkitsee siis Pekka Ervastin henkisen ja okkultisen aseman ymmärtämistä, sillä siihen sisältyy H. P. B:n sanomasta puuttuvat kirjaimet. Kun liitämme H. P. Blavatskyn teosofiaan Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan opetukset, niin käsissämme on Todellinen Sana. Sen avulla voimme jättää vertauskuvat ja siirtyä henkisissä pyrkimyksissämme todellisuuteen.

Edellä sanotun nojalla käy ymmärrettäväksi "Kadonnut Sana"-kirjassa hahmoitellun henkisen ritarikunnan tehtävä: Se osaa puolustaa alkaneen suuren Maailmanuskonnon sanomaa maailmassa, koska se ymmärtää ja tietää sellaisen uskonnon syntyneeksi. Ne jotka eivät tästä tiedä, eivät kykene myöskään tekemään työtä sen puolesta. Tämähän on selviö. Emme kykene tekemään työtä sen kristinuskon puolesta ja puolustamaan sitä kristinuskoa jota Jeesus esitti, ellemme hyväksy Jeesusta opettajaksemme ja hänen opetuksiaan, Vuorisaarnaa elämämme oppaaksi. Vaikka kristikunnan useat ritaristot ovat perustetut puolustamaan muka kristinuskoa, niin niiden "kristinusko" ei ole ollut Jeesus Kristuksen op-

pia ja siksi sapelien kalistelu onkin aina säestänyt niiden puuhia. Nyt odotetaan sellaista henkistä ritaristoa, henkistä aatelistoa, valiojoukkoa, mikä osaa tehdä työtä Pekka Ervastin sanoman puolesta ja puolustaa hänen opetuksiaan ilman sapelien kalistelua. Sellainen tulee mahdolliseksi, kun hyväksymme Pekka Ervastin opettajaksemme ja opimme ymmärtämään hänen suurtyötään. Hyväksyminen ja myötätunto Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan opetuksia kohtaan on tuon Uuden Mestarisanan toinen ja kolmas kirjain, sillä se avaa ymmärtämään Maailmanuskonnon perustotuuksia niin, että muutkin kirjaimet löytyvät. Voimme saada kokemusta uuden uskonnon voimasta, pääsemme sisälle henkiseen todellisuuteen.

Edellä sanotusta käynee selväksi, ettei Kadonneen Sanan mysterio ole yksinomaan järjen asia, vaan myös sydämen ja ennen kaikkea tahdon asia. P. E:n henkinen ja okkultinen asema ei ole vain joku uusi metafyysillinen käsite, minkä älykäs ihminen ratkaisee helpommin kuin vähemmän älykäs, vaan siihen kätkeytyy voima, minkä avain on rakkaus. Hyväksyminen ja myötätunto eli rakkaus on Uuden Sanan toinen kirjain, ja rakkaudessa tuon sanoman puolesta työskenteleminen kolmas kirjain. Sillä se ja ainoastaan se tekee meidät vastaanottaviksi vuodatetulle mannasateelle, sille henkiselle ravinnolle, mitä uusi luonnonvoima on ja minkä avulla sieluina kasvamme ihmisyydessä. — Saman asian voimme sanoa myöskin näin: Terve arvostelu on välttämätön totuuden etsijän sieluntila alussa, sillä sen avulla pääsemme selville vesille. Mutta jos jatkuvasti olemme vain arvostelijan asemassa, niin emme pääse eteen päin. Olemme sisäisessä asenteessamme teatteriyleisön tasolla, mikä arvostelee, nauttii esityksestä, on oppositiossa, aplodeeraa... mutta ei kykene itse näyttelemään. Henkinen ritarius on sitä, että totuudenetsijä seisoo Mestarinsa rinnalla ajamassa hänen asiaansa, puolustaa hänen sanomaansa, tekee kykyjensä ja voimiensa mukaan sitä työtä, mitä hänen Mestarinsakin tekee: yrittää valaista pimeätä maailmaa. Todellisuus on pohjimmaltaan näin yksinkertainen, mutta se edellyttää kuitenkin vakavaa moraalista astetta, sillä vertauskuvista todellisuuteen siirtyminen merkitsee muutosta omassa sielussamme.

V. L. 1957: 107—110.

KEN TEISTÄ TAHTOO OLLA SUURIN,

hän olkoon kaikkien palvelija, opettaa Mestari. Tämä lause sisältää sen totuuden, että ilmennyt maailmankaikkeus rakentuu hierarkisuuteen. Enkelit, jumalat ja mestarit palvelevat Elämän tah-

toa. Palvelevaisuudella on kaksi suuntaa: ylempi palvelee alempana olevaa, mutta palveleminen on samalla vielä korkeamman tahdon täyttämistä. Mestari auttaa, nostaa, valistaa ihmiskuntaa, mutta samalla hän toteuttaa taivaallisen Isän tahtoa. Tämä on jumalallista hierarkiutta.

Tämän maailman jumalan hallinnassa oleva kirkko käänsi alussamainitun Mestarin lauseen sangen ovelasti ylösalaisin selittämällä: Jeesus on tietenkin suurin ja siksi hän olkoon palvelija; me toteutamme Mestarin tahtoa aivan sanallisesti siten, että annamme hänen palvella meitä pappeja, piispoja ja paaveja, teemme hänestä uhrilampaan ja sijaiskärsijän — jotta meidän olisi hyvä olla; me käskemme ja Mestari tottelee... Näin syntyi tyrannikunta. Mestari palvelee edelleenkin kaikkia ihmisiä, myöskin pappeja, piispoja ja paaveja ihmisinä, joskaan ei kirkon virkamiehinä. Mutta nämä eivät palvelekaan toisia ylempänsä, Mestarin johdolla. Syy on siinä, että näiden käsitteet herrasta ja palvelijasta ovat keskenään ristissä, kun ne Jeesuksen esittämänä ovat yhdensuuntaisia. Jeesuksen mukaan suurin, siis herra, on voimakkain, etevin, pätevin ja viisain palvelija, hän kykenee palvelemaan paremmin kuin tavallinen kuolevainen ja siis osaa viisaammin toteuttaa Isän tahtoa; käsitteet herra ja palvelija ovat yhdensuuntaiset. Mutta kirkollinen käsitys asettaa Jeesuksen teoriassa herraksi ja käytännössä palvelijaksi. Näin syntyy risti. Huudetaan kyllä "Herra, Herra", mutta ei kuunnella, mitä tuo Herra opettaa, jotta osattaisiin hänen tahtoaan toteuttaa. Vuosisaarna joutaa hyllylle ja koska Mestarin opetuksille ei anneta mitään arvoa, niin "Herra" on pelkkä korulause. Käytännössä hän on vain palvelija ilman herrautta ja joutaa siis uhrilampaaksi ja sijaiskärsijäksi. Siksipä musta risti onkin vallitsevan kristillisyyden onnistunut symboli.

Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan opetuksissa on sekä palvelevaisuus että muutkin Mestarin opetukset asetetut kohdalleen. Nämä opetukset kannustavat meitä asettumaan Mestariin nähden hierarkiseen suhteeseen: opettelemme palvelemaan siten kuin Mestari tahtoo, kuuntelemme ja noudatamme hänen opetuksiaan. Mestari toivoo — tämäkin selviää P. E:n ja J. R. H:n opetuksista — että muodostamme kiinteän veljeyden ytimen, sellaisen, missä vallitsee rakkaus ja yhteisymmärrys, mitä ei riepotella maailman tuulissa sinne ja tänne, mitä eivät rumat tai kauniit houkutukset hajoita, eivätkä vieroita pois Maailmanuskonnon työsaralta. Tälle Tellusplaneetalle olisi saatava syntymään sellainen ihmisryhmä — pieni tai suuri — joka ankkuroituu niin lujasti Vuorisaarnan elämänymmärrykseen, että se kestää kaikki koetukset. Siinä olisi todellinen Kristus-Temppelin peruskivi käytännön maailmassa. Kun tämä alkuydin on luja, niin se kasvaa omalla voimallaan, sillä planee-

tallemme tullut kosmillis-henkinen luonnonvoima pääsee sen kautta vuodattautumaan maailmaan. Näin pysyy Maailmanuskonnon alkuvoima väärentymättömänä näin syntyneessä veljesryhmässä ja se kykenee jatkuvasti poistamaan esiinpyrkivät tahalliset väärennysyritykset. Keskittykäämme sen vuoksi koko tarmollamme Maailmanuskonnon sanoman tutkimiseen, sillä työtä Maailmanuskonnon puolesta osaamme tehdä täydellä teholla vasta sitten, kun ensin olemme selvillä siitä, mitä kyseinen uskonto on.

V. L. 1957: 122.

LUKIJOILLE

Pohjolan Valon tämä numero ilmestyy tavallista monisivuisempana. Siihen on kaksikin aihetta. Ensiksikin halusimme saada julkaistuksi tuon Pekka Ervastin arvokkaan kirjoituksen kokonaan yhtäjaksoisesti. Toiseksi olemme näin halunneet aivankuin "koputtaa" niitä Pohjolan Valon ystäviä, jotka entistä tapaansa noudattamatta ovat unohtaneet tilata tätä lehteä ystävilleen. Pohjolan Valo on syvästi kiitollinen jokaisesta uudesta lukijasta ja murheellinen jokaisesta menetetystä ystävästä.

Ehkä jotkut haluaisivat lehteä monipuolisemmaksi, ehkä toisinaan tuntuu, kuin jatkuvasti toistettaisiin samaa. Ehkä jotkut toivovat löytävänsä lehdessämme kertomuksia ym. "ajanvietelukemista", ehkä kaipaavat tietoja maailman eri henkisistä virtauksista. Mutta onhan maailma tulvillaan tällaisia julkaisuja, on viikkolehtiä, on "ajanvietettä" jos minkä nimistä. "Lukemisesta" ei ole puutetta nykyaikana. Mutta siitä uudesta elämänymmärryksestä, jota Suomessa syntynyt suuri Maailmanuskonto edustaa, puhutaan vielä liian vähän. Siitä eivät puhu muut lehdet ja julkaisut, Pohjolan Valo on tässä merkityksessä ainoa lehti maailmassa.

Eikö näin ollen ole luonnollista, että Pohjolan Valo keskittyy kiinteästi sen elämäntehtävän suorittamiseen, jota varten se perustettiin, kristosofisen sanoman tunnetuksi tekemiseen. Tässä työssään se on yrittänyt parastaan ja yrittää edelleen kykyjensä ja voimiensa mukaan. Sen tehtävä on pyhä ja korkea ja siksi se lähestyy lukijoitaan tällä numerolla erikoisesti niissä merkeissä, että sen lukijakunta kasvaisi, että kaikki entiset tilaajat uudistaisivat tilauksensa, sekä omansa että ystävilleen lahjoittamansa.

Ihmiskunnan tila on vaikea, epätoivoinen. Sitä ei pelasta muu kuin se veljeyden ja rakkauden henki, jota huokuu Jeesus Kristuksen ja Pekka Ervastin sanoma. Se sanoma sai keskitetyn muodon J. R. Hannulan elämäntyön ansiosta, sillä siihen liittyy aikamme suuren murroskauden avain. Tunkeutukaamme tämän sanoman ytimeen, keskittykäämme sii-

hen kaikilla voimillamme. Silloin avautuvat taivasten valtakunnan portit, silloin ihmisyyden puu kantaa hedelmää. Tähän pyrkii myöskin Pohjolan Valo.

V. L. 1957: 137.

ILON USKONTO

Ilon uskonnoksi nimittää Pekka Ervast uutta uskontoa, mikä aikanaan voittaa maailman. Toisaalta on todettava, että jokainen uskonto on ilon uskonto, koska ainoastaan jumalallinen viisaus paljastaa elämän totuudet ja tuo viisaus on ilmaistu uskonnoissa. Ilo kasvaa toivosta, suru toivottomuudesta ja uskonto antaa toivon. Mutta toivolla on merkitystä vain silloin, kun sen takana on totuus. Ei mikä toivo tahansa ole henkisen ilon aiheuttaja. Saatamme toivoa esim. persoonallista onnea, mutta sen saavuttaminen on joko aivan kyseenalaista, tai on se taistelujen takana. Eikä henkinen ilo synny taistelulla. Taistelu luo kärsimyksiä, suruja. Vain uskonto antaa todellisen toivon. Niinpä Buddha antoi toivon kärsimyksistä vapautumiseen, nirvanaan. Jeesus antoi toivon taivasten valtakunnasta. Kalevala antaa toivon Väinämöisen paluusta, saapumisesta suurimman tietäjämme, joka palattuaan laulaa esille ihmiskunnan onnen. Onni, ilo, autuus sisältyy uskonnon olemukseen, sillä Jumala on autuus, onni, rakkaus, ja uskonnon sisältö on Jumala.

Entä miksi kristityt näkevät elämän harmaana ja toivottomana, miksi he pukeutuvat mustiin halutessaan esiintyä "hurskaina" ja "Jumalaa pelkäävinä"? Miksi kristittyjen "Jumalanpalveluksista" henkii kolkko hautajaistunnelma, miksi kouriintuntuvasti teeskennelty "kristillinen nöyryys" ja synnintunto antavat leimansa jokaisen "todellisen uskovaisen" kasvoille? Tuskin missään muussa kuin kristinuskossa puhutaan niin paljon Jumalasta, onko kristillisyys siis silkkaa teeskentelyä, vai eivätkö kristityt tunne Jumalaansa?

Jeesus Natsareenus ratkaisee pulman sanoessaan: "Puu tunnetaan hedelmistään". Itseään hän nimittää tosi viinipuuksi, joten, jos kirkollinen kristikunta olisi hedelmä Kristus-viinipuusta, niin se näkyisi kristikunnan t e o i s s a. Kirkollinen kristikunta tekisi samoja tekoja kuin teki kristinuskon perustajakin. — Entä mitä tekoja teki Kristus? Pääasiassa hän opetti taivasten valtakunnasta. Vertauksissaan hän kuvailee taivasten valtakunnan luonnetta ja siihen pyrkivän ihmisen sisäistä tilaa. Autuudenjulistuksissaan hän edelleen selvittelee, minkälaiseksi ihmissielun pitäisi muuttua tullakseen osalliseksi taivasten valtakunnan autuudesta. Vuorisaarnan viidessä käskyssä hän yksityiskohtaisesti paljastaa ne heikkoutemme, joista pitää luopua, osataksemme täyttää tai-

vaallisen Isämme tahtoa. — Näin teki Jeesus, eikä hän tehnyt näin omasta aloitteestaan, vaan hän teki Isänsä tekoja: Minä ja Isä olemme yhtä, mitä tekee Isä, sitä minäkin teen. Isä Jumala oli se suuri Elämänpuu, minkä hedelmiä olivat sekä Jeesuksen että ensimmäisten kristittyjen teot. Näkyvätkö nämä samat hedelmät kirkollisen kristikunnan puutarhassa?

Eivät näy ja tämä on pätevin todistus siitä, etteivät kristityt tunne sen miehen opetuksia, jota he palvovat Mestarinaan. Kirkollinen kristikunta ei ole Kristuspuun hedelmä, se on — koska puu tunnetaan hedelmistään — hedelmä hyvän ja pahan tiedon puusta. Se merkitsee mm., että hyvää tehdään pahalla, väärillä keinoilla, sekä väärillä että valheellisilla. Eräs valheen hedelmä on oppi ikuisesta kadotuksesta, tuskan ja ainaisen piinan tilasta, mihin kirkot työntävät onnettomat sielut, omatta syyttään elämään syntyneet Jumalan luomukset. Näin tehdään hyvässä tarkoituksessa, jotta kadotuksen pelko saisi ihmispoloiset polvilleen ristiinnaulitun Mestarin jalkoihin. Pelastushan on — näin opetetaan — Golgatan veressä. — Mutta Golgatan veripelastus on toinen valheen hedelmä, sekä valheen että taikauskon. Jeesus tuomittiin väärien todistajain myötävaikutuksella ja tapettiin pappien yllytyksestä; Golgatan murhenäytelmän kruunaa valhe ja vääryys. Jeesus tuli tapetuksi o p e t u s t e n s a vuoksi, koska hänen puheensa ja elämänymmärryksensä oli ristiriidassa vallitsevan yhteiskuntamoraalin kanssa. Samasta syystä tapettiin myöskin hänen oppilaansa, ja samasta syystä kristilliset kirkot ovat vainonneet vuosisadasta toiseen jokaista Kristuksen seuraajaa, vainoavatpa vielä nytkin. Eikö kirkonmies ole tänä päivänä käännyttämässä "oikeaan uskoon" sitä nuorukaista, joka Kristuksen opetuksia seuratessaan kieltäytyy sodasta, tai sotataitoa opettelemasta? Nämä teot ovat hedelmiä kristikunnan puussa ja koska niitä tehdään Jumalan nimessä, niin ei voida väittää, etteivätkö kristityt tunne Jumalaansa. Tietenkin he tuntevat, mutta se Jumala on valheen ja vääryyden henki, se nauttii ristiinnaulitun kärsimyksistä, ikuisen piinan ja kadotuksen kauhuista. Kristittyjen Jumala ei ole Jeesuksen taivaallinen Isä. — Onko näin ollen ihme, jos kristityt pukeutuvat mustiin sielunsa onnettomuutta peilatakseen. Ilo on paennut, onni ja autuus ovat kaikonneet ja kaikki johtuu siitä, että toivo on lopullisesti karkoitettu. Toivo ei viihdy valheen ja vääryyden parissa, se nojautuu vain totuuteen.

Ihmiskunta kaipaa uutta uskontoa, sellaista tiedon, rakkauden ja viisauden julistusta, minkä perustana on jumalallinen todellisuus. Sellainen uskonto, sellainen sanoma, mikä taas uudestaan tulee jumalallisista lähteistä, se osaa sanoa, mitä elämä on. Se osaa näyttää tien vapauteen kärsimyksistä, avata taivasten valtakunnan portit selkoisen selälleen ja antaa janoiselle elämän vettä.

Ihmiskunta on jo saanut tarpeekseen vääristellyistä uskonnoista, se kaipaa nyt tosi valoa. Tämän kaipauksen tulee toteutua kahdessa muodossa: uskonpuhdistuksena ja aivan uutena uskontona. Hindulainen ei helposti mielisty kristinuskoon, eikä buddhalainen islamilaisuuteen. Siksi jokaisen uskonnon piirissä tapahtukoon uskonpuhdistus siten, että palataan uskonnonperustajan alkuperäisiin opetuksiin. Tämä siirtyminen on tullut mahdolliseksi nyt, kun Pekka Ervast on kirjallisuudessaan selvittänyt eri uskontojenperustajien alkuperäiset opetukset. Uskonpuhdistustyö on siis jo suoritettu ratkaisevan alustavasti, seuraava vaihe on eri uskontojen piirissä tapahtuva P. E:n opetusten käytännöllistyttäminen. Niinpä kristillisten kirkkojen reformaatio kuuluu ja jää kirkkojen itsensä tehtäväksi.

Mutta ihmiskunta kaipaa vielä suurempaa valoa, aivan uutta uskontoa, kaikkien elämänpulmien täydellistä selvittäjää. Ei riitä lopulta se, vaikkapa juutalaiset noudattaisivat Mooseksen käskyjä viimeistä piirtoa myöden, sillä ei Mooses löytänyt elämän ja kuoleman lopullista avainta. Ei sitä löytänyt Buddhakaan ... Tämä uusi uskonto on nyt julistettu Pekka Ervastin ja hänen elämäntyönsä jatkajan J. R. Hannulan opetuksissa; ja P. E. nimittääkin sitä Maailmanuskonnoksi, sillä se pätee kaikille ihmisille ja siinä on ratkaistuna kaikki elämän pulmat. Tämän uskonnon tunnemme nyt kristosofisen elämänymmärryksen nimellä.

V. L. 1957: 146—147.

NYKYAJAN IHMINEN

Nykyään tarvitsee ihminen uutta uskoa elämään, jotta hän sotapsykoosin, materialismin ja kirkollisen dogmiuskon myrkyttämässä ilmapiirissä jaksaisi olla i h m i n e n. Uuden uskon kykenee antamaan kristosofinen sanoma hänellekin, joka vasta availee silmiään elämän totuuksia tähyilläkseen ja uutta elämäntapaa etsiäkseen. Sillä kristosofia valaisee keskeisesti ihmiselämän keskeisintä kysymystä: kysymystä pahasta ja hyvästä. Jokainen rehellinen ihminen, joka avoimesti kysyy, mitä kristosofinen elämänymmärrys on ja haluaa siihen tutustua, saa kuin ilmaiseksi uutta valoa sieluunsa. Se valo avartaa elämännäkemystä ainakin neljälle suunnalle, joissa jokaisessa pahan ja hyvän probleemi esiintyy.

Ensiksikin avartuu suhteemme toisiin ihmisiin ja tämä avartuminen herättää u s k o a i h m i s e n t e h t ä v ä ä n. — Vanhan elämänkäsityksemme mukaisesti jaoimme ihmiset erilaisiin leireihin, karsinoihin näin: ne ihmiset, jotka lukeutuivat m e i d ä n kirkkokuntaamme tai lahkoomme, olivat ystäviämme, ne edustivat hyviä ihmisiä. Toisten lahkojen

ja kirkkokuntien alaiset olivat, ellei suorastaan vihollisia, niin ainakin sietämättömiä. Heissä ruumistui paha. Samoin meidän puoluelaisemme olivat ystäviä, mutta toisiin puolueisiin lukeutuvia kohtaan oli ylläpidettävä luokkavihaa . . . Meidän kansamme oli aina hyvän puolella, mutta naapurikansat oli pidettävä loitolla armeijoitten avulla, sillä niissä ilmeni paha. — Tämä vanha käsitys alkaa kristosofian valossa horjua, sillä huomaamme, ettei se pidäkään paikkaansa. Ihmiset ovat luonteeltaan ja moraaliltaan perin saman kaltaisia, kuuluivat he minkälaisiin karsinoihin tahansa. Kaikissa heissä on samat heikkoudet: he pettävät, varastavat, valehtelevat . . käyvät sotia, jos heissä lisäksi on inhimillisempiäkin ominaisuuksia. Ja kuitenkin on olemassa ihmisten ja ihmisten välillä todella huomattava ero. Sillä teosofian ja kristosofian valossa me näemme profeettojen ja jumalanpoikien sarjan. On elänyt ihmisiä, uskontojen perustajia, jotka nousevat kuin valopylväät korkealle muun ihmiskunnan yläpuolelle. He eroavat toisista moraalisen vahvuutensa ansiosta, heillä on tuntemus Jumalasta. Jos tämän uuden näkemyksen valossa tahdomme eroittaa pahan ja hyvän, niin huomaamme asetelman menneen ylösalaisin. Sillä nuo „kaukana" olevat jumalanpojat ovatkin todellisuudessa hyvän ruumistumia ja me itse itsekkäine pyyteinemme, paheinemme ja sotaintoinemme edustamme pahuutta. Tämä havainto on nöyryyttävä, mutta samalla se herättää uskon henkiseen kehitykseen ja ihmisen tehtävään: tehtävämme on kasvaa noiden jumalanpoikien täydellisyyteen, jotta meistä tulisi ihmisiä.

Toiseksi saamme uuden käsityksen pahan olemuksesta sinään. Vanha käsityksemme saattoi olla esim. materialistinen: ihminen on eläinkunnan eräs muoto ja hänen "ihmisyytensä" on älykkäässä oveluudessa tulla toimeen maailmassa ja elämän taistelussa. Hyvyys on heikkoutta, vain pahuus merkitsee jotakin ja pahuus on ihminen itse. — Tai hän saattoi omaksua kirkollis-uskonnollisen näkemyksen: on kaksi mahtia, Jumala ja perkele, jotka ovat alituisesti keskenään tukkanuottasilla, kummankaan saamatta koskaan toisestaan yliotetta. Ihminen on perisynnin orja ja hän on auttamattomasti tuomittu siihen ikuiseen piinaan, minkä Jumala on hänelle järjestänyt. — Avautuva uusi elämännäkemys kaataa tällaiset kuvitelmat ja näyttää, ettei ole muuta todellisuutta kuin kaiken takainen Jumala. Siihen uppoutuvat niin paha kuin hyväkin, molemmat ovat mahdollisuuksina Jumalassa. Kehityskaaren siinä kohdassa, missä ihmiskunta nyt on, ilmenee pahan mahti. Sen olemus on aikaan nähden rajoitettu, paha ei ole ikuinen. Koska pahan olemus uppoutuu Jumalaan, niin on toivotonta taistella sitä vastaan, sillä taistellessamme pahaa vastaan ja yrittäessämme sitä sillä tavoin hävittää, on kuin taistelisimme Jumalaa vastaan. Paha on

ainoastaan rakkaudella voitettavissa, rakastamalla paha hyväksi, rakastamalla sitä ihmistä, jossa mielestämme paha esiintyy. Tämä uusi näkemys herättää todellista suvaitsevaisuutta.

Kolmanneksi kristosofinen valo paljastaa epäitsenäisyytemme ja avaa samalla pahan ja hyvän probleemaa. Näemme elämän todellakin menneen kantia kehityskaaren nykyisessä kohdassa. On kaksi valtaa kuten Jeesus sanoo, Mammona ja Jumala. Maailman kansat lukeutuvat kirkkoineen, kouluineen, kulttuureineen . . . mammonan valtapiiriin, missä itsekkyys hallitsee ja väkivalta, pahuus pitää komentoa. Mutta on toinen valtakunta, mikä ei ole tästä maailmasta, Jumalan valtakunta, mikä pyrkii saamaan sijaa maan päällä. Siinä valtakunnassa asuu hyvyys, rakkaus, totuus . . . Kristosofian valossa huomaamme juosseemme ennen mammonan valtakunnan asioilla, etsiessämme sen arvoja: kultaa, valtaa, kunniaa . . . joita se niin auliisti lupaili. Olimme nöyriä kumartaessamme tämän maailman auktoriteetteja, sillä näin tekivät toisetkin, olimme laumaolentoja, perin epäitsenäisiä ollaksemme ihmisiä. Sillä oveluuden, röyhkeyden, kilisevän kullan . . . olimme koroittaneet jumalaksemme ja väkivaltaisimman koroittaneet komentajaksemme, jonka käskystä menimme laumana kuolemaan. — Mutta uusi näkemys viittaa lähestyvään Jumalan valtakuntaan — siihen ei siirrytä laumana, siihen johtaa yksilöitymisen tie. Sillä Jumalan valtakunta on meidän sisällämme. Se tietenkin toteutuu aikanaan ulkoisessakin elämässä, kun niitä, jotka sisäisesti ovat siihen valtakuntaan astuneet, on tarpeeksi paljon. He muodostavat taivasten valtakunnan maan päälle, keskuuteensa. Mutta ratkaisevasti se valtakunta on sisäisesti meissä ja se on siellä jokaisen ihmisen itsensä herätettävissä. Toinen ei voi sitä tehdä meidän puolestamme. Jumalan valtakuntaan pyrkijän on opeteltava noudattamaan Vuorisaarnan käskyjä, tehtävä niiden moraali, henki itsekseen. Hänen on tultava niin yksilölliseksi että tähän kykenee. Jos toinen häntä komentaa: tapa, vanno kuuliaisuutta väkivallalle, käy sotaa, elä kuten eläin, varasta, petä, ole ovela . . .; tai jos hänen sielussaan kuuluu kuiskaus: suutu, hyväile aistillisia mielikuvia, ole epärehellinen, puolusta ihannoitua väkivaltaa ja rakkaudettomuutta . . ., niin hänen täytyy osata sanoa: en tottele, pyrin tulemaan ihmiseksi ja Jumalan valtakunnan kansalaiseksi ja siinä valtakunnassa on kuninkaana Jumala. Vain Hänen edessään notkistan polveni. — Itsenäistyminen avaa totuutta etsivälle sielulle tien Jumalan valtakunnan työsaralle, siirtääkseen olemuksensa painopisteen mammonan valtakunnasta Jumalan valtakuntaan.

Ja neljänneksi hänelle alkaa häämöittämään rakkauden elämä, rakkaus Jumalaan ja siihen työhön, mikä Hänen valtakuntaansa yrittää tuoda maan päälle. Rak-

kaus on kuin kruunu, mikä kruunaa hänet ihmiseksi. Pahuus on tullut niellyksi voitossa, vain hyvyys hallitsee.

V. L. 1957: 158—160.

VAIKUTIN JA TEKO

Eräät uskonsuunnat väittävät, ettei hyvillä teoilla ole merkitystä uskonnollisella alalla, vaan usko yksin pelastaa, kun sitä vastoin apostoli huomauttaa, että usko ilman tekoja on kuollut. Uskovaiset väitelkööt "uskostaan" ja ikuisen kadotuksen pelosta, selvästi kuitenkin on jokaisella teolla vaikuttimensa. Niinpä paha teko voidaan tehdä hyvässä tarkoituksessa, rauhan puolestahan sotiakin käydään. Emme aina tunne vaikuttimiamme, joten saatamme tehdä myöskin hyvän teon itsekkäässä tarkoituksessa, sillä tekojemme motiivi saattaa olla itsekäs. Joku tekee esim. suuren lahjoituksen "hyväntekeväisyydelle", jotta saisi nimensä julkisuuteen jne.

Siirrymme tutkimuksissamme todellisen uskonnollisuuden linjalle, henkiseen liikkeeseen ja tutkimme, miten siinä "usko" ja "teot" suhtautuvat toisiinsa. Kysyessämme mikä on ihmisen ja ihmiskunnan lähin tavoite nykyisessä kehityskaudessamme? saamme vastauksen: mestarius, täydellinen ihminen. Siihen elämä pyrkii ja siihen se meitä kasvattaa. Mestari on ihminen, jossa Kristus on elävä, ja Kristus syntyy ja kasvaa sikäli kun sisäisesti muutumme ja vahvistumme ihmisyydessä. — Tilanne on lyhyesti sanoen tällainen yksilön kohdalla, mutta uskonnollinen ilmoitus synnyttää myöskin ulkoisen muodon, henkisen liikkeen, mikä yrittää jakaa valoa pimeään maailmaan, jotta Kristus saisi muodon yhä useammassa ihmisessä. Henkinen liike ja totuuden etsijän sisäinen kasvu joutuvat näin ollen keskenään jatkuvaan vuorovaikutukseen, joten totuuden etsijän t e o t kohdistuvat pääasiallisesti tuohon liikkeeseen. Hän yrittää sitä tukea ja tehdä sen puolesta työtä ja tekojen takana on vaikutin, motiivi. Se on hänen sielussaan ja siitä luonnollisesti riippuu, kasvaako hänessä Kristus vai ei. On sanottu, että hyvä teko, minkä aiheuttajana on itsekäs motiivi, on arvoton Mestarin silmissä joten joudumme kysymään: Joutuvatko siis hyvät työt aivan hukkaan tällaisessa tapauksessa? Voiko t e k o hävitä; miten siihen suhtautuu karman laki: Mitä kylvät, sitä niität?

Kysymystä on katseltava kahdelta puolelta, vaikuttimen ja karman kannalta. E d e l l i n e n m ä ä r ä ä K r i s t u k s e n k a s v u n m e i s s ä, j ä l k i m m ä i n e n u l k o i s e t s u h t e e m m e. — Pekka Ervast mainitsee, että eläimen hyväily vetää ihmistä vähän alaspäin siveellisesti. Mutta meissähän on myöskin sielullinen

eläinkunta joten, kun esim. ponnistelemme henkisen liikkeen tukemiseksi sellaisesta motiivista, että saisimme työstämme kiitosta tai palkkaa jossain muodossa, niin silloin hyväilemme jotain eläintä sielussamme. Se eläin on — vähän kuvaannollisesti sanoen — jonkinlainen "kissimirri" tai "tiikerinpentu", mikä nauttii silittelystä ja hyrrää tyytyväisenä, mutta on valmis paljastamaan kyntensä heti kun hyväily loppuu. Täten ymmärrämme, ettei Kristus kasva eläintä vaalimalla vaan siten, että luovumme kaikista toiveista itsemme suhteen ja tekojemme vaikuttimena on Mestarin tahto, ilo ja onni saada tehdä sitä työtä mitä Mestari tahtoo meidän tekevän.

Mutta jos osaisimme noin menetellä heti alussa, niin silloinhan olisimmekin jo valmiita oppilaita ja Mestarin työtovereita. On kuitenkin kehoitettu: Ryhtykää työhön sellaisina kuin olette. — Kun katsomme syvälle ihmissieluun niin saatamme melkeinpä hämmästykseksemme todeta, että sangen harva ihminen on perillä tekojensa vaikuttimista. Tavallisimmin on siten, että ihminen uskoo todellakin vaikuttimiensa puhtauteen silloin, kun hän ryhtyy ponnistelemaan henkisen työskentelyn parissa. Vasta monien kompastusten perästä hänen silmänsä vähitellen avautuvat ja hän ymmärtää suureksi nöyryytyksekseen, että hänen suuretkin ponnistuksensa ovat ehkä olleetkin Kristuksen kannalta katsottuna arvottomia. Tämä on nöyryyttävä heräymys. Mutta elämä on koulua ja se johtaa totuudenetsijän ennemmin tai myöhemmin niin ahtaalle, että hänen silmänsä avautuvat. Silloin hänen on käytävä helvettien läpi omassa sielussaan. Hänessä tapahtuu vähitellen sisäinen tyhjentyminen, suuret luulot häviävät ja hänestä tulee pieni alaston ihminen niin kuin lapsi, joka uskaltaa katsoa Mestaria ja Jumalaa silmiin ja rukoilla: Opeta minua tekemään työtä siten, että sillä olisi arvoa Sinunkin silmissäsi. Jotain vanhaa kamaa kuluu hänestä ajan mukana pois ja merkillistä: Se kuluu henkistä työtä tekemällä. Toisia auttamalla tulee itsekin autetuksi.

Mutta asialla on karmallinen puolensa toisellakin tavalla. Onhan parempi tehdä henkiselle liikkeelle hyvää kuin pahaa. Teko sitoo, se tuottaa aikanaan seuraukset motiiviin katsomatta. Henkinen elämä, uskonto sanan todellisessa merkityksessä pyrkii aina henkisesti herättelemään, mutta omasta karmastamme riippuu, tuleeko henkinen liike vastaamme vihollisena vaiko ystävänä. Niinpä joku fanaattinen "uskovainen" saattaa nähdä aikamme teosofisessa liikkeessä suorastaan antikristuksen ilmennyksen ja ryhtyä kaikin keinoin sitä vastustamaan. Tällaistahan on tapahtunut silmiemme edessä. Henkinen liike näyttäytyy hänelle vihollisena vaikka se tahtoo vain auttaa ja valistaa. Karman lain valossa ymmärrämme, että entinen paha teko sitoo hänet henkiseen liikkeeseen näin väärällä tavalla. Jotain tuollainen fanaatik-

ko kyllä aikanaan oppiikin, mutta se oppi on tuskan takana.

Toista on, kun on tullut tehdyksi auttavaa työtä henkisen elämän puolesta, vaikka vaikuttimet ovatkin olleet epäselvät. Karma mittaa tämänkin yhtä täsmällisesti. Kun hyvien tekojen tekijä joskus, vaikka seuraavassa jälleensyntymässä on henkisessä hädässä, niin silloin henkinen liike tulee häntä vastaan — ystävänä. Se tarjoaa auttavan kätensä ja hädässä oleva tarttuu siihen ilolla. Elämä sanoo tällä tavoin: Saat nyt yrittää uudelleen, ehkä nyt osaat tehdä työtä paremmilla motiiveilla; ole tervetullut työhön, ehkä nyt jo osaat uhrautua siten, että uhrisi on Kristuksen kasvulle avuksi ja Mestari antaa sille arvoa.

Edelläsanottu valaisee myöskin Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan sanomaa. On sanottava, että J. R. H. syventi P. E:n työtä. Tämä oli historiallinen välttämättömyys, sillä P. E:n työ jäi kesken, kuten hän itse sanoi vuoden 1934 vuosikokouksessa. Hän ei onnistunut muodostamaan sellaista oppilasjoukkoa, mikä olisi tunnustanut hänet uuden uskonnon perustajaksi ja ryhtynyt tältä pohjalta tekemään työtä hänen sanomansa puolesta. Se työ jäi J. R. H:n tehtäväksi ja J. R. H. keskitti opetuksensa juuri tämän motiivin puhdistamiseen. Hän selvitti jatkuvasti ihmissielun salaisia sokkeloita, jotta oppisimme nopeasti tuntemaan itsemme ja tekemään henkistä työtä siten, että vaikutin ja teko olisivat keskenään sopusoinnussa, että siis Kristus kasvaisi ja henkinen elämä käytännöllistyisi.

V. L. 1957: 179—180.

OPETTAJAN TUNNUSTAMINEN

Asiantuntija tapaa mm. kaunokirjallisuuden piirissä melkoisen paljon teosofisia vaikutteita. Ehkä vähemmän esiintyy varsinaista teosofian julistamaa veljeysmoraalia, mutta sitä enemmän vivahduksia teosofisesta oppirakennelmasta. Mm. kuolemanjälkeinen elämä ja jälleensyntyminen ovat kiinnostaneet kirjailijoita, niin ikään eräät salaisiin taitoihin vivahtavat virtaukset. Mutta teosofiaan perehtynyt lukija, varsinkin jos hän on, kuten tapaamme sanoa, herännyt totuudenetsijä, joka ajattelee lukemaansa, tekee merkillisen havainnon. Ne lähteet, mistä kirjailija on ammentanut tietonsa, jätetään mainitsematta. Tarkkaavainen lukija arvaa tähän kaksikin syytä. Ensiksikin: Kirjoittaja tuntee rehellistä kiintymystä teosofiaan ja on myötätuntoinen sen aatesisällölle. Siksi hän tahtoo esittää sitä toisillekin, mutta maailman pilkkaa peljäten piiloittautuu erilaisten ihmishahmojen taakse, yrittäen tällä tavoin salakuljettaa teosofiaa. Toisessa tapauksessa kirjoittaja tahtoo uskotella lukijoilleen, että hän on itse keksinyt kaiken sen

viisauden, minkä hän on saanut teosofialta. Kummassakin tapauksessa teosofia tulee uhratuksi kirjoittajan oman suuremmoisuuden tehostamiseksi. Kristus tulee uhratuksi itsekkyydelle.

Sillä tosiasia on, että aikamme kaikki henkisyyteen vivahtavat virtaukset ovat saaneet herätyssysäyksen teosofialta, nekin virtaukset, jotka muuten olisivat joko yhä nukkuneet tai kuolleet. Näin ollen olisi rehellistä tunnustaa ne opettajat, jotka itse maailman pilkkaa pelkäämättä ovat teosofisen viisauden julistaneet. Ei H. P. Blavatsky, ei Pekka Ervast, ei J. R. Hannula peljänneet maailman pilkkaa, eivätkä etsineet ihmisten kiitosta elämäntyötä tehdessään. Ei H. P. B. arkaillut toistaa toistamasta päästyään, että hän puhuu suulla suuremmalla, hän puhuu Mestarein sanomaa. Ei Pekka Ervast arkaillut viitata H. P. B:hen ja hänen takanaan oleviin Mestareihin, päin vastoin hän näistä aina puhui. Hän viittasi lisäksi kaikkiin historiallisiin Mestareihin, tunnettuihin ja lisäksi tuntemattomiin. Samoin teki J. R. Hannula. Jokainen heistä ymmärsi, että totuus on sanottava sellaisenaan, olipa se ihmisille karvas tai makea. Totuus yksin vapauttaa harhoista.

Edelläsanottu velvoittaa meitä — jos tunnustaudumme totuuden etsijöiksi — tarkkailemaan itseämme. Näin siksi, jotta mahdollisimman nopeasti pääsisimme oikeille raiteille. — Teemme ensinnäkin sen huomion, että Pekka Ervastinkin kirjoja voidaan tutkia tai paremminkin sanoen lukea kolmella tavalla, kuten pyhiä kirjoja yleensä. Ensimmäinen tapa on asettaa hänet erääksi kirjailijaksi toisten kirjailijoitten rinnalle ja täten arvostella häntä maailman mittapuiden mukaan. Tällainen lukeminen kenties herättää uusia ajatuksia, mutta ei auta sanottavasti lukijaa. — Toinen tapa on syventyä P. E:n kirjoihin tunteillen, uppoutua niiden sisäiseen kauneuteen, antautua hänen opetuksistaan uhkuvan syvän viisauden tuuditeltavaksi. Tällöin kirjoista tulee tavallaan hartauskirjoja. Näinhän parhaat "uskovaisetkin" suhtautuvat pyhään kirjaansa, ajattelematta sen sisältöä ja lauseitten merkitystä. Kirjan lauseet ovat sellaisinaan "pyhiä", joten tutkiminen on tarpeetonta. Tämä lukemistapa on edellistä tapaa syvempi, sillä siihen liittyy myötätunto kirjan sisältöä kohtaan. — Kolmas lukemistapa on syvin, se tapahtuu tahdon myötävaikutuksella. Näin osaa lukea vain totuutta etsimään herännyt ihminen. Hän tunkeutuu opetusten sisältöön päämääränään ymmärtää, mitä kirjoittaja on tarkoittanut. Sillä hänen sisällään on pyrkimys: Miten osaisin itse näitä opetuksia toteuttaa.

On luonnollista, että P. E:n opetusten tahtoperäinen ymmärtäminen eli käytännöllinen henkinen elämä etenee asteittain. Asteettaisuus voi vaihdella, koska olemme erilaisia yksilöitä, mutta voimme ajatella tyypillistä linjaa.

Pekka Ervast asettaa Matteuksen Vuorisaarnan käskyt ja neuvot korkeimmaksi seurattavaksi

moraaliksi. Kaikissa opetuksissaan hän esittää Jeesus Kristuksen korkeimmaksi Mestariksi ja hänen opetuksensa pätevimmiksi. On siis luonnollista, että herännyt totuudenetsijä menettelee samoin. Hän ymmärtää näin: Henkinen elämä on sitä, että minä yritän toteuttaa omassa elämässäni Jeesuksen Vuorisaarnan käskyjä. Tämä riittää minulle. On paljon asioita ja opetuksia joita en ymmärrä, mutta tämän ymmärrän. Kun elän tuon suuren Mestarin oppien mukaan, niin silloin täytän elämän tahtoa.

Näin tehden totuudenetsijä onkin aloittanut oikeasta päästä. Mutta vaikka hän alussa uskookin näin täyttävänsä elämän lopullisen tahdon, niin aikanaan tulee kuitenkin aivan kuin portti vastaan. Portti on ympäröivä ihmiskunta. Hän tulee kysyneeksi itseltään: Minuako Jeesus Kristus vain opetti, eikö hänen opetuksensa kuulu kaikille? Sitäkö henkinen elämä pohjimmaltaan on, että vain minä osaisin elää ihmisen tavalla? Minähän elän jonkinlaisessa laiskan paratiisissa ja annan muun ihmiskunnan näántyä omaan onnettomuuteensa. Olisikohan ryhdyttävä tekemään työtä, puhumaan tästä sanomasta toisille?

Tämä portti on eräänlainen heilahdusvaihe, jonka oikea ratkaisu on riippuvainen etsijän kyvystä sulattaa opetuksia. Jos hän pitää itsepintaisesti kiinni saamastaan käsityksestä, että nimenomaan Matteuksen Vuorisaarnan puolesta on tehtävä työtä, niin hän saattaa lähteä — jos hänellä on voimakas tempperamentti — yksinäisenä apostolina maailmaan käännyttämään ihmisiä. Ja tuleehan siitä aikanaan omat kokemuksensa. Hän saattaa unohtaa sen, että hän sai tietää Matteuksen Vuorisaarnan aitoudesta Pekka Ervastilta. Tähän vivahtavia ilmiöitähän tapaamme kristillisessä lahkolaismaailmassa, vaikka niissä Vuorisaarna onkin tuntematon.

Mutta etsijä saattaa — ehkä tavallisemmin — jäädä kristosofiseen veljespiiriin, ryhtyen siinä tekemään kykyjensä mukaan työtä omaksumansa Matteuksen Vuorisaarnan puolesta. Ja taas hän kukaties on vakuutettu, että tämä on lopullinen vaihe. — Kunnes aikanaan tulee portti vastaan. Hänen tajuntansa näköpiiri avartuu ja hän ymmärtää, ettei hän tietäisi Matteuksen Vuorisaarnasta mitään ilman Pekka Ervastin opetuksia. Olikohan siis P. E:llä sanottavanaan jotain "omaakin"? Kukaties hän opetti Vuorisaarnankin kyseessäollen muutakin kuin mitä Matteuksessa sanotaan? — Hän on aikaisemmin lukenut monet kerrat mm. P. E:n "Vuorisaarna"-kirjan, mutta ei hän ole siinä huomannut P. E:ltä mitään "omaa", vaan ainoastaan Jeesuksen opetusten tulkintoja. Hän tutkii nyt uudelleen sekä tuota kirjaa että muita P. E:n opetuksia samasta asiasta. Hämmästyksekseen hänelle selviää, että Pekka Ervast onkin mennyt opetuksissaan paljon syvemmälle, kuin mitä Matteuksessa kerrotaan. Hän rinnastaa toisiinsa Matteuksen Vuori-

saarnaa ja P. E:n opetuksia, edellisessä tuo moraali esitetään muutamilla lauseilla, P. E. esittää saman moraalin kymmeniltä eri puolilta. Toisaalta taas "Vuorisaarna"-kirjassaan P. E. keskittää käskyjen sisällön muutamiin ytimekkäisiin lauseihin: Älä suutu, Älä ole ajatuksissasikaan epäpuhdas, Älä vanno, Älä vastusta pahaa, Älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä. Eihän Matteuksessa kerrota näin tiivistetysti. Tämä on P. E:n "omaa". — Kirjassaan "Jeesuksen salakoulu" P. E. paljastaa näiden käskyjen salaisen vaikutuksen oppilaaseen: Käskyjen seuraaminen herättää eräitä yliaistillisia kykyjä. Eihän tällaista puhuta Matteuksessa, tämäkin on P. E:n "omaa". Niin ikään hän paljastaa Vuorisaarnan käskyjen positiiviset puolet: Hyvyyden, puhtauden, totuuden, rauhan ja rakkauden. Tätäkään ei esitetä Matteuksessa tällä tavoin, selventävästi, tämäkin on P. E:n "omaa". Jne. — Totuudenetsijän silmät avautuvat näkemään, että Pekka Ervast onkin kirjoittanut Vuorisaarnan uudelleen. Eikä tässä ole tapahtunut Jeesuksen Vuorisaarnalle vääryyttä, sillä se jää koskemattomaksi, mutta siinä esitetty moraali on tullut esitetyksi suuresti syvennettynä. Niinpä Matteuksen neljäs käsky, jossa sanotaan pahan tulevan meitä vastaan toisen ihmisen muodossa: "Jos joku lyö sinua oikealle korvalle, niin käännä hänelle toinenkin . . ." tulee P. E:n syventämänä lisäksi sanotuksi: Älä vastusta pahaa omassa sielussasikaan.

Totuudenetsijän sielu avartuu näin ja hän alkaa aavistaa, että tässä työssä onkin nähtävästi asetettava enemmän painoa P. E:n opettamalle moraalille. Ja hän tekee näin. Mutta jotakin jää hämäräksi, on kuin jokin tyhjiö, portti vastassa. Olisi niin turvallista puhua vain Jeesuksesta, siihen on niin totuttu. Jeesus eli niin kaukana sekä paikallisesti että historiallisesti. Pekka Ervastin nimen mainintaa vähän arkailee, onhan hän suomalainen. — Mitä, kuiskasiko joku: "I s ä n l u o t u l l a a n P o j a n k a u t t a".

Ei, ei sitä kukaan k u i s k a n n u t, siitä puhuu paitsi P. E., myöskin J. R. Hannula kymmenissä kirjoissaan. He ovat siitä puhuneet esitelmin sadoille kuuntelijoille julkisesti. — Etsijä on lukenut niitä paljon, on ollut niitä ymmärtävinäänkin. Onhan J. R. Hannula puhunut ja kirjoittanut paljon alkaneesta suuresta maailmanuskonnosta ja että Pekka Ervast on sen uskonnon keskushenkilö, mutta aina vain on jäänyt jotakin hämäräksi.

Missä on vika? Se ei saata olla opetuksessa, vaan etsijän omassa tajunnassa. Ja etsijä ymmärtää: Minun elämäntehtäväni on tässä henkisessä työssä, mutta en saa alleni kestävää perustusta, jolta voisin tarmollani ponnistaa, ennen kuin tämä pulma kokonaisuudessaan selviää.

Ja taas välähtää. On kuin joku olisi kuiskannut: "I h m i n e n k a s v a a h e n k i s e s s ä t y ö s s ä." Ei, ei tätäkään kukaan kuiskannut, kyllä etsijä oli siitä kuullut sekä J. R. H:n omasta suusta

että lukenut hänen kirjoistaan. Mutta hän ei ollut sitä ymmärtänyt, sillä häneltä puuttui kokemusta. Nyt alkaa pulma valjeta. Etsijä vilkaisee — kuvannollisesti — taakseen, katsoo menneisyyttään ja toteaa, että asiat ovat vähitellen selvinneet. Ne ovat selvinneet kristosofista työtä tehden. Hän alkaa ymmärtää nyt uudella tavalla Pekka Ervastin henkistä ja okkultista asemaa, hänen Jordankastekokemustaan, Logoksen Isä-inkarnaatiota hänessä, Maailmanuskonnon syntyä näiden tuloksena ... Nyt hän vasta löytää todellisen perustan työlleen. Sen tulee olla työtä syntyneen Maailmanuskonnon puolesta.

Etsijä saavuttaa sisäisen rauhan ja hän ymmärtää, ettei se rauha ja selvyys tullut vain miettimällä, ei istumalla kädet ristissä, ei Pekka Ervastin kirjoja arvostellen lukemalla, ei tunteilemalla hänen opetustensa kauneudella ... Se rauha tuli kristosofista työtä tekemällä, siinä sivussa kuin palkkana, armosta. Siinä mukana tuli selvyys ja kallio jalkojen alle. On totta, että henkinen kasvu tapahtuu henkisen työn yhteydessä ja Kristusmoraalin käytännöllistyttäminenkin on ajanollen hedelmätöntä ilman henkistä työtä. Sillä varsinainen henkinen elämä alkaa tahdosta. — Tuo merkillinen rauha sielussa vaikuttaa senkin, että hän katselee kanssatyöntekijöitäänkin nyt kuin uusin silmin. Ennen hän oli kärkäs arvostelemaan toisia, mutta hän ymmärtää nyt jokaista hänen omalla kohdallaan. Hän ymmärtää suvaitsevaisuutta. Johan H. P. B:kin puhui suvaitsevaisuudesta, mutta hänen opetustaan etsijä tajusi ennen jotenkin älyssään. Nyt hän ymmärtää kokemuksesta, että jokainen kasvaa henkisessä työssä kokemuksien kautta ja siksi suvaitsevaisuus toisia kohtaan on ainoa oikea asenne. Veljeys alkaa kasvaa hänen luonteekseen, tämä fyysillisen maailman ensimmäinen totuus, veljeys, alkaa tulla todellisuudeksi. Ja totuus vapauttaa.

Mutta orjuudesta vapautumisen jälkeen alkaa korpivaellus: Työtä on paljon ja sitä on tehtävä, mutta mistä tulee voimia? Mistähän J. R. Hannula sai sen voiman, että kiersi Suomen jokaisen kolkan teosofista työtä tehden? Miten hän jaksoi ja kykeni pitää tuhannet esitelmät? — Kuiskasiko taas joku: "Ken rakastaa, hän jaksaa." Ei, ei sitä kukaan kuiskannut. Etsijä oli sen kuullut J. R. H:n omasta suusta ja lukenut hänen kirjoistaan. Mutta kun hänellä ei ollut siitä kokemusta, niin hän ei sitä ymmärtänyt. — Etsijän eteen tulee taas kuin tyhjiö, portti: Voiman portti. On ratkaistava voiman salaisuus. Perusta, miltä henkistä työtä tehdään on luja, mutta rakennus mikä sille rakennetaan, on vasta alussa. Se kysyy voimia. Rakkaus on voima, sillä todellakin: Ken rakastaa hän jaksaa. — Pekka Ervastin voiman salaisuutta on kuin helpompi ymmärtää hänen suuren henkisen kokemuksensa nojalla. Mutta jos ymmärtäisi J. R. H:n voiman salaisuuden, niin siitä ehkä olisi apua etsijällekin.

— "Koin suurta rakkauden tulvaa ja ymmärsin, että se oli Pekka Ervastin rakkautta"... Ei tuotakaan kuiskannut kukaan, sillä J. R. H. siitä kertoo kokemuksenaan. J. R. H:n voima oli rakkaudessa P. E:hen ja P. E:n rakkaus häneen. Siis etsijänkin voiman salaisuus on rakkaus Mestariin. Mutta J. R. H. tunsi Pekka Ervastin sellaisena Jumalan Poikana kuin hän oli, ehkä tässä oli hänen rakkausvoimansa avain? Siis etsijänkin tulee tunkeutua yhä syvemmälle, tulla Mestarin salaisuuden tajuamiseen.

Ja taas etsijälle välähtää: Enhän tietäisi, enhän ymmärtäisi Pekka Ervastin henkistä ja okkultista asemaa ilman J. R. Hannulan opetuksia. Ja ellen näistä olisi saanut selvyyttä en olisi löytänyt alleni sitä kalliota jolla nyt seison. Minun kohdaltani Maailmanuskonto olisi olematon. J. R. H. sen minulle paljasti. — Ehkä tähän sisältyy voiman salaisuus? Rakkauden salaisuus, sillä ken rakastaa, hän jaksaa...

Maailmanuskonnon työtä tehden ja itse siinä työssä kasvaen, totuudenetsijän sielu avartuu kokemusten kautta ja avulla. Hän oppii antamaan kunnian sille, kenelle se kuuluu. Hän oppii antamaan täyden tunnustuksen näkymättömälle Mestarille.

V. L. 1957: 210—213.

VASTAUS

Rakas Veli.

Kiitos kirjeestäsi. — Niin, "ken hän oli"? Tuon kysymyksen on varmaan moni tehnyt, tehnyt sen hiljaa ja ääneen, eikä syyttä. Todeta täytyy, että maailma on kaltaisensa ja että suurien Opettajien on peiteltävä itseään. Mutta meillä on yksi mittapuu: "Hedelmistään te heidät tunnette". Henkiset kuninkaat antavat toisilleen lahjoja, nöyrässä rakkaudessa he toisiaan tukevat, toistensa — ihmisten käsissä vääristyneitä — oppeja selventävät. Eivät he maallisten kuninkaitten tavalla syökse toisiaan valtaistuimelta, eivät madalla toistensa opetuksia. Kaikkia he nostavat. Eivät he kerskaile itse keksineensä viisautta, he antavat kaiken kunnian Jumalalle. — Tämä on se hedelmä, mistä puu tunnetaan ja se riittää meille sillä tavoin, että saatamme uskoa heidän opetuksiinsa, luottaa heidän viisauteensa. Usko ja luottamus antaa meille perustan millä saatamme seistä, ja edetä heidän viittomallaan tiellä. Näin meillä on tie selvänä edessämme, tie, minkä muodostaa Pekka Ervastin uudistama Vuorisaarna. Kas, P. E. uudisti Vuorisaarnan. Ei sillä tavoin, että Jeesuksen Vuorisaarna olisi tehty mitättömäksi, ei, vaan siten että se tuli syvennetyksi. Ajattelemme vaikkapa neljättä käskyä. Matteuksessa sanotaan: Jos joku lyö sinua poskelle, niin käännä

toinenkin. Paha esitetään Jeesuksen Vuorisaarnassa toisen ihmisen muodossa. Eikä P. E. tätä kumoa, mutta hän jatkaa: Älä vastusta pahaa edes itsessäsi. — Pekka Ervastin opetukset menevät täten syvemmälle.

J. R. H:sta taas tiedämme, että hän asettaa opetustensa perustaksi sekä Jeesuksen että P. E:n Vuorisaarnan ja tälle perustukselle hän rakentaa. Hän tunkeutuu ihmissielun jokaiseen sopukkaan, paljastaa siellä valheen, vääryyden, julmuuden . . . , mutta samalla antaa parantavan lääkkeen. — Näin meillä on varmat Opettajat ja mitäpä muuta osaamme kuin kiittää Elämää, että olemme saaneet syntyä tällaisten asioitten pariin ja samalla toivoa, että osaisimme kulkea näin selväksi viitoitetulla tiellä. Eikä ainoastaan itse kulkea, vaan että osaisimme tehdä työtä tämän sanoman puolesta. Henkinen elämä on työtä. Niinpä P. E. sanoikin, että suorin tie tulla Mestarin oppilaaksi on ryhtyä hänen työtoverikseen. Ja työtä on monenlaista, joista tärkein on: Olla uskollinen loppuun asti, "kaatua kuin soturi paikalleen", sanoo P. E. Näin tekivät P. E. ja J. R. H., henkisen työnsä ääreen he kaatuivat, pimeän, orvon ihmiskunnan puolesta.

Pääsiäinenkin taas lähestyy, ja veljesjuhlat, täällä ehkä tavataan.

Syd. terveisin

V. L. 1957: 232.

"POHJOLAN APOSTOLIT"

Yritämme seuraavassa tutustua asiaan, josta ei ole tietääkseni paljon puhuttu, mutta jonka ymmärtäminen suuren Maailmanuskonnon syntymisen yhteydessä on välttämätön. Asialla on kyllä verrattain syvä okkultis-henkinen pohja, mutta sen älyperäinenkin ymmärtäminen antaa aavistuksen alkaneen uskonnon voimatekijöistä.

Kirjassaan "Mestarin sanoma" J. R. Hannula kertoo Maailmanuskonnon synnystä, joka varsinaisesti keskittyi siihen Jordankastekokemukseen, minkä Pekka Ervast koki 13 päivänä lokakuuta 1896. — P. E. mainitsee tästä suuresta uudestisyntymiskokemuksestaan, että hän sai kokemuksensa jälkeen käskyn aloittaa teosofinen työ Suomessa. Ei siis ollut kysymys vain Pekka Ervastin henkilökohtaisesta vihkimyksestä, vaan ihmiskunnan nostamisesta uuden uskonnon avulla. — Sanotussa kirjassa, luvussa Pohjolan apostolit, J. R. H. sanoo mm: ". . . eikö tällaiseen suureen saavutukseen, universaaliseen uudestisyntymiseen, kuulu vastaavasti myös suuri puhdistuksen tie? Kun Pohjolassa, Suomessa, on koettu suuri henkinen uudestisyntyminen, niin eikö täällä ole sitä ennen täytynyt tapahtua myös vastaavanlainen valmistava työ?".

Kysymys tähtää siis siihen, että

samoin kuin ihmisen (pienoismaailman) henkinen uudestisyntyminen merkitsee yksilöllisyyden ja persoonallisuuden yhtymistä, jolloin i h m i n e n sanan ankarassa merkityksessä syntyy, samoin ihmiskuntaa (suurta maailmaa) koskevissa tapahtumissa pitäisi vallita sama laki. Pitäisi siis myöskin tapahtua yksilöllisyyden ja persoonallisuuden yhtyminen s i l l o i n, kun uskontojen korkeampi minä esiintyy päivätietoisuuden tasolla; sen täytyy myöskin jollain tavoin yhtyä persoonallisuuteen. Kaikki vanhan liiton uskonnothan ovat — kuten P. E. sanoo — uskontojen korkeamman minän, Kristusviisauden persoonallisuuksia. Ja koska Pekka Ervastin sanomassa esiintyi uskontojen korkeampi minä vielä syvemmin kuin Jeesuksen sanomassa, niin kristinuskokin joutui tavallaan edustamaan uskontojen persoonallisuutta. Tilanne on näin ainakin s e n kristinuskon suhteen, jonka tunnemme virallisena kristinuskona.

Samoin kuin ihminen joutuu kulkemaan neliasteisen puhdistuksen tien ennen henkistä uudestisyntymistään, samoin täytyy tapahtua koko ihmiskuntaa koskevassa kosmillis-henkisessä uudestisyntymässä. Ja samoin kuin ihmisen henkisessä uudestisyntymässä, yksilöllisyyden ja persoonallisuuden yhtymisessä herää päivätajuisesti itsetietoiseksi ensikädessä viides prinsiippi, m a n a s, samoin tulee tapahtua uskontojen korkeamman minän ja persoonallisuuden yhtyessä. Kun on kysymyksessä suuri ihmiskunta niin r o d u t edustavat prinsiippejä, ne ilmentävät, toteuttavat ihmisen prinsiipeissä olevia voimia. Viidennen juurirodun viides alarotu, jossa nyt elämme, pyrkii manaksen heräämiseen ja puhdistuksen tie liittyy näihin asioihin siten, kun J. R. H. tarkemmin kuvailee.

On siis ymmärrettävissä, että kun uskontojen korkeampi minä tuli päivätietoisuuden tasolle yhden ihmisen, Pekka Ervastin kautta, hänen henkisessä kokemuksessaan ja sen jälkeisissä opetuksissaan, niin samoin täytyy uskonnon eli Logos-viisauden persoonallisuutta olla edustamassa jonkun ihmisen. Tai jotkut ihmiset. J. R. H. kuvaileekin edellä mainitsemassamme kirjassa, että noin tuhannen vuoden ajan tehtiin Pohjolassa sellaista työtä, joka vastaa puhdistuksen tietä. Nimittäin puhdistuksen tietä u s k o n n o n alalla. Siihen ottivat osaa suuret joukot, mutta yksi henkilö oli kärjessä. Yksi henkilö kunakin aikana sai tehtäväkseen edustaa p e r s o o n a l l i s u u t t a merkityksessä u s k o n t o. Ensimmäisenä esiintyi Pohjolan apostoli Ansgarius, toisena Suomen apostoli Henrik, kolmantena Pohjolan leijona Kustaa II Adolf ja neljäntenä Pohjolan sfinksi Aleksanteri I. Näiden työ merkitsi puhdistuksen tien neljää astetta. Näistä asioista voi jokainen lukea tarkemmin J. R. H:n kirjasta "Mestarin sanoma".

J. R. H. päättää kuvauksensa sanomalla: "Kaikkien näiden valmistavien töitten jälkeen tapahtui varsinainen pelastuksen kaipuun toteutuminen siinä univer-

saalisessa uudestisyntymisessä, minkä Pekka Ervast koki 21:llä ikävuodellaan 13 p:nä lokakuuta 1896", jne. Mutta lähempi tutkiminen avaa ymmärryksemme näkemään, että hänen kuvauksensa jää kesken. Kysymme: Minne joutui se henkilö tai ne henkilöt, jotka tässä J. R. H:n kuvauksessa edustivat syntyneen Maailmanuskonnon persoonallisuutta, joka kävi puhdistuksen tietä ja jonka pitäisi jotenkin olla yhtyneenä alkaneeseen Maailmanuskontoon? — Kun ihminen kokee henkisen uudestisyntymisen, niin ei hänen persoonallisuutensa häviä. Päin vastoin hänen persoonallisuutensa tulee kuolemattomaksi, sillä vasta henkisessä syntymässä persoonallisuus löytää varsinaisen tehtävänsä: Olla yksilöllisyyden ilmentäjä. Mutta J. R. H:n kertomukseen jää tässä kohdassa aukko, ja tämä velvoittaa meitä tutkimaan asiaa.

— — —

Kirjassaan "Miten tulin teosofiksi" kirjoittaa J. R. Hannula (alias Johannes Kotipelto), toinen painos, sivuilla 26—27, että "vaikka lapsuudessani olin miltei yhtämittaisissa uskonnollis-filosofisissa mietiskelyissä, niin en ollut astraalisesti selvänäköinen". Hänen maatessaan yöllä valveilla, alkoi näkymätön olento puhua. Hän puhui kauan ja rohkaisevasti. "Pysyväisesti jäi mieleeni pari lausetta. Ensiksi: 'Älä pelkää mitään, sillä minä olen niin vahva, että voitan Saatanankin'. Toinen muistiini jäänyt lause oli näin: 'Älä mene ulos, etteivät koirat sinua purisi' ". — J. R. H. jatkaa: "Tästä tapauksesta jäi merkillinen jälkivaikutus. Nim. aina kun tämä tapaus tuli mieleeni ja ajattelin noita lauseita, kävi värinä selkärankani lävitse. Siinä oli samalla jotakin pyhää ja korkeata. Ja tätä kesti vuosikymmeniä. Sitä kesti siihen asti, kunnes löysin ja liityin teosofiaan. Tai lähemmin sanoen kesti sitä siihen asti, kunnes tapasin Pekka Ervastin ja liityin häneen". — J. R. H. kertoi tästä kokemuksestaan muutaman kerran jälkeenkin päin, tahtoen nähtävästi korostaa tapahtuman merkitystä.

J. R. H. selittää tarkemmin tuon näkymättömän olennon lausumien sanojen merkitystä, joten emme niihin nyt puutu. Niistä voi jokainen itse lukea. Sen sijaan kysymme: Mikä oli tuo toistuva värinä selkärangassa ja miksi se lakkasi toistumasta silloin, kun J. R. H. liittyi Pekka Ervastiin?

Pekka Ervast opettaa, että jos olemme esim. musikaalisia ja kuulemme jotakin taivaallisen kaunista soittoa tai laulua, mikä kuuluu erittäin ihanalta, niin silloin saattaa tapahtua, että on kuin verho poistuisi meidän ja ikuisen kauneuden maailman väliltä ja tunnemme jotakin väreilyä aivoista alkaen pitkin selkärankaa alaspäin. Jumalallinen kauneus koskettaa tajuntaamme näin ja se on buddhista tuleva vaikutus. Se tulee tajuntaamme mielikuvitusvoiman kautta, eikä sellaisenaan ole aivan välitön henkinen tajuaminen. Se on buddhin negatiivinen vaikutus, mikä pukeutuu astraaliseen muotoon. Vasta kun elämme positii-

visen maagillisesti korkeammassa minässämme, ovat buddhiset voimat ja väreilyt aina käytettävissämme.

Liittäessämme nämä Pekka Ervastin opetukset J. R. H:n kokemuksiin ja jos meillä sattuu olemaan laadultaan vastaavia kokemuksia, niin saatamme ymmärtää, mistä on kysymys.

Ensinnäkin tulee selväksi, että näkymättömän olennon J. R. H:lle antama opetus tuli buddhisen maailman korkeuksista. Se ei ollut jonkun astraalisen olennon juttelua, jota kuka tahansa sielullisesti rikkinäinen tai mediumistinen ihminen saattaa kuulla. Opetus oli Valkoisen Mestarin opetusta, hiljaisuuden ääntä sanan korkeammassa merkityksessä. Se avasi kanavat buddhiseen maailmaan.

Toiseksi näemme, ettei kokemus ollut vain lapsuusvuosien hetkellinen ilmiö, vaan se toistui joka kerta, kun hän ajatteli tuota tapausta. Ja sitä kesti vuosikymmeniä. Näin ollen kysymme: Oliko tuo väreily laadultaan negatiivista vaiko positiivista?

Jos meillä on kuten sanoimme, laadultaan vastaavanlaista kokemusta niin tiedämme, ettei sellaista tapahdu koska tahansa, se ei ole riippuvainen omasta tahdostamme. Tuollainen väreily tapahtuu silloin kun se tapahtuu, omia aikojaan ja silloin se on todellakin buddhin negatiivinen vaikutus. J. R. H:n kokemus sen sijaan toistui aina, kun hän ajatteli lapsuutensa näkymättömän olennon puhetta. Ja sitä kesti vuosikymmeniä. Väreilyllä oli siis positiivinen luonne, se oli tahdonalainen ilmiö. Ja tämä sanoo, että J. R. H. eli jo lapsena positiivisen maagillisesti korkeammassa minässään.

Entä miksi tuo korkeammassa minässä eläminen ilmeni laadullisesti samantapaisena, kuin hetkellinen negatiivinen avautuminenkin siis väreilynä selkärangassa? — Se johtui siitä luonnollisesta syystä, että J. R. H:lla oli uusi ruumis, eikä hän ollut vielä silloin tässä ruumistuksessa suorittanut "mystillisen avioliittonsa" eli henkisen uudestisyntymisensä kertausta. Kokemushan tapahtui aivan lapsena. — Entä miksi kyseinen ilmiö lakkasi silloin, kun J. R. H. liittyi Pekka Ervastiin?

J. R. H. painostaa sitä, että tuo buddhinen vibraatio oli hänelle kuin Betlehemin tähti, joka johdatti häntä Kristuksen luo. Tämä kohta valaisee tilannetta vielä syvemmin: Pekka Ervast merkitsi J. R. H:lle jollakin tavalla korkeampaa minää, johon hän joutui yhtymään positiivisen maagillisesti, eli siis liittymään hänen henkiseen työhönsä, tekemään samaa työtä kuin P. E:kin. Tapahtui jotakin samaa, kuin tapahtuu yksilölle silloin, kun hän kokee henkisen uudestisyntymisensä: Persoonallisuudesta tulee korkeamman minänsä ilmentäjä. Tässä tapauksessa J. R. Hannulasta tuli Pekka Ervastin elämäntyön toteuttaja, ilmentäjä, käytännöllistäjä. Samoihin aikoihin J. R. H. koki oman psykologisenkin uudestisyntymisensä.

Edellä sanottu on tärkeätä ym-

märtää sen vuoksi koska J. R. Hannulan elämäntyö liittyy elimellisesti Pekka Ervastin elämäntyöhön. Maailmanuskonnon syntymiseen liittyy sellainen totuus, että ellei J. R. H. olisi jatkanut P. E:n työtä tuomalla julki hänen henkisen ja okkultisen asemansa, niin uusi uskonto olisi jäänyt riippumaan ilmaan. Uskonto ei synny ilman julistajaa, joten Pekka Ervastin asema oli saatava julkisuuteen.

— — —

Edellä sanotun lisäksi teemme seuraavan yhteenvedon.

Kun planeettamme ihmiskunta oli kehityksessään tullut siihen vaiheeseen, ettei se voinut omin voimin edetä, niin aurinko-Logoksemme Pyhän Hengen ryhmästä tuli inspiratio: Maapalloa on autettava. Silloin tuli aurinkokuntamme toisista kehitysjärjestelmistä, etenkin Merkuriuksesta ja Venuksesta auttajia, jotka perustivat tänne Salaisen Veljeskunnan. Tämä Veljeskunta on Maaplaneetan Valkoinen Keskuslooshi. Sitä on nimitetty myöskin Himalajan Looshiksi ja sen korkein johtaja on Sanat-Kumaara, jota hebrealaiskirje nimittää Melkisedekiksi. — Tämän Veljeskunnan perustaminen oli välttämättömyys sekä koko ihmiskunnalle että etenkin edellisten juurirotujen etujoukoille, jotka olivat varhempien luomispäivien olentoja ja joiden tuli k a r m a n s a vuoksi, siis pidemmän kehityskautensa takia siirtyä pois Maaplaneetalta. He ovatkin, kuten P. E. opettaa, siirtyneet jo suurimmaksi osaksi pois. — Himalajan Looshi, Maa-planeetan Keskuslooshi on lähettänyt maailmaan historiallisten Mestareitten sarjan ja nämä ovat perustaneet entisen uskonnot. Jälkeen Kristuksen tämä Looshi lisäksi päätti, että joka vuosisata on tehtävä yritys ainakin länsimaitten auttamiseksi. Viime vuosisadan lähettiläs oli H. P. Blavatsky ja hän sanoo "Teosofian avaimessa", ettei tarvitse odottaa uutta lähettilästä ennen vuotta 1975. — Historiallisten Mestareitten sarja ja nämä vuosisatalähettiläät ovat siis Himalajan Looshin lähettämiä.

Nykyajan ihmiskunnan valtaenemmistö on niitä sieluja, jotka yksilöityivät eläinkunnasta kolmannen luomispäivän lopulla ja nykyisen neljännen alussa. P. E. sanoo, että me muodostamme Aurinko-Logoksemme poikaryhmän, olemme kuin atomeja Kristuksen ruumiissa. Ja lisäksi, että Kristus on aivan erikoisella tavalla mukana ihmiskunnan kanssa. Ja kun aika oli taas täyttynyt, niin Aurinko-Logoksen Poikaryhmästä tuli inspiratio, että Maata on autettava. Kirjassaan "Teosofian sanoma nykyajalle" Pekka Ervast sanoo, että eräs Elohimeista, Kristukseksi nimitetty Olento syntyi Jeesus Natsarealaisena. Jordanin kasteessa Jeesus otti sellaisen vihkimyksen, teki sellaisen suur-rynnistyksen, että hän nousi Melkisedekin tasalle ja yhtyi siihen Suureen Uhriin eli Kosmilliseen Kristukseen, jonka kuvan kaltaisiksi kaikki on kutsuttu tulemaan. Se oli universaalinen saavutus, joka koski koko

aurinkokuntaa. Siinä saavutuksessa maapallokin sai korkeamman minän ja ihmiskunnan suhde Kosmilliseen Kristukseen muuttui. Se muuttui siten, että tavallisella ihmisellä on nyt mahdollisuus uskossa vastaanottaa Kristus, tuntea ja tajuta Kristusrakkautta, ja tämä tapahtuu päivätajuisesti. Ennen tällainen mahdollisuus oli vain niillä harvoilla, jotka Melkisedekin koulua käyden ottivat vihkimyksiä. He saivat näkymättömässä maailmassa kokea Kristusta.

Mutta Jeesus Kristuksen saavutuksessa Karman johto jäi vielä tämän maailman Jumalalle, Saatanalle. Jeesus teloitettiin, samoin on tehty hänen seuraajilleen koko kristillisen ajan. Vaikka Jeesus Kristus loikin uuden koulun, joka ei ollut Maa-planeetan keskuslooshista lähtöisin, vaan aurinkokuntamme Keskuslooshista, niin Kristuksen opetusten seuraajat ovat jatkuvasti saaneet maksaa uskonsa ja elämänkäsityksensä verimarttyyriudella. P. E. opettaakin, että Valkoisten Voimien taholla oli jo kauan valmistettu aikaa, jolloin saataisiin muutos karman toiminnassa. Niinpä ajan tullen tulikin taas uusi inspiratio, tällä kertaa korkeimmalta Aurinko-Looshilta, joka sen otti vastaan Keskusaurinko Siriuksesta, että Maa-planeettaa on autettava. Tuli suuri kosmillis-henkinen voimavuodatus Siriuksesta ja sen takaisista hierarkioista, mannasade, joka antoi uuden virityksen sekä koko aurinkokunnalle että maapallolle. Vuodatus muuttui täällä uudeksi luonnonvoimaksi. Karman johtokin muuttui inhimillisemmäksi. Tämä voimavuodatus sai inhimillisesti käsitettävän muodon alustavasti H. P. Blavatskyn teosofisessa sanomassa ja täydellistyi ja sai lopullisen syvyytensä Pekka Ervastissa ja hänen sanomassaan. Syntyi uusi uskonto. Mutta tämä uskonto, jota Pekka Ervast nimittää Maailmanuskonnoksi, ei tullut Himaalajan looshilta, eikä se ollut vain Jeesuksen sanoman entisöimistä, se tuli aurinkokuntamme Keskus-Looshista, sen korkeimmasta eli Isäryhmästä. Siksi Pekka Ervast nimittääkin Maailmanuskontoa uskontojen korkeammaksi minäksi, sillä entiset uskonnot jäivät edustamaan persoonallisuuksia.

On paljon totta legendassa tietäjistä itäisiltä mailta. Kun Jeesus syntyi Betlehemissä, eli oikeammin, kun Kristus syntyi Jordanin kasteessa, niin tietäjät itäisiltä mailta tulivat tervehtimään. He tulivat vanhojen uskontojen edustajina, he edustivat Jeesuksen tuoman uuden uskonnon persoonallisuuksia. Samoin pitää paikkansa, että kun Pekka Ervast toi uuden sanoman, uuden henkisen voiman, uuden uskonnon, uskontojen korkeamman minän, niin persoonallisuuksien edustajan täytyi myöskin olla läsnä. J. R. Hannula sai tehtäväkseen edustaa entisiä uskontoja ja koska Jeesuksen oppi oli niistä täydellisin, niin hän keskeisesti edusti sitä. Siksi J. R. H. kertoo, että hänessä itsessään vaikutti tuo Kristusvoima, buddhinen väreily, joka oli kuin Betlehemin tähti, mikä johdatti hä-

net seimen eli Pekka Ervastin luo.

J. R. H. sanoo, että hän eli jo lapsena uskonnollis-filosofisissa mietiskelyissä. Hänessä esiintyi siis jo paljon kokenut sielu. Niin ikään tiedämme, että hänelle oli aina ollut selviönä Moosekselaisuuden korkeimmat moraaliopit ja kun hän teosofialta sai kuulla toisista uskonnoista, (J. R. H:n nuoruudessa ei niistä muualta saanut kuullakaan) niin niiden moraaliopit olivat hänelle heti selviönä ja hän ne ymmärsi ja hyväksyi. Kun hän ensimmäisen kerran ratkaisevasti tutustui Pekka Ervastiin ja sai kuulla hänen sanomaansa, niin hän suorastaan tajunnallisesti yhtyi P. E:hen. Hän uhrasi koko elämänsä Pekka Ervastin työn eteenpäin viemiseen.

Palautamme vielä mieliimme tärkeän asian: Opettajaa ei voi riistää irti opetuksistaan. Vaikka henkinen Opettaja ja hänen opetuksensa ovat näennäisesti kaksi eri asiaa, niin korkeammalla tajunnan tasolla ne kaksi ovat yhtä. Emme voi eroittaa Buddhaa irti hänen sanomastaan, emme Jeesusta hänen moraaliopetuksestaan. Emme liioin voi irroittaa Pekka Ervastia ja J. R. Hannulaa heidän elämäntyöstään, emme Maailmanuskontoa irti niistä Opettajista, jotka sen julistivat. Julistajat ovat yhtä sanomansa kanssa ja sanoma käytännöllistyy heidän kauttaan ja avullaan. — Jos tämän seikan liitämme siihen luonnokseen, jonka Pekka Ervast on tehnyt kirjassaan "Jumala ja luominen" sivu 218, niin näemme, tai ainakin intuition avulla ymmärrämme, että yksilöllisyyden ja persoonallisuuden yhtyminen on se ratkaiseva aste, mistä alkaa persoonallisuuden lopullinen voittokulku. Tästä kohdasta se kasvaa aste asteelta jopa monadinkin yläpuolelle. — Kun siis u s k o n n o t k i n ovat nyt yhtyneet korkeampaan minäänsä, on planeetallemme syntynyt sellainen uskonto, joka antaa lopullisen vastauksen kaikkiin ihmiskunnan pulmiin. Planeetallemme on nyt lopullisesti istutettu se Jumalan puu, se Elämän puu, johon kaikki myöhemmät henkiset opettajat nojautuvat ja josta he saavat ravintonsa.

V. L. 1957: 242—246.

SATU

Oli kerran — satu; koruton, teeskentelemätön, lavastamaton, suoraan elämästä leikattu. Vanha ja Uusi Liitto antoivat siinä kättä toisilleen.

Miehellä oli mökki ja mökissä peltotilkku. Oli myöskin naapuri, hämäläinen talonpoika, harvasanainen, suorasukainen, rehellinen, sanansa valitseva. Neljäkymmentä vuotta naapurukset olivat jo olleet keskinäisissä kanssakäymisissä, mutta heillä ei ollut toistaan kohtaan minkäänlaisia vel-

voituksia. Naapureissa poikettiin, jos muistettiin ja jos oli aikaa tai asiaa. Puolin ja toisin. Ellei muistettu tai ei ollut asiaa, ei poikettu, mutta sitä ei pidetty ystävyyden puutteena. Puolin ja toisin. Velvoituksia kun ei ollut, ei kohteliaisuuksia eikä vaatimuksia niiden suhteen. Kumpainenkin eli omaa elämäänsä, mutta apua annettiin jos pyydettiin, toisinaan tarjottiinkin, pyytämättä, puolin ja toisin, ilmaiseksi. Elämä kulki tasaista, luonnollista laatuaan koruttomana, teeskentelemättömänä ..., naapurukset eivät koskaan riidelleet, eivät lausuneet toisilleen moitteen sanaa. Ja kuitenkin elämä oli jollakin tavoin näillä yhteistä. Yhdessä viljeltiin maita, mökinmies pui viljansa naapurin puimalassa. Ja naapurin puimakone puhalsi pahnansa mökinmiehen maalle.

Mökinmies vuokrasi peltotilkkunsa naapurille, oli ollut vuokralla monta vuotta ja hyvin hoidettuna. Vuokrasumma sovittiin. Sitä ei koskaan pyydetty, ei liioin erikoisesti tarjottu, mutta aina se tuli maksetuksi — joskus. Kumpainenkin ymmärsi, että annettu sana on laki.

Kun katseli Vanhan Liiton näkökulmasta naapurusten suhdetta on sanottava, että se oli paras mahdollinen.

Naapurille karttui ikää ja eräänä syksynä hän sanoi: "En jaksa enää viljellä peltoasi, on omissakin maissani kylliksi työtä". Mökinmies ymmärsi tämän ilman enempiä selityksiä, myönsi tilanteen olevan sellaisen ja puhe siirtyi muihin asioihin.

Seuraavana keväänä, kun mökinmies palasi mökilleen, tuli naapuri puhumaan: "On se viimevuoden vuokrakin vielä maksamatta". Naapuri oli juuri päässyt sairaalasta, rahakin oli tiukalla. Mökinmies vastasi luonnollisena asiana: "Mitäpä tuollaista murehdit, ellet voi maksaa tänä vuonna, niin ehkä ensi vuonna, tai seuraavana ...". Ja taas keskustelu siirtyi muihin asioihin.

Mutta parin tunnin kuluttua naapuri saapui seteli kädessään ja silmät loistaen, puhuen: "Sainkin rahaa lainaksi, maksan velkani". Mutta mökinmies vastasi enempää ajattelematta: "Eiköhän sovita niin, että kun on tarjottu, niin on myöskin maksettu. Pistä rahat taskuusi". — Naapurin leuka värähti, mainitsi jotakin hyvistä naapureista ja — pillahti itkuun. Tilanne muuttui arvaamatta perin liikuttavaksi, mökinmieskin alkoi tuntea liikutusta. Nytkään ei sen enempää puhuttu, mitäpä tuollaisessa oli puhumista. Mutta jokin näkymätön lintu lauloi jossakin, lauloi ihmisyyden ylistystä. Sillä tässä ojensivat Vanha ja Uusi Liitto kättä toisilleen, ojensivat luonnollisina ystävinä, teeskentelemättöminä, ilman laskelmointia ...

Mökinmies tämän ymmärsi, naapuri ehkä aavisti. Arvaamatta muodostunut tilanne opetti: "Siirtyminen Vanhasta Uuteen on käytännössä perin yksinkertaista ja luonnollista: Ei kukaan saa olla sinulle velassa. Niin kauan kuin odotat toisilta jotakin, niin kauan kuin elät siinä mielentilassa, että tois-

ten pitäisi sinua tukea taloudellisesti, antaa sinulle tunnustusta, nostaa sinua kunniaan tai valtaan, niin kauan uskot, että toiset ihmiset ovat sinulle velassa. Niin kauan myös olet vaatimassa, sen jälkeen puolustamassa vaatimuksiasi, sitten taistelemassa oikeuksiesi puolesta; ensin aatteellisesti, sitten aseellisesti. Sota on velallisten kiristämistä. Jos tahdot päästä sodasta, niin luovu vaatimasta. Jos tahdot siirtyä käytännöllisessä elämässäsi Uuteen Liittoon, niin tunnusta itsellesi ja elä sen tunnustuksen mukaan, ettei kukaan ole sinulle velassa. Anna jo etukäteen kaikille anteeksi heidän velkansa, olipa tuo velka todellista tai kuvittelua". — Mökinmies ymmärsi, että tässä mielentilassa on mukana Mestarin siunaus.

Uranus 1957: 257—258.

HENKI JA MUOTO

Emme voi kyllin usein toistaa sitä H. P. Blavatskyn ja Pekka Ervastin opetusta, että teosofinen liike oli alusta asti tarkoitettu ihmiskunnan pelastamiseksi kaaoksesta. Toisaalta taas näemme, että maailman kaaos on käsillä oleva todellisuus. Tämän tunnustavat, ei ainoastaan selkeänäköisemmät pasifistit, vaan myöskin ne tiedemiehet ja muut ns. asiantuntijat, joilla pitäisi olla kaikkein parhaimmat tiedot uusien atomiaseitten hirvittävästä tehosta, tuhovoimasta. Kuulemme heiltä ennusteluja ihmiskunnan tuhosta, toisaalta taas, että ainakin mahdollinen nyt syttyvä sota tekisi koko pohjoisen pallonpuoliskon hautausmaaksi. — Yhdistäessämme nämä kaksi asiaa, on selviö, ettei teosofinen liike kyennyt pelastamaan ihmiskuntaa.

On täysi syy kerrata nuo H. P. Blavatskyn v. 1889 lausumat kohtalokkaat sanat: "Jos teosofia pääsee taistelussa voitolle, jos sen kaikkikäsittävä filosofia iskee juurensa syvälle ihmisten mieliin ja sydämiin, jos sen oppi jälleensyntymisestä ja karmasta, toisin sanoen toiminnasta ja vastuunalaisuudesta, saa tyyssijan uusien sukupolvien elämässä, silloin tosiaan ilon ja riemun päivät koittavat kaikille, jotka nyt kärsivät ja ovat hyljätyitä. Sillä tosi teosofia on altruismia (ihmisystävyyttä) ja sitä emme kyllin usein voi todistaa. Se on veljellistä rakkautta, keskinäistä avunantoa, horjumatonta antaumusta totuudelle. Jos ihmiset kerran ymmärtävät, että näissä yksin todellinen onni on tavattavissa, eikä koskaan rikkaudessa, omistamisessa ja missään itsekkäässä tyydytyksessä, silloin pimeät pilvet poistuvat, ja uusi ihmiskunta syntyy maan päälle. Silloin todellinen kultainen aika alkaa ... Mutta jollei, silloin myrsky syttyy ja meidän kehuttu länsimainen sivistyksemme ja valistuksemme vajoo semmoiseen kau-

hun mereen, ettei historia vielä ole sen kaltaista nähnyt".

H. P. B:n kohtalokkaat loppusanat ovat toteutuneet, sivistyksemme on suistunut kauhujen mereen ja sen kauhun ydin on s o t a, atomiaseitten liekehtivä helvetti. Kaikki tämä silmiemme edessä olemme velvolliset kristittyinä, teosofeina, totuudenetsijöinä, ja ennen kaikkea ihmisinä kysymään: M i k ä o n p o h j i m m a i n e n s y y s i i h e n, e t t e i t e o s o f i a k y e n n y t p e l a s t a m a a n i h m i s k u n t a a k a a o k s e s t a? Olihan teosofisen julistuksen takana Valkoinen Veljeskunta, joka ei ryhtynyt kyseiseen pelastustyöhön ummessa silmin, vaan joka tiesi ja näki työnsä onnistumisen m a h d o l l i s u u d e t.

M e n y k y p ä i v i e n i h m i s e t o l e m m e v a s t u u s s a t ä s t ä n y k y h e t k e s t ä, joten emme pääse vallitsevasta tilanteesta huomauttamalla, ettemme voi mitään edellisten sukupolvien laiminlyönneille. Ei liioin ole totuudenmukainen se huomautus, ettei teosofinen sanoma saanut riittävää vastaanottoa ihmisten uppiniskaisuuden vuoksi. Sillä teosofia levisi melko nopeasti, ei ainoastaan muutamien kansojen keskuuteen, vaan moneen maanosaan, sekä länteen että itään. Mutta teosofinen Seura hajosi melko pian erimielisyyksien takia ja hajaannusta jatkui, joten tällä hetkellä on sangen laaja teosofinen liike. M e s t a r e i t t e n s a n o m a l l a o l i s i i s k y s y n t ä ä, joten heille ei tullut siinä suhteessa "laskuvirhettä". Pelastustyön epäonnistumisen syyt ovat muualla.

Pekka Ervast avaa tässäkin asiassa näköaloja. Hän kertoo niistä kahdesta näkökannasta, jotka esiintyivät teosofisen liikkeen alkaessa, joista toista edusti Teosofisen Seuran ensimmäinen presidentti, eversti Olcott ja toista H. P. Blavatsky. Olcott nimittäin ymmärsi, että Seura oli jotakin niin merkillistä ja suuremmoista, ettei sellaista oltu koskaan ennen yritetty. Seura oli kuin lava kaikille aatesuunnille, jossa kaikki voivat ymmärtää ja suvaita toisiaan. — Teosofia aatteena oli Olcott'in mielestä jotakin vähempiarvoista. Se oli koottu eri uskontojen ja henkisten järjestelmien tietoudesta.

H. P. Blavatskyn käsitys oli toisenlainen. Hän opetti, että teosofia a a t t e e n a, e l ä m ä n y m m ä r r y k s e n ä, oli kotoisin jumalien maailmasta, se oli ihmiskunnalle tarjottu apu, jotta osaisimme opetella inhimillisempää elämää. Teosofia antaa v e l j e y s m o r a a l i n, opettaa uuden inhimillisemmän elämäntavan; se on se totuus, jota ihmiskunta kaipaa. "Mitä ovat seurat"? sanoi H. P. Blavatsky. "Ne ovat epätäydellisiä yrityksiä, joita syntyy, kun henkistä elämää käytännöllistetään. Mitä on Adyar, päämaja ilman teosofiaa, ei mitään". H. P. B. sanoikin, että ellei Seura ole uskollinen teosofialle, niin hän puhdistaa sen tomut jaloistaan. — P. E. huomauttaa, että vaikka Olcott'in näkökanta oli ylevä, niin Blavatskyn näkökanta oli ainoa tosi. Sillä eivät Mestarit lähettäneet Olcott'ia

teosofiaa julistamaan, he lähettivät Blavatskyn. — P. E. toteaa vielä, että näissä kahdessa käsityksessä piili riidan ja eripuraisuuden itu.

Kun näin jälkeenpäin katselemme teosofista liikettä, sen eri haarautumia niin toteamme, että tuo Olcott'in näkökanta on perinyt voiton niissä jokaisessa. Jos lisäksi ajattelemme kristillistä liikettä, sen monia kirkkokuntia, niin niissähän on tapahtunut sama ilmiö. Eihän Kristuksella ole kirkoissa mitään sanomista, Vuorisaarnan moraali on siellä tuntematon ja käytäntöön soveltumaton. Kirkot virkakuntineen, paaveineen, piispoineen, rituaaleineen ja sakramentteineen ovat tarkoitus sinään ja Jeesuksesta tehty "kuva" saa olla pöngittämässä tällaista laitosta, hänellä itsellään kun ei ole siellä sananvaltaa. Näin ollen nuo kaksi näkökantaa ovatkin yleismaailmallisia ilmiöitä. Elämässä on kaksi periaatetta, toinen on muodon ja toinen hengen periaate. Muodon henki inspiroi: Pidä kiinni kaikenlaisista yhdistyksistä, seuroista, kirkoista..., sillä niiden avulla voit nousta porras portaalta vallassa, kunniassa, rikkaudessa... Hengen Kristusviisaus inspiroi päinvastoin: Henki se on, joka tekee eläväksi, muoto kuolettaa...

Kun siis etsimme perimmäistä syytä siihen, miksi Mestarit eivät onnistuneet pelastustyössään, niin syyn löydämme siitä, että muodon henki sai vallan. Kun henkistä elämää, teosofiaa ja Kristusviisautta pyritään käytännöllistyttämään, niin syntyy henkinen liike. Tämä on luonnollista ja välttämätöntä, sillä henkinen elämä ottaa täällä muotojen maailmassa jonkun muodon. Mutta pelkkä muoto, seura tai muu työmuoto ei ole mitään, ellei sitä henkinen elämä elähytä. Ellei teosofisissa liikkeissä olisi teosofia mukana edes nimellisesti, niin silloinhan ne olisivat jotain aivan muuta kuin teosofiaa edustavia yhdistyksiä. Siksi teosofisissa ja sen henkisissä yhdistyksissä täytyy olla mukana teosofia. Kysymys on vain siitä, kumpi hallitsee, yhdistys kaavoineen vaiko teosofia aatteena, hallitseeko pappisvalta vaiko Kristus. Jos Mestareitten sanoma on toisella sijalla, niin silloin sillä ei ole muuta tekemistä, kuin olla keppihevosena, jonkinlaisena tukiaisena puolustamassa seuran tai muun henkisen yrityksen valtaanpyrkivien jäsenten valtatavoittelua. — Se oli tämä muodon henki, joka vei teosofisen liikkeen matalikolle. Se piti yllä uskoa, että epätäydellisten ihmisten epätäydelliset yhdistykset ovat tässä numero yksi ja teosofia aatteena saa niitä nöyrästi palvella. Tästä syystä koko teosofinen liike teki vararikon ja suistui sotaan, sillä sota on aina viimeinen keino valtapyrkimyksissä.

Tämä on surkuteltava näköala. H. P. Blavatsky jäi sananmukaisesti yksin, sillä hänet hylkäsi se Seura, minkä hän itse oli rakentanut teosofisen elämänymmärryksen edistämiseksi. Eikä Seura alkanut vieroksua H. P. B:tä siksi, että hän olisi ollut kykenemätön tehtäväänsä, vaan siksi, että arvo-

valtaisen Seuran maine kärsi H. P. B:tä vastaan kohdistuneista ilkeämielisistä parjauksista. Seurasta oli tullut tärkeämpi kuin H. P. B. ja hänen sanomansa, jonka ansiosta Seurakin oli olemassa. Samoin Pekka Ervast sai jättää työnsä Teosofisessa Seurassa ja J. R. Hannula R-R-Järjestössä, vaikka kumpainenkin olivat mitä tarmokkaimpia ja etevimpiä työntekijöitä. Ja kumpainenkin heistä oli omaksunut H. P. B:n näkökannan siinä, että teosofia, Mestareitten sanoma on numero yksi ja kaikki muu vasta toisella sijalla. — Tällaiset ilmiöt ovat vakavan kohtalokkaita, sillä ne merkitsevät sitä, ettei Mestareitten sanomaa otettu vastaan oikealla tavalla. Tästä syystä tuo H. P. B:n varoittava ennustus pääsi toteutumaan.

Painautuessamme yhä syvemmälle asioiden ytimeen, toteamme P. E:n ja J. R. H:n tavalla, että syynä tuohon muotojen palvontaan on seurojen ja kirkkojen johto. Suuret joukot eivät niinkään ole perillä asioista, mutta kun henkisten liikkeitten johtoportaat tekevät henkisen vararikon, niin joukot seuraavat perässä.

Tällainen huomio herättää uuden kysymyksen: Kutka muodostavat henkisten liikkeitten johdon? Mitä merkitsee, että liike on henkinen? Luonnollisesti sitä, että se pyrkii toteuttamaan Kristuksen Valkoisen Veljeskunnan ohjelmaa maan päällä. Ellei se osaa tätä työtä suorittaa, ei liike myöskään ole henkinen sanan ankarassa merkityksessä. Se on silloin maallinen liike. Jos siis henkinen liike ajaa keskuudestaan ulos Kristuksen ja ne Veljeskunnan lähettiläät, jotka ovat sen sieluna ja henkenä, niin liike madaltuu maalliseksi. Sellaisen liikkeen johto ei ole Valkoisessa Veljeskunnassa, vaan sillä on toinen johto. H. P. B. oli alkuperäisen teosofisen liikkeen äiti ja siis sen todellinen johtaja, mutta ei hän vienyt liikettä matalikolle. Pekka Ervast oli Suomen teosofisen liikkeen isä, mutta hän on syytön täällä tapahtuvaan rappeutumiseen jne. Ne "hallitukset", jotka nämä henkiset liikkeet madalluttivat ja maallistuttivat, olivat kotoisin toisista lähteistä.

Sanomme lyhyesti: Ne ihmiset, jotka itse pyrkivät valtaan, ovat madalluttaneet henkiset liikkeet. Sillä valtapyrkimys kaipaa tuekseen seuroja, kirkkoja, yhdistyksiä ..., jotka järjestävät virkapaikkoja. Mutta koska muodon henki vaikuttaa kaikkialla, niin se ei välttämättä tarvitse seurojakaan tuekseen, sillä se etsii näiden puutteessa uusia muotoja.

Tämä on se kiperä ja kapera kysymys, joka olisi osattava ratkaista pohjaan asti. Ihmiskunnan sotahulluus on paisunut yli äyräittensä, eikä henkisistä liikkeistä ole ollut asian korjaajaksi siitä syystä, että valtapyrkimys on tehnyt Mestareitten ponnistukset tyhjiksi. Olisi jo aika maallistuneitten henkisten liikkeitten herätä. Missä Kristus hallitsee, siellä ei riidellä, ei pyritä valtaan, ei

taistella, ei etsitä palkkaa, sillä Kristuksen henki viihtyy vain siellä, missä hallitsee veljeys ja rakkaus. Olisi pohjaan asti tehtävä selväksi tuo, että vaikka täällä muotojen maailmassa syntyy erilaisia työmuotoja siellä, missä henkistä elämää pyritään käytännöllistyttämään, niin kaikki nuo muodot, minkälaisia ne lienevätkin, ovat ohimeneviä, epätäydellisiä ilmiöitä. Ne syntyvät ja kuolevat, mutta Kristusviisaus on kuolematon. Se on oleva numero yksi ja kaikki muu vasta toisella sijalla.

V. L. 1957: 276—278.

JOULUN MYSTERIO

Jälleen saapuu joulu, valon juhla. Se saapuu nyt, kuten ennenkin, vuoden pimeimpänä aikana. Aurinko, kaiken elämän antaja aivan kuin syntyy uudestaan. Valon valta alkaa voittaa. Siksipä kaikkina aikoina ja monen uskonnon piirissä onkin vietetty auringon syntymisen juhlaa ja kristikuntakin lainasi joulunsa ns. "pakanoilta". Jeesuksen syntymäaika, joka on hämärän peitossa, asetettiin muinaisen auringonjuhlan paikalle.

On siis totta, että muinainen auringonjuhla samoin kuin kristittyjen joulukin jää osittain vertauskuvaksi ja enteeksi. Ne pitävät yllä uskoa siihen, että kerran tulee aika, jolloin vertauskuvat muuttuvat todellisuudeksi, jolloin henkinen valo syttyy lopullisesti maailmaan. Ja samoin kuin fyysillinen aurinko "syntyy" uudestaan vuoden pimeimpänä aikana, samoin henkinen aurinko syntyy silloin, kun ihmiskunnan tila on vaikein, pimein; jolloin kuolema uhkaa planeettaamme. Se henkinen aurinko on nyt noussut.

Pekka Ervastin syntymäaika on todellakin sama kuin fyysillisen auringonkin "syntymä"; hän syntyi vuoden pimeimpänä aikana. Pekka Ervast syntyi Helsingissä 26 päivänä joulukuuta 1875, kello 6 aamulla. Tämä ei ole vertauskuvaa vaan todellisuutta. Se merkitsee, että kaikkien entisten uskontojen toivo henkisen auringon noususta on nyt toteutunut. Ja samoin kuin joulusta päivät alkavat pidentyä, samoin alkavat planeetallamme nyt Valon Voimat ratkaisevasti vaikuttaa. Kuolema on nielty voitossa. — Samoin kuin Jeesus kerran syntyi Betlehemissä ja Kristus Jeesuksessa Jordanin kasteessa, samoin Pekka Ervast syntyi edellä mainittuna aikana Helsingissä ja Logos hänessä 13 päivänä lokakuuta 1896.

On myöskin sanottu, että vaikka Kristus syntyisi tuhat kertaa Betlehemissä, mutta ei kertaakaan meidän sydämissämme, niin ei se mitään merkitse. Tämä on totta. Mutta yhtä totta on, että ellei Kristus olisi syntynyt Jeesuksessa, ellei Jeesus olisi tuonut Kristusta päivätajuntamme taakse, kuten Pekka Ervast opettaa, ei Kristus

voisi syntyä meissäkään. On turhaa olla näissä kysymyksissä sokkosilla. Sillä Kristuksen syntyminen Jeesuksessa avasi uuden tien ihmiskunnalle. Se tie on viitoitettuna Vuorisaarnassa ja Vuorisaarna on juuri sen Kristuksen moraali, joka Jeesuksessa syntyi. Kristus voi syntyä meissä siksi, koska se on ensin syntynyt Jeesuksessa. Samoin on, että ellei Logos olisi syntynyt voittavana Isänä Pekka Ervastissa, olisi karman johto vieläkin tämän maailman jumalan hallinnassa ja ihmiskunnan tila olisi toivoton. Verimarttyyrius uhkaisi edelleen Vuorisaarnan tien kulkijaa ja taivasten valtakunnan elämä olisi maan päällä entistä kyseenalaisempi. Mutta nyt on joulu tullut todelliseksi ja henkinen elämä käytännössä mahdolliseksi.

On siis pätevä syy tutkia uudelleen legendaa tietäjistä itäisiltä mailta. Legendan mukaan saapui kolme tietäjää eli kuningasta Jeesuksen seimen luo, tuoden hänelle lahjojaan. Melchior saapui Intiasta, Caspar Kreikasta ja Baltasar Egyptistä. Lahjoinaan he toivat kultaa, suitsuketta ja myrhaa. He olivat tietäjiä ja kuninkaita, siis henkisiä kuninkaita, Salaisen Veljeskunnan Ministereitä, jotka Melkisedekin Veljeskunnan edustajina, vanhan liiton Mestareina tulivat kunnioittamaan sitä uutta liittoa, joka oli Jeesuksessa alkava. — Pekka Ervast toteaa, että legenda kertoo totta, että todellakin vanha liitto antoi tässä parastaan, että todellakin, Manu, Bodhisattva ja Mahatshohan olivat edustamassa vanhaa koulua ainakin silloin, kun Kristus syntyi Jeesuksessa Jordanilla.

Toisaalta on sanottu, että nämä kolme vanhan koulun Ministeriä ovat yhteiskuntaelämän innoittajina. Manu innoittaa ihmisyyden kasvua valtio- eli oikeuselämän alalla, Bodhisattva inspiroi ihmisyyttä sivistyselämässä ja Mahatshohan talouselämässä. Tämä on luonnollista, koska yhteiskunta on heijastuma Kristus-Temppelistä, vaikkakin vain nurinkääntynyt heijastuma. Nurinkääntymä näkyy yhteiskuntiemme saavutuksissa, sillä valtio- ja oikeuselämän hedelmiä ovat vankilat, sivistyselämän sairaalat ja talouselämän hedelmiä köyhäintalot. Ihmisyys ei siis vielä hallitse ja vallitse yhteiskunnissa, vaikkakin se niissä pyrkii esille.

Kun siis Kristus syntyi Jeesuksessa, oli tämä tapahtuma uusi toivo ihmisyyden kasvulle. Toivo perustui siihen, että nurinkääntyneen yhteiskuntatemppelin keskus, sota-alttari vaihtuisi rauhan rakentajien työkeskukseksi. Siihen asti sotauhri oli suurin, jota ihmisen uskottiin voivan antaa, mutta Kristuksen jälkeen tuli suurimmaksi uhriksi elää Vuorisaarnan siveysopin mukaan — ja kuolla marttyyrina, ellei maailma antanut elää. Jeesushan itse näytti tässä esimerkkiä. Hän pysyi uskollisena Isän tahdolle loppuun asti. Näin tekivät myöskin Stefanus ja muut Jeesuksen oppilaat ja myöhemmät todelliset kristityt.

Mutta legenda tietäjistä sisältää vielä muutakin. Se kertoo, että noita kuninkaita olikin alussa neljä. Mutta matkalla he tapasi-

vat jonkun avuntarpeessa olevan ja neljäs tietäjäkuningas otti tämän hoivaansa. Hänen matkansa tästä viivästyi ja hän saapui Jerusalemiin vasta silloin, kun Jeesus ristiinnaulittiin.

Legendan viimeinen kohta on kuvaava ja opettavainen. Siinä esiintyy tuo hyväsydämistä ihmistä innoittava laupiaan samarialaisen asenne: Auta sitä, joka apua tarvitsee. Kukapa hyväsydäminen ei tästä lämpenisi. Mutta Jeesus sanoi kuitenkin oppilailleen: Aina teillä on luonanne köyhät ja vaivaiset, niitä teillä on mahdollisuus aina auttaa, mutta minua teillä ei ole aina. — Jeesus tahtoi siis sanoa, että on jotakin vieläkin tärkeämpää kuin onnettomien auttaminen, nim. työ Kristuksen sanoman puolesta. Se vasta antaa todellisen avun kaikille. Mutta Kristuksen Veljeskunnalla ei ole sijaa maan päällä, ei ole sen Veljeskunnan lähettiläillä mihin päänsä kallistaa. Ketuillakin on luolansa ja taivaan linnuilla pesänsä, vain Kristus on orvoista orvoin. Kun ihmiset sotiensa temmellyksessä tekevät toisistaan rujoja ja rampoja, kun he tahallaan hävittävät kaupungit ja lainehtivan elon, kun he hulluudessaan puhkovat toisiaan miljoonittain miljoonien perästä, ja kun tästä kaikesta seurannut tuska ja epätoivo lyö kansat maahan, niin silloin on liikkeellä auttajien armeijat. Kyllä riittää työtä auttajilla, kyllä laupias samariaani niittää kunniaa ... Mutta Kristuksella ja hänen valtakunnallaan ei ole tukea eikä turvaa.

Tuon neljännen tietäjän asenne on selvä: Hän edustaa uhria. Siis alttaria, millä uhrataan. Hänhän uhrautui onnettoman puolesta. Ja tämän laatuinen uhrautuminen seppelöidään sotauhrissa, ja sen haavoja korjaavissa auttajien armeijoissa. Neljäs tietäjä joutui legendassa edustamaan tuota vanhaa uhrialttaria, yhteiskuntiemme keskeisintä kohtaa. Hän saapuikin auttamaan vasta silloin, kun Mestaria ruoskittiin, kidutettiin ja ristiinnaulittiin. — Mutta tässä vaiheessa laupiaan samariaan apu on myöhäistä.

Neljännen tietäjän myöhästyminen oli kohtalokasta ihmiskunnalle, kuten J. R. Hannula toteaa. Tämä tahtoo sanoa, ettei ihmiskunta ollut Jeesuksen saapuessa vielä ymmärrykseltään valmis Kristusta vastaanottamaan. — Sillä samoin kuin Melchior, Caspar ja Baltasar, eli Manu, Bodhisattva ja Mahatshohan olivat Melkisedekin Veljeskunnan suuria Mestareita ja ihmiskunnan jumalallisia Opettajia, niin samoin tuo neljäs tietäjä-kuningas edusti i h m i s k u n t a a, sen kauneinta hedelmää. Ihmiskuntahan on kutsuttu kasvamaan suureksi uhrialttariksi, maailmoja luovaksi Logokseksi, joka uhrautuu Suuren Uhrin, Kosmillisen Kristuksen kanavaksi; vyöryttämään itsestään — eikä kuitenkaan itsestään — eläviä tajuntoja, niissä eläen, niiden kautta suuren jumaluuden salaisuutta ilmentäen. — Legenda tietäjistä siis kertoo, että Jeesuksen saavutukset jäivät osaksi vertauskuviksi ja tämän sai aikaan ihmiskunnan kypsymättö-

myys. Sota-alttarin tilalle ei syntynyt veretöntä ihmisyyden alttaria, joten yhteiskuntammekin yhäti elää väkivallan pettävällä perustuksella.

— — —

Siirrymme nykyaikaan ja katselemme Pekka Ervastin kosmillishenkistä tapahtumaa. P. E. sanoo itse, että elämme samanlaisessa ajassa kuin muinoin Palestiinassa. Julistettiin teosofinen sanoma ja taas esiintyivät tietäjät itäisiltä mailta. Mutta nyt ei ole kysymys legendasta, sillä nuo tietäjät olivat ne Mestarit, jotka H. P. Blavatskyn suulla julistivat teosofian. He olivat viisaita ihmisiä, joita ainakin muutamat tunsivat. Heidän eräistä opetuksistaan on julkaistu kirjojakin, ainakin "Viisauden Mestarien kirjeitä". He edustivat nyt samaa Melkisedekin Veljeskuntaa kuin Jeesuksen aikoina Melchior, Caspar ja Baltasar. Näin vertauskuvat tulivat nyt todellisiksi, he itse tekivät ne todellisiksi. Ja meillä on siitä todistuksena teosofinen sanoma.

Mutta samalla näemme nyt Pekka Ervastin tapahtumassa myöskin uuden liiton edustettuna. Myöskin Jeesus Kristuksen "koulu" eli Kristuksen Valkoinen Veljeskunta lähetti tietäjänsä tervehtimään uuden uskonnon perustajaa. H. P. Blavatsky on kieltämättä heistä yksi, sillä hän puhui myöskin Kristuksesta ja viittasi Pohjolaan, Suomeen sanoen: Suomesta tulee valo. Tai ehkä paremmin sanoen: H. P. Blavatsky edusti Himaalajan eli Melkisedekin veljeskunnan työvainiolla neljättä tietäjää, tavallista ihmiskuntaa. Varsinaisesti Jeesus Kristuksen elämänymmärryksen puolesta työskentelivät Rudolf Steiner ja Leo Tolstoi. Ja hyvällä syyllä voisimme lisätä heihin Max Heindelin. Mutta eivät he tulleet vain "tervehtimään" suurta Logos-syntymää, eivät tarunomaisesti "kunnioittamaan", vaan he olivat henkisen työn tekijöitä, he valmistivat Pekka Ervastin sanomalle sijaa. Näin tuli jälleen vertauskuvallisuus todellisuudeksi, se tuli opetusten muodossa ja kirjoihin painetuksi.

Entä näemmekö Jeesus Kristuksen työsaralta lähtenyttä neljättä tietäjä-kuningasta. Jäikö hän suorittamaan laupiaan samariaanin tehtäviä, auttamaan sairaita ja runneltuja? Olisihan maailmassa nytkin niin paljon kurjuutta, ehkä vielä enemmän kuin ennen. Täynnä ovat vankilat ja keskitysleirit, niistä vyöryy taukoamatta kirousten tulva. Täynnä ovat sairaalat sekä karman että toisten ihmisten runtelemia, täynnä köyhäintalot, orpokodit; ihmiskunta käy taistelua leivästä. Valtiotkin tekevät vararikkoja, proletariaatin ääni kuuluu ylinnä. Lähtikö ihmiskunnan tuskat niin hyvin tunteva neljäs tietäjä parantamaan tätä itsensä rikkirepimää ihmiskuntaa, vai seurasiko hän Betlehemin tähteä perille asti, Pekka Ervastin luo?

Seurasi, ja me tunnemme tämän ihmisen J. R. Hannulan nimellä. Hän puhuu itse eräästä kokemuksestaan kirjassaan "Miten tulin teosofiksi", sivuilla 26—27 ja

sanoo: "Myöhemmin olenkin ymmärtänyt, että tämä vuosikymmeniä jatkunut vaikutus on minulle todellinen Betlehemin tähti, joka silloin tällöin välähti, muistutti tiestä ja johdatti Kristuksen luo". — J. R. Hannula ei jäänyt parantamaan vanhaa maailmaa, vaan hän liittyi kiinteästi tekemään työtä Pekka Ervastin kanssa heti, kun hänelle selvisi, että nyt oli Betlehemin tähti johdattanut hänet sellaisen Valon luo, jollaista ei ole ennen maan päällä elänyt. J. R. Hannulassa muuttui vertauskuvallinen legenda todellisuudeksi, sillä hän ymmärsi, että Kristuksen Veljeskunnan työntekijällä pitää olla myöskin maan päällä tukea. Ainakin siis yksi ihminen tästä ihmiskunnasta ymmärsi tämän täysin selvästi ja tämä tapahtui oikealla ajalla. Ainakin yksi ihminen käänsi sotaalttarin Kristus-alttariksi, josta työ voi jatkua ja laajeta. Sen vuoksi Suomessa tapahtunut joulun mysterio ei jäänytkään vertauskuvaksi, eikä Pekka Ervastia viety fyysillisesti ristille. Hän sai tehdä työtään niin kauan kuin hyväksi näki ja siksi hänen sanomansa on valo, hänen kirjojensa runsaus ja opetustensa syvyys on ennen olematon. Yhdessä J. R. Hannulan kirjallisuuden kanssa se muodostaa todellisen enkelten joululaulun, joten "Kunnia Jumalalle korkeudessa ja maassa rauha hyvän tahdon ihmisille", on sekin tullut vertauskuvista ja legendoista todellisuudeksi.

V. L. 1957: 308—311.

JIDDU KRISHNAMURTI

Pohjolan Valon viime vuoden marraskuun numerossa Toimittaja lainaa otteita eräästä kirjeestä, jossa sanotaam mm.: "Olisin iloinen, jos haluaisitte Pekka Ervastin ajatusmaailman kannalta ilmaista näkökantanne Jiddu Krishnamurtista ja hänen ajatuksistaan". — Koska kysymys on nimenomaan Pekka Ervastin ajatuksista, niin niitä löydämme aikakausilehti Tietäjän ja Ruusu-Ristin vuosikerroista ja paljon valaisevaa löytyy Martta Jalavan kokoamasta Tietäjän Aarteistosta. Voisimme tässä Toimittajan kirjoituksen jatkoksi poimia vielä muutamia P. E:n lausuntoja ja samalla koettaa päästä sisälle niiden merkitykseen.

Oletan siis, että kyseisen kirjoituksen lähettäjä haluaa päästä selville, mikä on totuus Krishnamurtista ja uskoo, että tämä totuus tulee selvemmin näkyviin juuri Pekka Ervastin lausunnoissa. Totta on, ettei ko. totuus selviä vain siten, että luemme jonkun Krishnamurtin myöhemmän kirjan, sillä yksityisessä kirjassa tai sen osassa saattaa olla kohtia, jotka tangeeraavat liian läheltä lukijan ennakkokäsityksiä ja mieliteorioita. Tällöin herää sympatia, joka asettautuu totuuden sijaan. To-

tuus paljastuu parhaiten historian valossa, siis tutustumalla Krishnamurtin elämänvaiheisiin, hänen uskomuksiinsa ja mahdollisiin erehdyksiinsä ja voittoihinsa. P. E:n kirjoituksista saamme näihin oikean kuvan ja huomaamme, ettei hän ennakolta tyrmää Krishnamurtia. Päinvastoin hän iloitsee jokaisesta Krishnamurtin todellisesta löydöstä, mutta samalla paljastaa, millä kohtaa henkisellä tiellä löytö on. Ja yhtä vääjäämättömästi P. E. lausuu arvostelunsa silloinkin, kun Krishnamurti puhuu yli varojensa.

On paikallaan päästä ensin selville, mikä oli Krishnamurtin oma käsitys itsestään ja elämäntehtävästään. Tämän valossa ymmärrämme paremmin Pekka Ervastin suhtautumista häneen. Tila ei salli pitkiä selityksiä, mutta eräs Krishnamurtin kirje on paljon puhuva. Se on painettuna Ruusu-Ristilehden v. 1927 helmikuun numerossa, sivuilla 82—83. Lainaus Boston Sunday Post'ista. Otamme siitä otteita. Näin kirjoittaa Krishnamurti: "Muutamat ihmiset nostavat vastalauseen julistustani vastaan, että olen Messias, maailmanopettaja. Minussa hän ilmentää itsensä ja käskee minun ilmoittamaan maailmalle, että olen hänen ennustuksensa täyttymys. Kristus on toinen kuin Jeesus — Jeesus, ruumis, antautui Kristukselle, hengelle, jotta tämä voisi toimia; siten Jeesus palveli henkistä toimintaa. Samaten minä, Krishnamurti, tahdon Kristuksen ennustuksen täyttymiseksi paljastaa hänen sanomansa maailmanopettajana. Vuosisatoja on hämmentynyt maailma odottanut häntä, totuuden ja uskon esikuvaa, henkisen suuruuden ja jalouden ruumistumaa, jonka häikäisevää loistoa ei mikään kieli voi kuvata. Hän sanoi pian taas olevansa meidän luonamme. Tänään hän on luonamme. Hän on kanssamme tällä hetkellä. Hän on tullut johtamaan meitä kaikkia siihen ylevään täydellisyyteen, jossa ei ole surua, ei pahaa tahtoa, ei epäsopua; jossa päivät vietetään rakkaudessa ja yöt palvonnassa... Niin minä, jossa hän ilmentää itsensä, tulen niiden luo, jotka ovat alakuloisia ja kaipaavat myötätuntoa ja onnea... En tule saarnatakseni tunnonvaivoja, hyökätäkseni synnin kimppuun, arvostellakseni, vaatiakseni; mutta tulen rakkauden sanomalla, sanomalla, ettei ole syntiä olemassa ja että kaikki asiat ovat kauniita... En tule hänen opetuslapsenaan, vaan itse mestarina. En ole hänen apostolinsa, minä olen hän, joka lupasi tulla surulliseen maailmaan ja johdattaa sitä onneen...".

Ylläolevassa kirjeessään Krishnamurti toistaa omalla kynällään saman käsityksen itsestään ja tehtävästään, jota julistettiin siitä asti, kun Krishnamurtista alettiin puhua julkisesti. Krishnamurti uskoi olevansa Jeesus Kristuksen takaisin tulemisesta lausuttujen ennustusten täyttymys.

R-R-lehden v. 1926 marraskuun "Toimittajalta", Pekka Ervast lainaa pitkän otteen eräästä Krishnamurtin esitelmästä. Tässä esitelmässään Krishnamurti tun-

nustaa olevansa pasifisti ja tällä esitelmällään hän varsinaisesti ensimmäisen kerran tekee julkista työtä sotaa vastaan ja rauhan puolesta. Se herätti Pekka Ervastissa toivoa ja hän huudahtaakin: "Jatka, veljeni, tähän suuntaan pelkäämättä! Olet oikealla tiellä. Tämän valmistavan tien päässä monet totuudenetsijät sinua odottavat, minä niiden joukossa". (Harvennus V. L.)

Tarkkaava lukija huomaa, miten "pumpuliin käärittynä" P. E. lausuu totuuden sanat Krishnamurtista. "Monet totuudenetsijät" ja — vaatimattomasti sanottuna — myöskin Pekka Ervast, ovat jo sen tien päässä, jolle Krishnamurti astui varsinaisesti kysymyksessä olevalla esitelmällään. Ja se tie on valmistava tie. — Tässä esiintyy sama ajatus, josta P. E. puhuu toistuvasti ja yhä toistuvasti: On turha puhua varsinaisesta henkisestä elämästä miekka kädessä; kristinusko alkaa aseettomuudesta; on tehtävä moraalinen ratkaisu, luovuttava sodasta ja murhaamisesta, ennen kuin voidaan puhua edes valmistavasta henkisestä tiestä samassa yhteydessä Jeesus Kristuksen opetusten kanssa. — Tälle valmistavalle tielle Krishnamurti astui P. E:n sanonnan mukaan v. 1926, ja se tapahtui, kuten sanottu, tekemällä työtä rauhan puolesta. Sen tien ovat kulkeneet monet vakavat totuudenetsijät päähän asti ja P. E. oli itse tehnyt työtä rauhan puolesta jo vuosisatamme alusta lähtien.

Samalla tuo Pekka Ervastin lause vetää Krishnamurtin alas niistä mestariunelmista, joita hän ylläolevassa kirjeessään esittelee. Ei Jeesus Kristuksen kaltainen olento kulje enää valmistavalla tiellä, sillä hän on sen vaiheen jättänyt taakseen jo aikoja sitten.

R-R 1928, sivu 22 P. E. kirjoittaa: "Krishnamurti piti viime elokuun 2 pnä Ommenissa puheen... Hän tunnustaa heti alussa, että hän vasta muutamia vuosia sitten alkoi itse ajatella. Siihen saakka hän uskoi toisten auktoriteettiin. Hänelle oli selitetty, että hän oli Maailmanopettajan käyttöväline, ja hän uskoi sen. Mutta kun hän rupesi ajattelemaan itse, heräsivät hänessä epäilykset ja hän tahtoi päästä selville siitä mitä Maailmanopettaja tarkoitti ja mitä se hänelle merkitsi. Herkkänä hindulaisena hän pienenä lapsena usein oli näkevinään Krishnan, koska hänen äitinsä oli Krishnan palvoja. Jouduttuaan kosketukseen C. W. Leadbeaterin ja Teosofisen Seuran kanssa hän alkoi samalla tavalla nähdä Kuthumia juuri sellaisena kuin tämä Mestari hänelle kuvattiin... Ne ovat kuvia, ja Krishnamurti on yrittänyt päästä kuvien läpi todellisuuteen... Kantakoon runsasta hedelmää tämä Krishnamurtin, vakaville totuudenetsijöille tuttu kokemus". (Harvennus V. L.)

Edelläsanottu kertoo jälleen Pekka Ervastin käsityksen Krishnamurtin erehdyksistä ja kokemuksista: ne ovat tuttuja alkaville ja vakaville

totuudenetsijöille, eivät ne ole Jeesuksen kaltaisen Mestarin kokemuksia. Hänen, joka sellaiset harhat on voittanut jo aikoja sitten. Huomatkaamme: Krishnamurtin puhe oli vuodelta 1927 elokuussa.

Saman vuosikerran sivuilla 253—254 P. E. kirjoittaa (ote "leiripuheista"): "... Olemme niihinkin tutustuneet, ja ilomme on todeta, että Krishnamurti on kehittymässä itsenäiseksi ihmiseksi henkisessä merkityksessä. Älyllistä nerokkuutta hänessä ei ole, mutta hän on rehellisesti koittanut taistella itsensä vapaaksi kasvatuksen ja ympäristön takomista kahleista, ja mitä voi nuorelta totuudenetsijältä enemmän vaatia. Hän on tehnyt henkisiä kokemuksia ja "nähnyt Mestarin" — joka itse asiassa on arvokkaampi kokemus, kuin jos hän vain olisi tutustunut johonkin persoonalliseen Mestariin, — ja nyt hän, ollen täynnä tätä henkisen näkemyksen runsautta, tahtoo jakaa onnea toisillekin. Jos hän olisi samassa asemassa maailmassa kuin muut elämäntyöhön astuvat nuoret, saisi hän varmaan kauan taistella olemassaolosta, ennenkuin voittaisi tunnustusta kirjailijana tai suorasanaisena runoilijana, — siksi vähän omintakeisuutta on ainakin vielä hänen kirjallisessa esiintymisessään ... Krishnamurti ei ole samassa asemassa kuin kaikki tämän maailman suuret sielut yleensä ovat olleet. Hänellä on nyt jo ympäri maailmaa valmis joukko, joka kantaa hänet käsillään. Siinä on hänen voimansa ja hänen arvovaltansa. Jos hän näyttäytyy todella suureksi, on eduksi hänen asialleen, että hänellä on valmiita ystäviä. Mutta jos hän ei osottaudu olevansa häneen kohdistettujen toiveiden tasalla on vahinko hänen asialleen sitä suurempi. Toivokaamme parasta ... Ken elää, hän näkee".

Viisaalla ja kauniilla tavallaan Pekka Ervast tässä toivoo parasta, mutta samalla antaa ymmärtää, että Krishnamurtin menestys on aivan näennäistä. Se ei johdu Krishnamurtista itsestään, vaan Idän Tähden Järjestöstä, jonka perustivat eräät vaikutusvaltaiset teosofit jo etukäteen, oletetun maailmanopettajan työtä tukemaan. Tämä järjestö oli toisten tekemä lavastus, jossa Krishnamurti näytteli toisten hänelle antamaa roolia. — Tulemmepa mekin kysyneeksi: lavastivatko jotkut oppilas- ja kannattajajoukon esim. profeetta Eliaalle, Johannes Kastajalle, Jeesus Natsarealaiselle, H. P. Blavatskylle, Pekka Ervastille ..., vai tekivätkö nämä profeetat ensin itse työtä niin tarmokkaasti, että ihmiset sen vuoksi heräsivät ja tunnustivat heidät opettajiksi?

Ruusu-Risti-lehti 1929, sivu 137—138: "... Ja onhan toinen esimerkki vielä läheisemmältä ajalta. Maailmanopettaja Krishnamurti, jota Teosofinen Seura sanomattomilla uhrauksilla on kasvattanut ja valmistanut työhönsä, on nyt itse löydettyään totuuden heittänyt hiiteen sekä seurat että teosofiat. Oletteko kuullut hänen kertaakaan kiitollisuudella puhuvan

teosofiasta ja H. P. Blavatskysta? Päin vastoin: teosofia on häntä aina vieroittanut monilla mutkallisilla opeillaan ja termeillään, kun totuus kuitenkin on niin yksinkertainen!

"— Totuus on, kuten sanoitte, tässä tapauksessa niin yksinkertainen, että kuta suurempi joku opettaja olisi, sitä vähemmin hän totuutta kieltäisi, so. sitä enemmän hän ottaisi kaikkia tosiseikkoja huomioon. Jos Krishnamurti sanoo, että teosofiset termit häntä väsyttävät ja vieroittavat, hän saa laiskurit puolelleen, mutta luuletteko totuudenetsijän mistään väsyvän? Näen Krishnamurtissa nuoren ihmisen, joka on tehnyt erään — kylläkin suuren — henkisen kokemuksen; mutta mitään opettajaa en voi hänessä nähdä, ennenkuin hän on tunnustanut, missä kiitollisuuden velassa hän on teosofiselle liikkeelle ja H. P. Blavatskylle ja missä suhteessa hän ja hänen sanomansa on H. P. B:hen ja teosofiaan. Sillä muuten hänen esiintymisensä opettaisi vain kiittämättömyyttä vanhoja kohtaan ja yllyttäisi nuorten ajattelematonta hävittämisintoa. Poika, joka häpeää äitiänsä, ei vielä ole mies..." (Harv. V. L.)

Riittäköön nämä esimerkit. Krishnamurti ei tietääkseni vieläkään ole tunnustanut H. P. Blavatskya ja teosofista liikettä henkiseksi äidikseen, joten Pekka Ervastin hänestä lausuma arvostelu on edelleen voimassa. Ja koska Krishnamurti edelleenkin pitää teosofisia termejä, siis H. P. Blavatskyn opetuksia tämän elämänkoulun rakenteesta karma- ja jälleensyntymisoppeineen, manvantaroineen, rotuineen, ihmisen inhimillis-jumalallisine rakenteineen, väsyttävinä ja vieroittavina, niin hänen oppinsa on edelleenkin henkisiä laiskureita luokseenvetävä. Sillä totuutta etsivä ihminen ei säiky niitä vaikeuksia, joita elämänkoulun ymmärtäminen hänelle asettaa. Jos hän ei ymmärrä niitä heti, niin hän odottaa, tutkii ja ponnistaa, sillä totuuden löytäminen on hänen päämääränsä, se on hänen elämänsä ehto. — Ja yksi asia on varma: jos Krishnamurti tahtoo olla Kristuksen puhetorvi, niin hänen tulee julistaa Jeesus Kristuksen moraalia, Vuorisaarnaa. Eikä tuo julistus saa vetää Vuorisaarnaa alaspäin, vaan nostaa sitä ylöspäin, kuten Pekka Ervast on sitä nostanut. Jos etsimme Jeesus Kristuksen työn jatkajaa, niin löydämme tämän Pekka Ervastista, hän on ollut se alusta asti. Tämä havainto ei ole sympatian tai antipatian sanelema tunneailahdus, sillä jokainen voi tehdä saman havainnon syventymällä P. E:n opetuksiin.

P. E:llä täytyi olla pätevät syyt sanoessaan, ettei hän näe Krishnamurtissa mitään opettajaa, ennenkuin tämä tunnustaa kiitollisuuden velkansa H. P. B:lle ja teosofialle. Mikähän näin pätevä syy on? — Syy on se, ettei tällä planeetalla ole ennen Jeesusta ollut muuta uskontoa, kuin se Viisaususkonto, jonka Valkoinen Veljeskunta toi tänne muualta. Koko ihmiskunta — myöskin Krishnamurti — on kasvanut sen Viisaus-

uskonnon turvissa jälleensyntymien kuluessa. Kaikkien uskontojen perustajat, pienemmät ja suuremmat profeetat ovat sen Viisauden Puun oksia ja hedelmiä. Tämän Viisaususkonnon, tämän Melkisedekin järjestelmän mukaan Jeesuskin tuli "ylimmäiseksi papiksi", kuten hebrealaiskirje kertoo. Ja vaikka Jeesus ensimmäisenä nousi tämän Viisauden Puun yläpuolelle, niin ei hänkään kiellä eikä häpeä tätä äitiään ja synnyttäjäänsä, vaan rakentaa uuden sanomansa vanhan uskonnon perustukselle. Näin teki myöskin Pekka Ervast. Kunnia sille, kenelle se kuuluu, on henkisen elämän laki. "Ellette tunnusta minua ihmisten edessä, en minäkään tunnusta teitä Isäni edessä" sanoi Jeesus. — Jokainen todellinen henkinen opettaja on tämän alkuperäisen Viisauden Puun oksa ja hedelmä, myöskin H. P. Blavatsky, minkä H. P. B. myöskin itse tunnustaa ja erikoisesti sitä painostaa. Krishnamurti on H. P. Blavatskyn tuoman teosofian kasvatti, eikä tätä tosiasiaa voi tehdä olemattomaksi kieltämällä H. P. Blavatsky ja hänen julistamansa teosofia. Jos oksa tahtoo olla elävä, kantaakseen Viisauden Puun hedelmiä, niin oksan täytyy olla kiinni Puussa. Jos se irtaantuu Puusta, saattaa se t o i s t e n h o i v a a m a n a hetken viherïöidä, kuten viikunapuu Jeesuksen vertauksessa, mutta Viisauden Puun hedelmiä se ei kanna.

V. L. 1958: 13—16.

"LUOVU KAIKESTA JA SEURAA MINUA"

kuuluu Mestarin kutsu ja se kuuluu aikanaan jokaiselle totuudenetsijälle. Siksi on paikallaan katsella tämän lauseen sekä periaatteellista että käytännöllistä sisältöä. Katselemme ensinnä periaatteellista puolta.

Kutsussa on kaksi kohtaa: "luovu kaikesta" ja "seuraa minua". Ankarasti ottaen kaikesta luopuminen merkitsee, ei ainoastaan luopumista rikkauden lumosta, vaan myöskin sitovista pyyteistä: vallan-, kunnian-, omistamisenhalusta, himollisuudesta, kiitoksen tarpeesta ..., siis kaikesta siitä, mitä itämailla nimitetään Maaran jalokiveksi. L u o p u m i n e n merkitsee näin ollen sielussa tapahtuvaa sisäistä muutosta, ei ulkonaista elettä. — Mestarin seuraaminen on hänen opetustensa käytännöllistä toteuttamista, Vuorisaarnan neuvojen seuraamista, mihin liittyy elimellisesti työ Mestarin sanoman puolesta. Henkinen elämä on työtä, emmekä kasva työntekijöiksi Jumalan viinimäessä muuten, kuin toteuttamalla Mestarin opetuksia, hänen moraaliaan.

"Luovu kaikesta" ja "seuraa minua" liittyvät siis elimellisesti yhteen. Emme kykene seuraamaan Mestarin oppia, ellei meissä samalla tapahdu sisäinen luopuminen. Ja toiselta puolen: emme kykene kaikesta luopumaan, ellemme seuraa Mestaria. Periaatteessa on tilanne näin ymmärrettävissä.

Mestarin kutsu saatetaan kui-

tenkin ymmärtää eri tavoilla asenteestamme riippuen. Vaikka kutsu kuuluukin kaikille, niin kaikki eivät ole valittuja. Sanoohan Jeesus: "Monet ovat kutsutut, mutta harvat ovat valitut". Kaikki olemme kutsutut luopumaan kaikesta ja seuraamaan Mestaria, mutta ei ole ensinkään sanottu, että kaikki olemme kasvaneet sisäisesti niin paljon, että pyrkimyksissämme lähimainkaan onnistumme. Emme ole kaikki siten "valittuja", että jokaisella olisi vaadittavaa tarmoa, kykyä, totuudellisuutta, sisäistä puhtautta ja tarkoitusperiemme selkeyttä. Kun siirrytään periaatteesta käytäntöön, niin saatetaan ymmärtää vaikkapa vapaaehtoisen köyhyyden ratkaisevan koko pulman. "Kaikesta luopuminen" ja "Mestarin seuraaminen" saattavatkin näyttäytyä eri asioiksi ja tilanteen ratkaisee silloin se, kumman näistä kehoituksista asetamme ensimmäiselle tilalle. Niinpä luostarilaitokset asettavat kaikesta luopumisen ensimmäiselle sijalle ja luopumisella ymmärretään vapaaehtoista köyhyyttä, Mestarin seuraamisen jäädessä joko kokonaan huomioimatta, tai toisarvoiseen asemaan. Samoin, kun teosofisen liikkeen sisällä on pohdittu tätä Mestarin kutsua, on pääpaino useimmiten asetettu kaikesta luopumiselle ja tällä ymmärretty vapaaehtoista köyhyyttä. Kaikesta luopuminen muodostuu tällöin melkeinpä yksinomaan ulkonaiseksi eleeksi.

Entä seuraukset? — Ensimmäiselle sijalle asetettu pintapuolinen "kaikesta luopuminen" antaa käytäntöön sovellettuna paljon aikaa. Mutta kenties luopujalla ei ole kokemusta, hän ei ehkä tiedä onko hänessä ajan käyttäjää Mestarijohtoiseen henkiseen työhön. Vasta jälkeenpäin hän ehkä saattaa huomata, ettei hänellä olekaan kykyjä, taipumuksia, tarmoa . . . eikä kukaties riittävästi haluakaan Mestarin seuraamiseen ja hänen työnsä tekemiseen. Hänestä saattaa tulla toimeton ihminen ja silloin on tarjolla mm. politiikka ja muunlainen maailmanparannuspuuha, kauhukuvien esittäminen tietämättömien ihmisten katseltavaksi ja heidän vihansa lietsomiseksi, mikä lisäksi tapahtuu ilman vastaavaa Kristus-voimaisen pelastus-suunnitelman esittämistä. Tai joutilaisuus herättää muunlaisia inspiratioita, jotka eivät aina ole Kristusvoimaisia. H. P. Blavatsky ja Pekka Ervast sekä J. R. Hannula varoittivat erikoisesti politiikan ja maailmanparannuspuuhan kaltevasta pinnasta.

Ensimmäiselle sijalle asetetusta Mestarin seuraamisesta saamme käytännöllisen näytteen J. R. Hannulan elämästä. Kristosofiaan ratkaisevammin tutustuessaan hän oli Someron meijerin palveluksessa ja — kuten hän itse kertoo — teki Somerolta päin kirjanmyynti- ja esitelmämatkoja lähipitäjiin. Hän ei siis astunut vapaaehtoisen köyhyyden tielle ulkonaisesti millään itsetehostetulla ryntäyksellä, vaan ensimmäiseksi hän ryhtyi seuraamaan Mestaria ja tekemään Hänen työtään kirjallisuutta kauppaamalla ja esitelmöimällä. Tässä työssä hän sai kokemusta, kaksikin kokemusta. Hän ymmärsi, että hänellä oli

enemmän puhuttavaa Kristusjohtoisesta elämästä, kuin mihin hänen vapaa-aikansa riitti. Hänellä osottautui olevan riittävästi tarmoa henkistä työtä tehdäkseen. Hänellä oli kykyjä, intoa..., sanalla sanoen hän ymmärsi henkisen elämän ainoaksi järkeväksi ja ihmiselle kuuluvaksi elämäksi ja sellaista elämää hän tahtoi elää. Hän tahtoi antautua kokonaan Mestarin palvelukseen. — Toinen kokemus oli siinä, että tällaisella työllä saattaa jotenkin tulla toimeenkin, jos järjestää elämänsä mahdollisimman vaatimattomasti. Näin saatujen, elämän itsensä antamien kokemusten kannustamana hän viimein luopui kaikesta, jätti siihenastisen "leipätyönsä" asettamatta elämälle ehtoja vastaisen toimeentulonsa vuoksi. Hänelle oli tärkeintä Vuorisaarnan Mestarin seuraaminen ja hänen työnsä tekeminen, kaikki muu sai olla siitä riippuvainen ja järjestyä henkisen elämän mukaiseksi. — J. R. Hannulan elämänvaiheista saammekin sen kokemuksen, että Mestarin seuraaminen on asetettava numero yhdeksi, kuten J. R. H. asian määritteleekin ja vasta henkisen elämän yhteydessä tapahtuu kaikesta luopuminen. Se alkaa silloin sisästäpäin, ajatuksen, tunteen ja tahdon maailmasta ja toteutuu lopuksi käytännössä.

V. L. 1958: 22—23.

KÖYHYYDEN EVANKELIUMI

Vuorisaarnassa kuvailtu autuus lienee useimmiten käsitetty eräänlaiseksi kuolemanjälkeiseksi taivastilaksi, joten sillä ei olisi sanottavaa tekemistä tämän fyysillisen elämän kanssa. On ymmärretty, että jos kristitty on köyhä, lempeä, oikeamielinen jne. niin hän saavuttaa aikanaan kuin palkakseen autuuden. Nähtävästi tästä syystä kirkot tulkitsivatkin autuudenjulistukset siten, että koska esim. köyhyyttä seuraa kuolemanjälkeinen autuus, niin silloinhan kirkon, mikä pitää hallussaan taivasten valtakunnan avaimia tulee toimia niin, että köyhyyttä ja köyhiä riittää. Silloin muka eivät ainakaan rahat ja muu omaisuus ole autuuden esteenä!

Tällaisen tulkinnan kumoaa kuitenkin julistus: "Autuaita ovat sävyisät, sillä he saavat periä maan". Mitäpä vainaja henkiolentona tekisi tällaisella perinnöllä? Fyysillisiset ihmiset saavat maasta toimeentulonsa, mutta henkiolento ei tiettävästi kaipaa ruokaa. — Julistuksissa kuvailtu autuus kuuluu siis eläville ihmisille, ollen tekemisissä sieluelämämme kanssa.

Luukas sanoo: "Autuaita olette te köyhät, sillä teidän on Jumalan valtakunta". Koska autuus kuuluu elävien ihmisten sieluntilaan, niin aineellista köyhyyttä pitäisi siis seurata autuus. Mutta jos näin olisi, niin silloinhan me ihmiset, jotka erittäin innostuneesti juoksemme kaikenlaisen onnenhuuman

perässä, luopuisimme kilvan omaisuudestamme saadaksemme ilon ja autuuden. Tällaistahan ei kuitenkaan yleensä tapahdu, vaan päin vastoin näemme alinomaista taistelua köyhyyttä vastaan, palkkataistelujen ym. muodossa. P e l k ä ä m m e köyhyyttä, emmekä sitä toivo. Kuitenkin näemme päinvastaisiakin ilmiöitä: luostarilaitokset perustuivat vapaaehtoiseen köyhyyteen, samoin Jerusalemin ensimmäiset kristityt seurakunnat. Mutta toisaalta huomaamme, että esim. buddhalaiset munkit vaeltavat ainoana omaisuutenaan sauva ja kulho, samoin elivät vapaaehtoisessa köyhyydessä monet henkiset opettajat ja profeetat. Tämä sanoo, ettei Uudessa Testamentissa kuvailtu köyhyysmääritelmä ole pelkästään kristitty ilmiö, vaan se sisältyy henkiseen elämään yleensä, uskonnosta riippumatta.

Päästäksemme selville siitä missä suhteessa köyhyys on henkiseen elämään kysymme: oliko köyhyys alkuseurakuntalaisille ikävä taakka vai ihana uhri? Apostolien teoissa sanotaan: "Ja uskovaisten suuressa joukossa oli yksi sydän ja yksi sielu; eikä kenkään heistä sanonut omakseen mitään siitä, mitä hänellä oli, vaan kaikki oli heillä yhteistä... Ei myöskään ollut heidän seassaan ketään puutteenalaista, sillä kaikki, joilla oli maatiloja tai taloja, myivät ne ja toivat myytyjen hinnan ja panivat apostolien jalkojen juureen; ja jokaiselle jaettiin sen mukaan kuin hän tarvitsi". — Kertomus kuvastaa todellakin iloista, ihanaa uhria ja uhrimieltä, jollainen tiettävästi vallitsi alkuseurakunnissa. Mutta toisaalta esitetään esimerkkejä siitäkin, että jotkut toivat omaisuutensa vastahakoisesti, velvollisuudesta, siis siinä toivossa, että saisivat uhrinsa palkaksi autuuden. Tätä kuvastaa Ananiaan ja Safiiran tapaus. Samoin Paavali nuhtelee omia seurakuntalaisiaan yhteisaterioiden yhteydessä tapahtuvasta "rohmuamisesta", jolloin toiset saattavat olla nälissään ja toiset juovuksissa. — Huomaamme siis kahdenlaista suhtautumista köyhyyteen: toiset uhraavat iloisesti omaisuutensa suuressa onnessa ja toiset tekevät saman palkan toivossa. Itse t e k o on kummassakin tapauksessa sama, mutta teon aiheuttaja erilainen. Sanomme näin: edellisessä tapauksessa sielun täyttää autuus ja sitä sielun tilaa seuraa teko, omaisuudesta luopuminen; jälkimmäisessä tapauksessa yritetään uhrauksella eli teolla saavuttaa autuus.

Vaikka jälkimmäinen tapaus onkin itsekäs, niin emme saata kokonaan kieltää sen kasvattavaa vaikutusta. Ihminen saattaa nähdä henkisen ihanteen, mielistyy siihen ja uhraa omaisuuttaan henkiseen työhön ilman erikoista sisäistä kutsumusta. Hän on kuitenkin tehnyt hyvän teon ja se auttaa häntä myöhemmin ymmärtämään uhrautumisen oikean laadun. Oikea järjestys kuitenkin on, että henkinen elämä tulee ensimmäiselle sijalle ja sitä seuraa kaiken mammonallisen uhraaminen.

Vuorisaarnassa sanotaankin: "Autuaita ovat köyhät hengessään", siis ne, jotka, olkootpa rikkaita tai köyhiä, ovat sisäisesti

luopuneet mammonaa palvomasta. Rauha, onni ja autuus ovat siinä sielun tilassa, kun emme ole kiinni aineellisen elämän arvoissa. Tällöin uhraamme ilolla omaisuuttammekin henkisen elämän alttarille, eikä uhria kannusta palkan toivo.

Tästä näkökulmasta ymmärrämme paremmin köyhyyden probleemia henkisen elämän yhteydessä nykyaikana. Palestiinalaisena aikana henkinen Opettaja ja hänen oppilaansa kulkivat jalkaisin kylästä kylään, puhuen niille, jotka kulloinkin sattuivat heidän tielleen. Silloin ei ollut parempia kulkuneuvoja, ei sanomalehtiä esitelmäilmoituksia varten, kirjat olivat käsikirjoituksia käsin tehtyine kopioineen ja harvojen omaisuutta, lukutaito vieläkin harvinaisempi. Nykyaika on aivan toinen. Henkinen elämäkin tarvitsee nyt rahaa palvelukseensa esitelmäilmoitusten, matkakustannusten, kirjallisuuden julkaisemisen jne. tähden. Mutta tulokset ovat myöskin vastaavasti suuremmat. Kaikkialla kysytään rahaa ja siis myöskin entistä suurempaa uhrautuvaisuutta. "Hengessään köyhiä" kaivataan näin ollen yhä enemmän, joten tilanne viittaa selvästi siihen, että ihmiskunnan varsinainen elämäntehtävä planeetallamme on astunut ajankohtaiseksi.

Ihmiskunnan elämäntehtävä on henkisen uhrialttarin luominen. Ja koska varjoa ei ole ilman valoa, niin uhrautumisen varjon näemmekin perin selvästi yleismaailmalliseksi paisuneessa sotauhrissa. Sen vastapainoksi on yhä laajentuvasti opittava uhrautumaan Isän valtakunnan alttarille, sillä se on ihmiskuntatemppelin pyhin kohta. Tämä nykyinen ihmiskunta kuuluu, kuten Pekka Ervast opettaa, Logoksen Poika-hierarkiaan ja se merkitsee mm., että meidät on kutsuttu kasvamaan luoviksi jumaliksi. Meidän on luotava uusi maailma ja se tapahtuu siten, että opettelemme siirtämään elämän arvoja mammonan valtakunnan puolelta Isän valtakunnan puolelle. Tämä tapahtuu uhrin merkeissä ja sillä on kaksi puolta: sisäinen ja ulkoinen. Sisäinen uhri on tavallaan polttouhri siten, että annamme omasta sielustamme palaa omistamisen halun, kunnian pyyteen, vallan halun, kiitoksen nälän . . . , ts. kaiken, mikä estää meitä uhraamaan iloisesti, kiitollisin mielin ja on sisäisen ilon ja autuuden esteenä. Ulkoinen uhri tapahtuu käytännössä, siinä uhraamme kykyjämme, aikaamme, varallisuuttamme . . . Isän alttarille eli henkiselle työlle. Jokainen uhri, sekä pieni että suuri, mikä lähtee iloisesta sydämestä, heikentää vähän mammonan eli saatanan mahtia ja lisää vastaavasti Isän valtakunnan voimaa. Tulos näkyy henkisen elämän voimistumisesta ulkoisesti, mutta samalla se vaikuttaa meihin sisäisesti, sillä jokaisen uhrin mukana siirtyy jotakin omasta sielustamme Isän valtakuntaan. Näin luomme uutta maailmaa, sitä, missä Isä hallitsee.

V. L. 1958: 41—43.

"Ja hän karkoitti ihmisen, ja asetti Eedenin paratiisin itäpuolelle kerubit ynnä välkkyvän, leimuavan miekan vartioimaan elämän puun tietä".

Näin kertoo vanha taru ihmiskunnan lapsuusajasta ja vaikka se on taru, niin siihen sisältyy surullisen vakava totuus: ihmiskunta elää paratiisin ulkopuolella, kerraten tarunomaisen Kainin verentahraamaa elämändraamaa. — Oli aika — näin kertoo okkultinen historia — jolloin heräävä inhimillinen äly — Adam — yhtyi alempaan tunne-elämään — Eevaan — ryhtyen tämän käskijäksi ja johtajaksi. Näin syntyi Kain eli älyjohtoinen himo, vallanhimo. Paratiisissa, eli ennen kyseessäolevaa aikaa hallitsi Herra eli jumaljohtoinen elämänjärjestys, mutta paratiisin ulkopuolella otti vallanhimo ohjakset. Se on hallinnut kautta aikojen, vallanhimo käskijänä, kunnianhimo kiihoittajana, sukupuolihimon seppelöidessä voittajan, verenvuodattajista voimakkaamman. Sillä himojen hallitsemassa maailmassa on käynnissä jatkuva sota... Tämä on ihmiskunnan epätoivoinen tragedia.

Mutta toivo kadotetusta paratiisista jäi kuitenkin elämään — miten jaksaisikaan ihmiskunta elää ilman toivoa. Toivo esiintyy jo Kainin tarussa: "Ja Kain sanoi Herralle: 'Syyllisyyteni on suurempi, kuin että sen kantaa voisin... minun täytyy lymytä sinun kasvojesi edessä ja olla kulkija ja pakolainen... ja kuka ikinä minut kohtaa, se tappaa minut!' Mutta Herra sanoi hänelle: '... kuka ikinä tappaa Kainin, hänelle se pitää seitsemän kertaa kostettaman' ".

Näihin lauseisiin sisältyy, ei ainoastaan väärintekijän pelko ja kadotetun paratiisin uudelleenlöytämisen toivo, vaan myöskin aavistuksenomainen lupaus: ihmiseen sisältyvä himoelämä ei ole tappamalla nujerrettavissa, sellainen yritys kostautuu; sen voittamiseksi tulee aikanaan uusi keino.

Edelläsanottu sisältyy historiamme "laskevaan kaareen", kolmanteen juurirotuun, nyt elämme "nousevaa kaarta", viidettä juurirotua. On tullut aika Kainin tarun toistumiseen päinvastaisessa järjestyksessä ja siinä esiintyvän lupauksen täyttymiselle. Kadotettu paratiisi odottaa ihmistä. Paratiisi on se Logoksesta vuodattautunut elämänymmärrys, mikä tuli maailmaan Jeesus Kristuksen ja Pekka Ervastin julistamina, Maailmanuskonto, nykyaikainen kristosofinen sanoma, J R. Hannulan monipuolisesti käytännöllistyttämänä. Siinä paratiisi on lähestynyt ihmiskuntaa, Elämänpuulle johtava tie on avattu. Mutta paratiisin porttia ja Elämänpuulle johtavaa tietä vartioivat edelleenkin kerubit ja — leimuava miekka. Portti avautuu vain hänelle, joka ratkaisee miekan salaisuuden, sillä tie taivasten valtakuntaan alkaa aseettomuudesta.

Legendoissa kuvataan vartioivia kerubeja, lapsienkeleitä olevan

kaksi. Jeesus Kristus ja Pekka Ervast opettavatkin, että taivasten valtakunta odottaa lapsenmielisiä. Nykyisen Logosvuodatuksen aikana lapsenmielisyys saakin kaksi muotoa: on oltava passiivisia sekä s o t a a n että p a h a a n nähden yleensä. Älä sodi, Älä vastusta pahaa. Näihin ohjeisiin sisältyy edellä mainittu Herran lupaus Kainille: paha on v o i t e t t a v a. Miten? Siten, että lakataan sotimasta ja vastustamasta pahaa ja näin otetaan ratkaiseva askel paratiisin porttia kohti: astutaan "ikuiseen elämään johtavalle tielle, mikä kasvattaa meissä veljeyden henkeä". Sillä tiellä kulkeminen ei ole laiskottelua vaan työtä, keskitettyä työtä Isän tahdon toteuttamiseksi maan päällä ja paha voitetaan tämän henkisen työn avulla. Kainin kohtalo muuttuu meissä itsessämme siten, että henkisessä työssä äly järkevöityy — Adamista tulee Josef — ja tunneluonto puhdistuu — Eevasta kasvaa Maria. Näiden yhteistoiminnasta syntyy Kristus, paratiisin kuningas, Elämän Puu . . .

Syy, miksi pahan vastustamattomuudesta piti tulla henkisen elämän kulmakivi ja miksi sotimattomuudesta oli tuleva ensimmäinen todellinen askel paratiisin portteja kohti, kun ihmiskunta historiallisessa kehityksessään saapuu maapallon alkavaan kirkastusvaiheeseen, kuvastuu "Herran" sanoissa. Kun Jumalat katselivat langennutta, jumalallisesta kuuliaisuudesta poikennutta ihmistä, niin he aivan kuin pelkäsivät: "Katso, ihminen on tullut sellaiseksi kuin joku meistä, niin että hän tietää hyvän ja pahan. Kun ei hän nyt vain ojentaisi kättänsä ja ottaisi myös elämän puusta ja söisi ja eläisi iankaikkisesti". — Jeesus sanoi saman asian siten, että joka tulee lammashuoneeseen muualta kuin ovesta, hän on varas ja rosvo. Pahan vallassa ja sotahengen lumoissa elävä ihminen voi nostaa kätensä okkultisen tiedon puuta kohti ja näin tehdä pahan "ikuiseksi" eli kestävämmäksi. Nykyaika antaa tähän esimerkkejä. Hypnotismi, suggestio, selvänäkö . . . kaikenlaiset yliaistilliset asiat ovat joutuneet joukkojen käsiin ja julkisuudessa esitetään tuon tuostakin kysymys: miten näitä voitaisiin käyttää s o d a s s a. Vallan himo ja murhaamisen halu ovat niin lumonneet aikamme ihmiset, että hengen riistämiseen toiselta pätee k a i k k i k e i n o t. Jumalien pelko ei siis ollut turha, eikä heidän edellä mainittu lausuntonsa johtunut kateudesta, vaan säälistä ihmiskuntaa kohtaan. — Kun siis vapaasta tahdostasi etsit totuutta ja suuntaat askeleesi paratiisin portteja kohti kuuliaisena Isälle, niin luovu miekasta, aseista ja pyri lapsenmieliseksi. Tämä on ensimmäinen t o d e l l i n e n askel . . .

V. L. 1958: 49—50.

Pekka Ervastin opetukset ovat siksi monipuolisia, että niihin on syytä syventyä yhä uudelleen. Ajattelemme P. E:n "Suurta seikkailua". Tuskinpa siinäkään esitetyt kuvaukset rajoittuvat vain yhteen linjaan, sanokaamme tiettyyn ajan kohtaan. Joutuuhan jokainen totuudenetsijä kertailemaan omissa henkisissä pyrkimyksissään noiden suurten edelläkulkijoiden latuja, vaikkakin on ero syvyydessä. On siis ymmärrettävissä, että "Suuren seikkailun" kuvaukset sisältävät myöskin sellaista, jota totuudenetsijä joutuu kertailemaan omissa ponnisteluissaan.

Palaamme jälleen tuohon mielenkiintoiseen "Versailles"-kertomukseen. — Professori Batoryllä oli joukko oppilaita. Heidän sanotaan olleen "munkkeja", joten kyseisen veljeskunnan elämä oli jotenkin rinnastettavissa luostarielämään. Veljeskunta oli professori Batoryn kasvattama. Kun tohtori Kotka saapui veljeskuntaan alkoi uusi työvaihe: uskonpuhdistustyö Suomessa.

J. R. Hannulan opastuksella ymmärrämme ko. kuvauksen merkitsevän mm. sitä, että Pekka Ervastin poismenon jälkeen alkoi uusi työvaihe, jolloin J. R. H. selvitti P. E:n henkisen ja okkultisen aseman. Täten P. E. tuli asetetuksi alkaneen uskonpuhdistuksen ja julistetun suuren Maailmanuskonnon keskushenkilöksi. Uusi uskonto tuli todelliseksi, koska sen julistaja tunnustettiin. Pekka Ervast oli tällöin jo siirtynyt fyysillisen kuoleman kautta näkymättömään maailmaan, jatkamaan siellä työtään "eetteriruumiissaan". "Suuren seikkailun" kertomus on siis toteutunut historiallisesti. Mutta — kysymme — jos totuudenetsijä joutuu omissa henkisissä ponnisteluissaan kertailemaan P. E:n latuja, niin miten tuo "Batoryn veljeskunta" ja "tohtori Kotkan mukanaolo" koskettelee yksilöä?

Batoryn "Versailles" ja veljeskunta oli olemassa jo silloin, kun tohtori Kotka sinne saapui, joten kysymme: mitähän siinä veljeskunnassa tehtiin ja mitä opittiin ennen Kotkan saapumista? Vaikka P. E. kuvailee veljeskunnan elämää sangen niukasti, niin muutamia viitteitä on kuitenkin annettu. Sanotaan, että toiset siellä tekevät kultaa ja toiset valmistavat jalokiviä. Mutta tärkein seikka selviää itse luolakokouksesta. Veljeskunnan "munkit" istuvat eetterisillä kivikuutioilla, kuutiot eivät olleet kemiallis-fyysillisiä kiviä, sillä luola oli eetterinen. K o k o u k s e n a i k a n a h e m i e t i s k e l i v ä t. — Ulkoisesta "Versaillesista" kerrotaan, ettei sinne osannut ilman muuta kuka tahansa tulla, vaikka tie oli niin selvä, että sinne ajettiin autolla.

Kertomuksesta selviää, että Batoryn veljeskunnassa oli opittu elämään m i e t i s k e l y e l ä m ä ä. Sillä miten he muutoin olisivat osanneet mietiskellä ja elää kah-

denlaisessa päivätajunnassa. Lisäksi näemme, että ulkoisessakin "Versaillesissa", siis karkeammassa päivätajunnassa eläminen oli keskitettyä elämää. Se ei ollut elämää tämän maailman mukana, vaan eristettyä, veljeskunnan keskeistä luostarielämää. Luolakokouksissa mietiskelyelämä suunnattiin yhteiseen ponnistukseen.

Vedämme kertomuksen kristosofisen työn piiriin. Tällöin ymmärrämme, että vaikka Pekka Ervast onkin näkymättömänä voimana tämän työn takana, niin y k s i l ö n suhde kristosofiseen työhön muuttuu ajan mukana. Tullessamme mukaan tähän uskonpuhdistustyöhön, niin mekin joudumme alussa "Batoryn kouluun" oppimaan mietiskelyelämää. Miten sitä muuten osaisimme elää. Vähitellen, mukanaollen, huomaamme lukeutuvamme veljeskuntaan. Henkiset asiat valtaavat tajuntaamme ja tavallinen maailman elämä alkaa menettää viehätystään. Tulemme aivan luonnollisesti vähän irtautuneeksi suurista ihmismassoista sikäli, mikäli keskitymme tutkimuksiimme. Vaikka siis elämmekin tavallisessa "leipätyössämme" ollen karkeammassa päivätajunnassamme, niin sekin elämä on keskitettyä, kuten "Suuren seikkailun" veljeskunnassakin. Emme ole kiinni politiikassa, emmekä kaikissa maailman toilauksissa. Eikä siihen tajuntamme tilaan osaa tulla kuka tahansa, sitä ei jokainen ymmärrä, vaikka tie siihen onkin selvä ja hyvin viitoitettu. Niin hyvin, että aivan "nykyaikaisilla kulkuvälineillä", siis sivistyksemme kouliinnuttamalla ymmärryksellä voisi siihen tulla. Sillä onhan kristosofinen kirjallisuus laaja ja sen moraali selvä.

Tällaisessa "Batoryn koulussa" kasvamme veljeydessä, tunnemme toisemme veljiksi, joita elähdyttää yhteinen asia ja yhteiset pyrkimykset. Tämä on alkavaa mietiskelyelämää, joka vähitellen syvenee ja voimistuu. Tämän ohella seuraa opiskelutyö, esitelmätilaisuudet, veljesjuhlat ja kesäkurssit. Niissä tulemme yhteisen, keskitetyn ponnistuksen pariin ja elämme korkeammassa päivätajunnassa, "luolassa". Niissä teemme varsinaista keskitettyä henkistä työtä.

Mutta kerran saapuu jokainen kohtaan, jolloin "tohtori Kotka tulee mukaan eetteriruumiissaan". Toiselle se tapahtuu ennemmin, toiselle myöhemmin ja silloin alkaa yksilölle uusi työvaihe. Se merkitsee uskonpuhdistuksen alkamista Suomessa. Selvemmin sanoen: totuudenetsijä huomaa välttämättömyydeksi sen, että hänen on ryhdyttävä tosi työhön kristosofisen sanoman puolesta. Hän tuntee sellaisen v o i m a n. Eetteriruumis on voimaruumis ja Pekka Ervastin voima se työntää ja nostaa hänet työkentälle. Samalla hänessä itsessään alkaa entistä keskitetympi uskonpuhdistus, sillä nyt on tarkistettava myöskin oman sielun tila. Muuten hän joutuu sisäiseen ristiriitaan puhumansa ja kirjoittamansa asian kanssa.

Huomaamme siis "Suuren seikkailun" kertomukset vanhentu-

mattomiksi ja aina ajankohtaisiksi.

J. R. Hannula antaa hyvän selityksen, miten Whiteway ja Versailles toteutuvat pienoiskoossa. Whiteway — hän sanoo — on jokainen koti, jossa otetaan Kristus vastaan, mutta siitä kodista voi tulla Versailles, jos sillä on sellainen karma, että siellä voidaan tehdä henkistä, kristosofista työtä, jopa pitää julkisia esitelmiä. Silloin on muodostunut pienois-Versailles, jossa "toiset tekevät kultaa ja toiset valmistavat jalokiviä". So.: henkiset ja taloudelliset arvot tulevat kootuiksi yhteen ja käytetyksi Valkoisen Veljeskunnan työhön. "Suuressa seikkailussa" sanotaan vielä: "Mutta huomatkaa: ainoastaan korkeat Mestarit saavat niitä käyttää". Sanotaan siis, ettei näin koottuja arvoja ole tarkoitettu käytettäväksi kevytmielisesti, miten tahansa, vaan työn tulokset on luovutettava Kristuksen Veljeskunnan käyttöön, sillä sen Veljeskunnan työtä Mestarit edistävät.

— — —

Pekka Ervast opettaa toistuvasti, että ensimmäinen vakava seuraus sisäisestä mietiskelytyöstä on se, että sielu alkaa puhdistua ja silloin siellä oleva paha ja ruma nousee ensin pinnalle. Etsijä alkaa tuntea ja tajuta ensisijassa oman syntisyytensä, huonoutensa, vikansa ja puutteensa. Tästä seuraa voittamaton yksinäisyyden tunne, on kuin kaikki olisivat hänet hyljänneet, yksinpä Jumalakin. Hän on kuin laivahylky merellä. Tästä jo ymmärrämme, miten välttämätöntä on samoinajattelevien veljesjoukko, joka tarvittaessa tukee ja nostaa. Miten suuri onkaan yksinäisyys sillä, jolta ystävät puuttuvat. Mutta ryhmäelämä tulee avuksi, jos siinä jaksamme uskollisesti olla mukana.

On sanottu, että meidän tulee katsella kaikki asiat puhki, oma sielummekin vikoineen, puutteineen. Tällöin olemme alttiit jatkuvasti tuijottamaan pahaan, emmekä näe hyvää missään, emme ainakaan itsessämme. Mutta P. E. opettaa e t t e m m e k a s v a i h m i s i n ä, jos vain uskomme pahaan. Meidän on opittava uskomaan hyvään, sillä Jumala on hyvä ja Jumalaa olemme etsimässä. Mutta elämä on koulua ja ennen muuta kiusausten koulua kokeineen ja mahdoïlisine voittoineen. Siinä paha tulee vastaamme sekä ulkonaisesti että omasta sielustamme. Kun sen yhdestä muodosta selviydymme, niin jo toinen salapukuisempi on kintereillämme. Lopulta saatamme joutua sen "vesikokeen" ratkaisevaan vaiheeseen, josta Pekka Ervast kertoo kirjassaan "Kiusausten koulussa". Joudumme uudelleen siihen yksinäisyyden tilaan, jollaista saimme kokea alustavasti mietiskelytyömme alussa. Mutta nyt ei yksinäisyyden tunne johdu alemmuuskomplekseista, eikä se ole jotakin oman huonouden ja syntisyyden tunnetta, vaan todellista elämää. Hän saa kokea, miten entiset henkiystävätkin jättävät; nekin, jotka häntä ennen ihailivat ja mairittelivat, kääntävät selkänsä, epäilevät hänen rehellisyyttään ja

hyvää tahtoaan. Jotkut ovat kenties nähneet hänessä jos minkäkin laisen "mestarin" ja hän on saanut sen luontoista tunnustusta. Se on ehkä hyväillyt hänen turhamaisuuttaan ja kannustanut häntä "pinnalle" — etsijä on saattanut elää tämän luontoisen harhan vallassa. Mutta kun hänestä tehty epäjumalankuva kukistuu ystävien tajunnassa, niin hän saa kokea kylmyyttä ja jäätävää yksinäisyyttä. — Tällöin jos koskaan kysytään uskoa hyvään, sillä harhoista luopuessaan hän luopuu siitä, minkä hän ennen tunsi itsekseen. Vanha maailma kaatuu hänen jalkoihinsa ja jäljelle jää vain Jumala ja sen sisältö: rakkaus. On luotava uusi maailma ja uudet taivaat, sillä entiset, persoonallisista kannustimista syntyneet ovat kadonneet.

Ehkä tästä syystä H. P. Blavatsky kirjoitti kirjansa "Hiljaisuuden ääni", omistaen sen harvoille tienviitaksi. Ehkä samasta syystä Pekka Ervast suositteli sitä mietiskelykirjaksi useille etsijöille. Vaikka "Hiljaisuuden ääni" liittyykin sisältönsä puolesta vanhaan liittoon, niin se on kirjoitettu siinä hengessä, että se kohottaa uskoa hyvään. Sillä tehtävämme ihmisinä on kasvaa hyvässä Kristuksen kaltaisuuteen asti.

V. L. 1958: 74—76.

"SAATTE USKOA..."

Surullisenkuuluisan ns. Tattarisuon tapausten aikaan oli Tampereella suunniteltu T. S. kanssa yhteinen H. P. B:n juhla kaupungintalossa. T. S. kieltäytyi kuitenkin yhteistyöstä, koska sanomalehdet olivat tulvillaan toinen toistaan mielikuvituksellisempia juttuja. Valitin T. S:n poisvetäytymistä Pekka Ervastille, — hän oli kyseisessä juhlassa esitelmöimässä — johon P. E. vastasi sangen painokkaasti: "Niin, se oli koe".

Saman illan perhetilaisuudessa eräs veli kysyi jotakin tulevaisuuden suhteen, jolloin Pekka Ervast jälleen lausui vähän oraakkelimaisesti: "Tulee vielä aika, jolloin saatte uskoa..." Lauseen saattoi ymmärtää joko niin, että saatte so. teille annetaan uskoa, tai niin, että saatte turvautua uskoon. Lauseen sisältö oli ratkaistavissa siinä olevassa äänenpainossa, ja se sanoi: Tulee vielä sellainen aika, että teiltä kysytään uskoa; tapahtuu sellaista, josta ette nyt vielä ole oikein selvillä, teidät heitetään kuin ilman varaan oman uskonne ja sisäisen näkemyksenne varaan ja siinä kysytään uskoa. — Jostakin syystä minun täytyi liittää tähän P. E:n lauseeseen nuo Kaupungintalon juhlasalin ovella lausumansa sanat: "Niin, se oli koe". — Olisiko siis tulossa meillekin jokin koe, jossa kysytään uskoa, jokin ilmakoe?

Kirjoitin muistiini nuo lauseet ja mietin niitä joka puolelta. Mitähän meidän tulee vastaisuudes-

sa uskoa? Sisältyykö mahdolliseen edessäolevaan kokeeseen käytäntö, filosofia tai metafysiikka. Olin tutkinut teosofisen metafysiikankin niin perusteellisesti, kuin se oli mahdollista ja se opetti käsillä olevasta ajasta: Elämme viidennen juurirodun viidennessä alarodussa. Planetaarinen kehityskaaremme oli alimmillaan Atlantiksen aikoihin ja nyt olemme nousevan kaaren ensimmäisellä portaalla. — Jokin sanoi sisässäni: Pidä kiinni tästä järjellisestä selvyydestä.

Kun J. R. Hannula alkoi puhua Pekka Ervastin henkisestä ja okkultisesta asemasta uuden uskonnon julistajana ja Logoksen Isäryhmän johtajan inkarnoitumana, niin tuo metafyysillinen selvyys tuli heti avuksi asioiden ymmärtämisessä. Se sanoi: Koko elämähän on järkivoimien työskentelyä ja sen avulla elämä etenee; ei tässä tule mitään ilmaiseksi, kaikki on työn takana. Miten siis planetaarinen nouseva kaarikaan voisi nousta, elleivät siinä korkeammat voimat työskentelisi? Miten ihmiskunta osaisi astua tuolle kaarelle, ellei ensin avattaisi tietä? Merkitseehän nouseminen ihmisyyden kasvamista ja koska maailma ei ole sietänyt Vuorisaarnan seuraajia, niin täytynee tapahtua jotakin ratkaisevaa koko elämässä, jotta ihmisyys pääsisi kasvamaan. — Metafysiikka tuli täten kädenojennukseksi silloin, kun kysyttiin uskoa siihen näkemykseen, jota J. R. H. esitti.

Jälkeen päin olemme saaneet kokea, mitä uskoa meiltä kysyttiin. Sen uskon keskipiste oli Pekka Ervast itse. Miten hän siis olisi voinut itsestään puhuakaan muuten kuin oraakkelimaisesti. — Kysyttiin uskoa veljeyteen, sillä siitähän P. E. oli puhunut puhumasta päästyään. Osaatteko elää veljeydessä ja todellisten totuudenetsijöitten tavalla, yhteistyöllä syventyä tutkimaan eteenheitettyä pulmaa. Sillä Pekka Ervastin henkinen ja okkultinen asema ei ollut mikään pulma, vaan pulma oli meissä itsessämme, siinä, osaammeko nöyrtyä suurien tosiasioitten edessä. Ja koe osoitti, etteivät läheskään kaikki P. E:n ympärillä olleet jaksaneet voittaa itseään, vaan heittivät tuomion ja syytökset ensikädessä J. R. H:ta vastaan, heittivät ne asioihin syventymättä. Sillä Pekka Ervastin oma kirjallisuus todistaa maailmalle, että hän, P. E. on julistanut ennen olemattoman sanoman, joka selkeydessään ja syvyydessään on vertaansa löytämätön. Hänen sanomaansa ei voida tehdä olemattomaksi, joten historia antaa aikanaan oman tuomionsa koetuista erehdyksistä.

V. L. 1958: 80—81.

JATKUVA TYÖ

Tutkiessamme historian tähtäimestä teosofista ja kristosofista ilmoitusta toteamme, että asioiden syventyminen on tapahtunut määrätyssä järjestyksessä. Ensin on opetettu teosofian alkeita:

vanhoja uskomuksia ja ennakkoluuloja kumotessaan H. P. Blavatsky selitti sellaiset olevan väärin ymmärrettyjä totuuksia. Näiden taikauskoisten käsitysten kaatamiseksi ja niiden takana olevien totuuksien paljastamiseksi piti kirjoittaa sellainenkin jättiläisteos kuin on "Salainen Oppi". Niinpä Pekka Ervast toteaakin H. P. B:n ja koko teosofisen liikkeen tehneen valmistavaa työtä uudelle sanomalle. Hänen sanomansa ei ollut lopullinen eikä H. P. B. luonnollisestikaan voinut lähteä lopusta vaan alusta. — Kuitenkaan hän ei jätä lopputavoitettakaan aivan näkymättömiin, sillä hän väläyttää näinkin: S u o m e s t a t u l e e v a l o. Niin ikään hän väläyttelee esim. kirjoituksessaan "Evankeliumein esoteerinen luonne" melko selvästi siitä, että Jeesuksen kuvailema suuri tuomion kausi on aivan näköpiirissä.

Alkanut julistus syveni Pekka Ervastin sanomassa ennen olemattomalla tavalla. Tässä yhteydessä keskitymme vain erääseen kohtaan, jolloin P. E. "väläyttelee" tulevaisuutta. — Hänen monipuolinen kirjallisuutensa, joissa hän availee elämän eri pulmia ja esittää niiden oikeat ratkaisutavat, hänen opetuksensa Kristuksen mullistavasta vaikutuksesta koko planeetallamme, hänen ainutlaatuisen selkeät opetuksensa elämän kaidasta tiestä..., sanalla sanoen: P. E:n kaikki elämän pulmat ratkaisevat opetukset olivat keskitetyn ajankohtaisia s i l l o i n kun ne lausuttiin. Samalla ne, kuten H. P. B:nkin opetukset ovat e d e l l e e n k i n yhtä ajankohtaisia jokaiselle, joka kristosofiseen elämänkäsitykseen syventyy. Mutta samalla on ymmärrettävä, ettei henkinen l i i k e, mikä on historiallinen ilmestys, saata tallata paikallaan. Henkisellä l i i k k e e l l ä on elämäntehtävä, sen tulee suorittaa jokin t y ö ja sen suorittaminen on ajan kysymys. Niinpä Pekka Ervastinkin julistuksella on tähtäimensä mihin se pyrkii, vaikka hänkään ei ala lopusta vaan alusta. P. E:kin väläyttelee tuosta päämäärästä silloin tällöin, mutta viisaalla tavallaan samalla sitä peittää. Näin siksi, koska henkinen elämä l i i k k e e n muodossa on sidottu historiaan ja jokaisen täytyy itse löytää tuo tavoite; löytää se itsestään, omasta sielustaan, koska juuri ihminen itse toteuttaa henkistä elämää. — J u u r i t ä s t ä s y y s t ä, e t t e i h e n k i n e n l i i k e t a l l a a p a i k a l l a a n voimme nyt jälkeen päin tutkia noita P. E:n väläyttelemiä tavoitteita, sillä nekin tulevat luonnollisesti kerran ajankohtaisiksi ja ellemme seuraa aikaamme, niin aika vierii ohitsemme.

Keskitymme vuoden 1927 paikkeille, jolloin Pekka Ervastin työ oli tullut erääseen ratkaisevaan vaiheeseensa. Silloin hän väläytti näkevänsä, että noin seitsemän vuoden perästä toimimme omassa temppelissä.

Tällöin oli keskeisenä kysymyksenä ns. temppelirahasto, minkä avulla R-R-järjestölle olisi rakennettu oma talo Helsinkiin. Olihan sekin tärkeä asia, mutta samalla se tuli eräänlaiseksi peitteeksi P. E:n opetuksille ja näkemyksille.

Kysymys oli hengen Temppelistä, sillä hän väläytteli samalla siitä, että on muodostuva uusi hengen aatelisto. Vanha aatelisto on menettänyt merkityksensä, se on huonontunut. Aatelisen velvollisuus oli näyttää tietä toisille ja osoittaa, kuinka tulee olla ritari. Aatelinen ei voinut pettää eikä valehdella. Uuden aateliston tarkoituksena ja tehtävänä on kulkea uuden sivistyksen etunenässä. Sellainen luodaan sisästä päin, siihen Pekka Ervastin työ tähtäsi. Ei ole suurta se, että ihminen istuu kunniatuolissa, suurta on se, että hän aivan kuin nääntyy henkisen työtaakkansa alle, että hän Mestarin rinnalla puolustaa tämän sanomaa maailmassa ja kaatuu kuin soturi työnsä ääreen. Tämä on henkistä ritariutta. On opittava tekemään sitä työtä mitä Mestari tekee ja oltava sille uskollinen kuolemaan asti. — Tällaisesta totuuden Temppelistä ja ritaristosta oli kysymys, mutta kun samalla tuli esille talon perustamiskysymys, niin se peitti tuon todellisen Temppelin niin, ettei se päässyt häiritsemään liian aikaisin. Onhan uskallettua mennä sanomaan itsekylläiselle ja omaa kunniaansa ja yhteiskunnallista asemaansa palvovalle ihmiselle: sinun tulee oppia tekemään kristosofista työtä. Sehän olisi enemmän kuin nolaus. Ajatella: korkeastioppinut kulttuuri-ihminen salkkuineen kirjakaupalla? Ei. Ihmistä on kasvatettava ymmärtämään asioita, henkinen ritarikunta, mikä aseettomana muodostaa työn ritarikunnan, valmistuu henkisen työn avulla. — Samalla näemme, ettei temppelirahaston perustaminen ollut mitäänsanomaton peite, vaan se juuri antoi jokaiselle jäsenelle tilaisuuden valmistua todelliseksi ritariksi, sillä siinä rahastossa avautui henkinen työ: jokainen jäsen saattoi tuon rahaston avulla muuttaa pienen osan "leipätyöstään" henkiseksi työksi. Tällainen työn talentti oli jokaisella, vaikka ei muuhun työhön olisi ollut kykyjäkään.

Koska henkinen elämä liikkeenä on sidottu historiaan niin P. E. väläyttää, että seitsemän vuoden kuluttua työskentelemme omassa Temppelissä. Hän siis tahtoi sanoa: kun oikein ponnistamme, niin seitsemän vuoden kuluttua ehkä osaamme jo tehdä tätä työtä sillä tavalla kun elämä tahtoo; ehkä silloin jo ymmärrämme mistä tässä on kysymys, mihin henkinen elämä velvoittaa.

Kului seitsemän vuotta eikä mitään tapahtunut, saavuttiin vuoteen 1934. Silloin Pekka Ervast siirtyi fyysillisen kuoleman kautta jatkamaan työtään näkymättömässä maailmassa, todellisuuksien Temppeli jäi avaamatta. Se tuli kyllä avatuksi näkymättömässä maailmassa, mutta ei näkyväisessä. Temppeli ei tullut kemiallisfyysillisesti todelliseksi. Ei syntynyt työn ritarikuntaa, oli tyydyttävä sellaisen vertauskuvaan.

Oli tehtävä jälleen uusi yritys, aloitettava aivan kuin alusta, eikä kuitenkaan alusta. Syntyi kuin itsestään muodollinen P. E:n Kannatusliitto. Sillä ei ole todellisuudessa "alkua", sillä siinä tehtävää

työtä ei aloitettu viime vuosikymmenillä. Se liittyy elimellisesti teosofiseen liikkeeseen ja on jatkunut J. R. Hannulan elämäntyössä Teosofisen Seuran ja Ruusu-Risti-Järjestön kautta nykyaikaan. J. R. H:n esitelmätyö jatkui katkeamatta vuodesta 1915 lähtien hänen kuolemaansa asti. Niin ikään useimmat paikalliset ryhmämme ovat jatkaneet katkeamatonta opiskelutyötään R-R-kaudelta asti. J. R. H. puhui Pekka Ervastin henkisestä asemasta jo R-R-kaudella, joskin olosuhteiden pakosta varovaisemmin kuin myöhemmin oli mahdollista. — Uusi työvaihe oli välttämättömyyden aiheuttama, sillä Työn Temppeli oli luotava fyysilliseen maailmaan, jotta syntynyt uusi uskonto pääsisi kapalostaan ja tulisi ihmisten tietoisuuteen.

Näin jälkeen päin saatamme todeta, etteivät J. R. H:n ponnistukset ole menneet hukkaan, vaan ne kantoivat kauniita hedelmiä. Työ voimistui monipuolisesti, esitelmöitsijöiden lukumäärä on jatkuvasti kasvanut, joten vuosittain pidettävien esitelmien lukumäärä nousee useihin satoihin. On kirjoitettu ja painettu suuri määrä kirjoja, Pohjolan Valo tekee työtään omalla sarallaan jne. — Nämä tosiasiat kertovat omalla kielellään enemmän kuin sanat.

V. L. 1958: 109—111.

MAAPALLO PUHDISTUU

Pekka Ervast kertoo kirjassaan "Ihmisyyden uskonto" niistä mullistavista tapahtumista, joita nykyaika on tuonut mukanaan. Niinpä ylienkeli Mikael on ottanut vallan käsiinsä näkymättömissä maailmoissa, siellä on tapahtunut todellinen suursiivous. Pahuuden mahti on menettänyt siellä yliotteensa. — Toisessa yhteydessä hän puhuu, että vaikeimmat kiirastulet ja helvetit, siis näkymättömän maailman synkimmät tilat ovat maapallon sisällä, siellä olevassa hämäryydessä. Kaiken keskuksena, maapallon sisimmässä piirissä asuu maapallon haltia, Saatana joukkoineen. Tällä joukolla on kaksi mahdollisuutta: Joko se puhdistuu ja muuttuu, heittää synkän naamarinsa ja tulee Kristuksen palvelijaksi, tai joutuu jättämään maapallon. — Nämä kaksikin seikkaa ilmaisevat, että planeettamme elämässä on tapahtunut ja on tapahtumassa sangen merkillisiä asioita.

"Suuressa seikkailussa" P. E. kuvailee, että tohtori Kotkalta jäi, hänen matkustaessaan ulkomaille, 17-vuotias poikansa Ilmari Suomeen. ("Suuri seikkailuhan" on kirjoitettu minä-muodossa, joten Kotka siinä kuvaa aivan selvästi P. E:tä itseään ja kirja kokonaisuudessaan on kaunokirjallinen ja mystillis-okkultinen kuvaus kirjoittajan Amerikan matkasta). Ilmarista hän toivoo sitä uuden ajan Lutheria, jonka työ koituisi

siunaukseksi kaikille kirkoille ja lahkoille. — Ketähän P. E. tarkoittaa Ilmarilla?

Näin jälkeenpäin asia käy koetun elämän valossa aivan selväksi. Jos kysymme: Kukahan on jatkanut Pekka Ervastin työtä Suomessa? on vastattava: J. R. Hannula. Hän toteutti sen, josta P. E. itse puhui R-R vuosikokouksessa 1934, Amerikasta palattuaan, että joku on luvannut jatkaa hänen työtään ja viedä se päätökseen. J. R. H. puhuikin vuodesta vuoteen, että uskonpuhdistus on nyt alkanut ja hän teki tarmokkaasti työtä alkaneen uskonpuhdistuksen puolesta. — Emme siis näe ketään muuta "uuden ajan Lutheria", kuin J. R. Hannulan, sillä tässäkin tapauksessa puu tunnetaan hedelmästään, tekijä työstään. Mutta missä merkityksessä J. R. Hannula oli "seitsemäntoistavuotias", siis seitsemäntoista t ä y t t ä n y t ?

J. R. Hannula aloitti varsinaisen teosofisen, kristosofisen työnsä ratkaisevasti syksyllä marraskuussa 1915. Silloin hän jätti siihenastisen "leipätyönsä" ja ryhtyi kiertämään Suomea esitelmöiden ja myyden kirjoja. Marraskuuhun 1916 hän oli tehnyt tätä työtään yhden vuoden ja marraskuuhun 1933, 18 vuotta. — Pekka Ervast jätti Suomen, matkustaen Amerikkaan, 23 päivä syyskuuta 1933. Hänen lähtiessään J. R. H. ei siis vielä ollut "täyttänyt 18 vuotta", eli tehnyt niin montaa vuotta teosofista työtään, mutta hän oli sitä tehnyt 17 vuotta ja kahdeksastoista vuosi oli menossa. Pekka Ervastilla oli siis täysi syy puhua "17-vuotiaasta Ilmari-pojastaan". Hänestä hän toivoi suuren uskonpuhdistuksen toteuttajaa. Niinpä P. E. kirjoittaakin vuoden 1933 syyskuun R-R lehdessä alkaneesta uskonpuhdistuksesta mm.: "Nyt on tämä kristikunnan reformatsioni keskitettävä suureen ponnistukseen Pohjolassa, ja sitä varten on julkaistava teos, joka piirtää uskonpuhdistuksen selvät ääriviivat ja kutsuu kirkkoja ja lahkoja mahtavaan työhön Jeesuksen ja Paavalin auttamiseksi heidän suunnitelmiensa toteuttamisessa." — Tämä teos oli "Suuri seikkailu".

Jouluna 1933 P. E. kirjoittaa Amerikasta (R-Risti, marras-joulukuu): "Te istutte nyt siellä joulukuusen ympärillä ja ajattelette rakkaudella kaikkia ihmisiä. Antakaa rakkautenne lentää tännekin, missä joulukynttilät eivät kuusessa pala. Ei sen tarvitse kiertää maapallon pintaa, nuolena se halkaisee pallon auran ja tunkeutuu suoraan sydämestä sydämeen."

Ajattelemme edelläsanottuja. Emme nyt puutu siihen, oliko P. E:n Amerikan matka välttämätön, ajattelemme vain tapahtuneita, ajattelemme uskonpuhdistustyön ja vielä laajemmalti, planeettamme puhdistustyön kannalta. "Tohtori Kotka" Amerikassa ja maapallon vastakkaisella puolella "Ilmari", kumpainenkin tehtävästään tietoisina. Mitkä rakkauden virrat kulkivatkaan planeettamme läpi, mitä kokemuksia saikaan maapallon sisällä oleva synkkä joukko? Mikä puhdistus tapahtuikaan Telluksessa? — Mutta toisaalta on heti lisättävä, että jos Pekka Ervastilla olisi ollut Suo-

messa monisatalukuinen oppilaspiiri, joka olisi ollut Ilmarin tavoin aikansa tasalla ja tehtävästänsä tietoinen, niin ihmiskunnan tila olisi nyt aivan toinen. Valon voimilla olisi enemmän sanottavaa maailmassa. — Ei siis ole mitään aihetta tehdä P. E:n Amerikanmatkasta lepotyynyjä ja sanoa: "Se oli siis välttämätön, planeettamme tila sitä vaati". Kyllä se matka tuli välttämättömäksi sen vuoksi, että Suomeen jääneillä teosofeilla olisi ollut miettimisaikaa tutustuakseen siihen, kuka Pekka Ervast todella oli. Tällainen matkan syy oli koko lailla negatiivinen. Kyllä tuollaisen Opettajan ja okkultistin matkan syyn olisi suonut olevan kokonaan myönteistä, silloin olisi voittokin ollut täydellinen.

V. L. 1958: 118—119.

PROMEMORIA

... näin Jeesuksen todistuksen tähden hän vankeuttaan kantoi ja ihmiskunnan tuskan hän sielunsa syvyyksissä tunsi. Ulkoisen pimeyden vanki. Vaikka auringon tulinen pyörä säteensä heitti takanaoleville vuorille, niin sen hehku verenkarvaiselta näytti ihmiskunnan ahdistuksen takia ja puiden varjot pimeyden aaveilta vaikuttivat... Silloin Vanhaikäinen aijoonien verhoa kohotti ja Herran mies katseli Kohtalon kääntymistä, kun Vankaikäinen pelastavan kätensä maailman ylitse laskee...

... ja suuri Lohikäärme soti joukkoineen taivaan Mikaelia vastaan ja Mikael enkeleineen taisteli. Ja taivas oli täynnänsä savua ja punaista tulta Lohikäärmeen suu tulvehti, tuon seitsenpäisen kruunatun Lohikäärmeen, jota saatanoiden, ahrimanien ja lusiferien joukoksi kutsutaan... ja sen pyrstö kolmannen osan taivaan tähtiä maan päälle heitti... Mutta kun Kohtalo sfääreissä kääntyi ja katseellaan yhdettätoista aijoonia tavoitti, niin Mikael voimansa kokosi ja Lohikäärmeen valta horjui ja taivaat puhdistuivat, mutta maa tuli pimeyden peittämäksi.

... ylhäältä kuuli Herran mies Gabrielin äänen: "Riemuitkaa taivaat ja te, jotka niissä asutte, sillä veljienne vihaaja, joka teitä Jumalan edessä syyttää: saatana ja käärme, on heitetty maan päälle; voi maata ja merta!!! sillä Ulkoinen pimeys on sen yllättänyt: kuitenkin ne, jotka Jeesuksen opetuksia seuraten tapetuksi ovat tulleet, taivaan tähdet, vaikeuksia lyhentävät".

... ja taivaat puhuivat: "Katso, Herran palvelija: minä olen Vanhaikäinen; minä olen maailman Valo ja ihmiskunnan jumalainen Henki; minun kädessäni on Kohtalo ja taivaat ja maa vapautuvat minun Valoni voimasta... Kun Kohtalo yhdenteentoista aijooniin katsoo, mikä Saturnuksen valta-

piiriä on ja missä Kohtalo vettäkantavan miehen tapaa, silloin Lohikäärmeen valta luhistuu, sillä ihmiskunta on siirtymässä kuudenteen kauteensa... Kas, nuo Lohikäärmeen joukot, saatanat, ahrimanit ja lusiferit maisissa ruumiissaan neljännen kauden puolivälissä olivat, mutta kun heidän ruumistustensa lukumäärä kierroksessa täyttymässä oli, ja he kohtalonsa vuoksi enkeleihin lukeutuivat, eivät he maisiin ruumiisiin enää syntyä voineet, vaan näkymättömissä he ihmisten sieluja vaivanneet ovat ja heidän rienaustensa tuskissa maa ja sen luomakunta huokailee, Jumalan poikia vapauttajikseen odotellen... Mutta kun ihmisten joukot viidennen maisen kautensa puoliväliin saapuu, jolloin kuudennen kauden voimavaikutus alkaa, silloin Kohtalo Saturnuksen valtapiiriin katsoo — pian jo — silloin Mikael joukkonsa kokoaa ja Lohikäärmeen maan päälle heittää, se on, varjon enkelit maisiin ruumiisiin ajaa. Näin he itse saavat rienaustensa hedelmät kantaa ja kyynelin puhdistua ja pohjaan karvaan maljansa juoda. Näin Kohtalon niittomies heidät tapaa, sillä joka Chremaórin, helvetin asioilla juoksee ja kylvönsä sen alueille tekee, hän helvetissä laihonsa leikkaa... Voi maata ja merta!!! sillä suuri on maailman tuska. Mutta kaikki minä pelastaa tahdon, varjon enkelitkin ja heidän pelastuksensa on tekojensa seurausten kantaminen ja niistä oppiminen. Sillä enkeleitä he ovat, mutta ihmisen astetta he eivät vielä ole saavuttaneet... Mutta taivaan tähtiä minä maan päälle lähetän, Valittuja sieluja joissa on Kristuksen todistus ja merkki; heissä on ihmisten toivo; ja kilvan he maan päälle rientävät ja maisiin ruumiisiin astuvat, kun Lohikäärme taistelunsa aloittaa... Sillä katso, jos Lohikäärme maan päälle tulisi silloin, kun minun Valoni maan ulkopuolella on, se on, kun ihmiset ulkoista jumalaa palvelevat ja harhan enkeleitten kutsuja noudattavat, silloin maa ei ulkoisen pimeyden valtaa kestäisi; se menehtyisi ja tuhoon joutuisi. Mutta kun minä Mikaelille taistelukäskyn annan — pian jo, kun Kohtalo Saturnuksen valtapiiriin katsoo ja miehen vedenhaussa tapaa — silloin minä, Vanhaikäinen Valoni maailmaan annan ja maan valoisaksi sisäpuolelta teen. Sen Valoni valossa Lohikäärmeen pimeys näkyy todellisessa olemuksessaan ja ihmiset näkevät eron Valon ja pimeyden välillä. Sen tähden pimeys tulee yhä synkemmäksi, koska saatana tietää aikansa lyhyeksi, eikä minun Valoani ulkoapäin katsottuna näy. Mutta kun taivaan tähdet, jotka maisiin ruumiisiinsa astuneet ovat, katsovat maailmaa minun Valoni kautta, mikä ihmisen sielun yksin valaista voi, niin maa näkyy puhdistuvan sekä näkymättömissä että näkyväisissä puolissaan, ja Lohikäärmeen valta, mitä Ulkoiseksi pimeydeksi sanotaan, alkaa murtua lopullisesti... Sillä ihmisten tien minä ylöspäin kohotan ja minun Valtakuntani Valolla on lopullinen voitto..."

... ja Herran mies tunsi pimeyden ja epätoivon pakenevan. Sillä

mahtavan mahtava on Kronos, kun se Suuren Käärmeen tavoin häntäänsä nielee ja aikaa kappaleiksi katkoo ... Mutta suurin ja ihmeellisin kuitenkin on Saturnus-Kronos, mikä yhdestoista aijooni on; kun Kohtalo siihen katsoo ja miehen vettä kantamassa tapaa, niin maan perustukset horjuu ja taivaat liitoksissaan natisevat ... ja maa ja taivas yhtyvät ja maa ja ihmiskunta kirkastuksen tielle joutuvat ... Kun Vanhaikäinen pelastavan kätensä maailman ylle laskee ...

Uranus 1958: 119—120.

MUISTOJA MATKALTA

Sinä, kuka lienetkin olet varmaan tehnyt itsellesi kysymyksen: miksi liityin henkiseen liikkeeseen, miksi Mestareitten sanoma on minua lähellä? Jos olet tehnyt kysymyksen vakavissasi, niin yhtä varmaan on sisässäsi kaikunut: liityin siksi, koska rakastan tätä sanomaa. Rakkaus se on vetänyt meitä lähelle Mestareitten sanomaa, olkoonpa tuo rakkaus vaikkapa vasta orastava alku, tai ehkä voimassaan väkevä. Pieni tai suuri on alussa vähemmän merkitsevä, sillä syntyperältään rakkaus on Jumalasta ja siksi se on kasvuvoimaltaankin rajaton kuin Jumala. Alku on tärkein: rakkaus totuuteen, Mestariin, Kristukseen. Ja kun tämän lähtökohtasi tunnustat, niin samalla tulet tunnustaneeksi sen, että rakkaus Mestariin saattaa lopulta vallata Sinut niin, että henkinen elämä tulee kaikkein arvokkaimmaksi elämässäsi.

Kun tältä näkökulmalta katselet esimerkiksi veljiäsi, niitä, jotka ovat ehtineet kauemmin työskennellä henkisissä liikkeissä ja siksi jo ovat enemmän kokeneet ja enemmän vaivaa nähneet Mestareitten sanoman vuoksi, niin saatat paremmin ymmärtää heitäkin. Ymmärrät heidänkin rakastavan, ja aika on saattanut tulikokeissaan jo suorittaa myöskin puhdistavaa työtään. Kukaties heidän rakkautensa Mestareitten sanomaan ei ole enää yhtä liekehtivää ja veripunaista, kuin se saattoi olla alussa, kukaties se on tallattu vaaleammaksi, kuka ties se on jo kärsimysten kaunistamaa. Mutta samalla se voi olla uskollisuudessaan ehdottomampaa ... niin, se on muuttunut elämän ehdoksi. — Kun näin katselet noita veljiäsi, niin ymmärrät heitä paremmin. Jos he esimerkiksi liian tiukasti näyttävät puolustavan Mestareitten sanomaa, jos heidän sanansa tuntuvat Sinusta kovilta ja ankarilta, niin sellaisen ei suinkaan tarvitse johtua riidanhalusta ja pahasta tahdosta, vaan siitä heille auenneesta selviöstä, että rakkaus on totuuden avain. Sillä totuus ilman rakkautta kelluu heiluvilla hetteillä, se voi koetusten tullen muuttua epäilyksiksi, arvostelemisen haluksi, jopa vihaksikin. Siksipä näennäinen ankaruus voikin olla suuremmaksi kasvanutta, vaivannäön ja kokemusten puhdista-

maa rakkautta. — Kun Pekka Ervast kosketteli teosofisen liikkeen vaiheita, kun hän yhä toistuvasti puhui sen lankeemuksista ja Mestareitten sanoman epäonnistumisesta niin hän sanoi: puhun näin siksi, koska rakastan. Olihan hän ollut mukana Suomen teosofisessa liikkeessä alusta asti, olihan teosofian puolesta työskenteleminen tullut hänelle elämän kysymykseksi. Olihan hän täysin tietoinen tämän liikkeen lopullisesta tehtävästä, olihan hän paljon ponnistanut ja vaivaa nähnyt, jotta me ihmiset heräisimme. Hänhän oli Suomen teosofisen liikkeen isä, eikö hän siis olisi rakastanut lastaan. Mutta teosofinen liike oli kuin pahankurinen lapsi, se ajoi isän kodistaan ja ylpistyneenä uskoi suurta itsestään. Ei se ymmärtänyt, että isä häntä rakasti ja tahtoi hänen parastaan . . .

Yritämme nyt herätellä muistoja teosofisen liikkeen varrelta, sillä lukeudummehan mekin tuohon liikkeeseen. Emme siis muistele menneitä sivustakatsojina ja arvostelijoina, vaan siinä mukanaolevina, sen kasvattamina. Olemmehan vuosikymmeniä tässä liikkeessä puuhanneet ja pieneltä osaltamme tässä vaivaa nähneet. Samalla tiedämme elävän ja eläneen toisia, jotka vielä kauemmin ovat tässä mukana puuhanneet ja paljon enemmän uhranneet. Siksipä tämä liike on osa meistä . . . Siksipä olemme oikeutetut ja velvollisetkin kysymään: mihin uppoutuvat tämän kristosofisen veljespiirimme juuret?

Muistamme J. R. Hannulan usein maininneen, ettei tätä nykyistä työskentelytapaamme ole oikeastaan koskaan aloitettu. Se on kasvanut elämän todellisuuden ja välttämättömyyden maaperässä. Se on sitä samaa työtä, jota on tehty Suomessa koko tämän vuosisadan ajan. Pekka Ervast sen työn aloitti Suomessa, mutta ei hänkään aloittanut sitä tyhjästä, vaan se silmukoitui H. P. Blavatskyn julistamasta teosofiasta. H. P. B. toi sanomansa vuorostaan Itämailta, joten se liittyy renkaana Mestareitten Veljeskuntaan ja heidän työhönsä ja sitä tietä ihmiskunnan ensimmäiseen Viisaus-uskontoon. Siihen se viisaus tuli toisilta planeetoilta . . . Kristosofisen sanoman henki on siis kotoisin jumalallisista lähteistä, entä miten on laita veljespiirimme muotopuolen? Ovatko työmuotomme syntyneet tyhjästä, vai onko niilläkin juurensa teosofisessa virtauksessa?

Meillä on varsinkin kaksi keskeistä työmuotoa: esitelmä- ja ryhmätyö. Esitelmätyötä teki alussa Pekka Ervast eräitten toisten kanssa ja siihen liittyi J. R. Hannula ratkaisevasti v. 1915. Esitelmätyö tapahtui Teosofisen Seuran lipun alla.

T. S:n sisällä jo useamman vuoden vallinneet ristiriidat johtivat siihen, että v. 1920 perustettiin uusi järjestö, Ruusu-Risti, tukemaan Pekka Ervastin työtä siveellisesti ja taloudellisesti. Ja niin sekä P. E:n että J. R. H:n esitelmätyö jatkui R-R:in lipun alla. Kummankin esitelmätyö oli hengeltään tällöin aivan samaa kuin ennenkin, minkä voimme todeta asioihin tutustumalla. Se vain tapahtui nyt — kuten sanoimme — uuden lipun alla.

Tehkäämme tässä välillä tärkeä kysymys: mistä johtui, ettei Pekka Ervast voinut jatkaa työtään T. S:ssa? — Vastaamme ilman pitkiä selityksiä sen johtuneen siitä, ettei P. E. asettunut T. S:n ulkomailla olevan keskusjohdon taakse uskonto- ja sotakysymyksissä. P. E. ei uskonut, että sodalla saadaan aikaan mitään hyvää, vaan hän oli H. P. Blavatskyn kannalla siinä, että sota on mustaa hommaa. Tämä hänen asenteensa herätti teosofeissa luulon, että P. E. on ahdasmielinen ja taantumuksellinen ja että uusi aika muka vaatii toisenlaisia toimenpiteitä. Niinpä P. E. puhuikin Seuran vuosikokouksessa v. 1917: "Teosofisessa Seurassa on viime vuosina syntynyt ja kasvanut henki, jota tahtoisin lyhyesti kutsua maailmanparantajan hengeksi. Rakkaasta Presidentistämme lähtien on teosofeihin levinnyt halua korjata tämän maailman epäkohtia ja ottaa osaa nykyisin maailmaamullistaviin puuhiin yhteiskunnallisten ja valtiollisten asioiden uudestaanjärjestämiseksi. Mikäli tämä työskentely lähtee yksityisestä aloitteesta ja on yksilöllistä laatua, ei kukaan ole oikeutettu sitä arvostelemaan muulta kuin asianomaiselta yhteiskunnalliselta tai valtiolliselta kannalta... Mutta mikäli tahdottaisiin Teosofisesta Seurasta luoda niin sanoakseni uusi puolue, jolla olisi oma yhteiskunnallinen ja valtiollinen ohjelmansa, sikäli mennään mielestäni harhaan. Semmoinen menettely olisi epäviisasta... Minulla on jyrkästi vastakkainen mielipide T. S. tarkoituksesta. Mutta en tahdo vastustaa toista kantaa. Antaa sen vaikuttaa ja saada aikaan, mitä hyvää se voi, sittenpähän aika näyttää, missä viisaus on... Tässä tahdon vain lyhyesti toistaa, että ymmärtääkseni T. S. henki on oleva — ei maailmanparantajan vaan ihmisparantajan henki. Meidän tehtävämme T. S:na ei ole parantaa maailman valtiollisia ja yhteiskunnallisia oloja välittömästi, vaan itseämme ja ihmisiä... olot paranevat kun ihmiset muuttuvat... Kun maailma on levoton, silloin ihmissielu kaipaa rauhaa. T. S. saisi olla levottomassa maailmassa tämä rauhan paikka, jotta siinä kuuluisi hiljaisuuden ääni. Rauha ei ole työttömyyttä, työttömyys on päinvastoin suurinta rauhattomuutta; mutta rauha on ikuisuuden työssä, siinä työssä, joka aina on sama, tänään ja huomenna, tulevaisuuksien tulevaisuudessa, olivat olot maailmassa kuinka hyvät tai huonot tahansa. Ikuisuuden työ on ihmishengen työ totuuden etsimisessä ja löytämisessä, itsensä ja toisten henkisessä kasvattamisessa..."

Vuosikokouksessa v. 1918 P. E. puhui mm.: "Viipurissa lausuin: Sillä tavoin miten kohtelette minua, on oleva Suomen kohtalo. Teinkin sen kokemuksen seuraavana vuonna, ettei Seura kannattanut minua, ei tahtonut kulkea niin sanoakseni "minun merkeissäni". Niin ollen tunsin etten kyennyt enkä jaksanut ryhtyä Seuraa johtamaan. Ja nyt kun tuli Suomelle koettelemus, huomaan, etten voi-

nut johtaa näkymättömästi T. S:kaan. Puhun teille ihan suoraan. Minä olen äärettömästi rakastanut Suomen kansaa. Jos olisitte voineet seurata tunteitani, ajatuksiani ja tekojani, olisitte tämän selvästi nähneet. Ehkä olin rakkaudessa liian sokea, etten huomannut kansani vikoja. En osannut aavistaa ja uskoa, että kansamme olisi langennut niin syvälle, että tarttui aseisiin ja ryhtyi murhaamaan. Ei tällä tavoin veljeyttä luoda. Tämä oli ääretön isku minulle".

Yllä esitetyt P. E:n lauseet kertovat parhaiten, että teosofinen liike Suomessa oli luisumassa pois alkuperäisestä tehtävästään. Siksi P. E. yritti johdattaa sitä oikeille raiteilleen suunnittelemalla T. S:n sisälle toista osastoa, jota hän nimitti Okkultiseksi Osastoksi ja jonka päänä hän itse olisi. Hän teki siitä esityksen Seuran presidentille Annie Besantille, minkä Besant hyväksyikin. — Mutta asia mutkistui, kun Suomesta lähetettiin Besantille toisiakin kirjeitä, joissa kuvailtiin, että "... muutamat — epäilevät häntä — P. E:tä — itsekkäistä, materialistisista, itsevaltiaista ja antroposofisista taipumuksista".

Okkultinen Osasto tuli kuitenkin perustetuksi, vaikka sillä ei ollutkaan "virallista" vahvistusta. — Tulkoon myöskin mainituksi, että P. E. oli jo aikaisemmin eronnut ylisihteeriydestä ja häntä kutsuttiin tällöin Perustaja-Ylisihteeriksi. — T. S:n 13. vuosikokouksessa Tuonenkylässä, 25—26 p:nä kesäkuuta 1920, P. E. esitti Perustaja-Ylisihteerin ominaisuudessa, että Okkultisen Osaston asia otettaisiin käsiteltäväksi. Mutta puheenjohtaja ei sitä sallinut. Tällöin P. E. ilmoitti, että Okkultinen Osasto on jo perustettu ja että siihen on ollut oikeus Annie Besantin kirjeen perusteella. Mutta puheenjohtaja kielsi edelleen asian käsittelyn, koska sitä ei oltu "sääntöjen mukaisessa järjestyksessä ... painettu jäsenille lähetettyyn vuosikokouskutsuun". Pekka Ervast ilmoitti tällöin Okkultisen Osaston kokoontuvan toisessa paikassa ja poistui kokouksesta, O. Os:n jäsenten seuraamana.

Kyseinen vuosikokous oli kuvaava näyte siitä, miten "virallisista" pykälistä saattaa tulla henkisen elämän este. Sillä tässäkin tapauksessa muoto asetti hengen vankilaan.

— — —

Pekka Ervast siirtyi pois fyysillisen kuoleman kautta v. 1934. J. R. Hannulan esitelmätyö jatkui entiseen tapaan. Mutta hän alkoi puhumaan yhä selvemmin Pekka Ervastin henkisestä ja okkultisesta asemasta uuden uskonnon keskushenkilönä. P. E. oli itse puhunut etenkin vuodesta 1909 alkaen siitä, että tulee uusi Opettaja, joka kukaties esittää sellaista, jota ei koskaan ennen ole esitetty, joka panee alkuun uuden sivistyksen ja julistaa uuden uskonnon. Hän lisää vielä, ettei tuleva Opettaja perusta uskontoa vain jotakin kansaa tai rotua varten, kuten ennen on tapahtunut uskontojen syntyessä, vaan hän julistaa uskonnon koko ihmiskuntaa varten. Se on oleva Maailmanuskonto. — J. R. Hannula puhui esitelmissään

ja kirjoituksissaan, että tuo P. E:n kuvailema uusi Opettaja on Pekka Ervast itse, että jokainen, joka ottaa vaivakseen perusteellisesti tutkiakseen P. E:n kaikkia opetuksia, voi tulla tutkimustensa nojalla samaan tulokseen. — Tämä oli se kiperä ja kapera kysymys, joka keskitti jo aikaisemminkin sisällä vaikuttaneet antipatiat julkiseksi kriisiksi, johtaen siihen, että RR-:n johto kielsi J. R. Hannulaa pitämästä esitelmiään R. R:n nimissä. Tämä tapahtui uudenvuodenpäivänä 1938.

Tampereen R-R-looshi oli järjestänyt J. R. Hannulalle säännöllisesti esitelmänpitomahdollisuuksia (kuten oli tehty useissa kaupungeissa, mutta kerron tässä pääasiallisesti vain Tampereen tapahtumista, joita olin itse seuraamassa). Kokoonnuimme täällä M. ja A. N:n asunnossa kohta tuon J. R. H:n esitelmäkiellon jälkeen keskustelemaan, miten esitelmätyötä olisi tästälähtien jatkettava. J. R. Hannula oli tilaisuudessa mukana. Keskustelun tulos oli, että esitelmätyötä on jatkettava kuten ennenkin, mutta J. R. H. lupasi puhua omissa nimissään. Ja niin esitelmätyö jatkui katkeamattomana ja myöhemmin siihen liittyi toisiakin esitelmöitsijöitä. J. R. Hannulan kohdalla se jatkui hänen kuolemaansa asti, joka tapahtui Tampereella 11 päivänä maaliskuuta 1956. Vaikeasta sairaudestaan huolimatta hänen esitelmänsä ilmoitettiin olevan mainittuna 11. päivänä, kello 13, mutta hän poistuikin fyysillisestä elämästään saman päivän aamuna kello 4. Esitelmän aihe oli "Ykseystajunta" ja se ilmoitettiin pylväsilmoituksin, koska sanomalehdet eivät ilmestyneet yleislakon vuoksi. (J. R. H:n maallinen jäännös poltettiin Helsingin krematoriossa 15. päivänä maaliskuuta). — Kun nyt tässä muistelen menneitä, niin tulkoon samalla mainituksi, että jouduin aikaisemmin kahdesti tilanteeseen, jolloin J. R. H., ollen itse vakavasti sairas, huomautti: ole valmis pitämään esitelmä, ellen jaksa mennä pöydän taakse. Valmistuin kummallakin kerralla, mutta hän piti esitelmänsä sairaudestaan huolimatta. Sen sijaan tuona hänen kuolinpäivänään jouduin pitämään hänelle aijotun esitelmän. Esitelmäni aihe oli "Ihmisyyden puutarha".

— — —

Toinen tärkeä työmuotomme on ryhmätyö, säännöllinen opiskelu.

Teosofisessa liikkeessä yritettiin ja toimeenpantiin alusta asti erinimisiä tilaisuuksia. Oli kuukausikokouksia, lukupiirejä, kuorotoimintaa ym. Suuremmissa keskuksissa toiminta olikin vilkkaampaa, mutta kuitenkin noista tilaisuuksista puuttui keskittyneisyyttä. — Jos arvostelemme tilannetta ankaran totuudellisesti, niin se oli tämä: Teosofian harrastajilla oli tarkoituksena kokoontua yhteen esim. pariksi tunniksi, tutkiakseen ja syventyäkseen viisaitten opetuksiin veljellisessä yhteisymmärryksessä. Siis vain pariksi tunniksi esim. viikossa, toisin paikoin kuukaudessa. Kaikki muut tunnit viikossa tai kuukaudessa olivat jäsenten vapaasti käytettävissä muihin puuhiin. Mutta kuinka kävi? Useimmat olivat niin la-

tautuneet tämän maailman viisaudesta, ettei heihin enää muuta mahtunut. Joku oli lukenut merkillisen romaanin, toinen oli huomannut sanomalehdestä merkillisen uutisen jne. Ja kaikki tämä olisi pitänyt purkaa siinä tilaisuudessa, jolloin kokoonnuttiin tutkimaan viisaitten opetuksia, vaikka olisi ollut aikaa jutella muulloinkin. — Henkinen työskentely oli siis perin hataraa, keskittymätöntä. Niinpä Pekka Ervast viisaudessaan ymmärsikin, että kun meidän tulee rakentaa Temppeliä Jumalalle, niin työhön pitäisi tulla enemmän vakavuutta ja keskittyneisyyttä. Mutta miten? Eihän kokousten hataruus suinkaan johtunut mistään huonoista syistä, sillä kyllä me uskoimme olevamme vakavissamme. Se johtui osaamattomuudestamme, meiltä puuttui keskittymisen taito. Näin ollen työhön olisi saatava sellainen r y t m i, joka kasvattaisi jäsenistössä noita puuttuvia ominaisuuksia. Eikä siinä auttanut muu kuin työ. Sellainen työ, että kokoonnutaan täsmälleen määrättynä aikana viikossa opiskelemaan teosofiaa, kristosofiaa. Ja vähän "koulumaisella" tavalla yritetään koko ajan pysyä kiinni a s i a s s a. Tällainen rytmi muodostaisi henkisen työskentelyn kouluksi, jolloin meissä kasvaisi taito keskittyä ja samalla heräisi totuuden tajuamisen kyky.

Pekka Ervastin viisaus näkyy jälleen siinä, ettei hän ryhtynyt järjestämään uutta työmuotoa "tyhjästä", eli luomaan sitä kokonaan alusta. Sillä samoin kuin hänen omaksumallaan elämänkatsomuksellaankin, teosofialla, oli juurensa ihmiskunnan alkuperäisessä viisaususkonnossa, samoin pitäisi henkisen elämän muotopuolellakin olla juurensa niissä lähteissä, joita on vuosisatoja koeteltu. Tällaisen muodon tarjosikin vapaamuurarius, josta saamme varmimpia tietoja P. E:n kirjasta "Kadonnut Sana". P. E. yhdisti siis vpm. työtapoja työhömme (v. 1927) ja tärkeimmän ja kasvattavimman rytmin löysimmekin juuri säännöllisestä opiskelusta.

Kun siis v. 1938 alussa J. R. Hannulaa oli kielletty esitelmöimästä R-R:in nimissä, joten hän siitä lähtien puhui omissa nimissään, niin edellä kuvattu kriisi jatkui. R-R:in johdon määräämä lähetystö kävi useaan otteeseen mm. Tampereella, koettaen todistella meidän olevan väärillä jäljillä. Todistelu keskittyi siihen, ettei Pekka Ervast ole se suuri Opettaja, jonka J. R. H. sanoi hänen olevan. — On huomattava, ettei J. R. H. vaatinut ketään uskomaan sanojaan, vaan hän aina kehoitti tutkimaan asioita, koska kerran tunnustauduimme totuuden etsijöiksi. Ja tutkiminen on aina oleva vapaata. R-R:ssä näytti sen sijaan muodostuneen kielteinen dogmi, johon meidän olisi pitänyt sokeasti uskoa. — Kunnes tammikuun 22 päivänä 1939 saapunut R-R:in johdon määräämä lähetystö määräsi Tampereen looshin "lomalle". Tämä merkitsi mm., ettemme saaneet opiskella.

Tilanne heitti ratkaistavaksemme jälleen uuden pulman, ja se oli ratkaistava nopeasti. Pekka Ervast oli itse antanut mm. kaksi pätevää opetusta: henkinen elämä

on vapaata ja itsealoitteellista, ja toiseksi: on tultava tottelemattomiksi tämän maailman auktoriteeteille. Olihan kyseessä vapaitten ihmisten yhteinen henkinen työskentely ja sitä yritti tehdä mahdottomaksi joku ulkoinen mahti. Pekka Ervast oli itse tottelematta tuollaista mahtia silloin, kun hän vuoden 1920 T. S:an vuosikokouksessa siirtyi jatkamaan kokousta muualle. Tilanne oli laadultaan samantapainen meillä. Niinpä, kun olimme tuona tammikuun 22 päivänä 1939 kuulleet työmme lopettamisesta, niin vaihdoimme siinä muutaman sanan ja ilmoitin, että opiskelutyömme jatkuu. Seuraavana iltana, joka oli maanantai, kokoonnuimmekin opiskeluun, joten tämäkin työmuotomme — kuten esitelmätyökin — on jatkunut katkeamattomana.

Toisten paikkakuntien loosheilla oli tietenkin omat pulmansa. Niinpä samoihin aikoihin "lomautettiin" Turun, Tampereen ja Jyväskylän looshit. Helsingissä, jossa P. E. oli suorittanut suurimman osan elämäntyötään ja jossa siis oli suuremmat ryhmät, J. R. H:n työ tyrehtyi kokonaan. Kunnes vasta 1945 etenkin K. ja N. K:mi järjestivät J. R. H:lle esitelmätilaisuuksia. Näin on kristosofinen työ silmukoitunut jälleen pienistä aluista monilla paikkakunnilla.

Vuoden 1939 tapahtumien jälkeen olimme siis edelleenkin R-R:in jäseniä, vaikka emme saaneet toimia R-R:in nimissä. Vasta v. 1940, toukokuun 9. päivänä päivätyillä kirjeillä eroitettiin "noin 40 jäsentä", kuten siltä taholta ilmoitettiin. Saman vuoden (1940) juhannuksena, Kakskerran Saarenmaassa eräät keksivät nimen: P. E:n Kannatusliitto, jota nimeä on käytetty kirjoja julkaistaessa. Julistamaansa asiaa J. R. H. nimitti teosofis-kristosofiaksi, painostaen tällä, että tämä sanoma on keskeytymätöntä teosofista sanomaa ja elimellistä jatkoa sille teosofiselle julistukselle, jota hän oli tehnyt työkautensa alusta asti. Mutta samalla hän mainitsi nimitystä "teosofis-kristosofia" väliaikaiseksi ja viittasi P. E:n "Kristosofia"-kirjaan, jossa sanotaan, että aikaa myöden kristosofia tulee keskeiseksi.

— — —

Olemme näin kerranneet lyhyesti tapahtumien kulkua. Emme tee sitä arvostellaksemme emmekä ketään tuomitaksemme, vaan siksi, ettei totuus unohtuisi. Tarkastelemme historiaa sellaisena kuin se on tapahtunut, ja koska se on meidän omaa historiaamme, olemme itse siihen kasvaneet. On hyvä toisinaan näin muistella, sillä helposti muuten unohdamme, että toisetkin ovat työskennelleet ennen meitä. Monet, monet ovat puuhanneet ja uhranneet jo vuosikymmeniä, ennen kuin me vielä tiesimme näistä asioista mitään. Uhranneet sekä aikaansa että varojaan, pienistä tuloistaan säästäneet henkisen liikkeen monen nimisiin tarpeisiin. Ja elleivät tulot ole riittäneet, niin ylityötä avuksi, kuukausien, vuosien, vuosikymmenien kuluessa. Sitä uhrityötä ei ole julistettu toreilla eikä katujen kulmissa, siihen käytettyä aikaa ei ole laskettu tunneissa. Näin

siksi, koska sitä uhrautumista on kannustanut rakkaus Mestariin. Siinä rakkaudessaan ihminen tuntee itsensä liian pieneksi ja aikaansaannoksensa liian vaatimattomaksi, tehdäkseen niistä numeroa. Mutta siinä rakkaudessa on siunaus, joka näkyy siinä, että Mestareiden työ menestyy, että ihmisyyden valo leviää. Maailman pimeys hälvenee vähitellen ja tuo pienistä pienin uhrimieli huomaa ihmeekseen, että hän on tehnyt oikean valinnan. Että hän onkin melkeinpä tietämättään osannut aikaansaada yhdessä toisten kanssa sellaista, josta on siunausta koko ihmiskunnalle. Että edelleenkin pitää paikkansa Mestarin sanat: Olkaa vähässä uskollisia, sillä teidät asetetaan paljon haltijaksi.

V. L. 1958: 137—143.

UNESSA JA VALVEILLA

(Veljesjuhlassa Tampereella 5. 1. 1958)

Kuulimme tässä Pekka Ervastin kertomuksen Itämaiden tietäjistä ja voimme tehdä siitä eräitä havaintoja. Hän kertoo, miten nuo tietäjät ovat vertauskuvia meidän korkeamman minämme kolminaisuudesta, atma-buddhi-manaksesta. Mutta puheensa lopussa hän sanoo: "Minä tahtoisin vielä huomauttaa eräästä seikasta, joka koskee meidän aikaamme, ja joka on kuin historiallinen toteutuma tuohon vanhaan legendaan. Meidän aikanamme on taas historiallisesti tässä ulkonaisessa maailmassa toteutunut juuri tuo vanha legenda tietäjistä itäiseltä maalta, jotka tulevat Kristusta palvomaan". — Saamme tietää, että nuo tietäjät ovat ne Mestarit, jotka panivat alkuun teosofisen liikkeen. "Ne tietäjät itäiseltä maalta ovat nuo Salaisen Veljeskunnan jäsenet, Veljet, kaksi ensin ja sitten kolmas, jotka lähettivät madame Blavatskyn tänne ulos maailmaan palvomaan ja kunnioittamaan Kristuksen syntymistä ja iloitsemaan, että on syntynyt kuningas ihmiskuntaan. Tämä kuningas, joka on syntynyt ihmiskuntaan ei ole nyt mikään fyysillinen olento, se ei ole mikään fyysillinen kuningas, vaan se on ihminen, totuuden julistus, joka nostaa meidät tietoon siitä ketä me olemme, tietoon siitä, että olemme jumalallisia olentoja. Se on se julistus, joka on tuo vastasyntynyt kuningas. Se on Kristuksen ajatusten ja tunteitten tunkeminen meidän maapallomme auraan... Se on se, jota teosofinen liike tuli palvomaan ja iloitsemaan, sinetöimään. Elämme sangen merkillisessä ajassa..."

Niin, "kaksi ensin ja sitten kolmas", Moria, Kuut-Huumi ja heidän takanaan Tshoohan lähettivät H. P. B:n maailmaan. Entä kuka on tuo vastasyntynyt Kuningas? Tämä kuningas ei ole mikään fyysillinen olento, ei mikään fyysillinen kuningas, sanoo P. E.

"Se on julistus". Ja me kysymme: Voiko olla julistusta ilman julistajaa? Sanomme suoraan: Se julistaja oli Pekka Ervast itse ja julistus oli hänen sanomansa. Eikä Pekka Ervast ollut todellakaan mikään fyysillinen kuningas, eivät hänen lähimmät toverinsakaan (J. R. Hannulaa lukuun ottamatta) tunnustaneet häntä siksi Kuninkaaksi, joka hän oli. P. E. ei tunnustanut itse olevansa mitään, eikä hänen viisautensa ollutkaan vain ihmisviisautta. Se viisaus, mikä tuli esille hänen julistuksessaan, oli kotoisin itse Logoksesta, Jumalasta. Se oli Kristuksen, Isän viisautta. — Elämme todellakin sangen merkillisessä ajassa.

Kysymme nyt: Mikä sai aikaan, että Idän tietäjät tulivat tervehtimään uutta henkistä Kuningasta niin Jeesuksen päivinä kuin teosofisen liikkeen alkaessakin? Syy oli siinä, että nuo tietäjät olivat henkisesti hereillä. He tiesivät mitä on tapahtuva.

Mutta ne asiat, jotka tapahtuvat syntymän yhteydessä, lyövät leimansa myöskin kuoleman tapahtumiin. Sillä syntymä ja kuolema ovat ne kaksi rajakohtaa, joiden välille kaartuu elämän silta, jossa syntymä ja kuolema lyövät toisilleen kättä. Ainakin näin tapahtuu henkisessä elämässä, mystillisen kuoleman ja henkisen uudestisyntymisen yhteydessä. Samoin kuin idän tietäjät olivat hereillä Kristuksen syntymän aikoina, samoin Kristus kehoitti vähää ennen kuolemaansa oppilaitaan pysymään hereillä. "Valvokaa ja rukoilkaa" hän sanoi. Eikä hän oppilaitaan moittinut, kun tapasi heidät nukkumassa, sanoi vain: "Ette jaksaneet valvoa..." — Näihin sanoihin liittyy ajatus: Jos jaksaisitte valvoa, ehkä välttyisin väkivaltaiselta kuolemalta. Mutta oppilaat nukkuivat ja kävi niinkuin kävi. Mestari teloitettiin.

Ja taas ovat Idän tietäjät esiintyneet, kuten Pekka Ervast itse toteaa, joten olemme velvolliset tekemään itsellemme vakavan kysymyksen: Miten osaisimme pysyä henkisesti hereillä? Vastaamme tähän lyhyesti: Opi historiasta. Olemme nyt niin armoitetussa asemassa, että meillä on käytettävänämme koko teosofisen liikkeen historia, ja siinä esiintyneet kompastukset, tappiot ja voitot ovat nähtävissämme. Niitä ovat meille selittäneet sekä Pekka Ervast että J. R. Hannula sekä aikauslehtien palstoilla että kirjoissaan. Meidän ei tarvitse elää sokkosilla.

Kiinnitämme huomiomme tässä yhteydessä erääseen kohtaan liikkeemme historiassa ja kysymme: Miksi teosofinen liike jakautui H. P. Blavatskyn kuoleman jälkeen, miksi se ei pysynyt yhtenäisenä? Vastaus on itsestään selvä: Teosofit olivat henkisessä unessa. — H. P. B:n lähdettyä esiintyi useita eteviä teosofeja, jotka olivat kuin syntyneet johtajiksi. Ja jäsenistö, joka suureksi osaksi oli unessa siten, ettei se ollut selvillä, mitä varten teosofinen sanoma oli julistettu, seurasi johtajiaan sokeasti. On totta, kuten P. E. huomauttaa, että kirkot ja henkiset seurat

ovat ajautuneet matalikolle johtonsa toimesta, mutta toisaalta on myönnettävä, että jos niiden jäsenistö olisi henkisesti hereillä ja tehtävästään tietoinen, niin se osaisi nähdä johtajiensa erehdykset. — Jos teosofit olisivat ymmärtäneet, että Mestarit lähettivät maailmaan juuri H. P. Blavatskyn suorittamaan jotakin suurta tehtävää, — olkoonkin, ettei tuon tehtävän lopputavoitetta silloin vielä selvästi paljastettukaan —; jos he olisivat kyllin selvästi käsittäneet, että vain H. P. B. oli Mestarein puhetorvi jota on kuunneltava, niin ei olisi mitään hajaannusta tapahtunut. Vanhemmalle jäsenistölle oli mahdollista olla näin paljon hereillä. Nuoremmalta jäsenistöltä ei voinut näin paljoa odottaa, koska herääminen vie aikansa ja herääminen on työn takana.

Tässä kohdassa esiintyy tuo kiperä kompastuskivi: Tavallinen unikin saattaa olla toisinaan niin todellista, ettei nukkuja usko sen todellisempaa elämää olevankaan; samoin on laita henkisen unen. Unessa oleva uskoo olevansa itse hereillä ja hereilläolevan hän kuvittelee olevan unessa. Mistä siis käsitämme, olemmeko hereillä vai unessa?

Eräs kertoi tavallisen unielämänsä olleen aikoinaan niin todellista, ettei hän herätessään heti ollut täysin tietoinen, oliko hänen tajuntansa fyysillisessävaiko unimaailmassa. Silloin hän keksi tarttua kiinni ihostaan ja nipistää itseään, jolloin hän vasta täysin heräsi. Tämä hyvä keino pätee myöskin henkiseen uneen: Pitää oppia keino osata "nipistää" itseään, se on, saada aivan realistinen ote tästä fyysillisestä elämästä. — Jos olemme älyihmisiä, niin meillä on taipumusta kaikenlaiseen filosofoimiseen. Silloin mielikuvituksemme elää melkein yksinomaan esim. teosofisessa metafysiikassa ja tunnemme aivan nautintoa tutkia vaikeita filosofisia ja metafyysillisiä ongelmia. Jos taas olemme tunneihmisiä, niin meitä kiinnostaa helposti esim. ritualistinen askartelu, taiteellisuus ja kaikki muu, mikä on omiaan kohottamaan tunne-elämyksiä. Tämä kaikki voi olla hyvää ja kasvattavaa, mutta yksipuolisena se johtaa epätodelliseen elämään. Tämä karu, todellinen elämä tuntuu silloin vieraalta, aivan kuin unelta ja nuo epätodelliset kuvitelmat ja haaveet tuntuvat todellisemmilta. — Kaikkeen tällaiseen on hyvä keino se "nipistys", minkä antaa henkisten liikkeitten ja ennen kaikkea teosofisen liikkeen historian perinpohjainen tutkiminen. Se vetää meidät unesta todellisuuteen, tähän karuun elämään ja saamme maata jalkojemme alle. Näemme, ettei elämä sentään ole pelkkä unelma, ettei veljeys ole vain tunnetila, eikä henkinen elämä jokin autuuden hurma. H e n k i n e n e l ä m ä o n t y ö t ä, kuten J. R. Hannula niin monesti teroitti. Ihanteet ovat kyllä edessämme, tie ihmisyyteen on viitoitettu, mutta meidän on se kaikki tehtävä fyysillisesti todelliseksi t y ö l l ä. Ja liikkeemme historiasta opimme mitä on tehty ja jätetty tekemättä. Samalla voimme peilata it-

seämme tutkimustyömme yhteydessä ja tehdä itsellemme kysymyksiä: Osaanko minä nyt elää viisaammin, osaanko ponnistaa enemmän, osaanko nähdä, mitä eivät toiset ole osanneet? Ja havaintomme tekee meidät nöyremmiksi, vähemmän tuomitseviksi ja enemmän rakastaviksi. Opimme antamaan enemmän arvoa niille Mestareille, jotka ymmärtämyksen puutteessa ovat kantaneet raskaimman taakan ja joilta mekin olemme saaneet selvyyden elämällemme. — Alamme henkisesti herätä ja tajuta sitä mahtavaa näytelmää, jonka muodostaa tämä ihmiskunta ja jossa itse olemme vain pisara: Henkisessä elämässä onkin kysymys tästä ihmiskunnasta ja siitä työstä, jota Kristuksen Valkoinen Veljeskunta tekee meidän kaikkien nostamiseksi. "Osaanko tehdä sitä samaa työtä jota tuo Veljeskunta tekee ja tehdä sitä siten, kuin tuo Veljeskunta tahtoisi minun tekevän?" kysyy heräävä ihminen. "Sillä tyhjään raukeavat kaikki puuhani ja näpertelyni, elleivät ne ole sopusoinnussa sen Veljeskunnan ohjelman kanssa, joka ihmiskunnan askeleita valvoo". Ja herääminen keskittyy siihen nöyrään toteamukseen, että "kumpa minustakin tulisi Mestarin oppilas". Mutta sama historia vastaa Pekka Ervastin suulla: "S i i h e n V e l j e s k u n t a a n o t e t a a n v a i n i h m i s t e n a u t t a j i a".

Henkisesti herännyt ihminen ymmärtää tällöin, että jos henkinen liike on todellakin h e n k i n e n, niin sen johto on Valkoisessa Veljeskunnassa ja silloin sellainen liike on luonnostaan hierarkinen. Sen kasvua johdetaan ja autetaan Kristuksen Valkoisesta Veljeskunnasta. — "Miten?" kysyy heräämätön ihminen. "Meillähän on kaikenlaisia 'johtajia', eihän tule mitään opiskelusta, ellei niitä joku johda. Mitä tulisi kesäkursseista, ellei niitäkin jotkut johtaisi? Emme pääse kokonaan vapaaksi 'johtajista', sillä käytännöllinen henkinen työskentely asettaa omat ehtonsa ja vaatimuksensa. Mistä tiedämme, ovatko nämä 'johtajamme' Mestarein Veljeskunnan 'suosikkeja'?" — Kiperiä kysymyksiä, jos haluamme pysyä realismissa. Mutta Pekka Ervast tulee taas avuksemme ja henkisesti hereilläoleva tämän ymmärtää. P. E. opettaa, että näissä ulkoisissa asioissa me voimme päättää, että jotkut niitä ohjaavat, mutta sisäisesti olemme vapaita, emmekä saa alistua kenenkään ihmisen henkiseksi orjaksi. Ja J. R. Hannula sanoo saman asian siten, että Pekka Ervast on meidän Johtajamme ja me olemme veljiä. Mikä vapauttava sanoma, saamme kaikki olla veljiä. Koko "johtaja"-kysymys haihtuu tuuleen, sillä nehän ovat "ulkoisia asioita" ja niitä voimme itse käsitellä. Sisäisesti olemme vapaita Jumalan poikia ja elämä toivoo, että heräisimme henkisesti ja näkisimme todellisen Johtomme olevan siinä Veljeskunnassa, jonka jäseniksi tunsimme Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan. Heidän opetuksensahan ovat käytettävissämme. Kun heidän opetuksissaan pysymme kiinni, niin kaikki menee hyvin. V. L. 1958: 170—173.

Henkisissä liikkeissä esiintyy toisinaan voimakas virtaus: Pois auktoriteettiusko, demokratia kunniaan. Tämä ilmiö on tunnettu teosofisessakin liikkeessä. Koska henkiset liikkeet tunnustavat ihanteekseen veljeyden niin uskotaan, että enemmistövoimaan nojautuva kansanvalta on niiden luonnollinen olotila. Sanotaan, että auktoriteettiusko johtaa sokeaan tottelevaisuuteen, epäitsenäisyyteen, vaikka henkisen itsekasvatustien pitäisi päin vastoin johtaa itsenäistymiseen.

Tämänkin ilmiön eteen on syytä pysähtyä. Niinpä näemme valtioissa erilaisia hallitusmuotoja. On ehdotonta yksinvaltiutta, on kansanvaltaa, on vähemmistödiktatuuria, sekä näiden eri hallitusmuotojen välimuotoja. On todettava, että valtioelämässä käytäntöön tullut demokratia on väärinkäytetyn yksinvaltiuden kypsynyt hedelmä. Sehän on syntynyt siten, että on ollut yksinvaltiaita, jotka ovat johtaneet kansansa onnettomuuksiin, verisiin sotiin ym., ja tämä on tapahtunut noiden hallitsijoiden persoonallisten tavoitteitten takia, toisia hallitsijoita kohtaan tuntemansa vihan, kateuden tms. vuoksi. Ja kansa tuntee olevansa näin aiheutuneisiin kärsimyksiinsä syytön. Kärsimystensä viisastuttamana kansa on herännyt ajattelemaan: Yksinvaltiutta pitää rajoittaa ja kansan pitää saada itse määrätä kohtalostaan. Näin syntyy kansanvalta.

Seuraava huomiomme on, ettei kansanvaltainenkaan kansa osaa hallita itseään. Se tarvitsee hallitsijoikseen erilaisia auktoriteetteja, asiantuntijoita, johtajakykyjä. Pitää olla eduskunta, ministeristö, valtionjohtaja ..., suunnattomat määrät lakeja, tuomareita, erilaisia virkamiehiä ... Pitää olla poliisikunta, sotalaitos ... Näille lankeaa valta ja kansa uskoo auktoriteetteihinsa. Ja tarvittaessa vallankäyttäjät — kansalta kysymättä — julistavat: "Kansan tahto on, että nyt on hyökättävä tuon tai tuon kansan päälle, on sodittava". Ja kansa tottelee sokeasti, vuodattaa vertaan ja — maksaa kulungit. — Nykyiset demokratiat ovat vuodattaneet enemmän verta kuin entiset yksinvaltiudet. Pelastaako siis kansanvalta kansat kärsimyksiltä?

Vaikka siis älyllisesti etevämmät kansat ovatkin kärsimyksiensä kouluuttamana asettaneet toivonsa demokratiaan ja uskoneet näin vapautuvansa vallan väärinkäytöstä, niin tulokset näyttävätkin olevan päinvastaiset. Sodat ovat muodostuneet yhä totaalisemmiksi ja rajuimmiksi.

Tästä voimmekin siirtyä alussa mainitsemiimme demokraattisiin virtauksiin henkisissä liikkeissä. Pekka Ervast mainitsee mm., että auktoriteetin paljastaminen herättää demokraattisen hengen ja lisäksi: Demokratian heikkous on siinä, että se johtaa diktatuuriin. P. E. tarkoittaa tässä sellaista henkistä auktoriteettiutta, jollainen oli mm. Jee-

suksella tai H. P. Blavatskyllä. Mutta eiväthän nämä käyttäneet valtaansa väärin, kuten edelläkuvailemamme yksinvaltiaat. Jos siis Jeesuksen henkinen auktoriteettius herätti demokraattisen hengen, samoin kuin jonkun vallanhimoisen tyrannin itsevaltius herätti kansanvallan hengen, niin demokratiallakin täytyy olla kaksi lähtökohtaa: Sekä vallan väärinkäyttö että sen oikeinkäyttö. Ihmissielun vastustavat voimat herättää yhtä hyvin verinen diktaattori kuin lempeä Jumalantuntijakin. Sanomme näin: Jos loukataan ihmisen hyveitä tai paheita, niin hänen vallanhalunsa herää. Demokratia on eräs vallanhalun muoto.

Katselemme evankeliumein valossa Jeesuksen opetustyötä. Kerrotaan, miten kansa seurasi häntä, kuunteli hänen opetuksiaan taivasten valtakunnasta ja Isän rakkaudesta. Näin oli alussa. Mutta kun Jeesus alkoi paljastaa henkistä suuruuttaan, kun "hän puhui niin kuin se, jolla on valta, eikä niin kuin kirjanoppineet", niin heti heräsi kansassa demokraattinen henki. Muutamat alkoivat kysellä: Millä voimalla sinä näin puhut, kuka sinut on valtuuttanut puhumaan; meillä, papeilla ja kirjanoppineilla on täällä valta ja ellei sinulla ole meiltä saatua valtakirjaa, niin sinä parannat ihmisiä ja puhut taivaallisista asioista belsebubin valtuuksilla; sinä olet rikollinen, sinussa on riivaaja. — Demokratian henki ei sietänyt keskuudessaan henkistä auktoriteettia. Herättyään se kypsyi ja luisui diktatuuriin, pakkovaltaan: Jeesus tapettiin.

Samoin H. P. Blavatsky sai teosofisella julistuksellaan alussa paljon ihailijoita. Hän kirjoitteli lehtiin mm. spiritismistä ja psyykkisistä asioista ja sekä spiritistit että Lontoon Psyykkinen Seura ihailivat hänen nerouttaan. He näkivät H. P. B:ssä erittäin aktiivisen julistajan ja — kuten he alussa uskoivat — oman elämänkatsomuksensa kannattajan ja puolustajan. Mutta kun H. P. Blavatsky alkoi paljastaa henkistä auktoriteettiuttaan, suuruuttaan, kun hän puhuikin omalla vastuullaan, henkisen ja yliaistillisen tietonsa nojalla, eikä spiritistien tai Psyykkisen Seuran valtakirjalla, niin viimeksimainituissa heräsi vastustava henki: Tuohan on julkeaa puhetta; me olemme kuulleet henkien omasta suusta niin ja niin, me tiedämme ... Ja Psyykkinen Seurakin heristi korviaan: Mehän olemme tiedemiehiä, oppineita, meillä on takanamme korkea kirjanoppineisuus, olemme eksaktisen tieteen palvelijoita, meillä on valta näissä asioissa; miten joku nainen ja lisäksi oppimaton ihminen saattaa olla noin julkea, että yrittää kaataa meidän teorioitamme, hänet on vaiennettava. — Taaskin luisui herännyt demokraattinen henki diktatuuriin ja H. P. B:n päälle syydettiin parjausten tulva, mikä oli vähällä tehdä hänen vastaisen työnsä mahdottomaksi. Inkvisition valtakaudella hänet luonnollisesti olisi tapettu.

Kun Pekka Ervast ryhtyi teosofiseen työhönsä, niin hänen kir-

joituksensa kelpasivat sanomalehtiinkin, jopa hänen "Valoa kohti"-kirjansa palkittiinkin. Hämmästyksellä kuunneltiin hänen luentojaan, esitelmiään ja kuuntelijoiden joukko nousi satoihin. Teosofinen Seura tuli perustetuksi yhteisymmärryksen merkeissä ja teosofian harrastajat näkivät kauniita unia tulevaisuudesta uuden ajanjakson varhaisessa aamuvalossa. Mutta aikanaan alkoi P. E:nkin henkinen auktoriteettius paljastua sillä seurauksella, että T. S. jäsenistössä heräsi vuosien mittaan yhä demokraattisempi henki. Tämä ei silti merkinnyt, etteivätkö teosofit olisi kaivanneet ja tarvinneet auktoriteettia, kuten tarvitsee kansanvaltainen yhteiskuntakin. Sillä teosofista auktoriteettiutta edusti ulkomailla oleva johto presidentteineen. Se oli kyllin kaukana. Se ei häirinnyt yksityisen teosofin paheita tai hyveitä. Se muistutti ehkä enemmän "Veljiä Tiibetissä" kuin englantilaisia. Mutta Pekka Ervast oli niin lähellä, joten hänen vaikutuksensa oli persoonallisempaa, se alkoi häiritä. P. E:kin puhui niin kuin se jolla on valta, eikä niin kuin kirjanoppineet. Hänkin puhui kokemuksensa ja henkisen tietonsa nojalla. — Ja taaskin demokraattinen henki johti diktatuuriin: Pekka Ervast sai lähteä Teosofisesta Seurasta.

J. R. Hannulan tapauksen R-R-järjestössä tunnemme. Häntä suvaittiin ja hänen tarmoaan ja työtaitoaan kiitettiin niin kauan, kun hän vaatimattomana kierteli Suomennientä mökistä mökkiin ja pappilasta pappilaan, puhuen teosofiasta ja myyden kirjoja. Hänen olonsa ja elämänsä ei ollenkaan häirinnyt Suomen teosofeja, sillä tällä työvainiolla ei ollut tungosta pienessä Suomessakaan. Mutta tilanne muuttui täydelleen heti, kun J. R. H. alkoi paljastaa henkistä auktoriteettiuttaan. Kun hän tietonsa ja kokemuksensa valossa ryhtyi puhumaan Pekka Ervastin asemasta uuden uskonnon julistajana. Siis samasta asiasta, josta P. E. itse puhui vuodesta 1909 alkaen, joskin hänen oli puhuttava vähän peitetysti. — Ja taaskin heräsi demokraattinen henki. Se katsoi alta kulmien J. R. H:ta, mittasi hänet päästä jalkoihin todeten: Ainakin päätään pitempi muita. Ulos. J. R. H. sai lähteä, diktatuuri peri voiton.

Toteamme, että ainoa todellinen elämän asettama auktoriteetti on hän, joka ammentaa jumalallisista lähteistä. Vain hän on todellinen hallitsija ja opettaja. Syy, miksi näitä ihmisiä vastustetaan, vainotaan, parjataan... paljastetaan efesolaiskirjeessä: "Pukekaa päällenne Jumalan koko sota-asu, voidaksenne kestää perkeleen kavalat hyökkäykset, sillä meidän taistelumme ei ole taistelua verta ja lihaa vastaan, vaan hallituksia ja valtoja vastaan, tässä pimeydessä hallitsevia maailmanhallitsijoita vastaan, pahuuden henkiolentoja vastaan taivaan avaruuksissa". — Paavali viittaa siihen, että elämään sisältyy jumalallista luomistyötä vastustavia voimia, jotka ovat voitettavina esteinä sillä, joka tahtoo seurata Kristusta. Mutta se taistelu ei ole mie-

kanheiluttamista eikä verenvuodattamista, sitä ei tehdä "verta ja lihaa vastaan", se on sisäistä voittamista. — Kun meissä nousee vastustavia voimia henkistä opettajaa kohtaan, niin ne ovat "maaran nostattamia kauhistuksia", sielun syvyydestä noussutta itsekkyyttä, jota lietsoo hereille alemmat henkivallat. Nämä vastustavat Kristusta, tahtoen itse määrätä. Joukkovoima innoittuu samoista lähteistä. Me tahdomme määrätä, hallita... Tämä tuntuu luonnollisemmalta silloin, kun on kysymyksessä tietämätön kansa. Silloinhan on tavallaan yhdentekevää kuka hallitsee, koska kenelläkään ei ole tietoa edes henkisen elämän aakkosista. Mutta henkisessä elämässä on tilanne toisin, sillä se perustuu kokonaan henkisen auktoriteetin omakohtaiseen jumalsuhteeseen, ja henkiset liikkeet ovat kokonaan tämän auktoriteetin varassa. Ei olisi kristinuskoa ilman Kristusta, ei teosofiaa sanan nykyaikaisessa merkityksessä ilman H. P. Blavatskya, ei Suomessa olevaa kristosofiaa ilman Pekka Ervastia. — Tästä jo selviää, että jos näitä auktoriteetteja vastaan nousee demokratian lipulla varjostettu vastustava henki, niin se ei ole kotoisin Kristuksesta, vaan alemmista henkivalloista.

V. L. 1958: 202—204.

HYVEITTEN SKAALA

— Olen lukenut jostakin, että sekä paheista että hyveistä pitäisi tehdä portaita ihmisyyden tiellä. Mitähän tällä tarkoitetaan?

— Nähtävästi sitä, että voittamalla paheet ja hyveet nousemme niiden yläpuolelle.

— Näin minäkin olen ymmärtänyt. Mutta kun eräitten toisten opetuksissa kehoitetaan voittamaan paheet ja kasvamaan hyveissä, niin tämä jälkimmäinen opetus tuntuu luonnollisemmalta. Eivätkö ne sitä paitsi ole keskenään ilmeisessä ristiriidassa?

— Ehkä tuo ristiriita on vain näennäinen. Voihan olla hyveitä ja hyveitä. Paheet huomaamme aina helpommin, varsinkin toisissa, mutta hyveitten kanssa saatamme elää sokkosilla.

— Nyt en oikein ymmärrä. Muistan Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan puhuneen, että paheitten tulee muodostua portaiksi ja hyveitten tietä valaiseviksi loistaviksi tähdiksi. Onpa puhuttu mm. "kuudesta hyveestä", joita pitäisi erikoisesti kehittää ja kasvattaa. Jos meidän pitää voittaa hyveemmekin eli luopua niistä, niin eihän meihin jää mitään positiivista!

— Miettikäämme! Tiedäthän, että kirkko on lajitellut ihmisten tekoja ja saanut luetteloihinsa suuren joukon ns. syntejä, joita ei pitäisi tehdä. Eivätkö näiden syntien vastakohdat ole kirkollisen käsityksen mukaan hyveitä, joita pitäisi noudattaa?

— Näin ainakin tuntuisi olevan. Jos esim juopottelu on syntiä, niin

onhan silloin raittius se hyve, johon tulisi pyrkiä. Ja onhan raittius suotavaa.

— Onpa hyvinkin. Ja olihan meillä kokeeksi kieltolakikin, jonka avulla yritettiin tehdä koko kansa raittiiksi. Vankilatkin ehtivät täyttyä kieltolakia rikkoneista.

— Niin! Me ihmiset olemme uppiniskaisia, emmekä aina jaksa seurata hyveitä.

— Miettikäämme siis edelleen. Huomaamme jokaisen kulttuuriyhteiskunnan suosivan erilaisia hyveitä, koska niiden vastakohtina esiintyvistä paheista on erilaiset rangaistukset eri yhteiskunnissa. Tappaminen (ei tosin sodassa tapahtuva) on rangaistava teko. Samoin varastaminen, väärän valan tekeminen jne. Jos siis emme näissä rauhanaikaisissa oloissa tapa ihmistä, niin elämme tappamattomuuden hyveessä. Jos emme varasta emmekä tee väärää valaa, niin elämme varastamattomuuden ja väärän valan tekemättömyyden hyveissä, eikä meitä rangaista. Sanohan, miksi meidän yhteiskuntamme suosii tällaisia hyveitä?

— Luonnollisesti oman turvallisuutensa takia. — Nyt minulla vähän "sytytti". Kun mainitsit kirkkojen lajitelleen ihmisten teot eri luokkiin siten, että eräitä tekoja sanotaan synneiksi, niin eiköhän tämä lajittelu tapahtunutkin vain kirkkojen turvallisuuden vuoksi? Onhan sillä taholla pidetty aikoinaan esim. tanssimista syntinä. Olisikohan niin että tanssi vieroittaa pois kirkon piiristä, joten kirkon valta vähenee tanssinnostuksen kasvaessa? Siis jälleen turvallisuussyyt.

— Sanokaamme siis näin: Yhteiskunnat ja kirkot ovat lajitelleet tekomme paheisiin ja hyveisiin, koska sellaisesta on h y ö t y ä. Ja me ihmiset olemme sitten rangaistuksen pelosta pakottautuneet suoristumaan tai vääristymään noitten hyveitten mukaisiksi. Emme ehkä eläisi aina omasta tahdostamme noissa hyveissä, vaan siihen on pakko. Voiko siis sellainen hyve, jonka seuraamiseen toiset pakottavat, olla edessämme tuikkiva ja kutsuva tähti?

— Tuskin voi! Mutta kysymys ei ole käsittääkseni aivan näin suoraviivainen. Voisimmehan tässä keskustellessamme sivuuttaa nuo paheitten ja hyveitten rykelmät, joista osa on suorastaan ihmisten keksimän jaoittelun seuraus, ja ajatella sellaisia hyveitä, jotka tavallinen ihminen tunnustaa ihanteikseen ja tuntee tarvetta niitä toteuttaa. Kyllä aivan normaali ihminen hyväksyy esim. raittiuden, pitää siis raittiutta hyveenä, vaikkei kukaan pakottaisikaan häntä elämään raittiudessa. Jokainen terve ihminen tuntee niin ikään kammoa ihmistappoa kohtaan ja näkee tappamattomuuden hyveeksi, vaikkei häntä pakotettaisikaan tappamattomuuteen rikoslain avulla. Eivätkö juuri tällaiset hyveet, jotka ihminen näkee ihanteikseen ilman pakkoa, ole noita tuikkivia tähtiä, joita tulee seurata?

— Luonnollisesti. Ihanteenamme oleva hyve on tuollainen tuikkiva tähti, joka houkuttelee meitä kas-

vamaan paremmiksi ihmisiksi. Mutta näkeekö jokainen saman hyveen samanarvoisena? Voimmehan noin "suurin piirtein" ymmärtää esim. raittiuden hyveeksi, joka on yhtä "pätevä" kaikkien ihmisten seurattavaksi. Ja kuitenkaan raittius ei voi olla jokaiselle ihmiselle sellainen hyve, joka kannustaisi juuri häntä. Onhan maailmassa varmaan suunnaton joukko ihmisiä, jotka eivät ole koskaan käyttäneet alkoholia. Eihän raittius voi olla heille parempaan elämään kannustava hyve, koska he ovat jo tuon hyveen joko saavuttaneet tai eivät ole koskaan ajatelleetkaan omaa raittiuttaan hyveeksi. Vain himon, juomahimon, varastamishalun jne. orja näkee vastaavassa hyveessä seurattavan ihanteen. Jos meillä on pahe, himo, halu ..., joka on alkanut siten vaivata, että itsekin ymmärrämme vikamme, niin silloin vasta tuon paheen vastakohta eli hyve tulee meille tavoiteltavaksi ihanteeksi. Näin ollen ei kirkolliskokous tai mikään muukaan instanssi voi laatia yleispäteviä hyveitten luetteloita tai luokitella jotkut teot vastaavasti paheiksi. Teko on paha vasta silloin, kun tunnemme sen itse pahaksi. Nämä asiat ovat peräti yksilöllisiä.

— Tuon minäkin ymmärrän! — Entä jos olemme olleet itse tietoisia omasta viastamme ja olemme ponnistelleet kohti vastaavaa hyvettä ja saavuttaneetkin sen, eikö hyve menetä silloin, kuten jo sanoit, merkityksensä? Joudummeko siis siitä lähtien elämään ilman kannustavaa ihannetta?

— Jouduimmekin nyt solmukohtaan. Jokaisella meistä on ainakin jokin vika, pahe, joka meitä erikoisimmin vaivaa ja josta haluaisimme päästä. Tuo vikamme aiheuttaa esim. sairautta, tai toiset ihmiset halveksivat meitä sen vuoksi, tai huomaamme vikamme, esim. liiallisen suulautemme aiheuttavan riitoja, joiden vuoksi saamme kärsiä jne. Haluaisimme vapautua viastamme näistä syistä. Meillä ei ehkä ole hyveitten saavuttamisen kannustimina erittäin korkeita päämääriä, emme kukaties ensinkään tavoittele ihmisyyttä, vaan meitä kannustaa kärsimysten pelko. Tahtoisimme saavuttaa hyveitä, koska paheet tuottavat meille itsellemme kärsimyksiä. Kärsimysten pelko kannustaa taistelemaan paheita vastaan ja jos pääsemme voitolle siinä taistelussa, niin minkä luulet seurauksen olevan tavallisimmin?

— Enpä nyt ymmärrä, mihin tähtäät!

— Paheesta taistelulla saavutettu voitto herättää omanarvon tunnon, ylpeyden, halun tuomita "syntisiä". Tämä on kaikkein yleisin ilmiö.

— Mutta silloinhan joudumme ojasta allikkoon, sillä ylpeys ja toisten tuomitseminen ovat mielestäni suurempia paheita kuin jokin "helmasynti", joka esimerkiksi aiheuttaa paheessaeläjälle itselleen fyysillistä sairautta. Sairautensa hän kantaa itse, mutta toisia tuomitsemalla hän tekee pahaa toisille. — Ovatkohan kirkot sittenkin oikeassa väittäessään meidän olevan auttamattomasti pahoja?

— Kirkot ovat väärässä. — Tilanne on sellainen, että jokainen hyve, jonka itse näemme hyveeksi, on tuikkiva tähti, joka kannustaa meitä parempaan elämään. Jokainen pahe, jonka itse tunnemme paheeksi, on oleva porraspuu, jolle voittajina astumme. Näin on alussa jokaisen ihmisen laita. Mutta kun meistä tulee totuuden ja Jumalan etsijöitä, silloin ymmärrämme, että koska taistelulla saavutettu voitto on omiaan nostattamaan esille vielä salaperäisemmän ja entistä suuremman paheen, niin pelastus on siinä, että edessämme tuikkivina tähtinä on sellaisia hyveitä, jotka ovat syvyydessään pohjattomat. Tällaisten hyveiden edessä nuo tavalliset hyveetkin muuttuvat astinlaudoiksi.

— Entä mistä löydämme noin korkeita ihanteita?

— Sellaisia ovat Vuorisaarnan käskyt. Muistathan Pekka Ervastin kertoneen omasta kokemuksestaan, että hänen seuratessaan Vuorisaarnan viittä käskyä ne pysyivät aina ihanteina, vaikkei hän tiennyt koskaan rikkoneensa niitä vastaan. Ne olivat aina edessä tuikkivina tähtinä, sillä niiden sisältö on yhtä pohjaton kuin Jumala. Niiden sisältö laajeni ja syveni jatkuvasti, ne avasivat sitä ihmeellisimpiä näköaloja, mitä täydellisimmin hän niitä toteutti. Vuorisaarnan moraali lopettaa kaiken taistelun, "ei taistellen, vaan voittaen", oli P. E:n kehoitus. — Siis kun meistä tulee Jumalan etsijöitä, niin suhtaudumme omiin paheisiimmekin toisin kuin ihmiset yleensä. Emme halua päästä paheistamme kärsimysten pelosta, vaan tahdomme kasvaa hyvässä, jotta ihmisyys pääsisi meidänkin kauttamme toteutumaan.

— Nuo Pekka Ervastin opetukset ovat todellakin käänteentekeviä.

— Niin. — Elämä näyttää olevan sellaista, että herättyämme vähän henkisesti alkaa täydellisyys kaikenlaisissa hyveissä, persoonallinen täydellisyys houkutella meitä. Mutta viisaasti tekee jokainen alkaessaan kuunnella Kristuksen ääntä sydämessään. Sillä Kristus puhuu meille: Miksi sinun pitäisi tulla täydelliseksi persoonallisuudeksi, miksi sinun pitäisi olla toisia ihmisiä kummempi ja erikoisempi hyveissä? Miksi sinun pitäisi tulla Ilmarisen takoman kultaisen kuvan kaltaiseksi? Kylmäksi havaitsi Ilmarinenkin kultaisen kuvansa. Kun kuolema saapuu, niin sinun oma täydellisyytesi, kultainen kuvasi työnnetään tuonelan uuniin. Silloin huomaat suureksi suruksesi maisen elämäsi kuluneen aivan toisarvoisissa puuhissa, sillä kuoleman enkelit jakavat sinut tuolla viimeisellä tuomiolla oikealle ja vasemmalle tekojesi mukaan. Ne kysyvät vain: Oletko tehnyt jotakin ihmisyyden valtakunnan puolesta? Oletko tehnyt jotakin rakkaudesta ihmisyyteen, Kristukseen? Sillä katso: Ei ole muuta hyvää kuin Jumala. Anna siis Jumalan, Kristuksen hyvyyden täyttää itsesi ja elä aina siinä hyvyydessä, hyvässä tahdossa. Silloin lankeaa aivan luonnostaan,

että teet työtä Valkoisten Mestarien sanoman puolesta. Tähän tilaan päästäksesi sinun tulee asettua Mestarin oppilaan asemaan ja pyrkiä todelliseksi oppilaaksi. Tie ihmisyyteen, ihmisen tie henkiseen elämään on siinä, että sinusta tulee Valkoisen Mestarin oppilas ja näin joudut elämän salakouluun. On sanottu, että siihen kouluun otetaan vain ihmisten auttajia. Siinä koulussa käyminen on rakkaudessa tehtävää työtä Mestarin viittomalla tavalla, siinä koulussa sinun persoonallisuutesi paheineen ja hyveineen kuolee ja haudataan. Mutta samalla sinussa kasvaa u u s i i h m i n e n, jota ei luoda m e i d ä n kuvittelemamme täydellisyyskuvan mukaiseksi, vaan kuten Paavali sanoo, J u m a l a n k u v a n k a l t a i s e k s i. Ja tuo Jumalan kuva on Kristus meidän sydämessämme.

V. L. 1958: 234—237.

VASTAUS KYSYMYKSEEN

K y s y m y s :

Mestareitten opetuksia, heidän antamaansa moraalia ja elämänfilosofiaa on rinnastettu Aurinkoon ja tavallista, ihmisten muodostamaa sivistystä Kuuhun. Miten tällainen rinnastus olisi selvemmin ymmärrettävissä?

V a s t a u s V. L.:

Aurinko on kaiken elämän antaja, se valaisee ja lämmittää. Kuu on kuollut taivaankappale, mikä valaisee Auringon lainavalolla, mutta ei lämmitä. Lisäksi Kuulla sanotaan olevan salainen suhde hautausmaihin ja fyysillisellä vetovoimallaan se vatkaa nousu- ja laskuvesien muodossa valtameriä, joita Auringon lämpö pitää sulana.

Vastaavaisuus Mestareitten sanoman ja tavallisen kulttuurin välillä on ilmeinen. Ihmiskunta on se meri, jonka Mestareitten Kristusviisaus valollaan ja lämmöllään pitää elävänä, antaen sille ihanteita ja kannustaen sitä ihmisyyteen. Mutta tämän maailman oppineilla on suuri taipumus vatkata tuota ihmisille ihmiskielellä ilmoitettua Mestareitten sanomaa — ja siinä vatkaamisessa syntyy vaahtoa, noin kuvannollisesti sanoen. Tämä vaahto on kansojen sivistys. Mitä enemmän on vatkattavaa, so., mitä suurempi on profeetta, jonka sanomaa tämän maailman oppineet "tutkivat", "selittävät" ja "käytännöllistyttävät", sitä kauemmin kestää ennenkuin syntyy tarpeeksi "vaahtoa", eli ennen kuin muodostuu pysyvä kulttuuri-ilmiö. Jeesus Kristuksen opetuksia vatkattiin muutama vuosisata, ennen kuin syntyi — kirkko. Ja onhan kirkko kulttuurilaitos. Niinpä meilläkin kaikki yhteiskunnallisesti arvokkaimmat tilaisuudet avataan kirkonmenoin. Pienempien profeettojen julistus muodostuu kulttuuri-ilmiöksi nopeammin, sillä heidän sanomassaan on vähemmän vatkattavaa. — Omi-

naista tälle "vaahdolle", kulttuuri-ilmiölle eli tämän maailman oppineisuudelle on — kuten Kuullakin — tuo salainen suhde hautausmaihin. Sehän näkyy karkeimpana sotasankariuden ja näiden hautojen palvonnassa. Kansojen sivistyksistä puuttuu aurinkoelämä, ihmisrakkauden lämpö. Siksi ihmiskunnan elämä olisi toivotonta, ellei eläisi myöskin niitä, jotka ottavat vastaan s u o r a a Kristusviisautta, Vuorisaarnan moraalia, sillä he pitävät yllä elämää.

V. L. 1958: 255—256.

HENKISET LIIKKEET JA KANSA

Henkiset liikkeet ovat ajattelun johtajia, opettaa Pekka Ervast. Miten nämä osaavat ratkoa pulmiaan, siten osaa kansakin. Mutta kansalta odotetaan myöskin oikeata suhtautumista henkisiin liikkeisiin, sillä nämä ja kansa ovat keskenään jatkuvassa vuorovaikutuksessa. Kun henkiset liikkeet antavat kansalle lahjaksi inhimillisemmän elämänkäsityksen, niin kansan pitäisi vastalahjaksi saamastaan avusta tunnustaa henkisten liikkeitten tarpeellisuus ja turvata niiden toiminta. Elämä ei ole paikallaan polkemista, se on jatkuvaa etenemistä, sillä kansoilta odotetaan, että ne henkisten liikkeitten avulla etenevät ihmisyydessä.

Mutta ihmisyydessä eteneminen edellyttää voittoja alemmista pyyteistä, luopumista itsekkyydestä, vallanjanosta ja suoristautumista Vuorisaarnan mittojen mukaiseksi. Tämän vuoksi ihmisyydessä eteneminen asettaa yksilöt, henkiset liikkeet ja kansat ajoittain ratkaisemaan pulmia, joiden ratkaisemisesta riippuu vastainen eteneminen. Ellei pulmia ratkaista, tulee taka-askel, myönteisessä tapauksessa eteneminen jatkuu uudestisyntyneenä.

Tällainen, vakavista vakavin on kuoleman probleemi, sen eteen joutuvat niin ikään yksilöt, henkiset ryhmät ja kansat. Kansan eteen se astuu sodan muodossa ja pulman oikea tai väärä ratkaisu on riippuvainen siitä, miten kansa suhtautuu tarjottuun henkiseen apuun. Avun halveksuminen ja siitä piittaamattomuus johtaa kansan joko lopulliseen kuolemaan, tai lievemmässä tapauksessa raa-an sodan tainnuttavaan iskuun. Kansojen nykyisyys on menneisyydessä tehtyjen kylvöjen seuraus, eivätkä ne voi välttää syysuhteen lain kättä, siksipä kuoleman pulmakin niitä kohtaa. Mutta vanhojen velkojen maksu on ainakin osaksi suoritettavissa henkisellä työllä — k o k o velan maksuun kansat tuskin siten kykenevät. Vuorisaarnajohtoisen henkisen liikkeen tehtävänä on auttaa kansaa kuolemankin pulmasta selviytymään.

Pekka Ervast huomautti eräässä tilaisuudessa, että voi tulla toisinaan sellainen tilanne, jolloin jonkun täytyy kuolla. Joudutaan

aivan kuin pullon kaulaan, mistä pitäisi päästä läpi. Sellaiseen pullonkaulaan voi joutua henkinen ryhmä ja ellei se kykene siitä läpäisemään, ei se kykene auttamaan kansaa. Tulee kuolemanvakava tilanne. Kuitenkaan se ei ole läpipääsemätön seinä, vaan kuvaannollinen pullonkaula, mistä pääsee läpi ainakin yksi kerrallaan, yksilöittäin.

Henkinen elämä on kuten sanottu jatkuvaa etenemistä ihmisyydessä ja sen tekee mahdolliseksi Valkoisen Veljeskunnan lähettämän työntekijän työ. Mutta kun hän on jakanut opetustaan riittävän määrän, niin opetusten pitäisi saada muodon opetettavissa. On kuljettu eräs vaihe, eikä uutta opetusta voida antaa, ellei entistä sulateta. Voidaan joutua vaikkapa mainittuun pullonkaulaan, jolloin "jonkun pitää kuolla".

Eteneminen on mystillistä kuolemaa ja sitä seuraavaa uudestisyntymistä, se on sitä yksilöille ja heidän kauttaan ryhmille. Tämän ymmärrämme. Mutta kun joudumme tuohon pullonkaulaan niin Elämä heittää kysymyksen: ymmärrätkö todella niin selvästi, että oikein vakavasti kysyt, mitä nyt olisi tehtävä? Kuolema kolkuttaa. — Otamme esimerkin historiasta.

Pekka Ervast oli esittänyt sanottavaansa riittävän määrän ja niin jouduttiin aikanaan tilanteeseen, jolloin "jonkun piti kuolla". Silloin oli kysymyksessä Pekka Ervastin näkeminen siksi suureksi Opettajaksi ja Maailmanuskonnon luojaksi, josta hän itse oli puhunut. Tämä oli välttämätöntä, jotta työ Maailmanuskonnon käytännöllistyttämiseksi olisi voinut jatkua. Maailmanuskonnon olemassaolo täytyi tunnustaa, koska se oli jo julistettu. Periaate täytyi tulla ensin selväksi, jotta se jatkuisi käytännöksi. Tuli vastaan pullonkaula: P. E. matkusti Ameriikkaan.

Jos silloinen P. E:n ympärillä ollut joukko olisi osannut vakavasti kysyä: *mitä nyt on tehtävä*, niin olisimme veljellisessä yhteisymmärryksessä ryhtyneet pohtimaan tilannetta. Ja tilanne olisi selvinnyt, kun olisi kuunneltu J. R. Hannulan opetuksia. Näin ei kuitenkaan käynyt, sillä J. R. H:n opetukset alkoivat ärsyttää, ne aiheuttivat vastustusta. Miksi?

Siksi, etteivät kyseisen joukon yksilöt antautuneet mystillisen kuoleman syleiltäväksi. — Meidän jokaisen sielussa saattaa olla arka kohta, yhdellä yhdenlainen ja toisella toisenlainen aristava oka, minkä poiskitkeminen merkitsee kuolemaa tuolle hellimällemme kasvannaiselle. Sananlaskukin sanoo, että se koira älähtää, mihin kalikka kalahtaa. Tässä tapauksessa Pekka Ervastin asema oli sellainen "kalikka", mikä sattui kipeästi moneen. Mutta vika ei ollut tuossa "kalikassa", vaan sieluissa piilevissä arissa kohdissa, mitkä poistuakseen edellyttivät mystillistä kuolemaa. — P. E. sanoikin tähän tapaan: Jos näen jonkun teistä, rakkaat veljet, ottavan askeleita henkiseen elämään, niin silloin minäkin tunnen kohoutuvani korkeammalle. Kyl-

lähän P. E. oli henkisesti niin korkealla kuin oli ilman meitäkin, mutta hänen työnsä kannalta oli välttämätöntä, että me olisimme tunteneet, eli että P. E. olisi tuntenut asemansa meidän kauttamme, meissä. — Meidän sielumme itsekkyys on astinlauta henkiseen elämään ja sen kasvannaisen kitkeminen, mikä kulloinkin on arin, avaa silmämme näkemään eteen tulleessa pullonkaulassa olevan aukon. Yksilöinä saatamme mennä siitä läpi oman aristavan paiseemme puhkaisemalla ja yhden voitto on kaikkien voitto. Jokainen autamme toistamme ja vaikeinkin sielu sulaa ja nöyrtyy toisten rakkaudesta ja myötätunnosta. Veljeydessä ja yhteistyössä on apumme ja pelastuksemme. — Jos emme osaa kuolla mystillisesti ja koska elämä toisinaan vaatii, että jonkun täytyy kuolla, niin se saattaa tulla kalliiksi; P. E. kuoli silloin ...

V. L. 1958: 266—267.

TULEVAISUUDEN AISTIT

Teosofinen sanoma kertoo mm. uusista aisteista, joiden pitäisi kasvaa tulevissa juuriroduissa nykyisten aistiemme lisäksi. Yleisin käsitys näistä aisteista lienee, että ne ovat eräänlaista selvänäköisyyttä, joka on rinnastettavissa silmiemme näkökykyyn. Arvellaan, että samoin kuin nyt silmillämme tarkkailemme ulkomaailmaa, samoin saattaisimme noilla uusilla aisteilla tutkia näkymättömän maailman ilmiöitä. Pekka Ervastilta saamme kuitenkin lisävalaistusta. Meillä oli ylläkuvatun tapaiset aistit muinaisuudessa, mutta tulevaisuuden aistit nojautuvat moraaliin. Niiden perusvoimat ovat meissä jo jonkun verran hereillä, sillä ne ovat filosofinen intuitio ja taiteellinen kauneusvaisto. Henkinen kasvumme tähtää mm. näiden ominaisuuksien kasvamiseen. Filosofisen intuition eli totuudennäkemisen eräs puoli on ns. eroittamisen kyky: kyky eroittaa valhe totuudesta, vääryys oikeudesta, pahuus hyvyydestä — saatana Jumalasta. Tässä kohden varsinkin kristityt länsimaat elävät vielä aivan sokkosilla mikä näkyy mm. siitä, ettei mikään kansa usko aseistavansa vääryyden, pahuuden, valheen, saatanan... puolesta, vaan jokainen niistä uskoo taistelevansa oikeuden, totuuden... Jumalan puolesta. Vaikka itse sota sinään on mitä saatanallisinta, murhaamista ja ryövämistä. Eroittamisenkyky puuttuu. Ja kun tämä puuttuu, niin totuuden sisäinen tajuaminen on mahdotonta. — Taiteellinen kauneusvaisto on noista kehitettävistä kyvyistä toinen ja suurinta ja syvintä taidetta on veljeys. Kaiken taiteen syvin tarkoitus ja tehtävä on: herättää veljeyden henki hereille. Filosofinen totuuden tajuaminen on korkeinta tiedettä, veljeyden tajua-

minen ja kokeminen korkeinta taidetta. Edellinen on miehinen, hedelmöittävä tekijä, jälkimmäinen on naisellinen, synnyttävä tekijä. Toinen ilman toista on hedelmätön, mutta yhdessä ne saavat aikaan suuria. Jos tieteellisyys sivuuttaa todellisen taiteen, veljeyden ja hedelmöittää himon, niin saavutuksina ovat elävien olentojen kidutus, sota ja atomipommit. Jos taide hylkää totuudennäkemisen ja hedelmöityy älystä, ovat sen saavutuksina sotaromaanit, aistillisuuden jumalointi ja alkuvaistojen tehostus, siis raakuuden ja epäveljeyden ylistys — sota. — Henkinen elämä tähtää siihen, että totuuden tajuaminen ja veljeys heräisivät.

Osaksi näistä syistä meidän kristosofinen työmmekin on kaksipuolista. Niinpä eräs työmuotomme on opiskelu, jota "tehdään arkivaatteissa", kuten J. R. H:lla oli tapana sanoa. Se on tieteellistä tutkimustyötä, mikä oikein johdettuna herättää eroittamisenkykvä ja sitä tietä filosofista intuitiota. Jatkuva opiskelu ja mietiskely teosofisen ja kristosofisen elämänymmärryksen parissa herättää vähitellen kuin kotkan silmän, sisäisen totuuden tajuamisen kyvyn, joka on kuin totuuden miekka, kuten Paavali sanoo, jonka edessä valhe ei voi kätkeytyä. — Toisena kulkee työmme rinnalla kaikenlainen taide, joka sekä juhlistaa että virittää sieluamme veljeyteen. Yhdessä ne muodostavat kokonaisuuden: työmme tulee hedelmälliseksi, se saa aikaan tuloksia.

Tämän lisäksi on työssämme erikoisia kohokohtia, kuten veljesjuhlat ja kesäkurssit. Veljesjuhlat ovat erikoisesti tarkoitetut taiteelle, veljeyden tehostamiseksi. Sillä j o u k o s s a on mahdollista saada veljeydestä k o k e m u s. Veljeydestä voidaan paljon puhua, kirjoittaa, lukea ja pitää esitelmiä, mutta toista on kokemusperäisesti tuntea, tajuta, kokea..., mitä veljeys on tai saattaisi olla. Pienikin kokemus on kuin sinapin siemen, jossa piilee kasvamisen mahdollisuus. Siitä voi kasvaa veljesrakkauden kukka ja kypsyä hedelmä. Siksi veljesjuhlamme pyrkivät tuomaan esille kauneutta kaikissa niissä muodoissa, joita kykenemme luomaan, vaikka rinnakkain saammekin jatkuvasti syventyä totuuden tajuamiseen kuuntelemalla viisaitten opetuksia. Täten veljesjuhlatkin tulevat hedelmällisiksi. Pekka Ervast rinnastaakin niitä aamumietiskelyhetkiin, jolloin hengessämme kohoamme Elämän lähteille. — Tulevaisuuden aistit kasvavat siis sisästäpäin voimina ja kykyinä, tullen osaksi omaa olemustamme ja nojautuen alusta asti kiinteästi Vuorisaarnan moraalin kallioperustaan. Sillä Vuorisaarnan moraalin tutkiminen ja siihen sisältyvän veljeyshengen tajuaminen nämä aistit herättää.

V. L. 1958: 278—279.

ITSENÄISYYTEMMME

Suomen itsenäisyyspäivän, joulukuun kuudennen suhteen on merkillepantavaa, että kuluneiden neljänkymmenen vuoden ajan sanomalehdistö ja muu julkinen sana on aivan kuin ujoksunut tuohon päivään liittyvien asioitten käsittelyä. Itsenäisyyttämme on tietenkin paljon juhlittu ja siitä on paljon sekä puhuttu että kirjoitettu, mutta melkein poikkeuksetta itsenäisyytemme esitetään alkaneeksi vuoden 1918 kansalaissodasta. Sitähän on nimitettykin vapaussodaksi. Totuushan kuitenkin on, että Suomi oli itsenäinen jo kansalaissodan alkaessa, sillä itsenäisyysjulistus annettiin joulukuun kuudentena päivänä 1917. Mistä johtuu tällainen ujous ja tahallinen historian vääristely? Olemmeko me suomalaiset niin sotaisia ja vuotavan veren lumoissa, että meitä hävettää tunnustaa saaneemme itsenäisyytemme kohtalon kädestä ilman verenvuodatusta? Onko mielestämme jotenkin "miehekkäämpää" kytkeä itsenäisyytemme alkamishetki tuohon kansamme häpeäpilkkuun, veljesvereen? — Jos siis oikealla ja rehellisellä tavalla viettäisimme joulukuun kuudetta päivää itsenäisyytemme muistojuhlana, niin silloin olisi asiallista sivuuttaa kaikki sotilaalliset puuhat ja "sankarihaudat", koska ne eivät liittyneet mitenkään itsenäisyysjulistukseemme. Olemme saaneet kuitenkin vuodesta vuoteen todeta näiden neljänkymmenen vuoden aikana, että itsenäisyytemme on tehty vain astinlaudaksi ja korokkeeksi, jolta on ylistetty sodissa silvottujen kansalaistemme "urotekoja".

Kaikella on syynsä, ujostuttamisellakin. — Pekka Ervast puhui ainakin vuodesta 1909 alkaen, pian lähestyvästä itsenäisyydestämme. Kiertäessään eri teosofisissa loosheissa hän herätteli toivoa, jopa mainitsi tulevan itsenäisyytemme alkamiskohdankin. Lisäksi hän kuvaili niitä "kulissientakaisia" tapahtumia, joita suoritettiin näkymättömässä maailmassa uutta aikaa valmistellen. Teosofinen liike oli täällä se henkinen voimanlähde, josta kansamme silloin ammensi ja P. E:n opetuksista käy täysin selväksi, että Suomelle annettiin itsenäisyys täällä suoritettavaa henkistä työtä varten. Kohtalo oli niin järjestänyt. Suomessa oli alkava uusi uskonto ja jotta Suomen kansa olisi tilaisuudessa omaksumaan uuden sanoman, oli sen oltava itsenäinen kansa. — Tässä yhteydessä on hyvä muistaa nuo Pekka Ervastin sanat: Mitä ensin tapahtuu henkisissä liikkeissä, se sitten toistuu kansassa. Syy: Voimakas henkisen elämän kaipuu ja sen synnyttämä voimakas teosofinen liike, jonka johdossa oli Suomen suurin tietäjä. Seuraus: Lahjaksi saatu kansallinen itsenäisyys. — Entä mistä johtuu edellämainittu ujous?

Oli saavuttu ratkaisevaan vuoteen 1917. Lokakuun 21 päivänä alkoi T. S. vuosikokous Helsingissä. Pekka Ervast oli siihen mennessä hoitanut Seuran ylisihteeriyttä ta-

san kymmenen vuotta, mutta tässä kymmenennessä vuosikokouksessa hänen oli luovuttava hoitamasta ylisihteeriyttä. Jäsenistössä oli vähitellen kasvanut epäluottamus häneen, oli muodostunut kaksi suuntaa, joista toinen — P. E:n sanonnan mukaan — "pyrki ulospäin". Se oli uusi suunta, jota nuoret nousevat voimat edustivat. Vanhempi joukko Pekka Ervastin johdolla "syventyi sisäänpäin". P. E. mainitsee vielä, että nuorempi joukko oli aktiivisempaa ja vanhempi joukko, — joka hengeltään oli P. E:n takana — vaikutti väsähtäneeltä. Jäsenistössä oli tapahtunut kahtiajako ja epäluottamus Pekka Ervastiin johti näin Seuran sisäiseen kahtiajakoon, vaikkakaan kahtiajako ei vielä tällöin saanut ratkaisevasti ulkoisia muotoja. Vasta v. 1920 tapahtui lopullinen jakautuminen. Siitä P. E. kirjoittaa Tietäjän loka-joulukuun kolmoisnumerossa mm.: "Olen saapunut merkilliseen käännekohtaan elämässäni. Voin melkein sanoa Hamletin tavalla: 'olla vai eikö, siitä onkin kysymys'. Kyseenalaista tuntuu todella olevan, voinko edelleen jatkaa tätä teosofis-okkultista työtäni Suomessa vai onko minun siirryttävä muille markkinoille, — kyseenalaista sekä aineellisessa että henkisessä suhteessa. Pystyykö aineellisesti katsoen teosofinen työni minua elättämään sillä arvokkaalla tavalla, minkä pitäisi kuulua kulttuurityöntekijälle, joka — ehkä suurimman — osan päivätyöstään on jo suorittanut? Tarvitaanko henkisesti katsoen Suomessa miestä, joka ikuisen elämän asioissa seisoo omilla jaloillaan ja jonka välityksellä henkimaailmalla on oma, muista riippumaton sanoma sanottavanaan? Jos ei näihin kysymyksiin voida vastata myöntävästi, silloin olen kuin 'maurilainen, joka on tehtävänsä suorittanut ja saa mennä' ".

Näin historian valossa siis toteamme, että vähäistä ennen kuin Suomi julistautui itsenäiseksi kansaksi, kohdistui Pekka Ervastiin hänen itse perustamansa järjestön taholta sellainen epäluottamus, että hänen oli jätettävä siinä johtava asemansa. Ja nyt on syytä ottaa selvää, mikä oli syntyneen erimielisyyden pohjimmainen syy? Luonnollisesti tässäkin pitää paikkansa P. E:n opetus: Mitä ensin tapahtuu henkisissä liikkeissä, se sitten toistuu kansassa. Juontaisikohan kansamme ujous tunnustaa lahjaksisaatua itsenäisyyttään näistä seikoista?

Asioita tutkiessamme löydämme noihin erimielisyyksiin kaksi ratkaisevaa syytä: Uskonto ja sota. — Kansainvälisen T. S. ylin johto oli alkanut puhua tulevasta maailmanopettajasta, jollaisena esitettiin nuorukainen Krishnamurti. Hänet esitettiin, kuten Krishnamurti itsekin omalla kynällään vahvisti julkisen sanomalehden palstoilla, Jeesus Kristuksen takaisintulemisesta lausuttujen ennustusten täyttymyksenä. Tämä asia koski siis uskontoa. Sota tuli liitetyksi tähän uskontokysymykseen siten, että samainen Seuran johto tiedoitti, ettei uusi maailmanopettaja voi suorittaa tehtäväänsä, ennen kuin mustat voimat hävitetään ja valkoiset voimat

pääsevät voitolle. Mustamaagillisia voimia edusti heidän käsityksensä mukaan keskeisesti Saksa ja valkoisia ympärysvallat, keskeisesti Englanti. Näin sai v. 1914 puhjennut maailmanpalo siunauksensa T. S. johdon taholta.

Pekka Ervast asettui, kuten hän itse kertoo, sille "varovaiselle" kannalle kyseisen maailmanopettajan suhteen, että on viisasta pysyä tässäkin asiassa H. P. Blavatskyn opetuksissa. H. P. B:hän kirjoittaa "Teosofian avaimessa", ettei Valkoinen Veljeskunta lähetä lähettilästään maailmaan ennen vuotta 1975:ttä. Niin ikään hän oli koko työkautensa ajan teroittanut Jeesus Kristuksen Vuorisaarnan moraalia korkeimmaksi henkisen elämän ohjeeksi. Tästä syystä hänet leimattiin lahkolaismaiseksi, koska hänen opetuksensa muka poikkesi yleisesti omaksutusta teosofisesta hengestä. — Sotakysymykseen nähden Pekka Ervast oli täydellinen pasifisti, asettuen siinäkin H. P. B:n kannalle, joka leimasi mm. sotarukoukset henkiseksi noituudeksi. Sota on mustien hommaa, Valkoinen Veljeskunta ei ole koskaan sotien takana.

Pekka Ervast opetti siis myöskin: Mitä tapahtuu henkisissä liikkeissä, se toistuu kansassa. — Kun katselemme itsenäisen Suomen tilannetta, niin toteamme ensiksikin uskonnon alalla jotakin saavutetuksi. Onhan meillä uskonnon vapaus. P. E:n työ kantoi ainakin näin paljon tuloksia. On mahdollista kuulua mihin uskontokuntaan tahansa, tai siirtyä siviilirekisteriin. Yksityinen kansalainen voi näin menetellä. Mutta kirkko jäi kiinni valtioon, tukemaan valtion sotaponnistuksia ja käännyttämään Kristuksen opin seuraajia osallistumaan sotahommiin, kuten jo sangen monet kokemukset osoittavat.

Sodan suhteen on huomattava, että Suomesta tuli pakollista asevelvollisuutta ylläpitävä valtio.

Itsenäinen Suomi ei siis saavuttanut voittoa näissä kahdessa asiassa: Uskonnossa ja sodassa. Tilanne on se, että kun teosofisessa liikkeessä, joka edusti ainoata todellista henkistä liikettä, niostutti, ellemme sanoisi hävetti tunnustaa P. E:n alkuperäiseksi puhdistamaa kristinuskoa henkisen elämän korkeimmaksi moraaliksi ja sodasta luopunutta teosofiaa teosofiaksi, niin Suomen kansakin nyt häpeää näitä samoja asioita. Pekka Ervastin ihanteenahan oli aina aseeton yhteiskunta, mutta kuitenkin sekä valtio että uskonto jäivät veren punaamiksi. Golgatan veri punaa uskonnon ja veljesveri itsenäisyytemme.

Koetut sotamme ja uskonnon mukanaolo niissä todistavat, ettei tällainen tilanne kykene kansaamme onnellistuttamaan. — Ja nyt meillä on tämä kristosofinen työmme, joka jatkaa eli paremmin sanoen vie ihmisten tietoisuuteen Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan sanomaa. Tämän käynnissäolevan uskonpuhdistuksen tehtävänä on selvitellä nämäkin kysymykset. On ratkaistava uskontokysymys ja sotakysymys, sillä ne ovat kansallemme elinkysymyksiä. Ensin siis uskontokysymys, sillä siinä

lepää sotakysymyksenkin oikea ratkaisu. Todellinen uskonto on Vuorisaarnan siveysoppi, sen käytännöllistyttäminen. Ja siihen siveysoppiin sisältyy aseettomuus, koska todellinen kristinusko alkaa aseettomuudesta.

On siis jälleen muistettava: Mitä ensin tapahtuu henkisissä liikkeissä, se sitten toistuu kansassa. Kun henkiset liikkeet ensin ratkaisevat nämä kaksi kysymystä, niin se aikanaan toistuu kansassakin. Armeijan tilalle tulee muodostua henkinen ritaristo, josta P. E. usein mainitsi, sellainen henkistä työtä tekevä joukko, joka itse omaksuu uskonnokseen aseettoman kristinuskon ja tekee työtä sen puolesta. Näin Suomen kansakin vähitellen herää ja ensimmäisinä ilmiöinä siitä heräämisestä on, että jo neljä vuosikymmentä vaivannut ujous alkaa vähitellen häipyä. Olisi jo aikakin, sillä neljäkymmentävuotiasta pidetään yleensäkin kypsyyden saavuttaneena.

V. L. 1958: 301—303.

JOULUN LUPAUS

Jo lähes pari vuosituhatta on vakavampien kristittyjen mieltä ylentänyt tuo enkelten laulu paimenille, josta Luukkaan mukaan kerrotaan: "Kunnia Jumalalle korkeuksissa, ja maassa rauha hyväntahdon ihmisille". Näin ilmoittivat enkelit Jeesuksen syntymästä ilosanomansa paimenille. Virallistunut kristikunta on tosin myöhemmin unohtanut, mistä tunnetaan se Jumala, jolle kunnia on annettava, ja millä mittapuulla mitataan niitä hyvän tahdon ihmisiä, joiden keskuudessa tulisi vallita rauha. Se on unohtanut, että mittapuina olisi käytettävä sen suuren Mestarin opetuksia, jonka syntymää enkelit laulullaan julistivat. Että kunnia on annettava sille Jumalalle, joka julisti Poikansa suulla: "Rakastakaa vihollisiannekin". Kristikunta on tämän unohtanut ja siksi se onkin antanut kunnian tämän maailman jumalalle ja vainonnut niitä hyvän tahdon ihmisiä, jotka ovat yrittäneet Kristuksen opetuksia noudattaa. Synkkä pimeys on laskeutunut kristikunnan ylle.

Mutta pimeydenkin keskellä on tuikkinut toivon tähti, sillä vakavista vakavimmat Jeesus Kristuksen sanoman tulkitsijat ovat ymmärtäneet tuon enkelten laulunkin enteeksi. Ajateltiin: Joskin vielä on pimeää, niin kerran syttyy valo. Enkelten laulu on kuin pohjapiirros temppelille. Se ei ole vielä itse temppeli, mutta kun se rakennetaan, niin siellä annetaan kunnia Jumalalle ja sen sisäpuolella vallitsee rauha. Sillä vain hyvän tahdon ihmiset osaavat rakentaa temppelin Jumalalle.

Näin ajattelivat vakavammat Jumalan etsijät ja näkemyksensä he kertoivat legendana Graal-temppelistä. Valontuojan, Lusiferin kruunusta putosi jalokivi, jos-

ta tehtiin malja. Sitä maljaa käytti Jeesus pyhällä ehtoollisella ja samaan maljaan kokosi Joosef Arimatialainen veripisaroita Jeesuksen haavoista. Siksi tuo malja kätkee kuoleman voittamisen ja ikuisen elämän salaisuuden ja sitä vartioivat nyt pyhät Graalritarit temppelissään. — Samoin kuin enkelten laulu liittyy Jeesuksen syntymään toivoa uhkuvana kannustimena ja enteenä, samoin taru Graalista liittyy Jeesuksen kuolemaan ja siihen sisältyvään voittoon, enteen täyttymiseen.

Näin on unelmoinut kristikunnan parhaimmisto ja me, materialisoituneen aikamme kasvatit saatamme hymähtää: tarut ovat taruja ja unelmat unelmia, todellisuus on aivan toisenlainen. Tosiasiat puhuvat karua kieltään ihmisen itsekkyydestä ja pahuuden vallasta; elämme yhtä kaukana ihmisyydestä kuin kristinuskon alkuaikoinakin. Vieläpä useat niistäkin, jotka ovat uskoneet suuria aikamme teosofisesta virtauksesta ja ovat vuodattaneet elämänsä parhaan mehun veljeyden suuren sanoman puolesta, hekin ovat saattaneet oppia kokemusten koulussa, että olemme kaikesta huolimatta itsekkäitä, puutteellisia ihmisiä, joiden veljeyspyrkimykset alinomaan rakoilevat. Missä on se veljeyden ydin, jonka rakentamisesta H. P. Blavatsky puhui jo viime vuosisadalla? Miten osaisimme voittaa kuoleman, koska emme jaksa voittaa pieniä puutteitammekaan.

Näin saatamme sanoa ja kuka on pätevä tuomitsemaan ihmistä, jos hänestä tulee kokemustensa koulussa pessimisti. Mutta toisaalta on selvää, ettei veljeyden ja ihmisyyden suuria ihanteita ole annettu muuta kuin toteuttamista varten. Eivät enkelit laulaneet turhaan, eivätkä vakavimmat kristityt ole turhia unelmoineet. Sillä täydellisten ihmisten Veljeskunta on jo olemassa, Graalin ritarit vartioivat pyhää maljaa pyhällä vuorella. Sinne he kutsuvat meitäkin. Meidän epäuskomme vain on esteenä, omat epäilyksemme ne näyttävät tiellä ylipääsemättömiltä esteiltä. Mistä siis löydämme sen uskon, joka siirtää kivet ja epäilyksen vuoret?

"Rukoilkaat, niin te saatte, anokaat, niin teille annetaan", opetti suuri Mestari. "Lähesty mietiskelyssä taivaallista Isääsi ja rukoile taivasten valtakuntaa maankin päälle" opetti Pekka Ervast; "rukous on sielun kaipuuta ylängöille ja hengen mykkää mietiskelyä". Mietiskelyrukouksessa siis on annettu uskon avain. Ponnista, tutki ja mietiskele niin kauan, että järkesi ymmärtää sen, jonka sydämesi hyväksyy, silloin on tasapaino tunteen ja järjen välillä saavutettu, silloin usko herää. Silloin ei ole vaikeata ymmärtää, että usko on sitä, joka kutsuu työhön, ihmisyyden temppelin rakennustyöhön. Siinä työssä valmistumme itsekin kiviksi ihmisyyden temppeliin . . .

Mutta — sanotaan — temppelin sisällä on pyhäkkö, jota nimitetään Graal-temppeliksi. Näin opettaa Pekka Ervast ja hän sanoo tuon pyhäkön olevan nimenomaan temppelin sisällä. Sieltä tulee Valo itse temppeliinkin. — Jos puki-

simme tämän asian talonpoikaisjärjellä käsitettävään muotoon sanoisimme, että niin kauan kuin työskentelemme ilman Vuorisaarnan Mestarin johtoa, niin kauan, kuin aherramme kukin aivan kuin omalla työsarallamme, niin kauan uhkaa rakennuksemme luhistua. Tulee "yö" ja "maanjäristykset" ja se, minkä päivällä rakennamme, luhistuu, kuten kävi Salomonin temppelille. Siksi pitää muodostua temppelin sisälle pyhäkkö niistä ihmisistä, jotka antavat johdon Vuorisaarnan Mestarille. Tätähän J. R. Hannula jatkuvasti toisti. Eikä tämä suinkaan ole uusi keksintö, sillä jo H. P. Blavatsky yritti löytää kourallista ihmisiä samaa tarkoitusta varten. Niitä ei löytynyt, ei hänen teosofisen työnsä alussa, eikä silloinkaan, kun hän yritti esoteerisen osaston avulla johtaa alkamaansa liikettä oikeille raiteilleen. Ja niin maailma suisti hänenkin temppelirakennelmansa sotaan ja se raunioitui. Samasta syystä raunioituivat kirkot jo vuosisatoja aikaisemmin.

Jälleen lähestyy joulu. Yhä uudelleen kuuluu enkelten laulu ihmisten korviin, etenkin niiden ihmisten, jotka ovat kasvamassa työmiehiksi temppeliä rakentaakseen. "Kunnia Jumalalle korkeuksissa", kaikki kunnia, luottamus ja valta Kristuksen Valkoiselle Veljeskunnalle, joka toteuttaa Jumalan tahtoa. Tuo laulu kutsuu yhteen temppelin rakentajia pyhäkköä muodostamaan, sillä heillä on etuoikeus sekä yksilöinä että yhdessä tuntea sisässään: "Maassa on rauha hyvän tahdon ihmisillä". Rakkaus ja hyvä tahto, siinä on työrauhan avaimet. Sillä kuten ennen, niin nytkin temppeliä rakennettaessa ei pidä kuuluman "rauta-aseiden kalsketta", epäsovun soraääniä, sillä Jumalan työtä tehdään hiljaisuudessa ...

V. L. 1958: 309—310.

SISÄLLYSLUETTELO

1943

Maailmanuskonnon okkultis-filosofinen pohja 6

1944

Velvollisuutemme 7
Näin kertoi 12
Kansamme henkinen tehtävä 14

1945

Stefanus 19
Kokemuksien koulussa 22
Kaita tie 25

1946

Opettava unikokemus (Uranus) 29
Henkinen elämä 30
"Eevan" taikoja (Uranus) ... 33

1947

Valhesuggestion mahti 35
Totuus — johtotähtemme ... 38
Uuden päivän nousu (runo) 42
Järki ja sydän (Uranus) ... 42
Uusi usko (runo) 43
Unimaailman kokemus (Uranus) 43

1948

Kirjallisuutta (S. A. Kosonen: Kaksi valistusajan ilmiötä) 44
Kirjallisuutta (S. A. Kosonen: Päivän nousua kohti) 45
Eräs muistelma 45
J. R. Hannulan 75-vuotispäivänä (runo) 51

1949

Pohjolan Valon kirjeitä (Uranus) 53
Kirkkohistoriaa 54
Kirjallisuutta (Pekka Ervast: Eväitä matkalle) 59
"Elämä on sangen salaperäistä" (Uranus) 62

1950

Daniel 64
Daniel (jatkoa) 68
Oppilaat ja opettajat 71
Pohjolan Valon kirjeitä (Valtteri V.) 75
Kirjallisuutta (J. R. Hannula Vanhan Testamentin avain) 78
Pohjolan Valon kirjeitä (Valtteri V.) 78
Elämän sisäinen koulu 81
Korpivaeltaja (runo) 86
Kirjallisuutta (J. R. Hannula: A ja O, Ensimmäinen ja viimeinen) 86

1951

Aioonin vaihteessa (runo) ... 87
Hoosianna — ristiinnaulitse 89
Kirjallisuutta (J. R. Hannula: Kysymyksiä ja vastauksia) 91
Tietäjän tuvalla (näytelmä) 92

1952

"Viiden viisauden lama?" ... 97
Pohjolan Valon kirjeitä 101
Kirjallisuutta (J. R. Hannula: Pistis Sophiasta Christosophiaan) 104
Unen kerrostumat (Valtteri V.) 105
Profeetta 107
Kristikunnan jumala on kopioitu Vanhasta Testamentista 108
Kalkii Avataara ja "Iankaikkinen kuningas" 109
Suomen tehtävä on täydellinen aseistariisuutuminen 116
Kunnian koulu 119
Kirjallisuutta (J. R. Hannula: Elämä Jumalassa) 123

1953

Eräs kirje (Uranus) 124
Toivoisin 128
Näin sanoi Blavatsky 129
Ajatuksia Teosofisesta Liikkeestä 132
Käy tosi työhön . . . (runo) 140
Esikartanossa (runo) 140
Kirjailija J. R. Hannula ... 141
80-vuotiaalle J. R. Hannulalle (runo) 145

1954

Kiirettä 145
Kirjallisuutta (J. R. Hannula: Vihkimyksistä) 147
Kuolemanrangaistusko rikollisuuden poistamiseksi? ... 149
Kaivataanko uskonpuhdistusta (Valtteri V.) 151
Väinämöinen ja maailmanuskonto 156
Oikeamielisyyttä janoo (runo) 164
Gordionin solmu 164

1955

Kirjallisuutta (J. R. Hannula: Kristosofian polulla) ... 167

1956

J. R. Hannulan 40-vuotinen työsarka 168
Vähän syömisestäkin 170
Väärä jo oikea auktoriteettiusko 171
J. R. Hannula. In memoriam 174
Kiirastuli (runo) 177
Aika tulee hieman vakavammaksi 178
Kulta, suitsuke ja myrha ... 181
Rakentakaamme kalliolle ... 183
Sukuvoima ja sota 185
Vastaisuudessa 186
Kristosofisilla veljesjuhlilla 188
Uhrikivi 189
Mammona ja Kristus 193
Kirjallisuutta (Aimo Mela: Pekka Ervast) 197
Kadotettu paratiisi 201
Pohjolan Valo 202

1957

Väärät ja oikeat profeetat ... 203
Yhteys Valkoiseen Veljeskuntaan 206
Mistä on kysymys? 212
Henkinen ritarius 216
Ken teistä tahtoo olla suurin 220
Lukijoille 222
Ilon uskonto 223
Nykyajan ihminen 225
Vaikutin ja teko 228
Opettajan tunnustaminen ... 230
Vastaus 235
Pohjolan apostolit 236
Satu (Uranus) 242
Henki ja muoto 244
Joulun mysterio 248

1958

Jiddu Krishnamurti 252
"Luovu kaikesta ja seuraa minua" 257
Köyhyyden evankeliumi 259
Kerubit ja leimuava miekka 262
Usko hyvään 264
"Saatte uskoa" 267
Jatkuva työ 268
Maapallo puhdistuu 271
Promemoria (Uranus) 273
Muistoja matkalta 275
Unessa ja valveilla 282
Auktoriteettiusko ja demokratia 286
Hyveitten skaala 289
Vastaus kysymykseen 293
Henkiset liikkeet ja kansa ... 294
Tulevaisuuden aistit 296
Itsenäisyytemme 298
Joulun lupaus 301

Tilatkaa seuraavia P. E:n Kannatusliiton kustantamia tai varastossa olevia kirjoja:

	Nid.	Sid.
Pekka Ervast:		
Tietäjän Aarteisto I	—	2000:—
Tietäjän Aarteisto II	—	2500:—
Tietäjän Aarteisto III	—	2500:—
J. R. Hannula:		
Kristosofian Polulla	—	2000:—
Luominen (*Tubal-Kain, Vedenpaisumus, Isä Aabraham)	—	350:—
Sisäisen opettajan seurassa	—	200:—
Vallitseeko ihmiselämässä laki	—	400:—
Johanneksen evankeliumi teosofian valossa	150:—	—
Ei vain leivästä	50:—	100:—
Tulijärvi	100:—	—
Mitä olemme oppineet?	30:—	—
Vuorisaarnan oppilaan näkökulmasta I—V	700:—	800:—
Pekka Ervastin asema (8 vihkoa)	—	300:—
Ihminen, mitä mietit?	—	350:—
Jos Kristusta seuraisin	—	400:—
Uudestisyntyvä temppeli	100:—	—
Elämänymmärryksemme rakentuminen	150:—	—
Syntynyttä maailmanuskontoa	100:—	—
Kehityksen järjestelmä	30:—	—
Mestari ja me	200:—	—
Ihmisyys	150:—	—
Tuomiokausi	150:—	200:—
Tuomiokausi II	150:—	200:—

	Nid.	Sid.
Paratiisin taru	150:—	200:—
Mestarin sanoma	150:—	200:—
Uudet maat ja taivaat	150:—	200:—
Vanhan Testamentin avain	250:—	330:—
A ja O ensimmäinen ja viimeinen	250:—	330:—
Pistis Sophiasta Christosophiaan	250:—	330:—
Elämä Jumalassa	250:—	330:—
Vihkimyksistä	250:—	330:—
Ennakkoluuloton Suomi	200:—	300:—
J. R. Hannula:		
Ihmisen tie	—	300:—
Ykseystajunta	—	330:—
Henkinen horoskooppimme	100:—	—
Ilmestyskirja teosofian valossa	—	700:—
Kysymyksiä ja vastauksia 10 (I—X) kirjaa. Hinta kappaleelta	170:—	250:—
Kysymyksiä ja vastauksia XI	220:—	300:—
Kysymyksiä ja vastauksia XII	330:—	550:—
Kysymyksiä ja vastauksia XIII	300:—	500:—
Kysymyksiä ja vastauksia XIV	300:—	500:—
Johannes Kotipelto (J. R. Hannula):		
Miten tulin teosofiksi	170:—	250:—
Totuudenetsijä	—	300:—
Kesäkurssiesitelmiä:		
1943: Yksilö ja ryhmä	100:—	150:—
1944: Kehitys	100:—	150:—
1945: Elämän koulu	100:—	150:—
1946: Miten autamme	100:—	150:—
1947: Kirkastus	100:—	150:—
1947: Maininkeja	50:—	—
1948: Jos veljeyshenkeä ois	170:—	220:—
1949: Niinkuin taivaissa niin maankin päällä	250:—	330:—
1950: Ihmisongelman selvittelyä	320:—	400:—
1951: Kristosofiset kesäkurssit 1951	280:—	350:—
1952: Kristosofiset kesäkurssit 1952	330:—	400:—
1953: Totuus vapauttaa	400:—	500:—
1954: Tulkoon valtakuntasi	—	500:—
1955: Kristosofiset kesäkurssit 1955	—	550:—
Kaikki kesäkurssikirjat sisältävät J. R. Hannulan opetuksia.		
Muutamat kristosofit:		
Aseettomuus	100:—	150:—

	Nid.	Sid.
Martta Jalava:		
Kristinusko ja teosofia	30:—	—
Kasvatustyö	—	200:—
Äidin ihanteet	30:—	—
Mitä on jälleensyntyminen	100:—	—
Uskonpuhdistuksen asia	50:—	—
S. A. Kosonen:		
Kaloista vesimieheen	150:—	200:—
Missä vapaus?	30:—	—
Totuuden etsintä	150:—	200:—
Kaksi valistusajan ilmiötä	70:—	100:—
Päivännousua kohti	100:—	150:—
Katso ihmistä	150:—	200:—
Ajan polttavin kysymys	170:—	220:—
F. M. Dostojevski mystikkona	320:—	400:—
Elämän kysymyksiä	270:—	350:—
Veljeysaate	330:—	400:—
Pekka Ervastin elämä	100:—	—
Väinö Lehtonen:		
Miten ymmärrän elämän koulun	100:—	150:—
Uuden ajan työsaralta	100:—	150:—
Kansallinen uudestisyntyminen	30:—	—
Rauhan temppeli	100:—	150:—
Elämän arvoitus	150:—	200:—
Vanajavuoren taru	300:—	380:—
Matkalla Temppeliin	150:—	200:—
Ihmisyysuskonnon ulkopiirteet	130:—	—
Danielin kirja	200:—	280:—
Liitto	220:—	300:—
Kun aika on täyttynyt	200:—	280:—
Vanha ja uusi ihminen	300:—	380:—
Vuosijuhlien satoa	150:—	—
Aikamme avain	—	200:—
Tulkoon valkeus	100:—	—
Ihmisyyden puutarha	—	300:—
Mitä on kristosofia	—	250:—
Kaksi maailmaa	—	500:—
Tietäjien todistus	—	400:—
Erämaan tietäjä	—	350:—
Leena Jaale:		
Viesti kristosofisesta ryhmätyöstä	—	300:—
Mimmi Korhonen — Alma Allinniemi:		
Tie kristosofiaan	100:—	—
Annikki Kumpulainen:		
Viisauden koulussa	—	200:—

Kirjat lähetetään postivapaasti kun hinta seuraa tilausta. Sopiva tilaustapa on postiosoitus.
Tilataan osoitteella: **Neiti Alma Allinniemi**, Tampere, Santalahdentie 7, E 13.

Kristosofista kirjallisuutta:

Pekka Ervast:

Tietäjän Aarteisto I	—	2000:—
Tietäjän Aarteisto II	—	2500:—
Tietäjän Aarteisto III	—	2500:—

J. R. Hannula:

Kristosofian Polulla	—	2000:—

Väinö Lehtonen:

Miten ymmärrän elämän koulun	100:—	150:—
Uuden ajan työsaralta	100:—	150:—
Kansallinen uudestisyntyminen	30:—	—
Rauhan temppeli	100:—	150:—
Elämän arvoitus	150:—	200:—
Vanajavuoren taru	300:—	380:—
Matkalla Temppeliin	150:—	200:—
Ihmisyysuskonnon ulkopiirteet	130:—	—
Danielin kirja	200:—	280:—
Liitto	220:—	300:—
Kun aika on täyttynyt	200:—	280:—
Vanha ja uusi ihminen	300:—	380:—
Vuosijuhlien satoa	150:—	—
Aikamme avain	—	200:—
Tulkoon valkeus	100:—	—
Ihmisyyden puutarha	—	300:—
Mitä on kristosofia	—	250:—
Kaksi maailmaa	—	500:—
Tietäjien todistus	—	400:—
Erämaan tietäjä	—	350:—
Vaeltajan viesti	—	900:—

Tilataan osoitteella: Neiti Alma Allinniemi,
Tampere, Santalahdentie 7 E 13.

Hinta 900:—